

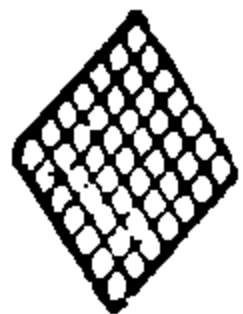
**Virgil
Duda**

Cora

Editura Eminescu

Virgil

Duda

Cora

Istoria unei iubiri naive

**„Există mai multe suflete mari
decît s-ar crede“:**

(STENDHAL : Despre dragoste.)

1

SUB TAVANUL ÎNALȚ, GHIRLANDE

din bogate crengi de brad alcătuiau o imensă cupolă de un verde intens. În seara aceasta, neobișnuita arhitectură vegetală, beneficiind de un miraculos principiu constructiv (exprimat cu discreție prin intermediul sîrmelor subțiri agățate prin colțuri), urmărea desigur să acapareze neîntîrziat toate privirile, dar și să impună o anume stare de spirit. Uimirea admirativă, ba chiar vaga neliniște, erau accentuate de faptul că nici un eveniment ieșit din comun nu justifica asemenea fast. Anunțurile tipografiate nu conțineau vreo mențiune distinctivă, era permisă intrarea oricui, în orice ținută. Mai mult, celelalte pregătiri discordau vădit cu verdele bătînd în negru, cu miros amețitor, ce guverna rețeaua banală de becuri electrice : lumina cernută prin sticla murdară a acestora era cea dintîi care amintea, apăsător, caracterul întîmplător al uriașei cupole.

Și, în adevăr (în ciuda sălii modeste, a absenței oricăror pretenții organizatorice, a pretextului banal) reuniunea aspira să se supună neprevăzutei invitații lansate de sus : o atmosferă senină, decentă, învăluitoare — într-un cuvînt, neobișnuită — domnea în grupurile adunate acolo. În încăperea cu pereți afumați, avînd drept podabă doar ramele maronii ale ferestrelor dreptunghiulare, se instalase pînza de relații cuvenită vernisajului unei expoziții, o stare de spirit ce întîrzia să alunece spre fireasca petrecere, cu cîrnăciori, bere și vîlmășag de perechi prinse în dansuri neinspirate.

Cînd Titus, ocolind un șir de băltoace care țineau deocamdată locul unei proiectate plantații ornamentale, ieși din vila numărul treisprezece, unde încă locuia, și se îndreptă spre poarta principală, el fu atras de forfota mulțimii adunate pe treptele ce duceau spre sala reuniunii. O anume înfiorare, abia sesizabilă, era probabil răspunzătoare de acest magnetism, de vreme ce tînărul evita, după cîteva, e drept, destul de vechi experiențe, să zăbovească la vreuna din petrecerile de sfîrșit de săptămînă, organizate la intervale inegale, în preajma camerei care-l adăpostea. El se strecură cu stîngăcie, deși era acum respectuos salutat, în vestiarul cufundat în întuneric, împinse una din ușile batante, cercetă surprins măiastra împletitură ce înlocuia cu aplomb obișnuitele panglici de hîrtie colorată, spînzurate în grabă și anapoda, aruncă o privire spre cele două-trei mese cu mîncăruri expuse ca la bîlci, apoi se retrase edificat și se îndreptă, folosind o ușă lăturalnică, spre stația de autobuze. Nici aici situația nu era înfloritoare : deși la capătul liniei erau destule mașini cu boturile rotunde îndreptate spre oraș, dispecerul părea decis să le rețină pe toate pentru ora ieșirii din schimbul al doilea — după cum rezulta dintr-un crîmpei de agitată conversație publică — și chiar dacă omul de ordine, potrivit cutumei, avea să fie, în cele din urmă, convins să renunțe la excesul de precauție, întîrzierea ce se anunța era enervantă chiar și pentru cineva plecat de-acasă fără scop precis. Inginerul patrulă o vreme prin spatele cabinei cu pereți de sticlă, ce onora intrarea principală a uzinei, iritat pînă și de vîntul călduț și aromat șuierînd prin frunzișul plopilor care dublau gardul de beton al coloniei de intervenție. „Ar fi timpul să isprăvim și cu haosul de-aici“ își spuse el întunecat, legînd firește și această mărunță stavilă în calea dezordinii de proaspăta promovare a prietenului său Burghele.

Un nou autobuz, suspect de silențios, avansă prin întuneric și se alătură în curînd cîrdului celor care staționau, iar prin fasciculele de lumină ale farurilor sale trecură mai multe femei purtînd sacoșe cu zarzavaturi ; în mijlocul acestui grup de gospodine, Titus desluși, brusc alarmat, o siluetă bine cunoscută. Nimic mai ușor pentru el, în clipa aceea, decît să rămînă neobservat ; o chemare, declanșată confuz, îl puse însă imediat în mișcare, s-ar fi spus că e vorba de o hotărîtă intenție de a se ascunde :

dezarticulată pornire, care-l aduse însă în plină lumină, la marginea cea mai descoperită a cabinei cu pereți de sticlă. Gîndul de a se face nevăzut îl sluji mai bine decît mișcarea tulbure : frumoasa cu obraji de porțelan trecu, la un pas numai de stîlpul de care tînărul se grăbise să se sprijine, întru totul preocupată de pietrele pavajului. Titus avu răgazul s-o cerceteze cu mare atenție, s-o contemple aproape absentă, prilej unic, într-un fel exclus în relația lor din ce în ce mai chinuită pe măsura destrămării. Vizita femeii în seara aceasta — a spune că n-o aștepta era prea puțin ! — i se părea atît de sfidătoare încît el își pierdu pur și simplu cumpătul și, în loc să alerge spre ușa unui autobuz care în sfîrșit se punea în mișcare, așa cum ar fi procedat oricînd altădată în timpul lunilor din urmă, se retrase din șuvoiul mulțimii, intră pe aleea asfaltată și o ajunse pe Anda chiar înainte ca ea să se oprească în dreptul gheretei portarului.

— Ce bine că te-am găsit ! exclamă Anda. Am umblat vreo oră după un taxi, nu știam cum să ajung mai repede, dar știi, sîmbătă seara... Mă îngrozea de-a dreptul gîndul că n-am să te văd ! încheie ea șirul explicațiilor, cu un surîs de sinceritate și de devotament care-i aminti dureros tînărului de perioada cea mai fericită a legăturii lor.

Femeia schiță chiar gestul de a se agăța de brațul lui Titus, dar se opri la timp, tocmai cînd el făcea un pas în lături, ca un răspuns, implicit, adresat apăsătoarei rememorări.

— Și eu care speram că n-am să te mai văd niciodată ! spuse el, oarecum în glumă căci adăugă, adunîndu-și puterile pentru a se comporta, pe cît era posibil, neutru : Sau măcar cîțiva ani de-acum încolo !

Precizarea — în alt context ar fi sunat ca o gratuită figură de stil — reprezenta un mod de a scoate din discuție alți „cîțiva ani“, cînd speranța pomenită încununa atîtea din despărțirile aprige în care, pe-atunci, nici unul din ei nu credea cu-adevărat. Dacă altădată Titus — blîndul, sfiosul, delicatul — însoțea violențele de limbaj, și nu numai, atît de prematur apărute în cuprinsul legăturii lor, cu duioase rugăminți de iertare, cu mîngîieri și promisiuni irezistibile, dacă ceva mai tîrziu aceleași durități de necrezut îi erau trecute cu vederea fără comentarii, ca explozii oarecum justificate la o fire nestăpînită, iată-le astăzi aproape acoperite de colbul uitării, ajunse în starea

cînd puteau să intre în componența glumelor, nu politicoase, dar lipsite de patimă. Anda surîse, adaptată rapid, înțelegătoare chiar, și se grăbi să explice :

— Trebuia să mă sfătuiesc cu cineva, cu un om inteligent și în care să am încredere : nimic altceva !

— Te pomenești că tot din cauza asta m-ai urmărit pe stradă acum vreo două-trei săptămîni ? ! replică el, în stilul aceleiași glume marcate de cruzime, căci explicația oferită nu era de natură să-l liniștească.

— Te-am urmărit ? ! spuse femeia cu mirare potolită. Ce prostie !

— În condițiile astea cred că ar fi mai nimerit să te conduc la autobuz ! declară Titus ofensat, oprindu-se dintr-o dată.

— E o prostie — își urmă ea gîndul, dar și mersul — pentru că toată luna trecută am lipsit din oraș. Am fost la niște cursuri de perfecționare la București. Crede-mă. Nu m-ar mira să mă fi confundat : e o vreme de cînd nu ne-am întîlnit ! Și mă rog — se interesează ea cu simpatie — de ce să te urmăresc : erai cu vreo cuconiță nostimă ? !

— Tocmai că nu. Eram cu Burghele și cu încă un bărbat. Îți lipsea pînă și cea mai mărunță justificare, nimic altceva decît nesăbuintă și răutate. Ori îți închipuiai că o să mă despart de ei și o să merg la vreo întîlnire. Zău : renunță la aerul ăsta surprins. Recunoaște și... ducă-se dracului !

— Dacă-ți spun că eram la București !

— Ei, asta-i ! se încăpățîină Titus. Să zicem că nu acum trei săptămîni, ci acum cinci ! Nu-mi amintesc exact, singura mea dorință a fost să uit cît mai repede : o întîmplare neînceput de tristă și de umilitoare pentru amîndoi. Dacă vrei să afli ceva în legătură cu mine, dacă nu-ți poți stăpîni curiozitatea, deși !, prefer să-mi dai un telefon ori să-mi scrii. Te asigur că n-am nimic de ascuns !

Nici accentele patetice nu-și făcură efectul :

— Dar nu mă interesează ce faci, mi-ești un prieten ca oricare altul. Poate s-a nimerit să avem același drum și-atunci ți-ai închipuit... La imaginația ta exaltată, și la înverșunarea cu care mă tratezi pe nedrept... doar știi că m-am ferit întoldeauna să-ți fac rău !

— Să nu discutăm trecutul îndepărtat, se împotrivi înclaudat Titus. Să ne mărginim la acea întâmplare nefericită : nu te-am confundat, nu s-a nimerit ! Când mi-am dat seama că ești pe urmele mele, ca un detectiv novice și absurd, am întors capul de câteva ori încercînd să te conving, cu privirea, să renunți la jocul, deloc copilăresc, în care te angajaseși. Și de fiecare dată îmi evitai privirea, ba te opreai la o vitrină, ba priveai stelele. În sfîrșit, poate că ai și uitat, poate...

— Cum să uit ceva atît de urît ? ! refuză ea propunerea, de resemnată împăcare, ce i se făcuse, numai că își reveni îndată : N-am fost eu dar sînt de acord s-o lăsăm baltă. Ce se întîmplă aici, e o nuntă ? întrebă apoi, trecînd de la vorbă la faptă, și arată spre mulțimea adunată pe treptele care duceau spre cantină.

— De unde pînă unde nuntă ? ! se aprinse iar Titus, dovedind cu această reacție că aprecierile fostei sale iubite, privind tratamentul pîrtinitor ce i se aplica, nu erau pure invenții. Așadar, cărei împrejurări datorez această neașteptată vizită ? !

— Vreau să-ți cer un sfat.

— Nu poți alege ore mai potrivite, zile mai potrivite pentru asemenea discuții ?

— Oh, iartă-mă ! spuse ea, de astă dată cu o sinceritate care-l descumpăni pe Titus. Aici ai deplină dreptate : poate ai un program, poate ești așteptat ! Dealtfel, acum îmi dau seama, tu erai în stație !

— Și totuși, cu o lipsă totală de prevedere, așa ai fost mereu, tu ai pornit la asemenea drum ! remarcă el cu veritabilă bunăvoință. Grozav ! Dar bine : știi că am telefon ! Chiar dacă ai uitat numărul, nimic mai simplu decît...

— Dacă ți-aș spune că mă temeam că ai să mă refuzi, m-ai crede ? șopti Anda cu tremurîndă cochetărie.

— Doamne, ce banală justificare !

Dar bunăvoința nu-l părăsise deși suprafața necruțării rămăsese intactă :

— Și ți-ai zis : e un om bun, slab, dacă mă vede, atunci n-o să-l rabde inima să... Dar nu mai sînt bun, draga mea, și nici foarte tînăr nu mai sînt !

— Ți-ai irosit niște ani frumoși cu mine ! observă ea cu căldură, totodată cu o satisfacție ivită din acel instinct de posesiune care-l chinuise pe Titus în timpurile lor cele mai bune. Pe ăia nu mi-i poate lua nimeni ! Dar, spuse

oftînd, mai bine să găsim un loc unde să putem vorbi în liniște.

— N-ar fi mai bine să renunțăm ? propuse amical Titus. Nu sînt un sfetnic, sau sfătuitor, cum se spune corect ?, prea bun ! Nu mă îndoiesc că o să ne certăm și e păcat, numai asta nu ne lipsește !

— Îți jur că nu, nici n-avem cum, este ceva fără legătură cu noi amîndoi !

— Fără nici o legătură ? întrebă el cu seriozitate, subliniind că supune proiectata conversație unei condiții de neocolit.

Ceea ce Anda pricepu îndată, după cum se dovedi atunci cînd răspunse :

— Dar am și eu o condiție. Dat fiind că e vorba de o chestiune deosebit de importantă pentru mine, hotărîtoare chiar, aș vrea să-ți înfrîngi crisparea. Altfel n-ai cum să mă ajuți. Uite, hai să intrăm aici cîteva clipe. la nunta asta ! arată ea spre clădirea pe care Titus o investigase cu puțin timp înainte. Sau, mai bine ar fi să...

— Care chestiune nu e deosebit de importantă pentru tine ? ! reflectă tînărul, încă neconvins.

Se simțea pe de-a întregul înstrăinat de femeia alături de care trăise atîția ani și, tocmai cînd ea, consumînd tipul de fetișcană fragilă, năbădăioasă, bizară, se constituise într-o ființă aflată în pragul celei mai ademenitoare maturități, stăpîna pe sine, inspirînd un soi de calm și de vigoare îndelung rîvnite, tocmai acum ajunsesc, față de Anda, la o indiferență neverosimilă. Se întîlniseră, din păcate, prea devreme, așa i se părea, cînd nu erau încă „făcuți“ unul pentru celălalt, și se despărțeau, epuizați, atunci cînd ar fi fost numai bine să se cunoască. Oh, nu avea nici o îndoială că o altă Anda, cu aceeași făptură, ba chiar și cu același trecut, l-ar fi înlănțuit pentru totdeauna și că singurul reproș pe care i-l putea face aceleia de față era că nu-și irosise capriciile și șăgălniciile, oarecum peste limita firescului, sub ochii și pe nervii unui bărbat care să nu fi fost el. Iar această minimă diferență (ce reprezintă pentru foarte mulți, știa bine, cauza cea mai însemnată a unei legături durabile : iată, de pildă, pentru prietenul său Burghele, proaspătul director) îi risipea pînă și firava dorință a unei mîngîieri fraterne. Ce fire blestemată ! Dar ce se putea face ? !

Apropiindu-se de mulțimea care forfotea pe trepte ori se constituia în grupuri stabile în jurul cîle unui stîlp de beton, întîrziind să pătrundă în sala prea distinsă pentru o reuniune oarecare, Titus remarcă îndată, cu amară satisfacție, impresia puternică pe care frumoasa lui însoțitoare o exercita asupra tuturor, femei și bărbați, majoritatea tineri ori adolescenți. Era chiar ceva mai mult : cuplul lor întîlnea aprobarea opiniei colective, obținea votul mut ce se cuvine oricărei perechi armonioase, căci, în adevăr, farmecul Andei reușea să se extindă și asupra lui, să-l cuprindă sub mantia-i magică și pe tînărul cam șters și cam rubicund care devenise Titus în vremea din urmă. Era o senzație pe care o împărtășea, cu același regret abstractizat, și Anda ; în ciuda discuției lor, semănînd întrucîtva cu discuția unor îndrăgostiți, cam slobozi la gură e drept, aflați în preajma concilierii consecutive unei rupturi chinuitoare, nici unul nu mai întreținea vreo iluzie privind posibilitatea unui viitor comun. Dealtfel femeia, încă nesmulsă definitiv din pămîntul pîrjolit al acestui amor, teoretic capabilă deci de o improspătare, era cea care preconiza practic despărțirea fără șanse de întoarcere (în acest scop venise să-l consulte prietenește pe Titus, și era prima dată, totuși !, cînd intenționa să avanseze asemenea subiect de conversație) de aceea ei constituiau în acel moment nu doar un cuplu înșelător ci unul absolut imposibil.

În vreme ce avansau, cu demnitate reală, prin coridorul admirativ și fremătător, de undeva din întuneric, din partea în care se afla situat masivul bloc de garsoniere al uzinei, un grup de tineri, nepăsători față de impresia produsă de acel cuplu, năvălea cu chiote pe scările cantinei. Erau trei fete și un băiat, nici unul ajuns la vîrsta drepturilor civile, îmbrăcați atît de colorat, de șui, încît păreau, în acel mediu auster, niște clovni de curînd alungați din arenă. Ei se grăbeau să profite de culoarul întîmplător oferit, dar vioiciunea lor dezlănțuită, obrajii aprinși de goană sugerau, aproape fără echivoc, că nici zidul uman cel mai ostil n-ar fi izbutit să-i stăvilească. Una dintre fete își izbi umărul athletic cu asemenea elan (intenționat : cine mai avea răgazul să constate ?) de spinarea fragilă a frumoasei Anda încît, o clipă, aceasta se trezi azvîrlită la pieptul, tresărind rezervat, al bărbatului care o conducea. Mediul traversat de cei patru ado-

lescenți era auster dar receptiv, oricum deloc afectat ori ceremonios, așa că aderă de îndată la infuzia de entuziasm, se regrupă și se repezi frenetic, ca după un semnal îndelung așteptat, în vestiarul întunecos și, de-acolo, în sala mare și aproape pustie.

În mulțimea cuprinsă de avânt se aflau, firește, în cu totul altă dispoziție, Anda cu obrajii de porțelan și prezumtivul ei sfetnic sau sfătuitoare. Dar în cazul fostei iubite a lui Titus, aceea altă dispoziție se preschimbă în explozie de încântare atunci când ea dădu cu ochii de ampla cupolă din crengi de brad ; reacția se transmite și bărbatului care, de astă dată, intrigat de neobișnuitul element decorativ (la prima vedere, indiferența lui structurală îl împiedicase să ia atitudine), o trase pe Anda spre locul în care se afla administratorul cantinei și ceru lămuriri. După cum era ușor de bănuț, autorul moral al arhitecturii vegetale era inginerul cu camionul, am alergat îndată să-i caut. Mi-am amintit cum erau îmbrăcați : ei, zic, ăștia musai se pricep !

— Vai, minunat, minunat ! consimți Anda aplaudind.

Era tocmai ora de intrare a schimbului de noapte care, în serile de sîmbătă, beneficia de o încărcătură afectivă deosebită. Șoseaua principală înregistra o animație ieșită din comun care demonstra că orientarea dispecerului de autobuze era justă : sîmbătă trebuiau să existe mașini pentru toți. Firește, mulți dintre cei care circulau într-un sens de drum ori în altul, se opreau în fața clădirii care adăpostea reuniunea, intrau acolo pentru o clipă ori pentru mai multe. În scurt timp, știrea despre miraculoasa cupolă vegetală se răspîndi pretutindeni. Dealtminteri, urcați pe estrada improvizată, alături de țambalagiu, cei patru autori ai acoperișului verde, la fel de dezlănțuiți ca și la venire, alcătuiau, în fața publicului înfierbîntat, un repertoriu muzical ad-hoc. Lăutarii se lăsau, cu talent, instruiți, foarte bucuroși de prilejul care-i smulgea din obișnuințe, astfel că pe scenă se desfășura un foarte original spectacol neregizat. În asemenea condiții, cei veniți să contemple monumentul de crengi de brad nu se îndurau să mai plece. Curînd agitația luă proporții ; în fața cantinei se alcătui un soi de grup de rezistență, al cărui nucleu îl constituia o echipă sportivă din prima categorie (formată deci din oameni care călătoresc prin marile orașe), și care întreținea un dispreț activ față de pe-

trecerea populară dinăuntru. Orgoliul celor de pe trepte nu-i împingea atît de departe încît să pornească spre locuri mai distinse de divertisment ; poate că, la urma urmei, asemenea locuri nici nu existau. Tinerii sportivi, și acoliții lor (indiferent de motivul care-i determinase pe aceștia din urmă să li se alăture) rămîneau să boicoteze, destul de ineficient însă, și să tragă de mîneacă pe cei care se înghesuiau să pătrundă. Astfel, reuniunea căpătă practic două centre de desfășurare, concurente, își dublă miza, dacă se poate spune așa, se transformă într-o petrecere de mare anvergură. Partea adversă făcu rost de lăzi cu sticle de bere de la o bodegă vecină ; cineva neavizat era tentat să creadă însă că în sală nu mai există locuri ; domnea așadar un haos, după cum se știe, nu se poate mai favorabil voioșiei fără margini.

Dar, mai întîi, ce-i nemulțumea pe membrii echipei, titulari și rezerve ? Faptul că se organiza o manifestare publică la care ei nu dețineau nici un rol ; ruptura cu tradiția reuniunilor plicticoase ; intervenția lui Burghеле ca factor determinant al acestei înnoiri (subînțelegîndu-se că inițiativele noului director în domeniul social-cultural, în loc să aibă ca punct de pornire interesele echipei sportive care aducea notorietate numelui uzinei, cantonaseră la nivelul balului de sîmbătă seară) ; ori simpla plăcere de a protesta, de a se opune șuvoiului ? Greu de spus dacă echipa dispunea de un punct de vedere unitar, de o platformă teoretică. Asemenea cauză a acțiunii se cristaliză abia cînd, pusă în mișcare de curenții fierbinți ai zvonurilor, prin mulțimea așezată temeinic pe treptele cantinei trecu, într-o elegantă rochie de seară, Nadia Burghеле. Posesoarea aceluia nume legendar, care făcea să vibreze conștiința colectivă cu mai multă înfiorare decît orice victorie la scor obținută în deplasare, irita dintotdeauna (motivele fiind felurite) sensibilitatea tinerilor ; ea reuși, prin simpla apariție, să dea o semnificație petrecerii reactive de dincolo de ziduri.

N-ar fi trebuit să se întîmple așa ! Cu puțin timp înainte, în casa Burghеле soneria telefonului zbîrnîise îndelung. Observînd că soțul, aflat în biroul său de lucru, nu răspunde nici la al treilea apel, Nadia ridică receptorul derivației montate în dormitor și, spre plăcuta ei surpriză, auzi vocea instructorului Bordeianu de la grupul școlar :

— Sînteți așteptată la reuniune !

Nadia se grăbi să depună receptorul în furcă și, abia după aceea, șopti pierită : bine, bine. Deși știa că interlocutorul n-avusese cum să se bucure de răspuns, ori tocmai în temeiul acestui aparent refuz care-i asigura un simulacru de lealitate și de independență, ea își alege o toaletă de mare ținută, se fardă îndelung și, forțînd pe această cale nota, (adică nu strecurîndu-se pe neobservate, într-o rochiță nepretențioasă, căci era călită la focul exigențelor înalte ale celebrului inginer), trecu în sufragerie și aprinse toate luminile candelabrului. Apoi, admirîndu-se în apele unei ample oglinzi, foarte îmbujorată sub straturile de fard, strigă, fără să se apropie de ușa camerei de lucru a lui Burghela :

— Am plecat la bîlci ! Mergi și tu ?

— Bine, bine ! se auzi mormăitul de răspuns, într-un fel asemănător, în ciuda deosebirilor de impuls afectiv, cu acela pe care ea însăși îl dăduse îndrăznețului curtezan.

În aceeași clipă, sufrageria se cufundă în întuneric.

Pentru cei care o cunoșteau pe Nadia din perioada primilor ani de căsnicie, schimbarea fizică înregistrată, în limitele unui scurt traiect, de această faptură era uluitoare : uriașa cupolă din crengi de brad existentă, figurat vorbind, în ființa ei se ofilise dintr-o dată și cu desăvîrșire. Femeia, mai curînd robustă, cu trăsături simple și obraji rumeni alunecă brusc către o structură ascuțită, cu oase mari și proeminente, ochii se adînciră în orbite cu cearcăne, iar pielea de pe pomeți își pierdu culoarea sănătoasă. Un vînt uscat sufla de-a lungul formelor feminine, odinioară atît de rotunjoare și pline de prospețime. Un singur punct cîștigat : distincția. Direcția în care natura operase fu preluată fără regrete și condusă fără ezitări către o schimbare deplină. Obrajii erau, încă de dimineață, colorați într-un cărămiziu lipsit de nuanțe, cearcănele vinete se majorau cu albastru deschis, genele, pleoapele și sprîncenele se încărcau pînă la refuz, cu, firește, negru, mat ori lucios după caz, iar părul, altădată blond și relativ inelat avea acum culoarea abanosului cu reflexe roșietice, fiind lins și bine fixat. Și așa mai departe. Excesul de artificial dispunea de asemenea aplomb al intențiilor încît orice observator de bună credință nu putea să critice decît insuficienta îngroșare ici sau dincolo, adică întîmplătoarele pete discrete. Trupul urma,

în măsura posibilului, indicațiile cuprinse în figură ; relațiile Nadiei cu cei din jur, de asemenea. Ceea ce altădată reprezenta infidelitate atent ascunsă ori supravegheată se manifesta acum deschis, liber, deși acum — vezi cazul instructorului de la grupul școlar — nu atingea zona păcatului. În planul moral, ca și în cel fizic, decisivă devenise distincția. În ciuda modificărilor intervenite, Nadia rămânea o ființă plină de voluptate, iar dacă în urmă cu ani această voluptate își găsisese o supapă în preocupările gospodărești, acum se scurgea, la fel de aprigă, în cosmetică, modă și alte pasiuni adiacente.

Ajunsă în sala mare, aflată în plină animație, soția lui Burghеле nu se grăbi să-l caute pe acela care o invitasese acolo, tratându-l drept un simplu informator. Ea se opri undeva la marginea ringului de dans delimitat de un șir de bănci, în locul în care Titus și Anda ocupaseră o masă lipită de perete, și se așează, de parcă i-ar fi căutat, alături de cei doi. Astfel, odată scurs răgazul destinat să elimine crisparea tînărului, confesiunea Andei trebui să fie din nou amînată.

— V-ați împăcat ? ! se interesă imediat Nadia, cu multă căldură. Ori v-ați întîlnit pentru o despărțire definitivă ? ! adăugă ea, după o pauză, evident împăcată și cu această explicație.

— Nici una, nici alta ! se găsi să răspundă Anda, stingherită, complicînd inutil conversația.

— Asta e cel mai rău ! remarcă, cu tristețe sinceră, cealaltă. Nici voi nu mai sînteți foarte — foarte tineri, ar trebui, după atîta vreme și dacă nu v-ați învățat prea-de-tot cu răsfașul dulcilor chinuri, să alegeți ! Doamne, să n-o luați drept răutate, am spus doar așa ! Domnișoara e atît de frumoasă — continuă Nadia cu vioiciune — încît nu mă îndoiesc că dumneata porți toată vina !

— Cam așa e ! spuse, cu ușoară ironie, Titus. Dar asta nu schimbă situația.

Cunoscîndu-l prea bine pe fostul ei iubit, Anda încercă să iasă în calea primejdiei cu o simplitate care se dovedi eficace :

— Aveți o rochie minunată ! observă surîzînd, fără să uite să întrebuițeze pluralul.

Nadia roși, înțelegînd desigur că, raportată la costumația pestriță a celor din jur, ținuta ei era cam deplasată ; dar îi făcu plăcere.

— Vai — exclamă, ridicându-se, brusc alarmată — probabil vreți să dansați iar eu vă împiedic !

Și abia în acest moment își roti privirea prin sală spre a-l căuta (cu naturalețe, din pricină că-i devenise necesar) pe îndrăznețul instructor. Numai că, răsărit din valurile de fum de țigară, care împicleau lumina oricum chioară a becurilor electrice, avansă spre ea inginerul Bujor Niculescu. Era unul din pușinii participanți la reuniune, lăsându-l deoparte pe temerarul cadru didactic, care-și puteau permite s-o invite pe Nadia la dans. Lansînd, prin semne, celor doi foști îndrăgostiți, invitația s-o urmeze, soția lui Burghеле se avîntă în brațele tinărului inginer.

Venit la uzină doar de cîțiva ani, Bujor Niculescu intrase foarte repede în cercul restrîns al preferațiilor lui Burghеле. Deși inginer de schimb la o instalație oarecare, unul dintre cei ce se numărau cu zecile, el se bucura de un tratament special : era, într-un schematic regiment de gardă, sublocotenentul cel mai drag colonelului-erou. Iar proaspăta investitură a lui Burghеле îi făcea, pe bună dreptate, pe toți inițiații să considere că tinărul va urca, de astă dată oficial, mai multe trepte deodată. O cunoștea foarte bine pe Nadia dar, deși bărbat reușit, de succes, era departe de a avea cu ea fie și cea mai vagă relație echivocă. Nu din pricină că femeia i-ar fi disprețuit farmecul ori pentru că ea ar fi fost indiferentă, din principiu, la tipul masculin de succes comun ; în sfera celor cu care nevasta lui Burghеле obișnuia să cocheteze, cel mai adesea nevinovat, doar spre a-și verifica instrumentele de seducție, un asemenea tînăr ar fi beneficiat de evidentă atenție. Nadia nu-i suferea însă pe ambițioși, pe cei cu șanse de parvenire socială și manifesta ostilitate față de cei care, din interes ori din sinceră admirație, îl înconjurau pe Burghеле. Apartenența la anturajul soțului era motivul, ivit în subconștient, de excludere a oricărui bărbat, superb ori hidos, din competiția celor care-i stîrneau curiozitate ; posibilitatea, cunoscută din romane, de a folosi ca trambulină raporturile cu soția superiorului, nici nu se punea. Firește, Nadia nu ajungea la perversitatea de a-i racola pe dușmanii lui Burghеле : aceștia din urmă aveau, paradoxal, din aceleași motive, statutul aghiotanților.

La rîndu-i, nici tînărul Bujor nu trebuise să-și înfrîngă pasiunea de dragul datoriei ; din primul moment, comportarea sa față de Nadia fusese desăvîrșită. Spre deosebire de ea însă, în cazul său nu subconștientul operase, ci criteriile de selecție. La drept vorbind, ambele ipostaze ale acestei femei, de dinainte și de după modificarea fizică spectaculară la care asistase, îl atrăgeau. Întîlnite aiurea, nici una din „ele“ nu i-ar fi scăpat. Dar poziția de nevastă a celui de care se legase atît de puternic, o transformase, în ochii săi, pe Nadia într-o soră. Prea mîndru și îndeajuns de leal, totodată sigur de meritele sale, tînărul nu era nicicînd slugarnic ori, cu viclenie, amabil.

Și totuși — vai ! — în pofida adevărului, circulau zvonuri răutăcioase privind relația celor doi, datorate însă exclusiv disponibilității sentimentale a femeii și aparenței, indiscutabil atrăgătoare, a tînărului. Acele zvonuri găsiră prilej de reînvigorare în seara reuniunii. Simțind cum se îndreaptă, parcă direct în decolteul ei, unda verde a acelor zvonuri, Nadia își reaminti iar îndatoririle de politețe și îl rugă pe partener să o conducă spre perechea Anda-Titus, rămasă undeva la margine, spre a-l prezenta pe Bujor domnișoarei cu obraji de porțelan.

— Sînt amîndoi fermecători, mereu se ceartă dar... adăugă ea.

— O cunosc, o cunosc ! răspunse, cu seriozitate, Niculescu și, nu numai că nu dădu ascultare îndemnului, se răsuci cu spatele spre colțul indicat.

— Va să zică ai chiar motive să-i ocolești ! înțelesc de îndată Nadia.

— Mai bine să ne apropiem de tinerii practicanți ! propuse insuflețit inginerul, consimțind prin această schimbare de ton la interpretarea dată răspunsului său. De la asta putem afla care e ultimul dans la modă, nu mă îndoiesc că sînteți curioasă să știți !

Nadia surîse, muștrîndu-l blajin cu privirea, și se lăsă condusă, printr-un culoar ce se deschise respectuos în calea lor, spre locul unde se afla estrada muzicanților. În preajma estradei, cei patru adolescenți alcătuiau un grup ce merita cu prisosință presupunerea elogioasă. Băiatul, singurul din grup dealtfel, un lungan slăbănog, cu obraji scofîlciți, spîn, purta ochelari cu rame de sîrmă,

ca bunicii din filme, precum și o apărătoare pentru urechi tricotată din lână gălbuie, asemănătoare acelor de care se folosesc schiorii dar foarte îngustă, de dimensiunile ben-țiței unei eleve de liceu. Dintre fete, prima care atrase atenția Nadiei era înveșmîntată într-un costum — jachetă și pantalon — din doc gri-albăstrui cu flori mărunte, multicolore, stil față de masă, brodate pe mâneci, revere ca și pe manșetele uriașe, false desigur, nu evazate ci înfoiate, ale pantalonilor. Era o brunetă, înaltă și foarte voinică, tunsă scurt, mai rumenă decît fusese vreodată nevasta lui Burghеле, cu același tip de ochelari, evident la modă, ca și băiatul. Următoarea, cu fruntea și obrajii literalmente improșcați de pistrui mari, cu păr rar și lins, lung pînă la brîu, avea o vestă din piele neagră (patru buzunare, cu pliuri, marcate de inele metalice) îmbrăcată peste o rochiță ieftină, din acelea care se găsesc la magazinele pentru copii, strîmtă și scurtă. Cea de a treia, în sfîrșit, purta un pardesiu trei sferturi, cu glugă, dintr-o stofă groasă în carouri, cu nasturi de lemn strunjiți prinși în găici de piele, un pardesiu închis la gît, cu umerii căzuți, larg, sub care marginea fustei abia se zărea. Aceasta era cu adevărat frumoasă, ca o vedetă de cinema, cu ochi verzi, dezlănțuiți, sub un breton care-i acoperca fruntea, fardată la fel de apăsător ca și Nadia dar obținînd cu totul alt efect decît aceasta datorită buzelor pline și proaspete, a liniei foarte ferme a obrazilor și gîtului. În mulțimea de bărbați și femei îmbrăcați modest și decent (de sărbătoare totuși, ceea ce îi făcea să semene și mai mult între ei) grupul de adolescenți s-ar fi detașat izbitor chiar dacă cei patru ar fi fost bătuți în cuie. Dar foiala lor ritmică, constituind un soi de dans colectiv în care însă fiecare era cu desăvîrșire independent (apartenența la grup fiind dovedită doar de lenta mișcare de rotație pe care cele trei fete o executau în jurul băiatului) fi izola pur și simplu, îi înălța totodată pe un nevăzut podium în jurul căruia o masă compactă și nediferențiată de ciudați spectatori, se legăna amorf.

Senzația de pată de culoare pe un fond alb pe care o crea grupul celor patru tineri era atît de puternică și de generală încît nimeni nu îndrăznea să-i tulbure conturul, deși o seamă de adolescenți vioi se agitau prin preajma lor, deși superioritatea numerică a laturii feminine lăsa formației atrăgătoare valențe deschise ; cauza mai adîncă

a unei asemenea atitudini rezervate părea să fie dezinvoltura, greu de egalat, cu care oaspeții evoluau. Dar izolarea și dezinvoltura se dovediră, ambele, înșelătoare — cît de însemnate sînt raportările ! — atunci cînd în marginea grupului de adolescenți se ivi o colegă a acestora (părea să fie totuși cu doi-trei ani mai mare decît ei, purta o rochie albă cu buline roz și, drept unică podoabă, o centură subțire din piele împletită) pe care, în ciuda protestului ei luminos, băiatul reuși s-o atragă, pentru foarte scurt timp, în formația pe care o dirija. Îndată, așadar, ce noua venită începu să danseze, cu o dăruire și o pricepere care făceau de neînțeles protestul și graba, grupul își pierdu caracterul închis, restrictiv, apăru chiar sugestia că el ar putea îngloba pe oricine, iar, pe de altă parte, grația celor patru păli evident : raportați la un nou element de comparație, ei păreau să danseze demonstrativ, fără spontaneitate, pînă și ținuta lor vestimentară pierdu din naturalețe. Numai că impresia nefavorabilă brusc, și oarecum pe nedrept, agonisită nu-i împiedică să se bucure grozav ; la nici una din cele trei fete nu se observă vreun semn de invidie față de aceea care le umbrise prin simpla prezență, s-ar fi zis că trecuse să le viziteze o soră mai mare, foarte iubită, a cărei autoritate meritată încetase demult să le mai stingherească. Dealtminteri, impresia neașteptată se risipi la fel de repede cum se și alcătuisese, rochia cu buline dispăru fără urme iar grupul din mijlocul sălii își redobîndi dezinvoltura și caracterul intangibil, ba chiar ieși fortificat din confruntarea trecătoare de parcă ar fi sorbit dintr-o cupă cu apă vie care-i aparținea în exclusivitate.

— Pe asta sînt sigură că ai fi vrut s-o cunoști ! se adresa Nadia partenerului ei.

— Pe asta, da ! acceptă celălalt fără să clipească.

— Dar cum se poate că ești aici ? ! se interesă apoi femeia. Burghelul s-a închis în birou de cîteva ore, nici chip să-l cîntești de-acolo. După cîte știu, pregătiți surprize mari !

Siguranța cu care cineva atît de avizat îl alătura preocupărilor deosebit de importante ale noului director îl încîntă evident pe tînărul inginer.

— Am trecut doar pentru cîteva clipe, explică Niculescu evitînd, pe cît cu putință, postura de subaltern cul-

pabil. I-am promis șefului că poate să lucreze netulburat, în noaptea asta verific eu totul și...

Tăcu îndelung ; firește, cra greu de găsit o continuare acestei declarații de devotament orgolios.

— În schimb eu am să mai rămân ! consideră necesar Nadia să-l asigure.

Se ridică apoi pe vîrfuri și, în clipa următoare, instructorul Bordeianu, un bărbat cu tîmplele albe, scund și vioi, apăru ca din pămînt și se înclină în fața ei.

— Fericit să vă văd, îmi pierdusem speranța ! îi spuse surîzător, făcînd abstracție de prezența lui Niculescu.

— Spor la lucru ! îi ură Nadia inginerului, desprinzîndu-se fără întîrziere din brațele sale. Faci rost de o bere rece ? ! îl întrebă, aproape fără trecere, pe celălalt.

— Un butoi, un butoi întreg ! exclamă, ca un îndrăgostit, Bordeianu și, împingînd cu coatele două-trei perechi de dansatori aflați în vecinătate, deschise, în fața femeii, o cale largă.

Niculescu părăsi neîntîrziat sala, trecînd iarăși prin dreptul mesei unde rămăseseră Anda și Titus. Cum și la această apariție a sa, ca și la cea precedentă, obrajii de porțelan ai fetei se îmbujorară vizibil, Titus nu-și putu stăpîni revolta.

— Mă urmăreai pe stradă și după aceea mergeai să te întâlnești cu tinerelul ăsta ori cu altul !

Oh, Titus nu se mai temea de mult de eventualele învinuiri nedrepte și, chiar în vreme ce rostea fraza, era conștient de faptul că poate frumosul coleg abia fusese remarcat, cu interes, de Anda ! Însă incapacitatea acesteia de a manifesta măcar o vagă mirare îl făcu să înțeleagă că nimerise direct în țintă. În loc să se enfurie și mai tare, cum ar fi fost de presupus, blîndețea de fond a firii sale îl îndemnă să dea înapoi :

— Iartă-mă, poate că s-a supărat văzîndu-te cu mine.

Nici acum Anda nu scoase vreo vorbă, nici măcar nu oftă cu aparenta resemnare zglobie pe care Titus o cunoștea prea bine.

— Dă-l încolo, nu merită să te neliniștești pentru el ! spuse derutat Titus, cuprins de valul unei calde compătimiri.

Firește, ei nu se înțeleseseră, nimic nu-i mai putea acum împăca dar, doamne, fata asta frumoasă și deșteaptă

merita, oricum el îi dorea!, să se liniștească, să fie fericită !

— Ar trebui să renunț la fleacuri, la joacă ! vorbi, în cele din urmă Anda, cu o voce pe care el nu i-o cunoștea și care-l emoționa, în ciuda conținutului, căci, era limpede, la capitolul lipsei de seriozitate a cărei curmare se preconiza era înglobată și relația de lungă durată cu acela care-i servea în clipa aceea drept confident. Tocmai de asta te-am căutat, cum ți-am spus ești singurul om în care am încredere !

— Te ascult ! o asigură Titus, aplecându-se ușor peste masă spre a fi mai aproape de ea, bucuros el însuși că i se risipise, cum, cu ce preț, nu avea importanță !, crisparea ostilă cu care o întâmpinase în stația autobuzelor.

În adevăr o ascultă cu luare aminte, imun la zgomotul crescând al petrecerii care servea drept cadru conversației, încercând totodată să-și înfrângă neîncrederea în soluția pe care povestirea Andei o conținea. Pe scurt, ei i se oferise posibilitatea de a se transfera la centrul teritorial de calcul, o instituție de curînd înființată, cu aparatură modernă, cu oameni tineri și bine pregătiți, aleși cu grijă, avînd perspective de studiu și perfecționare, iar oferta era făcută de un electronist trimis de la București pentru înlesnirea începutului de drum, un tânăr care o plăcuse grozav, și avea numai intenții serioase, dealtfel îi declarase neted că nu-i păsa de zvonurile răutăcios-provinciale (de ce să se ascundă ea de Titus !) și nu-l interesa decît ce avea să urmeze din momentul întîlnirii lor. Rezulta că omul călătorise prin multe orașe din țară și din străinătate și avea încredere în flerul său, dar socotea de datoria lui să-i acorde un răgaz de reflecție etc. Ce părere avea Titus ? ! În vreme ce urmărea cu atenție relatarea, își repeta că ar fi fost firesc să bănuiască din capul locului, fie și numai după intenția ei de a căpăta sfaturi, cam ce va urma. Era cu putință să se considere deloc vinovat de nivelul speranțelor care încălzeau acum inima Andei ? ! Nu-i rămînea decît să discute cu gravitate, loial, cu măsurată sinceritate.

Printre cei rămași pe treptele de la intrarea în clădire, nerăbdarea creștea văzînd cu ochii. Cu pretexte, care de care mai străvezii, grupul suporterilor echipei divizionare își rărea rîndurile, foarte curînd membrii lotului rămaseră

singuri, ba încă și în absența acelei coeziuni strict necesare rezistenței active.

În această situație, pivotul echipei, Bordeianu și el, văr cu însoțitorul Nadiei, se avintă în sală, pus pe hartă, făcându-și loc cu pieptul athletic, și se opri abia când ajunse lângă podiumul orchestrei.

— Hei, ia vino încoace ! îi strigă el băiatului cu ochelari și cu bentiță gălbuie.

Instructorul Bordeianu, de la locul său, solicită ferm păstrarea ordinei :

— Cine are probleme să facă bine să le rezolve afară ! Și să nu tulbure !

Supus, cel de al doilea Bordeianu îl prinse de braț pe practicantul care ostenise o întreagă după amiază la împletirea ghirlandelor din crengi de brad, îl conduse în vestiarul cufundat în semiobscuritate și, la cel dintâi protest, mai mult decît justificat dealtfel, cu o lovitură de meșter, aplicată cu tăișul palmei în zona gîtului, îl culcă pur și simplu la podea ca pe un sac scăpat din brațe. Crescut în spiritul sportivității, agresorul de ocazie se potoli brusc în urma neașteptatei curmări a unei încleștări pe care el o credea mai durabilă. Mai întîi, aduse apă din bucătăria cantinei și încercă să-l readucă în simțiri pe nevinovatul său adversar ce nu apucase încă să afle ce anume i se reproșa. Apoi, cu lacrimi în ochi, alergă, de astădată, strecurîndu-se pe lângă zid, să cheme doitrei coechipieri și astfel, cîteva clipe mai tîrziu, purtat cu grijă de brațe puternice, trupul victimei întîmplătoare, și-roind de apă, era depus pe patul din camera de gardă a dispensarului, fără ca reuniunea desfășurată sub frumoasa cupolă verde să fi avut de suferit vreo altă tulburare.

2

INGINERUL BUJOR NICULESCU întîrziase făcînd un lung și, după cum se dovedi, inutil ocol printre vilele coloniei de intervenție ; părăsind sala cantinei, era decis să-și înceapă turneul cu o vizită de curtoazie la locuința lui Burghеле. Dar cînd simți sub tălpi asfaltul așiei ce șerpuia printre vilele liniștite, departe

deci de zgomotul petrecerii dar și de trepidația instalațiilor. Începu să ezite, din ce în ce mai tentat să renunțe la proiectul diplomatic. Atitudinile găunoase, știa prea bine, erau cum nu se poate mai nesuferite noului director și numai răstimpul petrecut în sala cantinei era vinovat de gândul nefiresc ce încolțise în mintea tânărului. Mărunta excrescență euforică aparținea însă unui front mai larg de emoție neobișnuită pe care-l traversa de când Burghеле îl avertizase, pe ocolițe, despre funcția ce intenționa să i-o încredințeze. Neîntârziat, comportarea sa, cuceritoare pînă atunci prin măsură, suferise un șoc ale cărui consecințe erau neîncrederea în sine și înclinația spre excese. Înaintînd, fără să se grăbească, printre pomii desfrunziți, i se limpezi impresia că avea multe de deprins, dar era dator să le cîștige din mers, și să nu uite vreo clipă că sprijinul moral cel mai solid era apelul la autenticele sale merite, să rămînă indiferent față de caracterul spectacular al rezultatelor. Firește, omul pe care-l admira nu procedase aidoma, dar dacă se desprindea din atitudinea lui Burghеле o pildă demnă de urmat, aceea era tocmai adecvarea, deschiderea compasului inițiativelor numai pînă la marginile unde se risca un traumatism. Trebuia prin urmare să se cunoască el însuși cu cît mai multă exactitate, dar nu stînd pe o bancă la umbră ci în chiar timpul mișcării, și tocmai reușita acestei operațiuni prea dificile era principalul său pariu. Notele specifice ale înzestrării sale native, dar și cele ale experienței, trebuiau fructificate apoi cît mai bine; din acest unghi, iarăși, Burghеле procedase exemplar: dacă anumite trăsături ale firii sale erau discutabile, și erau!, nici una din ele nu fusese dezvoltată anapoda, pierdută din vedere măcar (deocamdată) și de-aici impresia puternică pe care personalitatea aceuia o exercita asupra tuturor, de-aici rotunjimea împlinirii sale. Iată, lipsa de afectivitate, răceala evidentă, ar fi fost infantil să i-o reproșeze cîtă vreme, în ciuda unei carențe de asemenea amploare, nimic rău pentru alții, în înțelesul imediat, nu decurgea. Puținul de care, pe această linie, Burghеле dispunea era stors pînă la ultima picătură și bine răsucit în afară. Sprijinit pe energie, inteligență și necruțare de sine, în ciuda scăzutei temperaturi interioare, sufletul nu numai pîlpîia dar uneori arunca flăcări, jerbe de scînteii, și devenea fumegînd doar atunci cînd mocnea. Cu astfel de gânduri,

tînărul inginer privi cu simpatie ferestrele luminate de la camera de lucru a şefului său, zîmbi şi-şi strînse, cu un gest involuntar, cordonul pardesiului, după care se îndepărtă de locuinţa familiei Burghеле.

Ajuns la gardul ce despărţea zona vilelor, ocoli serele de flori şi construcţia ce adăpostea terenul de popice, toate frumos luminate, şi se îndreptă către centrala electrică, adică la izvoarele fluxului pe care se pregătea să-l controleze. Era o clădire pe care abia o cunoştea, instinctul îl conduse însă direct spre camera de comandă. Îl căută pe inginerul de schimb, anunţă misiunea, referindu-se la numele-parolă al celui care-l autorizase, şi constată cu satisfacţie că omul se supune fără mirare. Se comportă de parc-ar fi controlat propriul său sector, insistînd asupra amănuntelor, în privinţa cărora nu avea cum să se înşele, ocoli cu grijă tot ce l-ar fi descalificat în ochii specialistului, îşi interzise familiarităţi făţarnice cu lucrătorii pe lîngă care trecea (bucuroşi de oaspeţi ? cum merge treaba, oameni buni ?, greu noaptea ! etc.) chiar dacă îi întîlnise şi în alte împrejurări.

Înainte de plecare, telefonă să i se trimită microbuzul de serviciu (altfel nu izbutea nici în trei zile să...). apoi, în aşteptarea maşinii, urcă spre sala turbinelor către o fereastră care să-i permită să privească şoseaua principală ce ducea spre garaj.

Pe platforma întinsă cît un stadion, spaţiul rămas liber după amplasarea uriaşelor motoare era folosit pentru diversele acareturi ale centralei, mai ales depozite şi ateliere, izolate asemenea unor ţarcuri din metal, sticlă şi plasă de sîrmă argintie : printre ele, o singură încăpere de zid, şi aceea lipsită de plafon, avînd unul din pereţi alcătuit în întregime dintr-o uşă cu geam, larg deschisă spre zgomotul asurzitor al halei, era scaldată în lumină, cu o risipă ce o transforma, cel puţin cînd era privită dinspre frontiera de negură unde se afla inginerul, într-un soi de reflector culcat cu faţa în sus. Printre grinzile plafonului descoperit, prin fanta de intrare, prin colţurile rău îmbinate, pe lîngă podeaua netencuită străbăteau, ca dintr-un diamant superficial protejat, fascicule şi raze lungi de lumină aproape incandescentă. Într-un fel fără voia lui (căci prima etapă a inspecţiei sale se prea rotunjise ca să-şi îngăduie să o mai tulbure), tînărul se lăsă atras de miraj, făcu vreo zece paşi şi se opri, pe direcţia

uși cu canaturile complet desfăcute, la o distanță respectuoasă, rezemîndu-se de tabla lăcuită a unui ventilator în plină funcțiune. Lumina puternică îl ajunsese chiar și la asemenea depărtare și îl prinse în raza ei încinsă. La capătul opus al ecranului, artificial înșorit, pe care acum el însuși evolua, în colțul cel mai îndepărtat al cămăruței, se afla un birou simplu, metal verde închis (asemănător cupolei din sala cantinei) cu margini de argint sclipitor, mobilă unică.

În acest cadru de o plasticitate ce tindea să sugereze irealul, într-un decor modernist fastuos, cu umbre bizare și savante tonuri coloristice, aplecată sînguincios peste tăblia biroului ca și asupra unui pupitru de premiantă, se afla o fată, — i se păru că n-o mai văzuse, dealtfel n-avea cum s-o recunoască — înconjurată de un nimb veritabil, într-un halat de o albeață strălucitoare, cu o croială curajoasă, avînd drept singură podoabă un inel subțire ce ar fi rămas desigur invizibil dacă un diamant, acesta autentic, cît vîrfurile unui ac, n-ar fi răspîndit jerbe de scînteii orbitoare ce corespundeau șirului de mișcări prin care fata, scriind nervos și grăbit, încerca să acopere o coală de hîrtie de mari dimensiuni ce nu prea voia să stea lipită de suprafața alunecoasă a mesei. Surprins și fascinat, tînrul își reveni cu mare întîrziere, și numai după ce claxonul răgușit al mașinii de serviciu izbuti să găsească un coridor în masa compactă de sonorități a halei și în pereții imaginari de plută în care neașteptata apariție feminină îl izolase pe inginerul-inspector. El alergă, spre ferestre, ridică brațul cerînd să fie așteptat și avu un nou prilej de a constata impresia puternică pe care o exercitase asupra-i întîlnirea, datorită uimirii pe care o încercă revenindu-și în fire și înțelegînd că se află la etaj. Se îndreptă apoi, amuzat de bătăile repezi ale inimii ce-l anunțau că trecea printr-o mare emoție, către încăperea asemănătoare unui far. Văzînd un bărbat care nu purta obișnuita salopetă a celor de pe platformă, fata se ridică tresărînd, înșurubă în viteză capacul stiloului și, reflectînd probabil surîsul sărbătoresc al tînrului, de vreme ce o cută de mirare stingherită îi marcă simultan fruntea, îl întîmpină cu o privire zîmbitor-luminoasă ce rămase fixată îndelung, cu atenție inteligentă, pe chipul celui care înainta spre ea. În ciuda luminii de sală de operație, a ușii larg deschise, a spațiului complet descoperit

de care n-avea cum să nu fie conștientă, chiar și în ciuda zîmbetului mai mult decît binevoitor, comportarea fetei stăruia să-l avertizeze totuși pe vizitator, prin unde de tot expresive, că fusese deranjată într-un loc retras, cu grijă ales, din preocupări absolut personale.

Ajungînd la un pas doar de biroul nichelat, Bujor Niculescu o recunoscuse în sfîrșit pe fața care, cu puțină vreme înainte, în sala cantinei, îmbrăcată într-o rochie albă cu buline, făcuse să pălească grația și rotunjimea grupului celor patru adolescenți, acea apariție care declanșase remarca admirativă formulată de soția lui Burghel. Iată cît de repede, și fără vreo intervenție a voinței sale (semn de predestinare foarte influent în cazul acestui tînar), îi era dat s-o revadă ! Înveșmîntată acum în halatul apretat nu i se mai păru la fel de firavă și de agilă ; poate din pricina absenței cordonului de piele și a tocurilor înalte căpătase un aer așezat, nițel greoi, care-l împiedicase s-o recunoască fără întîrziere pe aceea ale cărei mișcări de dans, un soi de răsuciri în plutire, îl vrăjiseră cu o oră mai devreme. Pe de altă parte, nefiind constrînsă la comparația cu figurile izbitor de copilărești ale colegilor, arăta de astă dată un chip de o tinerețe extremă, cu trăsături încă instabile, foarte proaspete, de fapt o sugestie de provizoriu la un desen altminteri ferm trasat. Ambele constatări (făcute și de astă dată „dîn mers“), deși conțineau judecăți nefavorabile, paradoxal îi întăriră convingerea în caracterul de excepție al întîlnirii.

Se liniști ca prin farmec, păstrînd însă amintirea unei clipe de foarte intensă tulburare.

— Sînt inginerul Bujor Niculescu. Mi s-a părut că v-ați speriat văzîndu-mă circulînd pe-aici, de aceea am îndrăznit să mă prezint : ca să vă asigur că sînt un cetățean pașnic ! spuse el pe nerăsuflăte, roșind ușor din pricina inadecvării, imediat resimțite, dintre gînd și vorbă.

Fata tăcea. Într-un tîrziu, se hotărî să spună :

— Cora.

— Desigur e o scrisoare urgentă !

— Nu, îi scriu mamei, răspunse fata cu seriozitate școlărească, și-abia atunci tînarul își dădu seama de involuntara semnificație obraznic-complice, a propoziției pe care o rostise spre a nu lăsa conversația să lîncezească.

— Nu la asta m-am referit ! se apără el. Nici nu știu când erați mai frumoasă, atunci ori acum ! declară, curtenitor, peste câteva clipe.

Fata ridică ochii și zîmbi luminos, tocmai când el crezu că și-a îngăduit o nouă indelicatețe. S-ar fi zis că e o elevă, recunoscătoare că i se laudă teza, într-atît era de senină și de puțin stingherită de turnura relației cu acest necunoscut.

— Ați ales un loc mai mult decît zgomotos. Poate ar fi bine să închideți ușile. Totuși !

— M-am obișnuit !

O spuse atît de categoric, încît tînărul, în plin avînt, avu brusc impresia că fusese somat să plece, să considere că o deranjase destul în virtutea aceluia simplu accident care-i pusese față în față. Dar nu se simți jignit.

— La revedere.

— La revedere, spuse ea, făcînd de astă dată chiar un pas spre ușă, nelăsînd deci nici o îndoială asupra intenției de a întrerupe, din motive de bun simț, o întîlnire a cărei prelungire, în acele momente, își pierduse justificarea.

Molipsit de comportarea ei, tînărul se îndreptă neîntîrziat spre balustrada scărilor și, de-acolo, înainte de a dispărea alergînd, îi strigă :

— Aș vrea să mai stăm de vorbă !

Cora nu răspunse. Despături coala de hîrtie, căută fraza întreruptă și continuă, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat, scrisoarea filială. Ca și mai înainte, cuvintele, toate de care avea nevoie, îi atîrnau parcă deasupra creștetului și nu așteptau decît gîndul care să le înșire. Rîndurile continuau să ocupe pagina din capăt pînă în capăt, dar spațiile dintre ele erau neobișnuit de largi, generoase, cu o risipă care părea să facă, ea însăși, parte din text, adică din ființa celei care-l formula fără urmă de constrîngere. S-ar fi spus că întîlnirea cu inginerul nu marcase nici cel mai mărunț prag, în așa măsură lipsea amprenta vreunei poticniri, a unei tresăriri de condei măcar, pe foaia părăsită totuși o vreme. Abia după vreo jumătate de oră, provizia abundentă de cuvinte aflate la îndemînă începu să se rarească, semn de oboseală, sau de involuntară strămutare a atenției, pe care fata îl recepționa cu senină mirare : ca în frumoasele povești de iubire de odinioară, dinaintea privirii interioare se instalează

nechemat chipul tînărului vizitator și-atunci, supusă, Cora abandona stiloul pe tăblia mesei, și cercetă figura bărbatului cu nedisimulat interes. Era reușit, — constată ea plăcut surprinsă, roșind în fața aceluia judecător de care n-avusese nicicînd motive să se ascundă. — îi inspira încredere. Oh, dar ăsta era un lucru rar, un adevărat eveniment pentru sufletul ei, dornic de întîmplări neobișnuite. În adevăr, prin vorbele lui se strecurase o frîntură de destăinuire luminos-amară, rostită cu acea vagă nepăsare băiețească, plictisită, care nu deranja sistemul ei de prejudecăți, dimpotrivă !, în amestec cu un soi de elan substanțial ce gira o netrucată dorință de comunicare.

Candoarea și grația Corei erau — cum ea prea bine știa — departe de a desemna o simplă trăire a senzațiilor, firescul ei se alcătua pe căi mai complexe, în alunecătoare succesiuni ; de aceea le și considera demne de tot respectul. Dacă tînărul, plăcut la înfățișare dar nu cu-adevărat frumos, (oh, foarte departe de tipul în fața căruia imaginația ei tresărea înfiorată) izbutise să se instaleze în gîndurile ei, atunci era ceva de capul lui, și-atunci scrisoarea către mamă putea să mai aștepte. Sînteți frumoasă, își aminti că spusese el, nu chiar convins dar nici chiar la modul uscat ori golănesc în care i se mai spusese asta ; ci cu simpatia stingherită a unui vanitos ușor emoționat. Pornind de-aici, bulgărele începu să se rostogolească, însuflețindu-se prin salturi neașteptate și avansînd spre o exaltare pură după care inima ei tînjea neconținut și, sub straturile groase de reținere, era mereu pregătită să i se lase pradă. Iată pe unul care ar putea să-mi fie prieten, își spuse impresionată, lăsînd desigur să atîrne greu în balanța acestei hotărîri figura plăcută, dar nu mai mult decît atît, a celui care-i asaltase, fără voia ei, imaginația.

Reluă deci scrisoarea către maică-sa și o încheie cu un șir de expresii convențional-blînde, compuse meșteșugit într-o singură frază foarte lungă, care avea darul să dea un ton cald informațiilor banale.

Cu degetele tremurînde, stinse toate lămpile, încuie sertarul și ușa, apoi părăsi clădirea, fără să salute pe nimeni, lăsînd doar cîteva cuvinte de mulțumire (chiar și acestea foarte avîntate, chiar și acestea pe o uriașă coală de hîrtie !) colegei de al cărei birou se folosisese.

Străbătu curajoasă, cu o rară, la ea, senzație de deplină securitate, drumurile pustii și, pe-alcure, cufundate în întuneric, care duceau spre blocul de garsoniere, fără ca măcar panourile „atenție, pericol de moarte !” ori uriașele trape ale conductelor subterane aflate în lucru să-i stîrnească o cît de mică îngrijorare. Tufișurile negre, magazinele de lemn cu uși neunse ce scîrțiau ascutit, strigătele ivite nu se știe de unde, izbucnirile sirenelor de locomotivă, întreaga pădure de primejdii care o urmărea din umbră îi era, pentru prima dată de cînd se afla aici, indiferentă.

Cu gîndul la minunata întîlnire de care avusese parte, tînrul continua să viziteze sectoarele de lucru într-o dispoziție care înlesnea neîndoios sarcina nouă și dificilă ce și-o asumase, conștient și mîndru de reușită, de intervențiile salutare care-l făceau să redobîndească în fața lui însuși, clipă de clipă, încredere în capacitatea pe care Burghela i-o recunoștea, voind acum s-o supună investiturii oficiale. Îndărătul atitudinii sale de conducător priceput și sigur de sine, ce a ajuns, atît de tînr, să se impună, străjuia așadar chipul seducător al Corei, și același chip ocupa prim-planul îndată ce mașina se așternea la un nou drum nocturn. O privire inteligentă și ageră, de o profunzime candidă, nu foarte mobilă, oricum deloc sprintară, căci își schimba direcția cu o anume lentoare ce se adapta unei scrutări pătrunzătoare a obiectului, o privire directă și luminoasă a unor ochi cu iriși căprui, întunecați și intensi, ce emanau o atenție cu flux continuu, o privire. În același timp, care se răsplinea pe întreg chipul ei cu trăsături mongolice stilizate ; această privire îl cucerise mai ales, întipărindu-se adînc în memoria tînrului. O asemenea impresie, percutantă și temeinică, dar și suavă, adică fără dezlănțuirea simultană a unei dorinți imediate, nu mai exercitase asupra-i, așa cum dealtfel își dăduse seama de la bun început, decît o singură dată, dar aceea cu alte mijloace și, mai ales, în alt timp. Și pentru că era în firea lui să încerce stăruitor să-și limpezească impresiile, să verifice cu dinții noblețea metalului din care erau alcătuite, paradoxal, deși nu se îndoia de ele, căci avea totodată orgoliul de a le considera sigure, chemă în suflet acea amin-

tire demult închisă și se grăbi s-o reînvie pentru a da spațiu de desfășurare bucuriei uimite care, prin forță proprie, reînviase azi. Neștiutorul șofer de alături, preocupat de farurile sale, nu-l tulbură în nici un fel ; dar foarte probabil era că nici dacă i-ar fi adresat vreo vorbă tot n-ar fi izbutit să destrame imaginile care înfiorau — se poate spune că într-un moment nepotrivit ? — sensibilitatea inginerului cu misiuni speciale. Oh, tânărul acesta era atît de departe de uscăciunea presupusă a tehnocratului modern, și nu se temea că această distanță i-ar putea dăuna ! Și nu fără temei îl crispa, dar fără să-i scadă admirația, structura de etern singuratic, acea suspectă lipsă de afectivitate pe care o remarcase la Burghеле !

Cît de furtunos îi bătea inima numai la amintirea acelor zile de vară ale copilăriei cînd descoperise, nu doar văzuse ca pînă atunci, că la un pas de el se află o fată ! Sute de zile după aceea, dar în adevăr sute de zile, seară de seară, dar în adevăr seară de seară, oricum și-ar fi petrecut orele de veghe, în clipa în care-și apropia tîmpla de albul pernei, ca într-un basm prelung, îi apărea în suflet, tremurînd de emoție, fata pe care o descoperise. Și cum întîmplările conținute de povestea acelei iubiri — căci iubire fusese — erau restrînse la minimum, așa cum dealtfel poate că îi și stă mai bine unei asemenea iubiri, sufletul său se putea scărda, ca și atunci, în sentimente pure și dogoritoare, în conștiința dăruirii depline a tuturor gîndurilor cu bătaie lungă către o singură făptură ; și anume, pentru prima dată, nu către o făptură care existase în preajmă-i încă din cele dintîi clipe cînd deschisese ochii în lume, ci spre una care apăruse brusc, ca și Cora acum, înainte ca el să fi apucat să-i bănuiască în închipuire conturul.

În adevăr uimitor la iubirea din copilărie, judecînd din perspectiva celor peste cincisprezece ani trecuți de-atunci, era capacitatea acesteia de a cuprinde în miezul ei, ambele linii, opuse, ale vieții sale de pînă acum. Mai întîi linia de profunzime, a sentimentului puternic, ce se poate lipsi de condiții favorabile, de reciprocitate. Căci pentru ca un chip omenesc să-ți ocupe privirea interioară, fără chemarea și fără voia ta, șiruri și șiruri de zile, de fiecare dată și în aceeași fărîmă de secundă cînd privirea exterioară se închide, în condițiile în care nici o

întîmplare nouă, de excepție, nu are cum să alimenteze interesul față de acel chip, pentru asta e nevoie de o vocație adîncă a iubirii, de înzestrare afectivă ieșită din comun. Era, așadar, această linie, cu șansa să reînvie și să se dezvolte poate doar încă o dată, într-una din acele iubiri care justifică trecerea prin lume. Dar mai conținea și cealaltă linie, cea de suprafață, care se manifestă în felurite forme, multe, în atracții ce se epuizează printr-o singură privire de interes, printr-o mîngîiere trecătoare, printr-o dorință acută, din diverse motive reprimată, prin cîteva întîlniri, dar care poate merge pînă la pasiuni chinuitoare întinse pe parcursul multor ani, comună tuturor acestor atracții fiindu-le o absență, absența tocmai a acelei linii de profunzime, o absență pe care oricine, dar numai el singur, dacă nu-i lipsesc curajul și perspicacitatea, o poate recunoaște. Și uneori, cum bine se spune, abia după ce atracția și-a destins definitiv arcul. Iubirea lui din copilărie conținea și această linie, în adevăr : oarecum nepotrivită pentru timpul acela, deoarece fapta școlăriței care i-o dezvăluise, faptură pe care nu-i trecuse niciodată prin gînd s-o atingă, iar dacă i se întîmplase s-o cuprindă totuși cu brațul, asemenea întîmplare rămînea pe de-a-ntregul dezlegată de sentimentele lui, acea faptură se dovedise, retrospectiv privită, dintre cele mai atrăgătoare și mai coapte. Numai că în prezentul acelui sentiment, chestiunea rămînea lipsită de însemnătate ; o chestiune, în același timp, destul de suspectă. Oh, desigur, fata pe care o iubea i se părea frumoasă ; dar o frumoasă fără trup ; totuși, o fată cu un trup frumos. Iar în cei peste cincisprezece ani ce trecuseră de-atunci, acel tipar fizic care în timpul veritabilei iubiri de copil nu jucase nici un rol, fiind cu desăvîrșire ignorat, acel tipar deci devenise principalul criteriu al tuturor atracțiilor, indiferent de amploare, în care se implicase ori fusese implicat.

Deși nu se gîndea în acele clipe la concretul nici uneia dintre legăturile ce ocupau o lungă parte a tinereții sale, inginerul Bujor Niculescu le simțea pe toate, într-un soi de conglomerat difuz în jurul creștetului său, prin urmare undeva în afară, dar cu neputință de eliminat, asemeni inelului lui Saturn. Și, la drept vorbind, nici nu dorea să le elimine.

Din sutele de zile în care la capătul absolut fiecăreia în parte, visele sale de copilărie fuseseră înlocuite cu rememorarea mereu aceeași, mereu neliniștită, a unui chip de fată, doar vreo douăzeci consemnaseră întâlniri propriu-zise, oricît de fugare, cu mai-puțin-decît-foarte-tînăra-domnișoară ce-i era inspiratoare. Douăzeci de zile aparținînd toate unei singure luni de iulie o mie nouă sute cincizeci, petrecute nu la Artek și nici măcar la Slănic ci în cea mai banală dintre taberele orășenești de copii, dar cu totul neobișnuită pentru el de vreme ce înlesnea cea dintîi întâlnire organizată, dar și de oarecare durată, a fetelor și băieților din toate școlile ce nu adoptaseră, în anii aceia, învățămîntul mixt. Iar drăgălașul băiețandru premiant, ambițios și ahtiat totuși după joacă, căruia i se spunea încă pretutindeni Bujorel, prietenos din cale afară cu colegii dar foarte rezervat față de fetele întîlnite pe stradă, un băiețandru sănătos și vioi, aproape normal dacă n-ar fi fost orgoliul excesiv, ascuns și acela sub straturi groase de bună dispoziție permanentă, băiețandrul acela tresărise, de fapt sufletul său suferise un șoc la vederea unei pioniere de la școala cu numărul cinci. Ca și astăzi, îl șocară pe neașteptate niște ochi, albaștri însă, ai unei fete cu nume foarte comun în orașul lor, Dorina, o frumușică de serie la urma urmei dar care i se păruse din prima clipă neînchipuit de atrăgătoare. În același timp posesoare a unui nimb, vizibil numai celor aleși. Oh, vanitatea de a fi descoperitorul unic al unui farmec feminin ascuns altora n-o avea, mai bine zis n-avea habar de existența ei. Nu-i rămînea decît să fie unul din cei, e drept doar cîțiva (dar la cîtă suferință, la cîtă încordare lăuntrică îl silise competiția !) preocupați de prezența ori de absențele unei fetișcane deosebită de celelalte prin aceea că nu purta obișnuitele cozi cu funde și nici obișnuita fustă bleumarin cu bretele încrucișate pe spate, dar și printr-o paloare ce îndepărta gîndul de la nesuferiții obrăjori de culoare roz. Drăgălașul premiant fusese ales de obște în comandament (încîntătoare alegere, deoarece implica delicatul asentiment exprimat prin ridicarea unor brațe feminine) iar precocile șef se putea, numai cu prețul unor eforturi speciale, smulge uneori de la îndatoririle sale pentru a-și satisface neasemuita voluptate de privitor îndrăgostit. De neuitat, prin forța

și semnificația senzațiilor, era o după amiază răcoroasă de vară când, ținut de răspunderi la colțul roșu al aceluia internat părăsit care servea drept sediu al punctului de comandă pentru terenurile însorite din preajmă, printr-o fereastră ocrotită de iederă o văzuse pe Dorina ivindu-se de după gardul viu aflat în partea cea mai îndepărtată a taberei. Absorbit într-o discuție organizatorică, dirijată de instructora principală, își alesese anume un pupitru de unde putea să cerceteze, în răstimpuri, pîlcul de tufe de liliac la marginea căruia știa că poate să apară (rareori, căci, după cum aflatea întâmplător, părinții n-o lăsau să vină decît dimineața) înconfundabila fustă de pînză, cu flori mari, lungă, enigmatic înfioată, ce reprezenta însemnul de eleganță și gust ales al iubitei deja strecurată în vise. Iar după ce o descoperise și se asigurase că nu e o părere (la dificultățile distanței și ferestrei semiacoperite de iederă se adăuga faptul că grupuri bezmetice alergau prin curtea uriașă obturînd ținta) își pierduse cu desăvîrșire liniștea, bruma de interes față de dezbateri și se grăbise să alerge, nepăsător la mirarea celorlalți, către o altă încăpere, către o fereastră deschisă care să-i îngăduie să-și umple ochii de imaginea acaparantă, și-apoi să urce la etaj, să treacă amețit prin sălile pustii, de la o fereastră la alta, pentru a urmări fascinat fiecare mișcare a ei și a-i însoți fiecare pas cu un șir de repezi bătăi de inimă.

În după amiaza aceea dragostea lui de copil se împlinise. așa considera ; poate și din pricină că, devenit invizibil, pînda ascuțită îi dezvăluise că și fata îl caută, ba chiar că a venit anume pentru a-l întîlni (tulburare fără margini !) de vreme ce dăduse un lung și discret ocol grupurilor de copii prinși în jocuri înfocate (erau acolo toate prietenele ei și toți rivalii lui, dar toți pînă la ultimul, deși nu această verificare rațională îl convinsese !) și-apoi dispăruse iar, îndărătul liliacului înflorit, nu înainte de a îndrepta o ultimă și îndurerată, ar fi jurat : îndurerată, privire de lentă panoramare peste cîmpul întins, cuprinzînd și imaginea ferestrelor, lipsite de mișcare, ale clădirii care-l ascundea.

Ei, dar fuseseră și alte momente, nu atît de intense dar la fel de edificatoare pentru pasiunea întîia oară declanșată, și-apoi tînărul n-avea nevoie să reconstituie

întâmplări, ci să recunoască, să redescopere, nu mai puțin neliniștit decît atunci, un sentiment de profunzime și de puritate care nu mai năvălise în el de-atîta amar de ani. Un mecanism de control pus la punct în mintea lui, stăruia acum să-l avertizeze, amprentă a scăderii tonusului candorii, amprentă și a trecătoarelor izbucniri înregistrate între timp de linia gravă a înzestrării sale pentru iubire, dar acest mecanism nu putea să înăbușe presimțirea înfocată, fără directe dorinți posesive, care-l acaparasă iar. Fie și înșelătoare asemenea presimțire, ce însemnătate avea ?!

Cobora din mașină, mergea spre platformele de beton fără să mai ia act de greutatea propriului trup, discuta cu unii și cu alții ca la niște întâlniri ireale, pornea din nou într-o stare vecină cu plutirea, însuflețit de o bucurie inexplicabilă, uimit, cumva înstrăinat, ușor speriat de nimicul care-l înflăcăra.

Abia așteptă să se lumineze și, profitînd desigur de barierele mobile ale unei misiuni voluntare, plecă să-și împărtășească frămîntările celui mai bun dintre prietenii săi. Cînd deschise poarta dinspre colonia de intervenție, apropiatul răsărit al soarelui arunca pe cer un prelung brîu roșu-portocaliu, fascinant de intens, pe care o bandă de irizări gălbui îl despărțea de cupola norilor întunecoși. Îl găsi pe Ovidiu, la marginea straturilor de flori, săpînd în jurul unor cuiburi înfrunzite, cu migală, cu un șir de mișcări mărunte și greoaie. Așa își începea el ziua.

Prietenia dintre cei doi era destul de curioasă, de vreme ce Ovidiu se dezinteresa fățiș, chiar agresiv uneori, de hățiturile ierarhice dar și de aventurile galante ce preocupau, mai cu seamă, pe tînărul musafir. Firește, acesta din urmă evita, din bun simț, să-l plictisească pe Ovidiu cu descrieri ori măcar cu informații aparținînd celor două domenii, știind prea bine că tipului de astenie care-l măcina pe celălalt nu-i erau străine dezlănțuirile de violență verbale urmate de deprimări apăsătoare și neclintite. Deși respecta o atît de severă interdicție, ori tocmai de aceea, Niculescu se simțea întotdeauna bine în casa prietenului și, în același timp — dealtminteri asta

justifica afecțiunea reciprocă — găsea destule subiecte de discuție care stîrneau interesul și reflecțiile ascuțite ale gazdei.

Dorința de a-i vorbi lui Ovidiu despre Cora nu se datora grabei lui Niculescu de a-și dovedi disponibilitățile grave într-un domeniu pe care-l ilustrase pînă atunci numai prin frivolitate. Orice ostentație sau afectare lipsea din relațiile lor. Tînărul credea cu tărie în inteligența deosebită a lui Ovidiu și, dacă nu împărtășea opinia acestuia față de meandrele cursei de afirmare socială (pe care o puneă, de fapt, pe seama bolii și a unui eșec individual nesemnificativ din punctul său de vedere), era convins că, în orice altă chestiune, inginerul pasionat de grădinărit era cel mai potrivit să-l ajute să se clarifice.

Ovidiu îl întîmpină destins, îndreptînd către noul venit cea mai senină și mai prietenoasă căutătură din, dealtfel, restrînsa gamă de priviri pe care o mînuia. Niculescu începu de îndată să vorbească, iar celălalt fu convins că tînărului îi pierise somnul, dacă nu cumva acel somn nici nu voise să-l atingă, și că așteptase înfrigurat cea dintîi posibilitate de a comunica unui ins apropiat și înțelegător o întîmplare care-l fericise. Vorbea topit de emoție, vocea îi vibra (la propriu) și nimic nu-l deosebea de îndrăgostiții din romane, nelipsindu-i măcar fantezia care completează și modifică, pe fondul unui elan fugos, amănuntele epice și portretistice. O nuanță curioasă putea fi totuși remarcată, anume un punct de vedere pe care tînărul nu-l avusese pînă atunci vreo clipă și nici nu-l formula explicit, care totuși se ridica cu vigoare din umbră : părea să fie vorba de o iubire imposibilă !

— ...O fată foarte tînără, aproape o copilă, încă elevă, dar ce maturitate vădită în întreaga ei atitudine, să nu-ți închipui că nu sînt conștient de tot ce ne separă, într-un fel o distanță de netrecut, dacă ai fi văzut-o cum dansează, cîtă grație și înfocare, o drăgălășenie fără egal, în sfîrșit altă generație, cu care n-avem nimic comun, parcă ar veni dintr-o altă lume ! Tocmai asta e tulburător, faptul că nimic, absolut nici una din datele existenței noastre nu se potrivesc. E o făptură pe care dacă o alegi, atunci o alegi pentru totdeauna, genul acela de ființe cu care e o prostie să tentezi o aventură, ar însemna că nu

te duce mintea cum trebuie ! Nici un soi de toane, mofturi, un fel direct de a discuta, și cît farmec ! Știi că nu mă ambalez din nimic, am și uitat de cînd..., uneori mă teameam că sînt înghețat pentru totdeauna, că mi-a trecut timpul, dar în fața evidenței, nu ? ! Ai să fii și tu de acord, n-am nici o îndoială : e aproape o datorie s-o recunoaștem ! Nu zic, o fi avînd defecte, n-am în vedere o icoană, o ființă desăvîrșită, tocmai omenescul te cucerește, s-ar putea să fiu cam confuz, n-ar fi de mirare, sînt abia cîteva ore, cine și-ar fi închipuit !, deci că te poate urma chiar și în păcat, nu, nu e termenul potrivit, sper că pricepi... Dacă e capabilă de sublim, și asta e impresia pe care ți-o face, asta are însemnătate, să nu crezi că vulgarizez, că mă refer la necazuri și bucurii, adică și la asta dar... Nu ți-am spus toate astea cu un anumit scop, nu aștept confirmări sau infirmări, simțeam doar nevoia s-o spun cuiva, mai ales ție !

Se hotărî în sfîrșit să tacă, dealtfel patetismul îi uscaseră buzele, și-apoi era ostenit, noaptea nedormită, alergătura, întîmplările, confruntările cu alîția necunoscuți, impresiile aglomerate, declarația din urmă, toate la un loc îl vlăguiseră : în adevăr, nu aștepta răspuns ! Se liniștise, avea totuși impresia că nu reușise să spună mare lucru, că o frază mai limpede n-ar fi stricat, era, pe de altă parte, bucuros că reușise să se exprime, ba încă la fel de uimit cum și trăise întîlnirea, nu-i rămînea decît să se reculeagă. Dacă se putea vorbi de un scop al rostirii, acela era de a duce la capăt o experiență, de a o împlini. Însăși iritarea care-l măcinase era depășită dar se și sublima în acest discurs rostit cu o înfiorare de care se simțea mîndru : ce avea să se întîmple mai departe, legat de întîlnirea cu Cora, era, într-un fel, altceva. Iar pentru asemenea dezlegare îi era recunoscător celui care asistase fără să-l întrerupă, fără să-i suridă stupid.

Ovidiu îl ascultase atent, cumva șocat de aerul lui, surîzător și pierdut de la un moment încolo. Tăcu, odată cu celălalt, o bună bucată de vreme, lăsînd să se stingă toate ecourile.

— Da, e ceva ! spuse, cu vioiciune, într-un tîrziu. Uite — adăugă pe neașteptate — pentru asemenea descoperiri, merită să trăiești !

Bujor se rușină, ca și cum ar fi fost lăudat peste măsură și, cu greu, izbuti să îngaime :

— În adevăr... da, da !

3

CONSECINȚELE ACELUI SIMULACRU de încăierare din sala cantinei se dovediră surprinzător de grave. Deși se luaseră cu promptitudine toate măsurile cuvenite, nici după două ceasuri, adolescentul cu bentiță gălbuie, depus în sala de pansamente a dispensarului, încă nu-și revenise. Vestea se răspîndi și, curînd, în sala de așteptare din vecinătate, pe coridoare și scări, se îngrămădiră zeci de oameni. Erau, mai întîi, camarazii tînărului Bordeianu, din lotul sportiv, care nu reușeau, în ciuda unor lăudabile și stăruitoare încercări, să devină utili. În grupul lor alarmat, se discuta întruna, fără rost, despre o transfuzie de sînge, se alcătuiseră o listă de voluntari, pe grupe, de parcă ar fi fost vorba de un adevărat măcel. Erau, apoi, foarte mulți care voiau să se informeze, ori numai să-și manifeste dezaprobarea (colectînd vechi nemulțumiri împotriva înfumurării tinerilor din echipa divizionară). Cîțiva conturară ipoteze și vinovații, se interesau dacă a fost anunțată miliția. Într-un colț, în sfîrșit, se aflau cele trei adolescente, colegele lui Victor. Speriate de proporțiile accidentului, amețite de suita de presupuneri și propuneri ce le erau adresate de voci ce se străduiau să învingă vacarmul, stingherite de ținuta lor vestimentară, complet inadecvată locului și împrejurărilor, dar și de bunăvoința înduioșată ce le înconjura, nu îndrăzneau nici să deschidă gura, aprobînd doar politicos și grăbit, prin înclinarea capului, tot ce li se spunea.

Cam aceasta era, în linii foarte generale, situația cu care trebui să se confrunte Cora atunci cînd — după ce trecuse prin sala reuniunii, unde se găsi neîntîrziat cineva care s-o recunoască și s-o informeze — ajunse în clădirea dispensarului. Imediat, ea preluă sarcina de a-și îngriji colegele ; dealtminteri, acestea nu întîrziară, pierite, să

profite de ocrotire. Plîngeau acum toate, se scuza, cu jurăminte, că n-avuseseră cum să preîntîmpine incidentul, iar Cora le asculta răbdătoare, le mîngîie pe rînd, le asigura că n-au nici o vină, le dădea calmante și batiste, adică făcea tot ce trebuie. Comportarea Corei era rezultanta unui efort de voință : însemna asumarea, cu ochii închiși, dar cu luciditate, a unei răspunderi care, altfel, îi depășea cu mult puterile. Îndată însă ce sentimentul datoriei începu să-și slăbească chingile, își putu face apariția nevoia firească de a afla totuși exact ce se întîmplase. Martori oculari nu existaseră însă, iar fetele avansau versiuni ce se contraziceau. Așa fiind, din colțul opus al sălii — golite între timp — se desprinsese unul din însoțitorii tînărului Bordeianu și se prezentă, plin de sollicitudine, deocamdată numai cu un mesaj de pace și de umilință.

— Ce i-ați făcut ? îl întrebă neînduplecată Cora, severitate care îi spori neîntîrziat prestigiul în ochii tuturor.

Luat prin surprindere, băiatul lansă o explicație vagă.

— N-am înțeles nimic ! îl apostrofă ea, dezbrăcîndu-și pardesiul și pregătindu-se să asculte asemeni unui anchetator de profesie.

Supus, băiatul se așeză și reluă, el însuși nedumerit :

— Se pare că i-a dat o singură palmă ! Dar are mîină grea !

— De ce ?! insistă fata.

Prins de tonul ei poruncitor, musafirul nepoftit, cam prostuț de altminteri, se oferă să facă o reconstituire, invitînd-o pe fata cea slăbuță să-și asume rolul victimei. Sofica refuză îngrozită, dar Cora o convinse să se supună.

— Trebuie să știm ! spuse cu fermitate.

Cu mișcări caraghioase, jucînd schematic starea de furie îndreptățită, băiatul se apucă să miște, de parcă ar fi manevrat o păpușă, brațele Soficăi, spre a sugera o atitudine provocatoare. Dar fata se zbătea, din nou cotropită de lacrimi.

— Vă rog ! apelă băiatul la autoritatea Corei.

— N-ai fost de față ! țipă atunci Bordeianu, din colțul său, terfelind astfel prestigiul, oricum șubred, al camaradului naiv.

Dar acesta nu-și pierdu cumpătul, ba chiar nu ezită să transfere vinovăția în legătură cu nereușita înscrierii.

— Ea ar fi mai potrivită ! spuse, cu multă seriozitate, arătînd-o pe Marina, ai cărei ochelari, tunsoare băiețească și pantaloni o asociau mai lesne cu tiparul victimei. Dar e prea...

— Fiindcă ești tu prea sfrijit ! se apără Marina, jignită.

În această vreme, cea de a treia fată, Irinel, rămase deoparte, placidă, cu gîndurile aiurea — în ciuda ochilor de panteră și a aspectului de vampă necruțătoare. Neamestecul ei dădu curaj unui alt camarad al lui Bordeianu care, profitînd de învălmășeală și de neatenția celor două tabere, ascultînd de un impuls îndelung reținut, se apropie de atrăgătoarea vedetă și se apucă să-i facă grațioase avansuri. Fata îl asculta cu indiferență, departe de a păstra un aer intangibil ; dacă el ar fi luat-o de mină, mai mult ca sigur nu s-ar fi opus. Cora remarcă dintr-o dată suava înfrățire dintre cei doi oșteni aparținînd unor armate vrăjmașe, în plină încăierare morală și, neîntîrziat, chipul i se însenină. Cîteva clipe mai tîrziu, rîdea în hohote, părăsind ancheta și lupta de principii.

Cu tot acest interludiu comic, noaptea care urmă fu însă groaznic de chinuitoare pentru ea. Se zvîrcoli aproape fără întrerupere, pradă unui șir de coșmaruri, deliră de mai multe ori ; parcă își asuma suferința lui Victor, protestele tînărului Bordeianu, nepăsarea tulbure, instinctivă, a celor doi amorezi, stupiditatea binevoitoare a sportivului implicat în reconstituire, somnul de plumb al colegelor, epuizate de dans, de lacrimi, de monotona împletire a crengilor de brad și de învălmășeala unor întîmplări petrecute departe de casă. Alerga, în somn, să caute ocrotire, se înverșuna împotriva spaimei, striga zdrobită după ajutor, îngenunchea de oboseală, salvarea venea prea tîrziu. terenul îi era ostil, noaptea era prea lungă ; totuși, cine știe ce demon, cine știe ce pedeapsă, o țineau legată de aceste întîmplări sfîșietoare, o împingeau să zgîndăre rănilor, să refuze despărțirea de ele.

Cînd se luminează de ziuă, Marina, mai vrednică și mai rezistentă decît celelalte, auzi murmurul înfiorat și replicile frînte și repezite ale Corei ; se așează la căpătîiul ei și începu s-o mîngîie duios și răbdător, cumva amuzată de încruntarea Corei, de refuzul vehement de a da ochii cu lumina izbăvitoare.

— Mi-e somn, vreau să dorm ! Stai, stai ! spunea Cora în răstimpul de transă al clipelor cînd revenea la realitate.

O spunea, deși cealaltă n-o îndemna să se trezească, nu făcea decît să-și lungească ușor degetele pe fruntea ei transpirată și rece, respira fără zgomot și ofta adînc.

Cînd petrecerea de sub cupola de brad prinse să se stingă, Anda își aminti că era ora de plecare a ultimului autobuz.

— Vreau să plec !

— Perfect ! consimți Titus. Dar să bem asta, nici așa treji ca lacrima în miezul unei nopți de sîmbătă nu ne stă bine !

Îndată după aceea, un inginer aproape de pragul pensiei, răsărit în preajmă, îl rugă pe Titus să-i relateze ce știe despre neliniștitoarele intenții de reorganizare care-l animau pe Burghiele. Titus căută să-l expedieze cît mai repede pe nepoftit, nici nu-i oferi măcar un pahar cu vin, nici nu se îndepărtă de masă, cu toate acestea, cînd își relua locul alături de Anda, plecarea cu autobuzul spre oraș era ratată. Se îmbrăcă și porni totuși în grabă spre poartă.

Cîteva minute mai tîrziu, comentariu la unicul taxi care trecu, ocupat, prin fața lor, Anda spuse :

— M-a cuprins dorul de vila numărul treisprezece. De cînd am coborît din autobuz eram deja emoționată de gîndul că voi ciocăni iarăși la fereastra camerei tale. Poate că e ultima dată cînd ne vedem : vrei să mă conduci pînă acolo ?!

Titus își aminti de aerul concentrat cu care ea trecuse, în adevăr fără să-l vadă, prin stația unde iarăși se aflau. Nu apucă însă să răspundă, căci Anda adăugă, preluînd asupra-și întreaga tortură a rememorărilor spre care plonjau amîndoi :

— În definitiv, poate n-ar fi chiar o nenorocire să rămînem împreună în noaptea asta !

Fără neliniști, da, așa da ! De ce să nu recunoască atunci că se simte îndemnat să conducă o femeie străină și frumoasă, o femeie pe care în dispoziție indiferentă o admira, spre camera lui ? Anda, desigur, era departe de a fi o necunoscută ; dar chiar și așa ! Oare nici peste acei

mulți ani, despre care pomenise în seara aceasta și, de-atâtea ori, în certurile lor de îndrăgostiți aprigi, nu va mai avea curajul sau liniștea s-o înlănțuie ca pe o necunoscută ? ! Dar ce altceva va fi ea peste mulți ani ? O apucă de mână. Imaginația lui se monta ca în preajma unei nopți pe care avea s-o petreacă alături de o străină frumoasă, senină, lipsită de mofturi. Dorința nu era tocmai aprinsă, dar exista, și lucrul părea aproape neverosimil.

— Și eu cred la fel, spuse.

De la vizitele ei de odinioară, multe s-au schimbaseră în locuința numărul treisprezece. Pentru a marca situația, ajungând în dreptul scării interioare, Titus deschise larg ușa de stejar a camerei de baie, aprinse apoi toate luminile și anunță mândru :

— Se poate face oricât zgomot !

— Ce rău îmi pare ! suspină Anda.

Oh, nu era o frumoasă necunoscută și, se dovedi curînd că nici pe de-a-ntregul senină nu putea fi. Nu propriu-zis schimbările intervenite o nemulțumeau ci pierderea dreptului ei de a se amesteca.

— Ți-am făcut pe plac, ți-am arătat totul ca la muzeu, acum cred că putem pleca !

— Da, și eu cred ! oftă Anda.

Dar nu se mișca, privea iarăși în gol.

— Ar fi fost mai bine să ne întîlnim la mine, dar n-am avut curajul să-ți propun ! continuă ea la fel de deprimată.

— Depinde ! spuse el.

— La urma urmei, pentru o întîlnire de rămas bun este exact ce trebuie !

Parcă nici nu-l auzise ; atitudinea lui îi devenise, abia acum, indiferentă ; era calea fără întoarcere, era chiar sfîrșitul.

Cu gesturi molatece, Anda își dezbracă pardesiul și merse, pe vîrfuri, să-l agațe de cuierul înșurubat în tăblia ușii. Se întoarse apoi, îi cuprinse gîtul cu brațele acum împlinite, amețindu-l cu mirosul de parfum încins, dezmierdîndu-l voluptos în ciuda ochilor înlăcrimați.

— Salonul, știi, salonul de jos era mult mai frumos înainte, avea ceva monumental, impunător, mă neliniștea de cîte ori... Și chiar faptul că trebuia să merg spre baie tiptil, și asta avea un farmec... era o dragoste pe furate,

nu-i așa, cred că și tu simțeau la fel... peste tot era curățenie, era ceva curat, foarte curat... Într-o zi ai lăsat, cred că, ba nu, ai lăsat în baie un... o... doamne, ce scandal a izbucnit !

Titus o săruta pe gît, mai ales pe gît, încerca să n-o asculte deși își dădea prea bine seama că nefirescul alunecător al vorbelor ei conținea tot adevărul. îi era recunoscător că avusese inițiativa acestei despărțiri chinuitoare, fierbinți și crispate, aidoma iubirii lor, dar încerca, în același timp, acolo, sub bărbia de porțelan, să-și ascundă privirea, să nu redeștepte capriciul, să nu...

Dormeau adînc la ora cînd, foarte aproape de camera lor, Cora izbutea în sfîrșit să-și învingă coșmarul. să se trezească în brațele vînjoase ale colegei și să întrebe, cu o limpezime neașteptată :

— A fost cineva să vadă ce e cu Victor ?

Pistruiața sări din pat, foarte inimoasă, umblă prin valiză căutînd niște pantaloni (erau înflorați și destul de boțiți dar reprezentau o ținută mai decentă) și, în timp ce camera și aspectul locatelor redeveneau civilizate, se întoarse cu vestea că lucrurile mergeau spre bine : șocul trecuse și, după încă o zi de supraveghere, Vic avea să fie, luni, din nou alături de ele.

Băiatul era curtezanul tripletei în întregul ei, deși ocazional, ca într-un joc, interesul său se concentra cu precădere asupra uneia dintre fete ; condiția era însă ca toate trei să fie de față și să poată face haz de surprizele nelipsite ale situației. Relația fiind, prin natura ei, cum nu se poate mai liberă, iar mofturile interzise, Vic îndrăznea în public, chiar în publicul larg, de pildă în autobuz, gesturi pe care puțini amorezi și le îndăguie. Fusese cooptat nu numai pentru această inventivitate, care dealtfel asigura grupului rîvnita posibilitate de a șoca privirile mulțimii, de a se înconjura, în bloc și cu nepăsare, de o atmosferă de curiozitate lezată. ci și pentru totala neimplicare erotică (gir al jocului pur) de care era capabil. În ciuda vîrstei și a firavei constituții fizice, amîndouă elemente care propun un individ ce se pierde rapid cu firea atunci cînd e confruntat cu plăcerile directe, băiatul nu făcea decît să se distreze și-apoi să se oprească la timp. Care dintre fete îi era mai la înde-

mină în cursul acelor plimbări nesfârșite, aceea era cutelor cuprinsă de talie și bine strînsă de o palmă răcoasă care se băga neîntîrziat sub bluză. Adesea ochelarii Marinei erau înlăturați fără veste din pricină că Victor ținea să-i sărute lobul urechii, după cum același autor al cupolei de brad din sala cantinei putea fi văzut așezat turcește dinaintea unei bănci din parc bătînd toba pe cele trei perechi de genunchi dezgoliți ce i se ofereau în acest scop : timp în care fetele discutau lejer despre una-alta, rîzînd în hohote cînd toboșarul zăbovea, parcă în căutarea unui ritm nou, pe pulpele atracțioase ale Irinei. Dar totul era o glumă : în absența unor spectatori interesați, jocul era abandonat ca superfluu ; erau silitori și buni camarazi, meditînd cu tristețe la pragul maturității legale, numărînd invers lunile și zilele care-i despărteau de acel prag al renunțării la distracțiile perfide.

Iar la întîlnirile „adevărate“ nu mai ajungeau nici-cum ecourile jocului. Curtezanii veritabili nu puteau împinge îndrăzneala nici pînă la jumătatea drumului parcurs de Vic, fără a fi tratați de insolenți chiar în cadrul intim în care acționau.

Pe durata practicii pactul nescris al amicitiei turbulente își suspendase aplicabilitatea, dar platforma acelei înțelegeri rămăsese desigur în picioare. Iată de ce prima zi de absență a băiatului, mai ales o duminică însorită, nu putea fi decît foarte derutantă pentru cele trei adolescente, deși veștile privind restabilirea lui Victor erau îmbucurătoare ; nu resimțeau doar absența în sine, căci aceea se asocia subteran cu umilința de a-l vedea pe Victor pulverizat dintr-un singur pumn, pe Victor care era — iarăși fără cuvinte — pavăza lor. Știau, firește, că nu e un Hercule, nicicînd vreuna nu-i ceruse să provoace un duel, dealtfel nu se grăbeau să se socotească jignite cu una — cu două, dar ideea de a-l îngriji și de a-l ocroti, ce căpătase acum pregnanță, le repugna. Dar nici această neplăcere nu era exprimată.

Irinel își asumă misiunea de a face să dispară cît mai repede starea de derută, dimpreună cu cele două izvoare ale ei, hotărînd că dimineața liberă trebuie consacrată tenisului. Cora se așeză în iarba îngălbenită în dreptul stîlpilor care susțineau plasa.

Acolo o găsi, după îndelungate căutări, Bujor Niculescu. Fata era foarte abătută și îl întîmpină cu o răceală

de-a dreptul surprinzătoare, s-ar fi zis că abia îl recunoaște.

— Mă bucur că te văd ! spuse Bujor, luminat la față, după cîteva clipe de descumpănire.

Într-un sens, întîlnirea precedentă reînviase pentru el : aceeași impresie că are în față o făptură de excepție, aceleași repezi, necunoscute, bătăi ale inimii.

Cora se ridică din iarbă, făcu cîteva pași cercetînd cu privirea în jur și-apoi merse să se sprijine de un bolovan din apropiere, de fapt o bucată masivă de beton din care ieșeau cîteva vîrfuri de fier ruginit, destul de mult afundată în pămînt și acoperită cu vegetație. Era un refugiu deloc ademenitor, dar reprezenta, în pustietatea terenului, un soi de bancă spre care, fără cuvinte, își poftea musafirul.

— Pari necăjită ! S-a întîmplat ceva ?

— Nu. Nimic. Nu mă simt în apele mele.

Conversația avea un firesc care-l neliniștea pe tînăr de vreme ce comportarea Corei pierdea din răceală. Evident, nu era nici supărată și nici stingherită, astfel că acum Bujor Niculescu nu mai înțelegea chiar nimic din glacialitatea cu care fusese întîmpinat.

Ar fi trebuit să plece, așa îi dictau și orgoliul și bunul simț. Totuși rămînea pe loc, ba chiar constata că mînia lui, dincolo de frazele rostite în gînd, nu se închea. Era parcă sub influența unei vrăji, nu doar în continuarea acelei bucurii puternice care-l cuprinsese în seara precedentă, pentru că acum simțea că fata, în pofida nepăsării afișate, stăruise să-l păstreze în preajmă-i, în vederea unei comunicări pe care îi era cu neputință s-o întrevadă. Cum ea însă continua să tacă, învăluită într-o melancolie de nepătruns, tînărul se lăsă, cu un fel de voluptate, în voia farmecelor ce i se făceau, abandonînd orice frămîntare : Ce-ar fi să ne plimbăm ?

— Nu pot să plec, trebuie să-mi aștept colegele, îi răspunse ea cu bunăvoință.

— Numai pe-aici, prin apropiere ! insistă tînărul. Nici eu nu prea am timp, peste o jumătate de oră trebuie să fiu la director.

— Nu.

Refuzul ferm, la fel de inexplicabil ca și întîmpinarea glacială, nu-l supără pe tînăr.

— Bine, foarte bine ! consimți neîntîrziat, convinși, n-ar fi știut să spună de ce, de îndreptățirea atitudinii și cuvintelor ei.

Apoi, în minutele care urmară, în vreme ce ea vorbea, o cercetă îndelung, cu o curiozitate devorantă, ca și cum ar fi vrut să se lămurească de unde izvora atracția neobișnuită pe care fata o exercitase asupra sa din prima clipă, chiar înainte de a lua act de prezența lui. Era desigur frumoasă, i-o și spusese din capul locului, dar era departe de tipul feminin care întoarce, ca un magnet, toate privirile. O frumusețe care parcă plutea deasupra umerilor, brațelor, întregului corp, se răspîndea în irizări, și nu se fixa pe formele trupesti, altminteri plăcute și fără cusur. O frumusețe conținută mai cu seamă în gesturi, în respirație, în intonația vocii, în priviri, dar și în pielea transparentă, delicată, în tăietura gleznelor, în forma expresivă a unghiilor, în trandafiriul-arămiu al gîtului gingaș, în suita de încheieturi fragile, totodată rotunde, împlinite care susțineau alcătuirea celor două ipostaze fizice remarcate, pe rînd, în seara precedentă ; o siguranță și o discreție care decideau conturul buzelor și îngemănarea lor. Îi plăcea foarte mult, ar fi jurat că se lămurise. Și tocmai faptul că elemente nicicînd altădată luate în seamă îi întăreau acum convingerea, îl asigura de caracterul de excepție al întîlnirii. Se îndrăgostise, era un adevăr de care devenise pe deplin conștient !

Ea se ridică și încercă să se dezmoștească (cu o feminitate grațioasă și decentă care-l încîntă pe Bujor Niculescu), apoi, călcînd ca o balerină, făcu niște pași prin iarba uscată și foșnitoare ca și cum ar fi vrut să dea un ocol bucății de beton pe care tînarul rămăsese așezat.

— Mi-ai spus că ești așteptat și n-aș vrea să întîrzii din pricina mea ! îi explică fata, adăugînd o propunere surprinzătoare pentru el căci contrazicea și aerul concentrat, vag absent, cu care vorbise pînă atunci, dar și refuzul de a-l însoți formulat mai înainte atît de categoric. Dacă vrei, te pot conduce !

— Am impresia că ți-ai mai venit în fire ! constată înviorat inginerul, apropiindu-se, printr-un salt aproape acrobatic de locul în care se oprise Cora. Mi-e teamă să nu te răzgîndești ! își justifică el, zîbind, graba excesivă.

Cora se îmbujoră ușor din pricina căldurii învăluitoare a mărturisirii spontane, îl privi recunoscătoare apoi se

răsuci cu fața spre terenul de tenis pe care se aflau colegile ei și le adresă un semn liniștitor, cu mîna ridicată. După care, în vreme ce pășea alături de Niculescu, continuă să rămîna întoarsă spre cele trei adolescente, pînă cînd acelea își epuizară previzibilele surîsuri de consimțămînt ștrecătoare și se întoarseră la treburile lor. Profitînd de acest răgaz, el își umplu ochii cu priveliștea părului ei dens și strălucitor ce acoperea, cu bogate șuvițe castanii, umerii zvelți, iar nările lui aspirară o mireasmă suavă și tulburătoare care i se păru foarte cunoscută. Apropiindu-se ușor de Cora, imaginea terenului de tenis, cu cele trei fete proiectate pe un fundal cu plopîi desfrunziți, această imagine văzută în amorsa unei bucle castanii îi păru neasemuit de vibrantă, tremurînd îndepărtată ca și pînza unui ecran bătut de briză. Iată de ce, absent fiind desenul precis al realității, după numai cîteva clipe de cînd fata mergea lîngă el, tînărul îi prinse cu nonșalanță cotul dezgolit, cu o autoritate care nu i se păru cîtuși de puțin deplasată.

Cora își eliberă fără întîrziere brațul, nu cu o mișcare smucită dar într-un fel care scotea interdicția implicită din zona cochetărici, iar el nu apucă, nu să-și ceară scuze, să se dezmeticească. Tîmplele și fruntea Corei se îmbujorară ușor, ea vroi parcă să se justifice dar abandona, fără păreri de rău, intenția. Simplitatea acestei dezarmări, predarea de bună voie, îl cuceriră desigur pe Bujor Niculescu ; pe un astfel de fond, confesiunea care urmă îl emoționează de-a dreptul :

— Îmi dau seama că te-a surprins primirea neprietenosă din dimineața asta ! Iartă-mă, eram absorbită de niște gînduri apăsătoare, oricum însă nu trebuia ! Dumneata nu mi-ai făcut nici un rău, dimpotrivă ! După cum vezi, de data asta, caut să mă dezvinovățesc !

— Fleacuri, spuse el mărinimos. Mărunțișuri inevitabile ! Te superi dacă-ți spun că depășești previziunile cele mai optimiste ?!

— Oh, ce declarații nepotrivite cu prima întîlnire ! replică fata, evident molipsită de tulburarea lui.

Își luară rămas bun în fața clădirii dispensarului.

— Intru aici cîteva clipe să văd un coleg.

— După amiază ne putem vedea ? întrebă el.

— După amiază, la șase merg la cinema. E un proiect anterior nefericitei întîmplări de aseară. Din cu totul

alte considerente, probabil că rămîne totuși valabil. Depinde de...

— Atunci, la șase, la film ! o întrerupse Niculescu. Aici, în cartier ?

— Da, aici.

E adevărat, tonul senin al Corei era înșelător, dar la fel de adevărat era că, în starea în care se afla, Bujor Niculescu nu se putea gândi decît la ei amîndoi, la nimeni altcineva ; chiar și formula „nefericită întîmplare“ i se păru o aluzie glumeață la întîlnirea lor ; în sfîrșit, la fel de adevărat era faptul că explicațiile oferite de fată, destul de limpezi, îi intrau pe o ureche și îi ieșeau pe cealaltă.

Abia cînd pătrunse în camera austeră în care lucra Burghеле, iar directorul îl invită să ia loc, continuînd să traseze niște săgeți pe hîrtia de calc înțesată cu pătrate de tuș negru ce se afla pe birou, tînărul izbuti să se mai potolească.

— Uite, citește asta ! i se spuse. E un răspuns la o intervenție făcută cam de mulțor de Băncilă ! declară gazda surîzînd și lăsă deoparte rigla și creionul.

Părea că Burghеле se scuză, invocînd faptul că acea intervenție orgolioasă, căreia, în sfîrșit, i se dăduse satisfacție, fusese inițiată de predecesorul său. Dar pentru Bujor Niculescu, nu rămînea nici o îndoială că înaintarea în grad ar mai fi întîrziat dacă Băncilă n-ar fi ieșit la pensie. Prestigiului de care se bucura Burghеле, era evident, i se datora urgentarea răspunsului favorabil. Nici vorbă, nu i se făcuse proaspătului director nici un hatîr, gradația era meritată, însă se apreciasse că preferențele organizatorice pe care le preconiza Burghеле ar fi beneficiat de o justificată înlesnire suplimentară prin emiterea simultană a actului care îngăduia cîteva funcții noi, salarii mai mari etc.

— Uite la ce m-am gîndit ! spuse Burghеле după ce-l lăsă pe musafir să răsfoiască dosarul și să pătrundă totodată însemnătatea și semnificațiile scrisorii primite de la forul ierarhic. Sărbătorirea bătrînului trebuie să capete o amploare deosebită, cu mulți invitați, discursuri, flori

și așa mai departe. Înminarea decorației, a fost propunerea mea, însușită la nivel superior, va face parte din ceremoniă de rămas bun. Are alt efect ! Ei bine, cu aceeași ocazie, și nu după aceea, cum își închipuiau unii, se va da citire și acestei adrese : de vreme ce e o confirmare, chiar dacă tardivă, înseamnă că tot ce s-a realizat (Burghel foileta dosarul aflat pe masă) se leagă totuși de munca depusă de Băncilă. Prin urmare, lui i se cuvine răspunsul favorabil, lui i se cuvine să poarte cel dintâi noul titlu de director general ! Fiecare lucru la timpul său ! Înainte de a purcede la o nouă etapă, să nu uităm să ne înclinăm respectuos în fața unor merite pe care timpul le-a validat. Greșesc ?!

Întrebarea era aproape inutilă, dar tânărul inginer înțelese îndată că gazda aștepta totuși un răspuns și nu o simplă clătinare de bărbic, de aceea, reluă, cu cuvintele sale, ideea lui Burghel, adăugă o amintire despre prima lui întâlnire cu fostul director, insistând asupra impresiei excelente pe care acela i-o făcuse, menționează și faptul că Băncilă, deși n-apucase să facă studii superioare avea calități de veritabil conducător, se interesează de decorația ce avea să i se înmîneze. Dar în vreme ce formula amănunțitul răspuns, tânărul se gîndi și la subtextul probabil al măsurilor, de amplificare a sărbătoririi lui Băncilă, hotărîte de noul director.

Nu zăbovi, rumegînd la vedere hrana dificilă ce i se oferise, ci scoase carnetul de note și făcu o expunere privind constatările controlului nocturn. Ar fi vrut să obțină o apreciere explicită pentru stăruința sa, dar Burghel ascultă doar, fără să ceară măcar lămuriri ; mai mult, la un moment dat, luă creionul și rigla și trase cîteva noi săgeți pe hîrtia de calc la care Niculescu îl găsise lucrînd.

— Cam atît ! spuse atunci, ușor iritat, musafirul, lăsînd fraza neterminată.

— Iartă-mă, sînt obosit de atîtea variante pe care le-am încercat, nici memoria mea nu mai e cea de altădată, mi-a fost teamă să nu uit ceva ! se scuză Burghel după ce isprăvi treaba, lăsînd, la rîndul său, un răstimp între replică și momentul în care se manifestase nemulțumirea celuilalt.

Bujor Niculescu procedase bine : nici acum, cînd memoria îi slăbise, nici altădată, cînd memoria îi era intactă,

Burghele nu suporta servilismul ; el detesta în continuare pe cei care încercau, cu orice preț, să-i fie pe plac ; atitudinea demnă cîștiga mereu simpatia lui neprefăcută.

— Iată — spuse Burghele după aceea, deconspirînd, cu neașteptată franchețe, secretul care-l preocupa firește cel mai mult pe vizitator — avem la funcția de inginer șef încă două posturi și pentru unul din ele m-am gîndit la dumneata. Mi se pare indicată și o nouă împărțire a sarcinilor pentru a nu te dezavantaja față de colegii (Deja ! tresări tînărul) mai vechi, și s-ar putea să adoptăm formula, după consultările de rigoare, ținînd însă seama și de răspunderea cam mărișoară ce ți-ar reveni, în context, tocmai dumitale care ești cel mai neexperimentat.

Tînărul nu spuse nimic ; dealtfel, după comunicare, Burghele reluă foaia cu pătrate trase în tuș și făcu unele ștersături : explicațiile furnizate interlocutorului avură drept fond sonor frecarea de calc a unei radiere de proastă calitate. Bujor Niculescu socoti util, spre a trece peste emoția momentului, să apeleze la o precizare privind ceremonia de rămas bun despre care Burghele vorbise cu atita însuflețire ; dar pînă să găsească acel pretext, în cameră intră Nadia : apariția ei împinse discuția spre altă întrerupere, de asemenea convenabilă.

— Sper că ai venit să-i povestesti acestui urs care hibernează despre frumoasele domnișoare care au încîntat aseară toate privirile ! spuse femeia cu voioșie, în vreme ce desfăcea canaturile ușii duble de la camera de lucru a lui Burghele.

Conduse apoi spre biroul unde se aflau cei doi o mes-cioară cu roțile pe care abureau cești cu cafea în preajma cîtorva pahare și a unei sticle cu băutură cubaneză. Figura lui Bujor Niculescu se destinse către un larg suris al cărui arc interior cuprindea șirul de întîmplări ieșite din comun ce se petrecuseră în existența lui în intervalul, cu mult mai scurt decît o zi, scurs de cînd admirase împreună cu Nadia grupul de adolescente fermecătoare din sala cantinei. Imaginea trupului zvelt al Corei, pășind la cîțiva pași de locul unde se așezase pe pajiștea îngălbenită ce mărginea terenul de tenis, slăruia mai cu seamă în memoria lui. Doamne, cît de repede se desfășurase totul ! Din vanitoasa trecere în revistă, declanșată de

vorbele Nadiei, nu lipsea nici declarația de înălțare într-o rîvnită funcție de conducere, declarație care i se făcuse cu doar puține clipe înainte. Tînărul vedea cum toate acele întîmplări împlinite în chip fericit, de parcă întîlnirea cu Cora girase o zodie bună pentru el ; bucuria apropierii de Cora era însă cea care domina însovitul univers lăuntric.

— Una dintre ele mai ales, știi despre care vorbesc, era de-a dreptul seducătoare ! continuă stăpîna casei, aducînd în fața musafirului una dintre cești.

Bujor Niculescu se ridică și făcu, înaintea ei, în semn de mulțumire, o adîncă pîlecăciune : alegerea lui beneficia așadar de sigiliul obiectivității. Burghеле, în schimb, mormăi „zahăr are ?“ și se grăbi să împartă licoarea în pahare de parcă în încăpere ar fi intrat o servanță taciturnă cu guleraș alb și șorțuleț în carouri. Mai vechile păreri negative în legătură cu deficitul de afectivitate al personajului pe care, altminteri, îl admira și-l urma cu devotament, reînviară de îndată în mîntea tînărului. „La urma urmei, e foarte frumos din partea ei, e o dovadă de tandrețe și inteligență faptul că-i vorbește despre niște adolescente drăgălașe ! Altele în situația ei se acresc și disperă !“

— Degeaba-i vorbești acestui urs despre fagurii de miere, e un urs prea ursuz ! constată fără supărare Nadia, înviorată de calamburul lansat.

— Lasă dragă, astea-s treburi pentru tineret ! se apără Burghеле, cu o voce surprinzător de caldă, după care își masă cu podul palmelor pleoapele obosite și, în sfîrșit, ciocni cu delicatețe paharul de cristal, pe care-l avea alături, de paharul aflat în fața soției sale.

Împrejurarea că, dornic de împăcare — o dorință cu atît mai lăudabilă cu cît, în fond, n-avea să-și răscumpere vreo culpă — Burghеле omise să schițeze același gest și față de tînărul musafir, îl făcu pe Bujor Niculescu să creadă că în familia la care se afla existau relații armonioase și amicale.

Cora trecu senină prin sala de așteptare a dispensarului, într-o stare de spirit în care încăperea însăși nu i se mai păru nici pe departe atît de tristă ca în seara

precedentă. În salonul cu șase paturi, situat la capătul unui coridor lung și întortocheat de la parter, nu era decît Victor. Pe jumătate întins, cu spatele sprijinit de două perne țepene, fără ochelari, nu însă și fără bențița din lînă gălbuie, băiatul privea, printr-o fereastră largă exact în direcția terenului de tenis pe care evoluau, ca în planul foarte îndepărtat al unui film, cele trei prietene ale sale. Cu alte cuvinte, Victor știa tot, îl cunoștea chiar și pe tînărul de care Cora se despărțise cu puține clipe înainte.

— Bună dimineața. S-a întîmplat ceva cu ochelarii tăi ?

— Nu. Dar n-am nevoie de ei ! răspunse Victor cu ascuțită ciudă copilărească.

Cora se așeză pe marginea patului, îi cuprinse în palme umerii ascuțiți. Numai că Victor nu voia să se lase împăcat ; mai mult, descoperirea suferinței sale ascunse îi aduse lacrimi în ochi.

— Numai să-mi dea ăștia drumul... îl găsesc eu... las-că-i arăt ce înseamnă... să știu bine că... ! bolborosi o amenințare la adresa agresorului de ieri, amenințare în care se înglobau și intențiile de a răzbuna trădarea, neașteptată pentru el, a celor pe care le crezuse prietene devotate, căci adăugă : Dacă aș fi rănit, bandajat... (Aș fi înțeles de ce evită să mă vadă ! suna continuarea acestei fraze, nerostită din pricina accesului de plîns.) Dar n-am nimic !

— Nu trebuie să interpretezi greșit. Fetele s-au gîndit că vei fi mai bucuros știind că ele se distrează în loc să se adune și să bocească la căpătîiul tău ! îl asigură Cora. Doar nu ești invalid ! Și-apoi e lucru cunoscut : bărbaților nu le place foiala fără rost, nu suportă să fie compătimiți pentru fleacuri.

Mormăind, încă nemulțumit, Victor își șterse lacrimile și, cu o mișcare molatecă, adună ochelarii de pe noptieră. Puțin mai tîrziu, mutra lui obișnuită era recompusă iar obrajii cu desăvîrșire zvîntați. Numai că victoria psihologică, din cale-afară de lesnicioasă, avu efectul de a o mohorî pe Cora, care se ridică neîntîrziat de pe pat și netezi grijulie cearșaful oricum bine întins.

ERA ANUNȚAT (FIREȘTE, LUI PUȚIN îi păsa, spectacolul era simplu pretext !) un film, cu titlu ermetic, aparținând unui foarte cunoscut regizor japonez și, după ce privi îndelung (căci venise cam devreme la întâlnire) fotografiile de pe panoul de reclamă, Bujor Niculescu intra în hol și ceru două bilete, amuzat de gândul că nu reținuse nimic din pozele stăruitor cercetate. Starea de tulburare creștea pe măsură ce se apropia clipa începerii spectacolului, iar el nădușise încercînd să găsească o soluție pentru primele minute de conversație, numai că, surprinzător, Cora întîrzia necuviincios !

Cînd auzi soneria, socoti alarmat că fata se afla deja în sală (venise probabil înaintea lui, era exclus să n-o fi văzut-o trecînd), de aceea se grăbi să intre. Se opri, căutînd să recunoască în fugă pletele castanii : era limpede că fata nu era acolo. Își scoase pardesiul, se rezemă de spătarul scaunului și era gata să se așeze, acrit, cînd o văzu pe Cora trecînd, vioaic și deloc grăbită, pe lîngă marginea rîndurilor de scaune din partea opusă a sălii. Era însoțită (Bujor Niculescu nu mai pricepea nimic !) de colega cea pistruiată, și amîndouă se așezară undeva în față, foarte departe de locul unde se afla el. Cu o clipă, dar numai cu o clipă înainte să se facă întuneric deplin, pe fondul sporovăielii și scîrșiturilor, Cora se ridică în picioare, își desprinse eșarfa de mătase, se răsuci spre el, surîse luminos, făcînd chiar și un discret semn de salut cu palma ridicată (numai un îndrăgostit putea descompune în particule infinitezimale o gestică desfășurată pe parcursul cîtorva fracțiuni de secundă) după care dispăru, de-a dreptul înghițită de hăul colcăitor al sălii.

Minute în șir, lui Bujor Niculescu îi fu imposibil să se concentreze asupra umbrelor de pe ecran, dar nici așa nu reuși să se dezmeticească. Ce mai era și asta ? ! Din întregul angrenaj al întîmplării de neînțeles, se desprinse și începu să-l obsedeze, gândul că ar fi fost mai mult decît probabil să nu recepteze salutul. „Aș fi plecat !“ îngăima el în gînd, cu demnitate, nereușind, asemeni unui mecanism înțepenit, să facă vreun pas mai departe în descifrarea enigmei. În sfîrșit, se smulse din starea de stupoare, se apucă să caute explicații pentru întîrzierea Corei,

pentru faptul că ea nu venise singură (vai, toate aceste explicații posibile erau jignitoare pentru el !), crezu că va avea puterea să părăsească sala foarte curînd, să evite astfel întîlnirea, nu găsi energia necesară gestului ; treptat, povestirea din film începu să-l absoarbă, ba chiar să-l captiveze, ceea ce i se păru neverosimil. Un univers îndepărtat, cumva straniu, o altă lume de fapt, o lume cu care, la modul superficial, nu avea nimic comun, îi deveni din ce în ce mai familiară, îl înglobă chiar de la un moment dat, prin sensul profund al fiecărei relații, prin jerbele de semnificații ce depășeau straturile de simplă curiozitate față de întîmplări și față de replici. Minteă i se limpezi, se epură de preocupările anterioare, deveni aptă să întipărească liniile fine din care se alcătua evoluția ciudată, surprinzătoare și acaparatoare a destinelor, să rețină spațiu pentru ecourile imediate dar și pentru cele ce aveau să vină, sufletul său începu să respire în ritmul amplu al marilor sentimente, să tresară izbit de suferință, să aștepte încordat destrămarea confuziilor dureroase, să accepte ca pe niște izbăviri : căldura umană, devotamentul, puterea de sacrificiu, speranța, demnitatea, înțelepciunea și ironia.

Pierduse, din păcate, primele secvențe. Dar și așa, putea să jure, pricepuse tot ce se putea pricepe la cea dintîi ochire dintr-o operă în care evantaiul înțelesurilor era larg desfăcut, de la comunicarea cea mai simplă, de poveste moralizatoare (singurătatea încredințată usucă sufletul, interzice nemilos acordarea iertării tocmai acelui care și-a răscumpărat cu prisosință greșeala : dinaintea colibei sărăcicioase a însinguratului, în a cărei ușă o cheie excesiv de inutilă era răsucită ostentativ de două ori, era filmat — o dată, și încă o dată, și încă o dată — un copac uscat, fără urmă de frunză, nefiresc răsucit) pînă la înțelesul cel mai de neînțeles, subliniind ceea ce autorul voia cel mai adesea să spună și anume că mobilul unei relații ori al unei atitudini rămîne ascuns în adîncuri, în ciuda asediului, a șirului de dezghiocări la care este supus. Era un film conceput asemenea unui roman cu multiple planuri de existență, desfășurat însă ca o dramă antică, într-o moleculă saturată, suficientă sieși, avînd, în rostogolirea ei, doar rare și vagi atingeri cu exteriorul de vreme ce aspirația ei cea mai intensă era să însemne o meditație asupra omenescului în totalitatea

componentelor sale. Totodată o poveste dedicată exclusiv analizei infinitezimale a relațiilor cu ceilalți, o tentativă de a sugera că aceste relații îmbracă un lanț nesfârșit de chipuri peste lanțul nesfârșit al conținuturilor adunate într-un singur ghem care e dependența de celălalt, nevoia de a avea pe cineva alături, apartenența tuturor, cum se spune cu înțelepciune, la marea familie a oamenilor. Un studiu, mai cu seamă, al cuplurilor, uneori cu mai multe variante puse în cumpănă, puse să se lumineze și să se completeze una pe alta, din care nu lipsea perechea îndrăgostiților candizi, strălucind, dincolo de nefericire și dincolo de clipa când autodistrugerea pare unica soluție rezonabilă, strălucind pînă la incandescență și polarizînd toate razele de lumină de care era doldora meditația filozofică, necruțătoare altminteri, care străbătea întregul șir de întîmplări, prea obișnuite și aproape senzaționale în același timp. Dar și o parabolă neîntreruptă, ce se alcătua din mărunte piese epice, realist-fantastice, cu mare migală puse cap la cap ori intersectate pînă ce deveneau destinele unor tipuri clasice. Rămînea totuși loc și pentru verigile de legătură, pentru ochiurile aproape incolore (acelea care alcătuiesc vocea opiniei publice, un soi de cor antic de comentatori format aici din femeile fără identitate ce se adună zilnic în jurul unei cișmele ori din trecătorii și vecinii care privesc cu interes) pentru ca plasa de ramificații sociale, mai curînd plasma ori atmosfera socială, să fie țesută des și durabil.

Cufundat în poveștile din film care izbuteau să-l cufunde simultan în el însuși, smulgîndu-i exclamații interioare de puternică participare afectivă, tînărul trebui să-și acopere ochii cu palma atunci cînd lumina becurilor electrice inundă sala. Deloc înclinat, în general, să se lase pradă gesturilor patetice, rămînînd, de pildă, nemîșcat în fotoliu, Bujor Niculescu avea de astă dată motive speciale să se smulgă vrajei ecourilor, să revină grabnic în real, pentru că voia neapărat să întîlnească privirea ființei de dragul căreia se afla acolo. Nu se mai putea spune că era supărat pe Cora, nici măcar intrigat de comportarea ei. Nu uitase, nu iertase, ci doar, pînă una-alta, trecuse peste. Iar salutul ei amical, luminos și discret, nu mai declanșa întrebări; reînviat, acel semn surîzător, devenise un răspuns pe deplin satisfăcător la toate neliniștile, o dezlegare. Înaintă, printre șirurile de

scaune și de oameni, spre fata de care se îndrăgostise atât de abrupt și întinse, ca spre cineva îndelung căutat, amîndouă mîinile.

Cora îl întîmpină cu ușoară ezitare, dar cu bucurie și, în clipa următoare, ca omul care și-a făcut datoria, colega cea pistriuată își luă rămas bun și dispăru din preajma lor.

— Îmi pare foarte bine că ai venit ! spuse ea, privindu-l direct, cu ochii lipsiți de umbră.

Folosea exact același ton, și aproape aceeași expresie, de care se folosise el atunci cînd o întîlnise dimineață în preajma terenului de tenis, iar această asemănare îl izbi neîntîrziat pe Bujor Niculescu, încălzindu-i inima. Vorbind, Cora se sprijinise de spătarul unui scaun — semn că nu se grăbea nici să părăsească sala, și cu atât mai puțin să se despartă de el — și răsucea între degetele lungi eșarfa de mătase. Era acum îmbrăcată cu un costum din stofă de lînă (fustă cu buzunare aplicate și clape, completată de un soi de bluză de vînt cu nasturi, original croită) iar desenul cu romburi mărunte, suprapuse — maro, bej, verde — se armoniza cu verdele intens al oămășii băiețești, de poplin, ce se ivea prin deschizătura bluzei, dar și cu eșarfa — linii zig-zagate maro, pe fond alb — pe care o ținea în mînă.

— Minunat film ! mai spuse Cora. Îmi pare rău că fetele n-au vrut să vină, abia am convins-o pe Sofi, ea e ceva mai docilă, să mă însoțească ! Deși, ca să fiu sinceră, mă tem că nu le-ar fi plăcut : Sofi era cît pe-aci să plece după primul sfert de oră...

Făcînd această din urmă precizare Cora se înveseli, surîzînd ștrengărește ca și cum ar fi vrut să sublinieze că atitudinea colegei nu trebuie tratată cu prea multă severitate. Bujor Niculescu preluă automat acel surîs de cruțare (deși vorbele pe care avea de gînd să le spună nu se potriveau deloc cu zîmbetul binevoitor, adoptat instinctiv) și se sprijini, la rîndu-i, de spătarul unui scaun din vecinătatea Corei.

— Înțelesesem că vii să te întîlnești numai cu mine. Dacă nu cumva s-a produs iarăși vreo neînțelegere ! adaugă cu vagă batjocură, evident involuntară.

— Nu, nu așa a fost vorba ! răspunse Cora, palidă, respingînd cu fermitate imputarea.

Cîteva clipe rămaseră tăcuți, privind amîndoi spre ultimii spectatori care părăseau sala.

— Ce straniu arată un cinematograf care se golește ! observă după aceea Bujor Niculescu, după efectul obținut prin reproșul său, atras însă de ciudătenia priveliștii dinaintea ochilor — lumina greu de suportat, pereții peste care se întind neverosimile umbre cenușii, trîmbele de aer cald, ce par încă a colecta răsufările, sîrvolînd țestele și alunecînd către canaturi, concentrarea de spinări cumva aplecate ce se adună într-un șuvoi subțiat spre ieșire foile-tînd, asemeni unui șarpe cu zimți, ușile batante.

Cora se interesă încruntată :

— La ce altă neînțelegere te referi ? !

-- Oh, aceea nu mai are nici o importanță !

— Iar asta, spuse atunci Cora apăsător — nu s-a produs din vina mea.

— Probabil că n-am auzit bine, consimți rapid și vioi Niculescu. Probabil am fost atent la glasul interior care rîvnea la o întîlnire în doi, care-și închipuia că numai despre asta se discută !

Mărturisirea o învioră vizibil pe Cora, cutele severe de pe figura ei dispăruseră ca prin farmec.

— Dacă-i așa, trebuie să-ți spun că și vocea mea interioară suna la fel ! Detest suspiciunile, mai ales la începutul unei prietenii, numai de aceea m-am grăbit să le spulber ! declară ea cu voce rugătoare, și-apoi, pe neașteptate, îl luă de braț și porni decisă spre ieșire.

— Atunci, avînd conștiința clară — glumi el — îmi îngădui să te invit la o cafea. Am o poftă grozavă să vorbesc cu tine despre filmul ăsta !

— Am întîlnit în drum o cofetărie, sună răspunsul degajat al Corei. Niște scări de piatră și o terasă îngustă ca un pridvor.

Ea reuși să-și pună eșarfa la gît, ba chiar s-o înnoade cu cochetărie, folosind o singură mîna. Sugestia discretă a acestui gest săvîrșit cu simplitate și îndemînare îl încîntă de-a dreptul pe Bujor Niculescu.

— O știu, e singura cofetărie din întreaga zonă ! declară el cu avînt jucat. Se numește „Crinul“, dar ăsta e singurul ei defect !

— Nici nu știu cu ce să încep ! spuse Cora cînd se așezară la o masă în curtea interioară a cofetăriei. Să spun că aici e chiar mai bine decît pe terasa din față ! continuă ea, fără pauză, arătînd spre frunzele îngălbenite ale nukului uriaș sub care se afla masa.

— Noroc că pridvorul era plin — ochi !

— E foarte trist să ieși de la un asemenea film și să n-ai cu cine schimba o vorbă despre ce ai văzut. Dac-ar fi cineva care să mă asculte cu atenție, aș putea să vorbesc zile în șir !

Tînărul o privea, îngustîndu-și ochii de parcă nu i-ar fi venit să creadă că ea se află aieva dinaintea lui.

— Cînd am văzut că Sofi e pe cale să dispară, doamne, zău că nu înțeleg !, deși, pe de altă parte, înțeleg prea bine, am început să mă rog în gînd să mă aștepti !

— Deci te temeai că am să plec, deci te simțeai vinovată față de mine !

— Mă rugam să nu pleci înainte de a se sfîrși, recunosc eu ea. Mă rugam să-ți placă, mă rugam să nu pierd un prieten !

— Ciudat, nu mi-a trecut prin minte că tu ai putea pleca ! constată el fără supărare.

— În fața mea, un rînd întreg s-a golit. Mă uitam după ei ca după niște ființe de pe altă planetă și simțeam, alături, la Sofica, o tresărire satisfăcută. Ei, ducă-se !

— Ai ceva împotriva unui păhărel de vodcă ?

— Nu, zîmbi Cora. Mi s-a făcut frig.

— Fără justificări feciorelnice ! protestă tînărul.

— Nu m-am gîndit că ar putea fi interpretată așa, dar cafeaua e destul de proastă !

— Fără justificări administrative ! protestă el din nou și amîndoi izbucniră în rîs.

Cînd se întoarse de la bar, se lansă brusc într-un monolog pătimaș :

— Un regizor care se ferește să tragă concluzii, deși în nici un caz nu i s-ar putea reproșa că n-are puncte de vedere foarte ferme ! Uite, de pildă, în mijlocul acestei comunități constituite, în care fiecare știe ce sînt și ce fac cei din jurul său, apare dintr-o dată un pictor cu șevalul corespunzător, un personaj care dealtfel nici n-apucă să rostească vreo replică. Se înțelege că își alege un loc care-i convine, se instalează și se apucă de lucru. Numai că acel loc se află pe drumul pe care un vatman închi-puit conduce un tramvai de vis de-a lungul unor șine imaginare, însă niște șine care ocupă, ca și cele reale, las-că și vatman mai real, mai conștiincios și mai dăruit cu greu se poate presupune !, ocupă, zic, un spațiu determinat și cu desăvîrșire fix. Iar cînd tramvaiul, zdrăngă-

mind, în plină viteză se apropie la numai câțiva pași de obstacolul inconștienței, ce altceva poate face acel vatman decît să stopeze, în scrișnet de frîne, cu toată măiestria de care e capabil, fără să omită în acel moment de disperare nici una din mișcările care aparțin vieții adevărate, și să-i strige : dumneata ești nebun, ce cauți aici, nu vezi șinele, nu-ți dai seama că te expui primejdiei, că accidentul ar putea să-i nenorocească și pe alții ? Noroc că te-am observat la timp ! mai spune, iar artistului, care se apucase, în adevăr ca un iresponsabil, să descrie o lume cu obiceiuri și legi pe care nu le cunoaște, nu-i rămîne altceva de făcut decît să-și strîngă instrumentele și să dispară pentru totdeauna din drum în vreme ce se desfășoară onomatopeea decuplării frînelor și a reluării, treptate !, a ritmului de bolid implacabil.

— Momentul acela spune chiar mai mult, observă fata ușor speriată de înflăcărarea interlocutorului care se aplecase mult peste masă, gata să răstoarne ceașca de cafea, roșu și transpirat din pricina discursului. Mi s-a părut că nu e vorba neapărat de artist, ci de orice om care înainte de a judeca pe altul, trebuie să se apropie de el, să-l cunoască, să se familiarizeze cu preocupările lui dar mai ales să-l înțeleagă înainte de a decide pripit și hazardat. E o chestiune la care se revine.

— Mă rog, mă rog ! spuse tînărul, destul de necăjit că interpretarea lui n-a reușit să convingă pe deplin. Poate că are și alte înțelesuri, poate că de fapt nu face decît să lanseze o întrebare, n-am pretenția că am descifrat totul, e o impresie crudă. Te obligă să gîndești, te smulge din inerția explicației gata rumegate, la urma urmei e posibil ca asta să fie ținta pe care o urmărește : să te deprindă cu sentimentele puternice care se agită acolo, adică nu acolo, ci pretutindeni în jurul tău, să-ți deschidă accesul spre ceilalți dar și spre tine însuși.

— Dar ce zici de băiatul care se îmbolnăvește și e gata să piară din pricina încrederii desăvîrșite în sfaturile înțelepte ale aceluia care pare să se priceapă la toate dar n-a reușit să fie decît întreținutul plin de demnitate al unui cerșetor mai demn și mai înțelept decît el ? ! spuse Cora. Poate că singura salvare a acelui tată, ocrotit cu o delicatețe care include pînă și acceptarea morții numai pentru a nu arunca strigătul de condamnare, ar fi faptul că el e artistul acelui mediu, nu pictorul picat din ceruri.

Casa pe care o promite și o tot construiește în transă, desăvârșindu-i detaliile, supunând-o în etape judecății resemnate a copilului, plăsmuirea la care lucrează cu talent, cu măiestrie și cu simț al proporțiilor, ar fi opera de dragul căreia poate fi iertat căci în ea se revarsă toate energiile sufletului său, în același timp năzuințele nerostite și visurile nevisate ale tuturor celorlalți. Nu e în stare să-și facă rost nici de un muc de țigară, dar nu poate să comsimtă ca opera căreia i s-a devotat să suporte o intervenție nepotrivită. Îți repet, e relația cea mai puternică și mai nuanțată. Uite, de pildă, cei doi îndrăgostiți nu m-au tulburat deși acolo angajamentul pe viață și pe moarte e încă și mai ascuțit. Dar lipsește căldura secretă, înaintarea pe muchie de cuțit. Are ceva nefiresc, frînt, neconvingător. De ce o fi dat greș tocmai la iubirea dintre un băiat și o fată, amîndoi întrecîndu-se în puritate și noblețe ? E un fel de a spune că a dat greș, doar că a coborît sub nivelul altor relații. O fi dragostea mai greu de descris decît orice, se poate, dar insatisfacția rămîne. Nu crezi ? !

Tînărul continuă să tacă.

— Și în nici un alt loc iubirea nu re izbucnește, mai spuse Cora. Ar fi poate în momentul în care funcționarul bolnav își apără nevasta de învinuirile nedrepte ale colegilor săi, dar nu, acolo nu e dragoste. Și nici la lucrătorul de perii, cu cei cinci copii ai săi, care, deși perpetuu înșelat, își ține nevasta ca pe o prințesă.

Bujor Niculescu întinse mîinile înfierbîntate vrînd să cuprindă palma resfirată a Corei uitată pe un colț, îndepărtat de el, de pe tăblia mesei.

— Dar cuvintele băiatului, cel mai răsărit din cei cinci — continuă Cora din ce în ce mai volubilă, retrăgîndu-și discret dar decis mîna de pe masă, ca și cum ar considera neavenit, nimic mai mult, gestul său de iubire — care îi relatează plîngînd : se spune că nu ne ești tată. Eu vă iubesc, și dacă și voi mă iubiți înseamnă că sînteți copiii mei. Mă iubiți ? întreabă bărbatul cu multă căldură, răspunzînd imperturbabil opiniei publice și poate chiar adevărului.

— Să mergem ! propuse, pierit, Bujor Niculescu.

— Te rog să mai rămînem !

Tînărul consimți stingherit, cu un zîmbet formal, dintr-o dată — și fără îndurare — lămurit că „iubirea la prima

vedere" era o chestiune care-i aparținea în exclusivitate ; fata îl privea cu simpatie, îi vorbea cu încredere, îi suridea, vai, cu stimă.

— Dar am văzut un film , *Djamilia*, — se socoti acum datoare Cora să alimenteze conversația — făcut după un poem celebru, cu o poveste de dragoste nemaipomenit de frumoasă. E acolo adunat întregul miracol al iubirii implacabile, care ți se strecoară în suflet ca dintr-o clepsidră, dumnezeiască și chinuitoare, păzită de complicitatea unui copil de geniu, tocmai fratele soțului hărăzit de obiceiurile locului, al bărbatului pe care femeia se încumetă să-l trădeze în vreme ce el, în război, înfruntă un dușman de moarte !

— Interesant ! observă Bujor Niculescu, palid, pierit.

După plecarea Andei, Titus zăcuse ore în șir, cu o carte în mână, pînă cînd, spre seară, îi telefonă Burghele. Vechiul său prieten dorea să-l anunțe, cu puțin înainte ca treaba să devină publică, faptul că îi va încredința conducerea laboratorului de cercetări ; să-i relateze, totodată, pe scurt, prefacerile pe care le consideră absolut necesare pentru a improspăta mașinăria cumva amorțită, din pricina indiferenței în care se complăcuse, vîrsta !, altminteri strălucitul Băncilă. Deși bucuros de încrederea ce pare să învie timpurile frumoase ale prieteniei lor, Titus se simte dator să refuze onoarea, ce reprezintă totodată îndeplinirea unei vechi dorinți de a părăsi instalația în care același Burghele, cu mulți ani înainte, îl fixase. Și asta pentru că, asemeni oricărei satisfacții tîrzii, schimbarea prezintă un inconvenient pe care nu-și îngăduie să-l treacă cu vederea. Mobilul, abia ascuns, pare să fie eliminarea unui cunoscut rival al noului director.

— Ce se întîmplă cu Bădescu ? ! întrebă cu severitate, înțelegînd că Burghele n-are de gînd să renunțe.

— Bădescu a fost și el avansat ! răspunse noul director, cu simplitate, orgoliu și înțelepciune ; un răspuns al cărui subtext (doar nu crezi că profit de împrejurări pentru a soluționa răfuiele personale, doar știi că mă pricep să folosesc oamenii de valoare, doar e limpede că Bădescu nu mai reprezintă o forță, un adversar pe măsura mea, doar...) reușise să învingă ezitățile lui Titus. De tine am nevoie acolo — îi explică în continuare celălalt, cu gravi-

late, inteligență și răbdare — pentru ca să regenerez un sector important în care Bădescu s-a învechit fără să dea roadele așteptate. Nu-ți ascund că, pe de altă parte, țin cu tot dinadinsul să înlesnesc, înainte de a fi prea târziu, realizarea autentică a unui inginer foarte dotat, cum ești tu, ținut pînă acum pe margine din motive în care eu însumi mă socotesc implicat. Iată așadar explicațiile pe care m-am gîndit să ți le ofer numai din considerente prietenești, căci mîine vei primi, odată cu ceilalți, numirea oficială ! încheiase stîns vocea de la capătul firului, înainte ca Titus să apuce să mai rostească vreo vorbă.

Dar și de i s-ar fi dat răgaz — prin simplă tăcere binevoitoare, prin delicată, ori ironică, ori tăioasă consultare — ce ar mai fi putut spune, după confidența amicală ce bruscase, cu o undă de amărăciune, convorbirea telefonică ? După o oră de meditație, îndoiala îl cuprinse din nou : ce însemna „a fost și el avansat ?” Și-atunci, prefăcîndu-se că nu ia în seamă decît suprafețele raporturilor pe care le cunoștea prea bine pînă la roțițe și șuruburi, că nu acordă interes decît întîmplărilor, Titus se considerase îndreptățit să telefoneze fiului academicianului Bădescu. Dacă...

— Dorești lămuriri în legătură cu laboratorul de cercetări pe care urmează să-l preiei ? se interesase celălalt, protocolar.

— Aș vrea mai întîi să...

— Am fost numit inginer șef ! Burghеле nu mă lasă să lîncezesc, e un mod de a nu se lăsa el însuși pradă leneviei. Nici eu, nici el, nici alții. Îți stau așadar la dispoziție pentru orice explicații.

Pornise așadar (vizită de duminică seara !) spre vila cu numărul unu, rugînd mai întîi pe cineva de la seră să-i trimită un buchet de flori : fostul rival al lui Burghеле era căsătorit, doar de cîteva săptămîni, cu o profesoară de la grupul școlar, Titus — deși vechi vecin — nu intrase pînă acum în locuința lui.

Pentru deținătorul unei camere „cu accese”, gardul solid, poarta prevăzută cu sonerie, impunătoarea grădină, holul elegant, scara interioară proaspăt lăcuită — deși cunoscute din relatările altora — constituiau motive de surpriză admirativă. Uriașa bibliotecă de la etaj, ce continua să funcționeze și ca laborator, modern utilat, îi produse, ca și altora, o puternică impresie. Șirul de uși

înalte ce comunicau cu terasa erau larg deschise spre seara de toamnă, caldă și înmiresmată, iar muselina alb-trandafirie a perdelelor prinse, printr-un ingenios sistem, direct în tavanul înalt, fremăta ușor, mîngîind cu faldurile podeaua de stejar la fel de strălucitoare ca și balustrada scării ce se încolăcea pînă spre mijlocul încăperii. Bădescu, după ce venise să-i deschidă poarta, după ce-l condusesese ceremonios pe scări, îl invită să ia loc pe un fotoliu dintr-un ungher al bibliotecii-laborator, un soi de nișă ce adăpostea una din numeroasele mese de lucru existente acolo. Judecînd după recuzita colțului respectiv, gazda făcea o lectură de relaxare, potrivită zilei și orei, dinaintea unui vraf de reviste ilustrate, și nu părea să acorde prea mare importanță schimbării de destin, pe care i-o hotărîse Burghele deși — o declară la prima replică — era perfect informat asupra ei.

— Întreaga construcție organizatorică urmărește să concentreze frînele esențiale în mîinile acelui tînăr, altfel băiat drăguț și simpatic, Bujor Niculescu ! spuse gazda zîmbind, și întinzîndu-i lui Titus o superbă ceașcă de cafea aburindă. Amelia, strigă el apoi către perdelele care fluturau, iată niște flori pentru tine !

Buchetul, adus de Titus și încredințat la parter unei femei în vîrstă, cu șorț și bonetă, introdus acum într-o vază simplă de ceramică neagră, apăruse. datorită unor mîini discrete, pe o masă din mijlocul încăperii. Tînăra soție, cu o figură ascuțită, deloc atrăgătoare, veni dinspre terasă fără grabă, mulțumi musafirului fără să privească măcar vaza cu flori, apoi se reîntoarse scurt pe balconul cufundat în întuneric. Din această rapidă confruntare — prea rapidă, din păcate, în perspectiva rolului pe care femeia avea să-l joace în acea seară — oaspetele nu reținu decît o bluză galbenă, fără mîneci, bine apretată. întinsă peste un piept mai curînd plat : o vestimentație nepotrivită anotimpului, oricît ar fi fost seara de blîndă.

— Noua echipă în care cu eleganță am fost inclus, desigur mă simt onorat, declară Bădescu cu bruscă și cam bizară satisfacție, nu va mai controla, ca pînă acum, sectoare, să le numesc, orizontale și relativ echivalente, ci grupuri de probleme, niște sectoare dispuse pe verticală. Mai simplu spus, lui Bujor Niculescu îi va reveni producția în întregime, iar nouă cîte o altă parcelă de însemnătate sensibil mai scăzută. Mie, de pildă, serviciile de între-

ținere. (Nu urmă nici un comentariu, de altminteriu imirea încruntată a musafirului dovedea că el pricepuse.) Eu, proaspăt cooptat, nu mă pot considera nedreptățit. Dar există trei ingineri șefi cu vechime și, iarăși e firesc ca Burghelc să opteze și să decidă, nu se poate spune că n-au fost dați deoparte. Poziția lor, asta măsoară schimbarea intervenită, a fost redimensionată spre formule dificile, dacă nu chiar incomode. Îți mulțumesc pentru felicitări, trebuie să-ți spun că sînt bucuros de împăcarea cu Burghelc, tata e încîntat, căci îl prețuiește pe noul director, toți ai mei s-au înseninat. Acum să revenim la chestiunea care te interesează.

În vreme ce explicațiile de natură strict tehnică privind laboratorul curgeau în șuvoaie groase ori în șuvițe efervescente prin gîtlejul exersat și degajat al celui în care musafirul trebuia să recunoască un specialist de clasă, Titus studia cu atenție fizionomia personajului despre a cărui evoluție adunase, prin ani, atîtea informații contradictorii. Obrazul nervos al lui Bădescu, mărturisind o neînteruptă agitație interioară îi apărea acum cărnos, rotunjit și lucitor, susținut de o foarte plină bărbie dublă. Deasupra frunții, părul i se rărise, adăugîndu-și nuanțe aparținînd culorii fumului, devenind transparent și uscat. Arăta îmbătrînit, cumva stors, iar expresia ochilor aproape își pierduse energia. Debilitatea, energia și vagul cabotinaj, mai puteau fi regăsite în conturul și mișcarea, tremurător-decisă, a degetelor lungi și albastrii, cu unghii puternice. Cercelîndu-și interlocutorul cu o privire curioasă și frățească, Titus nu putea să nu considere că Bădescu își găsisse fericirea conjugală cu puține clipe înainte de a fi prea tîrziu. Acompaniind această din urmă constatare a oaspetelui, doamna Amelia trecu asemeni unei năluci prin cîmpul său vizual, fără preambulul vreunui zgomot de pași, fără a stîrni vreo tresărire vizibilă pe chipul soțului, doar ca o pată galbenă ce se șterse rapid de lîngă stîlpul masiv al scării interioare. Monologul gazdei continuă nestingherit o bucată de vreme pînă ce, pe fondul perdelei fluturătoare, bătrîna doamnă Bădescu, o femeie frumoasă, cu trăsături ferme, se apropie de colțul celor doi.

— Voiam s-o rog pe Amelia să ne ajute să punem masa în salonaș ! făcu ea cunoscut scopul vizitei.

— Dînsul va prelua laboratorul, spuse interlocutorul lui Tîtus, făcînd prezentările fără să se ridice. Noroc că

lui Lurghel nu i-a venit cine știe ce altă idee năstrușnică ! adăugă rîzînd.

Numai că, în loc să fie sarcastic, nu reușea decît să gîfîie.

— Mă bucur. Sper că domnul nu va refuza să ia masa împreună cu noi. Ne-am gîndit să sărbătorim evenimentul : așa se cuvine, așa proceda și soțul meu de fiecare dată. Dar unde a dispărut Amelia ? ! se interesă femeia, trecînd brusc de la drăgălășenie la asprime.

— Lasă că te descurci dumneata... protestă moale fiul.

— Dar e normal ca ea să facă onorurile într-o asemenea împrejurare ! i se răspunse foarte țeapăn.

— E pe balcon, se dădu învins celălalt.

— Tocmai că nu e ! Altfel nu v-aș fi deranjat : de ea aveam nevoie !

— Înseamnă atunci că a coborît !

— N-a coborît ! deveni agresivă bătrîna, soacră în înțelesul basmelor populare. Dacă ar fi coborît, atunci ar fi venit să întrebe dacă nu are și ea ceva de făcut, doar nu e musafir în casa asta ! se apucă ea s-o dăscălească, în contumacie, pe posesoarea bluzei galbene.

— Mamă, te rog : avem musafiri !

— Mamă, mamă... îngîină femeia disprețuitor, dar se decise să părăsească încăperea după ce lansase judecata a cărei logică îi displăcuse atît de mult fiului.

Stingherit, Titus se ridică, așteptînd ca Bădescu să continue monologul întrerupt cu brutalitate, iar indispoziția sa crescuse atunci cînd constată că celuilalt îi pierise definitiv seninătatea. După cîteva lungi clipe de tăcere, își făcu apariția servanta.

— Doamna spune că doamna Amelia nu e nicăieri, comunică ea deloc îngrijorată.

Bătrîna pare-se însă că-și pierduse răbdarea curînd după expedierea mesajului căci o secundă mai tîrziu își făcu apariția în capul scării.

— Nu e dragă, nu e nicăieri. A dispărut ca vîntul.

Blestemînd momentul cînd se hotărîse să pourceadă la această vizită, privind pieziș spre vaza care adăpostea uriașul buchet de flori, Titus voi să-și ia rămas bun cu bruma de surîs pe care și-o mai putea aduna.

— Te rog să rămîi ! se înfurie bătrîna, năruind convingerea musafirului că retragerea sa discretă ar putea constitui o soluție.

În mod curios, de astă dată nici tînărul Bădescu nu părea de altă părere decît mama sa.

— Ai căutat în baie, în grădină, pe terasa de jos ? ! se interesă el, ridicîndu-se în sfîrșit și începînd să patru-leze de-a lungul perdelelor.

Cele două femei se grăbiră să dea ascultare ordinului interogativ, în vreme ce Bădescu rămase pe loc, albit de neliniște, mușcîndu-și buzele într-un fel care-l sperie pe musafir.

— S-a mai întîmplat și altădată ? îndrăzni Titus să întrebe, cu voce ostentativ calmă și caldă, deoarece agitația colectivă i se părea din cale afară de deplasată.

Pentru că răspunsul întîrzia, el reluă mintal întrebarea și constată imediat că formularea neîndemînalecă nu putea decît să sporească starea de încordare a gazdei : preocupat de formă, neglijase conținutul. Ar fi vrut să bată în retragere, cînd se auzi răspunsul, supus-explicativ al celuilalt :

— Nu, nu s-a mai întîmplat. Dar nu se poate, nu e frumos să procedeze așa !

Oh, dacă numai asta era problema !

— O fi ieșit să se plimbe ! declară el într-o explozie a bunului simț.

Din grădină se auzi vocca servantei, adresîndu-se probabil bătrînei :

— Tovarășul Nicoară a spus că a văzut-o lîngă seră !

— Iată ! strigă încîntat Titus.

Bădescu alergă spre telefon, ceru centralistei un număr, se apucă să-l formeze dar apăsă în grabă pe furcă. Îi făcu semn musafirului să se apropie, îi întinse receptorul, celălalt nu avu curajul să se împotrivească ori să ceară lămuriri.

— Întreabă aici, e o prietenă de-a noastră, nu vreau s-o alarmez !

„Dar e mult mai rău așa !“ voi Titus să se apere și, în adevăr, nu izbuti decît să bîlguie, forțat și penibil, numele dispărutei pe care, dealtfel, îl auzise prima dată în seara aceea și numai din întîmplare îl reținuse.

— Nu e acolo ! spuse el, foarte palid, trîntind telefonul unui glas melodios care tocmai se apucase să pretindă explicații.

Poate că acel glas nu s-ar fi dat bălut dacă Bădescu — în cele din urmă bine inspirat, ba chiar recăpătându-și controlul și vocea firească — n-ar fi sunat în următoarea fracțiune de secundă la poarta principală a uzinei.

— Am știut eu ! spuse apoi, depunînd receptorul pe masă.

Bătrîna, care ascultase probabil convorbirea în derivația de la parter, urcă iarăși aducînd fiului o pastilă galbenă și un pahar cu sifon.

Bădescu luă calmantul și-l înghiți neîntîrziat.

— Te rog să-l însoțești pe fiul meu ! se adresă femeia musafirului, reamintind, prin intonație, cît de înțelept procedase cerîndu-i să rămîină. Ai grijă să nu faci vreo prostie, e foarte surescitat ! adăugă ea. Am trimis-o pe Maria să deschidă garajul, îi comunică apoi fiului întinzîndu-i o pereche de mănuși dintr-acelea pe care le folosesc automobiliștii.

Cei doi bărbați (din care unul — Titus — parcurgea o derută cu neputință de risipit, căci era, din toate punctele de vedere, cel mai dezarmat dintre cei prezenți) începură să coboare scările însoțiți de îmbărbătări și sfaturi. Odată instalați în automobil, Bădescu execută cu precauție manevrele de conducere, stăpîn pe reflexele sale — chestiune pe care însoțitorul o urmărea absorbit, ca pe unica preocupare ce merita atenție — și astfel începu veritabila aventură. Profitînd de lumina amplă a farurilor, Titus își agăță privirea de peisajul familiar, cunoscut centimentru cu centimetru, al coloniei de intervenție care-l adăpostea de atîția ani, pînă cînd mașina se angajă în mare viteză pe varianta asfaltată ce ducea spre șoseaua de centură, moment în care proaspătul șef al laboratorului avu impresia, ulterior conștient alimentată, că a urcat, imponderabil, pe ecranul unui cinematograf a cărui sală era, din fericire, cu desăvîrșire goală. Nici Bădescu nu părea mai împlîntat în real : dedicat regulilor de circulație, mai ales la viraje și depășiri, omitea să dezvăluie înțelesul acelui halucinant „am știut eu !“, se concentra să adopte o ținută cît mai bărbătească și mai demnă, astfel că doar țacănitul semnalizatoarelor și fișîitul cauciucurilor dimpreună cu dialogul respirațiilor alcătuiau conținutul sonor al drumului prin noapte. Acest conținut începu să devină apăsător pentru Titus,

mai ales că rolul de îngrijitor cu care fusese investit nu mai părea să se justifice. În adevăr, ce căuta el în această cursă de urmărire ? ! Se apucă să-l descoase pe celălalt, îndreptându-și însă întrebările către o zonă periferică dramei intime la care participa fortuit : într-o seară atât de răcoroasă, femeia plecase doar cu o bluză fără mâneci ?, vecinul Nicoară n-o întrebasese ce caută singură la marginea grupului de vile ? etc. Bădescu răspundea cu bunăvoință, amănunțit, pînă cînd capacitatea de invenție gratuită a celuilalt se epuiză.

— Încotro mergem ? întrebă în sfîrșit Titus cu mare precauție.

— Nu știu ! sună, melancolic, răspunsul.

Și după o pauză, reamintindu-și informația obținută telefonic de la portar :

— Presupui că s-a urcat într-o mașină de ocazie ?

— Da, așa presupun.

— Dar putea foarte bine s-o ia în partea opusă, spre oraș !

— Într-acolo merge autobuzul. Și-apoi, ce să caute în oraș ?

Dar ce să caute în mașina unui necunoscut care o ducea spre-nu-știu-unde ? ! Simpla formulare a uimirii interrogative îi dezvălui lui Titus că atât colegul său cît și cele două femei care-i înlesniseră plecarea contau, firește înțelegîndu-se din priviri, pe comportarea bizară a dispărutei. Judecată pe deplin îndreptățită ! conchise, la rîndu-i, Titus, de vreme ce, ca și întrebările sale anterioare, nu ataca fondul problemei pe care nici unul nu voia să-l cunoască. Se adaptă el însuși acestei modalități, se învioră, pricepînd totodată de ce Bădescu era stăpîn pe sine ca un polițist de profesie, (calmantul oferit de bătrînă combătuse fireasca surescitare superficială), în cele din urmă spuse :

— Ar fi trebuit să cercetăm dacă nu se află în vreuna din mașinile pe care le-am depășit.

— Nici o grijă. Am cercetat.

Bădescu manevră un buton și, curînd, în interiorul automobilului, chiar pe lîngă piciorul lui Titus, pătrunse un val de aer cald. Ar mai fi fost nevoie și de puțină muzică.

Undeva, în întunericul din ce în ce mai compact, se auzi sirena unei locomotive Diesel iar mașina, aflată la

cea dintii răspîntie de drumuri, efectua o scurtă mișcare de răsucire apoi se angajă, cu o apăsare pe accelerator, către intersecția cu calea ferată. Se ivi, mai întîi, un autocamion de mare capacitate care staționa reglementar, și-atunci Bădescu ocoli ușor și frînă la rîndul său; în bătaia fazei mari a farurilor un șir foarte lung de mașini de toate tipurile aștepta cuminte îndărătul barierei. Uriașa Volgă de tip vechi care-i adăpostea pe cei doi urmăritori alunecă fără grabă — încălcînd prescripțiile — pe lîngă mașinile staționate, prilej cu care Bădescu privi în toate cabinele, inclusiv în aceea a unui tractor cu remorcă, semn că deschiderea sa, către ciudățenia întîmplării ce-l smulsese de-acasă, era maximă. Cotropit de căldură, Titus se moleșise și, tolănit pe banchetă, răspundea privirilor surprinse cu o plictiseală de inspector, oarecum convins că operațiunea la care participa nu înscrisa decît un episod de rutină, deoarece nu trecuse timpul necesar ca un film serios — iar el nu juca într-un scurt metraj — să se isprăvească. În ciuda lentorii cu care avansau, oprirea bruscă îl zgudui, poate din pricina poziției prea comode ce o adoptase. În clipa următoare, Bădescu îl părăsea, trîntind vijelios portiera, și Titus abia apucă să-l recunoască pe instructorul Bordeianu, de la școala profesională, aflat la volanul unui mic Fiat roșu, cînd din mașina învecinată izbucni în întuneric bluza galbenă — aproape o uitase — și se avîntă fluturînd spre snopul de șine ce se întindeau peste mărunta denivelare transversală a terenului. Mulțimea de ochi o urmări captivată pe femeia care fugea desculță peste arătura din dreapta, pe o traiectorie ce forma un unghi foarte ascuțit cu linia ferată. Îndată, ca la un film adevărat, zgomotul unui tren se auzi din ce în ce mai puternic, foarte mulți ieșiră din mașini, cîțiva alergară după cei doi, exclamațiile de spaimă și îngrijorare se întetiră, paznicul de barieră începu să-și agite felinarul, Bordeianu însuși se avîntă să-l ajute nu înainte de a lansa o căutătură de sarcastic reproș în direcția prostovanului care-l însoțise pe Bădescu. Cineva, foarte speriat, organiza un cor de claxoane, un echipaj de mare gabarit, cu far galben de avertizare, se urni greoi, ieșind din rînduri și avansînd spre stînga dincolo de stîlpul cu semnalizatoare. Fascicolul de lumină al locomotivei care se apropie o prinse în rază pe femeia cu bluză galbenă care acum îi venea în în-

timpinare și curînd căzu (însoțită de un prelung mormur de liniștire) peste un morman de pietriș situat în afara primejdiei, cu puține clipe înainte ca garnitura cu ferestrele luminate s-o ascundă privirilor.

Înconjurată de brațul ocrotitor al soțului, Amelia se întoarse, ferindu-și picioarele de pietrele ascuțite, în vreme ce bariera ridicată deschidea drum mașinilor din partea cealaltă a șoselei. Lui Titus îi pierise graiul. El ascultă, amețit și bucuros, vociferările mînioase ale lui Bordeianu, concentrate pe ideea că nu făcuse decît să ia, cu toată nevinovăția, o colegă de serviciu care-i adresase o rugămintă. Titus pricepea că explicațiile erau oferite mulțimii care acum le pretindea într-un elan moralizator, de aceea, socotindu-se la rîndu-i disculpat (în vreme ce Bădescu, înconjurat de simpatia unanimă, o așeza pe nevastă-sa în mașină, spunîndu-i cu blîndețe : **Dar nu te-ai gîndit că mama va fi îngrijorată ?**) se așază pe locul din stînga al Fiat-ului ce aparținea lui Bordeianu, socotind încheiat filmul cel derutant și întristător, în ciuda happy-end-ului.

Cu ajutorul cantonierului, transformat în agent de circulație, Volga demodată făcu cale întoarsă, însoțită de micuțul Fiat roșu, în vreme ce instructorul de la grupul școlar îi spunea, cu năduf potolit, noului său însoțitor :

— Dar eu aveam treabă încolo !

5

DUPĂ CUM PREA BINE PRICEPUSE

Bădescu, tînărului Bujor i se hărăzise o poziție de excepție, cu atribuții și răspunderi neobișnuite, poziție potențială doar pînă după sărbătorirea directorului pensionat. Față de Bujor Niculescu, Burghele procedase asemeni unui părinte care, cucerindu-și cu dificultăți, pas cu pas și prin veritabile încleștări locul ce i se cuvine, vrea să asigure fiului iubit o înaintare lină, să-l scutească de asperități și frecuşuri, de tracasările oricărui urcuș, sperînd să obțină, astfel, o banală răsturnare de destin.

Oh, din punctul de vedere al lui Burghеле, chestiunea era, firește, ceva mai complicată ; cert e că el nu era un tată ostent și dezinteresat, mai mult ca sigur că absența uzurii administrative a celui mai tânăr dintre inginerii săi șefi trebuia să-l transforme pe acesta într-o pîrghie flexibilă foarte necesară modificărilor ulterioare pe o corabie al cărei căpitan, tânăr el însuși, știa că merită să devină vestit în toate porturile unde urma să acosteze.

Cît despre Bujor Niculescu, el nu era dintre acei care alunecă prin viață pe roțile îmbelșugat unse. E adevărat, o porțiune a înaintării sociale îi fusese oferită pe tavă ; filantropia unui avar altminteri. Burghеле făcuse, în interesul obștesc, criteriu pe care nu avea cum și nici nu intenționa să-l ocolească, o investiție bună : tânărul nu rîvnea comeditate, iar transportarea sa rapidă în linia întii reprezenta un mod de a-l utiliza eficace ; împrejurarea că o asemenea metodă contravenea într-o măsură normelor era ea însăși o dovadă de intuiție. Decizia lui Burghеле nu era sentimentală și nu presupunea îngăduință ; blajin și iertător, Burghеле nu era ; din acest unghi văzute lucrurile, nici o iluzie nu era posibilă : tânărului nu i se oferise o sinecură ci o probă de foc, o intrare, direct în flăcări, cu care nu era de glumă. În același timp, povara răspunderilor ce avea, curînd, să-i apese și poate să-i încovoae umerii, mai ales în condițiile în care intra în vîltoare oarecum neantrenat, această povară era pentru moment în parte necunoscută, în parte ținută la distanță de iubirea care-l absorbise. Bujor Niculescu era desigur destul de inteligent ca să nu considere că iubirea se obține prin stăruință, prin acomodare sau, în cel mai bun caz, datorită meritului personal ; dar nu uita că, povestindu-i lui Ovidiu duminică în zori, el totuși spusese că fata, abia ieșită din adolescență, nu-i era potrivită. Îl exaltase farmecul ei, impresia de pură și intangibilă sferă. Așadar, poate că nici iubirea lui nu era iubire în înțelesul adevărat și, sigur, drumul către sufletul unei asemenea ființe nu era ușor de descoperit. Dar el nu rîvnea o aventură rapid consumată și, parcă așa gîndise ?, Cora nici nu era potrivită pentru astfel de aventuri. Avea s-o iubească întotdeauna ? Era prea devreme s-o știe. Numai că era prima femeie în legătură cu care o asemenea întrebare, dar și un asemenea răspuns de mare angajare intimă, se iveau.

Rezistența fetei îi asigura un răgaz care să excludă o hotărîre pripită, foarte probabilă în nerăbdarea pasiunii reciproce. „Gîndesc ca un bătrîn !” se certa el, dar își spunea că, de fapt, e întâia oară cînd gîndește ca un tînăr : dacă patîma dezlănțuită, simțurile focoare sînt apanajul tinereții, funcționează oare o compensație, iar sentimentele adînci revin vîrstelor înaintate ? Atunci iubirea nu există, ori el, tocmai pentru că nu mai era un adolescent năvălaș, de vreme ce trecuse prin destule împliniri din care amenința să rămînă doar fumul, nu putea să accepte decît că iubirea există, mai mult că are și el dreptul la asemenea întîlnire sfîntă a tinereții : alții, cu simțuri mai lente au, paradoxal, mai timpuriu acest noroc care însă, iată, nici lui nu-i era interzis !

Desigur, nu trata rezistența Corei ca pe un oarecare capriciu feciorelnic, deși, era silit să recunoască, în bună parte, lucrurile cam așa stăteau. Dar el nu era o fire înclinată să renunțe, să dezerteze, să adopte resemnarea, iar iubirea sa îi semăna, îl exprima pe căi nu totdeauna raționale.

Adaptat, dar și regenerat (căci neparticiparea Corei era o noutate încîntătoare după atîtea succese prea ușor, iritant de ușor, repurtate), se trezi luni dimineață într-o stare de bucurie care anula suferința încercată către sfîrșitul discuției din seara precedentă. Trecuseră abia două zile de cînd se cunoșteau : foarte bine că ea nu-l iubea încă, foarte bine ! Aproape că era recunoscător zeilor că — semn de prețuire, lumina gravă ce se proiecta asupra-i — nu-i hărăziseră o iubire de operetă. Simțea o dorință irezistibilă de a o vedea, de a o asculta iarăși vorbind, ca în seara precedentă, despre indiferent ce, dar neapărat vorbind cu acea gravitate voioasă descoperind o gîndire limpede, captivantă și deschisă, așa cum nu întîlnise decît la foarte puțini bărbați. Își reaminti cum o descoperise, îmbrăcată în halat alb, scriind de zor sub lumina reflectoarelor din sala centralei — da, atunci o descoperise, căci la balul de sub cupola de brad ea nu fusese decît o oarecare frumușică expansivă și cuceritor de grațioasă, ca atîtea altele ! — și se declară foarte satisfăcut de faptul că îl fascinase imaginea dintîi, opțiunea la prima vedere, iar nu imaginea din cuprinsul unei conversații chiar plină de vioiciune și interes ; îl încînta, de fapt, confirmarea unei prejudecăți potrivit căreia pura

prezență feminină este izbitoare nicidecum descoperirea sufletului pe calea mediată a inteligenței. Trecu, în sfârșit, în revistă purtarea ei glacială, chiar posomorîta la întîlnirea de lîngă terenul de tenis, așteptarea lui umil-nelinîștită lîngă afișul unui film japonez, sala de cinematograf, pe cale de a fi evacuată, cu el și cu ea sprijiniți de spătarele unor fotolii, iar toate aceste imagini îi părură încărcate de fervoarea unei comunicări inefabile. Alergă fluierînd spre autobuz, salută în dreapta și-n stînga și se vîrî în înghesuiala de pe scară, fără ca vreunul din ghionturi să izbutească a-l smulge din starea de reverie romanțioasă ; dar nu gîndul că peste două-trei zile automobilul de inginer șef avea să-l scutească definitiv de îmbrîncelile cotidiene era răspunzător de această stare de uitare de sine ci, doamne cum să nu-l invidiezi !, mireasma unui păr de fată, ce-l sfințise instantaneu, asemeni unei aureole.

Cora, în schimb, nu numai că nu se simțea îndemnată către o astfel de stare dar, chiar de ar fi fost, nici nu i-ar fi putut da curs. O telegramă-fulger, adusă de dimineață în camera bîntuită de agitația vesel-însomnorată a celor patru domnișoare, o avertiza să vină neîntîrziat acasă deoarece sănătatea mamei se înrăutățise simțitor, motiv datorită căruia familia obținuse deja consimțămîntul școlii pentru a i se întrerupe perioada de practică.

Fata cu păr înmiresmat, altminteri calmă și energică, amuțise șocată de izbitura acelei vești, iar cîteva clipe mai tîrziu, cu obrazii înnegriți de suferință neputincioasă, zăcea cu capul pe pernă, zguduită de hohote de plîns. După ce se temuse, abia cu două zile în urmă, că exagerează, ea și ai ei, o chestiune mai curînd neînsemnată, un necaz dintr-acelea ce se adună cu duiumul în existența unei familii, iată că trebuia să-și reproșeze ușurința și chiar nepăsarea, incapacitatea de a descifra consecințele unei adevărate nenorociri. Se învățase demult cu gîndul că părinții ei nu fac parte din categoria celor care declanșează alarme false, fusese crescută într-o atmosferă de seriozitate în care durerea fizică sau sufletească — tatăl, mai ales, era un autentic campion de rezistență, trecînd adesea dincolo de limita firească — trebuie as-

cunsă cu discreție, iar văicăreala nicicînd considerată formă de „descărcare” a suferinței. Tocmai datorită acestei educații, în ciuda fragilității trupesti și a firii ușor impresionabile, Cora izbutea să-și păstreze cumpătul în împrejurări cînd alții și-l pierdeau, ba chiar se obișnuise — accidentarea lui Victor era una dintre dovezi — să-și biciuiască nervii cu cercetarea dezagreabilului de care alții se înfricoșau ori își fereau privirile. Cînd însă echilibrul ei psihic era lovit chiar în punctul de susținere, reacția era violent disproporționată iar ape amenințător de tulburi, necunoscute altora, îi inundau judecata ; gîndul că tatăl însuși obținuse o atît de specială aprobare administrativă și-apoi redactase telegrama, e drept în termeni prevenitori și convenționali, acest gînd era traumatizant ca o sentință nedreaptă.

În vreme ce fetele, mai mult decît speriate de manifestarea ei — o socoteau, la rîndul lor, făcută să le ocrotească — încercau să o însenineze (una vorbindu-i fără șir, alta aducîndu-i comprese reci, ultima izbucnind și ea în hohote de plîns), Cora își reveni oarecum și, la fel de înnegurată și taciturnă, cu sufletul stins, se apucă să-și adune lucrurile din dulap și să le așeze în valiză cu un simț al ordinii mai mult decît suspect. Dacă nevoia de a da ajutor celor din jur o împingea să procedeze cu calm și tact și eficacitate, ancorînd-o neîntîrziat în real, propria suferință rupea firele de contact cu lumea, zdrobea articulațiile și punctele de sprijin, făcînd-o să plutească în neștire, nu numai să pară dar să fie amețită, să se lovească, fără a tresări, de orice colț de masă și de orice fereastră deschisă aflate în preajmă. Însăși ținuta zveltă se altera, pe nesimțite spinarea se încovoia bătrînicos, degetele-i ferme tremurau ca suflate de vînt, linia brațelor își pierdea armonia. Isprăvind, zdrobită de efort, aranjarea hainelor în valiză (după ce le netezise și le orînduise de mai multe ori, în loc să se intereseze de ora plecării celui dintîi tren care s-o ducă spre casa părintească, așa cum s-ar fi convenit) Cora luă telegrama și porni să-l caute pe îndrumătorul de practică pentru a-i comunica schimbarea intervenită în programul ei școlar. Operațiune perfect inutilă (pe care nimeni n-avu cum s-o împiedice de vreme ce nimeni n-avea cum să ia cunoștință de intențiile fetei) urmată, de asemenea, fără nici un rost, de alte formalități administrative (predarea

halatului la magazie, restituirea fișei de pontaj etc.) care, toate, puteau fi îndeplinite de colegele de cameră.

Un neprevenit ar fi considerat, în cel mai bun caz, că fata își face de lucru, inventează treburi, spre a amîna momentul confruntării cu necazurile de-acasă, cînd de fapt, Cora nu făcea decît să se grăbească mereu, îngrozită de fiecare clipă ce se irosea. Minuția cu care proceda era o formă inconștientă de a-și limpezi gîndurile, deși din aceasta nu rezulta decît o mărunțime a intențiilor și o oboseală din ce în ce mai accentuată. Cînd isprăvi cu tot ce nu trebuia făcut, dar fusese făcut totuși din pricina incapacității ei de a ridica ochii spre cer, telefonă la gară și află că avea tren abia după amiază, căci trenul de dimineață plecase de aproape o oră. Nici acum nu-și veni în fire, ci blestemă doar orarul feroviar după care desfăcu valiza spre a căuta o broșură ce conținea indicații despre niște autobuze care i-ar fi putut fi de folos : dar așa avea să ajungă și mai tîrziu decît cu trenul.

În tot acest timp nu-și aminti de existența lui Bujor Niculescu și poate că, dacă ar fi știut, tînărul, care se obișnuise cu gîndul că dragostea lui nu era împărtășită, nu l-ar fi suportat pe acela că prietenia ce i se oferise în schimb era tot fum. Dacă nu alt motiv, atunci impresia de inconsistență afectivă desigur l-ar fi dezarmat. Dar Cora, înainte de a se dezmetici de-a binelea și a apuca să-și reproșeze că pierduse atît de stupid un timp prețios, se trezi regretînd amarnic faptul că uitase să-l anunțe pe inginer despre iminenta lor despărțire. Se rușină de buimăceala ei ca de o culpă precisă. Intensitatea acestui regret o făcu să-și dea seama cît de puternic se atașase de noul ei prieten, de existența căruia nici n-avea habar în urmă cu două zile : constatare desigur imposibilă în absența sentimentului de vinovăție. Prin intermediul amintirii lui Bujor Niculescu, ea își veni în sfîrșit în fire, astfel că bucuria de a-și redescoperi prietenul se însoți cu un gînd de recunoștință adresat tînărului. „Oare ce pot face pentru mama, altceva decît s-o mîngîi ? !” își spuse ea în clipa următoare. Revenise în camera de cămin, era singură de astă dată, și privea consternată spre valiza, pe care o burdușise și-apoi o răscolise la fel de prosteste, ca spre urmele unor mișcări de somnambul. „Ar trebui să mă sfătuiesc cu el, doar înțelege atît de multe, el ar putea să știe !” își continuă gîndul. Recă-

pătînd simţul concretului, atît de binefăcător în aceste momente, îşi dădu seama că nu-i ştie decît numele. Unde să-l caute ? Să dea telefon la centrala electrică şi să se intereseze de inginerul-inspector din noaptea de sîmbătă ? ! Ar fi făcut-o fără să-i pese de ironii, dar să-şi caute — ce altceva, judecînd după penibila formulare ? — amorezul, în pragul suferinţelor care o aşteptau acasă, îi era cu neputinţă. Prejudecăţile ei de fecioară ! Nu-i rămînea atunci decît să aştepte ca el s-o găsească ori, cum avea timp din belşug, să-i iasă cumva în întîmpinare. Deodată îşi aminti de un procedeu de comunicare adesea utilizat aici, aşa că se așeză la masă şi compuse un scurt bilet de rămas bun, fără explicaţii, spre a-l depune — menţionînd, poştă improvizată îngăduia, doar numele destinatarului — sub sticla de la ghereta portarului. Se resemnă spunîndu-şi că prietenia lor era prea proaspătă pentru a suporta asemenea chestiuni, dar nu era doar proaspătă ci — nu-i așa ? ! — chiar şi încheiată înainte de a apuca să se închege : lîngă prăpastia deschisă de vestea care o chema acasă, această concluzie reuşi să păstreze o tristeţe tulburătoare. Dar dacă el va veni totuşi s-o caute ? ! Soco-tind că nu va putea petrece atîtea ore de aşteptare în singurătatea dezolantă a camerei, alături de un geamantan răvăşit, se îmbracă şi părăsi căminul.

Ajuns în pavilionul administrativ, Bujor Niculescu rămas încă în starea de luminoasă plinătate cu care pornise de-acasă, se trezi în faţa unui veritabil şantier de construcţii. Fireşte, tînărul se interesă despre scopul lucrărilor ce se desfăşurau în zona fostului birou directorial. Află astfel că sistemul de ziduri interioare şi uşi bari-cadate, sistem pus la punct de bătrînul Băncilă în urmă cu vreo cincisprezece ani şi care îngăduia izolarea netă de restul administraţiei, era pe cale de a fi abandonat. Sub pretextul că avea nevoie de încă două camere pentru noii ingineri şefi (Niculescu era plăcut surprins de grija ce i se arăta), Burghel urmărea de fapt să redea acelei părţi de clădire forma pe care o avusese înainte de război. Urma să se circule lejer de-a lungul unui amplu coridor, deschis oricui, să se comunice mai uşor între diversele încăperi destinate conducerii, să se aerisească şi să se reîmprospăteze totul, inclusiv culoarea tapetelor. Cu

această ocazie, se proceda și la unele îmbunătățiri lipsite de precedent dar supuse aceluiași principiu arhitectonic : ferestre mai multe și mai mari, pasaje largi, socluri pentru flori ornamentale, pe scurt : lumină, spațiu, comunicații directe, și cât mai plăcute la înfățișare, între compartimente. De dragul acestor înnoiri, ce marcau un stil de lucru suplu și deschis, fusese convocată și Nadia ale cărei gusturi de gospodină inteligentă și modernă erau foarte prețuite de Burghele ; las-că în felul acesta, directorul își putea consacra timpul îndeletnicirilor propriu-zis productive. Pînă una-alta, șeful combinatului lucra pe un colț de masă din fosta cameră de consiliu, acum sediul comitetului de partid, răspundea tuturor solicitărilor fără intermediul secretarei, fără să aștepte ore de audiențe și întâlniri cu program prestabilit. Zidari, zugravi, femei de serviciu își vedeau de treburi prin alte unghere ale încăperii, toți cei de față erau surîzători, chiar bine dispuși, așa cum se cuvine pe un șantier de reconstrucție.

Foarte curios din fire, voios, mai mult decît voios el însuși, Bujor Niculescu profită neîntîrziat de amabilitatea Nadiei și se lăsă condus pretutindeni, trecu prin spărturile zidurilor, urcă niște schele, cercetă proiectul coloristic dar și calitatea vopselurilor, din ce în ce mai încîntat de informațiile pe care le primea. Mai cu seamă una dintre aceste lămuriri îl făcu să înflorească : vechiul cabinet în formă de L, deținut de Băncilă, urma să fie divizat printr-un perete din șipci și plăci melaminate, iar una din părți avea să-i servească drept cameră de lucru, cealaltă revenind lui Burghele însuși. Încrederea, numai aparent insignifiantă, ce i se arăta și pe această cale, aproape că-l emoționează pe tînăr. Își îngădui sugestia de a se folosi și un mobilier nou, cât mai ieftin și funcțional, obținu confirmarea respectuoasă a unui intendent și se declară pe deplin satisfăcut. Vestigiu al unei administrații pompoase și mai ales greoaie, bătrîna secretară a lui Băncilă stătea țeapănă în fața biroului ei masiv, prevăzut cu fel de fel de butoane și sonerii, acum inutile, și părea că nu se interesează de febrila mișcare din jur. Sufletul delicat al tînărului tresări în fața acestei dovezi de austeră neliniște și, după o scurtă convorbire cu Nadia, îi comunică femeii că se bucură de a colabora cu ea, după care îi ceru un mărunț sfat. Bătrîna se învioră numaidecît, își recă-

pătă echilibrul și deveni extrem de folositoare, amintind că de pardoseli și covoare nu se preocupase nimeni pînă atunci.

— Ai aflat ce întîmplare bizară a parcurs noul duminică coleg ? îl întrebă Nadia pe Niculescu îndată după aceea.

Și astfel povestea dispariției nevestei lui Bădescu, mult mai picantă decît fusese în realitate, inundă auzul tînărului inginer. Nadia vedea în fugară o iremediabilă cochetă, opinie pe care interlocutorul, cunoscînd prea bine făptura ștearsă aflată în discuție, încercă s-o combată ori măcar s-o tempereze. Fără să se sfiască, lipsit și de sprijinul probelor, el dădu vina pe instructorul Bordeianu, un petrecăreț lipsit de orizont. Știînd bine că astfel atinge susceptibilitatea Nadiei, apăsa tot mai vînjos pe respectiva pedală, nu împotriva ci în favoarea pactului tăcit de neagresiune încheiat cu femeia din fața lui : vechiul mecanism, potrivit căruia tratarea cu degajare a unui subtext gingaș face plăcere tuturor, mai cu seamă celor implicați, adică eliberează textul de suspiciuni. acest mecanism acționa acum la fel de bine uns. Nadia era încîntată că numele ei nu era asociat cu acela al lui Bordeianu. și-apoi, ea însăși nu avea o prea bună părere despre instructor ; dealtfel, curînd, ea răsuci conversația spre personajele principale ale aventurii din seara precedentă și, cu această ocazie, făcu un elogiu bătrînului academician Bădescu, bărbat demn și luminat, savant autentic, ce nu se amestecă în fleacuri etc.

Acaparat de asemenea preocupări. Niculescu nu se gîndi s-o caute pe Cora. La limita sentimentului năvalnic, exista o zonă destul de largă unde orgoliul masculin acționa nestingherit. Așadar, abia cînd își aminti, cu dragoste, de frumoasa fată, el nu-și putu înfrîna voluptatea de a telefona (în temeiul calității de membru marcant al statului major) instructorului de practică spre a se interesa de starea sănătății elevului internat la dispensar. Era un mod de a gravita în sfera de atracție ce avea în centru pe aleasa inimii sale, prefăcîndu-se că nici nu-i pasă de forța ei de seducție. Cu aceleași intenții, promise chiar că-l va vizita pe Victor, deși aflase că băiatul e în afara oricărei primejdii și urmează să fie externat. Nu dădu însă curs proiectului său, evident de teamă că fata va remarca neîntîrziat cusătura albă a aranjamentului

și, abia către sfârșitul orelor de program, după ce zăbovi alături de Burghele, Bădescu și ceilalți, obținut telefonic legătura cu pacientul, îi adresa câteva vorbe de mângâiere precum și promisiunea că putea conta pe o pedeapsă administrativă ce se va aplica handbalistului. În asemenea condiții oficiale, Victor nu-și îngădui neobrăzarea de a-l informa pe inginerul șef despre iminenta plecare a Corei.

După ce-și făcu drum pe feluritele șosele care împânzeau teritoriul uzinei, cu nădejdea că va reuși să-l întâlnească pe prietenul față de care se simțea vinovată, fără nici un rezultat însă, Cora luă hotărîrea, deloc umilitoare ținînd seama de osteneala anterioară, de a-l aștepta pe Niculescu în fața porții principale, amestecată printre soți și logodnici de ambele sexe. Cu ochii la ceasul electric suspendat deasupra gheretei portarului, tresărind la fiecare zvîcnire a minutarului, fata realizează deodată că, de va întîrzia acolo, va pierde și cel de al doilea tren care s-o ducă la familia ei în acea zi. Și, îndurerată mai mult de ghinion decît de deznădejdea imposibilei întîlniri, izbucni iar în lacrimi, de astă dată într-un mediu de necunoscuți care o asaltau cu iritante întrebări. Nu mai avea nici o dorință să-l vadă pe Bujor Niculescu, nu-i purta pică din pricină că instinctul prieteniei nu-l îndemna, nu s-o găsească, să se lase găsit, dar nu avea puterea să alerge după valiză și după autobuz. Porni spre clădirea căminului furioasă pe ea însăși pentru incapacitatea de a se opune dezordinii interioare, iar cînd constată că efortul e zadarnic, resimți o ciudată satisfacție la gîndul că i se aplicase o pedeapsă pe deplin meritată.

Tînărul inginer nu plecase odată cu ceilalți, deoarece fusese invitat să viziteze garsoniera pusă la dispoziție de intendent în colonia de intervenție celui care trebuia să se afle, ceas de ceas, în apropierea instalațiilor cu foc continuu; invitație căreia el nu ezitase să-i dea curs. Garsoniera ce i se oferea se afla la etajul al treilea într-o vilă nouă, dealtfel singura adăugată coloniei în anii din urmă. Cercetînd locuința, Niculescu solicită câteva modificări și refaceri de care intendentul luă notă fără a îndrăzni să obiecteze: să lucrați cu grijă, nu vreau să stabilesc un termen, importantă este calitatea, dar să nu

mă chemați la recepție înainte ca ultimul amănunt să fie pus la punct, la revvedere !

Venind, deloc grăbit, pe aleea asfaltată ce lega grupul de vile de șoseaua principală, bifurcându-se spre a îmbrățișa sala cantinei, inginerul văzu de departe pletele castanii ale Corei și, pe dată, inima începu să-i bată mai repede. Alergă să-i iasă în cale, nădăjduind o întâlnire „întâmplătoare”, dar fata nu-l observă și-și văzu de drum cu privirile ațintite în pământ. Când el, abia respirând din pricina efortului, dar cu o figură radioasă, de om care nu-și poate stăpîni bucuria, atinse brațul subțire al Corei, urmă o tresărire convulsivă care-l îngheță. Cîteva clipe lungi, Niculescu privi, cu gura căscată, chipul marcat de suferință al fetei. Nereușind să-și alunge expresia de bărbat satisfăcut, căruia toate îi merg din plin, dar ocupat cu eliminarea acelei măști ce refuza să se supună, el resimți un soi de ostilitate, la fel de incontrollabilă, față de făptura care-l obliga la un efort penibil. Așa fiind, căldura revederii se scurse, lăsînd loc unei curiozități potolite, politeței binevoitoare. Dinspre partea cealaltă, după cîte pătimise în orele unei dimineți risipite în spaime și reproșuri, Cora era de-a dreptul furioasă și, oricum, n-avea chef de explicații. Gîndul ei de amicitie era cu desăvîrșire stins, iar împrejurarea că-l întîlnise totuși pe inginer, că nu pleca fără să-l revadă, echivala cu anularea unei pedepse mîntuitoare : mai rău nici nu se putea. Și totuși, nici unul nu îndrăzni să inventeze un pretext care să curme supărătorul raport de nemulțumire reciprocă iarăși instalat între ei după un foarte scurt răstimp.

— Trebuie să plec. Te-am căutat să-mi iau rămas bun !
îi comunică ea pe un ton la fel de sec ca acela cu care se adresase magazinerului la formalitatea predării halatului.

Bujor Niculescu făcu semn că a înțeles. N-avea cum să știe cîtă neliniște consumase Cora, ce chin traversase ca să-l întîlnească ; era mulțumit că prietenia ei continuase să funcționeze în împrejurări atît de neobișnuite, și-i era recunoscător.

— Dă-mi voie să te ajut, să te conduc la gară vreau să spun.

— Am tren abia seara.

Ea se răsuci, înaintă șovăitor, iar tînărul o însoți, fiind acum rîndul lui să meargă cu privirile ațintite în pământ.

— De fapt, voiam să te rog să-mi dai un sfat. Să...

Era mai mult sau mai puțin decît acel „rămas bun” despre care pomenise ?! Însăși ivirea unei asemenea întrebări în mintea lui era o rană a orgoliului masculin. Nici de astă dată nu încercă să smulgă o clarificare, decis să se supună pactului de amiciție pe care ea i-l oferise, să nu emită pretenții izvorîte din iubirea care-l asalta. Se pregăti să asculte cu interes.

— Nici nu mai știu ce anume voiam ! Cred că era totuși o chestiune concretă... iartă-mă, sînt foarte tulburată, nu-mi amintesc !

Trebuia acum să recunoască, presat, faptul că n-avea argumente pe care să le pună în balanță : nu exista, fără să producă nici o consecință, decît amara voluptate de a-și zgîndări sensibilitățile de îndrăgostit.

— Am să-ți scriu, spuse ea dintr-o dată. Îndată ce știu ceva mai exact, și sînt în stare să țin un toc în mînă ! îl asigură cu o fermitate ce se constitui în prima tresărire energică de cînd se întîlniseră.

Dar nu-i așa că era, judecînd după așteptarea lui, încă și mai puțin decît „te-arn căutat ?!” Orice soi de precizare, chiar efortul pe care ea îl făcea de a lămuri lucrurile, însemna o șansă mai puțin pentru el. Vanitosul tînăr „asista” stupefiat la întrebările care-l asediau !

Fata se opri, căută în poșetă, scoase un carnet cu scoarțe negre, reuși să surîdă.

— De data asta mi-am amintit la timp !

Bujor Niculescu o privi nedumerit.

— Scrie-mi adresa. Să știu unde să te caut.

„Da, asta e de fapt situația !” constată el cu descurajare, întunecîndu-se, ca și cum rugămintea tandră a Corei s-ar fi constituit într-un deznodămînt implacabil, apoi scrise adresa pe foaia cu pătrățele albastre, adăugînd mental ivirea unui motiv de a nu părăsi prea repede vechea locuință.

— Ascultă — îi spuse, restituindu-i carnetul — aș vrea să rămînem împreună cele cîteva ore care mai sînt pînă la plecarea trenului. Există, din fericire, un loc unde te pot conduce fără teama că te vei simți stingherită, nu la plimbare, nu la cafenea... și nici la mine acasă ! Știu bine că îți lipsește complet cheful de conversație, mie de asemenea ! E casa unui prieten la care țin foarte mult, el și ai lui sînt dintre cei care, dac-am reușit să te cunosc

cît de cît !, nu-ți displac și nu te oboresc, un loc în care poți rămîne cu gîndurile tale fără să fie nevoie să răspunzi la întrebări indiscrete.

— Nu merg nicăieri !

Bujor Niculescu o privi îndelung, dar nu surprins și cu-atît mai puțin ofensat.

— S-ar putea să nu ne vedem foarte multă vreme !
spuse alb.

Cora lăsă privirea în jos, s-ar fi spus că cercetează invitația pe toate fețele, apoi șopti cu vocea celui care înțelege că n-are dreptul să refuze, cu un fel de supunere rău prevestitoare.

— Bine, merg oriunde dorești !

Argumentele, la nuanțarea cărora tînărul ostenise, erau șterse cu buretele.

— Prea multă încrîncenare ! nu se putu el stăpîni să observe, oricît își jurase să n-o supere.

Comentariul sincer își făcu efectul. Fata îl ascultă cu luare aminte și, pe măsură ce medita la felurile lui semnificații, la posibilele conexiuni ale constatării, ochii i se înseninau.

Ovidiu Porunca, nevastă-sa Cecilia, chiar și cele două fetițe îi întîmpinară însă ceremonios, cu o stinghereală, dacă se poate spune așa, luminoasă. Văzîndu-și prezentarea, dar și convingerea intimă, flagrant contrazise, Bujor Niculescu roși, deveni țeapăn, surîzînd forțat ca la un dineu oficial. În acest context, Cora se însenină și mai mult, ultimele rămășițe de neliniște i se risipiră : era plăcut pentru ea să descopere, fără să aibă nevoie de asigurări formale, că se află într-un loc unde prietenul ei nu îndrăznise să mai conducă o femeie. Îndată, tot interesul gazdelor se concentrează asupra ei, manifestat însă doar prin grijă și atenție prevenitoare, în absența pînă și a celei mai discrete dintre anchetele ce însoțesc inevitabil o nouă cunoștință. Dealtminteri, Ovidiu, singurul avizat, în același timp singurul de la care Niculescu aștepta o confirmare, îl luă pe tînăr deoparte, lăsînd-o pe Cora în strictă companie feminină.

— Ce naiba pregătiți voi acolo ?! Abia dimineată am aflat cîte ceva !

Niculescu crezu mai întîi că interesul celuilalt era circumstanțial, fiind de fapt un reflex iscat de politețe și un mod de a-și ascunde surpriza declanșată de vizită :

lui Ovidiu nu numai că nu-i păsa de schimbări administrative dar îi repugna, de cînd se ştiau, orice discuţie cu acest subiect. Trăgînd cu ochiul îndărăt, cînd spre locul unde cea mai mică dintre fete o condusesse pe Cora să-i arate jucăriile, cînd spre uşa bucătăriei, unde Cecilia împreună cu fetiţa cealaltă se agitau printre farfurii şi pahare, tînărul schiţă deci un gest evaziv în direcţia interlocutorului şi-apoi întrebă la rîndul său :

— Nu te superi c-am năvălit aşa peste voi ? ! Îşi întrerupe stagiul, pleacă astă-seară, maică-sa e grav bolnavă. am adus-o aici ca s-o ştiu ocrotită !

— Foarte bine-ai făcut ! spuse cu seriozitate Ovidiu. Cît se poate judeca la prima vedere. mi se pare extrem de reuşită, încîntătoare ! Foarte tînără, e drept, însă în nici un caz şcolăriţa pe care mi-ai descris-o ! Fii liniştit, se descurcă ele ! mai adăugă, văzînd că tînărul înţirzie să-şi vină în fire. Ei, ia spune ! încheie el, schimbînd tonul, şi strecurînd un accent de nerăbdare, de nervozitate stîrnită de amîinare, ce nu mai lăsa nici un echivoc în privinţa caracterului interogaţiei iniţiale.

— Ei da, am fost numit inginer şef ! spuse Niculescu, cît mai degajat spre a amortiza şocul probabil al informaţiei.

— Dar eu, cu cine am să lucrez ? întrebă Ovidiu, de astă dată de-a dreptul alarmat.

— Nu ştiu încă ! Dar ce-ţi pasă ? !

— Îmi pasă ! se avîntă celălalt. Burghеле are o plăcere teribilă să răstoarne totul cu fundul în sus, să chibzuiască fiecare amănunt în aşa fel ca nimeni să nu rămînă pe dinafară. Asta e : îi scoate pe toţi din bîrlog, îi aleargă pe pensionari la crosul de primăvară, îl trece pe iepuraş cot la cot cu ursul păcălit de vulpe !

— Nu mă aşteptam să te bucuri avansarea mea, dar nici să strigi la mine ca la un... ! se supără tînărul.

— Nu strig la tine, tu eşti un copil andru nevinovat, un instrument şi nimic altceva ! îl linişteşte Ovidiu. Un băiat îndrăgostit de o dulce copiliţă, îmi vine să te sărut pe frunte şi să mă rog domnului să-ţi prelungească bruma de candoare măcar un an-doi ! îl asigură apoi, cu multă căldură, cuprinzîndu-i umerii cu palmele sale grăsuţe. Şi nici nu spun că multe din ideile lui Burghеле n-ar fi bune. E un tip foarte deştept, prea deştept după gustul

meu ! Dar ce mă scoate din sărite la el e pofta de spectacol, de teatru total : ai chef de dănțuială, n-ai, hai la horă. Să nu-mi spui că toată afacerea e în interesul uzinei, că Burghеле e singurul care gîndește și noi, ceilalți... Ia spune-mi, dacă Băncilă e sărbătorit cu-atîta pompă, de ce se lasă totuși impresia că nimic din ce-a făcut el nu merită doi bani ?!

— Cine-a spus asta ?

— Cum : cine a spus ?! îl privi aiurit Ovidiu. A rămas ceva neschimbat ?

Întrebarea nu era retorică, totuși Niculescu o trata ca și cum ar fi fost.

— E nevoie de o prefacere necontenită, de înnoiri !

— Așa, peste noapte ? nu pricepea gazda. S-a sfătuit cu cineva, a întrebat ?! Pe cine ? Mă rog — se resemnă el dintr-o dată, — n-are rost să te toc inutil, n-are rost să te demobilizez, să-ți strecor îndoielile mele. Fii așa cum ești ! Rămîi așa cum ai fost, iubește-o pe fata asta, tremură de dorul ei, și ești salvat ! Nici eu nu pretind că am dreptate și că în locul lui... Burghеле e de o sută de ori mai bun decît mine ! Dar am dreptul să știu cu cine-o să lucrez ?! Cer prea mult ?

— Ai răbdare, se va clarifica în cel mai scurt timp ! Ești prea egoist, prea înțepenit, boala te face așa ! Iartă-mă, n-am zis-o ca să te jignesc, numai faptul că te-am căutat în seara asta și... zău, de ce mă obligi la declarații de dragoste ? Zău ! mai spuse tînărul, apucînd la rîndu-i, în palme, umerii gazdei. Nu vrea nimeni să-ți facă nici un rău !

În vreme ce discuția dintre bărbați se prăvălea pe asemenea povîrniș accidentat, la fel de surprinzător pentru amîndoi interlocutorii, cea mai mică dintre fete — care semăna izbitor cu Ovidiu așa cum arăta el la această vîrstă, în vreme ce prima născută reprezenta copia fidelă a aceluiași tată aflat la o vîrstă ceva mai senină — o conducea pe Cora către o cameră cu două pături. Pentru o familie de atîta vreme constituită, luînd în considerare și aerul de gospodină devotată al Ceciliei, harababura care domnea în camera copiilor oferi musafirului prilejul unei uimiri de mari proporții. Corei i se păru că descoperă „adevărata față a lucrurilor“. În camera de zi și în hol, o anume ordine era încă respectată ; în preajma celor două paturi de copil însă, acolo unde după opinia

domnișoarei trebuia să fie atinsă cota organizatorică maximă, tocmai acolo totul părea iremediabil dat peste cap. Oh, Cora știa că niște copii, mai ales vioi ca aceștia, n-au răbdare să pună fiecare lucru la locul său; dar aici însuși principiul ordinii era abandonat în favoarea satisfacției ciudate de a vedea jucării, păpuși, cărți, claie peste grămadă. Puștoaica se agita în jurul Corei, manevrînd doi cățeluși de pîslă, foarte hărtăniți, care nu izbuteau să se ciupească de coadă unul pe celălalt deși ambii aveau această intenție, iar fata încerca să fie binevoitoare față de peisajul răvășit care o rănea; dar efortul era zadarnic și încă mai lipsit de perspectivă decît hărtuiala celor doi cățeluși. Treptat, ea își veni însă în fire, recunoscuse faptul că fetița era drăgălașă și veselă, îngrijită, frumos dăruită jocului, foarte pricepută să-și distreze invitata. Și-atunci își găsi un rost, dar și un mod de a se liniști, apucîndu-se să-i explice micuței, cu haz, avantajele unei bune rînduieli. Cealaltă o privi cu mirare cîteva clipe, apoi consideră, pare-se, că jocul ce i se propunea era interesant în ciuda aparentei sale bizarerii: atitudine simetrică, după cum se vede, față de cea adoptată inițial de Cora, deosebirea constînd în diferența de mobilitate psihică. Se încinseră amîndouă, Cora stînd în genunchi pe o pătură, și inițiind, ca și Burghеле, o structurală reorganizare, iar fetița de-a dreptul tolănită pe covor și lăsîndu-se convinsă de superioritatea noului sistem cu infinit mai multă grăbire decît se dovedise capabil taică-su în varianta adoptată ca termen de comparație.

Reușind să se smulgă din conversația cu Ovidiu, Bujor Niculescu apăru destul de neliniștit în pragul camerei copiilor și avu la început impresia că asistă la un eveniment de natură să accentueze ruptura relației dintre musafir și gazde: nu săvîrșea Cora o gravă nepolitețe față de mama fetiței procedînd la o astfel de acțiune? Tînărul începea să regrete ideea, deloc salvatoare, a acestei vizite deși Cora îi surîdea încîntată iar puștoaica se rostogoli chicotind pînă la prag și se agăță, mai zglobie ca oricînd, de genunchii lui. Abia cînd alături de el se ivi Cecilia și, din privirea ei, ghici satisfacția gazdei pentru faptul că gheața s-a spart, Bujor Niculescu se liniști și dobîndi dispoziția sufletească în care să poată savura farmecul și inteligența explicațiilor oferite de Cora

în rafale, cu mare volubilitate. Ascultându-le, Cici însăși trecu de la mulțumirea formală la starea de sinceră încântare iar Ovidiu, ursuz și acrit cu puțin timp înainte — ajuns și el în apropiere — se simți îndemnat să intervină în joc și, mergând de-a bușilea, să-și ajute mezină la recuperarea și remontarea unor brațe de păpuși azvîrlite prin colțuri. Fetița mai-mult-decît-ordonată care fusese, și redevenise, Cora se juca cu împătimita dezordonată care era, și avea să rămână, partenera ei, suportul acestui joc fiind acela, descoperit cu fervoare împreună, că nimic nu e mai plăcut decît să organizezi desăvîrșit în vederea unei desăvîrșite dezorganizări. Poate că fiind de față la această dezlănțuită rînduială, Burghelile s-ar fi simțit umilit, Bujor Niculescu însă nu, spre a-l pomeni, totuși, pe cel mai reticent dintre participanți căci ceilalți erau în așa măsură acaparați încît uitaseră de toate. În camera de zi, fetița cea mare aranja o masă cu farfurii și tacîmuri, rememorînd cu voce tare indicațiile primite din partea mamei — o voce copilărească dar fermă încercînd să domine, nu doar să nu se lase contaminată de hărmălaia de dincolo.

Cora se afla într-o stare de amețeală toropitoare, inima ei pulsa înseninată în foșnetele de inocență ce se ridicau în jurul ei. Convulsiile dimineții, șiroaiele de lacrimi ce le vărsase, fără a reuși să se liniștească, îmbrățișările de compătimire ale fetelor, goana după semnături, căutarea înfrigurată a celui pe care și-l hotărîse prieten, toate îi alunecau de pe umeri asemeni unor poveri pierite. Căpătase, fără veste, curaj și încredere în capacitățile ei — iată — tămăduitoare și n-avea îndoieli că alături de dînsa toate frămîntările mamei — doar era vorba de o misterioasă subțiere a nervilor — își vor găsi remediul. Ce noroc că nu pornise spre casă pradă acelei destrămări sufletești, în care nici o nădejde nu se închea ! Copleșită, ea primi, ca pe o deplină alinare, îmbrățișarea dezlănțuit de tandră a fetei cu care se juca : emoționată și fericită, puștoaica își părăsise dintr-o dată păpușile și se agățase frenetic și posesiv de gîtul Corei ca și cum ar fi văzut, aieveau, o zîină din povești. Ochii Corei se înlăcrimară și prinseră să scînteieze, iar privirea ei se îndreptă, printre buclele străvezii ale copilului, spre prietenul ei. Era o privire de recunoștință care-l zgudui pe tînăr prin intensitatea ei.

În vremea asta, Ovidiu și ai lui continuau să petreacă de zor, fără a stingheri în nici un fel uimitoarea comunicare ce se stabilise între cei doi. „Doamne, e prea mult, trebuie să plecăm îndată !” gîndi Cora și se ridică brusc, strîngînd în continuare fetița cu amîndouă brațele. Bujor Niculescu îi urmărea fermecat fiecare mișcare, privirea lui părea atrasă de un magnet cu uluitoare contururi de care, era convins, sufletul lui nu avea să se mai desprindă nicicînd. O auzi pe Cora vorbind, cerîndu-și scuze că nu mai poate să întîrzie, luîndu-și îndelung rămas bun de la fiecare, promițînd că va reveni să-i vadă cît poate de repede : iar el nu făcea decît să surîdă, să încline din cap, să mîngîie creștetul unui copil și, în același timp, să asculte glasul muzical al fetei care, desigur, se ivise pe lume anume ca să-i îplinească viața. La fel de pierit asistă și la despărțirea de cele trei fetișcane, iar aparența terestră a acestora, faptul că ele nu sclipeau decît în clipa cînd Cora le atingea, îi întăriră impresiile.

— Am să-ți scriu, să nu mă uiți, să mă aștepti ! îi șopti înfiorată Cora în clipa cînd îi veni și lui rîndul, urcat pe scara unui vagon ce tocmai se punea în mișcare, să fie cuprins de brațele ei și atins, pe frunte, de niște buze aromate și răcoroase.

Sărind din mersul trenului, tînărul se opri în neștire tocmai în penumbra unui stîlp butucănos de beton și, de-acolo, mai curînd nevăzut, ridică brațul și-l agită în semn de salut minute în șir pînă cînd, în sfîrșit, reuși să-și vină în fire, să se reculeagă și să vadă, iarăși, pămîntul pe care calcă.

1

TRENUL AJUNSE CU CÎTEVA MINUTE înainte de cinci dimineată, în zorii răcoroși și străvezii ai unei zile de toamnă ce se anunța caldă, senină, calmă. Cora porni la drum cu grabă, speriată și de ce o aștepta, speriată și de ce lăsase în urmă, chiar și de figura cercetătoare și posesivă, de bărbat lesne îndrăgostit, a lui Bujor Niculescu. Așa că atunci cînd ajunse în fața gângului boltit prin care se pătrundea în curtea unde locuia familia ei, deși drumul de la gară nu-i prilejuise nici măcar o surpriză incoloră, era obosită, descurajată, avea ochii arși de nesomnul pe care atunci îl descoperea. Poate dacă s-ar fi oprit, și-ar fi revenit. Cînd, părăsind tunelul de piatră, intră în curtea îngustă, asimetrică, printre stîlpii de lemn ce susțineau trecerile spre acareturile etajului. se luminase de ziuă, pămîntul recăpătase culoarea cenușiu alburie, lăzile cu resturi menajere, depuse lîngă un calcan, fumegau, iar cerul se înălțase, din nou intens și ferm colorat. Iar fata cu greu reușea să-și stăpînească plînsul.

Se precipită în întunecimea, în aerul greu al scării, atunci și mereu proaspăt vopsită, ce ducea spre șiragul de balcoane din lemn. Nu îndrăzni să apese butonul soneriei, la început vru să miște ușor clanța de alamă, dar nu făcu decît să-și lipească amîndouă palmele de unul din ochiurile de sticlă și, în adevăr, geamul vibră îndelung sub degetele ei tremurînde, se auziră pași grăbiți, tatăl se ivi în pragul verandei amenajate ca bucătărie, aprinse lumina și, cu un zîmbet repede stins, deschise ambele canaturi ale ușii și o cuprinse pe fată cu brațul.

— Cum ai călătorit ? N-ai pățit nimic rău ?! Au vrut să-ți dea drumul să pleci ?! se auzi, venind din încăperea alăturată, glasul înfierbîntat de îngrijorare al mamei și, pe dată, chipul Corei se luminează. Nu trebuia să pleci noaptea, doamne, ce prostie !

În clipa următoare, fata se smulse din loc și alergă, fără să vadă pe unde calcă, dusă de un vînt năpraznic, și se azvîrli, în genunchi, la picioarele canapelei pe care maică-sa era așezată, cu spatele sprijinit de o pernă uriașă ; își îngropă obrajii în pătura pufoasă și rămase multă vreme așa, nemișcată, fără să vadă și fără să audă, simțind doar o ușoară mîngîiere pe creștet și un amețitor miros de comprese cu spirt. Se adunase în ea atîta oboseală și spaimă de necunoscut, încît se prăbușise pur și simplu pe podea, vlăguită, și ar fi jurat că nu fusese chemată în ajutor ci pentru a fi, ea, pusă la adăpost, alinată, ferită de amenințări și de primejdii. Nu apucase să ceară lămuriri în legătură cu boala mamei, și cu telegrama alarmantă, fără precedent în existența ei ; iar cînd își reveni, nu putu să nu tresară lăuntric, ca în fața unei rele prevestiri, la gîndul că nici unul din părinți nu-i venise în întîmpinare cu vreo explicație cît de vagă privind motivul neobișnuitei alerte, indiferent de tonul acelei explicații, lăsîndu-i impresia că „totul e în ordine“.

Tatăl se apucă să-și pregătească singur (ca totdeauna) cafeaua și sendvișurile pe care și le lua la slujbă. Iar cînd fata, răsucindu-se, îndreptă spre el o privire adînc mirată, bărbatul îi zîmbi cu duioșie — nimic altceva decît duioșie — și spuse :

— E fără douăzeci ! Dacă nu plec în două-trei minute nu mai prind condica !

Apoi oftă, s-ar fi zis „cu părere de rău că e nevoit să se despartă de un musafir atît de prețios“, căci zîmbi iar, de astă dată foarte politicos, chiar îndatoritor. Și nici vorbele pe care le rostise, singurele vorbe de la venirea Corei înapoi, nu se deosebeau (printr-o nuanță pe care fata ar fi remarcat-o neîntîrziat) de felul în care își anunța plecarea în fiecare dimineată. Iar cînd apucă în mîna clanța de alamă de a cărei atingere Cora se ferise, el strigă destul de voios (de astă dată, pentru urechea pînditoare a fiicei deveni perceptibilă înscrierea forțată în ritual, acel „na, era să uit ceva foarte firesc !“):

— Pe mine să nu mă așteptați cu masa. Eu, cine știu când...

Cu asemenea naturalețe, adică „exact ca și înainte“, fusese întreruptă fraza, cu asemenea pricepere fusese trântită ușa de ieșire „cît să prindă încuietoarea, dar să nu zăngăne geamurile“, încît Cora își pierdu cumpătul și, privindu-și înfricoșată mama, aproape o somă, cu lacrimi în ochi, să spună în sfîrșit despre ce e vorba.

— Ei, cum te-ai descurcat printre străini ?! se interesează cu blîndețe femeia, fără să-i evite privirea, fără măcar să clipească.

— De ce nu-mi spui nimic despre tine ?! exclamă Cora, ridicîndu-se brusc spre a marca și prin gest refuzul de a accepta continuarea unei insuportabile convenții.

— Ce să-ți spun ? O să fie timp. Nu e bine ! adăugă cealaltă după o foarte scurtă pauză. Nu e bine. altfel nu te-am fi chemat ! preciză ea, pomenind totuși despre telegrama care o năucise pe fată. despre faptul că nu era vorba de un trecător moment de dezorientare. despre faptul că nimic bun nu intervenise în urma acelui strigăt deznădăjduit. Ai să afli. acum ești acasă. nu e nici un motiv să ne grăbim. nici nouă nu ne e prea ușor să vorbim despre asta ! Nu-i așa ?!

Da, într-un fel așa era ! De fapt, nu într-un fel, ci în toate felurile ! trebui să se resemneze Cora și chiar să roage, printr-un surîs cald, să fie iertată pentru insistența, la urma urmei deplasată. pentru că era prea tînără (din nou : nu-i așa ?!) și nu izbutea încă să-și stăpînească impulsurile. Se aștepta să fie întîmpinată de la ușa cu o ploaie de justificări, implorări. propoziții începute de unul și continuate de altul, poate chiar diagnostice contradictorii, scrise negru pe alb și împinse sub nas ? Așa se cuvenea, așa își cunoștea ea părinții ?!

— Spune mai bine cum ai dus-o acolo, cum te-ai împăcat cu oamenii ? Și de ce scriai atît de rar, chiar așa erai de ocupată din zori și pînă în noapte ?!

Ei, dacă asta era problema, — se adaptă Cora situației, cu acea supunere încărcată de nerostite răzvrătiri care-i era proprie — atunci își putea îngădui, la rîndu-i, un semn evaziv, ceva în sensul „a mers binișor“ și-apoi un zîmbet șters la adresa ironiei prea evidente cu care o trata maică-sa.

— Sînt frîntă de oboseală! Dacă aş putea face o baie şi m-aş putea odihni, aici lîngă tine, două-trei ore, atunci mi-aş veni în fire şi ţi-aş povesti tot ce te interesează. Să nu te superi, zău, dar nici nu vād pe unde merg!

— Ți-a pregătit taică-tu un cazan cu apă fierbinte! o asigură mama. Şi la trenul de seară era clocotită, iar azi dimineaţă iar a pus-o la foc. Deşi i-am spus: nu cred să facă ea prostia să călătorească toată noaptea, Cora e fată deşteaptă. El însă nu s-a lăsat!

Pe melodia adormitoare a acestor fraze din care orice crispă era alungată, Cora se dezbracă fără grabă, desfăcu valiza şi scoase un capot şi abia cînd apucă toartele cazanului de tablă zincată îşi şopti, cutremurată, că era întîia oară de cînd se născuse că, acasă fiind, maică-sa nu venea s-o ajute să potrivească apa în cadă.

În adevăr, după intuiţia Corei din momentele în care primirea ei se desfăşurase cu excesivă naturaleză, sănătatea mamei era profund afectată: boala, atît de benign manifestată iniţial, produsese, brusc, o imobilizare totală. În cele doar două zile care urmaseră, un larg şi autorizat consult de medici, ajunsese la concluzia că imobilizarea pacientei era un fenomen reversibil. Prin urmare, treptat, într-o perioadă de cel mult cîteva luni, situaţia se va ameliora, pînă către o restabilire completă, cu condiţia ca nemişcarea forţată să devină o nemişcare de bună voie, orice efort să fie evitat, în ciuda impresiei de vindecare ce se va descifra curînd, deoarece, în caz contrar, ameninţa recidiva.

Aşa fiind, nenorocirea, şi spaima din jurul ei, deveneau suportabile iar părinţii Corei, oricît de îndureraţi, recăpătascră încrederea dar şi dispoziţia necesară pentru a-şi întîmpina fiica în aceea atmosferă de calm pe care fata o suspectase. Abcesul psihic se resorbise destul de rapid la aceşti oameni cu autentică tărie şi rezistenţă morală, iar ceea ce, doar cu o zi înainte, ar fi fost comunicat dintr-o respiraţie putea fi amînat pentru o clipă favorabilă sau, mai bine zis, pentru momentul ulterior şocului inevitabil pe care-l va suferi fata, de fapt ca antidot al acelui şoc de neşcolit. O grijă părintească, nu numai lăudabilă, binecuvîntată. Însă, aşa cum lesne se poate înţelege, telegrama nu devenise brusc o falsă alarmă, iar Cora nu avea cum, după cîteva zile de îmbrăţişări filiale, să se întoarcă la treburile ei. Cele cîteva luni de îngrijiri

necesare despre care vorbiseră medicii presupuneau ca altcineva decît mama să preia îndatoririle gospodăreşti destul de împovărătoare deoarece factorul cel mai activ al familiei nu era doar temporar absent ci devenise, provizoriu desigur, axul principal al unor îndatoriri suplimentare. O soluție fermă nu fusese adoptată, era și foarte dificil de altminteri, se dibuia aproape în necunoscut și, pînă una-alta, subțirăteca domnișoară, crescută în spiritul unor principii educative fără cusur, nu întîrzie să-și asume toate răspunderile.

— Ar trebui anunțat și Alexandru ! spuse mama, în după amiaza zilei în care fata se întorsese.

Era fratele mai mare al Corei. Chiar și la acest capitol, al informării, se înregistrară unele ezitări. Pentru o dreaptă înțelegere, ar trebui observat că nu el fusese chemat de îndată deoarece era de cîțiva ani buni plecat de acasă, avea familia lui, pe cînd Cora aparținea încă părinților, le era, incomparabil, mai apropiată ; fragilitatea Corei atrăsese, încă din copilărie, o mai mare atenție părintească, un atașament, la nivelul nuanțelor, mai profund și, în relații generate de suferință, iubirea reciprocă este aceea care spune cuvîntul hotărîtor.

— Să mai lăsăm cîteva zile ! propuse Cora, palidă dintr-o dată la gîndul noului șoc care-i aștepta.

— Nu se poate ! trebuie să intervină mama, tocmai ea, cea direct afectată, dovedindu-se cea mai lucidă. De fapt, trebuia să-l anunțăm tot atunci cînd am chemat-o pe Cora. Are să se supere !

Față de o opinie astfel exprimată, în care totul era cuprins, stratificat și amestecat în același timp, spus de-a dreptul și nerostit din discreție totodată, conținut și sugerat, ceilalți trebuiră să se supună.

După ce hotărîrea fu luată, iar tatăl însărcinat cu expedierea unei noi telegrame, venirea lui Alexandru deveni pretextul unei alte dezbateri în care fiul urma să fie consultat. Ce avea să se întîmple cu situația școlară a Corei ? Răspunsul, de fapt răspunsurile — tristă constatare și apăsător mod de a judeca, la care cei trei erau însă constrînși — depindeau de evoluția posibilă a ceea ce se formulase prin „cîteva luni“. Altfel spus : după două sau, cel mult, trei asemenea unități de timp, fata avea răgazul să-și încheie perioada de practică și lucrarea de diplomă și-apoi să se prezinte, cu o aprobare simplă și

fără riscuri, la următorul examen de absolvire al aceleiași promoții. Judecînd starea actuală a mamei, avînd în vedere și o traiectorie a convalescenței lipsită de accidente, trebuia pornit la drum sub semnul acestui prim răspuns. Șansele erau mari. Ca simple ipoteze de lucru puteau fi luate în considerare și alte răspunsuri. La ce se reduceau ele : la un an școlar pierdut ; oricum, nu era o prea mare nenorocire, mai ales pentru o fată, mai ales pentru Cora. Dar nici nu merita să se gîndească la asemenea soluție extremă, dă-le încolo de presimțiri negre cu tot cortegiul lor de presupuneri.

Ajunseră toți la concluzia, la propunerea Corei de-altminteri, să abandoneze acest subiect de conversație, și așa îl ciocăniseră pe toate fețele mai mult decît se cuvenea. De unde pornise toată discuția ?! De la faptul că Alexandru trebuia să fie consultat ? Dar ce le putea spune băiatul, ce știa el ?! Se ridicară voioși, fiica și tatăl, își reluară treburile ; aparatul de radio, de care uitaseră, intră de îndată în funcțiune. Se transmitea tocmai o emisiune medicală, motiv de crispare pe care însă nimeni nu îndrăzni să-l elimine, o emisiune alcătuită din știri încurajatoare venite din lumea întreagă, cercetări și medicamente noi, vindecări miraculoase, statistici, sfaturi, despărțite între ele de acorduri muzicale vioaie, un aranjament cumva nepotrivit ar fi putut susține un cusurgiu, ca și vocile crainicilor, un bărbat și-o femeie ce puneau însă mult suflet, inventivitate și intonație, pe lîngă o dicție, dar asta e meseria, fără cusur. Pe Cora, prea sensibilă poate, vorbăria celor doi o ameți, o impresionă neplăcut în orice caz, îi blocă memoria astfel încît conținutul propriu-zis al veștilor începu să alunece pe delături și-atunci fata trecu în vestibul de unde fondul sonor indescifrabil îi păru aproape distractiv. Curînd, fluxul undelor izbuti s-o învioreze, s-o repună în contact cu un context care risca să se izoleze, s-o împiedice de la gîndurile negre ori spaimile nelămurite ce, potrivit firii ei, o asaltau în răstimpuri.

Viața de familie obținu în scurt timp o structură convenabilă aptă să reziste, cu puține și fugare raporturi exterioare, o structură pe care venirea, și plecarea în aceeași seară, a lui Alexandru o consolida. În adevăr, de vreme ce

o ființă atât de apropiată, un om ce cu greu putea fi considerat musafir, un individ, pe de altă parte, atât de energic încît nu suporta să nu se amestece, să solicite insistent să fie și să rămînă implicat în toate amănuntele existenței celor trei, un fiu iubitor și devotat, singurul fiu, rămăsese totuși indiscutabil pe marginea situației care angajase forțele sufletești ale celorlalți, era limpede că solidaritatea acelora era deplină și nefisurabilă ; obținuseră coeziunea unei molecule perfect stabile. Cora își îmbrățișă fratele cu asemenea frenezie suspectă, de gazdă care abia așteaptă să se isprăvească plăcuta vizită, încît fratele aflat în pragul plecării se întoarce din drum. Poate că Alexandru simțea apăsarea unei vinovății greu de exprimat, poate el nu se îndura pur și simplu să se despartă de ai săi, sigur este însă că îngrijorarea sa ar fi rămas zăgăzuită dacă brațele subțiri ale Corei nu l-ar fi cuprins cu atîta voioasă grăbire.

— Ce-ar fi să mă conduci ? ! spuse el dintr-o dată bine dispus, cu același ton firesc, prea firesc, adoptat și de părinți în dimineața cînd Cora sosise acasă.

— Nu, nu ! Știi că mi-e teamă să umblu singură pe străzi după căderea întinericului ! se apără fata, sărutîndu-l din nou.

— Păi, vom face așa : luăm un taxi, pornim, și tot taxiul acela o să te aducă imediat înapoi !

— Du-te, du-te ! îl susținu mama care, iarăși, părea să înțeleagă mai mult decît ceilalți.

Cora se dădu bătută, nici n-avea încotro, deși plimbarea era încă și mai lipsită de rost decît vizita fratelui în întregul ei.

Mașina, picată chiar în clipa ieșirii lor din tunelul de piatră ce despărțea curtea de stradă, făcu drumul pînă la gară, reveni în oraș cu Alexandru cu tot, și-abia după aceea porni cu-adevărat în întîmpinarea trenului de scară.

— Mă tem pentru tine ! îi spuse Alexandru, strîngîndu-i mîna, de cum se așeză pe banchetă. Mă tem, pentru că tu ai suflet prea bun și pînă la urmă te vei sacrifica, fără să regreti ori fără măcar să-ți dai seama că ai făcut un sacrificiu !

Venită parcă din partea celui mai puțin îndreptățit s-o rostească, această constatare, învăluitoare-profetică, o

ampli pe Cora. Doamne, despre lucrurile astea nu era voie să pomeniți !

— Ai altă soluție ? se interesă ea, în sfârșit, cu nedisimulată ostilitate, considerînd că abia acum vinovăția fratelui dobîndise conținut.

— Nu-mi răspunde pe tonul ăsta prostesc ! o certă Alexandru apucîndu-i și mai strîns degetele. Îți imaginezi că vreau să mă disculp față de tine ori să azvîrl încă o povară pe umerii tăi ? ! Să știi că dacă aveam un asemenea scop, m-aș fi descurcat altfel, mai bine ! Știu că nu există, acum, altă soluție ! se îmblînzi el și vocea-i căpătă un abia perceptibil tremur. Dar aș vrea să te rog, din suflet, să nu intri în nenorocirea care ne-a lovit cu privirea pironită în pămînt pentru că atunci n-o să mai existe nici o salvare pentru tine. Să nu te adaptezi, să nu fii prea devotată, să nu te arăți, mai ales față de tine însăși, împăcată cu soarta, să te înalți mereu pe vîrfurile picioarelor și să privești dincolo, chiar dacă n-ai chef, chiar dacă ți-e greu și chiar dacă ți-e rușine s-o faci ! Înțelegi, înțelegi ce-ți spun ? ! Îi scutură el brațul ca și cum ar fi vrut s-o trezească dintr-o somnolență primejdioasă. Orgoliul, prea mare, cu care-ai fost înzestrată, și înțelepciunea, acestea sînt cauzele acestei supunerii fără crîcnire, voioase chiar ! Orgoliul de a merge cu spinarea indoită, dar și cu zîmbetul pe buze, pînă va fi prea tîrziu să te ridici, și nici nu vei vedea vreun motiv de dragul căruia să merite să te îndrepti ! Ori nici nu vei mai ști din ce parte vine lumina ! Cu toată dragostea, cu cele mai bune intenții, aici ți se pregătește o capcană ! Așa trebuie să gîndești, să-ți spui mereu !

— Ce să fac, să-i părăsesc ? ! Vorbești aiurea !

— N-am spus asta ! Să veghezi, să lupți pentru tine, să nu uiți să lupți pentru tine, să lași deoparte orgoliul blestemat al celui care suportă orice, să nu-ți închipui că dacă tu speli aici mai multe farfurii, nimic nu ți se poate reproșa ! Să le mai lași cîteva ceasuri și să te gîndești la ce ți se întîmplă, la ce se va alege ! Poate nu vorbesc limpede ? ! Am văzut că ați discutat, ați analizat chestiunea pe toate fețele și ați ajuns, în deplin și satisfăcut acord, la concluzia că nu e nici o grozăvie dacă ai să rămîi acasă anul ăsta și poate și celălalt !

— Tocmai că nu ! se împotrivi Cora unei atări interpretări. Totul e ca mama să se facă bine cât mai curînd ! adăugă ea cu un avînt pe care nu reuși, însă, să-i susțină pînă la capăt poate din pricina nedreptății pe care o avea, pe neașteptate, de înfruntat.

— Lasă, am priceput ! V-am spus, doar în treacăt, că ar fi bine să găsim prin vecini o femeie pricepută, o infirmieră la pensie, cineva, am să trimit și eu bani, de unde am ori n-am, și-ați sărit cu gura că altfel te îngrijește un străin, altfel cineva din familie, că-ți lipsește din casă, se strică nu știu ce, așa a pățit cutare, ca și cum eu n-aș ști toate poveștile astea. Ce-o să lipsească, ce mare avere e-acolo ? ! V-ați prins în vorbe goale ca într-o pînză de păianjen. De ce să n-o îngrijească bine ? Să caute una care s-o îngrijească așa cum trebuie, sau aproape așa. Pentru o umbră de mulțumire gospodărească, la care nu mă îndoiesc că bătrîni țin foarte mult, tu să rămîi aici ! Ți se pare normal ?

— Dar e vorba de două-trei luni ! Și nu vreau să gîndesc ca tine, fără suflet, fără pic de suflet !

— Cu tot sufletul ! spuse Alexandru cu voce scăzută și Cora nu înțelese nici despre cine vorbea, nici dacă vorbea serios sau nu. Dragostea mea, frumoasa mea — continuă el, cuprinzîndu-i umerii, îmbrățișînd-o cu mare căldură — nu te rog decît să te gîndești la ce ți-am spus, să nu te ascunzi învinovățîndu-mă, să rămîi la fel de bună și de mîndră cum ai fost, dar mai puțin încăpățînată, mai puțin orgolioasă ca să nu ți se întunece dreapta judecată ! Sper că nu o lecție de egoism ți-am dat, poate că vei pricepe cît de mult vă iubesc pe toți chiar cînd nu vi se pare !

Cînd mașina frîna din nou în fața scărilor de piatră, ce avansau fără noimă pînă în mijlocul unui trotuar oricum îngust, Alexandru sări afară, de parc-ar fi ajuns la destinație, deschise larg portiera lîngă care se afla fata, o ajută să coboare și o cuprinse pe Cora, foarte strîns, cu amîndouă brațele.

— Ai să pierzi trenul, îl avertiză ea cu glacialitate.

— Uneori, cineva rămas în afara întîmplărilor descifrează mai bine înțelesul lor ! Nu puteam să nu-ți spun și... am încredere în tine, asta e tot !

— Tu nu crezi că mama se va face repede sănătoasă ! !
exclamă Cora, dar nu îndurerată ci triumfătoare.

Alexandru nu răspunse, o privi doar cu intensitate, apoi licărul din ochi i se stinse ; își desprinse brațele, oftă adânc, abătut, și se răsuci cu spatele, rămânând însă pe loc câteva clipe. Și, în adevăr, Cora mai avea ceva de spus :

— N-ai reușit decît să mă descurajezi !

Abia atunci el porni, se aplecă și-apoi se așeză greoi în mașină, făcînd semn șoferului să plece, fără să se întoarcă, fără să arate în vreun fel că a înregistrat ultimele cuvinte care îi erau adresate.

În mod curios, în zilele următoare Cora trebui să constate că discuția cu fratele mai mare departe de a o demoraliza, îi întărise convingerea în rostul misiunii pe care și-o asumase. Deși, iarăși curios, cuvintele lui Alexandru nu-și netezeau colțurile odată cu curgerea timpului, așa cum ea s-ar fi așteptat, iar frazele lui nu se ștergeau din memorie ci reînviau, în răstimpuri, cu sporită pregnanță. Și le amintea perfect, le deslușea cu limpezime semnificația, recunoștea lipsa oricărei rele intenții, dar îi păreau din ce în ce mai puțin justificate sau, mai bine zis, exterioare situației căreia se aplicaseră. Conțineau o judecată rotundă și pertinentă, e drept, potrivită poate altui individ, aflat în alt raport uman. Ce voise totuși Alexandru ? ! nu se putea ea împiedica să se întrebe cu o stăruință în care se reflectau încrederea și stima în fratele mai mare, pe de o parte, senzația de jenă, și chiar de culpă, descinse din propria-i lipsă de receptivitate, de altă parte. Nu izbuti să găsească nici un răspuns acceptabil, hotărî să amîne, să uite : zadarnic ! În sfîrșit, cînd toate presupunerile fură epuizate, avu revelația că Alexandru voise să-i pună la încercare convingerea în rostul și însemnătatea ajutorului filial, se bucură de faptul că rezistase tentației de a se plînge, de a-l întîmpina cu temeri ori neliniști egoiste. Satisfacție de o clipă : nu putea fi asta ! „N-are dreptate, a fost, pur și simplu, o prostie din partea lui dar, trebuie să recunosc, mi-a pus mîntea în mișcare, mi-a dezmorțit rațiunea, atît de puțin

solicitată în ultimele zile, de-a dreptul acaparată, covârșită de sentimente și ocupații fizice ! Tot m-am ales cu ceva !” hotărî, înseninîndu-se dintr-o dată.

Prilejul revizuirii acestei concluzii se ivi neașteptat de repede și se manifestă neașteptat de fățiș, dar, în absența avertismentului, aparent fără temei, rostit de Alexandru, probabil Cora ar fi suferit grozav, apoi s-ar fi rupt de familie ori s-ar fi resemnat, ceea ce, în oricare din variante, ar fi fost la fel de condamnabil.

În continuare așadar Cora își îndeplini cu prisosință îndatoririle, fără să ia în seamă stările de adîncă oboseală și de amortire în care intra adesea. La început, excesele ei trecură neobservate. Se apucase, iată, să spele și să calce toată rufăria, chiar și aceea pentru care de obicei era chemată o femeie devotată casei. Schimba, mai des decît o gospodină experimentată, toate cearșafurile, nu ostenea frecînd, fierbînd, netezind obsesiv fiecă cută. Adăugase frînghii noi pe balconul de lemn suspendat deasupra curții interioare și totuși spațiul uscătoriei improvizate îi păru nesatisfăcător. Obținu dreptul de a beneficia și de un balcon învecinat la care nu putea ajunge decît fie ocolînd un șir de scări, fie traversînd, în echilibru, cu albia în brațe, pe o scîndură șubredă ; aptă pentru ultima alternativă, cumva ațîțată de primejdia pe care și-o asuma. Firește, curînd, părinții protestară energic. Dar Cora nu se dădu bătută : trebuiau economisiți bani pentru medicamente, două-trei rufe în plus nu contează, și altele. Atunci tatăl interveni prompt : rechemă spălătoreasa, temperă celelalte excese ale Corei. Cu ocazia acestei din urmă acțiuni, el provocă o discuție cu fiica, discuție în care o anunță mîhnit, atent să n-o mîhnească, despre îngrijorarea pe care i-o stîrnea perspectiva repartizării Corei, după absolvirea școlii, într-un oraș foarte îndepărtat de orașul în care locuiau. S-ar fi văzut o dată pe an, în concediu, iar mama fără îndoială n-ar fi rezistat unei asemenea relații firave. De bine -- de rău convalescența va trece, bătrîna se va pune pe picioare, dar cum va suporta ea, în primii ani, singurătatea, golul din jur ? ! Altceva ar fi fost dacă fata și-ar fi găsit o

slujbă chiar acolo pentru un timp ceva mai lung. Iată, tatăl își lua ingrata misiune de a-i adresa o asemenea umilă rugămintă, căci mama n-ar fi făcut-o în ruptul capului, prea demnă și prea orgolioasă — dealtminteri Cora moștenise aceste trăsături de caracter ! — cum era. El pomenise chestiunea în treacăt, numai pentru că venise vorba, nu trebuia luată o hotărîre nici azi, nici mâine, dar nu era rău ca fata s-o aibă în vedere. „Nu vreau să stai toată ziua în casă, să gospodărești din zori pînă-n noapte, trebuie să ai colegi, tineri ca și tine, să te întâlnești, să te distrezi cum se cuvine, dar nu vād de ce ar fi acasă mai rău și aiurea mai bine ! Să nu socotești că atentez la independența ta, dacă ai un asemenea gînd mai bine să uităm, fără supărare, tot ce-am discutat !” încheiase omul, surîzîndu-i cu o duioșie care o lăsă pe Cora într-o emoționată perplexitate.

Se apropiase ziua — trecuseră două săptămîni de la despărțire — cînd fata hotărîse să-i scrie prietenului Bujor Niculescu, ea făcuse o promisiune pe care nu-și îngăduia să n-o respecte, totuși îndemnul de a pune mîna pe condei lipsea cu desăvîrșire. Prea era vreaște în gîndurile ei ! O scrisoare amicală are uneori darul de a face ordine în minte, de a cristaliza frămîntările prin simpla înșiruire a întîmplărilor ! — căuta Cora să-și dea asigurări. Dar cum și de unde să înceapă ? După un răstimp de meditație, în fața hîrtiei albe așternute pe masa acoperită cu mușama din verandă, i se păru că, de dragul unui început bun, merita să amîne compunerea chiar și cîteva zile. Răsufîind ușurată, se ridică, privi, prin ușa cu geam și perdele de muselină, în încăperea unde se odihnea maică-sa, și deodată o apucă dorul de a dispărea, fie și numai pentru o oră, de-acasă. Sprijinită de pernă, cu o carte în mînă, femeia ațipise. Fața de pernă, așternutul, camera întregă, bucătăria-verandă în care se afla Cora, toate străluceau de curățenie ; la adăpostul acestei dovezi globale de ordine și devotament, fata se întoarse la foaia albă, scrise cîteva cuvinte liniștitoare, se strecură dincolo și depuse biletul în cartea desfăcută pe cuvertură. Abia cînd ajunse în stradă, încercă sen-

zația celui care alunecă pe dinaintea paznicului adormit în fața ușii, mai puțin, desigur, satisfacția. Porni către grădina publică a orașului, alergînd, ca spre un medic în care-ți pui toată nădejdea.

2

LA FESTIVITATEA ORGANIZATĂ cu prilejul pensionării lui Băncilă, inginerul Bujor Niculescu luă loc pentru prima dată la masa prezidiului unei adunări de asemenea amploare. Simți — i se întîmplase să observe asta și atunci cînd rămînea în sală — cum interesul public se îndreaptă către el, figura cea mai proaspătă. Se comportă cu sobrietate, relaxat, ascultă cu atenție pe toți vorbitorii și, în adevăr, spre sfîrșitul solemnității, avu motive să se considere „integrat”. În mod curios, abia atunci îl cuprînse neliniștea, obrajii i se impurpuraseră adolescentin, îl copleșiră starea de debutant și presentimentul dificultăților care-l așteptau. Cînd nimeni nu-l mai punea la îndoială, era rîndul lui s-o facă. Nesiguranța i se accentuă în momentul cînd, venindu-i rîndul să strîngă mîna sărbătoritului, constată că fostul director îl cercetează, prin lentilele sale cu multe dioptrii, ca pe un necunoscut. Firește, Băncilă era foarte emoționat, extrem de surprins parcă de onorurile ce-i fuseseră rezervate, dar nu uita să mulțumească aproape tuturor celor care-l felicitau, adresîndu-li-se pe nume. Bujor Niculescu urmărise ceremonia cu multă atenție. Tînărului inginer îi zîmbi doar, nimic altceva. Iar orgoliul său, lipsit temporar de cuvenitul strat protector, fu lezat.

Cum se întîmplă în asemenea ocazii, foiala din jurul meselor cu fursecuri și cupe de șampanie se desprinse la un moment dat de obiectul propriu-zis al întrunirii, spre a divaga către alte zone de interes. Bujor Niculescu însuși primi felicitări pentru numirea într-o importantă funcție, dădu explicații în legătură cu noua organizare, definitivată acum în toate detaliile, fu prezentat de Burghelile unor invitați cu care avea să colaboreze. Cînd părăsi sala cantinei, dominată încă de cupola din crengi de brad

confectionată de colegii Corei, întregul episod al neliniștilor, parafat de privirea surprinsă a lui Băncilă, putea fi considerat închis.

Ajuns în biroul său de lucru, — se înserase, dar Niculescu avea destule de făcut — retrăi însă, foarte supărat, clipa când se apropiase de fostul director. N-ar fi trebuit să acorde nici o însemnătate atitudinii nepotrivite a unui pensionar, un individ care avea să treacă rapid în uitare. N-ar fi trebuit, apoi, să se supere pe un bătrîn care nu-i făcuse nici un rău, un om, de asemenea, prea copleșit de emoție ca să nu săvîrșească abateri de la politețe. În ciuda acestor considerente, iritarea creștea. El lăsă deoparte raportul pe care urma să-l analizeze de urgență, apucîndu-se să caute rădăcinile comportării lui Băncilă pentru a vedea dacă, dincolo de aparențele nevinovate, nu sînt justificări pentru anume măsuri de precauție. Căci Băncilă nu era un țăruș dintr-un gard, pe care-l scoți ca să pui altul mai solid ; impolitețea sa conținea un punct de vedere cu consecințe teoretice dar și practice !

Retras cum trăise în anii din urmă, lăsînd parcă lucrurile să se desfășoare în voia lor, actualul pensionar nu încredințase altcuiva, nici chiar puternicului secund Burghеле, comanda corăbiei pînă în ultimele zile de activitate. Împrejurarea că fiind foarte prețuit de Burghеле, tînărul nu avansase cu o iotă pe scara ierarhică, nu însemna că Băncilă opusese dreptul de veto ? ! Mai mult ca sigur, fusese sfătuit să fie reticent ; și nici unul din posibili sfătuitori nu fusese pensionat odată cu el. Aceasta era o latură a chestiunii : oameni care nu vedeau cu ochi buni promovarea lui rapidă și care, evident, nu vor întîrzia să se manifeste. Nu se gîndise pînă atunci la ei. Așadar, ce urma să facă atunci cînd avea să se confrunte cu ostilitatea fățișă ori ascunsă a celor, oricît de puțini, nemulțumiți de investirea lui ? Dar dacă oamenii aceia aveau dreptate, dacă Burghеле se înșelase lăsînd deoparte, cu cine știe ce intenții, oameni mai valoroși și mai potriviți ? ! avu tînărul proștețimea să se întrebe, pălînd brusc. Nu se gîndise la cei care-l considerau neavenit, dar, iată, nu-l dusesese gîndul, sincer, în afara obișnuitelor cochetării, nici către posibilitatea unei recuzări justificate !

Zbîrniitul telefonului interior, ale cărui butoane erau manevrate acum de bătrîna secretară din anticamera comună pentru biroul său și pentru biroul lui Burghele, îl smulse din vraja neliniștilor, care-i înțepeniseră creionul în mînă.

— Cine este ? se interesă el cu severitate.

— Tovarășul Frunzelea și tovarășul Sebeșan.

În alt moment, cunoscîndu-i prea bine pe cei doi (de-altfel simpla recomandare a unui cuplu care solicită un simultan telefonic, la o oră înaintată a serii, îl avertizase îndată) desigur ar fi evitat să răspundă. Dar acum consimți morocănos să i se dea legătura, asprimea întrebării precedente dovedindu-se deplasată.

Sectorul în care Bujor Niculescu lucrase pînă nu demult era condus de inginerul Dorneanu, un bărbat bolnăvicios (dintre aceia care umblă înfocoliți și cu vată în urechi), încărunit înainte de vreme, extrem de timid, însă un șef priceput și inteligent, care odată promovat se dovedise de neînlocuit. Adjuncții acestui șef deosebit erau inginerii Frunzelea și Sebeșan, dealtminteri ei ocupau laolaltă funcția secundă încă înainte de venirea lui Dorneanu. Chiar în perioada, relativ lungă, în care postul prim fusese vacant, nici unul dintre interlocutorii de azi ai lui Niculescu nu avansase vreo pretenție și, cu atît mai puțin, directorul ori altcineva nu meditase cu seriozitate la ipoteza de a încredința postul vreunuia din candidații, la urma urmei, cei mai la îndemînă. Mai mult, existența celor doi adjuncți făcea parte dintre dificultățile funcției ce revenise lui Dorneanu iar acesta reușise — merit incontestabil — să se descurce și încă foarte onorabil. Prin urmare, cu numai o săptămînă în urmă, solicitanții de azi fuseseră superiorii ierarhici ai lui Bujor Niculescu și, teoretic, ei puteau face parte din categoria celor iritați de ascensiunea lui rapidă. Dar numai teoretic. Firește, cum se întîmplă, uneori pe nedrept, situația lor comună de adjuncți fără șanse, ori fără aspirații, dădea naștere la unele constatări sau observații ironice. Sebeșan le privea cu plăcere, cu zîmbetul pe buze, pomenea situații nostime și adăuga nuanțe hazlii, în vreme ce Frunzelea, fire mai „din topor“, în ciuda robusteții, era mai sensibil decît celălalt la fluctuațiile prestigiului. La ședințe, pe

aleile combinatului, chiar la baluri, erau văzuți cel mai adesea împreună, alcătuind o pereche destul de bizară : Sebeșan, osos, blond, cu ochi de sineală, cu urechi clăpăuge acoperite de apărători cam nouă luni pe an, făcea pași de uriaș luînd-o mereu înaintea însoțitorului, Frunzelea avea obraji grași, aparținea tipului oriental, cu ochi întunecați și vag asimetrici, pășea greoi, întotdeauna cu amîndouă mîinile în buzunarele halatului de doc pe care Sebeșan îl exclusese definitiv din vestimentație.

Bujor Niculescu se împăcase destul de bine cu ei, deși cuplul îi părea caraghios, iar la controalele făcute de adjuncți obișnuia să ofere drept momeală un subiect de conversație atrăgător care stîrnea deopotrivă pofta, insațiabilă, de a pălăvrăgi a amîndurora. Îi deveniseră simpatici, chiar dragi, deoarece nu erau năzuroși, nu făceau caz de ierarhie, puneau umărul la treburile cele mai grele, erau lipsiți de acreală, resentimente dar și de orice aspect neplăcut al resemnării. Neînțelegerile ivite între cei doi camarazi, provenite mai ales din fleacuri (rostirea corectă a cutărui cuvînt, compoziția unui eveniment istoric, acestea în sfera culturii generale, interpretarea unui alineat dintr-o decizie internă, în sfera preocupărilor profesionale) erau supuse neîntîrziat judecății publice, urmate de pledoariile corespunzătoare, și rar satisfacție mai mare pentru ei decît aceea de a întîlni un arbitru atent și imparțial, indiferent de necruțarea sentințelor pe care le pronunța. Cei doi adjuncți iubeau fermitatea, nu suportau hotărîrile solomonice și datorită acestei trăsături comune erau extrem de devotați șefului lor Dorneanu care, bun cunoscător al oamenilor, știa să le facă dreptate fără ezitări deși sfîiciunea firii sale nu părea să gireze asemenea atitudine și asemenea rol. De o vreme însă Dorneanu era din nou bolnav, i se prescrisese un tratament îndelungat și astfel cei doi, pe care reușise binișor „să-i adune de pe drumuri“, să le furnizeze plăcerea de „a spăla rufele în familie“ erau din nou în căutare de jurii competente. Apelaseră acum, seara tîrziu, la Bujor Niculescu.

— Cine să înceapă ? se interesă imperturbabil Sebeșan, vorbind cu excesiv accent ardelenesc.

— Incepe dumneata ! răspunse prompt Niculescu.

Ceva se întîmplase însă cu ei căci interlocutorul, după o ezitare, îi comunică :

— No, dar n-aş vrea să se supere colegul. Să-l consult, cu permisiunea dumneavoastră !

Odată scurs intervalul de timp necesar punerii de acord, în receptor răsună vocea groasă şi repezită a lui Frunzelea.

— Iată, frăţioare, pe scurt, despre ce e vorba ! Amicul Dorneanu, precum bine ştii, se află în concediu medical. Întrebînd doctorul, acesta mi-a declarat că nu e vorba de o zi-două, nici de o săptămînă-două. Urmînd să fie postul vacant, iarăşi !, atîta amar de vreme, normal ar fi ca unul din cei doi adjuncţi de care dispune sectorul, să primească delegaţie de înlocuire. Aşa, pentru bună regulă !

Tînărului inginer, pur şi simplu nu-i venea să creadă.

— Aveţi neînţelegeri, ce s-a întîmplat ? !

— Nu, frate, tocmai în comun am ajuns la această concluzie. Iată, ţi-l trec pe Sebeşan, să-ţi confirme.

— Aşa e ! se auzi vocea celuiilalt, după care Frunzelea reveni încă mai întăritat :

— Pentru operativitate, pentru întărirea răspunderii personale, pentru respectarea disciplinei !

Argumentele erau prea bine puse la punct, prea rapid relatate, ca să nu trezească suspiciuni.

— Dar postul nu e vacant ! bătut în retragere tînărul, dornic să clarifice imprevizibilul care-i ieşise în cale.

Frunzelea nu răspunse imediat, dovadă că orice accident îl descumpănea. El acoperise probabil cu palma pîlnia telefonului, fără a reuşi să împiedice totuşi transmiterea în receptor a unei bolboroseli iritate, iar după cîteva clipe reluă cu aplomb :

— Nu e, dar ca şi cum ar fi !

— Bine, am să mă consult cu Burghele ! se ascunse tînărul îndărătul autorităţii, înţelegînd că de aici încolo stăruinţele sînt inutile.

Din nou, tăcere.

— Apăi, să vedeţi ! îl auzi în sfîrşit pe Sebeşan. Chestiunea e minoră, nu merită osteneala de a-l deranja pe domnia-sa ! Drept este însă că nu ne aşteptam la opoziţie, să nu zic refuz, tocmai din partea unui fost coleg de care, nu-i aşa, sîntem şi noi mîndri că l-am păstorit la începuturile lui ! Dar dacă nu se poate, nu-i bai, rămînem aşa pe mai departe !

— Nu ne aşteptam, dragul meu ! aruncă, jignit, Frunzelea.

Tînărul era de-a dreptul uimit.

— Vă ajunge o hîrtie din partea mea ? !

— D-apoi cum să nu ne-ajungă ? ! nu putu Sebeșan să înfrîngă glasul speranței redeșteptate.

— Mă gîndeam că nu e valabilă !

— Hei, mare șmecher mi-ești, frățioare ! hohoti Frunzelea cu o repeziciune care-l îndreptăți pe tînăr să considere că stătea cu urechea lipită de urechea confratelui său.

— Atunci, contăm pe cuvîntul dumneavoastră ! voi să se asigure ardeleanul cu o vioiciune a satisfacției copilărești care-l emoționează pe tînărul inginer.

Iar pînă acesta din urmă să apuce să confirme, bucuria triumfînd asupra politeții structurale, convorbirea fu întreruptă de o viguroasă apăsare pe furca telefonului : dacă nu cumva inițiatorul acțiunii era, totuși, neîncrezătorul și mult-mai-familiarul Frunzelea.

Ei, lăsînd deoparte motivul propriu-zis al convorbirii, ce concluzie trebuia să tragă Niculescu în legătură cu ecurile publice ale investiției sale ? ! Poate doar că avansarea era considerată firească, de la sine înțeleasă, de necontestat pe de altă parte ! Dar reprezenta perechea de adjuncți un criteriu serios de verificare ? De ce nu ? ! hotărî inginerul, izbucnind în rîs de unul singur la gîndul că, neliniștiți de o posibilă răzgîndire, interlocutorii uitaseră să rostească numele aceluia dintre ei care urma să figureze pe delegația de înlocuire temporară. Fie Sebeșan numele său ! își spuse tînărul bine dispus și se adînci din nou în lectura raportului important de dragul căruia revenise la biroul său în acea seară. Curînd însă gîndul îi zbură iar spre tălmăcirea avertismentului prin omisiune ce i-l adresase directorul pensionat. Poate că nu o nemulțumire față de el ascundea tăcerea lui Băncilă, ci tocmai dorința de a-l preveni discret asupra faptului că Burghеле procedase la această surprinzătoare numire pentru a putea manevra în voie un nepretențios locotenent ! Nu știu nici cum te cheamă, nici cine ești, — voise să spună bătrînul — atunci ce fel de împotrivire să aștept din partea ta în ipoteza că vreuna din dispozițiile lui Burghеле îți va stîrni dezaprobarea ? ! Altfel spus : de vreme ce nu reprezînți nimic prin tine însuși, n-ai altă cale de urmat în afara aceleia de a îndeplini, fără tresăriri, orice

ți se propune ! Stîrnit de noua interpretare, opusă anterioarei deși ivită din același trunchi ca și aceea, tînărul își promise să nu îngăduie ambiției să învingă demnitatea, își jură să pună pe masă demisia la prima încercare — oricît de mărunță, căci de-acolo pornesc toate ! — de a i se forța mîna către o măsură de al cărei conținut pozitiv nu este întrutotul convins. Firește se ridică întrebarea : ce-i păsa lui Băncilă de faptul că un tînăr aproape necunoscut se va lăsa influențat, mai mult decît se cuvine, de farmecul persuasiv al actualului director ?

Fără a preceda intrarea fie și cu cel mai neglijent și formal ciocănit în ușa, Burghеле se năpusti în cabinet, întrerupînd brusc firul analizei relaționale pe care tînărul o întreprindea.

— Ce citești ? spuse directorul, apropiindu-se de birou și luîndu-i din mîină raportul pe care urma să-l rezolve. Aha ! făcu apoi, lăsînd deoparte mapa cu aerul că n-avea deloc intenția să se amestece în treburile celuilalt. Ia spune — îl întrebă cu mult interes — ce impresie ți-a făcut festivitatea ? Oare am izbutit să-l onorăm pe bătrîn așa cum o merită ? ! Mi s-a părut că n-a fost înconjurat totuși cu destulă căldură, mi s-a părut că e stingherit și că se simte inutil ! Oare trebuia să-l asigur, atunci cînd am vorbit, că așteptăm în continuare sfaturile lui ? Cum să-ți spun ? M-am temut să nu exagerez ! Poate că el aștepta totuși ceva de genul ăsta ? !

Burghеле făcu o pauză privindu-și interlocutorul drept în ochi într-un fel semnificativ, apoi continuă pe un ton concesiv :

— Sincer să fiu, în locul lui, adică scăpat de-a pururi de răspundere, senin și încoronat, m-aș prezenta mai relaxat și mai voios în fața semenilor. Doar nu mai e nimeni, slavă domnului, care să-i vîneze postul, doar nu mai depinde nimic de el, doar nu mai așteaptă nici un soi de avansare excepțională care să-i lase muți de uimire pe camarazii de promoție ! Iar el, poate e doar o impresie, arăta la fel de încorsetat, de atent la protocol, de sever ori blînd după caz, ca și în viața activă. Mă rog, e posibil să nu revii la naturalețe în temeiul unei schimbări de situație, e posibil !

Tînărul roși, fascinat, ca și în alte împrejurări, de aptitudinea idolului său de a înregistra, indiferent de complexitatea contextului cele mai neînsemnate, în apa-

rență, detalii ce nu aveau vreo legătură cu interesele sale, de a explica apoi cu inteligență și de a le ancora, în sfârșit, în sistemul perfect constituit, dar și coerent, ce se alcătua în temeiul acelor interese. Iată, recursese la o justificare din acelea ce par dificil de făcut în public, abandonând pentru o clipă comportarea glacială, siguranța de sine, cu care-i obișnuise pe ceilalți și cu care se impunea : pentru a elimina încordarea — ușor de presupus, a colaboratorului său apropiat — procedase la o destăinuire „sentimentală” de care l-ai fi crezut incapabil.

Numai pentru o clipă însă ! Imediat, odată închis subiectul cu pricina, Burghiele oftă soldățește, se răsuci pe călcâie și, abia când ajunse lângă ușă și chiar o deschisese, lăsînd să pătrundă în încăpere zgomotul mitraliat de mașina de scris a bătrînei secretare, se întoarse și adăugă cu severitate :

— Aud că ai dat ordin să ți se mobileze garsoniera pe care ți-am repartizat-o în colonie dar că nu rămîi să dormi lângă noi decît atunci cînd se întîmplă să te prindă seara pe-aici ! Doar nu-ți imaginezi că ți s-a oferit o jucărie nouă ? ! N-am nimic împotriva, te asigur, să-ți păstrezi vechea locuință, poate că e o lăudabilă dovadă de spirit de prevedere, deși nu împărtășesc opiniile izvorîte din acest spirit, prefer să rup în urma mea toate punțile, cu orice risc, dar... te rog să încui bine, ori să sigilezi casa din oraș, astfel ca oriunde te-ai afla să fii sigur că înnop-tezi în locuința afectată intervențiilor urgente ! Așa, și numai așa, e bine !

Simțind, încă de la început, că e vorba de o chestiune strict oficială, Bujor Niculescu se ridicase și asculta comentariul aspru al șefului fără să clipească. Înclină din cap în semn că a înțeles și se așeză abia după ce Burghiele închise ușa. După un minut lăsă însă deoparte mapă pe care o cerceta și mîinile începură să-i tremure de enervare. Dacă în prima parte a vizitei, temerile sale stîrnite de gestul ciudat al lui Băncilă se pulverizaseră ca prin farmec, acum, în urmă, ele reînviară cu mare vigoare. Burghiele era un dansator în brațele căruia nu se puteau face decît mișcările îngăduite de el, e drept, uneori pînă dincolo de limitele întrevăzute inițial, numai uneori însă. Se putea considera că Burghiele proceda corect, respecta regulile, atunci cînd și partenerul le respecta și devenea energic și intransigent la cea mai firavă încercare de a

trișă ; dar în seara aceasta, mișcarea sa favorită fusese efectuată cu o rigiditate prea adânc trasată pentru ca admirația tînărului să funcționeze chiar în ciuda șocului.

Rămînînd în picioare, puse o rezoluție pe raportul pe care nu izbutise să-l parcurgă pînă la capăt, apoi părăsi biroul. Mergea să doarmă în colonia de intervenție, pentru că așa îi indicase Burghel dar și pentru că „se întîmplase să-l prindă seara“ acolo. De-acum înainte, această „întîmplare“ avea să se repete, prin voia lui, zilnic. Judecînd așa, tînărul era convins că știe să se apere !

Întins pe studioul elegant aflat în încăpere, cu toate lămpile aprinse, cercetă îndelung plafonul verzui al garsonierei și, foarte curînd, printr-un mecanism de compensație, ecranul privirii sale interioare fu ocupat de chipul luminos al Corei. Trecuseră aproape trei săptămîni și nu primise nici o veste din partea ei.

Un mecanism destul de bine pus la punct (chiar dacă nu „reglat ca un ceasornic“), de-a lungul multor ani, făcea ca ramura erotică a vieții sale să funcționeze din plin, convenabil, aproape de la sine, și fără inutilă pierdere de vreme. Lipsit și de structură și de ambiții de don Juan, lipsit totodată, cel puțin pînă nu demult, și de vocație monogamă, el optase pentru, ori numai se aliniase unui circuit amoros desfășurat pe mai multe linii, cu legături mai firave ori mai intense, de durate variabile, pe care le contracta și le desfăcea cam la voia întîmplării. Iubirea adevărată, așa cum recunoscuse dealtfel încă din clipa cînd o văzuse pe Cora, îi rămăsese interzisă, iar el nu se împăcase nicidecum cu asemenea absență decisivă. Dar fiind foarte tînăr, îndeajuns de atrăgător, politicos și sociabil, lipsit de complexe dar și de prejudecăți, socotise cu totul firesc să evite sihăstria și să caute prilejurile de a întîlni femei plăcute, ușor sau dificil de convins, asta n-avea chiar niți o importanță, și-apoi să facă tot ce se cuvenea pînă ce una ori alta dintre legături se destrăma ori devenea agasantă, ori altă legătură, ceva mai interesantă ori mai comodă, da, mai comodă, se iveaua. Nu simțea nici un fel de remușcări, cu caracter general ori cu caracter particular, în legătură cu traiul său ; pînă și aspirația iubirii se iveaua destul de rar, nu se putea spune că-l chinuia peste măsură. Desigur nu lipseau senzațiile dezagrea-

bile, dar se scutura lesne de povara lor, dînd vina pe alții așa cum se întîmplă cînd o judecată de sine, severă și globală, nu are șanse să se articuleze. În acest tip de raporturi, oricît ar părea de ciudat, funcționează o serie de principii cu coloratură morală iar Bujor Niculescu era dintre acei socotiți „domni“, care se supunea în întregime codului cu pricina. A nu te comporta batjocoritor ori josnic, a nu produce altuia suferințe, necazuri sau încurcături, a nu recurge la răzbunări stupide, la meschinării, a respecta legăturile similare ale celorlalți, a fi mereu discret, a ține seama de înclinațiile personale, a ști să te retragi la timp, acestea și alte cîteva alcătuiau miezul tactic al concepției de flăcău demn, serios și de încredere. În felul acesta, se descurca binișor, fără incidente neplăcute, consumîndu-și pasionalitatea în zone superficiale care făceau ca fondul său sentimental, autentic și profund, dacă se poate accepta ipoteza, să rămînă intact. Neliniști, încercări dramatice, răscoliri sufletești, toate erau posibile și chiar se iviseră aievea, evident în urmă cu ani, dar trecuseră asemeni unor ploi de primăvară, lăsînd urme dar în nici un caz răni și prin urmare nici cicatrice.

În mod surprinzător, apariția Corei blocase întreg circuitul de legături amoroase, fără a fi nevoie să adopte o hotărîre în acest sens și fără a se socoti constrîns la renunțări, de dragul fetei. Chiar și după plecarea ei, orice soi de întîlnire fusese decomandată, dar nu prin anunțuri spectaculoase (totul s-a terminat, de-acum înainte etc.) ci pe calea normală a suspendărilor ori întreruperilor, fără explicații. Schimbarea era pe cît de bruscă și de profundă, pe atît de fluidă și discretă în manifestările ei exterioare. Pur și simplu nu dorea să le mai vadă pe acelea pe care cu cîteva zile în urmă dorise, iar despre piedici obiective nici nu putea fi vorba. Desprinderea din sistemul de relații căruia îi aparținuse atîta vreme nu-l afectase aparent, trecuse neobservată, tocmai din pricină că toate gîndurile sale fuseseră acaparate de iubire, și nu numai de ființa iubită, iar împrejurarea că dragostea lui era neîmpărtășită nu modifica bucuria covîrșitoare a descoperirii sale. O vedea și o auzea pe Cora întruna, se gîndea la ea pînă cînd somnul îl cuprindea, așa cum nu i se mai întîmplase de la începuturile adolescenței. Nici nu dorea și nici nu putea să se gîndească la altceva. Fi-rește, cum era un Cavaler activ, nicidecum unul care se

Închide în castelul său lăsându-se pradă reveriilor romantice, continua să participe la viață, ba chiar cu o senzație de descătușare ce se datora tocmai iubirii. Dar în sufletul său domnea Cora și numai Cora.

Ruptura produsă în toată aria relațiilor sale se constituia însă într-un șoc fără explozii vizibile. Așa fiind, deși nu îndrăznea s-o recunoască, absența Corei, dar și absența oricărei vești din partea ei, fuseseră necesare reculegerii de sine și reasezării existențiale. Adaptarea se făcea astfel mai ușor. La capătul unor săptămîni, avantajele deveniră însă dezavantaje. Acum ar fi avut nevoie de o făptură vie care să-i fie alături, nu de o amintire ori de un vis. Singurătatea prelungită din orele în care nu lucra începea să-l apese, căci nu singurătatea o rîvnise cu înfocare, ci opusul ei. Iar dacă înainte suporta și chiar dorea uneori să fie singur, acum nerăbdarea de a comunica îl înghesuia fără milă. Tăcerea Corei îl chinuia de-a dreptul. La urma urmei, de ce nu-i scria ? Ba nu, n-avea dreptul să gîndească așa ! Ea îi scrisese încă din prima zi, iar plicul se rătăcise cine știe pe unde ; i se mai întîmplase ; iar acum, cu două domiciliu, unul mai instabil decît celălalt, cum să-l găsească ? ; dacă nu cumva scrisoarea aștepta într-o mapă cu corespondență oficială deloc urgentă ori se amestecase printre ilustratele din ghereta portarului. Dacă ea nu i-a scris în trei săptămîni nici măcar cîteva rînduri, nici o telegramă de două cuvinte, atunci însăși așteptarea lui era lipsită de sens, ca și întreaga iubire pe care o clădise !

Pradă exaltării, sări neîntîrziat în picioare, începu să se agite prin încăpere, răsufliînd adînc ca să alunge apăsarea din piept și, minute în șir, nu reuși, în neorînduiala care-i acaparase mintea, să schițeze un singur gînd care să i se pară rezonabil.

Scrisoarea trebuia căutată ! Obținut, la telefonul automat din garsonieră, legătura cu orașul și formă numărul vecinei cu care împărțea apartamentul pe care urma să-l părăsească ; doamna Miriam îi răspunse îndată : da, promise chiar în după amiaza aceea o scrisoare.

— Vă rog să deschideți plicul și să-mi... spuse el, sufocat de emoție. Adică nu ! țipă apoi, sperînd-o pe biata femeie. Am să trec să-l iau, poate chiar în seara asta. Vreau să spun că am să vin acasă ceva mai tîrziu (adăugă, furios pe graba instinctivă cu care se supusese dispoziției

lui Burghele), vă rog să mi-l lăsați în ușa ! Vă mulțumesc din suflet, noapte bună !

Firește, în secunda următoare telefonă la garaj, ceru să i se trimită o mașină și se pregăti de plecare ; trăia starea de neliniște a bărbatului care merge la o întâlnire decisivă, îndelung așteptată, cu o femeie frumoasă ; își studie chipul în oglinda din baie, se pieptăna, își masă pielea din jurul ochilor, descoperi și îndepărtă niște scame de pe reverele hainei. Apoi coborî în fața vilei, ascultă cu interes explicațiile șoferului în legătură cu revizia mașinii, se gîndi, acum cu nepăsare, la reacția pe care i-o va stîrni lui Burghele vestea încălcării ordinului de a nu părăsi colonia de intervenție.

La acea oră de seară, străzile erau deosebit de animate, astfel că odată ajuns în centrul orașului, automobilul își încetini viteza, așteptînd cuminte la intersecții și-apoi alunecînd, în fișuit de pneuri, de-a lungul trotuarelor aglomerate. Datorită iluminăției vlăguite, Bujor Niculescu străbătu bulevardul principal, asemeni unui personaj singuratec și cumva misterios al cărui orgoliu este de a vedea fără să fie văzut : în cazul său, intenția de a rămîne ascuns lipsea, dar rămînea plăcerea de a se putea sustrage unor întâlniri nedorite. În dreptul unei treceri pentru pietoni, remarcă un grup de cunoscuți ce se opriseră, discutînd cu însuflețire, chiar pe marginea trotuarului. Din acest grup făcea parte și o fată care-l interesase pînă de curînd în mod special și tocmai aceasta fu singura care-l recunoscuse, schițînd, doar cu ochii, un salut prietenesc iar tînrul, neavînd încotro, înclină ușor capul în semn de răspuns după care se răsuci ostentativ. Abia se desprinse însă automobilul de lîngă bordură și tînrul regretă atitudinea nepotrivită și scorțoasă pe care o adoptase numai din pricină că acum el era îndrăgostit de Cora.

Fata se numea Gina Vilescu, nu avea probabil mai mult de douăzeci de ani și era secretara filialei locale a Asociației inginerilor din al cărui consiliu făcea și el parte ; o cunoscuse la sediul asociației, cu cîteva luni în urmă și își amintea că tresărise, vizibil încîntat de chipul frumos desenat, de aerul ei calm, sigur de sine, intangibil fără afectare. Apoi fata se ridicase de la birou spre a aduce nu știu ce mapă, iar el tresărise din nou, amuzat de

astă dată, descoperind trupul de fetișcană mărunță și slăbuță, un trup nepotrivit cu figura ei cumva solemnă și matură, cu fruntea înaltă, albă și boltită, nepotrivit nici cu felul în care ea se mișca, distant și chiar ceremonios. O urmărise cu o privire superior-curioasă, o privire seniorială pe care o dobîndea involuntar cu asemenea prilejuri, și poate că nu i-ar fi adresat nicicînd o vorbă amicală, dacă, sub lupa dominatoare a privirii sale, fata n-ar fi zîmbit, brusc dezarmată, și nu s-ar fi grăbit să părăsească încăperea, invocînd un motiv fără noimă, ce nici nu trebuia pomenit și trădînd astfel o tulburare neașteptată. Bujor Niculescu își închipuia că știe cum se cuvine să procedeze în cuprinsul unei relații, astfel inaugurate, dar se dovedi că se înșeală. În timpul vizitelor lui, ce se succedaseră la intervale destul de mari spre a nu irosi, prin insistență, un avans rapid cîștigat, fata rămase cu desăvîrșire tăcută, refuzînd orice tip de discuție, cu dîrzenie dar și cu un soi de surîs ironic și avizat, ce ascundea pe deplin momentul de slăbiciune pe care el se înverșuna să conteze. Pînă la urmă, își pierdu răbdarea și-i fixă o întîlnire, neluîndu-și însă cuvenitele măsuri de precauție, iar fata îl refuză politicos și se întoarse la treburile ei. Din acea clipă, relația păru definitiv clasată, fără păreri de rău la vreuna din părți, dar și această frîngere prematură se dovedi aparentă, căci, după multe săptămîni, fata îl anunță, brusc și voios, că dorește să-l viziteze : îi cunoștea adresa din scriptele Asociației, putea să vină în seara de vineri, îl ruga să nu modifice ziua și ora indiferent de motiv. În adevăr venise în vinerea aceea cu ploaie torențială, iar doamna Miriam, care se afla din întîmplare în holul comun, îi spusese după aceea — nici n-ar fi fost nevoie să-i spună, într-atît de categorică fusese reacția — că nu-i fusese dat nicicînd să vadă un chip de asemenea frumusețe, iar Bujor Niculescu trebui să recunoască faptul că vecina nu exagerase. Desigur, atît el cît și doamna Miriam erau oameni foarte inteligenți și stăpîniți și deci nu acordau acestei perfecțiuni o însemnătate excesivă ; constatau și nimic mai mult. Această primă întîlnire fusese și ultima, din motive de care tînărul, oricît de dispus ar fi fost să deprecieze doza de enigmatic feminin din manifestările Ginei, se socotea vinovat. Se împăcase cu noul ei refuz, ocolise cu decență sediul asociației în orele de serviciu ale fetei și n-o mai văzuse pînă în seara

aceasta. Gina Vilescu nu făcea parte prin urmare din femeile pe care inginerul le „amîna“ de cînd o cunoscuse pe Cora, iar grosolănia atitudinii sale față de o atît de neprimejdioasă făptură nu putea să nu devină apăsătoare. Nu cumva venise rîndul lui să-și trădeze o, cam penibilă, slăbiciune ? ! De ce să se ascundă, de ce, la urma urmei, să nu se bucure întîlnind o făptură plăcută, care nu-i făcuse nici un rău, o fată frumoasă și civilizată ?

Sub semnul acestei nemulțumiri de sine, primi din mîna doamnei Miriam plicul expediat de Cora. Privirea îndeajuns de mirată a femeii (nu-l auzise vreodată solici-tînd-o cu un glas atît de implorator și de panicat) îi accen-tuă nemulțumirea. Desfăcu scrisoarea, acolo în holul co-mun, citi în viteză primele fraze, îi zîmbi femeii, recu-noscător și absent, și se strădui să dispară cît mai rapid, din raza căutăturii cercetătoare.

Rămas în sfîrșit singur, citi de două ori de la un capăt la celălalt și, pe cît reușea, pe îndelete, cea mai îndelung și mai acut așteptată dintre toate scrisorile ce-i fuseseră destinate, răstimp în care pierdu cu desăvîrșire capaci-tatea de raportare în timp și spațiu. Se aflase parcă „în nori“ ; această stare era, recunoștea acum, expresia unei realități exact notate, nicidecum o figură de stil poetic așa cum își închipuise pînă atunci, după cum altădată, în copilărie, constatase că și „a vedea stele verzi“ nu con-stituia, măcar cu o iotă, o formulare lipsită de acoperire.

Scrisoarea cuprindea, pe o întindere de opt pagini, doar cîteva informații propriu-zise, și-acelea expediate între paranteze, iar în rest o suită de destăinuiți aproape comune, fascinante totodată, ce-i aduceau parcă în fața ochilor un suflet sensibil și complex pe care o minte lu-minată știe să-l exprime cu naturalețe și precizie. Era un flux de „ziceri“ într-o unitate de ton autentică, tulbură-toare și misterioasă, în ciuda faptului că gîndirea era lăsată să alerge liberă în toate direcțiile, în ciuda observa-țiilor de fetișcană neîmplinită, structural voioasă și naivă, ce răsăreau pretutindeni. Scrisoarea aceasta dovedea, teribilă bucurie, că intuiția nu-l înșelase : Cora era în adevăr fata cu suflet grav pe care așteptase mereu s-o întîlnească ; știa ce rară însușire este aceea de a compune o asemenea scrisoare căci nu-i lipsiseră prilejurile de a

înțelege că ființe aparent armonioase și aparent capabile de rezonanțe adânci, când erau judecate după privire ori după gest, deveneau incredibile năluci, total lipsite de miez, îndată ce așterneau câteva rînduri pe o foaie de hîrtie. Dar dincolo de confirmarea, foarte prețioasă, pe care scrisoarea i-o aducea, se descifra o resemnare duioasă și învăluitoare a unei ființe care știe — și nu vrea să se amăgească — prea bine că va fi lungă despărțirea de prietenul căruia i se confesează.

Cele două concluzii pe care le desprinsese îl agitau deopotrivă. Rămase o vreme nemișcat în mijlocul camerei, după care se repezi la scrin, scoase de acolo câteva foi de hîrtie dintr-o mapă de corespondență demult nefolosită și se apucă, rămînînd în picioare, ținînd cu greu stiloul între degetele transpirate de emoție, să alcătuiască o scurtă scrisoare de răspuns. Își dăduse seama că, în adevăr, nu mai avea pic de răbdare, chiar cea mai mică amîinare i se părea inadmisibilă căci, tocmai în aceste condiții, dialogul trebuia continuat ca și cum Cora ar fi fost de față și orice întîrziere a replicii ar fi implicat o ezitare ce ar fi făcut-o să sufere. Firește, nici o formulă de politețe și nici o introducere informativă nu-și găseau locul în cuprinsul unei asemenea scrisori așternute în fugă, cu sufletul fremătînd ; era nevoie doar de o explicație privind condițiile și graba redactării, pentru că tînărul nu avea răbdare nici măcar să revadă textul, voia să expedieze plicul cît mai rapid, la primul oficiu poștal. Scrise avîntat, vijelios, așa cum probabil se scrie de pe front într-un scurt răgaz dintre două bătălii în linia întîi. O iubea, se gîndea numai la ea, aștepta s-o vadă, mai ales asta, s-o vadă cît mai curînd, s-o îmbrățișeze, s-o sărute, să-i vorbească, avea atît de multe să-i spună, voia să-i alunge gîndurile negre, s-o mîngîie, să-i risipească încordarea, să o ocrotească, iar pentru asta — din nou — trebuia s-o vadă cît mai repede ; prin urmare răspunsul să nu întîrzie și să nu pomenească despre altceva decît despre ora și locul întîlnirii, cu care el aprioric este de acord chiar dacă e vorba de un ceas de noapte, undeva într-o gară de pe linia ferată care-i desparte (adică îi leagă, adăugă el cu o frenezie care-l făcea să nu mai tresară și să nu se mai împiedice în fața locurilor comune care-l crispau întotdeauna), o ruga să nu considere că vreun sacrificiu i se pare prea mare, nu, nici gînd, înțelegea prea bine că ea nu poate încă să se

întoarcă, să rămână lângă el, așa cum ar trebui, cum s-ar cuveni, așadar așteaptă, chiar din această clipă, un semn din parte-i, cel mai bine ar fi să-i comunice telefonic, în sfîrșit : cum îi este mai la îndemînă (retractă urgent propunerea, simplă propunere, ce ar fi putut totuși să stîrnească o indecizie), iar pînă atunci, asigurînd-o de toată dragostea și de tot devotamentul...

Cînd reveni în holul comun, împăturind foile și înșurubînd capacul stiloului — căci nici un moment nu trebuia irosit, — vecina se afla din nou acolo ; îi surîse luminos, transfigurat, mișcîndu-se ca și cum ar fi plutit.

— S-ar putea ca o vreme să nu trec pe-aici ! îi spuse el cu subînțeles, de parcă se pregătea deja să plece la drum, deci femeia nu trebuia să se mire sau să fie îngrijorată.

— Fii liniștit, am eu grijă de... ! îl asigură ea și-l conduse pînă la ușa apartamentului, ceea ce nu se mai întîmplase, și-atunci se aplecă și-i sărută mîna cu adîncă recunoștință.

3

CORA TOCMAI SPALA VASELE ÎN

bucătărie, era cinci după amiază și tatăl ei plecase de vreo jumătate de oră la tîrguiești, cînd desluși scîrțîitul unor pași pe treptele scării de lemn, întortocheată și confundată în întuneric, ce ducea spre locuința lor. Ascultă cu atenție cîteva clipe. Părea să fie un necunoscut, oricum un om care venea acolo pentru prima dată, căci ezita după fiecare pas, bîjbîind în căutarea unui punct de sprijin în acel urcuș aproape la fel de dificil ca o escaladare și-atunci, cu intenția de a-i veni în ajutor temerarului cățărător, fata aprinse toate luminile și se repezi să deschidă larg ușa verandei, rămînînd apoi să aștepte în capul scării, ștergîndu-și totodată, cu gestul reflex al gospodinei, mîinile ude de șorțul înflorat pe care-l purta. Își dăduse seama că nu putea fi nici poștașul, nici doctorul, nici vreun încasator de la serviciile publice, deoarece fiecare din aceștia se obișnuise cu treptele înguste și roase, cu scara abruptă ; bănuia că omul caută pe cineva din

curtea comună și, speriat de estacadele încrucișate, apelase la cea dinții intrare care ducea spre etaj, de aceea, spre a-l scuti de un inutil efort îl întrebă, adresându-se întunericului compact, pe cine caută, cu dorința de a-i furniza din timp informațiile cuvenite. Dar nu primi nici un răspuns, bărbatul continua să urce neabătut, la fel de nesigur pe mișcările sale, probabil era ori beat ori surd, iar Corei i se făcu teamă ; de aceea se grăbi să reintre în casă și să zăvorască ușa, măsură de precauție cam fragilă dealtfel, judecînd după îndoielnicul perete de sticlă ce trebuia să constituie stavila. Ciocănitul în geam, deosebit de politicos, era de natură s-o liniștească, de aceea trase perdeaua și îndrăzni să privească afară : descoperirea făcută o amuți și-i împiedică orice mișcare. În sfîrșit, își veni în fire, se apucă să deschidă, din pricina tulburării trecură multe clipe pînă cînd izbuti, iar după aceea rămase neclintită în cadrul ușii neștiind dacă e cazul să-l poartească pe vizitator înăuntru, ori nereușind să-și adune puterile pentru asemenea gest, mai curînd incapabilă să reacționeze firesc.

— N-aveam cum să te anunț ! se scuză vizitatorul în șoaptă, la fel de tulburat ca și gazda, fără a mai îndrăzni să avanseze, pregătit parcă să se întoarcă și să plece, dar nu supărat de această perspectivă. Lasă, n-are nici o importanță ! adăugă, văzînd că fata se grăbește să desfacă nodul care prindea șorțul. Îți stă foarte bine ! mai spuse, zîmbind.

— Iartă-mă, n-am știut, intră te rog ! La noi este, vreau să spun, mama e foarte bolnavă și...

— Am să vin altă dată ! spuse el, dar fără a lăsa impresia că vrea să plece. Abia azi am aflat. Îmi pare foarte rău pentru voi, pentru tine și... hai să îndrăznesc, mi-am zis, poate n-ai să te superi, poate ai nevoie de vreun ajutor, oricum să stăm de vorbă cînd se va ivi un moment prielnic.

— Nu prea ies din casă ! bîlgui Cora.

— Ești încă supărată pe mine ! constată el.

— Nu, nu ! Dar intră odată, mama se va bucura să te cunoască ! răspunse fata, redobîndindu-și dintr-o dată naturalețea, de vreme ce el pomenise în sfîrșit, și încă într-o asemenea formă, despre întreruperea, de lungă durată, a relației lor. Sînt chiar foarte bucuroasă că te-ai gîndit să mă cauți, îți mulțumesc că ai venit !

Tulburarea părea să fi fost declanșată exclusiv de surpriză și-atunci, cu o expresie de insatisfacție resemnată, vizitatorul se hotărî să treacă pragul.

— Au trecut aproape doi ani ! spuse el după aceea ca și cum și-ar fi oferit o explicație cuprinzătoare, iar Cora, înroșindu-se, înclină capul în semn de aprobare, după care deschise larg ușa spre camera unde se afla maică-sa.

Aceasta înțelese din prima clipă cine era musafirul neașteptat și se fîstîci grozav, mai mult chiar decît fiica. Faptul că-l cunoștea abia acum pe bărbatul pe care Cora îl iubise — dealtfel, considera, după semne numai de ea știute, că fata îl iubește încă — o făcea să parcurgă, fără pregătirile cuvenite, momentele de acută neliniște, ale prezentării, la care se gîndise demult și în multe feluri ; împrejurarea de a nu-l fi cunoscut la timp, dimpreună cu împrejurarea că nici vorbă nu putea fi de o logodnă, încetaseră brusc, din pricina surprizei, să mai aibă vreo însemnătate pentru ea. Copleșită de emoție, pradă unui tumult interior de care, în bună parte, era responsabilă boala care o țintuise la pat — căci orice fleac îi accelera bătăile inimii — femeia făcu efortul de a se ridica în capul oaselor printr-o mișcare cît mai dezinvoltă în aparență, apoi, cu voce stinsă, o rugă pe Cora să facă oficiile de gazdă, cu aerul, involuntar firește, că musafirul venise s-o vadă pe stăpîna casei. Tulburarea extremă a maică-si o determină pe Cora să zîmbească și să se poarte încă mai degajat ; iar cînd constată că și stinghereala tînărului atinsese cote destul de înalte, căci nici el nu întrevăzuse dificultățile speciale ale confruntării, fata păru de-a dreptul încîntată. După ce aduse cafea și dulceață, și observă că, acaparați de relația lor, cei doi aproape făceau abstracție de prezența ei, îi veni gîndul năstrușnic de a se retrage într-o cameră alăturată, cu o carte în mînă, ori chiar de a relua, odată depășit motivul înterruperii, spălatul vaselor. Dar cum asemenea tip de impolitețe, prezent în minte, era exclus din comportamentul ei, își luă un scaun și, continuînd să surîdă, se așeză în apropierea patului într-o poziție oarecum simetrică față de aceea a musafirului, ascultînd cu atenție replicile din care se țesea conversația. Se discuta desigur despre oraș și despre oamenii lui, despre familiile cunoscute de ambii interlocutori, se constata, cu bucuria care elimină stînje-neala, numărul mare al acestor familii, pe scurt, totul

mergea cît se poate de bine. Dar epuizîndu-se lista cunoștințelor comune, mama începu să povestească, foarte îngrijorată, despre necazurile școlare ale Corei, să relateze musafirului soluțiile posibile, cu avantajele și dezavantajele lor. Nemulțumită de această întorsătură, Cora aștepta ca bărbatul, cu înțelepciunea și tactul pe care i le admira, să găsească momentul și calea de a frîna șuvoiul destăinuirilor nepotrivite. Spre surprinderea ei, musafirul alimenta însă acest subiect de conversație, oferea cu dibăcie variante noi, găsea interpretări nuanțate pentru ipotezele existente, părea nu doar dispus ci foarte dornic să se amestece în proiectarea destinului ei social. Mai întîi, încercă să-i stăvilească avîntul cu o privire care altă dată, cînd comunicarea dintre ei era perfectă, nu întîrzia să-și facă efectul. Acum, el nu numai că nu se arăta receptiv, dar ocolea, cu un soi de încăpăținare ciudată, să privească măcar în direcția fetei.

— Lasă, mamă, nu e nici o grabă ! spuse atunci Cora, cu mare blîndețe căci altfel n-ar fi reușit să nu-i strige bărbatului : „Încetează, n-ai nici un drept !”.

— Și eu cred că e mai bine, din toate punctele de vedere, să rămîna aici ! interveni el, sintetizînd opiniile exprimate anterior, dînd totodată a înțelege consecințele acestei propuneri și recunoscînd că vizita lui nu e nici întîmplătoare, nici amicală.

— Numai că eu nu vreau ! declară fata cu aprindere.

— Știu, zîmbi el. Dar vom încerca să te convingem !

Chiar mamei i se păru că, prin această complicitate declarată, musafirul mersese cam departe. Dealtfel femeia nu avea motive și nici nu voia s-o înverșuneze pe fată. Ea sugeră că intenționează să se retragă dintr-o dezbateră ce devenea prea aprigă, se scuză că e obosită și se sprijini din nou de pernă, consfințind simultan, cu discreție, încheierea întrevederii.

Cora tăcu de asemenea și, pentru prima dată, — după ce multă vreme și-l repetase în gînd ca pe un lucru fără noimă — avertismentul lui Alexandru i se păru îndreptățit ; deși, desigur, fratele ei — la urma urmei : nimeni ! — nu putuse bănuî o apariție ca aceea de azi.

Văzînd că maică-sa renunță la discuție, deși cîștigase un important aliat, — recunoscătoare pentru această dovadă de dragoste, fata se aplecă și îi mîngîie cu duioșie

fruntea — Cora făcu semn musafirului că partea protocolară a vizitei se terminase, apoi îl invită în camera alăturată, cu toate că se temea de o continuare a discuției, fără martori. Dar buna creștere era mai puternică decât spaimile de acest fel.

— Nu te-ai gândit că poate sînt îndrăgostită și vreau să ajung acolo unde... ? ! porni ea atacul, cu ciudă, chiar din clipa cînd rămaseră singuri.

— Dacă-i așa... ! o întrerupse abătut tînărul, predîndu-se dintr-o dată.

Rapiditatea cu care dobîndise victoria o consternă pe Cora și ea păru să presimtă că avansul obținut nu era durabil.

— Oricum, trebuie să-ți spun că-mi pare rău că ne-am despărțit, spuse el cu amărăciune. Cred că am făcut o mare greșală !

Apoi se așeză, iar după o lungă și apăsătoare pauză continuă :

— Nu știu ce m-a apucat mai înainte ? ! După cum știi, dacă-ți mai amintești, nu prea e în firea mea să mă agăț de asemenea fire de pai !

— Îmi amintesc, șopti Cora iar în vocea ei străbătu un fir de emoție pe care tînărul nu mai îndrăzni să-l bage în seamă. Totuși, întrebarea e fără rost dar nu mă pot împiedica s-o pun : de ce ai venit abia după doi ani ? !

— Am înțeles că e prea tîrziu : mi-ai spus o dată ! se apără el, iritat, cu fermitate.

— Întrebarea e fără rost și, mai ales, n-am dreptul ! recunosc neîntîrziat Cora, amintindu-și de strigătul pe care și-l reprimase cu puțin timp înainte.

— N-am să mai vin ! spuse el ridicîndu-se și întinzîndu-i mîna. Deși cred că ar trebui să repar gafa de astă seară. Te asigur că n-aveam decît intenția să te văd și...

— O să mă descurc !

Temătoare, dar acum din cu totul alte cauze, fata atinse ușor, mai curînd dezmierdă, mîna ce i se întinsese și, pe dată, ochii i se umeziră.

— Îți ofer o gafă în compensație. Ca să te simți împăcat ! spuse cu voce scăzută, încercînd să surîdă, încercînd să se apere.

Ecourile sufletești ale acestei întîlniri depășiră în intensitate cele mai pesimiste presupuneri ale Corei. Răscolite de o apariție și de o atitudine, — ce trebuiau socotite impo-

sibile cu o zi înainte, dar fuseseră așteptate și dorite cu înfocare în răstimpul multor luni de zile, pînă ce visul se măcinase — straturile cele mai profunde ale sentimentelor, ieșiră la suprafață, aproape neatinse de trecerea timpului. Iubirea Corei, singura ei iubire, se conservase neștirbită, rezistase ascunsă și nebănuită pentru ca în clipa ce urma să-i consfințească deplina eroziune, în clipa confruntării reale cu trecutul, să izbucnească năvalnic. Aproape doi ani, la început din orgoliu și ciudă și rușine, mai apoi din pricina senzației de zădărnicie, ceva mai târziu datorită convingerii că i se făcuse o cumplită nedreptate, pînă cînd, în sfîrșit, toate motivele mici și mari, ale rupturii și ale consecințelor ei se adunaseră într-un soi de uitare cumva duioasă și iertătoare, aproape doi ani așadar nu încercase și nu voise să-l caute pe Bogdan și nici el n-o tulburase în vreun fel. Se întîmplase să nici nu se întîlnească pe stradă, — ceea ce, într-un oraș ca al lor, părea de neconceput — iar asemenea potrivire a destinului făcuse imposibilă o împăcare ce se produce adesea în afara intențiilor. Și-apoi Cora era prea tînăra pentru ca o neliniște în privința viitorului ei să se strecoare din subconștient și să iasă la lumină, netezind asperitățile voinței, încovoind mîndria, trecînd cu un pas regesc pe dinaintea convingerilor minții. Existau prin urmare toate condițiile ca revederea să stîrnească doar tresăriri superficiale, scurte reverii peste care uitarea să-și instaleze iarăși drepturile suverane. Judecată după manifestările exterioare, după vorbele rostite în cuprinsul ei, vizita tînărului — inclusiv regretele exprimate, inclusiv erorile prezente — nu depășise stadiul unui reflux sentimental fără însemnătate. Conducîndu-l pe musafir, Cora se temuse că o asemenea impresie este înșelătoare. Pentru a-și verifica și îndepărta temerile — cu care obișnuia să lupte neîncetat dar în compania cărora trăia mereu — se năpusti împotriva comportării (după judecata ei, nu prea departe de a fi lamentabilă) lui Bogdan în timpul vizitei, aglomerînd felurite învinuiri ce îndreptățeau o privire globală din cale afară de severă. Iată deci cum evoluase idolul ei ! Numai că o astfel de aruncare a culpei pe umerii, altminteri rezistenți, ai timpului, poate fi primejdioasă ; nu cumva se înșelase în privința calităților lui din pricina exaltărilor iubirii ? Smulgerea din uitare a unor clipe ce-și pusese de-a pururi pecetea pe sufletul ei, departe

de a reveni la punctul de pornire fixat de Cora, conducea inevitabil către o trădare a scopului imersiunii. Impresia că iubirea trecuse dispăru cu desăvîrșire, iar răzvrătirile Corei împotriva unei asemenea descoperiri nu făceau decît să alunge penumbra din ultimele ei ascunzișuri, să statornicească o afecțiune, pe cît de dureroasă acum, pe atît de puternică.

Situația specială în care se afla Cora după întreruperea studiilor și întoarcerea acasă, existența retrasă pe care o ducea, iubirea cu care o asalta Bujor Niculescu, aver-tismențele lui Alexandru, relația crispată cu părinții, toate acestea o făceau să considere descoperirea drept o năpastă dar și să-i amplifice rezonanțele. Ce-ar fi urmat ? Să facă astăzi ce nu făcuse atunci cînd rănile erau proaspete, să se întoarcă învinsă cînd nimeni nu mai aștepta, după ce însuși iubitul ei își pierduse fărîma de speranță, să pună furtuna ei sufletească la temelia unei împăcări rezonabile ? !

Cînd primi scrisoarea exaltată, doldora de freamătul așteptării, pe care i-o trimisese Bujor Niculescu, fata se afla în punctul cel mai îndepărtat de acela în care expeditorul rîvnea s-o știe. Nici n-avu răbdare s-o citească pînă la capăt. S-ar fi zis că scrisoarea nimerise din greșeală în mîinile ei și era nedelicat, dar și enervant, să parcurgă niște rînduri aprinse de o neliniște cu care n-avea legătură. Depuse plicul pe colțul unui scrin și își văzu mai departe de treburile și de gîndurile ei.

— Se poate citi ? întrebă tatăl Corei, ridicînd-o de-acolo, într-o seară cînd starea încurajatoare a nevestei îl făcea să fie voios și ironic. E un coleg ? se interesă el cu blîndețe și, neîntîlnind, cum credea, un gest prohibitiv, adăugă : Ia să vedem cum merg treburile pe la ei ! după care se adînci în lectură.

Dar n-apucă să treacă nici de jumătatea primei file și întinse scrisoarea fiică-si, însoțind gestul de o privire muștrătoare. Nici acum Cora nu reacționează.

— Dacă am înțeles bine, băiatul te iubește ! spuse atunci bătrînul, dispus să ia ușor lucrurile. Așa rezultă !

Ea zîmbi absentă, trecu în încăperea alăturată de unde se întoarse curînd cu un vraf de vechi reviste ilustrate a căror răsfoire constituia un soi de tonic.

— Amor neîmpărtășit ! constată atunci bătrînul ridicîndu-și, meditativ, sprîncenele. Vai de capul nostru ! declară, desigur fără supărare, în numele obștei masculine.

— Dar cine e ? vru să afle mama Corei.

Omul răsuci plicul, citi în gînd apoi comentă :

— După nume, pare să fie un băiat de treabă. Oricum, unul care ar fi meritat o soartă mai bună. Dar te pui cu inima zburdalnică a domnișoarelor ! Ia te uită ! adăugă, ca și cum n-ar fi observat chestiunea de la prima ochire. Ing. ! Înseamnă că e un om în toată firea, serios. De ce, frate, să se zbuciume atunci și să nu dea randament la locul de muncă ? !

— Ia lasă prostiile ! interveni mama, care nu admitea asemenea persiflare pulverizatoare.

— Păi ce, se prefăcu supărat bărbatul, vrei s-o măriți împotriva voinței sale ? ! Te crezi în secolul trecut ?

Cora își privi pe rînd părinții, satisfăcută să-i vadă veseli și împăcați, la fel de străină, ca și mai înainte, de obiectul interesului lor.

— Mi-e foarte bun prieten, un om minunat ! spuse ea cu căldură, făcînd abstracție de contextul în care-și plasa destăinuirea. Țin foarte mult la prietenia lui ! Și dă-mi, te rog, scrisoarea înapoi, ajunge cu glumele !

— Nu pare să se fi resemnat cu rolul de prieten ! declară tatăl pe tonul glumeț cu care angajase conversația, întinzînd plicul Corei. Părerea mea e să mai citești o dată. Confuziile astea sînt ale naibii de chinuitoare ! încheie el, dintr-o dată serios.

Fata puse plicul între foile unei reviste apoi, ca și cum remușcările ar fi ajuns-o din urmă, roși, se ridică și trecu în camera unde dormea, apucîndu-se să citească de zor scrisoarea primită. „Mi-a promis că n-o să se îndrăgostească !“ constată ea încă în timpul lecturii, cu mîndrie pentru faptul că pactul lor fusese atît de categoric încălcat, dar și cu multă opacitate față de dezlănțuirile iubirii altuia tocmai acum cînd s-ar fi cuvenit, ea însăși retrăindu-le, să fie foarte receptivă. Ajunsă la partea a doua a scrisorii, adică la somațiile privind necesitatea unei neîntîrziate întîlniri, nu putu să nu asocieze tonul peremptoriu al frazelor, în ciuda conținutului lor condiționat, cu tonul detașat și chiar batjocoritor cu care tatăl ei introdusese chestiunea în dezbaterea familiei. Legă-nînd în mîntă cuvintele lui Bujor Niculescu, mai ales cele

în care el pomenea de îmbrăţişări şi sărutări nicicînd întîmplute, fata fu năpădită de o compătimire melancolică, de acea milă sfîşietoare ce o cuprindea închipuindu-şi un băieţandru slăbuţ, dezbrăcat pînă la piele, alergînd vitejeşte într-o noapte geroasă, urmărit de vociferări descurajatoare. În clipele acestea, părea să se fi ales praful din imaginea bărbatului matur, demn, stăpîn pe sine, a prietenului pe care-l respecta şi de care avea nevoie. Curînd însă, cele două contururi se suprapuseră, imaginea bărbatului ocrotitor acoperind în întregime pe aceea a băiatului neocrotit care-şi dezvăluise, numai de dragul şi de dorul ei, slăbiciunea, dependenţa, şi-atunci Cora hotărî să nu răspundă la scrisoare, — şi la nici o scrisoare de acest fel primită din partea lui —, pentru că nu ştia ce se poate răspunde, fără să mistifici, unui om care te iubeşte. Dar se întrebă dacă nu cumva mistificarea se produsese deja, dacă ea nu-l lăsase totuşi să înţeleagă că nici o piedică reală nu se ridică în calea unei asemenea iubiri, căci atunci i-ar fi datorat, neîndoios, nişte explicaţii. Dar, iarăşi, ce să explici ? !

Ca şi înainte de a-i fi scris ea, acum, după primirea răspunsului, de fapt după momentul în care luase cu-adevărat cunoştinţă de conţinutul său, simţi iarăşi nevoia să plece de-acasă, de aceea puse plicul în poşetă, se îmbracă repede şi trecu, la fel de grăbită, prin camera părinţilor.

— Foarte bine faci ! spuse bătrînul, apreciînd probabil aerul ferm şi decis cu care ea pornea la drum. Să mai ieşi puţin la aer, să nu stai mereu în casă ! adăugă el, de astă dată în glumă, observînd că fata îl priveşte fără să înţeleagă.

Cu aerul cuiva care trebuie să rezolve treburi importante ce nu suferă amînare, odată ajunsă în stradă, Cora se îndreptă spre cea mai apropiată staţie de autobuze şi se urcă în prima maşină oprită acolo, fără să se preocupe de direcţia în care avea să pornească. Se afla, prin urmare, în situaţia de a alege între un bărbat pe care îl iubea, tot îl mai iubea dincolo de despărţirea lor aparent definitivă, şi unul pe care nu-l iubea, dacă ar fi fost numai atît ar fi fost prea simplu şi prea uşor să decidă, dar cel dinlîi greşise foarte grav faţă de dragostea ei, în vreme ce celălalt nu făcuse altă greşeală în afara aceleia de a o iubi nepăsător la reciprocitate, adică de a o iubi, Cora îşi dădea foarte bine seama, cu-adevărat. Pe de altă parte,

împrejurarea din urmă nu era de natură să incline brusc imaginara balanță în direcția lui Bujor Niculescu, să-i mărească automat șansele într-o iarăși, imaginară, competiție sentimentală. Dar era vorba aici numai de dragoste, nu era vorba de viață în întregul ei ? Dar putea Cora să-și gândească existența în afara dragostei ? Abia pusă chestiunea în acești termeni, fata simți îndată că simplificase : nu-l iubea pe Bujor Niculescu, dar nici n-avusesese când, îl văzuse doar două-trei zile. Dacă el ar fi rămas numai prietenul pe care și-l dorea, cum ar fi gândit Cora despre dragostea reînviată ? Ar fi pornit ea pe acel, teoretic, unic drum ce i se deschidea, ar mai fi avut încredere în cineva care nu numai o „părăsise“ dar nu simțise, atâtea sute de zile, îndemnul s-o vadă ? !

Deodată, în semiîntinericul mașinii cu care călătorea, și în zumzăiala de voci nediferențiate în amestec cu zgomot de motor, Cora desluși un cîntec de copil. O voce neformată și nesigură, venind parcă de la mare depărtare, improviza o melodie tărăgănată și un text ilogic, cu multe vorbe inventate și cu toate vorbele înșirate la întâmplare, o voce care izbutea totuși să exprime o stare de suflet și s-o impună. Foarte puțini ascultau iar dintre aceștia doar Cora părea impresionată, ceilalți se ridicaseră înveseliți pe vârful picioarelor spre a detecta sursa amuzamentului. Copilul părea ostent de drum, plictisit, și nu voia să accepte situația. Firește nu se revolta, nu pretindea o schimbare, doar își cînta nemulțumirea ; pomenea despre obiecte încântătoare, jucării, păpuși care nu-i erau la îndemînă în acele clipe, adăuga vorbe fără noimă ce semănau izbitor, ca într-o excelentă parodie, cu cele cunoscute, iar melodia sugera un soi de plîns reținut ce nu împiedica accentele energice. Combinația devenea armonioasă și unitară, căpăta o inexplicabilă coerență, cu frazare fluentă și nuanțată, o litanie stăruitoare și plină de farmec. Părea să aparțină unui cîntec fără început și fără sfîrșit, pornise abrupt și tot așa se și frînse, asemeni unui fragment cu durată nedeterminată. Cînd copilul încetă să mai cînte, zumzăiala din autobuz, fără să se modifice obiectiv, îi păru Corei insuportabilă și atunci fata își făcu loc către ușa de coborîre, fără prea mare insistență însă. La prima stație ușile nici nu se deschiseră, șoferul adresă un soi de interogație mormăită, la care nu răspunse nimeni, și porni mai departe. Ajunse-

seră undeva în câmp și Cora nu se încumetă să se aventureze de una singură nici la stațiile următoare, la fel de pustii. În sfârșit se iviră luminile destul de palide ale unui cartier de locuințe noi, mai ales blocuri cu patru etaje, de a cărui existență Cora nu avea habar și pe care nici nu reuși să-l plaseze în spațiul orașului atât de bine cunoscut. Se dovedise un drum fără țință, sută la sută. Când se anunță capătul traseului, fata alergă spre un autobuz ce tocmai se desprindea din stație, un autobuz la fel de încărcat ca și acela din care tocmai coborîse. Pe drumul de întoarcere, cîntecul pe care-l auzise continuă să-i răsună în urechi, cu aceeași forță de seducție. Pe asemenea fond, gîndurile cu care pornise îi părură îndeajuns de meschine, ca și intenția ei de a afla neîntîrziat o soluție. Nu era cazul să se precipite în analize excesiv argumentate. Se simțea liniștită, se înseninase, ca și cum i s-ar fi comunicat, dintr-o sursă demnă de încredere, că lucrurile au reintrat pe făgașul lor firesc.

În ziua următoare îi scrisese lui Bujor Niculescu, iar operația compunerii unui text de aproape opt pagini — o scrisoare destul de cuprinzătoare, chiar luînd în considerație scrisul ei cu litere mari, cu largi spații între cuvinte și între rînduri — îi păru extrem de simplă și plăcută. Întrebată, n-ar fi știut să răspundă de ce anume hotărîse abia cu o zi înainte să întrerupă corespondența cu un prieten atât de devotat și îndatoritor ; evident, nu pomeni măcar de vreo ezitare pe care ar fi încercat-o și nici nu-și ceru scuze pentru întîrziere. Mai mult, nu dădu nici un fel de răspuns întrebărilor lui înfierbîntate referitoare la o apropiată întîlnire, și nu reacționează la cuvintele lui de dragoste de parcă acele cuvinte ar fi fost scrise într-o limbă necunoscută. În schimb, oarecum pentru a compensa toate aceste lacune în ordinea adevărului, pentru a nu devia liniile unei relații de autentică prietenie, spre a nu ascunde resortul ocolirilor de care se făcea vinovată, relată în întregime — fără a apela, de astă dată, nici la omisiunile determinate de pudoare, de caracterul intim al unor momente — nu numai vizita pe care i-o făcuse Bogdan Pastia dar și tot ce declanșase în mintea și în sufletul ei reîntîlnirea cu bărbatul iubit. „Un prieten trebuie să știe totul. Chiar dacă nu-i poți povesti din prima zi întîmplările cele mai importante ale existenței tale, căci asta e o imposibilitate și psihică și fizică,

iar o asemenea destăinuire sună forțat și fals, atunci pe măsură ce se ivesc prilejurile, asemenea confidențe trebuie făcute fără urmă de reticență. Fie că a intervenit o modificare, cât de mărunță, fie că ai fost întrebat direct, fie, doar, că a „venit vorba“, de atunci încolo nici o justificare, oricât de meșteșugită, nu te mai poate salva, spun eu, în proprii tăi ochi.“ Dacă în conținutul scrisorii, răspunsul la întrebările ce-i fuseseră adresate era indirect, sau implicit, — la urma urmei, după o expunere de asemenea franchețe și cuprindere, replica fățișă devenea superfluă, părea o palidă repetare, — din tonul scrisorii lipsea orice accent pieziș, frazele erau limpezi și ferme. Dealtfel, prin această lungă explicație, Cora însăși se clarifica, ea lămurea, în primul rînd pentru sine, tot ce era legat de brusca apariție a lui Bogdan ; ea pornise să „spună“, cu nădejdea că propria rostire va provoca o soluție care să asigure și să consolideze prietenia cu cel cărui i se adresa ; această nădejde constituia impulsul și justificarea scrisorii, această nădejde elimina orice echivoc. Cora nu urmărea nici să provoace gelozie ori să alimenteze spiritul de competiție dar nici să descurajeze dragostea lui Bujor Niculescu, să apară în postura de femeie disputată ori să-și etaleze, pentru a fi mai interesantă, frământările sentimentale ; pe de altă parte, nu stabilea nici un raport între aceste frământări și existența lui Bujor Niculescu, văzut din unghiul declarațiilor sale înflăcărâte ; se referea însă la ipoteza de a întîlni un bărbat de care să se îndrăgostească, la dreptul ei de a visa o astfel de întîlnire. „Te-ai putea întreba, simplificînd înadins tot ce ți-am scris înainte, ce am de gînd să fac. Ce să-ți răspund ? Sper ca această răbufnire de dragoste, chinuitoare pentru mine, să se stingă cît mai curînd, sper ca zilele și nopțile să nu-mi fie tulburate la nesfîrșit de o chemare pe care sînt convinsă că trebuie s-o resping, de o dorință în voia căreia cu nici un chip nu vreau să mă las. Nu aștept nici un sfat, nu te întreb măcar ce părere ai, chestiunea mă privește în exclusivitate. Dacă însă consideri necesar, ori te simți îndemnat să-ți spui părerea, îți promit că voi „asculta“ cu toată atenția, fără supărare, dar voi face, știu că n-ai să te superi, exact așa cum am hotărît“.

Greu de spus dacă Bogdan Pastia hotărîse să-și încerce din nou șansele de a recîștiga dragostea Corei, prin mijloace deosebite de cele dintîi, surprinzătoare și adecvate prezentului, sau se răzgîndise și nu mai voia să țină seama de interdicția neînduplecată a fetei, sau luase la propriu fraza retorică „ar trebui să repar gafa făcută” pe care o spusese la capătul vizitei anterioare, sau era convins că dragostea va reînvia de la sine — dincolo de, ori tocmai datorită, necruțării manifestate — în sufletul fostei iubite, cert este că foarte curînd el își făcu din nou apariția. De data aceasta, încărcat cu portocale și mere, greu de găsit la sfîrșitul lui noiembrie, cu prospectele unor medicamente străine pe care le putea procura oricînd, în funcție de tratamentul cel mai potrivit, cu un almanah, tocmai apărut, și cu alte asemenea bunătăți în tolba de prematur Moș Crăciun, el se îndreptă neîntîrziat spre camera în care se afla mama Corei și angajă cu aceasta o discuție extrem de însuflețită, încîntătoare pentru convalescentă. Fetei, care-i deschisese ușa, întîmpinîndu-l dealtfel cu bunăvoință, musafirul îi adresă un trecător „bună seara”, ca și cum ar fi fost o vecină aflată din întîmplare acolo, iar după aceea făcu abstracție, cu desăvîrșire, de prezența ei deși, în unele momente, i-ar fi fost utilă în lămurirea unor chestiuni de ordin medical pe care Cora, ca soră de caritate permanentă, le cunoștea foarte bine. La început, Cora se așeză alături de cei doi, și din motive de bună cuviință, și pentru că, intrigată și emoționată de asemenea întorsătură a lucrurilor, voia să descifreze semnificația și profunzimea gestului de a reînnoda, în cadru familial, relațiile cu tînărul alături de care, într-un timp, era convinsă că va trăi viața întreagă. Văzînd însă că nu obține nici cel mai firav rezultat, se decise să forțeze cumva o clarificare, ridicîndu-se și mergînd în bucătărie, unde-și găsi de lucru, închipuindu-și că bărbatul, stîngherit ori întăritat, își va revizui atitudinea. Ceea ce nu se petrecu. Culmea, nici mama nu consideră că ar fi ceva nelalocul său, iar dacă la vizita precedentă o rugase pe Cora să facă onorurile de gazdă, acum, procedă ca și cum fata ar fi lipsit de-acasă : fiind la bucătărie, se trezi cu musafirul lîngă ea și, înainte de a apuca să tresară. Bogdan o rugă, cu o naturalețe de invidiat, să-i dea farfurii și cuțite pentru portocale, apoi luă el însuși niște servetele aflate pe bufet și se întoarse în cameră reluînd discuția

exact de-acolo de unde o întrerupsese. Cora rîse de una singură, situația era în adevăr comică, ușor ridicolă chiar datorită excesului ; indiferent dacă bănuia sau nu profunda tulburare pe care o stîrnise, în aceste condiții Bogdan Pastia acționase într-o direcție, dar și cu o lipsă de măsură, ce anulau eventualitatea unei împăcări ; între altele, el ar fi trebuit să-și dea seama că în ființa Corei sălășluia opusul domnișoarei care așteaptă cu neliniște să fie cucerită cu consimțămîntul, și prin intermediul, părinților. Îl lăsă așadar pe musafir să bătătorească o potecă cu hățișuri de netrecut, dar pînă și ciuda și uimirea ei, neascunse, trecură neobservate. Reîntors de la obișnuitele cumpărături de seară, tatăl, om cu mult bun simț, atent și ironic, răspunse cu vioiciune propunerii avansate de Pastia și se apucă, împreună cu musafirul, să joace o partidă de șah, îl învinse, îi acordă revanșa și-l învinse din nou. Cora, ostentativ retrasă în camera ei, începu să se sperie de formele, temeinice și stupide, ale complotului ; nu putea să nu se frămînte știind prea bine cît de mult o iubeau, fiecare în felul său, cei trei oameni din camera alăturată care nu conteneau totuși, cunoscîndu-i firea și stilul, să-i calce pe nervi clipă de clipă. Îngrijorător mai cu seamă era faptul că tatăl îl vedea pe musafir prima oară în viața lui, și, iată, nu întîrzia să-l trateze cu încredere fără a apela la cele mai simple măsuri de precauție. Oare de dragul de a o păstra acasă, erau dispuși să facă orice concesie, oare această dorință ajunsese să-i orbească ? ! Oricît încerca să fie nepăsătoare ori să nu se lase tîrîtă de frămîntări copilărești, ea nu izbutea să-și domine înverșunarea, senzația de apăsătoare singurătate și, pînă la urmă, izbucni în plîns. Se potoli cu greu dar deveni și mai mohorîtă cînd înțelese că tînărul, venit cu asemenea, umilitoare pentru el, gînduri de dragoste, avea să-și păstreze, tocmai datorită acestor dovezi de slăbiciune, adăpost de taină în inima ei ; o concluzie, vai, atît de chinuitoare și de zadarnică.

Peste doar două zile, vizita se repetă în condiții similare, cum s-ar spune, în datele esențiale ; Bogdan aduse acum (din partea mamei sale, o femeie pe care Cora n-o cunoștea și despre care nu schimbase nicicînd, cu fiul ei, vreo vorbă) niște plante medicinale cu efecte miraculoase în aproape orice fel de afecțiune și se apucă să prepare cuvenitele ceaiuri, după rețetă, cu ajutorul și sub

supravegherea deosebit de minuțioasă a tatălui Corei, în bucătăria pe care fata refuză cu încăpăținare s-o părăsească. Când bărbații, între două importante faze de lucru, considerară potrivit să discute o problemă de șah încâlcită și nostimă, fata își reprimă cu greu o răbufnire patetică, de teamă — iată, avea preocupări de ordin tactic — să nu contribuie, prin atacuri și amenințări deplasate, la consolidarea unei alianțe ce nu putea fi, deocamdată, decît fragilă. Bucuroasă de faptul că reușise să se stăpînească, se relaxă și întrebă cu voioșie :

— N-ar trebui să mergă unul din voi să stea cu mama? Cred că se plictisește singură !

-- Mă duc eu ! se oferî, opac parcă, bătrînul.

Cora nu se dădu bătută și, după o clipă, deschise ușa spre camera părinților.

— Nu, nu era cazul, n-avem nimic să ne spunem ! comunică ea.

Provocat, tatăl reacționează cu energie, bine dispus :

— Te porți de parcă eu aș fi pornit prin tîrg să-ți caut un logodnic, cam bătrîior și chel, iar acum intenționez să te mărit cu sila spre a-mi consolida situația materială !

După această replică (prea îndreptățită, prea rotundă și prea ferm rostită ca să nu dovedească cît de mult ostentise bătrînul la alcătuirea ei și cît de mult se ferise să i-o arunce în față), Cora păli și nu mai avu ce să răspundă.

— Vreți explicații, toți trei așteptați explicații, iar eu n-am chef, asta e, n-am chef ! bolborosi ea într-un tîrziu. Ați putea înțelege și fără !

Pare-se că tatălui i se făcuse milă, văzînd-o atît de singură și de dezarmată, căci i se adresă mult mai potolit :

— Bine, să zicem că noi asta vrem, mă refer la mine și la maică-ta, nu mă amestec în treburile voastre ! Dar tu, tu ce vrei ? !

De atunci încolo, Cora nu mai avu curajul decît să se retragă în camera ei, mai bine zis să se ascundă, atunci cînd Bogdan Pastia venea în vizită — căci el continua să vină destul de des — iar cînd se plictisea, ori cînd o cuprindeau remușcările, ori cînd i se făcea rușine, apăsarea în mijlocul familiei, astfel întregită, și încerca să se poarte politicos, ca și cum musafirul ar fi fost un unchi de-al doilea. De foarte multe ori se gîndea că încăpățînarea ei, cumva anormală, ar putea să declanșeze o nemiloasă răz-

bunare a destinului și că refuzul obstinat de a se adapta turnurii domestice pe care vroia s-o imprime legăturii lor bărbatul pe care-l iubise și-l iubea încă, reprezenta un mod de a se opune dragostei în general. Dar izbutea să alunge în cele din urmă asemenea gânduri mohorâte pentru că, în acest caz, acceptarea și supunerea îi păreau sinonime cu compromisul și resemnarea. Hotărîrea pe care o luase, cristalizată în scrisoarea trimisă lui Bujor Niculescu, o socotea de neclintit, un soi de jurămint, făcut într-un moment de maximă luciditate, în fața propriei conștiințe. Pe de altă parte, supărarea pe care bănuia că o provoacă părinților, prin îndărătnicie nemotivată și prin ostilitate fără rost, nu îmbrăca în nici o împrejurare forma reproșului, direct sau indirect, — dimpotrivă, odată cu vizitele lui Bogdan, încetaseră cu desăvîrșire discuțiile în legătură cu avantajele rămînerii ei acasă — iar absența presiunilor sentimentale, de fapt a oricărui amestec de afară, îi conserva dreptul de a decide asupra unei chestiuni „care o privea în exclusivitate”. Singura intervenție pe care ar fi dorit-o (desigur, în sprijinul hotărîrii luate de ea), ar fi putut veni din partea fratelui mai mare, numai că Alexandru, tocmai el, părea supărat, jignit, de reacția Corei la ultima lor întîlnire : fata ar fi vrut să-i comunice faptul dar și motivele pentru care acum îi dădea dreptate, însă îi venea peste mîină să scrie asemenea lucruri, de aceea aștepta cu ardoare ca Alexandru să vină din nou, ea să-i spună doar cîteva vorbe, pe care el, apoi, cu autoritate și limpezime, să le tălmăcească pe înțelesul tuturor obținînd.: aici gândurile Corei se încurcau, nădej-dile ei deveneau străvezii și inconsistente : ce să obțină, ce era de obținut ? !

În timpul uneia din vizitele lui Bogdan, pierzîndu-și răbdarea, coborî scările, se opri, firește la întîmplare, și ciocăni la ușa doamnei Predescu, o vecină de la parter care o întîmpinase în dimineața întoarcerii acasă. Deși își dădea seama, n-o interesa faptul că, procedînd așa, face publică, într-o manieră destul de transparentă, situația de musafir indezirabil a lui Bogdan Pastia. Într-o curte ca aceea în care locuia, fiecare vecin știe cam tot ce e mai important în existența celorlalți, iar aparițiile repetate și insistente ale tînărului într-o familie cu o fată de măritat n-aveau cum să fi trecut neobservate. Dealtminteri, Cora nici nu socoti necesar să inventeze o justificare pentru vizita

neobișnuită, iar ultimele ei ezitări fură spulberate de căldura, lipsa de suspiciune, cu care o primi doamna Predescu. De cum o văzu, femeia o ajută să dezbrace pardesiul, îl agăță în cuierul din hol, apoi o conduse neîntârziat pe Cora în încăperea alăturată și o așează la masă. Lăsînd deschisă ușa ce despărțea camera de bucătărioara fără aerisire directă, gazda puse niște cratițe la încălzit, sporovăind în acest timp (despre o neînțelegere cu alți vecini împreună cu care avea un contoar de electricitate comun), apoi întinse un șervet pe masă, aduse tacîmuri și se apucă s-o servească pe Cora cu ghiveci călugăresc și clătite, ouă fierte și ceai cu lămîie, ca și cum fata tocmai s-ar fi întors de la un drum lung și obositor. Musafirul încercă să se eschiveze, ora mesei, bucatele și cantitățile erau nepotrivite, dar pînă la sfîrșit, după rugăminți, iarăși nepotrivite, trebui să se supună. De la un moment încolo, vizita începu chiar să-i placă foarte mult, căci tînjea să fie servită și ocrotită asemeni unui copil ce n-are alte îndatoriri decît să mănînce, să bea și să se joace. Cît despre acest din urmă aspect, doamna Predescu, după ce strînse farfuriile și ceștile, încredință Corei niște gheme de lînă ce trebuiau transformate în sculuri, pentru a fi spălate și vopsite, întreaga operație fiind prezentată și desfășurîndu-se ca un joc de societate extrem de distractiv în amestec cu un basm istorisit de o bunicuță blîndă. Astfel, pentru Cora, gîndul întoarcerii acasă deveni, deși nu era cazul, gîndul nesuferit al oricărui copil de a se smulge dintr-un joc colectiv pentru că s-a făcut seară și pentru că are de copiat o hartă la geografie. Ea căută să întîrzie cît mai mult momentul despărțirii de doamna Predescu, iar în atmosfera tonică și ușoară ce o învăluia în casa vecinei, cu pofta de un joc nou ce o naște orice joc prelungit, ceru gazdei hîrtie, cerneală și toc apoi, îndată ce le primi, — ceva parcă de la sine înțeles — compuse o scrisoare către Bujor Niculescu, o scrisoare foarte scurtă în care, înainte de a primi răspunsul la epistola precedentă, îl întreba dacă ar avea ceva împotrivă să petreacă revelionul împreună, de fapt rămînea pînă atunci cam o lună bună, prilej pentru ea să-și revadă colegii de care îi era dor, de a se reîntîlni cu un prieten drag, căruia are multe să-i spună, de a scăpa, pentru două-trei zile, de grijile casei. Îl ruga doar să se intereseze dacă, în even-

tualitatea plecării fetelor la casele lor, camera din blocul de garsoniere rămînea, sau nu, liberă.

Abia după această ispravă, strecură scrisoarea împăturită în buzunarul pardesiului și se pregăti de plecare.

— Ai nevoie de plic și timbre ? se interesă, grijulie, vecina.

De vreme ce totul era gata, nimic mai simplu și mai plăcut decît să facă o scurtă plimbare pînă la colțul străzii și să depună plicul în cutia poștală. Se întoarse în fugă și urcă treptele ce duceau spre casă, foarte bine dispusă, înviorată, cu inima bătînd de emoție, și intră în camera părinților cu un surîs drăgălaș, vag uimit. Bogdan Pastia nu mai era acolo.

4

POATE INDELUNGATA CĂUTARE

prin toate cutiile, plicurile și albumele, transportate de curînd în noua locuință, poate uitarea ce se așternuse peste întîmplările acelui timp, îi creaseră impresia — împotriva căreia nu era ușor de luptat — că fotografia cu pricina nu ajunsese nicicînd în posesia lui. Își amintea prea bine momentul cînd se adunaseră în fața aparatului de fotografiat ce fuscse instalat pe un trepied între stîlpii terenului de volei, supărarea instructoarei pentru că alît de pușini răspunseseră invitației, lansate din timp și cu insistență, de a se aduna la festivitatea de închidere ; își amintea cum căraseră din sala de sport niște bănci fără spătar și cum se așezase, plin de vioiciune, pe colțul uneia, înainte ca fotograful să apuce să-l plaseze în vreun loc neconvenabil ori într-o poziție caraghioasă — căci era un bărbat autoritar cu fel de fel de idei năstrușnice ; își amintea și ce gîndise în clipa cînd țacănise declanșatorul, și cum, după „vă mulțumesc“, se răsucise ca să descopere locul ales de Dorina — plasată exact în mijlocul grupului, îndărătul instructoarei, așa cum se procedează cu fata cea mai frumoasă — văzuse și fotografia, dar unde anume nu știa. Mînat de imaginile în mișcare ale acelei legături de iubire copilărească, o legătură ce reînviase și stăruia în mintea lui în vremea din urmă exclusiv datorită Corei,

pornise în căutarea fotografiei — ea însăși brusc revenită în memorie — cu înfrigurarea unor nădejdi nelămurite care acum îi păreau de neînțeles.

În sfârșit, o găsisese și o privea, extrem de surprins și, deocamdată, nemulțumit. Era o fotografie de mici dimensiuni, de proastă calitate, aproape ștearsă de trecerea anilor, un document inutil care, în loc să-l înduioșeze și să-i ațîțe imaginația, să consolideze firele amintirii, răsturna și subția agoniseala spontană a întâmplărilor pe care le socotise pierdute. Mai întâi, el însuși — căci într-acolo fugise prima privire, — care se știa un copil andruvioi, plăcut la înfățișare, întru totul simpatic, arăta strîmb, inexpresiv, iar poziția pentru care optase se dovedea — la acest examen — ostentativă și lipsită de farmec. Lîngă el, pe bancă, un loc gol, în spatele lui nimeni, iar în față (căci cîțiva copii stăteau turcește, la picioarele celor așezați) o fetișcană necunoscută, urîțică, dizgrațios tolănită, care ținea între dinți ceva ce părea să fie un pai ori un fir de iarbă, și care-i atingea genunchiul, poate în realitate nu, dar în fotografie așa se vedea, cu codițele din păr sîrmos încheiate cu niște funde mototolite. În ciuda situației obiective, care-l prezenta izolat, ridicol, părea satisfăcut de sine, indiferent, din orgoliu, la ce se petrecea în jur.

Deși poate nu era cazul, începu să se simtă jenat ca și cum, după niște afirmații făcute cu aplomb în public, cineva ar fi dezvăluit dovada ticluieiilor rușinoase rostite pe tonul adevărului indiscutabil. Firește, răspunzătoare, de surpriza nemulțumită, era, cum se întâmplă în asemenea cazuri, tentația de a privi, cu aceeași atitudine, prezentul din unghiul viitorului : era oare posibil ca și acum să se înșele, la fel de grav, asupra locului și poziției sale ? ! Și ce dacă nu mai era copil ? ! Alunecînd cu privirea spre punctul unde-și amintea că o descoperise atunci pe Dorina, o identifică neîntîrziat și recunoscă cu plăcere că imaginea ei era bine conservată și foarte sugestivă. Dorina ținea de braț două fete, care purtau bluze albe și cravate roșii, dintre care una, Aurelia, conducătoarea taberei, părea neobișnuit de frumoasă probabil din pricină că pe hîrtia fotografică ștearsă de timp nu se mai vedeau urmele acneei juvenile, iar picioarele subțirate erau acoperite de spatele instructoarei așezate pe bancă. Ținîndu-le de braț, cu delicatețe, pe cele două colege, Dorina rămînea pe jumătate ascunsă îndărătul lor, părea

deci retrasă, cu mult bun simț, din locul de onoare ce-i fusese hărăzit, iar felul în care ținea capul, ușor aplecat spre Aurelia, dealtminteri cea mai bună prietenă a ei, lăsa impresia că autorizează și acceptă frumusețea celeilalte, o frumusețe pentru care abia perspectiva actuală, fotogenia, situarea și erodarea cartonului deveniseră dovezi. O lăudabilă capacitate profetică îi asigura Dorinei farmec și naturalețe, tot ea îi făcea icoana rezistentă. Instructoria se răsucise, desigur intenționat, ca să marcheze preferința, spre cele trei fetișcane, grupul căpătase astfel un nucleu care-i îngăduia să se structureze și, era numai o părere ?, doar Bujor Niculescu dimpreună cu fata de lângă el alterau armonia imaginii : dar, la urma urmei, alcătuiau o linie nostimă și ciudată, un soi de accident vizual ce se opunea intențiilor nivelatoare ale fotografului, lipsit de har ; n-avea de ce să se supere de caraghioslicul pe care-l girase involuntar. Amuzat, porni să-l depisteze pe Dănuț Busuioc : i se zărea doar o parte din cap, — undeva în ultimul rînd, căci era dintre cei mai înalți, — dar de ajuns ca să-i ghicești puful mustăcioarei, creștetul tuns chilug chiar și în timpul vacanței, precum și aerul războinic, necruțător, ce nu reprezenta decît o biată și naivă mască.

După această identificare, dispunînd de toate personajele, fotografia, rămasă pe birou, dispăru dinaintea ochilor iar pe ecranul său interior se proiectă secvența primei întîlniri adevărate cu fata de care se îndrăgostise, năvalnic, profund și cu desăvîrșită candoare, la începutul adolescenței. Era ceva extrem de bizar și de magic în acea întîlnire, ceva care înfiora și acum sufletul lui Bujor Niculescu. Se apropia sfîrșitul vacanței, știau, și el și fata, că dincolo de bucuria și neliniștea care-i alătura în orele dimineții la jocuri și „activități“, dincolo și de înserarea cînd priviseră împreună, pe fondul larmei și cîntecelor, flăcările amețitor-aromate și insidioase ale focului de tabără, dincolo de magnetismul ce nu mai avea nevoie să se exprime în cuvinte lămuritoare, nici măcar într-o atingere a degetelor, exista o continuare firească, necesară și nespus de atrăgătoare ce se contura asemeni unei întîmplări stingheritoare și tonice în același timp. Erau, oricum, în întîrziere și asta-i făcea să se simtă vinovați de lașitate și prea speriați de propria inocență, datorî să se supună totuși regulilor lumii, pe care le cunoșteau, și în-

demnurilor inimii, pe care abia le descopereau. Ajunseseră să se poarte, diminețile, cu destulă dezinvoltură în cuprinsul relației lor, și-atunci, cu mult înainte de momentul despărțirii zilnice, cum tocmai vorbeau despre o carte, parcă el îi povestea că o citise de mai multe ori iar ea parcă aștepta altceva, ori numai zîmbea altfel, îi propuse să i-o aducă după amiază, bineînțeles dacă ieșea la plimbare, nu trebuia să vină anume, iar ea zîmbi fericită și nu mai fixară nici locul nici ora întâlnirii, căci stabiliseră ceva mult mai însemnat, scăpaseră cu bine dintr-o mare încercare, și se îndreptară, sporovăind încântați, spre terenul de volei, fără a pomeni în vreun fel de ceea ce, în sfîrșit, avea să se întîmple. Ajuns acasă, el pregăti cartea, se uită la ceas de la bun început și-apoi, nici prea tîrziu, nici prea devreme în raport cu o clipă fixată parcă dintotdeauna în inima lui, porni spre centrul orașului și se opri, așteptînd, la un colț de stradă ce i se părea foarte potrivit din toate punctele de vedere; dar după cîteva clipe, nerăbdător, suspicios față de el însuși, mutînd mereu cartea dintr-o mîină în alta, transpirat, judecîndu-și cu asprime neliniștea nemotivată, trecu pe celălalt trotuar și se opri iar, în dreptul vitrinei unui atelier fotografic, sprijinindu-se de bara de alamă și privind, fără să vadă, șirurile de poze pînă cînd descoperi, bucuros, că geamul vitrinei avea calități de oglindă ce cuprinde întregul spectacol al străzii. Acum putea aștepta liniștit. Nu peste mult timp, o descoperi pe Dorina în mulțimea ce se vîntura, dus-întors, în pas de promenadă, pe trotuarul celălalt. Era sărbătorească îmbrăcată, părea liniștită, înainta plutind parcă, sprijinindu-se, ca și în fotografie, de brațul Aureliei. Probabil că așa trebuie să fie, așa se cuvenea, gîndi el deloc supărat de prezența aparent inoportună, aparent contrară înțelegerii tacite, a celeilalte fete; dar acel „se cuvenea“ îl pusese în încurcătură: cum trebuia să procedeze? Nu fusese văzut (era bine, era rău? !), pîtea deci să mai aștepte pînă la întoarcerea perechii. Brusc, decise să le iasă în față, asta se cheamă „întîlnire“; trecu dincolo, luă strada de la capăt, înaintă încet, ridicîndu-se pe vîrfuri ca să le vadă din timp. O văzu mai întîi pe Dorina, mergînd chiar pe marginea trotuarului și privind în răstimpuri spre trotuarul celălalt. Nu mai ține brațul celeilalte, poate Aurelia nici nu mai era, dar o descoperi și pe ea, descoperi chiar și un nou personaj ce părea să i-o fi luat

înainte : flancat de cele două fete, vorbind întruna cu o anume afectare, Busuioc M. Dan (mai înalt cu un cap decît nivelul către care el își orientase privirea încordată) se adresa mai ales Dorinei și, o clipă înainte de „întîlnire“, ea îi răspunse rîzînd, rîseră toți trei și trecură astfel pe lîngă el fără să-l bage în seamă (era bine, era rău ? !), adică într-un fel care, sigur, nu „se cuvenea“. Își pierdu cumpătul și flexibilitatea gîndirii, nu mai așteptă un nou prilej ci, după doar trei pași, se răsuci și, venind din spatele grupului, fără ezitări, ca și cum chiar atunci ar fi văzut-o, apucă brațul Dorinei și o întoarse pe față spre el, surîzînd triumfător. Gata, se „întîlniseră“ !

Era într-unul din momentele de destindere, din ce în ce mai rare în ultimele săptămîni. Așa cum hotărîse Burghеле, dintre funcționarii de răspundere, de o scamă cu el, sfera competenței lui Bujor Niculescu era cea mai cuprinzătoare, iar pe măsură ce subalternii de toate vîrstele și de toate categoriile precum și feluriți inspectori și șefi de compartimente cu care uzina avea legături în exterior, se obișnuiseră să-l recunoască, să-l respecte și chiar să-l aprecieze, îndatoririle inginerului șef de producție deveneau atît de numeroase și de presante încît pe agenda sa de lucru existau întruna chestiuni nerezolvate pînă scara tîrziu. Uneori abia apuca să mai doarmă pentru că în toiul nopții era solicitat în diverse puncte nevralgice ale amplului mecanism cu flux nicicînd întrerupt. Spre deosebire de perioada premergătoare numirii, cînd Burghеле obișnuia mereu să-l laude și să-l încurajeze, acum, cînd ar fi avut nevoie de asemenea sprijin moral și cînd ar fi meritat, în adevăr, vorbe bune, directorul general nu-l căuta decît ca să-l avertizeze, să-l pună în întîrziere, să-l mustre pentru una ori alta pe cel căruia îi încredinșase atîtea frîne decisive, indiferent dacă erau numai ei doi ori dacă asistau și alți colegi. Pe lîngă îndatoririle obișnuite, ele însele desfășurate pe planuri întinse, Burghеле îi transmitea spre soluționare sarcini ce ar fi trebuit să și le asume personal, dar tînărul era prea încîntat de onoare și prea nou în funcție ca să știe să protesteze împotriva acestui tip de transfer ; apoi directorul cerea prioritate pentru misiunile astfel transmise, chiar dacă erau mai puțin însemnate decît cele „normale“, îi fixa termene scurte și-l controla fără cruțare.

Astfel, fără voce și adesea fără să observe, pierdea reflexul contactelor autentice, simțea, dinlăuntrul său, împunsături nefirești pentru orice abatere nevinovată de la situația de motor sub presiune dar, spre deosebire de Burghеле, nu reacționa nicidecum excesiv ori paradoxal, nu-și descărca nemulțumirea, se descurca răspunzând prin surîsuri absente, în timp ce gândul îi zbura la pasul ce urma să fie făcut. Mult mai dotat decât Burghеле cu sensibilitate și căldură, izbutea acum mai puțin decât celălalt să le exprime, căci nu știa să se prefacă și nu se putea împiedica să măsoare, automat, posibila irosire de timp. Iată, de pildă, se trezise foarte curînd în situația de a întâmpina nemulțumiri, în legătură cu foarte rapida sa ascensiune, nu din partea colaboratorilor directorului pensionat — așa cum își imaginase, fără o intuiție exactă, după sărbătorirea lui Băncilă, și în raport de atitudinea aceleia față de el — ci tocmai din partea celor din generația sa ori chiar a „novicilor”. Mai întîi pentru că aceștia constituiau promoții deprinse să spună lucrurilor pe nume, fără pregătiri sau menajamente, mai apoi pentru că ei nu erau adaptați pe deplin metodologiei organizatorice încelășenite, în sfîrșit pentru că autoritatea lui Burghеле, și prestigiul său legendar, nu-i intimidau.

Același cuplu pitoresc, alcătuit din Frunzelea și Sebeșan (ori din Sebeșan și Frunzelea, Dumnezeu știe cum e mai corect), folosind obișnuitul stil al convorbirilor telefonice realizate în colaborare, îi transmise rugămintea de a primi în audiență pe inginerul Nițu.

— Nu ne mai înțelegem cu el ! spuse, tocmai ponderant, Sebeșan.

— Un copilandru. dar un copilandru de ăsta care... ! interveni Frunzelea, cu năduf și cu aerul că face o precizare extrem de utilă.

Grăbit cum era, Bujor Niculescu înțelese că tînărul insista să meargă la inginerul șef, în cine știe ce chestiune de serviciu în care soluția adoptată de cei doi adjuncți i se părea neconvenabilă iar cuplul încercase, fără a reuși, să-l împiedice.

— N-am timp, să meargă la... ! încercă să se eschiveze Niculescu. (Și totodată să-i asigure implicit pe interlocutori că dreptatea e de partea lor.)

— Este venit de doi ani și ocupă chiar fostul dumneavoastră post ! spuse atunci Sebeșan, ca și cum ar fi into-

nat o informație, iar în context replica sună ca o intervenție „totuși !”, în favoarea tînărului.

— Îl cunosc, unul mărunțel, negricios !

— Cum prea bine ați binevoit să observați ! îl asigură respectuos, dincolo însă de orice înțeles logic, departe mai ales de vreo umbră de ironie, vocea lui Sebeșan.

— Dragul meu, este un ăsta, cum îi zice... interveni Frunzelea, iarăși vehement.

— Bine, să vină ! se lăsă atunci convins Bujor Niculescu, închizînd telefonul.

Nițu apăru spre seară, cînd inginerul șef scăpase de grosul grijilor importante, și cînd amîndoi erau destul de obosiți ca să le mai ardă de formulări protocolare.

— N-am avut timp să vin mai devreme ! anunță musafirul.

— Nu-i nimic. ia loc ! răspunse zîmbind Bujor Niculescu, considerînd, potrivit scenariului său, că fraza de debut conținea, într-o formă inadecvată, scuze pentru faptul că-l deranja atît de tîrziu.

Dar așezîndu-se comod, celălalt adăugă, cu un rîs forțat :

— Foarte repede te-ai învățat s-o faci pe șeful !

Contrariat, Niculescu nu se alarmă încă : poate omul voia, sub o mască a durității juvenile, să-l flateze !

— Ia să auzim : ce te-a pus pe drumuri ? întrebă el binevoitor, apoi se interesă vesel : Neînțelegeri cu conducerea colectivă ?

— N-am vreme să mă ciondănesc cu ei ! Nu știu cum te descurcai dumneata acolo, am impresia că ai lăsat treburile în voia lor, folosind răgazul pentru a-ți găsi un loc mai comod, dar eu nu-mi văd capul ! E o instalație foarte dificilă !

De astă dată, tocmai precizarea din urmă, neutră în aparență, strict tehnică, beneficia de un ton agresiv. Nu mai era îndoială : băiatul aborda audiența pus pe hartă, contestînd, gata de atac. Niculescu abandona zîmbetul, îl interogă cu asprime :

— Ce dorești, tovarășe inginer ? Scurt !

— Eu ? ! Nu te interesează pe dumneata ce doresc eu, spuse cu voce scăzută și deloc pătimaș. M-au trimis, înseamnă că trebuia să vin !

În acest fel, convorbirea nu putea fi continuată ; pe de altă parte, ipoteza de a-i convoca și pe cei doi adjuncți, de a arbitra un conflict foarte ȝepos, era un fel de a irosi timpul.

— Ce-ai propus-dumneata, ce ȝi s-a refuzat ?

— Nimic ! Probabil n-ai înȝeles dumneata, probabil oamenii te-au luat pe departe, să nu te irite ! medită Niȝu, cu amar reproș.

— Adică ? !

— Chestiunea e următoarea : ai dat o dispoziȝie săptămîna trecută, ei mi-au transmis-o, adică Sebeșan, mi s-a părut fără rost, și n-am aplicat-o. La alte instalaȝii poate se potrivește, la mine, din motive pe care nu are rost să ȝi le amintesc, abia ai plecat de-acolo, nu ! Am și spus : Ia uite, a și uitat ! Probabil am mai zis ceva, nu reȝin !

— Înȝeleg ! spuse Bujor Niculescu.

— Pot pleca ?

În ciuda senzaȝiei că risipește un timp preȝios. în ciuda surprizei dezarmante, Bujor Niculescu își dădu seama că întrevederea nu se poate încheia așa.

— Consideri, deci, că nu-mi fac datoria așa cum se cuvine ? ! spuse el, lăsîndu-se în voia iritării.

— N-am spus asta. Dacă te interesează totuși părerea mea neoficială, am impresia că ești prea tînăr și n-ai acele merite ieșite din comun care să te îndreptăȝească să-i înveȝi totuși pe alȝii. Mă rog, nu știu, nu s-o fi găsit altul mai bun ! În locul dumitale aş fi mai prevăzător știind că toȝi ochii sînt aȝintiȝi asupra mea și toȝi așteaptă să-mi dovedesc, cu prisosinȝă, dată fiind situaȝia, competenȝa. Nu m-aș lăsa descoperit nici cît un fir de pai ! Crezi că nu sînt de bună credinȝă ? ȝi se pare o izbucnire de invidie ?

— Da ! răspunse global Bujor Niculescu și se ridică.

— Așadar trebuie să mă aștept la consecinȝe ? ! îl provocă, fără tonul corespunzător, succesorul său, ridicîndu-se de asemenea.

Tînărul inginer șef îl privi drept în ochi, socotînd, o clipă, că va putea transmite pe această cale un mesaj ce nu se alcătuisese încă limpede în mintea lui.

— Ai să te răzbuni pe mine pentru că am fost cîstit și ȝi-am spus ceea ce alȝi colegi nu îndrăznesc ori n-au prilejul ? ! Și, mă rog, ce-ai să faci ? !

— Ai aerul că ai făcut un gest de prietenie ! Dar nu e cazul ! încercă Niculescu să amîne răspunsul.

Celălalt aștepta.

— Norocul dumitale e că deocamdată sînt prea ocupat și n-am timp să mă răzbun ! încheie el cu asprime. Poți pleca !

Rămase destul de mulțumit de felul în care procedase, ținînd seama și de surpriză (cuplul Sebeșan — Frunzelea ar fi meritat să fie admonestat !) și de oboseală. De asemenea, i se păru obligatoriu să-i relateze întîmplarea lui Burghеле ; era doar o chestiune de disciplină, nicidecum una personală ; și-apoi, supraaglomerîndu-l cu treburi, directorul îi răpea cantitatea de timp în care ar fi trebuit să se ocupe de prevenirea unor asemenea relații tulburi, dacă nu chiar dăunătoare. Abia mult mai tîrziu, după ce ajunse acasă, își puse întrebarea : observația tînărului era îndreptățită ? ! Ar fi trebuit să întreprindă o, cît de sumară, cercetare, în orice caz să afle la ce dispoziție se referise Nițu, apoi să-l combată argumentat, apoi să explice lui Sebeșan și Frunzelea că ar fi fost datoria lor, dacă aspirau ca Dorneanu — șeful legitim — să nu fie înlocuit cu cineva din afară, să explice tînărului ce are de făcut, apoi să raporteze în scris lui Burghеле și să propună măsuri ! Dar cînd, cînd ? ! Dar, mai ales, merita să ia în serios ceea ce considerase, fără ezitări, o răbufnire de invidie ? Nemulțumit, în cele din urmă, că nu scurtase convorbirea îndată ce se lămurise (în ce moment se lămurise ? se lămurise cu adevărat ?), se gîndi el însuși că e prea tînăr, de fapt prea neexperimentat ; însă drum înapoi nu mai exista, avea să dobîndească, pe parcurs, pricepere, așa cum alții, prin romane, cîștigă dragostea după căsătorie, doar nimeni nu se naște priceput, depinde doar de cît de puternic este instinctul de orientare ; în concluzie, cu Burghеле n-avea ce discuta !

Dar era atît de singur în ultima vreme, lipsit cu desăvîrșire de posibilitatea de a-și confrunta gîndurile cu cineva de încredere, lipsit și de timpul necesar pentru asta. Il muștrase, altminteri inabil, pe Nițu pentru că acționase în virtutea unei prietenii inexistente ; dar el, în criză de timp, își abandonase prietenii, oamenii cu care se înțelegea, pe cei mai apropiați ! Iată, de la plecarea Corei, nici pe Ovidiu nu-l mai vizitase, așa cum obișnuia

într-o vreme când nu locuia încă la doi pași de vila lui. Firește, Ovidiu disprețuia acest gen de neliniști, le expedia, opac la nuanțe. dar de la el, de la familia lui, putea obține energia tonică necesară pentru a suporta mai ușor confruntările administrative : și-apoi, nu pentru a „obține ceva“ merita să-l caute pe Ovidiu ; iar pentru frământări noi, orice om trebuie să găsească prieteni noi, oameni cu care să găsească o platformă comună de dezbattere ; dacă nu avea înzestrarea să ajungă, și mai cu seamă nu voia să ajungă, un tip ca Burghele, calculat, rece, preocupat numai de manevrarea celor devotați, a rivalilor, a foștilor rivali, a foștilor devotați. Și, peste toate, parcă anume ca existența să-i fie și mai complicată, se apucase, la o vîrstă deloc potrivită pentru astfel de răsturnări, să ducă o existență castă, să devină, din întîmplare, un sihastru. Desigur, acum, din pricina supărării, era predispus să exagereze, nu-i pretindea nimeni să rupă relațiile erotice, mai ales cele comode, singur, și din dragoste o făcuse, nu se putea spune că e o „întîmplare“, dar nici o chestiune de principiu nu era !, Cora însăși ar fi fost probabil uimită să afle, mai ales că ea nu doar absentă (refuza asemenea meschină optică !) dar nu-l iubea, asta însemnînd că între ei nu... dracu să-l ia de raționament !, dar e un bărbat tînăr, sănătos, un om care muncește și trebuie să aibă mintea limpede ! Ori nu mai avea timp nici pentru asta ? ! Putea considera că făcuse, la îndemnul inimii, o greșeală, acționase nesăbuit, ca un adolescent naiv, uitînd ce e cu el, așa cum, din cu totul altă formă de neatenție, de insuficientă cunoaștere de sine, nu-l căutase pe Ovidiu. Nu avea fire și temperament de singuratic, nici de ascet, dar se complăcuse închipuindu-și că poate trăi oricum ; nu putea fi, această convingere subconștientă, decît expresia unui imens orgoliu secret ! Nemulțumirile tînărului inginer Nițu erau, firește, fleacuri ; dar propriile lui nemulțumiri, la care uitase să mediteze ? !

Apariția Corei pulverizase toate relațiile lipsite de dragoste în care era angajat ; le abandonase, prin urmare, fără părere de rău, constatînd că nu mai avea chef, era un tribut firesc, da, plătit propriului său suflet, nicidecum un sacrificiu pe altarul iubirii, a unei iubiri neîmpărtășite, în care numai el, cu nădejde și îndărătnicie, credea, de ce s-ar ascunde ori s-ar preface față de el

însuși ? Dar mai departe : de ce se ferise s-o salute pe Gina Vilescu, de ce se temea de privirea ei, din ce motive ? ! Pe această domnișoară enigmatică ar mai fi vrut s-o întâlnească, deși n-o iubea, nimic din afara relației, complicate, cu ea nu era de natură să-l împiedice s-o vadă și totuși, în mod inexplicabil, procedase ca și cum „nu avea voie“ ; nu așa se trăiește, nu așa trebuie să trăiască el ! Începu să umble agitat prin cameră, decis mai întâi s-o caute pe fată, mai apoi să meargă în vizită la Ovidiu (în mod curios, căci în nici un caz între cei doi nu se putea opta. fiecare din ei aparținea altei ierarhii) dar renunță la ambele proiecte din pricina orei înaintate. „Ca să vezi, dacă nu m-ar fi căutat tânărul Nițu, nici nu mi-ar fi trecut prin cap !“ medită, cu autoironie, Bujor Niculescu.

Impovărat de o insomnie, ce constituia o premieră (nu doar pentru perioada de cînd întâlnirea cu Cora și succesul profesional inauguraseră, conjugate, un timp fast, era convins, în existența lui, ci o premieră „absolută“), încercă să citească ; dar toate cărțile pe care le privea îi păreau inadecvate momentului : unele erau prea bine cunoscute ca să aibă răbdarea de a relua, celelalte, cele necunoscute, i-ar fi solicitat dispoziția și răgazul corespunzătoare unei aventuri. Își îndreptă interesul spre valizele și cutiile încă nedesfăcute după mutarea în colonia de intervenție, îi veni în minte fotografia făcută într-o îndepărtată zi de tabără și se apucă să cotrobăiască prin plicuri și albume, cu crescîndă emoție, în căutarea parcă, a unei zile fericite.

În ziua următoare, lăsînd încă multe treburi nerezolvate, sună la ușa locuinței lui Ovidiu. O vreme nu-i răspunse nimeni. În așteptare, — căci toate ferestrele apartamentului, dispuse de-a lungul unui cerdac (încărcat cu borcane de murături, prea multe și prea meșteșugit ornamentate ca să nu trădeze mîna pricepută și răbdătoare a stăpînului casei) erau puternic luminate, iar din hol răzbăteau vocile focoase ale celor două fete — constată și că frumoasa grădină ce înconjura vila era părăsită, iar uneltele, atît de dragi lui Ovidiu, zăceau aruncate lîngă scările de lemn. În sfîrșit, veni să-i deschidă fata cea mare, numai că ea nu-i sări în brațe ca altădată, ci se grăbi să se întoarcă, probabil spre a nu-i îngădui

mezinei să pătrundă în holul neîncălzit. După asemenea primire. Bujor Niculescu rămase destul de stingherit în fața ușii, gata să facă drum-întors. Iată însă că se ivi și Ovidiu, care-l întâmpină cu bucurie, și-apoi, fără să-i întindă mîna, rămase tăcut lîngă musafir, în prag, privind la rîndu-i, la fel de nostalgic, pămîntul scormonit de păsări, tufele uscate și neîngrijite. Alături de bunul său prieten (îmbrăcat și acum, la început de iarnă, cu un pantalon de doc și cu o bluză cu mîneci scurte, decolorată, descheiată la gît, încălțat cu niște papuci de plajă), Bujor Niculescu se simți dintr-o dată bine, îmbărbătat de tăcerea, plină de inteligență și bun simț a celuilalt, de privirea lui înțelept-amară, ce mărturisea consimțămîntul la dispoziția sufletească a vizitatorului.

— Ar fi trebuit să strîng, să mai pregătesc cîte ceva : acuși dă înghețul și... declară Ovidiu în loc de bun venit. Dar n-am timp ! spuse apoi cu voce scăzută, articulînd însă extrem de limpede vorbele ca și cum le-ar fi subliniat pe fiecare în parte.

Văzînd că Niculescu nu răspunde, nu salută, și pare foarte emoționat, îl cuprinse cu brațul vînjos și-l trase în casă, spunîndu-i, ironic acum, într-un fel amical care sugera că-l invitase și că-l aștepta de mult.

— Hai să vezi cu ce mă ocup ! (În loc, adică, de a-și vedea de treburile care-i făceau plăcere.)

Îl ajută să se dezbrace și îl conduse în prima încăpere, fără a-l lăsa să ajungă, ca de obicei, în camera copiilor unde musafirul se simțea întotdeauna în largul său. Niculescu înregistra toate aceste schimbări de atitudine ca pe niște semne ce marcau cu duritate cea mai lungă pauză intervenită în relațiile lor prietenești, dar nu se supăra, dimpotrivă îi era recunoscător gazdei pentru asemenea franchete. În camera ce-i servea drept birou de lucru, atelier și mai ales loc de reculegere și refugiu, Ovidiu instalase o planșetă (desigur împrumutată de la serviciul de proiectare) pe care se afla schița unei noi instalații ; în jur, vrafuri de mape, din acelea care însoțesc studiile tehnice prealabile unor lucrări de investiții.

— Nu mai răzbesc ! explică, surîzînd, Ovidiu. Dimineața, telefoane, discuții, alergătură, și uite-așa te trezești că n-ai făcut ce era mai important. Așa că n-am altă soluție decît s-o iau de la capăt îndată ce ajung acasă !

declară el apoi, împăcat, oricum fără acea părere de rău pe care celălalt vîna s-o descifreze în cuvintele lui.

— Nu mai lucrezi la atelier ?

— Nu ! Cum era să scap tocmai eu în vînzoleala cuprinzătoare organizată de Burghеле ? ! Dar aş putea spune că, faţă de alţii, n-am păţit-o prea rău. Cea mai dificilă a fost aşteptarea : cine ştie ce idei năstrușnice...

— Se cheamă că te-au avansat ? se interesă Bujor, ca un om aflat cu totul în afara acestor chestiuni.

— Nu : nici una, nici alta ! îl asigură Ovidiu. Însă timp nu mai am, asta e sigur ! explică el înveselit. Noroc că eu am trecut prin multe, nu e Burghеле prima iubire, așa că o să mă deprind, iar cînd te deprinzi, ştii şi tu !, altfel merge !

Bujor Niculescu socoti că va urma neîntîrziat o convorbire despre propria lui poziţie de şef asupra căruia — cum i se spusese — „sînt aţintite toate privirile“, căci schimbările hotărîte de noul director îl acaparaseră pe Ovidiu, îi modificaseră structural existenţa, iar dintre aceste schimbări, avansarea lui era, totuşi, cea mai spectaculară. Poate Ovidiu voia să-i ceară explicaţii, poate voia să-i solicite un ajutor ţinînd seama de împrejurarea că munca peste program, chiar temporară, i-ar fi agravat boala, poate voia să afle, din amiciţie, cum s-a obișnuit Niculescu cu noile sale răspunderi, atît de importante. Dar gazda modifică brusc linia discuţiei, întrebînd cu mult interes :

— Ce mai e cu fata aceea ? Ți-a scris ? Se întoarce ?

Înainte ca musafirul să apuce să răspundă, înţelegînd parcă şi faptul că Niculescu nu se aştepta la asemenea întrebări, şi deci trebuie să-i acorde un răgaz, Ovidiu continuă însufleţit :

— M-am gîndit foarte mult la voi. Adică atunci, după ce ai adus-o aici ! preciză el izbucnind în rîs. Apoi, cum ți-am spus, n-am mai avut timp ! adăugă, arătînd spre planşetă şi spre vraful de mape. M-am gîndit că e o chestiune extrem de însemnată pentru tine, o alegere de care depind multe (nici acum, deşi asociaţia era la îndemînă, plutea, de fapt, în aer, nu pomeni despre funcţia importantă ce i se încredinţase tînărului) şi, voiam să-ţi spun, din păcate nu te-am mai văzut (Dar tu de ce nu mă

cauți ? era gata să-l întrebe, destul de iritat, Niculescu.), că mi-a plăcut, pare să fie... un om ! Nu e chiar așa tânără, o copilă, cum m-ai lăsat să înțeleg, ci tocmai cum trebuie, în sfârșit m-aș bucura să aflu că n-a fost un foc de paie !

— Nu, nu ! răspunse în grabă musafirul și, în ciuda primului impuls, nu mai adăugă nici o vorbă.

Dealtfel erau atâtea de spus, atâtea se întâmplaseră cu el de când nu-și văzuse prietenul, încît, chiar dacă s-ar fi hotărît să povestească, n-ar fi știut de unde să înceapă.

— Iată, nu e în firea mea, după cum ți-ai dat seama, să fac destăinuiri din care să poți desprinde eventual o învățătură (continuă atunci Ovidiu, înnegurîndu-se ușor) dar eu am făcut-o fără să mă gîndesc destul, cam fără să-mi dau seama ce fac și, norocul meu că nu s-a întâmplat așa, putea să iasă rău. Rău de tot ! Nu, nu mă plîng, nici nu mai e cazul, mai cu seamă n-aș vrea să fiu în situația de a proceda altcumva, pe scurt nu voiam să-ți spun decît că mi-am adus aminte și m-am gîndit la tine ! E foarte bine că poți medita în liniște la un pas atît de important, mai important decît crezi, oricîte eforturi de imaginație ai face, mai ales că fata nu e dintre acelea care se agață de primul bărbat care o cere în căsătorie. Mi-am dat seama, asta se vede imediat : pare un om grav și loial.

— N-am cerut-o în căsătorie ! zîmbi Niculescu.

— Nici n-am spus asta !

— N-ai spus, dar...

— Nici n-am lăsat să se înțeleagă că-ți dau vreun sfat în acest sens ! sublinie, cu seriozitate, gazda. Dar am spus tot ce-aveam de gînd să spun în legătură cu acest subiect, așa că-l putem considera încheiat ! Hai să vedem ce fac copiii !

— Nu te deranjez ? Am văzut că ai mult de lucru.

— Se face. Noaptea e lungă.

— Nu te obosește ? se interesă cu căldură musafirul. N-am vorbit despre asta niciodată, dar am înțeles că aceste eforturi îți fac rău.

Aproape se oferea să intervină la Burghеле, făcînd uz de poziția sa privilegiată, în virtutea unei îndatoriri

de prieten, pentru a obține ceva ce în nici un caz nu putea fi considerat drept o favoare.

— Deocamdată merge, i se răspunse.

— Eu însumi lucrez foarte mult și... insistă Bujor.

— Ei, tu ești foarte tânăr ! spuse Ovidiu și era acum foarte limpede că refuză să discute o chestiune ce reprezenta, pentru el, un aspect dificil, dacă nu chiar neplăcut, al prieteniei lor, un soi de imixtiune impură într-o relație ce nu trebuia alterată.

Oricît de spăsit ar fi venit Bujor Niculescu, oricît de dispus era să accepte refuzul celui alt de a se preocupa de meandrelle ierarhice și oricît de prevenitor se purta Ovidiu cu el, obstinația acestuia din urmă, de a nu comenta în vreun fel avansarea sa într-o funcție importantă, începea să-l scoată din sărite. În definitiv, nu făptuise nimic reprobabil, nu-și făcuse loc cu coatele, nu făcuse rău nimănui, la toate acestea ar fi putut răspunde : dimpotrivă !, dar înțeleptul Ovidiu Porunca stăruia să-i dea a înțelege că, datorită unei simpatii speciale, îi trecea cu vederea un defect rușinos, un cusur, în cel mai bun caz, temperamental. Dar nu putea înghiți la nesfârșit o asemenea atitudine ! Dacă avea ceva de reproșat, trebuia s-o spună deschis, iar dacă, în ochii lui, chestiunea căpăta dimensiunile unui mod penibil de a trăi, atunci n-avea decît să nu-l mai întîmpine prietenește : doar nu rămîi pentru totdeauna prieten cu un om, să zicem, slab de minte. Pentru Dumnezeu, nu cumva Ovidiu, strălucitul Ovidiu, începuse să se teamă de el ? ! Dar îi era peste mîna să provoace o limpezire. Atunci cînd vorbise despre Cora („o alegere de care depind multe“ își aminti, agasat, Bujor Niculescu) ca despre un om grav și loial, ar fi trebuit să-și pună întrebarea dacă tînărul său prieten merită, poate obține și păstra, dragostea unui asemenea om, de vreme ce apucase pe calea pierzaniei. Altminteri, ce însemna „m-am gîndit la voi“ ? Dincolo de punctul maximal al iritării, îl cuprinse compasiunea față de Ovidiu : vai, el era infirmul ! Acum era cazul ca Bujor să se întrebe dacă prietenia lor, marcată de fisura unei adînci nepotriviri, putea să continue : doar lui n-avea de ce să-i fie teamă de ruptură. N-avea de ce și totuși, curios lucru, parcă nu s-ar fi încumetat să se despartă pentru un ase-

menea motiv. Dar pentru motivul că se simțea jignit ? ! Mda, așa mergea. Numai că el venise să repare ceva, nicidecum să obțină justificări pentru o îndepărtare pe care timpul putea, foarte bine, s-o consfințească ; iar el avea nevoie de Ovidiu, adică de un prieten inteligent și fidel. Cu gândul la intervenția pe care intenționa s-o facă la Burghеле, hotărî brusc să-i propună directorului, trecînd peste faptul că proceda la o imixtiune în treburile altora, să-i dea lui Ovidiu o muncă de răspundere. Da, îi era prieten, îl cunoștea deci bine, era un inginer destoinic, iată că rezista și la efort. Fără să-i treacă prin cap să-l consulte pe Ovidiu, tocmai pentru că, nu se îndoia, acesta s-ar fi opus vehement, se simți dintr-o dată împăcat. Atunci să vedem ! se felicita el pentru gândul care-i venise.

Trecură, bine dispuși, în camera copiilor, unde se afla și Cecilia. Spre deosebire de soțul ei, femeia îl întâmpină cu multă sfială pe tînărul care devenise o figură importantă în uzina unde lucrau cu toții.

— Măriuca, spuse ea arătînd spre mezină, a întrebât de mai multe ori de domnișoara Cora.

Confirmarea impresiei foarte bune făcută asupra întregii familii de singura fată pe care Niculescu o adusese acolo păru să-l întristeze pe Ovidiu. El îl întrebă pe musafir, cu surprinzătoare agresivitate :

— Îl cunoști pe fratele meu Petru ?

— Bineînțeles.

— N-am decît un frate, continuă Ovidiu ceva mai potolit, cumva dezamăgit de constatare. Ei bine, pentru că a venit vorba, îmi amintesc că el s-a opus de la bun început căsătoriei noastre !

Și arată cu mîna spre Cecilia.

— Te rog, fetița înțelege, șopti femeia înroșindu-se.

— Ar fi bine dac-ar înțelege ! declară apăsât soțul.

— Au trecut zece ani ! i se replică.

— Da, consimți Ovidiu. Dar eu nu l-am iertat, în vreme ce ea, da ! Ba chiar are, și a avut mereu, o foarte bună părere despre Petru.

— Și el are o părere foarte bună despre mine ! spuse supărată femeia, după care părăsi încăperea.

Bujor Niculescu nu pricepea nimic.

— Chestiunea e următoarea, se apucă să explice gazda. Mititica asta pe care o vezi, — arată spre fetița ce continua să se joace cu plastilină, surîzînd încîntată — un copil foarte dulce și plăcut, a moștenit de la maică-sa un defect extrem de supărător pentru mine ! spuse Ovidiu oftînd adînc. E cam lingușitoare.

— Oh ! se încruntă Bujor Niculescu, lămurindu-se.

— Ca să înțelegi mai bine, am să-ți spun că între timp nevastă-mea s-a schimbat mult. Dar la început așa era : insuportabil de supusă. Iar asta mică, trage și ea într-acolo. Dar n-am s-o las. Sper că acum o să-mi fie ceva mai ușor ! Cu cea mare n-am avut probleme, îl asigură pe musafir. Așa m-am apucat să mă gîndesc la voi, la fata cu care-ai fost în vizită aici. Dacă vor semăna cu ea, copiii tăi, să fii liniștit, vor fi oameni adevărați !

Surprins de această banală previziune, după o atît de nedelicată punere în pagină, Bujor Niculescu nu se putu împiedica să întrebe :

— Și dacă vor semăna cu mine ?

— Atunci n-ai să le observi defectele ! i se răspunse.

— Bizară judecată ! Trebuie să consider că și soția ta are, privindu-și pruncii, unele nemulțumiri ! glumi musafirul.

— Să știi că nu mă menajează ! se arată Ovidiu dispus să renunțe la tonul grav.

— Dacă ai fi pornit-o așa senin, m-aș fi bucurat de elogiul pe care i l-ai făcut Corci. Ne-ai speriat !

— Mi-am amintit de povestea cu Petru și asta m-a încrîncenat ! parcă își ceru scuze celălalt. Altminteri să știi că în casa noastră domnește armonia. Cum ți-am spus însă, putea să iasă rău.

— Copilaș nevinovat ! spuse, muștrător, Niculescu.

Ovidiu luă în brațe fetița și o strînse la piept cu o duioșie care-l emoționă pe musafir.

— Poate simte că n-o iubim de ajuns și de aceea se teme. Numai dragostea vindecă neliniștile ! spuse Ovidiu, foarte emoționat și el. Înțelegi ? i se adresă fetiței și ochii i se umeziră.

Încă din seara aceea, — pe drumul spre birou, apoi iarăși pe drumul spre casă, și pînă în clipa cînd adormise — dar cu atît mai vîrtos în zilele următoare, ceea

ce considerase a fi o prea banală previziune („dacă vor semăna cu ea, copiii tăi...“), se vădi o judecată capabilă să foreze foarte adânc în gândurile lui Bujor Niculescu. Firește, pînă atunci, nu-i trecuse prin minte, măcar o dată, din întîmplare, că va avea copii. Auzea mereu în jurul său, oameni foarte tineri, cunoscuți sau necunoscuți, uneori băieți în primul an de facultate, rostind : „Dac-aș avea un copil...“ sau chiar „dom-le, mi-ar place să am o droaie de copii, la noi acasă eram șapte și...“ I se părea o expresie lipsită de conținut. Cîteodată numai se trezea îngrijorat de nepăsarea lui deplină față de acest aspect al viitorului. Dacă ar fi fost măcar în stare să spună „nu-mi plac copiii“, așa cum declarau alții ! Dar îi plăceau copiii, observa de asemenea că făcea parte dintre aceia cu care copiii se simțeau bine, relația cu fetițele lui Ovidiu stătea mărturie ; în mod direct însă, chestiunea nu-l interesa și-atunci i se părea stupid să-și pună întrebări în legătură cu ea. Cum dealtfel nici gândul morții nu-l preocupa, refuza, din onestitate, acest subiect de meditație precum și participarea la conversații găunoase în jurul acestei prea grave teme. Adevărul — dar și justificarea pentru ambele cazuri — este că se simțea încă, el însuși, un copil ; nu în sensul că reacționa cu prospețime infantilă la impulsurile exterioare, nu era ceea ce se numește, chiar cu bunăvoință, un „întîrziat“ intelectual ori psihic ; pragul maturității, resimțit cu ascuțime ca atare, ar fi jurat că nu-l depășise. Cum să se gîndească la propriii săi copii ? !

La început, presupunerea lansată de Óvidiu îi păruse încîntătoare, ca un elogiu frumos și meritat, cum dealtfel și spusese ; nu mai puțin însă, îi păruse o expresie gratuită. Rămas singur însă, reluată involuntar fraza dobîndi consistență. Cunoscuta atîtea femei și nu numai că nu se îndrăgostise profund de nici una, dar, acum își dădea seama — surprinzătoare și ciudată constatare — nici nu-i venise în minte că ar putea avea un copil, cu vreuna ; nu era vorba, pur și simplu, de neliniștea stîrnită de consecințele unei eventuale „încurcături“, de ceea ce se numește, în astfel de cazuri, lașitate. Era de fapt, răscolindu-și gândurile, nemulțumirea, teama, de a avea un copil în care să nu se recunoască, o ființă care să-i apar-

țină, așa cum aparținea el încă părinților săi, dar care să-i fie străină, poate ostilă. Se trezi dîndu-i dreptate lui Ovidiu, cu o convingere deocamdată suspectă : da, Cora constituia o garanție, și nu pentru faptul că era un soi de catalizator ci tocmai pentru că ea constituia expresia desăvîrșită a propriei sale personalități, „eul“ lipsit de defectele pe care și le recunoștea și de cele de care nu era conștient dar pe care le simțea în mod difuz. „Am luat-o razna, își spuse zîmbind, toată istoria nu e decît încă o dovadă că o iubesc și îmi inspiră încredere. Ce aberație : un om lipsit de defecte ! N-o fi avînd defectele mele, dar are, neîndoielnic, altele. Cînd era să le descopăr ? Important însă este că și după ce și le-ar dezvălui, le-aș trece cu vederea, le-aș considera neesențiale. Mai înseamnă și că mi-e tare dor !“ Nici după acest duș rece, preocuparea nu dispăru : o fată, mai ales o fată, ce greu e să fii tatăl unei fete, dacă ești un misogin mascat. De astă dată, izbucni în rîs : era, în adevăr, misogin ? ! Mă rog, unul tratabil. Atunci nu era, căci tocmai inflexibilitatea ar fi trebuit să-l caracterizeze. Era mai curînd sceptic, amar, prea orgolios. Ei bine, teama de a avea un copil, teama de răspundere să zicem, nu-l mai încerca ; ceea ce nu însemna, desigur, că, brusc, și-l dorea, ci doar începuse să se gîndească la o asemenea eventualitate. Era un pas important spre maturizare, spre pragul cînd el însuși nu se va mai considera un copil. Dar pînă la acel prag, rămîne încă un drum lung. Închise deci într-o paranteză întreaga meditație, prima meditație autentică asupra acestui subiect, dimpreună cu concluzia optimistă, revenind la prezent, la gîndurile și la treburile lui. Așadar, cum va întîmpina Burghela propunerea avansării lui Ovidiu Porunca, cunoscînd amicitia lor, cunoscînd prea bine și atitudinea rezervată a lui Ovidiu ? Ce-ar fi să apeleze la considerentul că fratele acestuia din urmă, Petru, era directorul tehnic al institutului departamental de proiectări ? Numai că, descoperind argumentul — cum să conteze pe discreția lui Burghela ? — Ovidiu ar fi făcut un scandal groaznic, ba, mai mult ca sigur, ar fi părăsit uzina, cu tot cu apartamentul din vilă și cu frumoasa grădină de flori ! Mai bine era să nu se grăbească, să aștepte o împrejurare convenabilă.

Deschise plicul care conținea răspunsul Corei (venit tot la adresa unde acum nu locuia decât doamna Miriam și adus de-acolo de un curier trimis cu mașina) la fel de înfrigurat ca și prima dată. Citi scrisoarea cu mare satisfacție, inclusiv frazele despre Bogdan Pastia ; probabil dacă fata i-ar fi scris, cu inteligență, farmec și gravitate, despre cucerirea cosmosului ori despre reamenajarea unui cămin pentru bătrâni, starea lui de bună dispoziție, în timpul lecturii, ar fi fost aceeași. Îi plăcea grozav s-o „asculte“ și s-o „vadă“ totodată. Avea impresia, pe de altă parte, că la capătul acelei scrisori vrăjite, va găsi propoziția-cheie : „Sosesc joi“. Dar propoziția lipsea. După lectura făcută cu inima, clipe lungi nu izbuti să se dezmeticească ; era ca și cum aspirase un parfum amețitor. Revenirea la realitate și la rațiune fu cu-atât mai crudă. Desigur Cora nu pomenea despre o despărțire ce ar putea să devină definitivă și nici de vreun destin nemilos ce le-ar sta în cale. În mod curios, textul continua, cu accente mai apăsate, dar mai bine ascunse, scrisoarea anterioară, ca și cum n-ar fi trebuit să conțină un răspuns la somația lui, la rugămintea de a se întâlni. Tânărul lua act abia acum, și se răzvrătea pe dată împotriva-i, de existența unei bune bucăți de timp în care n-aveau să se vadă, probabil luni întregi, cine știe ?, iar el își dădea seama că-i era imposibil să se consoleze cu asemenea perspectivă.

Ce ar fi urmat ? O scrisoare de răspuns din partea lui, apoi primirea alteia, apoi... un lucru absolut de neînțeles, respingător din punctul lui de vedere, adică o dragoste prin corespondență, ceva din alt secol, ceva din cărți prăfuite ori din melodrame lăcrimoase, ceva ce n-are nici o legătură cu viața ci seamănă cu un somn moleșit, apatic, o legătură nepotrivită cu firea lui, în dezacord cu tot ce crezuse și credea că înseamnă iubirea matură. Nu, decât așa, mai bine nimicul-nimicului ! Bucuria lui risca să fie, nu ciuntită, pe de-a-ntregul distrusă, iar încrederea în descoperirea sa să se spulbere în cele patru vânturi. Fata asta atât de inteligentă n-avea de fapt pic de minte și de suflet dacă-și închipuia că el va accepta să-i răspundă ! Răsuca foile în palmă cu stupoare, profund derutat, fără să priceapă de ce-și irosise ea timpul, dacă nu

cumva pentru a-l jigni pînă la risipirea oricărei îndurări, poate îl socotea nevolnic ori slab de minte dacă și-l imagina petrecînd luni și luni de zile în preajma unei cutii poștale. Era cit pe-aci să rupă hîrtia și s-o arunce pentru că, doamne, nu era făcut pentru un asemenea regim de existență, nici nu era plecat pe front, nici nu era internat într-un sanatoriu ori într-o pușcărie, nici o stavilă adevărată nu-i împiedica să se vadă și să-și vorbească, să se îmbrățișeze, să fie alături. Nu conta faptul că acum Cora nu putea să vină, asta se înțelegea, era un lucru omenesc, dar ea nu pomenea măcar de posibilitatea unei întâlniri, fie și de cîteva ore, și, mai ales, avea aerul că tăcerea ei nu ascunde nimic ieșit din comun !

Și dacă pînă la urmă mototoli doar și nu rupse scrisoarea ce i se părea inutilă, era numai din pricină că începuse s-o considere — totuși — un fel de relictă scumpă, o amintire de la un om drag pe care n-ai să-l mai vezi. Încă mai întunecat la chip, se întrebă într-un tîrziu dacă nu merita să mai facă o încercare, ori dacă nu era chiar dator să-i comunice Corei motivele supărării sale profunde, s-o ajute să-și înțeleagă eroarea și, poate, să revină asupra ei, ori dacă nu trebuia, fără să-i scrie, să aștepte minunea ca fata să-și dea seama că un asemenea tip de relație trebuie exclus nu pentru că scrisorile în sine ar fi rele, — ar primi și i-ar trimite bucuros chiar cîte trei pe zi ! — ci pentru că îndărătul lor se ascund niște raporturi falsificate. Nu-l iubește ? ! Dar nici nu va ajunge vreodată să-l iubească ; iar pentru el e mult prea nefiresc să rămînă „un prieten de departe“ căruia îi scrii din cînd în cînd, cu sentimentul că te adresezi ție însuți.

Alese, dintre puținele posibilități, să aștepte, în tăcere, mișcarea următoare. Dar va urma oare o asemenea mișcare, dar, mai cu seamă, ce însemna să aștepte ? Dacă era să aștepte iarăși, în fiecare zi, o nouă scrisoare, fără să vadă și fără să se gîndească la nici o altă femeie, era să trăiască la fel ca și cu o oră în urmă. Atunci poate, pentru a marca schimbarea, să nu mai aștepte cu încordare și să-și îngăduie unele „libertăți“ ? Dar asta însemna — lim-

pede — sfârșitul iubirii, căci iubirea se rezema, deocamdată, numai pe umerii lui. Ajuns în acest punct, reluă, ca după o criză de amnezie, pasajele care descriau revinerea lui Bogdan Pastia.

5

MEDICII NU GREȘISERA ; ÎN NICI un caz prin previziuni prea optimiste. Mai curînd decît se așteptau cu toții, pe la jumătatea lui decembrie, printr-un proces la fel de rapid ca și acela al instalării, cunș-ar zice : de la o zi — la alta, simptomele cele mai evidente ale bolii încetară să se mai manifeste. Iar îngrijirile medicale, chiar cele mai sumare, cum ar fi bătrîneasca schimbare a compreselor, fură suspendate. S-ar fi putut spune că mama se restabilise complet, oricum imobilizarea forțată era o etapă cu desăvîrșire depășită. Odată confirmate însă diagnosticul și evoluția maladiei, desigur că respectarea prescripțiilor inițiale se impunea și mai mult. Urma așadar, cu scopul de a preveni recidiva, un repaus cvasi-total, de lungă durată, o imobilizare voluntară.

În mod foarte curios, nici măcar vindecarea (căci perioada ulterioară nu putea fi numită decît convalescență, indiferent de forma ei specială), survenită neașteptat de repede, nu stîrni părinților Corei acea încredere exuberantă, obișnuită în asemenea împrejurări. La acești oameni, bucuria grozavă, resimțită firește, se resorbise, ca și spaima cumplită, destul de rapid. Același specific raport între firese și nefiresc, observat de fată și în clipa venirii acasă, își făcu din nou apariția ; un raport exprimat, ca și atunci, în mecanismul grijii părintești : o grijă binccuvîntată, învăluitoare, suspectă totuși. Abcesul psihic, în ciuda semnului pozitiv care-l însoțea acum, era de îndată resorbit, chiar reprimat, pentru a face loc calmului și naturaleței, care erau durabile și care reprezentau, în mai mare măsură, însemnele vieții, decît disperarea ori bucuria explozivă. Cît despre mobilul atitu-

dinii părinților față de Cora, acesta era de astă dată legat (dar un asemenea mobil poate fi găsit oricînd !) de comportarea — greu de admis — fiicei la ultima vizită a lui Bogdan Pastia. Cu alte cuvinte, dacă odinioară își ascunseseră neliniștile, lăsaseră impresia că „toate — se — desfășoară — ca — și — înainte“, pentru ca fata să nu sufere, acum își cenzurau mulțumirea și nădejtile, își egalizau comportarea, pentru ca aceeași ființă prea iubită să nu-și închipuie că răbufnirea de grosolănie față de acel musafir i-a fost trecută cu vederea ; mîhnirea, stîrnită de greșeala Corei, era, neîndoielnic, tot o dovadă de grijă părintească. Dar dacă fata, în loc să fugă de-acasă, i-ar fi anunțat că se căsătorește cu tînărul Pastia : ce s-ar fi întîmplat ? s-ar putea întreba. Greu de răspuns ! Sigur e doar că acum (deocamdată) nu-și îngăduiau s-o ierte ! Tăria sufletească, rezistența morală, aceste nobile trăsături de caracter ale părinților Corei — izvorul comportării grave cu care fata îl impresionase și îl cucerise pe Bujor Niculescu — avea un revers nu tocmai ușor de suportat.

Luînd act de această nouă fațetă a orientării educative, neschimbate în esență, la adăpostul căreia fusese crescută dintotdeauna, fata se simți foarte singură, decumpănită în același timp. Socotea că la vîrsta ei, și în raport cu problemele specifice acestei vîrste — doar în discuție era croirea unei alte existențe — acest tip de atitudine părintească devenise inoperant. Cum de ei nu-și dădeau seama ? ! Mai ales că, probabil, cam pe aceeași cale pierduseră dragostea și încrederea lui Alexandru ! Spre deosebire însă de fratele mai mare, Cora fie nu-și dădea seama ce are de făcut, fie nu îndrăznea să procedeze așa cum s-ar fi simțit îndemnată ori îndreptățită.

Chestiunea era destul de complexă. Iată, Corei nu numai că îi venea să sară în sus de bucurie, în înțelesul propriu al expresiei, adică să țopăie prin casă fericită de faptul că maică-sa se însănătoșise atît de spectaculos, scăpase incredibil aproape dintr-o cumplită nenorocire, dar — pentru prima dată — ființa ei se revolta pur și simplu împotriva atmosferei de naturalețe detașată, de calm cenușiu, cu care părinții se îndărătniceau să înconjoare momentele ieșite din comun, evenimentele din propria

lor viață. Pentru prima dată, fata judeca, în principiu, cu mare asprime, comportamentul lor, acut nemulțumită de ceea ce devenise codul normelor de conduită în familia ei. Nu încapă îndoială că își dădca seama de valoarea și de noblețea acestei modalități de înfruntare, prin seninătate și înțelepciune, a oricăror momente de cumpănă existențială ; dar nu voia să priceapă, deci să admită, în ruptul capului de ce bucuria ori suferința trebuiau întruna disimulate, în virtutea unui veritabil sistem, de parcă orice explozie psihică ar fi fost, neapărat, rușinoasă. Și o supăra mai ales faptul că acest sistem devenea, inevitabil, constrângător și pentru ea, din toate punctele de vedere. De pildă, trebui să-și ascundă bucuria de a-și vedea din nou mama sănătoasă, oricum să și-o cenzureze, de teamă că această manifestare mai - mult - decât - firească ar fi interpretată ca o dovadă că se simte împovărată de îndatoririle ei de îngrijitoare medicală ori, de ce nu ?, ca o încercare de a-și pulveriza răspunderea în cazul relației cu Bogdan Pastia. Nu era absurd, intolerabil ? ! Ce așteptau : să explice, să se delimiteze, să-și ceară iertare ? Dar nu voia ! Dimpotrivă, socotea că i se datorează lămuriri, scuze, justificări. În fapt, n-o întrebau nimic, nici n-o certau, dar fiecare gest, cuvânt ori tăcere vădeau neclintita și superioara lor convingere — epurată de orice umbră de îndoială — că dreptatea le aparține, iar Cora trebuie să recunoască și să se supună și să promită că nu va mai greși. Desigur că, pe de altă parte, îi era cu neputință să le strige în față adevărul, să încerce să destrame niște principii osificate, tocmai pentru că era conștientă de tăria morală ce intra în alcătuirea sistemului lor de comportare, tocmai pentru că, la nivelul nuanțelor, era dispusă să accepte și adevărul lor. Revenea la cazul Bogdan Pastia : putea să nu recunoască vinovăția ei, cândva riguros și sugestiv expusă de taică-su ? Să nu accepte că împinsese grosolănia dincolo de limitele acceptabile ? Dar dragostea, chinuită, pierită poate din culpa ei, regăsită târziu, într-un moment de neputință sufletească inexplicabilă, îi stârnea mai multe suferinți și remușcări decât orice fel de muștrare părintească, directă ori indirectă, mereu fermă și chibzuită. Or, lor, o asemenea ipoteză nici nu le trecea prin gând ! Dar asta era doar un aspect

al chestiunii, copleșit de-a dreptul de disproporția îngrozitoare dintre vinovăție și pedeapsă ; era ca și cum un elefant s-ar fi încăpăținat să se sprijine pe o cutie de chibrituri. Oare atât de puțin o cunoșteau, atât de puțină încredere aveau în ea : atunci la ce folosisese sistemul lor educativ aplicat consecvent vreme de douăzeci de ani ? Ea însăși era incapabilă să mediteze și să decidă asupra propriului destin ; în asemenea situație, nu doar povețele, dar și principiile lor, nu valorau doi bani.

După îndelungi frământări, decise să nu se revolte, să nu-și strige libertatea, ci să încerce să găsească — cu duioșie și răbdare — o cale de compromis. Într-o dimineață o întrebă pe maică-sa dacă n-ar fi cazul să-i anunțe și lui Alexandru fericita schimbare intervenită, ba chiar să-l cheme ca să se bucure împreună cu ei. Femeia consimți emoționată, o îmbrățișă pe Cora cu o mulțumire luminoasă ce părea să consenneze faptul că fata începe să se îndrepte ; Cora trecu, suspinînd, peste acest motiv de supărare. După ce îi scrisese fratelui, ca veni din nou lângă maică-sa și, făcînd oarecum uz de sinceritatea și supunerea filială, îi ceru îngăduința de a lipsi două zile de acasă pentru a merge să petreacă revelionul împreună cu colegii ei aflați încă în stagiul de practică. Era un prilej de a se destinde, așa cum desigur și ei doreau, de a reînnoa, cît de cît, firele unor relații care-i lipseau și cărora le ducea dorul. Considera că momentul era potrivit, căci tata, fiind liber la începutul lui ianuarie, rămînea acasă și o putea înlocui cu ușurință în treburile casnice. Ar fi fost bucuroasă să fie împreună cu părinții în momentul festiv al trecerii într-un nou an, mai ales că începea un an încurajator pentru toți, dar tocmai plecarea ei putea să însemne că lucrurile s-au îndreptat simțitor. Etc. Strălucă de bucuria acestor confesiuni și rugăminți puțin contrafăcute, doar atât cît trebuia ca satisfacția tuturor să fie deplină, iar maică-sa se însufleți, în adevăr, odată cu ea, promise că îl va convinge pe bătrîn să fie de acord, vorbind într-un fel care lăsa să se înțeleagă că amînarea consimțămîntului era doar o plăcută și ceremonioasă formalitate, un mod de a-l lua pînă și pe tată la consfințirea împăcării. Cora era în al nouălea cer.

Într-o stare de veritabilă euforie, ce-i îngăduia în sfîrșit să alerge de colo-colo voioasă, se apucă să tragă din dulapuri toate rochițele, să le probeze și să propună modificări năstrușnice, spre încîntarea mamei, ba chiar — sărind peste cai și etape — să pregătească valiza și să alcătuiască programul detaliat al plecării. Inutil poate a mai spune, după asemenea prea bine cunoscute preparative compoziționale, că, în ziua următoare, maică-sa îi comunică un rezultat negativ. Nu numai tatăl, dar ea însăși ajunsese la concluzia că nu era cazul — din motive ușor de înțeles — ca fata să plece. Ca și cum ar fi bănuît că se va întîmpla așa (vai, nu bănuise !), Cora nu se descurajă, nu dezarmă ; vroi, mai întîi, încă bine dispusă, să afle motivele refuzului pe care prefera, deocamdată, să-l numească ezitare. Și le află.

Bătrînul, om foarte inteligent și care, pe de altă parte, absentase în momentul cînd șăgălnicia gingașă a Corei își desfășurase vrăjile (altminteri, e de presupus că s-ar fi lăsat și el convins), hotărîse să transfere discuția de pe terenul fățarniciei drăgălașe și a compromisului unanim folositor, pe terenul adevărurilor spuse cît mai puțin pieziș cu putință. În acest scop, el tăie cu bisturiul firele ce legau chestiunea controversată de toate acele chestiuni de care aceasta depindea (boala și vindecarea mamei, existența lui Bogdan Pastia, prealabila încordare a raporturilor cu fiica, eventuala ei rămînere definitivă alături de părinți, opiniile exprimate cîndva de Alexandru) în sens favorabil, păstrînd doar o singură rădăcină : corespondența dintre Cora și Bujor Niculescu. Avusese grijă însă ca această unică relație să fie reținută cît mai exact. Ce rezulta ? Cora intenționa să petreacă revelionul împreună cu un prieten (chestiunea s-ar fi pus altfel dacă inginerul ar fi fost iubitul fetei ! observase, cu înțelepciune și degajată receptivitate bătrînul ; altfel s-ar fi prezentat lucrurile și dacă s-ar fi primit o invitație din partea colegilor de clasă, invocați cu atîta stăruință !) ; or, niște părinți, care-și cunosc cît de cît îndatoririle, n-au cum să consimtă, oricît de mare le-ar fi blîndețea, la asemenea fantezistă, prea ușuratică, inițiativă. Ce vor gîndi oamenii, ce va gîndi chiar și acel prieten, despre o fată și despre niște părinți, care au scăpat, în așa

măsură, hățurile din mînă ? ! Și-apoi : unde va dormi Cora acolo ? unde s-o nimeri, se descurcă ea, nu e cazul să... ! ; ei bine, iarăși !, nu e cazul ca familia lor să se adauge acelor familii iresponsabile care întîi fac o treabă și după aceea își dau cu pumnii în cap !

Firește, puteau fi invocate contraargumente cu duiumul, se putea apela la felurite precizări. Dar judecata de fond nu putea fi răsturnată, mai ales că familia se afla realmente într-o perioadă dificilă, avea destule motive de frămîntare.

Corei nu-i rămînea decît să decidă, cu îndîrjire, că va rămîne acasă ; sau va merge, o spuse plîngînd !, să petreacă alături de Bogdan Pastia. Deznădejdea ei — pe care, avînd în vedere prefăcătoria anterioară, o socotea conjuncturală — nu deranjă raționamentele tatălui :

— Mai întîi că pe omul acesta îl iubești ! Or asta e foarte important ! Am dreptate sau nu ? ! În al doilea rînd, îl cunoaștem și avem încredere în el. Aici nu te mai întreb dacă am, sau nu, dreptate ! Și-apoi sînt îndurerat, să știi, că deși eu n-am vrut să-i pomenesc numele, din grijă față de noi toți, tu nu te-ai putut stăpîni și ai făcut-o ! Să nu-ți închipui că o asemenea reacție pledează în favoarea ta, dimpotrivă, îmi întărește convingerea !

Cora izbucni, încă o dată, în plîns și îngenuncha, pierită, lîngă patul maică-si. Iar cînd bătrînul, extrem de tulburat, veni alături de ea și-i mîngîie părul cu degete tremurînde, fata cedă unui impuls neașteptat : sărută cu dragoste mîna tatălui.

Zile întregi, nici unul din cei trei, nu pomeni, măcar în treacăt, de chestiunea care-i agitase.

Pînă cînd, ca răspuns la scrisoarea Corei, Alexandru veni să-i vadă. Soră-sa îl așteptă la gară. Drept este că între frați nu intervenise nici o discuție lămuritoare ; drept este că însănătoșirea mamei însemna, în disputa care-i despărțise, că dreptatea era de partea fetei ; drept este și că Alexandru habar n-avea de frămîntările prezente ale Corei și nu deținea nici o informație despre cei doi bărbați care, într-un fel sau altul, agitau candorile ei sufletești ; însă îndată ce ei se îmbrățișară — de fapt, dintr-un simplu schimb de priviri, — fratele cel mare pricepu că fata gîndește acum cu totul altfel decît la ultima lor întîlnire.

La timpul convenit, tatăl spuse :

— Ne-am gîndit că i-ar face bine Corei să scape, vreo cîteva zile, din atmosfera de-aici. E tare obosită și prea a stat mult în casă. Poți s-o primești la tine ?

— Ar fi grozav ! exclamă Alexandru. Dealtfel organizăm o excursie la Predeal, un grup, numai de tineri unul și unul. Sînt sigur că o să se simtă bine !

— Nu vreau să merg ! declară zîmbind Cora, iar acest răspuns îi stîrni fratelui o înverșunată și, prin conținutul ei, surprinzătoare pledoarie :

— Greșești, greșești profund ! o asigură el cu căldură. Data trecută eu am fost cel care a luat-o razna, trebuie să recunosc !, iar acum văd că pe tine te atrag excesele. N-ai dreptate ! Și nu e vorba să vii, neapărat, la mine. Poate că, în adevăr, nu e plăcut să petreci printre necunoscuți, n-am de ce să-ți dau lecții : și eu sînt crispat în asemenea prilejuri. Dar acum trebuie să ne împăcăm toți patru, să nu ne supărăm unii pe alții cu fleacuri, avem destule necazuri venite din afară. Eu însumi am înțeles asta destul de tîrziu, îți amintești cred, eu îmi amintesc prea bine, discuția pe care-am avut-o ! Ca și discuția, dinainte, cu voi ! se adresa părinților, care-l ascultau cu o îndurerare a cărei explicație, deocamdată, Alexandru o aprecia eronat. Voiam să clarific totul dintr-o dată, să-mi impun punctul de vedere, or asta n-are rost. Și este, oarecui, cu neputință ! Trebuia să fiu mai bun, mai atent, mi-am făcut reproșuri amare. Vă rog să mă iertați ! Înțelegi, Cora ? ! Nu vreau să credeți că, acum, pentru că lucrurile merg spre bine, mi-am schimbat părerile. În cazul concret pe care l-am discutat atunci mi-e teamă că n-am greșit, ci numai în felul, pătimaș, intransigent cu care-am tratat lucrurile. N-aș mai proceda așa, doamne, nici tu Cora nu trebuie s-o faci, crede-mă pe cuvînt și lasă deoparte zîmbetul ăsta atoateștiutor că-mi pierd iarăși răbdarea și toată bruma de înțelepciune pe care am agonisit-o ! Uite, dacă nu-ți convine să vii la mine, nimic mai simplu : mergi în altă parte, împreună cu colegii tăi, cu oricine dorești, n-are importanță. Să pleci, dacă ți s-a propus cu dragoste, dacă ești rugată, chiar dacă n-ai chef s-o faci, numai de dragul armoniei dintre noi, ai să-ți dai seama mai tîrziu cît de însemnată este, fără să

fie deloc o formalitate și nici un mod de a ceda împotriva convingerilor tale.

— Nu mai insista ! îl rugă, cu mare blîndețe, Cora.

— Știu ce gîndești, adică bănuiesc. Data trecută mă străduiam să te conving, insistam, cum spui tu, pentru varianta inversă, iar acum, cu aceeași pornire temperamentală... Treci, de dragul meu, peste aceste aparențe care-mi sînt potrivnice, știi că sînt încăpățînat de felul meu și nu-mi vine ușor să declar, trecînd peste precizări și peste nuanțe.... Va fi timp și pentru ele, crede-mă ! Bine, te mai las să te gîndești, — adăugă el, după o pauză, mîngîindu-i înduioșat creștetul — dar promite-mi că vei proceda fără rachiună și mai ales fără idei preconcepute. Dealtfel, de ce să n-o spun, încă de la gară mi-am dat seama că și tu ți-ai schimbat gîndurile după ultima noastră discuție. Să nu rămînem la o simplă inversare de roluri, ci să facem, împreună, un pas înainte. Văd că începi să...

— Treaba e ceva mai complicată, interveni oftînd tatăl, cu o intonație care o făcea pe Cora să înțeleagă că bătrînul așteptase ca ea singură să dea explicațiile.

— Ți-am spus că nu mă interesează acum precizările ! repetă Alexandru.

— Nu te-or fi interesînd pe tine, dar pe noi ne interesează, fără ele n-avem cum să ne lămurim ! îl repezi bătrînul. Așa e ? ! o întrebă el, amenințător, pe Cora.

Fata nu răspunse, doar chipul i se întunecă în semn de confirmare.

— Spui tu ori spun eu ? întrebă tatăl.

— Nu mai am nimic de spus !

— Nu mai ai, o îngîină celălalt. Atunci nici eu nu mai am !

— Lasă, voi sînteți nervoși, o să explic eu ! se hotărî în sfîrșit mama să intre în joc.

— Nu, am spus ! urlă bătrînul. N-ai auzit-o cum vorbește !

Plăcuta atmosferă familială se făcuse țândări. Ca și data trecută, în ciuda dragostei și a încrederii cu care își întîmpinase fratele, în ciuda dragostei și a dorului despre care știa prea bine că o vor cuprinde din nou după plecarea lui, Cora nu se putea împiedica să considere că Alexandru purta întreaga vină, că tot el, ca și atunci,

spulberase, cu cele mai bune gânduri, nădejtile tuturor. Degeaba, degeaba ! Mereu venea cu cele mai bune intenții, mereu meditase îndelung și cu grijă și cu iubire, mereu avea, chiar, dreptate, dar de fiecare dată venea din afară, cu convingerea însă că se află și vede lucrurile din interior. Nu era nimic de făcut, nu-i rămânea decît să se resemneze.

— Am spus limpede că nu vreau să plec nicăieri ! reaminti ea apăsător. Dar dacă vreți neapărat...

Se opri simțind în gît nodul lacrimilor.

— Dar de ce nu *mai* vrei ? ! nu se lăsă tatăl.

— Te rog, vă rog ! imploră mama.

— Bine, atunci să rămînă toate cum au fost ! consimți, pătimaș, tatăl. Eu n-am nimic de pierdut.

În tăcerea care urmă, Cora simți că taică-su îi întinsese totuși o mînă de împăcare, că acceptase să discute iar, de dragul ei, o chestiune pe care, în orice altă împrejurare, ar fi considerat-o definitiv închisă. Poate se exprimase nu tocmai... Dar spre deosebire de Alexandru, care, în principiu era de partea ei (spusese chiar : „mergi în altă parte, cu cine dorești“ și, desigur, ar fi apărut această opinie și după ce i s-ar fi dat explicații, ridicîndu-se iar împotriva hotărîrilor părintești și a armoniei pentru care pledase), pe bătrîn îl simțea cu-adevărat aproape și, mai mult, indiferent de consecințele posibile, nu putea să refuze mîna ce i se întinsese. Avea în față un om neclintit, dar un om autorizat și stăpîn pe argumentele sale. Putea să nu-l asculte, putea să se ascundă de el, dar nu putea să-l respingă ori să nu-l respecte. În clipa aceea chiar, îi trecea prin minte, ca o năstrușnică posibilitate de compromis șoptită de un copil, ideea de a pleca spre Alexandru și, în înțelegere cu frate-su, să ajungă acolo unde intenționa să meargă. Toată lumea ar fi fost mulțumită !

Chestiunea fu abandonată, de fapt rămase deschisă, în acest stadiu. Se despărțiră de Alexandru, ca de fiecare dată, cu senzația că se înregistrase între ei și el o nouă îndepărtare sufletească, lipsită de orice element spectaculos, împotriva căreia, iarăși, nu era nimic de făcut ; cîteodată îl învinovăteau în sinea lor, ori îl muștrau, pentru asta, alteori, ca acum, priveau îndepărtarea, săpată lent și implacabil, ca un fenomen firesc și cumva înduioșător. În varianta din urmă, atît Cora cît și pă-

rinții, se gîndeau că foarte curînd va veni rîndul fetei să-și croiască o existență de sine stătătoare, să se desprindă pe nesimțite de familia care o ivise și în afara căreia, deocamdată, ea însăși nu se putea imagina. Pînă una alta deveneau ceva mai concilianți, raporturile dintre părinți și fiică își adăugau moliciuni și gingășii incredibile altminteri.

În plus, prin intermediul vizitei lui Alexandru, Cora dobîndise o experiență și făcuse o descoperire care erau valabile exclusiv pentru ea. Gîndul că era în stare, fără prea mari remușcări, să-și mintă părinții, prea bunii și prea iubiții ei părinți, prefăcîndu-se că se supune interdicției lor, și în realitate ocolind-o cu șiretenie, numai de dragul de a-l întîlni pe Bujor Niculescu — intuiția tatălui era exactă — acest gînd, chiar netranspus în faptă, încărca relația ei cu inginerul cu un, oricît de vag, sentiment al păcatului. Or, asta însemna, vrînd-nevrînd, că nu prietenia era motivul de atracție al întîlnirii preconizate, de vreme ce ea nu mai era copilașul iresponsabil care aleargă să întîlnească o fetiță de aceeași vîrstă, socotită indezirabilă de către părinți. În același timp, descoperirea făcută acum arunca o anume lumină și asupra momentului cînd, părăsindu-i cu grosolănie pe părinți și pe Bogdan Pastia, se apucase, în casa doamnei Predescu, să-i scrie aceluiași Bujor Niculescu, nicidecum vreuneia din colegele și prietenele ei. Cum de-i devenise atît de apropiat și de necesar un om pe care nu-l văzuse, totuși, decît cîteva zile ?! Corei nu-i venea să răspundă, simplu, prea banalei întrebări : nu cumva îl iubesc ?, se mărginea doar să surîdă lăuntric acestei interogații eterne, să se amuze de formulare recunoscîndu-i totodată îndreptățirea. Oh, nu din pricină că luciditatea îi anula romantismul, umbrînd sentimentele pure, ci pentru că gîndul de a se îndrăgosti de la distanță, de un bărbat zărit în treacăt, i se părea, în cazul ei, cu totul imposibil. Dar acela de a-l considera un adevărat prieten nu era încă mai nefiresc ?! Iată, ei nu i se părea. Dacă, de pildă, întîlnirea lor nu s-ar produce, fie că ea nu va reuși ori nu va mai voi să plece acolo, iar din acest motiv el se va supăra definitiv, în nici un caz ca nu va suferi ca o îndrăgostită ci doar ca o prietenă neînțeleasă. Cum rămînea atunci cu senzația de „interzis“ care însoțește orice iubire ? Putea să accepte oare că în absența acestei senzații, prin anularea ei, dragostea pentru

Bogdan Pastia se sufocase ? Categorie nu. Motivele erau altele, mai complicate, logice în același timp. Atunci poate că de acel „interzis“ e vorba doar la zămislirea iubirii, după care resortul păcatului încetează să funcționeze. Mai curînd poate că ea, Cora, nu era ființa aceea perfect normală, așa cum obișnuise să se considere !

Nu se zorea însă să tragă o concluzie, în definitiv nimeni nu o obliga să se grăbească și nimic nu depindea de o asemenea clarificare. Avea încă răgaz să mediteze, să tresară nedumerită în fața unui gând ori a altuia, să-și urmărească șirul neliniștilor, să aștepte. Pînă cînd — ca și Alexandru — va fi luată de șuvoi, nu va avea timp și nici nu-i va folosi la nimic să se întrebe. Nu cumva însă greșea iar, nu cumva autoanaliza n-o va părăsi nicicînd (cum probabil nici pe Alexandru nu-l părăsise, pe nici un om care are reflexul și exercițiul de a medita asupra propriului destin, asupra întîmplărilor și oamenilor cu care se confruntă) ci doar va adopta înfățișări noi, necunoscute, își va restrînge cîmpul de acțiune și se va deprinde să foreze altfel.

Dar dacă, mai bine, le-aș spune că nu-mi pasă de opreliștea lor, că sînt hotărîtă să plec orice s-ar întîmpla, chiar dacă se vor supăra pentru totdeauna, pentru că nu vreau nici să-i mint dar nici să mă supun ?! se întrebă dintr-o dată la capătul acestei meditații, pîlînd, înspăimîntată de bruschețea cu care se ivise întrebarea.

Într-una din zilele următoare, primi o scrisoare din partea colegilor care rămăseseră să-și încheie stagiul de practică. Caligrafia aparținea lui Victor. De fapt, — observă Cora cu nostalgică și dezamăgită ironie — este posibil ca scrisoarea să fie în întregime opera băiatului. Nu le vedea pe cele trei fetișcane — de a căror simpatie colegială nu se îndoia — adunîndu-se în jurul unei mese (astfel își construise modestul secretar opera „polifonică“) spre a-i relata „iubitei prietene, greu încercată“ ce li se mai întîmplase din clipa despărțirii (firește „dureroasă“) de ea și pînă „în prezent“, luîndu-și, cum se spune, vorba din gură, adăugînd precizări nostime, povestind una cece ce alta uitase sau voia să treacă sub tăcere deși, te pomeni, frazele confecționate și stridentele exclamații sînt

emanația cea mai exactă a unei „clăci” epistolare, plină de naturalețe !

Mare lucru, înțelese Cora, nu i se întâmplase nici una dintre fete. Mare lucru... căsătorie, divorț nu era cazul, poate o iubire năpraznică, un succes profesional ieșit din comun... mare lucru nici nu li s-ar fi putut întâmpla ! Le îndrăgea, pe fiecare în parte, dar și pe toate la un loc, cu Victor cu tot, când erau împreună găseau despre ce să vorbească, știau și cum să-și manifeste sentimentele reciproce, dar de la distanță, dumnezeule !, hăul era de neînălțurat. Nu, hotărît, scrisoarea n-o emoționase, nu-i adusese măcar o veste cît de cît. Ceea ce n-ar fi putut spune despre scrisorile, bune — rele, ale prietenului Bujor Niculescu (pe care, în treacăt, probabil nu-l va vedea în noaptea anului nou, dar cu care, sigur, va închina în gînd un pahar cu șampanie atunci cînd gongul va suna de douăsprezece ori !)

Totuși ceva interesant, dar nu tocmai plăcut, exista în scrisoarea compusă în forma unui dialog nesocratic. Se pomenea, într-un capitol distinct despre inginerul șef Niculescu „bărbatul acela frumos care s-a îndrăgostit de tine”, iar capitolul cu pricina și-l asumase, deși experiența era comună, Victor însuși. Se întâmplase ca la colocviul care încheiase prima etapă a practicii, („avem iarăși o scurtă vacanță de sărbători, ultima noastră vacanță etc., însă n-am hotărît dacă plecăm, fiecare la casa lui sau... doar e ultima noastră vacanță, cine știe pe unde ne va risipi viața etc.”) să participe, ca musafir de onoare, inginerul șef în persoană. Președintele comisiei „știi tu, responsabilul cu practica era extrem de agitat, ne dădea sfaturi cu ghiotura, voia să facem impresie bună, păcat că n-ai fost de față, sînt tare curios cum s-ar fi purtat ștabul, nu știu ce impresie i-am făcut noi lui, dar el, pe bune, e un tip, pricepe totul dintr-o ochire” — era clogiul suprem al lui Victor căruia îi displăceau „ăia care se uită la tine ca la felul doi” cum se exprima el în limbajul unui vrednic client al cantinelor.

Ipostaza, surprinzătoare, aproape neverosimilă pentru Cora, de personaj simandicos, în care apărea bunul ei prieten, era de natură s-o încînte pe destinatară scrisorii așa cum dealtfel își închipuia — era limpede — expeditorul. Numai că, în continuare — prin raportare la banala „cine știe pe unde ne va risipi etc.”, i se dădea a înțelege

(doar și ea pricepea rapid !) că bunăvoința unui „tip atât de tare“ ar putea face minuni, de vreme ce ei se simțeau bine împreună, știau să se distreze frumos, și-apoi nici nu era cine știe ce hatîr „în țara noastră se muncește pretutindeni“, însă ea știa doar : „pînă îți faci un anturaj, trece, fiindcă nu știi pe cine poți conta“.

Îi era greu să se supere pe Victor, un băiat realmente drăguț și bun la suflet, numai pentru atîta lucru ! Dar dacă Victor și fetele se maturizaseră și, pe fondul ultimei vacanțe, începuseră să se gîndească serios la viitor ?! Atunci vor insista — ce altceva să facă ? În felul acesta, în relația camaraderească a Corei cu cei patru adolescenți se strecura un element străin, impur, în același timp dizgrațios și neliniștitor.

Subtextul capitolului era însă măgulitor pentru ființa orgolioasă a destinatarei, căci subtextul era „a dat norocul peste tine : un bărbat frumos, inteligent, important“, iar Cora credea cu tărie că i se cuvine un asemenea bărbat, mai ales acum cînd i se părea posibil să se îndrăgostească de el. În legătură cu această postură neașteptată, mintea fetei îi adăuga lui Bujor Niculescu încă o calitate și anume aceea că în scrisorile sale inginerul nici nu pomenise de recunoașterea oficială care-l încununase în plină tinerețe. Chestiunea devenea cu atît mai prețioasă : puțini sînt aceia care au tăria de a nu face paradă de poziția lor socială, măcar în forma evocării dificultăților, a răspunderilor ce îi apasă. Oricît de nepricepută era Cora în asemenea treburi, instinctul o asigura că prietenul ei se dovedise, încă o dată, un om deosebit ; iar dacă ea însăși nu rîvnea — așa cum observase cîndva Bogdan Pastia — să iasă din rînduri și să fie tratată ca o excepție, fără să resimtă aceasta ca o infirmitate, îi „suna“ bine să aibă alături un bărbat care — din acest punct de vedere — să nu-i semene.

6

PE SCARA BLOCULUI, O SCARĂ ÎN curs de finisare, cu lozincile șantierului încă lipite de pereții netencuiți, era mare forfotă. Cîțiva copilași se fugăreau țipînd reconfortant, pe palierul primului etaj

două femei, cu capoatele cuvenite, conversau pe marginea unui schimb de strecurători emailate, un zugrav, cu tichia meșteșugită dintr-un ziar, tocmai sprijinise de balustradă, lângă care se oprise Bujor Niculescu, niște scînduri groase stropite cu var. Totuși, pe inginer nu-l dezamăgi agitația specifică unei străzi de cartier mărginaș. El se opri, foarte decis, în fața ușii ce i se indicase și apăsă butonul soneriei. Deși era exclus să fi greșit adresa, atunci cînd o bătrîna necunoscută răspunse apelului său, întrebă degajat :

— Nu știți *unde* locuiește domnișoara Gina Vilescu ?

Femeia îl cercetă îndelung, cu multă atenție, apoi, aparent edificată, cercetă cadranul ceasului de mîină (era fix ora opt seara) și îi făcu semn să între. Nu răspunse întrebării tînărului, avea ea însăși uimirea omului care știe sigur că n-a greșit și totuși...

— Bună seara !

— Bună seara, maică !

Bătrîna îi luă din mîini buchetul de flori, elegant ambalat, îl despachetă, aduse o vază cu apă, apoi îl ajută să-și scoată pardesiul și i-l atîrnă în cuierul din hol. Călăuzit de ciudata gazdă, tînărul pătrunse într-o cameră de zi, frumos aranjată, unde un televizor cu ecran mare transmitea o anchetă socială, și abia după aceea îl cuprinseseră suspiciunile și chiar iritarea : era timpul să primească o explicație cît de sumară. Ce naiba se întîmplase, cum nimerise, tocmai el și tocmai acum, în asemenea încurcătură ?! Dar bătrîna îl invită să se așeze pe unul din scaunele tapisate, se așeză ea însăși pe fotoliul unde-și lăsase andrelele, și se apucă să urmărească, foarte atentă, emisiunea — dezbattere.

În vreme ce Niculescu ostenea la găsirea celei mai potrivite întrebări de limpezire, aproape hotărît, în același timp, să se ridice și să dispară de la această întîlnire ratată, femeia se răsuci spre el și se interesă, roasă de curiozitate :

— Sînteți colegi ?

— Da, răspunse automat inginerul, cu enervare neascunsă.

— Trebuie să vină imediat ! încercă să-l potolească femeia, din păcate păstrînd stilul imprecis, ocolit, și elipsele care stîrniseră furia tînărului.

Era mama, era o vecină, era servitoarea ? ! Ginei i se întâmplase un accident ori procedase intenționat astfel, dar, dumnezeule, cu ce intenție și cu ce scop și cu ce motiv ? Scîrboase enigme !

— Mă tem că va trebui să plec ! declară el, ridicîndu-se, brusc liniștit în ciuda formulării absurde pentru care, în sfîrșit, optase.

Femeia nu încercă să se împotrivească, măcar din politețe, nici nu păru mirată. Spuse doar :

— Așa mi-a spus : că vine imediat !

— Mai rămîn trei minute ! avertiză prostește musafirul și se așază iar.

Știa prea bine ce eforturi interioare consumase pentru a stabili întîlnirea, știa la fel de bine ce consecințe dezastruoase decurgeau din ratarea ei în forme atît de stupide ; pe de altă parte se încăpățîna să afle, să obțină o clarificare.

— Păreți mai în vîrstă decît Gina, de-aia v-am întrebat ! preciză, dacă se poate spune așa, femeia, desigur din dorința de a-i smulge o nouă informație.

Rostise, în cele din urmă, numele fetei și, numai din această cauză, musafirul zîmbi binevoitor.

— Totuși sînteți foarte tînăr ! îl asigură „gazda“.

Se auzi țîrîitul soneriei, femeia se repezi la ușă, iar Bujor Niculescu se ridică, respirînd ușurat și-și privi ceasul. Era ora opt și opt minute. Pare-se că broasca de la ușă se blocase, dacă nu cumva bătrîna uitase cum s-o manevreze. Pe fondul acelui neliniștitor răgaz, refăcu rapid convorbirea telefonică prin care fuscse perfectată vizita ; nu, judecînd rațional, orice fisură era exclusă. „Aș vrea să te văd vineri seara la ora opt ! o anunțase el. Pot veni la tine, locuiești singură ?“ După ce primi răspuns afirmativ la ambele întrebări și îi ceru adresa (vocea Ginei, dar și cuvintele ei transmiteau emoția și surpriza legate de această abruptă reluare a relației lor, nădejdea și asigurările ei că, de această dată, totul va fi bine), adaugă : „Te rog să nu schimbi, din nici un motiv, data și ora întîlnirii !“ ceea ce constituia o reamintire a felului în care fata își anunțase vizita în apartamentul locuit de el împreună cu doamna Miriam, iar Gina izbucnise în rîs.

Era opt și zece cînd Gina veni spre el, îmbujorată, cu ochi strălucitori și, după ce își dezbracă din mers fru-

moasa jachetă din lână verde, îi cuprinse degetele în palmele fine și înghețate.

— S-a întâmplat ceva cu totul neprevăzut... Mi-era îngrozitor de ciudă... speram că vei întârzia câteva minute și am să ajung totuși înaintea ta... Am alergat pe scări... să-mi revin nițel... Totuși am luat, după cum vezi, măsuri de precauție... Dar ia loc... Îți mulțumesc pentru flori... O clipă și... abia așteptam să te văd...

Copleșit, mai ales pentru că știa cât de rezervată era Gina, cât de străină îi era expansivitatea, Bujor Niculescu o cuprinse de umăr cu brațul rămas liber fără să țină seama de faptul că bătrîna „gazdă” îi privea cu multă mirare.

— Mamă... sper că v-ați cunoscut !

Musafirul roși, brațele lui se desprinseră de trupul fetei.

— Știam că locuiești singură ! nu-și ascunse el reproșul public.

— Ți-am spus doar că am rugat-o pe mama să vină...

Bujor Niculescu oftă : nu, hotărît, în cuprinsul relației lor o mamă, a oricui ar fi, n-avea ce să caute !, chiar dacă, adevărat este, sînt mame și mame !

Fără a lăsa să se înțeleagă dacă era jignită ori numai jenată, de situație ori de schimbul de replici, bătrîna se îndreptă legănîndu-se spre bucătărie, lăsînd însă larg deschisă ușa ce dădea spre vestibul. Bujor Niculescu își privi ceasul : opt și treisprezece minute. Recuperase ceva din handicapul, foarte mare, cu care începuse, pentru el, vizita ; trebuia să meargă mai departe, în definitiv, poate că bătrîna, îndată ce-și îndeplinise datoria, avea să dispară.

— Îmi pare rău că nu sîntem singuri ! tatonă el, știind prea bine cît riscă, prin această nerăbdare, să blocheze feminitatea, glacială în esență, a Ginei.

Fata surîse, deloc rușinată, dar această reacție nu aducea, desigur, nici un element nou.

— Doriți o cafea ? se auzi, din bucătărie, vocea bătrîncii.

Auzise oare și ultima frază ?! Musafirul își privi gazda drept în ochi, așteptînd reacția. Gina nici nu clipi.

— Te rog să iei loc, îi spuse ea lăsînd fără răspuns ambele întrebări.

Niculescu își răsuci privirea prin cameră apoi, intenționat, se așeză pe fotoliul părăsit de bătrîna punînd pe o măsuță andrelele și lina. „Dacă și ea a adoptat stilul

evaziv, apoi nu mai e nimic de făcut !” își spuse, redvenind astfel stăpîn pe multipla sa experiență în această sferă a existenței. În mod curios însă — se vădi curînd — atît experiența, cît și stăpînirea de sine se dovediseră aparente, fiind dominate, învinse, chiar, de nerăbdare. Dar mai avea ceva de pierdut ? Experiența îi ordona să dispară neîntîrziat, nerăbdarea îl îndemnă, acordîndu-i doar cinci minute, să mai facă o încercare ale cărei șanse erau fie de a strica totul, fie de a avansa cu un pas. Nu se putu stăpîni să nu încerce. Rămînînd în fotoliu, îi făcu semn Ginei să se apropie și să se așeze pe un scaun de lîngă el. Surîzînd iar, fata îi dădu ascultare. După un minut, precedîndu-și apariția de o foială de avertizare, bătrîna intră în încăpere aducînd, pe o tavă, dulceață și apă ; apoi trecu în dormitor închizînd ușa în urma ei.

— Cred că e bine să ne vedem altcumva ! spuse Bujor Niculescu întinzînd brațul spre a cuprinde, fără să se miște din fotoliu, talia Ginei. Aș spune mîine seară, la aceeași oră, dacă n-aș fi atît de puțin stăpîn pe timpul meu liber și dacă...

Arătă cu bărbia spre ușa pe care dispăruse bătrîna. Gina întoarse spre musafir acel obraz despre care doamna Miriam spusese, cu îndreptățire, că este cel mai frumos din cîte i-a fost dat să vadă.

— Nu asta e piedica ! înțelese imediat și răspunse, de data asta fără ocolișuri, fata. Chiar dacă mama n-ar fi de față. Ar trebui mai întîi să afli ce s-a întîmplat cu mine de cînd nu ne-am mai întîlnit și... chiar și înainte ! Ar trebui, poate, să-mi spui și tu mai multe !

Era rîndul lui să zîmbească, desigur unui gînd : își amintise cît de decisă venise Gina odinioară la el, cît de docilă se arătase, cît de dornică să-și învingă undele reci ale temperamentului. Era deci vorba de o reconsiderare a relației în întregul ei ! Dar mai avea rost, mai era el capabil s-o ia de la capăt ? Fata o dorea cu adevărat, dovadă încrederea cu care își lăsa trupul în voia brațului său care, în ciuda amintirii și a îndoielilor, o strîngea tot mai energic.

— Altă dată nu te atrăgea pălăvrăgeala, observă el.

Apoi se ridică brusc, simțind că dorința cu greu mai poate fi controlată. Își vedea parcă obrazii congestionați în lumina plină care inunda încăperea. Preluînd senzația, Gina ridică ochii spre candelabrul cu șapte brațe, forjat

în fier, simbol al corsetului de care beneficia acum relația lor.

— Să ieșim puțin în balcon, propuse fata de parcă l-ar fi invitat la o plimbare.

Bujor Niculescu își privi iar ceasul : opt și douăzeci și doi. O urmă pe Gina în balconul uriaș, aflat în drumul spre definitivare ca și întregul bloc în care se afla ; printre plăcile de beton, netencuite și armăturile răsucite bizar, observă un soi de butoiaș de curînd geluit și, mcreu ostent, se grăbi să ocupe scaunul improvizat. Apoi întinse spre Gina amîndouă brațele, îi cuprinse șoldurile, și, îndemnat de semiobscuritatea ungherului în care se retrăsese, adăugînd, prin închiderea pleoapelor, un întuneric venit dinlăuntru-i, își strecură palmele fierbinți sub fustă și îi înlănțui coapsele, lipindu-și fruntea de bluza fetei. Gina nu opuse rezistență și, astfel, abia strigătele unor copii de pe stradă îl aduseră iarăși „pe pămînt”. Deschise ochii, suportînd cu greu chiar și puțina lumină pe care o întîmpina acum, privi, clipind des, spre palmele oprite pe mătasea unor ciorapi care făceau încă mai strălucitoare frumoasa epidermă de dedesubt, apoi spre balcoanele din jur, mai toate luminoase asemeni unor faruri. Sări în picioare, revenit parcă dintr-un somn adînc, sărută fruntea Ginei, deloc atent la graba fetei de a-și relua ținuta decentă, în sfîrșit își privi ceasul : opt și treizeci.

— Gata, am plecat ! spuse. Vorbim la telefon, sau, mai bine...

Cu pardesiul pe braț, alergă spre un autobuz ce tocmai se desprindea din stație.

Și iată-l, din nou, la poarta principală, de unde telefonă, oarecum în panică, dispecerului. „Nimic nou, slavă domnului !”

— Cine e ofițer de serviciu în schimbul trei ?

— Nițu, de la...

— Ah, Nițu ! Să-l lăsăm să-și facă datoria. Sînt la 205. Noapte bună.

„Ce-o fi în capul meu : doar o cunoșteam pe Gina și puteam lesne să-mi dau seama cît de puțin potrivită este pentru rolul în care am distribuit-o ! Firește, e fata cea mai fină, relația cea mai simplă și mai plăcută, are și meritul că n-am văzut-o demult, și pe acela că e o încîntare să te uiți la ea... Dar mai încolo ? Desigur, din perspectiva nopții de atunci, n-aveam cum s-o bănuiesc :

pe latura asta, nici un reproș ! Însă că e o faptură și ciudată și sensibilă și i s-o fi întâmplat să parcurgă o dramă, mai ales că are înclinații, se vedea ! Asta ar fi trebuit s-o întreb la telefon în primul rînd, și după aceea dacă locuiește singură. Adică, la ce s-o mai întreb ? Mi-ar fi folosit la fel de mult ca și răspunsul : da, stau singură. Prostească idee să-ți închipui că timpul te modifică numai pe tine în vreme ce pe lîngă ceilalți alunecă, fișî-ind. ca pe lîngă niște statui ! Păi dacă e și fină și frumoasă și ciudată, cum să bată pasul pe loc ? Ba, culmea, mai este și discreția personificată ! Am greșit, îmi merit soarta. De ce oare mă gîndesc doar la mine ? Pe de altă parte, circumstanță atenuantă, nici o altă întîlnire nu mi se mai părea, nu atrăgătoare, măcar acceptabilă. Ce rezultă atunci ? Că nu mai sînt bun pentru întîlniri întîmplătoare, așa cum eram, tare bun eram, ani în șir, ba chiar mă resemnasem să cred că voi fi bun pentru ele încă un deceniu ! Ce-ar trebui să recunosc ? Nu cumva că sînt obligat, viu sau mort, s-o iubesc pe Cora cu îndărătnicie, orice mi-ar face și oricum s-ar purta ?! Ah, nu ! Mai bine, aidoma Ginei, iau totul de la început ! Bine, să zicem că o aștept pe Cora ! Un an, trei ! Apoi ea apare, îmi spune că, în ciuda atîtor încercări, nu și-l poate smulge din suflet pe domnul acela, Bogdan Bogdanovici, după care dispare iarăși în hău, jurîndu-mi că la el nu se va întoarce. Oare iubirea înseamnă să-ți asumi un statut de imbecil ?! Nu în toate cazurile, firește, ci numai uneori, rareori, să zicem într-un singur caz, adică în cazul meu, căci fiecare iubire e o experiență unică, irepetabilă, nu-i așa, iar asta trebuie să-mi dea curaj și tărie, căci numai în cazul meu, exclusiv în această situație de excepție... !

Răsuci furios cheia, intră în vestibul, apoi în camera de baie și se privi îndelung în oglindă. Da, ras cu grijă, pieptănat, cămașă albă, cravata cea mai frumoasă, noroc că n-avea obiceiul, încă, să se parfumeze ! Ce mutră stupidă, ce grijă pentru amănuntele acestei întîlniri, mai multă decît pentru toate întîlnirile de pînă atunci adunate laolaltă ! De ce, de ce dăduse acestei banale vizite — desigur nu de Gina era vorba — atîta amploare și însemnătate, de ce, cînd eșecul ei îl lăsa atît de indiferent ?! Își aminti de cîte ori în jumătatea aceea de oră își privise ceasul. De vreo șapte ori ! Îi era teamă că-și irosește

vremea ? La naiba, dincolo de asemenea motivări, impulsul avea, nu-i așa, justificări mai profunde, în straturi obscure... Izbucni într-un râs silit și se strîmbă în fața oglinzii. Da, rușinea adîncă pentru că trădează, în fața lui însuși, în fața unuia de care e imposibil să te ascunzi, dragostea în sfîrșit descoperită. De aceea se dichisise cu atîta îndîrjire, de aceea refăcuse de trei ori nodul cravatei, de aceea întrebările adresate telefonic Ginei — biata fată, tocmai pe cea mai delicată o alesese victimă ! — fuseseră atît de precis cîntărite (atît de precis, încît, vai, o uitase pe cea mai însemnată !), tocmai de aceea își privise ceasul din minut în minut. Dar, la urma urmei, de ce să-i fie rușine ?! Nu, nu. Acum trebuia să-i fie rușine, pentru grozava descoperire (și cu ce voluptate !) a impulsului obscur !

Se simți prins în clește, incapabil să miște măcar, ori să respire. Și de ce adică ?! se revoltă el cu toată ființa, desigur împotriva nu-știu-cui, în orice caz nu — nu împotriva lui, pentru că nu-și mai recunoștea nici o culpă !

„Dar dacă Gina ar fi fost singură, mi-ar fi deschis ușa îmbrăcată într-un halat vaporos, dacă storurile ar fi fost coborîte și o muzică..., și totul ca-n filme, și aș fi trecut prin trupul ei ca printr-un vis înălțător, atunci cum aș fi arătat în fața oglinzii ? Frumos, satisfăcut, mi-aș fi controlat albeața danturii ! Iar chinurile unde ar fi dispărut ? Nu, n-aș fi arătat prea bine, mi-aș fi controlat dantura, în loc să mă strîmb, asta e adevărat, dar în rest n-aș fi arătat prea bine, nu e nici o soluție, iubirea asta adevărată e o născocire a diavolului. Nu totdeauna, firește, numai uneori, numai în două—trei cazuri ! Bogdan Pastia : ce nume ! Iar mie, suava îmbrățișare a Ginei mi s-ar fi părut un blestem : retrospectiv privind chestiunea ! La naiba ! Umilitor, extrem de umilitor ! Cu alte cuvinte, nu mai e nimic de făcut decît să aștept să-mi treacă sublima suferință pe care cu atîta ardoare o rîvneam, o pîndeam la cotitură, acel zbucium fără de care, spun înțelepții, iar eu odată cu ei, viața n-are nici un sens, e lipsită de coloana vertebrală, devine existență larvară !“

Trecu în cameră, aprinse lumina, o stinse cu ciucă, întrerupătorul pocni ca un glonte, se aruncă pe canapea, trăgînd peste cap, peste costumul bine călcat, peste că-

mașă albă și nodul cravatei, frumoasa cuvertură cu motive naționale, pe care o avea de la maică-sa și pe care o cărase după el pretutindeni.

Nemulțumirile tinărului inginer Nițu, cărora nu le dăduse curs în mod oficial, fură reluate și sprijinite de șeful de secție Dorneanu ; proaspăt întors de la spital, cu energia acumulată în atâtea săptămîni de imobilizare, acesta lăsă deoparte problemele cuplului Sebeșan — Frunzelca și se azvîrli în vîltoare.

— Cum adică, i se adresase direct lui Burghele, inginerul șef e învinuit de incompetență și de superficialitate, iar nimeni nu ia nici un fel de măsuri ? Sîntem tare pricepuți la reorganizări *pripite*, la rocade, schimburi de piese și alte metode din arsenalul șahistic, însă cînd apare o semnalare justificată parcă avem o gulie în ureche ! Declar public că mă asociez observației formulate de inginerul Nițu și condamn atitudinea celor doi adjuncți care, profitînd de absența mea, au încercat să înăbușe o inițiativă venită de jos, să mușamalizeze un schimb de opinii !

Burghele îl privi îndelung, tăcut și încordat, rămînînd mai întîi așezat pe fotoliul său, apoi ridicîndu-se și dînd realmente un ocol bărbatului uscățiv, cărunt și bolnăvicios care adresase atît de severe cuvinte, cu fața mereu răsucită spre musafirul rămas în mijlocul cabinetului. Trebuie spus că directorul era satisfăcut de această întorsătură a lucrurilor și, oricum (spre deosebire de Bujor Niculescu) pregătit pentru cuvenita ripostă. Cuvintele ce i se adresaseră erau dintre cele mai uzate demagogic, alcătuiind, din acest punct de vedere o veritabilă colecție, dar datorită gravității agresive cu care fuseseră rostite, puteau fi (și trebuiau — hotărî neîntîrziat Burghele) luate în adevăratul lor înțeles. Persoana care le rostise era demnă de interes, dar și de stimă (spre deosebire de Nițu, un țînc repezit, fără autoritate, spre deosebire de Sebeșan și Frunzelea), iar momentul era cum nu se poate mai potrivit. Și iată de ce... Trecuse o bună bucată de vreme de la înscăunarea lui Burghele și de la prefacerea organizatorică pe care el o inițiasse ; justificată, dar mai ales explicabilă, pe cele mai multe din fațetele ei, noua formulă nu avea cum, din pricina amplorii,

complexității, erorilor firești de calculul probabilităților, să nu-și trădeze, la judecata timpului, anumite lacune. Moccnitate, deviate, retezate, în diverse momente și din diferite motive, greșelile ori nemulțumirile unor șefi sau subalterni afectați — cel mai adesea indirect — de energica restructurare, se tot adunaseră fără a deveni însă îngrijorătoare. Burghetele le detectase și le evaluase, deloc dispus să aștepte creșteri spectaculoase, ori să lase în plata domnului incerta atmosferă, pentru el iritantă. Declarația lui Dorneanu picase cum nu se poate mai bine și pentru că se referea la un detaliu nesemnificativ al rețelei de relații și pentru că era îndreptată împotriva lui Bujor Niculescu și a cuplului de adjuncți, ceea ce o făcea ușor de blocat la nivelul lui Burghetele. Acesta din urmă avea deci, în acest moment, toate struncle în mână și-și putea exercita cu succes talentele, putea da cîmp liber vigoriei temperamentale și poștei sale de spectacol.

Plimbarea în jurul lui Dorneanu nu demonstra deocamdată decît curiozitate și atenție, Burghetele părea circumspect, surprins, dornic să descifreze opinia interlocutorului și să mediteze la consecințele observațiilor formulate.

— Din cîte știu, dumnecata ai fost bolnav multă vreme ! spuse, într-un tîrziu, directorul. Cu ce diagnostic ai fost internat ?

Dorneanu ar fi putut să jure cunoscîndu-l prea bine pe cel căruia i se adresase, că Burghetele știa, și trezit din somn, exact cîte zile lipsise, nu numai el dar orice șef de compartiment, precum și explicația amănunțită a acelei absențe, că în cazul de față ar fi capabil să reproducă fișa de observație clinică. Numai că, pe de o parte, nu se putea sustrage bunăvoinței seducătoare a unui inginer pe care se obișnuise să-l admire, iar pe de altă parte începea să-l acapareze înfruntarea chibzuită, de calm și răbdare, cu destule replieri poziționale la care-l invita, cu eleganță, gazda. De aceea, el răspunse cu promptitudine și precizie, fără accente sentimentale și fără precauții tactice, întrebării ce i se adresase.

— Îmi revine prin urmare misiunea — spuse Burghetele, oftînd surîzător — să te informez, abia acum (ironie dublă, repede reprimată), că fiecare schimbare s-a făcut după o temeinică analiză, s-a întemeiat pe consultarea factorilor interesați, procedîndu-se cu deplina respectare a

legii. Dovadă că s-a lucrat cu seriozitate, fără idei preconcepute, fără patimă, stă și faptul că, iată, dumneata ai fost menținut în funcția ocupată înainte, iar în corpul dumitale de colaboratori nu s-au operat decât mutații minime, dictate de nevoile producției : inginerul Niculescu Bujor a fost înlocuit cu inginerul Nițu Adrian Mircea, pe care înțeleg că-l prețuiești în mod deosebit deoarece, deși lucrați împreună doar de câteva zile, ai venit aici în mod special pentru a-ți exprima solidaritatea cu atitudinea sa demnă și judicioasă. Desigur în termeni cam... Dar să nu ne legăm de forme, să dăm conținutului partea leului ! (Același oftat surîzător ca mai înainte.) Iar pe actualul inginer șef Niculescu înțeleg că n-ai motive să-l regreți cîtă vreme ai rostit, în legătură cu el, aprecieri nu tocmai favorabile. Excesive, nejustificate chiar, după părerea mea din acest moment, dar îți promit că voi studia chestiunea cu multă atenție și te voi ruga, ținînd seama de însemnătatea ei, să-mi acorzi sprijinul dumitale ! Deci, pripa despre care ai pomenit, nu are acoperirea faptelor, cel puțin în sectorul în care activezi. Nu te întreb dacă greșesc sau nu, știu că am făcut o enumerare corectă, în cunoștință de cauză. Atunci, la ce te referi ? Care sînt rocadele pripite, făcute numai de dragul de a fi făcute ?

— Nu am venit pregătit pentru asemenea discuție, am venit doar să semnalez...

— Cît timp ai nevoie pentru a te pregăti ? se interesă Burghela cu bunăvoință.

— Din tot ce am spus, ați decupat doar un singur cuvînt ! se apără, neinspirat, Dorneanu.

— Ți se pare un fleac ?! spuse celălalt cu severitate. Dar este evident că toate celelalte sînt efectele, directe ori de-a dreptul lăaturalnice, să zicem, adjectivului pe care l-am reținut. Pui căruța înaintea cailor și stăruie să pornim la drum în aceste condiții !

— Mulți au fost mutați fără consimțămîntul lor !

— Nu e un transfer. Legea nu prevede o asemenea formalitate, faci o confuzie !

— Unii erau foarte buni în postul lor, aveau experiență și totuși...

— Unii pot fi mai buni în alte posturi, la alții experiența s-a transformat în rutină. Iar cîtiva, mutați, trebuie să recunoaștem, pete sînt și în soare, n-au ajuns să dea rezultatul maxim ! Se vor face, după o profundă

cercetare, cuvenitele rectificări ! Mulțumit de explicațiile, sumare, pe care ți le-am furnizat pentru a umple un firesc gol de informație ?

— Da, trebui să recunoască Dorneanu.

Adevărul era că informațiile (dintre care una, rectificări !, în ciuda aparenței modeste, avea caracterul unei șocante dezvăluiri în premieră) izbutiseră să-l convingă pe moderatul șef de secție. Tonul cu care îi fuseseră transmise (un ton care dovedea că, spre deosebire de interlocutorul său, Burghеле fusese „pregătit“ pentru a răspunde) implica dispoziția de a răspîndi punctul de vedere al directorului în întreaga filieră organizatorică. Era, așadar, un prim pas, dar un pas important, în lămurirea unei acțiuni care făcuse multă vîlvă după numirea lui Burghеле, o acțiune ce trebuia consolidată prin toate mijloacele.

Încîntat și de răspunsul sincer al celuilalt și de rezultatele obținute în plan general, Burghеле continuă conversația cu aplomb și volubilitate, chiar cu voioșie.

— Așadar, inginerul șef Niculescu a transmis o dispoziție inaplicabilă în sectorul nostru. Ia să vedem !

Același Burghеле spusese despre episodul cu pricina : voi studia chestiunea cu multă atenție etc. Dar dacă erau coapte condițiile, dator era să „rectifice“ și mai ales să nu tărăgăneze. El însuși nu-și închipuise că va fi atît de operativ ! Apăsă butonul soneriei și rosti mitraliat, după : să vină la mine !, numele tuturor celor care aveau vreo legătură cu firul organizatoric controversat, desigur în frunte cu Bujor Niculescu. Iar după aceea, prin intermediul dispecerului, potrivit uzanțelor, directorul îi rugă personal pe secretarul de partid și pe președintele sindical să-l sprijine în dezlegarea unui nod de care „imposibil să n-aveți cunoștință“.

Invitîndu-și oaspeții să se așeze în jurul mesei de consiliu, Burghеле rosti următoarea introducere :

— Mi-am îngăduit să vă rețin de la treburi pentru a desluși împreună implicațiile unei situații dăunătoare, aș spune, bunei conviețuiri. Pe scurt. Inginerul șef dă o dispoziție către toate sectoarele, fără a menționa vreo excepție. Înlocuitorul șefului de secție o transmite în jos, fără a-i semnala inaplicabilitatea. Mai jos, se înregistrează un protest. Moment propice clarificării ! Dar ! În locul revenirii la normal, greșelile se amplifică pe fiecare

treaptă, tulburînd ordinea relațiilor. Apare șeful de secție; intră și directorul în joc, în sfîrșit iată-ne pe toți împreună adunați să scoatem piatra din baltă. O vom scoate, nici vorbă, nu e mare lucru ! Dar ! Nu cumva chestiunea ne răpește tuturor cam multă vreme ? Da, zic eu. Îngăduiți-mi o confidență. Luîndu-mi răspunderea de a-l propune pe inginerul Bujor Niculescu într-o funcție grea, cineva mi-a spus : e cam tînăr, s-ar putea ca unii să nu-l sprijine, poate chiar să-l boicoteze. Exclus, am susținut eu. Iar dacă va avea dificultăți, colectivul în care s-a format, oamenii alături de care a deprins secretele meseriei, mai vîrstnici ori mai tineri decît el, îl vor ajuta să le depășească, îi vor întinde o mînă frățească, vor spune în dreapta și-n stînga că e un om de nădejde !

După asemenea „confidență“, cu semnificații prea transparente, toți cei de față trebuiră să recunoască (firește, unii cam satsisiți de procedeu) faptul că Burghelc reușise să determine factorul comun al întregului șir de întîmplări expus înainte, să facă ordine și totodată să transfere dezbaterile în domeniul, anunțat deja, al buneii conviețuiri.

— Ei bine, așa s-a și întîmplat ! oftă, iarăși surîzător, ceva mai marcat de efort, directorul. Foștii săi colegi și-au făcut pe deplin datoria, l-au avertizat cum s-au priceput, nu l-au lăsat să persevereze în eroare. Numai că acest mecanism, foarte pozitiv în ansamblul său, a înregistrat cîteva poticniri față de care, o spun cu tărie, nu putem rămîne indiferenți. Buna conviețuire, raporturile de încredere și stimă reciprocă, sinceritatea, curajul atitudinii, acestea și încă altele au avut de suferit. Verigile s-au sudat bine în cele din urmă, dar cu întîrziere. Fac apel la toți cei interesați să reconsidere chestiunea din această perspectivă. Poate vor recunoaște atunci că nu forțez interpretarea, nu greșesc fundamental ! Pe unul singur dintre ei îmi voi îngădui să-l cert aici cu toată asprimea, fără menajamente ! spuse Burghelc, abandonînd surîsul. Dacă pot găsi scuze celorlalți, lui Bujor Niculescu, vîrfu! acestui lanț, nu-i pot accepta nici o justificare. El rămîne principalul vinovat ! Nu pentru greșeala inițială, omenească la urma urmei, ci pentru incapacitatea de a o remedia operativ, pentru nepriceperea de a primi un ajutor tovrășesc, indiferent de ambalajul în care i-a fost oferit, în ciuda acestui ambalaj lipsit de panglicuțe

roz. A avut motive să se îndoiască de buna credință a celor din mijlocul cărora a fost ridicat ? Îl întreb aici, de față cu toată lumea !

— Așa e, observă cineva.

— Dacă ar fi judecat astfel, chestiunea ar fi fost de mult lămurită, buna conviețuire ar fi rămas neștirbită, s-ar fi evitat necazurile, nervii, iar noi toți nu ne-am fi pierdut vremea aici ! Îmi cer încă o dată iertare pentru că v-am reținut !

În cabinetul directorului rămase doar secretarul de partid, ceilalți oaspeți se răspîndiră în tăcere, mutînd cu grijă scaunele pe care fuseseră așezați.

Niculescu remarcase de mult schimbarea atitudinii lui Burghеле față de el, alura dură ce o căpătaseră raporturile lor, de aceea nu era mirat de faptul că acuzațiile se îndreptaseră către el cu asemenea asprime. Ca și în perioada cînd deținea funcția modestă a inginerului Nițu și se bucura de prețuirea lui Burghеле, modul de acțiune al acestuia continua să-l fascineze. Severitatea lui Burghеле îl întăritase încă de la primul reproș inflexibil ce i-l făcuse, dar începea să se obișnuiască, chiar să descifreze consecvența, caracterul unitar al întregului demers. Era aproape dispus să răspundă afirmativ la întrebarea dacă Burghеле nu făcuse altceva decît să-l protejeze și acum, în împrejurări noi, apelînd, cum se cuvine, la mijloace noi, adecvate. Să-l apere dar să-l și călească, pentru că voia să se bizuie și în viitor pe aportul și devotamentul său. Faptul că Burghеле nu-i oferea explicații liniștitoare, nu clipea complice în direcția lui, nu trebuia să-l deruteze. Bujor Niculescu era convins că directorul îl avansase exclusiv pentru meritele sale (merite de care el însuși, precum și mulți alții, se îndoiau adesea), iar faptul că-l păstra alături îi întărea convingerea în forțele proprii, îl făcea increzător și tenace. „Dacă te demobilizezi, dacă-ți pierzi rezistența — părea să sune avertismentul subteran — înseamnă, abia atunci, că eu am greșit. Iar eu știu să-mi recunosc la timp greșelile !“

Firește, în asemenea condiții, simțea că depinde, îngrijorător de mult, de Burghеле. Dar nu era normal, își spunea, să depindă de acela care-i modificare destinul, asumîndu-și întreaga răspundere a acestei modificări ? Procedînd așa cum procedase, Burghеле nu urmărise un interes meschin, nu urmărise să dobîndească un instru-

ment docil. manevra lui urmărea, ca totdeauna, binele obștesc, iar Bujor Niculescu, recunoscându-și dependența, nu putea să-l suspecteze, n-avea cum să pună la îndoială utilitatea socială a lui Burghеле. Acesta alesese omul cel mai potrivit și nu se purta cu el în modul cel mai potrivit.

Oare așa gîndeau și ceilalți ? Pesemne că da, cîtă vreme Burghеле, făcînd uz de autoritatea sa deosebită, nu putea totuși decide de unul singur o asemenea avansare excepțională. Burghеле îi convinsese pe toți că alegerea lui era bună, era cea mai bună. Dar însemna oare asta că, obiectiv, nu exista alta mai bună ? Pe de altă parte, Burghеле însuși urmăse cu totul altă evoluție, avansînd pas cu pas, fără a depinde, în orice caz, de încrederea cuiva anume, se impusese singur pînă fusese acceptat. Ceea ce era, prin urmare, valabil pentru Bujor Niculescu nu mai era și pentru Burghеле însuși. Și-atunci ? Era dator să renunțe de bună voie la avansul pe care-l luase, să reia de la început drumul, convins că va ajunge astfel în același punct ? Dar nu era prea tîrziu pentru această alternativă, nu însemna să-și asume un risc prea mare ?

Decembrie începuse cînd el primi cea de a doua scrisoare a Corei. De cum apucă plicul avu aproape certitudinea că tăcerca lui își făcuse efectul, iar vanitatea satisfăcută îl umplu de bucurie. Poate că atunci cînd iubești din tot sufletul, ai, tocmai din acest motiv, mai puține șanse de reușită. A fost de ajuns o criză de furie sinceră urmată, nu de o explozie de nemulțumire dar — văzută din cealaltă parte — de o atitudine stăpînită, de un aer lezat, pentru ca, lipsită de declarațiile de dragoste înfocată, Cora să simtă că îi fuge pămîntul de sub picioare, să nu mai suporte gîndul că e pe cale de a pierde ceva nespus de prețios. Nu o făcuse intenționat — știa prea bine, nu uitase — și avea prin urmare toate motivele să fie fericit că datorită acelui miraculos fluid care-i leagă dintotdeauna pe cei sortiți unul altuia, încă înainte ca ei să fie pe deplin convinși de neclintirea destinului, fata presimțea primejdia care-i amenința pe amîndoi deopotrivă (sufărînța inutilă, chinuitoare, ce putea fi precîntîmpinată) și nu întîrzia să alerge să-l regăsească.

În stilul ocolit și învăluitor (așa considera el) cu care scrisorile Corei îl obișnuiseră, textul de acum confirma

presupunerea tinărului. Nu răspunsese la timp propunerii lui de a se întâlni fără întârziere dar, era limpede, dorise și ea, din toată inima să-l revadă fie și pentru o clipă. Poate că îi fusese cu neputință să vină ori să-l primească, ah, motivul nu mai avea acum nici o însemnătate (poate nu-și dăduse seama cât de necesară era întâlnirea, poate, pur și simplu, nu îndrăznise s-o recunoască : orice era de înțeles !) dar în adâncul sufletului simțise că trebuie să fie împreună, iar mintea ei scormonise neliniștită un prilej favorabil. Iar revelionul, cu solemnitatea lui optimistă, cu aparența inaugurală, de care e imposibil să nu te lași cuprins, era desigur — Bujor Niculescu nu mai avea nici o îndoială — cel mai plăcut dintre momente. Și cel mai apropiat ! Doamne, nu mai rămăseseră decât vreo trei săptămîni. Îl cuprinsese brusc o panică înfiorată, acum parcă era dispus să solicite un răgaz, o amîinare, doar fusese luat prin surprindere.

Iar el era complet nepregătit, ba nici nu știa de unde să înceapă. Mai întîi locuința, chestiunea, notată anume de ea, cu blocul de garsoniere, cu colegele, fetișcanele acelea cu zîmbete prostești, vai, deloc plăcută misiune. Ce-ar fi să aranjeze, mai bine, să locuiască la doamna Miriam, camera era liberă, acolo avea tot ce trebuie... Dar dacă ea va refuza — jignită — propunerea ? ! Desigur, ar trebui s-o consulte, nu poate hotărî în locul ei. Să se apuce să-i scrie anume pentru asta, ori pentru a-i cere și alte lămuriri, nu, nu era indicat, gestul era stîngaci, chiar nepoliticos, fata s-ar putea, pe drept cuvînt, supăra. Dealtmînter, ea menționase expres unde dorește să locuiască, era singura precizare pe care o făcuse și tocmai pe aceea s-o desconsidera, s-o încalce ! Dar Cora n-avea de unde să știe că el îi putea pune la dispoziție o gazdă mult mai bună ! Și asta era adevărat. În definitiv nu faptul că locuia într-un loc ori în altul era în discuție, dar dacă fetișcanele nu plecau la casele lor însemna că trebuie să petreacă noaptea anului nou împreună, așa se cuvenea. Dar aici Cora lăsase lucrurile la latitudinea lui, — scotoci înfrigurat în căutarea scrisorii, căută fraza respectivă, încercă s-o interpreteze cât mai exact — spunea doar că vrea „să le vadă“, ori asta era altceva. Te pomenești că subtextul era : m-aș lipsi bucuroasă de întâlnirea cu ele, ori : dacă te deranjează prezența lor găsește o soluție, și o explicație, pentru a le evita, ori : pentru părinții

mei ar fi liniștitor să știe că sînt împreună cu colegii. În sfîrșit, pentru asta mai era timp, logic e să se preocupe de ambele alternative, lăsîndu-i libertatea de a alege, expunîndu-i în prealabil avantajele și dezavantajele fiecărei soluții în parte.

Dintr-o dată îi veni în minte că Burghеле i-ar putea ordona să rămînă de serviciu în noaptea revelionului, o noapte, știa din experiență, plină de surprize : oamenii sînt neatenți, cu gîndul aiurea, cîte nu se petrec de sărbători ! Burghеле putea s-o facă ! Trebuie să prevină această eventualitate, ar fi din cale afară de stupid, un ghinion cum rar se întîlnește ! Dar era posibil și să apară necazuri în ultima clipă, astea nu pot fi prevăzute, și, indiscutabil, primul va fi chemat el. Să plece atunci la Sinaia ? Dar și pentru asta ar fi trebuit să aibă acordul Corei. Dar și aprobarea lui Burghеле ! Pe care din ei să-l solicite întîi ? Prins în capcană, izbucni în rîs : ar trebui să-i pună pe cei doi în față și să le ceară să decidă, declarînd că el se va supune oricărei hotărîri luate de ei în comun !

Nici Sinaia nu era o soluție ! Burghеле trebuia anunțat cu dezinvoltură, era prea deștept ca să nu înțeleagă, la urma urmei, oricît de aspru îl certase, nu se putea spune că-l dușmănește, era exclus ! Poate chiar îi va da asigurări că nu va fi deranjat, decît în caz de incendiu, doamne ferește !, în rest directorul, personal, va rămîne la dispoziție pentru intervențiile la nivelul conducerii. Burghеле e un *gentleman*, un om dintr-o bucată, deloc ranchiunos.

Deci : unde ? Fu de ajuns să ciulească urechile ca să afle neîntîrziat că omologul său, inginerul Bădescu, organiza o asemenea petrecere, excelent pregătită, în frumoasa vilă pe care o ocupa cu familia în colonia de intervenție. Era, pare-se, vorba chiar de un soi de eveniment monden, oricum temeinic și de amploare, de bun gust și de încredere. Ar fi nevoie să-și anunțe intenția de a participa, printr-o declarație oricît de vagă, în orice cadru convenabil, iar amfitrionii vor face totul în continuare. Vroi, totuși, în prealabil, să se informeze ; dar și această sumară luare de atitudine fu urmată, s-ar zice instantaneu, de un apel telefonic al soției lui Bădescu ; gazda părea încîntată !

Telefonă la cămin și transmise indicația să-i fie trimis practicantul Victor, telefonă doamnei Miriam și stabili o întîlnire cu ea (pentru cazul în care Cora va prefera să locuiască acolo), telefonă la biroul administrativ solici-

find un mers al trenurilor, telefonă croitorului în legătură cu proba pentru noul costum, în sfârșit intră în dîrdora pregătirilor festive, smulgîndu-se astfel pentru aproape o oră din plasa îndatoririlor profesionale și intrînd, pentru o perioadă de cîteva săptămîni, într-o stare de plăcută emoție. Întreaga zgură depusă în sufletul său de la primirea anterioarei scrisori a Corei, laolaltă cu neliniștile stîrnite de încordarea arcului raporturilor cu Burghеле, se topiră, ori se subordonară gîndului amețitor că dragostea lui reînviase.

Îi trimise, iarăși, o scrisoare înflăcărată ; era o lungă mărturisire de dragoste, total desprinsă de contextul grijiilor cotidiene (detesta, ca și Cora, să enumere „întîmplări“) ; o rugă doar să-i comunice telegrafic — nu mai rămăsese timp pentru o scrisoare — data exactă a sosirii ei, asigurînd-o că „totul e în regulă“.

Pînă la sfîrșitul lunii, — și anului — timpul se scurse fără nici un incident neplăcut ; dimpotrivă. Tînărul Vic, onorat de întrevedere, îl somă pur și simplu să lase „noaptea cea mai lungă“ în seama lui. Da, fetele rămîneau pe loc, toate trei, (Cine știe pe unde ne va risipi viața ! nu uită el să amintească.) Cora avea deci cazarea asigurată, dar ar fi „înfiorător de trist“, să nu petreacă împreună.

— Ne vedem în seara de întîi ianuarie ! spuse înveselit Bujor Niculescu. Sînteți invitații mei ! Acum e prea tîrziu să contramandez !

— Acceptăm cu plăcere. Dar, repet, ar fi înfiorător de trist !

Doamna Miriam îl sfătui părintește să facă pe dracu în patru dar să fie numai ei doi.

— Gîndește-te, e primul vostru revelion ! O să aveți timp toată viața să alergați pe colo și pe colo. Crede-mă, eu cunosc femeile. Dacă-mi spui că e o fată sensibilă, atunci te asigur...

În treizeci decembrie, la ora prînzului, costumul nu era gata ! Telegrama Corei nu sosise încă, era o zi — împotriva tradiției — întunecată și ploioasă, el aștepta de aproape două ore în holul, amplu și animat ca o sală de bal, al croitoriei să i se aducă haina de la „finisat“, dar, spre propria-i uimire, nu era nici măcar necăjit. Din timp în timp, vocea interioară îl avertiza că era totuși posibil ca fata să nu vină (oh, cîte piedici previzibile și

imprevizibile există !) iar el își răspundea, zîmbind luminos, că da, era posibil ! Cînd se întoarse de la croitor, telegrama mult așteptată sosisese. Textul era destul de lung : Sper să ne putem întîlni la începutul lui ianuarie. Cînd vor suna cele douăsprezece lovituri de gong mă voi gîndi la tine. Te sărut. Cora.

Bujor Niculescu puse costumul în dulap, notezindu-l cu grijă, scoase telefonul din priză și se trînti pe canapea. Era absolut sigur că, în asemenea clipe, nu se putea gîndi la nimic. Adormi imediat, după o oră și ceva se trezi mahmur, își luă pelerina și porni prin ploaie. Hotărî pe loc să meargă la petrecerea organizată de familia Bădescu, își spuse chiar că era cu neputință să lipsească, altminteri ar fi dat dovadă de neobrăzare dar și de lașitate. Abia această hotărîre îl ajută să-și vină în fire, să-și limpezească gîndurile, să considere că trecea printr-o experiență cumplită și că trebuia să reziste, să nu-și piardă cumpătul, să suporte cu demnitate. Oh, nu era totuși o nenorocire ! „Ce Dumnezeu exagerez în halul ăsta ? ! se întrebă apoi, dar i se păru că era o interogație prefăcută. Ea n-are nici o vină, n-a făcut nici cca mai mică greșeală ! Dar nici eu n-am nici o vină ! adăugă, îndată, revoltat. Ce trebuia să fac : să mă gîndesc și la această eventualitate ? ! M-am gîndit ! Dar nu puteam să procedez altfel, mai bine zis n-aveam voie să procedez altfel. Puteam să fiu fericit și, iată, la fel de ușor, sînt nenorocit, mă simt ridicol. Atît ! Trece și asta ! Iar pentru concluzii, pentru a întrevedea consecințele, e prea devreme. Să-i răspund : nu veni, n-are nici un rost, nu mai veni niciodată ? ! Mai bine : nu te aștept, n-am să te mai aștept nicicînd ! Nu înseamnă că nu te mai iubesc, de unde să știu acum dacă te mai iubesc sau nu ?, ajunge, a fost destul și așa !“

„Așadar, voi apărea — își imaginează, printr-un salt — și ei mă vor întreba : de ce, ce s-a întîmplat ?, mai probabil nu mă vor întreba nimic, mă vor privi nedumeriți, poate cu satisfacție, poate cu compasiune. Apoi îmi va telefona doamna Miriam ; și Victor ori una dintre fete ! Mai bine să le-o iau înainte, să-i anunț pe fiecare în parte, pe „toți cei interesați“, nici nu sînt prea mulți. Dar voi găsi tonul cel mai potrivit ? Nu, e mai ușor să-i lași pe ei să facă presupuneri, fiecare va lansa ipoteza care-i convine iar eu doar voi confirma, voi confirma orice, mai ales că tot nu știu ce s-a întîmplat. De fapt, ce s-o fi întîmplat ? !

Oh, oricum, nu mă ajută dacă știu. În orice caz, nu o nenorocire, din acest punct de vedere telegrama e foarte clară. Așadar, voi intra, soția lui Bădescu mă va întâmpina, te pomenești că în febra acestei seri nici nu va băga de seamă că sînt singur, ori își va închipui că ca s-a oprit la oglindă, ori a intrat înainte, poate nu mă va întâmpina nimeni, voi trece neobservat. Oare cîți musafiri sînt ? Nu, de observat se va observa imediat. Politicos e să anunț eu însumi, puțin afectat, rece, ca omul căruia nu-i place să fie scormonit. Îmi cer scuze, din păcate... și cam atît. Dar dacă telefonez : nu mai *putem* veni, un eveniment de ultimă oră... Sună fals ! Și-apoi ce fac : mă închid în casă, rămîn în întuneric, mă gîndesc la... Nu și nu !“

Era crispat, rănile îi sîngerau, cînd sună — ploaia nu contenise — la poarta solidului grilaj ce înconjura cea mai frumoasă dintre vile. Femeia de serviciu, șorț cu volănașe, alergă să-l întâmpine.

— Tovarășul inginer șef și doamna își cer scuze ! spuse ea profesional, fără să-l recunoască pe noul venit.

Era un semn bun ; e drept că nu mai trecuse pe-aici de pe vremea cînd nu era un personaj marcant iar „tî-nărul“ Bădescu încă nu contractase căsătoria, e drept că musafirii soseau pachet, cîțiva tocmai se opriseră pe verandă, căci mai erau cîteva minute pînă la ora zece seara ; în holul cu oglinzi și cuiere, femeia îl părăsi la rîndu-i, lăsîndu-l să se descurce singur, fără măcar să-i arate cu degetul direcția în care trebuia să pornească. Holul era pustiu, de undeva din capul scării interioare, din lemn lăcuit și sclipitor, se auzeau rîsete, animația zumzăită din împrejurări similare.

În sfîrșit ieși să-l salute, răsărind brusc dintr-un cotlon întunecos, bătrîna soție a academicianului.

— Am aranjat sus masa, fără a rezerva locurile, asta ar fi dat prea multă solemnitate ! — îl informă ea de-a dreptul, scuzîndu-se totodată pentru încălcarea, cu de la sine putere, a regulilor etichetei. Am împărțit salonul cu niște draperii, o arhitectură oarecum improvizată, de bal mascat — îi explică cu seriozitate — așa încît cine dorește se poate retrage, cu un pahar de băutură, cu un platou, cu un prieten (enumerarea era făcută fără schimbarea tonului), important e să nu fie nimeni stingherit ori... Nu mă îndoiesc că vă știți cu toată lumea !

Îl părăsi brusc, pornind spre verandă, cu aerul că se oprise la el doar în trecere. „N-a suflat o vorbă despre... își spuse Bujor Niculescu. Aștia sînt ori prea bine informați ori prea bine crescuți ! Să profităm !“

Dezorganizarea era destul de bine pusă la punct : sus, în capul scărilor, îl așteptau tinerii Bădescu ; spre uimirea lui, amîndoi îl sărutară : amîndoi erau parfumați, iar obrazul bărbatului dobîndise moliciunea unui obraz de femcie trecută de o anumită vîrstă și căreia i-a plăcut dintotdeauna să se pudreze din belșug ; nu-i adresară nici o întrebare indiscretă, dar asta desigur nu-l mai miră : începea să înțeleagă că va fi lăsat să-și rumege suferința fără intervenții din afară. Se îndreptă decis spre partea de unde veneau glasurile și unde se afla, probabil, masa festivă : hotărîse să apară dintr-o dată, în postură de singuratic, în bătaia tuturor privirilor. Vai, altă surpriză ! În capul mesei trona bătrînul profesor, grozav de frumos îmbătrînit, tuns ca un savant american, iar pe laturi erau așezați bărbați și femei cam de aceeași vîrstă cu șeful familiei, — excepție făcea o fetișcană urîtică, venită probabil cu părinții — antrenați într-o însuflețită conversație (cu tema, dacă înțelegea bine, amintirilor de la nunți și botezuri). Surpriza propriu-zisă era însă că, rezervate sau nu, rămăseseră foarte puține scaune neocupate, o treime, dovadă sigură că majoritatea participanților o furnizau vîrstele coapte. Nemaipomenit ! Iată deci în vederea cărei confruntări avansase el atîtea neli-niști ! Grozav i-ar fi stat împreună cu Cora în acest anturaj : ca un găgăuță refuzase oferta fermă a adolescentului Vic ; printre atîtea măsuri de prevedere, unele excesive, altele cu cîte două variante, o neglijase pe cea mai importantă.

Primejdia pe care o cvilasc — întîmplător, evident — îi alină neîntîrziat suferința adînc scormonită, ca și cum împrejurarea exterioară ar fi acționat direct asupra rănilor sale sufletești. Pentru moment, cel puțin, absența Corei, a iubitei îndelung, și parcă pînă la capătul puterilor, așteptată, nu mai reprezenta o lovitură atît de dureroasă și de ascuțită. Să se mai supere pe gazde pentru — în principiu — deosebit de grava omisiune, de fapt : dezinformare ? ! Se așeză iute la masă, lîngă un bătrînel voios, și așteptă să fie servit. Neîntîrziat se întinseră spre el platouri cu excelente gustări, luă din fiecare alcătui-

du-și o provizie masivă și porni să înfulece, ciocnind paharul cu țuică cu toate paharele care îi erau la îndemână.

Poate ar fi rămas acolo pînă la sfîrșitul petrecerii dacă, întorcînd pentru o clipă privirea spre ușă odată cu bătrîneii care salutau ceremonios, n-ar fi observat o pereche de tineri ce tocmai se strecura după una din draperiile de catifea : femeia pe care o remarcase — îi zărise pentru o fracțiune de secundă ceafa gingașă, dar era convins că nu se înșela — era Anda. Nu mai văzuse — fie și în treacăt — obrajii ei de porțelan din seara reuniunii din sala cantinei, seara primei sale întîlniri cu Cora. Își amintea prea bine că tresărise și atunci, iar Nadia Burghiele, cu care dansa, observase imediat reacția și o interpretase cu exactitate. Însoțitorul Andei nu mai era de astă dată Titus, ci un bărbat masiv, tînăr, cu păr buclat.

Liniștea lui Bujor Niculescu se spulberase : doamne, cît de pripit acceptase invitația de a veni aici ! Oare ce neprevăzut se mai ascundea îndărătul draperiilor de catifea ? ! Oricum, să rămîină o noapte întreagă, în grupul foarte restrîns de tineri, împreună cu Anda, nu-i era tocmai la îndemînă. Curios, dar dacă ar fi avut-o alături pe Cora nu s-ar fi simțit atît de stingherit, s-ar fi simțit în siguranță ! Poate că venise totuși momentul să dispară ? !

Răsărită iarăși pe neașteptate, investită pare-se cu misiunile unui ambasador itinerant, mama lui Bădescu îi atinse umărul, apoi se aplecă și îi spuse la ureche :

— Destul cu obligațiile protocolare ! Du-te acolo unde te îndeamnă inima !

Era un ordin, iar asta se văzu îndată ce energica bătrînă își îndreptă spinarea și făcu spre fetișcana urîțică semnul „hai, ia-o din loc !“

— Eu, la vîrsta voastră, dansam toată noaptea ! Mai ales la revelion ! sublinie ea, apucîndu-i pe cei doi de coate și împingîndu-i de-a dreptul spre perdeaua îndărătul căreia dispăruse Anda.

Tot ordin era, nicidecum confesiune. Cît despre „vîrsta voastră“, formula era destul de încăpătoare căci între fiul ei, aflat deja dincolo, și fetișcana abia expediată era o distanță de peste douăzeci de ani. Gîndul de a face pereche — gazda nu procedase întîmplător — cu domnișoara ce i se oferise îl crispă pe Bujor Niculescu ; trecînd peste penibilul alternativei, se apără arătînd cu mîna în direcția toaletei și chiar se îndreptă către ușa respectivă.

Cîteva minute mai tîrziu, el intră în încăperea rezervată tineretului, cu un aer foarte blazat, și se așeză imediat pe un scaun din colțul ringului de dans. Peste draperii venea din cealaltă parte a salonului un fascicol de lumină care, datorită înălțimii plafonului, trecea cu mult peste capetele celor care dansau ori mînceau la un bufet improvizat. Dacă nu i-ar fi fost teamă că, din clipă în clipă, mama lui Bădescu poate veni în control, făcînd cu autoritate cuvenita observație, și-ar fi încropit desigur un platou cu de-ale gurii. După un răgaz luat pentru recunoașterea siluetelor, o descoperi pe soția tînărului Bădescu, se ridică și merse spre ea ; curînd — convins că odată îndeplinită obligația politeții, va reuși să dispară — dansau împreună în apropierea unor dulapuri cu cărți, într-o margine adică.

Muzica era excelentă, evident aleasă de o mînă de expert. Bujor Niculescu era în continuare crispat, nu era în stare nici de cea mai sumară conversație. „Dacă ajung acasă, încep să mă gîndesc, să mă înfurii, va fi o noapte de coșmar“ își spunea el, mereu cu gîndul la plecare. De undeva din spate se apropie de el Anda, dansînd împreună cu tînărul care o însoțise la venire ; obrazii și ochii ei străluceau în semiîntuneric ; cu multă vioiciune, ea făcu, fără să se oprească, prezentările :

— Inginerul Niculescu, un vechi prieten pe care nu l-am văzut de cîțiva ani ! Logodnicul meu ! îndreptă ea bărbia spre partenerul de dans.

Cei doi bărbați înclinară capetele. Bujor Niculescu zîmbi chiar, satisfăcut de titlul sub care fusese înscris celălalt, privindu-l cu simpatie.

— Mă bucur ! spuse el, fără să mintă, iar tînărul logodnic — robust, elegant, plăcut la înfățișare, foarte sigur de sine — îi surîse recunoscător.

„Cîțiva ani e cam mult spus !“. Părea într-o stare de criză atunci cînd o cunoscuse, o stare de indiferență față de ea însăși, pe care Niculescu o ghicise și de care nu întîrziase să profite dar să se și elibereze înainte ca femeia să apuce să se dezmeticească. Amintirea acestei relații nu era tocmai încîntătoare ; dar poate apropiata perspectivă a unei căsătorii reușite... Ceva însă nu era în regulă : în toamnă o văzuse împreună cu Titus, din nou împreună după ruptura — era bine informat — intervenită într-o lungă și chinuitoare legătură de dragoste, o dragoste care

o dezechilibrase și o făcuse, fie și doar pentru un scurt răstimp, atât de vulnerabilă. Dar dacă totul era depășit, atunci... ; atunci Bujor Niculescu începea să se liniștească, ba chiar să dobândească o autentică bună dispoziție : exact ceea ce îi lipsise cu desăvîrșire din clipa cînd primise telegrama Corei !

O conduse pe soția lui Bădescu lângă bufetul improvizat, îi oferî un pahar cu vin roșu, ciocni cu ea foarte degajat, reuși chiar să înjghebeze un simulacru de discuție (era oarecum dator să manifeste curiozitate !) cu privire la persoana logodnicului : află, așadar, că invitatul era de fapt tînărul, în calitate de fost coleg de facultate al interlocutoarei, acum specialist în aparatură de calcul, foarte bine văzută, mereu pleacă în străinătate. Riseră amîndoi, foarte amuzați, dracu știe de ce, probabil pentru faptul că o bizarerie a existenței era imperios necesar să fie invocată în această prea plicticoasă atmosferă, apoi Niculescu o prinse de braț pe gazdă și, spre propria-i surprindere, o invită iarăși la dans. După frămîntările numeroase și profunde prin care trecuse, nu doar în ultimele ore, dar în ultimele săptămîni ori chiar luni întregi, după atîlca dezlănțuiri și depresiuni lăuntrice de toate felurile, întîlnirea cu Anda, astfel desfășurată, precum și vinul, băut dintr-o înghițitură în compania gazdei, se constituiau desigur într-o descătușare ; efemeră, cum s-ar zice, dar cu atât mai bună de stors.

— Ce-i cu muzica asta ? ! îi strigă el inginerului Bădescu, făcînd întreaga adunare — destul de amorțită — să tresară. Ceva mai dinamic n-aveți ? !

„Tineretul“ începu să foiască aprobator, se însufleți, logodnicul Andei aplaudă îndelung.

— Avem, avem de toate ! îl asigură, aproape languros, partenera sa de dans.

Cu o ațîtare mai mult decît justificată, cu o energie excesivă, Bujor Niculescu își asumă conducerea petrecerii. După încă trei pahare de vin, el alerga de la un capăt la altul al încăperii, risipind ultimele rămășițe de amortire ale necunoscuților care-l înconjurau, aruncînd șiruri de observații hazlii și declanșînd hohote de rîs nestăpînit, imitînd mai ales, cu mare talent comic, pe bătrîncii pe care-i ascultase nu demult, cu înrîncenare, de partea cealaltă a cortinelor de catifea. Curînd, cîțiva dintre cei ce-i serviseră drept modele, își vîrîră nasurile printre

faldurile draperiilor, atrași de gălăgia tinerească ce, în sfîrșit, începea să semene cu petrecerile din alte timpuri ; motiv pentru ca, dincoace vacarmul să urce trepte noi ; stimulent pentru animator să-și biciuiască avîntul.

Din cînd în cînd, prin mintea lui înfierbîntată, se strecura șuvoiul subțire al neliniștilor la care, curînd, inevitabil, avea să revină, numai că orice amîinare îi părea binevenită ; nici o clipă însă nu se ivea gîndul că astfel izbutește să-și răzbune iubirea iarăși disprețuită, să-și biciuiască eșecul ; era doar un fel de a-și îneca amarul ; și desigur nu simțea nici urmă de vinovăție.

Situația musafirilor din generația sa îi păru la un moment dat cu totul nedemnă bătrînului Bădescu ; mai ales că atracția exercitată de spectacol, ca și indiscreția privitorilor, riscau să se prelungească. Zîbind, foarte calm, academicianul se apucă, fără a solicita ajutorul cuiva, să miște draperiile grele cu intenția de a recompune decorul unic al salonului de la etaj. Dar inițiativa nu se bucură, măcar formal, așa cum era de așteptat, de o bună primire din partea musafirilor. Cei tineri încercară senzația că spectatorii pătrunseseră direct în culise, ceilalți își văzură furată satisfacția de a privi prin gaura cheii. Cu toții se simțeau frustrați, iar muzica dezlănțuită părea să sune în gol.

Doar Bujor Niculescu trecu bine momentul critic.

— Să danseze toată lumea ! strigă el cu aprindere.

Printr-o înțelegere tacită, felurite brațe, de tineri și bătrîni, se înfrățiră în operația închiderii cortinelor, respirînd ușurați odată cu desăvîrșirea ei. Cheful de petrecere, în ambele tabere, se încinse din nou. Cu mult mai înțeleaptă decît soțul ei, mama inginerului Bădescu puse în funcțiune, în alt colț al salonului, un patefon adus la repezeală din pod. Abia acum, chemarea lansată de Bujor Niculescu putea fi urmată. Un straniu amestec de ritmuri, firește nu doar muzicale, ci biologice și sociale, o stare generală de perplexitate, voioasă, o amețeală împletită din voci, gesturi și zîmbete, transformaseră în sfîrșit petrecerea într-un carnaval. Era limpede pentru toată lumea că printr-un miracol, revelionul devenise reușit, memorabil. Meritele lui Bujor Niculescu în săvîrșirea acestei minuni erau unanim recunoscute. Gazde și musafiri, femei și bărbați, tineri și bătrîni îl felicitau cu privirea și chiar cu bătaia pe umăr. Între zonele despărțite

prin draperii se circula intens, era un du-te-vino fără scop, datorit exclusiv neputinței celor mai mulți de a sta locului. Cortinele fluturau neînterupt, dobândiseră un rol important în dramaturgie căci începeau să reprezinte, ocrotitor, necesarele granițe deschise, fără de care bucuria de a pleca și de a te întoarce își pierde suportul. Se realiza nu doar un simplu schimb de persoane, ci de idei, de stări de spirit, de concepții de viață. Bătrînii veneau să-și încerce rezistența în atmosfera electrizantă, printre zgomote și mișcări de neînțeles, tinerii porneau la drum mînați de nostalgia unor mode apuse, dar și unii și alții rămîneau spectatori în tabăra opusă, fiecare perimetru își păstra specificul său. într-o frumoasă, decentă și reciproc respectată diversitate de stiluri, într-o diferențiere fermă și armonioasă.

Trecuse puțin de miezul nopții cînd Bujor Niculescu o invită pe Anda la dans. O făcuse, așa își închipuia cel puțin, cu cele mai bune intenții, doar în virtutea funcției sale de organizator principal obligat să-și împartă în mod egal interesul și vesclia. N-avea, oricum, de gînd să facă vreo referire la trecut ori la viitor, pornise chiar o conversație dintre cele mai neutre, parcă despre calitatea șampaniei, cînd brațul cu care înconjura talia parteneriei începu să-l trădeze. Era însă doar o tresărire abia perceptibilă, ușor de controlat și care s-ar fi eliminat de la sine, mai curînd o reacție determinată de epiderma ceva mai catifelată decît altele, o căldură ceva mai bine transmisă prin țesăturile protectoare ce o înveșmîntau pe proaspăta parteneră. Dar Anda, pare-se, o remarcase. După o răsucire, trupul ei veni cu puțin mai aproape de al său decît înainte, destul însă ca să-i sugereze să-și modifice poziția cotului, rămas la o nefirească distanță și riscînd să împiedice răsucirea altor perechi.

Transpuse în mintea bărbatului, proiecțiile acestor mișcări infinitezimale pădură absurde în contextul de clocot și vacarm din jur, iar pentru a-și frîna și domoli suspiciunile, evident lipsite de temei, Bujor Niculescu o cuprinse de-a dreptul vînjos pe Anda, sincer convins că nu alimentează vreo ambiguitate. Faptul că nu calculase prea bine dimensiunea și consecințele pasului, îi puse neîntîrziat pe amîndoi în dificultate. Se treziră dintr-o dată îmbrățișați, fără ca tentația reculului să se manifeste la vreunul din ei. Pieptul Andei era dogorîtor, parfumul

ivit din pletele ei, laolaltă cu strălucirea obrazilor, constituia un magnet din care cu durere s-ar fi putut desprinde. Nu le rămânea decît să aștepte ca surprinzătoarea flacără să se consume, sub presiunea aceleiași agitații care-i alipise fortuit. Numai că femeia, poate datorită faptului că își vedea confirmată puterea de seducție, poate numai din pricina obișnuinței de a trece, în seara aceea și în alte seri la fel de minunate, printr-un șir de brațe dornice s-o cuprindă, poate doar pentru că ea însăși își cam pierduse controlul, în sfîrșit poate pentru a-i da o lecție lui Bujor Niculescu și a diferenția relația cu el pe claviatura senzațiilor pe care știa s-o folosească discret la un pas de logodnicul ei, hotărî să nu aștepte, dimpotrivă. La prima schimbare de ritm, ea imprimă soldurilor o mișcare decisă și penetrantă, întregul ei corp intră într-o foială persuasivă pe care zadarnic ar fi fost tentat bărbatul s-o înțeleagă greșit. Orice cale de întoarcere era tăiată. Contractat, capabil însă să pareze, Bujor Niculescu adoptă masca dezinvoltă a celui pentru care tortura unor asemenea secunde nu era nouă ; sub presiunea privirii sale senine, fierbințelea Andei se domoli, trupul ei redeveni corect și neutru.

În pauza nesfîrșită care urmă, sub ochii lui Bujor Niculescu, pe jumătate întredeschiși, apărură niște fraze de o vigoare și de un adevăr ce le făcea să strălucească în întunericul clipei : „Există o complicitate a viciului mai adîncă și mai rapidă decît orice înțelegere prin cuvinte. Ea străbate instantaneu tot trupul ca o melodie interioară și transformă cu totul gîndurile, carnea și sîngele... Ceva ce ar fi semănat cu o iubire dacă n-ar fi fost o simplă continuitate a unei dureroase nerăbdări... O tăcere teribilă, o tăcere ce avea evidența și conturul unui urlet“.

Cînd se înclină să-i sărute mîna, degetele femeii erau nu doar fragile și transparente, ci reci și amortite. Ce altceva le rămînea de făcut ? Firește, în cele cîteva ore cît mai dură petrecerea, evitară să se mai apropie unul de celălalt, iar scăderea interesului amîndurora pentru tot ce se întîmpla în jurul lor trecea neobservată în valurile de oboseală și de uzură pe care le traversau ceilalți.

Bujor Niculescu dădu semnalul de plecare, luîndu-și rămas bun la întîmplare, pe sărite, aproape fără să știe pe cine salută. În ultimul grup în care zăbovi, logodnicul Andei, plin de importanță, mai bine conservat decît majo-

ritatea participanților, tocmai mulțumea gazdelor : demult nu se simțise atît de bine. Abia acum, figura și vocea lui îi displăcură profund lui Bujor Niculescu.

Ajuns acasă, inginerul, desigur pentru că se temea de gîndurile ce vor năvăli asupra-i îndată ce se va întinde în pat, își făcu o cafea, formă numărul de telefon al dispeceratului de noapte și îi ceru un raport amănunțit ; aproape două ore lumina rămase aprinsă în garsoniera sa. La un moment dat auzi zgomotul unui motor de automobil oprit în fața vilei. Se îndreptă spre fereastră și văzu un taxi din care tocmai cobora Anda, înveșmîntată în aceeași rochie de seară pe care o purtase la petrecere. Ea privi — avea un aer aferat și misterios — spre fereastră garsonierei de la etaj, singura fereastră luminată la ora aceea. Fără vreo uimire, Bujor Niculescu alergă s-o întîmpine.

— Eram sigură că nu te-ai culcat ! spuse ea îndată ce intră, înlocuind astfel orice altă explicație.

VACANȚA

1

CASIERUL, DEȘI NU ERA SOMNOROS, îl privi cu mirare și întârzie să răspundă, de parcă n-ar fi știut cum să reacționeze la curioasa rugămintă ; se ridică puțin de pe scaun și cercetă câteva clipe valiza pe care tînărul, foarte grăbit, o lăsase oarecum în mijlocul drumului, lângă căruciorul unui hamal.

— E un tren fără locuri rezervate ! îl anunță apoi, aproape confidențial, ca și cum ar fi hotărît, în cele din urmă, că nu era cazul să exagereze ciudățenia situației.

Era rîndul lui Bujor Niculescu să pară că nu înțelege ce i se spune.

— Nu e acceleratul de Mangalia ?! întrebă alarmat.

— Ba da, ba da ! se grăbi să-l asigure, binevoitor acum, celălalt. Dacă doriți, pot să vă dau bilet. Iar dumneavoastră vă urcați în vagonul *trei* sau, mă rog, în orice vagon doriți ! Asta e !

Privi spre bancnota de o sută de lei pe care inginerul o lăsase de la bun început pe marginea ghișeului și se interesă, grăbit de astă dată :

— Clasa întâi pînă la Eforie Nord ?

— Da.

Omul izbi cu sete aparatul de compostat, trase energic sertarul și-i întinse repede biletul și banii, cu aerul că vrea să curme ezitățile amîndurora, precizînd din nou, în treacăt însă :

— Fără locuri rezervate !

Odată isprăvită, în acest fel, prima luare de contact cu o realitate pe care n-avea motive s-o considere încă îngrijorătoare, Niculescu alergă, cu valiză cu tot, spre

tabela cu mersul trenurilor. Ceva era desigur nelalocul său în situația acceleratului pe care-l aștepta dar deocamdată nu-și putea lămuri ce anume. Era patru dimineața, trenul trebuia să sosească peste câteva minute și cu toate acestea, peronul gării Băneasa, ca și sălile de așteptare, ca și incinta caselor de bilete, erau cu desăvîrșire pustii. Chestiune destul de curioasă : în plin sezon, cînd vagoanele care duceau spre mare circulau supraaglomerate, la o oră foarte potrivită pentru o călătorie de vară, la un tren fără locuri rezervate, iată, nici un călător nu era prezent.

Cînd se anunță la megafoane sosirea trenului și impiegatul de mișcare se ivi, zgribulit, în ușa biroului, Bujor Niculescu se îndreptă neîntîrziat spre el.

— Cam puțină lume ! glumi el.

— Da, confirmă oficial impiegatul.

— De ce ? nu se putu stăpîni să întrebe.

Celălalt îl privi la fel de mirat ca și casierul cu puțin timp înainte, apoi, cu aceeași bunăvoință ca și colegul său, explică :

— Nu e nici un mister. La exact aceeași oră pleacă spre Mangalia din București-Nord un personal cu mers de accelerat. Acela ajunge mai repede, costă mai ieftin, se formează de-aici, așadar are locurile libere, pe cînd la acesta sînt toate ocupate, și-apoi gara nu e peste mîină, ca a noastră.

Nu-i rămînea decît să adauge, și poate că ar fi făcut-o dacă nu i s-ar fi părut că-și depășise, oricum, prea mult atribuțiile : „evident, oricînd poate apărea cineva care să-l prefere totuși pe acesta !“

— Am o întîlnire ! consideră potrivit să se justifice Bujor Niculescu.

Cu o expresie de nepătruns, celălalt salută cu mîna lipită de chipiu și nu întîrzie să se îndepărteze. „Dacă ar ști — își spuse cu o bruscă și inexplicabilă încîntare neobișnuitul călător — că mi-am irosit toată noaptea ca să ajung să prind acest tren unanim evitat !“

În plină viteză, acceleratul spre Mangalia (cu și fără locuri rezervate !) tocmai intra în gară, respectînd cu sfințenie ora de sosire. Cu senzația că avînd de „încărcat“ doar un singur pasager, trenul va opri formal, o clipă, ori își va încetini numai mersul iar un controlor de bilete îi va striga „hai, tinere, urcă, n-avem timp de pierdut !“,

Bujor Niculescu se grăbi să ajungă la marginea peronului. Garnitura de mari dimensiuni trecu vîjîind amețitor la un pas de trupul său, accentuînd starea de nesiguranță datorată oboselii, buimăcindu-l definitiv. Cînd în sfîrșit auzi scrișnetul frînelor, realizează atît faptul că n-o văzuse pe Cora la vreuna din ferestrele vagonului cu numărul trei în care ea îl anunțase că se află cît și faptul că nu mai știa cu certitudine direcția de mers a trenului. Se răsuci în loc o dată și încă o dată apoi, condus de instinct, începu să alerge spre stînga. Nu mai privea acum spre ferestre, ca înainte, ci spre tăblițele indicatoare fixate pe vagoane ; din fericire pe prima dintre ele descifră numărul patru ; așadar, alături ; se agăță agitat de scară, trăgînd valiza foarte grea, ca și cum trenul ar fi părăsit deja gara, și poate că n-ar fi reușit să împingă ușa dacă fata nu i-ar fi venit în întîmpinare.

— Asta da, întîlnire ! auzi, de undeva din spate, o voce calmă și blînd-ironică, astfel că înainte chiar de a o recunoaște pe Cora, el se întoarce și-l văzu din nou pe impiegatul de mișcare tocmai cînd omul adăugă : trenul pleacă abia peste șapte minute !

Zîmbi, bucuros de ivirea acestui aliat, privi imediat spre Cora, destul de surprins, mai bine zis alarmat de noua ei înfățișare.

— Ce poveste cu vagonul trei și cu tot trenul ăsta ! exclamă el nemulțumit, chiar morocănos, rămînînd încă pe scară și împingînd doar valiza pe podeaua vagonului.

— Se spune : bine-ai venit, mi-a fost dor de tine ! replică voioasă Cora, întinzîndu-i mîna.

Tînărul schiță un zîmbet destul de acru, avansă în cele din urmă pe culoar și o privi iar pe fată sub semnul aceleiași neplăceri mirate.

— Nu-ți place cum arăt, nu-i așa ?! înțelese ea fără să se supere.

— Nu mă așteptam, și-apoi... tot nu reuși Niculescu să se prefacă.

— Ai să te obișnuiești, și mie mi-a fost greu la început ! îl asigură, cu mult umor, fata.

Umorul nu ajungea însă pînă la mintea lui, pentru moment înțepenită, oricîte eforturi de conciliere își propunea tînărul să facă.

— Atunci chiar nu înțeleg ! spuse el apăsător.

— Nici nu e nevoie !

Adevărul era că, obosită și ea de nesomn, de aceeași neliniști prealabile unei reîntîlniri a cărei scadență se tot amîna, Cora începea să-și piardă răbdarea, iar stăruitoarea lui uimire o irita. Îl luă totuși de braț, se ridică pe vîrfuri și-l sărută ușor pe obraz.

— Tu nu te-ai schimbat ! îl asigură cu o anume crispare.

— Nici tu, însă... răspunse Bujor, cuprinzîndu-i, cam fără vlagă, umerii. De ce ți-ai tuns părul ?! Erai atît de frumoasă ! adăugă imediat cu o sinceră dezamăgire, cu amărăciune.

Cora tresări curentată de duiosia ce năvălea asupra-i, așa de dușmănos în aparență și, foarte tulburată, găsi puterea să declare cu cochetărie :

— Asta e moda !

— Dar nu ți se potrivește ! stăruie el.

— Bine, îți propun să amînăm controversa ! spuse fata cu voce metalică, aceasta în adevăr de nerecunoscut.

Lansînd un semnal de extremă discreție, foarte potrivit împrejurărilor, trenul părăsi Băneasa iar cei doi tineri provinciali se îndreptară, dintr-un reflex de curiozitate dublat de stinghereală, spre cea mai apropiată fereastră, cercetînd stăruitor, cu nesaț chiar, imaginea Capitalei. Abia atunci Niculescu observă coridorul vagonului, înțesat de oameni atrași de aceeași curiozitate ca și a lor.

— Cum ai călătorit ? se interesă, privind, peste capul Corei, mulțimea din jur. Toți ăștia par să nu fi închis ochii toată noaptea !

Agresivitatea sa își deturnase ținta și se îndrepta acum către tovarășii de drum ai fetei.

— Dimpotrivă, au dormit toți, unii au și sforăit !

— Da, cred că ai dreptate ! consimți el după un răgaz, s-ar fi zis, de meditație în care presupunerea lui se lăsase destul de greu învinsă de informația Corei.

— Nu vrei să vorbim mai bine despre noi ?

Bujor Niculescu o privi, mirat de faptul că tentativele sale de a purta o conversație convențională întîmpinau rezistență.

— Cînd am vrut să vorbesc despre noi, mi-ai propus să amînăm ! încercă el să se lămurească. Mă rog, — se răzgîndi brusc — hai să discutăm. Te ascult !

— Eu mă pregăteam să ascult, șopti Cora.

„Ah, adică să-ți povestesc cît de mult am așteptat să te văd, cu cîtă intensitate mă gîndeam zilnic la tine, cît m-a chinuit dorul, și-apoi furia, și-apoi iar dorul !” enumeră el în gînd, foarte iritat tocmai din pricină că lucrurile exact așa se petrecuseră.

— N-am nimic de spus !

— Nu începe prea bine vacanța mea, observă Cora cu voce tare. Și cînd te gîndești că e ultima mea vacanță !

El interpretează această observație ca pe o răbufnire de egoism, întru totul surprinzătoare, al cărei merit unic era sinceritatea, astfel că multă vreme nu simți nevoia s-o privească pe Cora ; ochii săi rămăseseră ațintiți în gol, iar senzația că parcurge un preambul al năruirii nădej-dilor îl acapără cu asemenea vigoare încît uită pur și simplu că resortul acestei dureri înăbușite era exprimarea unei suferinți aidoma ; abia cînd își reveni, înțelese. „Deosebirea este că eu tac și încerc să mă port normal !” își spuse, chiar și atunci, cu orgoliu, cu un sentiment de superioritate.

Continuară amîndoi să cerceteze cîmpul îngălbenit pe care trenul îl străbătea în plină viteză, cu aerul trium-fător al unei ființe care-și cunoaște rostul ; rămaseră unul lângă altul, fără a îndrăzni să se miște, fără a cuteza să mai deschidă gura, așteptînd ceva despre care erau convinși că e cu neputință să se ivească.

— Domnișoară, — se adresă deodată Corei un bărbat slăbuț, cu ochii umflați de nesomn, care tocmai ieșise dintr-un compartiment din celălalt capăt al vagonului — dacă doriți să puneți în plasă valiza prietenului dumneavoastră, eu pot să deplasez lucrurile mele și imediat se face loc !

„La dracu, — nu se putu împiedica să constate Bujor Niculescu — parcă și ăsta, așa plin de bune intenții cum s-a trezit să fie, vorbește pe un ton amenințător !”

— Nu vă deranjați, mormăi el. Stă destul de bine.

— Nici un deranj, îl asigură omul. N-are rost să rămî-neți pe culoar, mai e destul drum ! Fiica mea a și spus : uite tăticule ce necăjiți sînt pentru că trebuie să stea amîndoi în picioare. Așa este ! Dealtfel, continuă cu crescută volubilitate, domnișoara este prea politicoasă și nu poate să vă lase singur aici iar dumneavoastră sînteți prea bine crescut ca...

Bujor Niculescu așteaptă neclintit încheierea frazei.

— ... să insistăți ca dînsa să se odihnească ! adăugă celălalt fără dificultate, iar acest mod — corect desigur — de a raționa îi făcu să zîmbească pe amîndoi tinerii, alungîndu-le umbrele crispării.

Obținînd, fie și pe cale ocolită, confirmarea lor, bărbatul apucă neîntîrziat valiza iar tînărul nici nu încercă, deși s-ar fi cuvenit, să-l oprească. Porniră în șir indian. Neavînd încotro, tînărul trebuia să privească drept înainte, iar drept înainte se afla Cora, tunsă ca un băiețandru, înveșmîntată însă într-un costum excelent croit, dintr-o mătase mată, o siluetă feminină care-l atrăgea magnetic, dar în cuprinsul iubirii și așteptărilor sale această încîntare a privirii nu reprezenta decît o fișie extrem de subțire.

Cert este că apariția pasagerului amabil contribuise sensibil la înseninarea celor doi îndrăgostiți. După ce valiza lui Bujor Niculescu fu instalată la locul cuvenit, tatăl și fata se înghesuiră pe o jumătate a banchetei ; cei doi trebuiră să se așeze, aproape lipiți, pe cealaltă jumătate. Acum, în sfîrșit, se simțeau împreună, supărați desigur, iritați, dar dispăruse acea senzație de înstrăinare, însingurarea acută care-i bîntuise, pe fiecare în parte, cu puține clipe înainte.

— Eu n-aș avea curaj să mă tund așa ! interveni atunci, admirativ, profitînd de context, fetișcana.

Deși chestiunea revenea, oarecum riscant, în dezbatere, Cora îi surîse binevoitor.

— Să știi că eu n-aș avea absolut nimic împotrivă dacă ai face-o ! interveni taică-su. O domnișoară trebuie să fie în pas cu moda, altfel... — Bujor Niculescu așteptă iarăși cu interes evoluția raționamentului și-i recunoscă încă o dată corectitudinea — ...riscă să n-aibă nici un haz, să piardă orice farmec !

Fata se îmbujoră, extrem de tulburată de această severă punere la punct.

— Lăsați-o să hotărască singură ! îi luă apărarea Niculescu. Nu trebuie forțată, nu e cazul să i se impună ceva ce nu-i convine !

— Nici n-o fac, dar fiindcă a venit vorba... cred că nu greșesc dacă-mi spun, sincer, părerea ! Fiecare om trebuie lăsat să decidă asupra existenței sale, să se simtă răspunzător unic, fără a fi influențat ori ghidat din afară, în orice caz fără să depindă de hotărîrea altuia. Poate să

vi se pară curios, dar eu consider independența personală drept cea mai prețioasă comoară, cum se spune în popor.

Cora și Bujor Niculescu, deși amuzați, arătau destul de surprinși de brusca și imprevizibila întorsătură a conversației, ceilalți trei călători, așezați pe cealaltă bancă dădură din cap în semn de aprobare a unui adevăr deloc „curios“, dimpotrivă de la sine înțeles. (Datorită legănării puternice a vagonului la trecerea rapidă peste macaze, capetele lor se clătinau simultan, așternînd peste confirmare un soi de firavă negare.)

— Vă spun cu tărie că nu mi-aș îngădui nici un amestec în treburile ei, chiar dacă aș fi convins că greșește, n-aș face decît să-mi spun părerea după care mi-aș vedea de ale mele.

— Oh, asta mi se pare exagerat ! Cred că un părinte are datoria de a împiedica un copil, o ființă încă neformată, fără experiența vieții, etc., interveni atunci spre a se delimita unul din călătorii de pe bancheta adversă.

— Ba nu, anume am ales acest exemplu ! se îndîrji uscățivul. Pentru că de-aici pornește tot răul, de la aceste intervenții care sînt considerate nu numai îndreptățite, dar obligatorii. Părintele, educatorul, duhovnicul cum era altădată, au convingerea că nu pot rămîne deoparte. Și-atunci acționează ! Dar pînă unde se întinde sfera lor de acțiune, asta nu se mai întreabă nimeni, asta se uită. Rezultatele sînt dezastruoase. Dovada o aveți în față : eu îmi cresc copilul în spiritul asumării depline a hotărîrilor care-l privesc, de la cele mici pînă la cele mari, dar copilul, iată, nu știe ce să facă, se simte prea liber, n-are destulă îndrăzneală !

— Poate tocmai de aceea ! observă ironic Niculescu.

— Văd că nu luați treaba în serios ! se supără omul.

— De ce ? mi se pare foarte importantă. Numai că am fost luat prin surprindere. Este, poate o să recunoașteți, oarecum neașteptat să ți se propună o asemenea discuție în tren, într-un loc, nu-i așa ?, care îndeamnă, prin definiție, spre teme superficiale.

— Asta cam așa e ! recunosc omul. Îmi cer scuze !

— Nu trebuie ! Voiam doar să spun că oamenii sînt preocupați de vacanță, sînt obosiți de călătorie, cum e cazul meu, mă rog, vor să uite de grijile adevărate. Vorbim despre hotel, despre coafură, și, dintr-o dată...

— Poate că nu e nici locul nici momentul potrivit, — interveni Cora — deci ar trebui să abandonăm discuția, dar înainte de asta vreau să vă spun că eu sînt întru totul de acord cu dumneavoastră !

— Asta se judecă de la caz la caz, declară cineva. În adevăr, unii părinți...

— Nu numai despre părinți e vorba, mormăi uscățivul.

Cora se ridică, o luă de braț, spre încîntarea ei, pe fata de-alături și ieșiră împreună pe culoar.

— Am stat atîta vreme în casă, și încă într-o casă destul de friguroasă ! spuse Cora cînd ajunseră în dreptul unui geam deschis prin care pătrundea un curent de aer ce răsucea bezmetic pletele însoțitoare.

— Grozav i-ar place tatălui meu o fiică așa ca dumneavoastră ! De aceea a și pornit discuția asta nepotrivită. Altfel, să știți, se poartă foarte civilizată !

— Și tatălui meu o fată ca tine ! îi răspunse Cora, parcă în compensație. Adică una destul de inteligentă ca să știe să evite gesturile nesăbuite. E greu de spus care din ei doi are dreptate ! Dar, cum schimburi nu se pot face, rămîne să ne descurcăm pînă cînd ni se va recunoaște, oficial, independența ! Ai mai fost la mare ?

— În fiecare an, mereu numai cu tata.

Pentru o clipă, Cora avu impresia că, în ciuda eforturilor, conversația avea să revină la dilema emancipării. Numai pentru o clipă căci fata, simțind ea însăși primejdia, preciză astfel natura regretului :

— Mamei i-a interzis doctorul, acum vreo zece ani, să vină la mare. (Cora tresări : un punct, încă și mai dureros decît celălalt în propria ei existență, fusese pe neașteptate atins.) Iar noi doi trebuie neapărat să mergem, e o recomandare foarte insistentă a o.r.l.-istului. Iată că tot am moștenit ceva de la tata ! observă ea ironic. Dacă nu spiritul de inițiativă, măcar o boală de gît. După cum se vede, depindem de părinți în foarte multe feluri !

— Nici nu știi cîtă dreptate ai ! spuse într-un tîrziu, oftînd, Cora. Contează însă și cum privim aceste determinări : resemnați, indiferenți, revoltați ?!

— Înțelepți ! răspunse fata cu vioiciune.

— Asta e cel mai greu. Aproape imposibil !

— Dar dumneavoastră ați mai fost la mare ? întrebă deodată interlocutoarea, folosind același ton vibrant în care

î se pusesse și ei această întrebare : momentul ales, exactitatea cu care fusese reprodus tonul, îndemînarea cu care răsturnase linia discuției, dovedeau limpede că fata folosea semnele citării. Încîntată, Cora se prefăcu a nu remarca subtilitatea și răspunse terestru :

— De cîteva ori, dar niciodată împreună cu părinții. Cu școala, adică în tabără ori în excursii, de cîte ori s-a ivit prilejul. Și de fiecare dată am fost fericită, mă simteam, exact așa cum se spune : în al nouălea cer !

— Chiar fericită ?! întrebă cu mirare, nicidecum cu suspiciune, cealaltă.

— Chiar fericită ! sublinie Cora. De ce : cuvîntul ți se pare prea... ?! Chiar fericită ! repetă, cu un accent de asprime.

— Pe mine marea mă face extrem de irascibilă, mă neliniștește grozav ! explică, bătînd în retragere, fata.

— Pe mine, nu ! declară Cora, de-a dreptul agresiv de astă dată după care, înțelegînd că exagerase, zîmbi cu gingășie. Cel puțin, pînă acum ! adăugă și rămase pe gînduri.

Chemat parcă de acest moment de reflecție ori, poate, sătul de conversația din compartiment, Bujor Niculescu își făcu apariția pe culoar.

— Cum vi s-a părut podul de la Cernavodă ? întrebă vesel.

— Nici nu l-am observat ! șopti Cora, privind spre tînar cu vădită îngrijorare.

— Poate n-o să ne mai vedem totuși ! i se adresă fata, prinzîndu-i întreg jocul gîndurilor. Vă doresc o vacanță frumoasă, la fel de plăcută ca toate celelalte ! îi spuse cu multă căldură, după care se lipi de Cora și îi atinse fruntea cu buzele.

Rămași față în față pe culoarul pustiu în acest moment, cei doi tineri se priviră îndelung, drept în ochi pînă cînd intensitatea comunicării mute îi copleși de emoție. Bujor Niculescu făcu un pas și încă unul, ca și cum ar fi călcat pe o suprafață ce ar fi putut exploda în orice secundă sub apăsarea pașilor săi.

— Mă iubești ?! întrebă.

Ochii ei strălucitori îl învăluiră cu infinită tandrețe ; răspunse ca după o adîncă meditație :

— Nu. Dar cred că îmi ești foarte drag, mai drag decît mi-a fost vreodată cineva pe lume ! E de ajuns ?!

— Nu, răspunse el cu seriozitate.
— Când am să te iubesc, am să-ți spun !
— Trebuie să aștept mult ?
— Nu știu.
— N-am să aștept prea mult ! exclamă el, la fel de serios și-apoi, ca să alunge vaga amenințare, adăugă :
Nu cred că am să rezist !
— Cred că ai să rezisti, spuse Cora.
— Merită ?! întrebă el, glumind ușor pentru a scăpa, dar și pentru a o apăra pe fată, de presiunea prea mare, ce risca să devină apăsătoare.
— Sînt convinsă ! declară Cora cu gravitate iar în clipa următoare, izbucnind în rîs, făcu un pas și-l cuprinse cu amîndouă brațele. Mi-ești foarte drag, pentru mine e de ajuns !

2

PROBABIL BUJOR NICULESCU
exagerase dificultățile legate de aprobarea plecării sale în concediu. Prezentîndu-se la Burghеле cu programul de lucru pentru luna iulie, pîndi un moment potrivit și se interesă, cu aerul că se aruncă, legat la ochi, într-o aventură :

— Credeți că sînt șanse să avem niște zile libere în vara aceasta ?

Directorul nu răspunse numai decît, îl privi mai întîi îndelung, scormonitor, pe colaboratorul său cel mai apropiat (tînărul avu chiar impresia că Burghеле n-a înțeles prea bine întrebarea, ori nici n-a reținut-o, rămas cu gîndul la altele), după care i se adresă cu severitate :

— Spune-mi, acum, după un răgaz în care sper că ai avut timp să-ți formezi o convingere, ce părere ai despre noi, despre cum merg treburile ?

— Bună, bine !

Nu trebuie să te grăbești să dai un răspuns formal, îl avertiză celălalt. Spune-mi exact ce gîndești !

Cum Bujor Niculescu tăcea, cu privirea ațintită spre eleganta vitrină cu mostre ale produselor pentru export ce înlocuia dulapul-bibliotecă aflat odinioară în biroul lui Băncilă, socotind, aproape resemnăt, că proiectele

sale de vacanță porniseră pe apa sîmbetei, directorul preciză ceva mai binevoitor :

— Nu mă refer la relațiile dintre noi doi și nici la treburile noastre personale !

Iar cînd tînărul tresări, reconsiderîndu-și pripa și greșeala dar rămînînd la fel de nelămurit, interlocutorul adăugă :

— Acestea, n-am nici un motiv să mă îndoiesc, merg bine, foarte bine.

Atunci Bujor Niculescu spuse șovăitor, apreciînd — fără justificare însă — că merge din gafă în gafă :

— Vă mulțumesc !

Surîsul satisfăcut al lui Burghele dovedea că acesta era exact răspunsul pe care-l așteptase (ba chiar îl încîntase aerul nesigur al celuilalt) de vreme ce paranteza sa explicativă conținea exclusiv o judecată de valoare a activității tînărului, nicidecum o referire la momentele de încordare a relațiilor dintre ei, un regret ori o scuză.

— La treburile uzinei, ale combinatului adică !

Rectificarea din final era o reamintire, cu tîlc, a succesului administrativ dobîndit nu demult prin recunoașterea unui grad superior de complexitate a întreprinderii : oricît de stăpîn pe sine, pe fiecare din reacțiile sale, continua să fie Burghele, mici alunecări, semne de îmbătrînire, abia perceptibile desigur, începuseră să se înregistreze. Bujor Niculescu, atent, profită imediat de acest moment de slăbiciune :

— Nu prea înțeleg ! îndrăzni el, abia acum, să declare.

Firește, de concediu uitase cu totul. Nu însă și directorul, care știa bine de unde pornise și ce strînsă legătură exista între naiva întrebare introductivă lansată de tînăr și întrebarea, aparent enigmatică, pe care i-o adresase el după cîteva clipe de, după cum avea s-o dovedească, fructuoasă meditație.

— Ne menținem pe linia de plutire, ori ne zvîrcolim pe undeva să scoatem capul la lumină ?! Cărei categorii consideri că aparținem ? continuă Burghele să-l chestioneze cu ironie.

— Nu m-am gîndit ! răspunse sincer tînărul.

Era limpede că el nu se mai regăsea, altminteri ar fi fost timpul să priceapă, căci misterul se destrăma văzînd cu ochii, iar speranțele sale, de a petrece împreună cu Cora o vacanță îndelung așteptată, prindeau contur.

— Dacă te-ai fi gîndit, atunci ai fi avut curaj să-mi pui direct pe masă cererea de concediu, ba chiar să mi-o vîri, nițel insolent, sub nas ! exclamă Burghele izbucnind în hohote de rîs, după care se ridică începînd să se miște foarte energic prin încăpere. Sînt lucruri la care trebuie să te gîndești chiar și cînd vrei să pleci în concediu, dacă nu cumva mai ales atunci. Iartă-mă, dragul meu, pentru că te-am fiert, cum se zice, dar nu-mi închipuiam, zău, că ești atît de absorbit de gîndul plecării încît n-ai să descifrezi o glumă atît de străvezie. Sper că nu ești obosit ori bolnav, nădăjduiesc că abia aștepti să te distrezi, să-ți vezi iubita, să faci tumbe prin nisipul plăjii de la Mamaia ! Nu ești bolnav, nu-i așa ? repetă el, cu îngrijorare.

— Știam că avem atîtea treburi... încercă să se justifice Bujor Niculescu, uitînd să dea importanță întrebării din urmă, de fapt tonului cu care aceasta îi fusese adresată.

— Dacă sîntem sănătoși, rezolvăm noi toate treburile ! Știu, știu, — explică neîntîrziat Burghele, — am încercat și eu, nu o dată, senzația asta, anume că nu mă voi putea desprinde, nu două sau trei săptămîni, dar nici măcar o zi întreagă. Dovadă inconștientă a orgoliului, tentatie de a ne exagera statura !

— Sînt perfect sănătos ! își aminti să anunțe molipsit de vioiciune, Bujor Niculescu. Prin urmare, — continuă el și, în adevăr, în acest context fraza sa părea o prelunfire firească a declarației dinainte — avem condiții să aspirăm la locul întîi pe departament ?!

— După opinia mea, și nu văd cum m-aș putea înșela, cu toate că n-am trecut încă de jumătatea anului, dar nici mult nu mai avem !, da, da cu toată gura. Luînd în considerare întreaga situație, avînd toate informațiile necesare ! Nu sîntem, dintre aceia care bat din aripi ca să nu-i calce din urmă sarcinile întîrziate. Drept e însă și că nu ne cruțăm !

— Așadar pot conta pe cîteva zile libere ?!

— Nu pe tot concediul, se apără cu bonomie directorul ca și cum cineva ar fi vrut să tragă foloase de pe urma bunei sale dispoziții. Unde ai de gînd să pleci ? mai spuse, ca să schimbe vorba. Adică să plecați, căci nu te bănuiesc că mergi să-ți odihnești oasele bătrîne ! rîse el. Ca mine, de pildă !

— Am impresia că diferența de vîrstă dintre noi scade văzînd cu ochii ! declară cu simplitate Bujor Niculescu. Mă apropii de treizeci.

Vechea tensiune care se instalase între ei — nu degeaba o „mușamalizase“ Burghele — părea să se fi stins, tînărul inginer, după ce i se luase o piatră de pe inimă, nu mai ținea la răzbunări mocnite.

— Într-un fel așa este, consimți directorul. Dar dumneata ai apucat vremuri mai ușoare, mult mai senine. Așadar, la mare sau la munte ? adăugă el umbrele unui început de posomorîre.

— Nu m-am gîndit încă.

— Ei asta-i : iar nu te-ai gîndit ! Aștepti să gîndească altcineva în locul dumitale ?!

— Prietena mea ar vrea să mergem la mare ! încercă să-l împace Niculescu.

— Iar dumneata la munte ! exclamă, încîntat, Burghele. Atunci nu vă rămîne decît să faceți pe din două : o săptămîină la mare iar cealaltă...

Era din ce în ce mai mulțumit de desfășurarea convorbirii, de straturile de precizări care se desfăceau mereu surprinzător pentru interlocutor datorită faptului că întregul proces de descojire rămîne în mîinile sale.

— Două săptămîni ?! strigă agitat, ridicîndu-se, Bujor Niculescu, asemeni unui elev de la un colegiu englez care-și vede echipa favorită cîștigînd o partidă importantă.

— Pentru mare — își urmă Burghele neabătut firul gîndurilor, ușor încruntat acum căci chestiunea intrase într-o fază strict practică, se apropia de sfîrșit (oricum durase destul) și-apoi plăcerea celuilalt trecuse de punctul maxim, ca și propria satisfacție dealtminteri — și-aș propune vila departamentală de la Eforie Nord, deși trebuie să ne interesăm, era vorba să treacă la turism. Dacă ai noroc, prinzi ultima ocazie. Acolo sînt condiții bune ! îl asigură el. Iar la munte... și la munte trebuie vorbit din timp, altfel riști să te trimită de la unul la altul. Pentru dumneata, mai tînăr, (un surîs vag și repede stins), s-ar putea să aibă haz necunoscutul, dar eu, sincer să fiu...

Se ridică și el, audiența luase sfîrșit.

— Dacă a rămas vreun amănunt neclarificat ? se interesează redevenind țeapăn.

Bujor Niculescu clătină din cap cu energie.

— Mă refer la întreg programul de lucru pentru luna iulie !

— Totul este foarte clar.

— La revedere.

Și pentru ca totul să fie cu-adevărat clar, cert, definitiv, în ziua următoare administratorul se prezintă în biroul lui Niculescu și-i înmână dispoziția de cazare pe timp de opt zile la Eforie într-o vilă cu nume de floare, precum și un bilet (poate mai valoros decât celălalt) pe care Burghel scriesese cu mîna lui : Predeal, hotel A., director B., iar în paranteză : „în lipsa unei soluții mai bune“ după care semnase descifrabil.

— Era în adevăr ultima ocazie, își îngădui să transmită administratorul de parcă el însuși ar fi participat la toate fazele discuției din cabinetul lui Burghel. Pentru biletele de tren...

— Mă ocup eu, declară sec Bujor Niculescu.

În săptămînile următoare, deși se vedeau zilnic, nici unul nici celălalt nu consideră necesar să pomenească, fie și în treacăt, de concediile de vară. Dealtfel, în relațiile lor nu interveni, în acest interval, vreo schimbare notabilă. Niculescu reținu doar faptul că undeva la capătul unei ședințe de rutină, Burghel îi comunicase, cu un aer enigmaic dar și cu o anume indecizie, neobișnuită la el :

— În toamnă s-ar putea să-ți fac o propunere avantajoasă. Conținutul acestei propuneri urmează abia să fie pus la punct. Dar avantajoasă va fi !

— Trebuie să mă pregătesc în vreun fel ? întrebă, pe jumătate în glumă.

— Să muncești încă și mai bine decât pînă acum ! îi comunică serios Burghel. Noroc bun, îl expedie apoi.

Între Cora și Bujor Niculescu se stabilise o comunicare prin corespondență, cu caracter permanent, din care poticnirile, înregistrate în anul precedent, dispăruseră. Dar nici o altă chestiune de viitor în afara vacanței comune nu era încă discutată ; multe pluteau însă în aer așteptînd momentul potrivit. Se întîlniseră între timp de două ori, înlăturînd astfel încrîncenarea provocată de schimbul prelungit de scrisori ca și de eșecul — aparent fatal —

petrecerii revelionului ; se putea considera că se înțeleg destul de bine, deși fiecare dintre ei parcurgea o stare de derută nicidecum spulberată de bunele relații pe care le întrețineau.

La începutul lui ianuarie, Cora îl vizitase. În sfârșit ! Momentul era cum nu se poate mai dificil. Tînărul își cam pierduse acea încredere oarbă în destinul care avea să-i unească. Era un proces sufletesc destul de complicat în care evenimentele propriu-zise (absența Corei de la o întâlnire decisivă, inițiativa Andei de a relua — în sensul unui soi de rămas bun — legătura cu Bujor Niculescu) nu jucaseră roluri prea însemnate. Pe de altă parte, Cora însăși se arăta destul de rezervată, oricum deloc dispusă să preia flacăra iubirii din mîinile lui care începuseră să ezite. Ea era doar tandră, duioasă, comunicativă — nimic mai mult. Își anunțase cu discreție vizita, — iar Bujor Niculescu, fără deliberare, o întâmpinase doar cu căldură, ca pe un bun prieten. Unde se ascunsese dragostea lui, dezlănțuită chiar și în momentele de deznădejde ? Nici unul din ei nu socoti cu cale să explice, cu-atît mai puțin să pretindă explicații. Tînărul o privea acum pe frumoasa fată cu o dezinvoltură care-l uluia, fără să-l îngrijoreze, căci în această nouă stare, amicală, sufletul său se descătușase, respira liber, ritmic.

Aflînd că ea va sosi, nu se mai preocupă — din superstiție probabil — de alcătuirea programului vizitei și nici de amănuntele (unde va sta Cora, pe cine va întîlni) care-l frămîntaseră atît de intens cu două-trei săptămîni înainte. Plecă desigur la gară s-o întâmpine, mergînd mai întîi cu autobuzul și-apoi pe jos, aproape ca la o plimbare la voia întîmplării. Ajunse pe peron puțin după ce megafoanele stației anunțaseră sosirea trenului care o aducea pe iubita pînă nu demult așteptată cu înfocare, în freamăt și chin, apoi se plimbă pe lîngă băncile fixate în beton privind cu interes și simpatie pe călătorii ce se vînturau agitați de colo pînă colo și cereau necontenit lămuriri despre dispoziția vagoanelor trăgînd după ei cărucioare, desagi și valize burdușite. El era cu desăvîrșire desprins de clipă și de însemnătatea ei, fuma alene și cu voluptate o țigară bună, își simțea cu plăcere obrajii ușor atinși de frigul uscat în vreme ce degetele îi erau ocrotite de niște mănuși de blană proaspăt achiziționate. Cine mai știe ce s-ar fi întîmplat dacă trenul ar fi întîrziat vreo patru-

zeci ori șaptezeci de minute așa cum se mai brodea în serile de iarnă?! Când locomotiva electrică se avîntă vîjîind în dreptul peronului, Bujor Niculescu se retrase cîțiva pași, ferindu-se de trombele reci de aer și de vînzoleala mulțimii. Gîndul că n-o va vedea la timp pe Cora ori o va pierde din ochi în înghesuiala din gară, acest gînd îi dădea pace. Dealtfel o văzu imediat, la fereastra unui vagon de clasa întîi ce opri nu departe de locul în care el se adăpostise, și se îndreptă s-o ajute să coboare, zîmbind și lăsîndu-i pe toți cei grăbiți să-i treacă în față. Oh, cît de septic se desfășura totul, fără spaimă și repezi bătăi de inimă, fără agasantele suvițe de sudoare prelingîndu-se uleios pe spinare, fără pocnete în urechi, în absența senzației de uscăciune insuportabilă a gurii! El întinse o mînă spre valiză și o mînă spre față, — ambele mîini nimeriră fără dificultăți direcția — preluînd-o pe Cora din vagonul cu sloiuri de gheață, așa cum ar fi preluat-o de pe scara unei calești trase de trei perechi de cai înspumați. O sărută pe frunte și porniră, ținîndu-se de braț, spre scările pasajului subteran.

— Cu ce exactitate ai sosit! exclamă bucuros Bujor Niculescu și nici unul din ei nu socoti că s-a strecurat o ironie ori o amintire dureroasă în aceste vorbe.

Drept este că așteptară destul de mult în fața gării pînă să apuce un taxi liber. Începură să bată tălpile de pămînt ca să se încălzească, mai ales Cora care, deși venea din nord, era foarte subțire îmbrăcată, cu capul descoperit, pe care buclele dense (pe atunci!) ale părului nu reușeau să-l apere de plesniturele vîntului de cîmpie.

Deși n-o avertizase pe doamna Miriam în preziua sosirii musafirului, așa cum s-ar fi convenit, Bujor Niculescu dădu șoferului adresa fostei sale locuințe, socotînd — se dovedi că fără să greșescă grozav — că înțelegerea stabilită în decembrie rămînea încă în vigoare. Dealtminteri, ce s-ar fi putut petrece între timp? Înțeleapta doamnă păru oarecum surprinsă, dar nu atît ca să bată la ochi, după care se apucă să-și îndeplinească îndatoririle de gazdă cu toată rîvna.

Așezat pe un scaun tapisat în holul comun, Niculescu fuma din nou o țigară bună, însoțind-o acum cu o cafea fierbinte și concentrată așa cum o ceruse, cu timiditate dar cu neclintire, Cora. În camera în care locuise el, cele două femei discutau în șoaptă tihnită despre așternuturi

și despre baie, despre ceaiuri din plante și despre familia Corei.

— Pînă faceți voi o plimbare prin oraș înainte de a se întuneca, totul va fi gata ! îl asigură doamna Miriam pe tînăr venind din încăperea cealaltă și închizînd cu precauție ușa. Ți-a venit mintea la cap ! declară cu convingere, în locul oricărui comentariu și al oricăror aprecieri pe care le făcea odinioară — altminteri cu aceeași capacitate de a sintetiza și cu aceeași forță de sugestie — la adresa invitatelor lui Bujor Niculescu pe care se întîmpla să le întîlnească.

Cora apăru în cadrul ușii, înveșmîntată cu un pulovăr gros, împletit din lînă țărănească, în două culori, cu uriașe pătrate închipuind un fragment dintr-o tablă de șah, și cu un pantalon de schi, verde închis, vîrît în niște cizme scurte cu margini de blană albă. Surîdea gingaș, cu ochi neliniștiți, se mișca încordată.

— Frumoasă copilă ! nu se putu opri să exclame femeia, traducînd dealtfel exact în cuvinte simțămîntul care-l cuprinsese, smulgîndu-l din starea de seninătate voioasă, și pe Bujor Niculescu.

Cînd ieșiră în oraș, noua stare de spirit a tînărului reuși să coexiste, într-o stranie simbioză, cu anterioara atitudine de relativă nepăsare. Efectele erau cu totul surprinzătoare, ca și cum cu aceeași voce ar fi vorbit doi indivizi diferiți. Și nu erau doar vorbe ! Cora însă nu era mirată și nici supărată, fie din pricină că o absorbea propria comportare, fie din pricină că vedea în această nouă etapă (sigur, nu-i descifrase caracterul complex !) o manifestare, firească, a încercărilor făcute de tînăr pentru a-și masca stinghereala și neliniștea. La urma urmelor, cîte zile petrecuseră, cu totul, împreună ?!

Se plimbau pe bulevardul principal al orașului, înaintînd alene printre oameni grăbiți, într-o zonă pe care perechile de îndrăgostiți o evitau de obicei. Desigur Corei nu, dar lui Niculescu chestiunea aceasta îi era bine cunoscută. N-o invita însă pe fată către o alee ferită, dimpotrivă, accentuînd cu bună știință caracterul convențional al plimbării, îi oferea informații turistice cu un glas mîngietor în care bucuria se insinua tot mai mult. Drept este că pentru Cora orașul era aproape necunoscut căci în răstimpul sederii acolo părăsise foarte rar perimetrul coloniei de intervenție și, evident, niciodată cu scopul de a

afla însemnătatea ori vechimea clădirilor. În sfârșit, departe de a fi ghid, în sensul funcționăresc al cuvîntului, Bujor Niculescu știa să lege existența unei clădiri ori a alteia de persoana vizitatorului, ajungînd astfel — spre satisfacția lui — să alcătuiască ad-hoc un program comun pentru zilele următoare.

— Undeva în spatele acestui turn cu ceas, de prin secolul optsprezece, să nu crezi că are cinci sute de ani, se află clădirea filarmonicii, cu o sală altminteri improprie pe care însă noi, localnicii, am ajuns să mă număr și eu printre localnici de vreme ce nu mă văd părăsind prea curînd acest oraș, o merităm cu vîrf și îndesat căci nu ne prea înghesuim la concertele săptămînale, aici au loc marți seara, merg cam rar în ultimul timp, dar știu că era programat un celebru pianist italian, ia hai să dăm o raită pe la panourile de publicitate, cu ocazia asta vedem și catedrala catolică !

Curios, fata îl asculta cu multă atenție, ba chiar cerceta cu interes monumentele cu pricina, reținea explicațiile și folosea împrejurarea spre a-și aminti de alte orașe, din țară și de aiurea, lăudînd cu înflăcărare locurile frumoase care-i rămăseseră în memorie, oricum fără a lua nici o clipă în seamă glumele în doi peri — detașarea ! — cu care ghidul își presăra informațiile. Cu aceeași seriozitate trata și programul propus, încît de la un moment încolo deveni limpede că indiferența în care inginerul se complăcuse pînă la sosirea Corei (și în care se complăcea încă) precum și aerul de improvizație vor ajunge s-o jignească cumplit în ipoteza că vor fi recunoscute cu sinceritate. Nevrînd să cadă în vreuna din cursele posibile, Bujor Niculescu hotărî să procedeze prin învăluirea prezentului, de fapt să se întoarcă la rădăcinile situației ciudate pe care o parcurgea acum.

— Ascultă Cora (întrebă el dintr-o dată, dar nu furios cum s-ar presupune, căci mînia era exclusă din starea de spirit, mai bine zis din amestecul de stări, în care se afla), ce crezi că am simțit atunci cînd am primit telegrama prin care mă anunțai că nu mai vii de revelion ?

— Nu mai pot veni, îl corectă ea cu gravitate.

— Să nu ne ascundem după cuvinte ! declară el relaxat, oricum fără accente pătimașe.

— Dar e o mare deosebire, n-am dreptate ?! Și-apoi, după cum vezi (adăugă imediat, de astă dată cu șăgăl-

nicie, fără a insista deci asupra „dreptății”) am căutat să-mi repar greșeala venind aici cît se poate de repede !

Glumea ; abia acum.

— Dar e o mare deosebire, trebuie să recunoști ! spuse tînărul, vag întăritat. Ce să mai repari ? continuă, parcă pentru sine.

Tăcură un timp, cu senzația că au intrat într-o fundătură. Bujor Niculescu îi privea pe cei pe lîngă care treceau constatînd mulțumit că foarte mulți, bărbați și femei, reacționau admirativ față de chipul și veșmintele Corei. El se pregătea să-și reia îndatoririle de gazdă bine informată cînd își aminti altceva :

— Nu ești prea obosită, n-ar trebui să te odihnești ? !

— Mai rezist, îl asigură fata surîzînd emoționată.

Cuvîntul avu un efect surprinzător, declanșînd adică un atac direct.

— De ce acum te-au lăsat și atunci nu ?!

— Te supără că am venit, nu mă mai așteptai ? se apără Cora, evident fără să-și închipuie că s-ar putea răspunde afirmativ la vreuna din aceste întrebări, voind parcă să-i amintească (acesta era tonul !) faptul important că sînt, în sfîrșit, împreună.

El ori nu înțelese ori nu voi să accepte, să se supună tonului cald, învăluitoare.

— Am impresia că eviți răspunsul !

Chiar în plin atac, părea mai curînd resemnat.

— Nici acum nu m-au lăsat ! spuse dintr-o dată Cora, îndurerată că a fost constrînsă la asemenea mărturisire și întoarse privirea spre a-și ascunde lacrimile pe care nu le mai putea stăpîni.

Bujor Niculescu — era prima oară de la revedere, mai exact prima oară în istoria relației lor — îi prinse cu gingășie brațul, nu pentru a-și cere iertare ci, pur și simplu, copleșit de iubire. O conduse ușor — cu senzația că o poartă pe brațe, — în afara mulțimii de pe trotuarul larg al bulevardului, spre un colț ferit și acolo (Cora parcă aștepta gestul, atît de lesne se supunea îndemnului său nerostit) îi cuprinse obrazii în palmele înghețate și își lipi buzele, abia atingîndu-le, de buzele ei care vibrau. Rămase apoi aproape de Cora, ca în preajma unui miracol, adică tăcut și privind într-o parte fără să vadă, într-o deplină uitare de sine.

— Ce bine că ai venit ! îi spuse, cu un fel de suferință în voce, atunci cînd îndelungata lui tăcere, și nemișcarea, îi părură semne de prea mare îndrăzneală față de forțele care țineau în mîinile lor, nu tocmai răbdătoare după cum se știe, frîul fericirii sale. Aproape că nu-mi mai dădeam seama cît de mult te aștept !

Se îndepărtă în sfîrșit, și-apoi, păstrînd în palmă degetele Corei, porni înainte, un pas și încă unul, picioarele îl ascultau iar fata exista aievea, cît de neverosimil îi părea să pășească alături, și ea să-l iubească ! Ca într-o poveste, nimeni nu le ieșea înainte, nimic din afară nu-i tulbura, aerul însuși căpătase un soi de încremenire suavă și ocrotitoare, arborii înțepeniseră la marginea aleii, iar zăpada amestecată cu sloiuri de gheață avea un aspect de granit selenar.

— Nu spui nimic ?! întrebă el, cu o foarte mare blîndețe, deodată uimit de curajul Corei de a continua să-i înfrunte pe zei mai mult decît era îngăduit.

Și o cercetă cu admirație îngrijorată, în vreme ce ea înainta fără grabă, avînd săpată pe chip o expresie de severitate.

— Te-am supărat ? se trezi întrebînd-o.

— Mă gîndesc, răspunse ea încet.

Bujor Niculescu simți, mai întîi sub tălpi, că lumea reală prinde din nou contur, ca și cum între tărîmul uitării de sine și tărîmul obișnuit se așternea un spațiu de acomodare pentru ca șocul revenirii să fie amortizat.

— Mă gîndesc la tine, adăugă Cora pe un ton neutru, inexpressiv, ce prelungea, laolaltă cu conținutul vorbelor, acel spațiu de întoarcere în lume. Cît de ciudat te porți ! mai spuse ea, punînd în sfîrșit un accent afectiv și dînd totodată un sens, chiar dacă enigmatic încă, mărturisirii sale.

Făcîndu-l pe tînăr să tresară, uluit că închipuirea lui se suprapunea pe o realitate suspect de exactă, piciorul Corei se izbi de un obstacol nevăzut și, îndată, fata alunecă, fără voie, pe o îngustă oglindă de gheață ale cărei striatii străluciră ascuțit, spărgînd umbra compactă prin care avansaseră pînă atunci. Fusesse o poticnire de o clipă, fata nici n-apucase propriu-zis să se dezechilibreze, doar o luase puțin înainte, astfel că degetele ei nu se încheștaseră dar nici nu se desprinseră de palma lui Bujor Niculescu : era desigur, un semn bun.

— Probabil nu sînt obișnuită ! comentă Cora, destul de voioasă acum, incidentul limpezind simultan gîndul care o făcuse să vorbească. Sînt prea rapide și inexplicabile schimbările tale de atitudine ! declară ea. Și nici nu sînt obișnuită să merg așa, ținută de mîină ! adăugă, de-a dreptul înveselită. Mă obosește !

— Deci, nu ești supărată ?

— Nu-mi vine să cred ! răspunse ea într-un tîrziu. Aș fi jurat că ești un bărbat stăpîn pe reacțiile lui ! Și cînd colo...

— Așa și sînt ! interveni Bujor Niculescu.

— Ba mă cerți, ba mă alinți, ba nu poți să mă suferi încît îmi vine să intru în pămînt, ba Mă cam sperii ! încheie ea, încă cu o voce deloc temătoare.

— Ai putea să înțelegi că te iubesc ! îi propuse el.

— Dar nu-i adevărat ! se împotrivi Cora, de astă dată fără întîrziere. Am venit în vizită la un prieten !

Propoziția suna ca o precizare categorică, un fel de stavilă, pusă fără urmă de delicatețe.

— Și prieten ! consimți Bujor Niculescu încercînd să-și ascundă nemulțumirea spre a nu confirma, prin irascibilitate, diagnosticul ei.

— Acum vreau să merg să mă odihnesc. M-a răzbit oboseala ! adăugă apăsător Cora, reamintind astfel întrebarea pe care tînărul i-o pusese cu puțin înainte.

Pe drumul de întoarcere, în ciuda declarației despre oboseală ori, la fel de bine, în prelungirea ei, Cora preluă pe de-a întregul inițiativa conversației, sporovăind cu însuflețire. Povestea, printre hohote de rîs și exclamații, un vis care-o urmărise vreo trei nopți la rînd și în care se împleteau elemente din discuția purtată de ei doi în grădina cofetăriei din marginea orașului după ce văzuseră filmul japonez, cu altele nicicînd întîmplate. În jurul acelei mese mărunte li se alăturaseră Vic și cele trei fete dar și fratele ei Alexandru, un tip grozav care i-ar plăcea lui Bujor Niculescu, pentru că între ei doi existau, abia în vis își dăduse seama, asemănări izbitoare, poate din pricină că aparțineau aceleiași generații, dar nu, nu numai asta ; în sfîrșit, vorbeau tot despre film dar chestia era doar un pretext pentru încălzirea atmosferei, căci se adunaseră de fapt să sărbătorească un eveniment extrem de însemnat și tocmai asta era curios, că nu găsiseră alt loc mai potrivit de vreme ce era iarnă și frig.

ca acum de exemplu, și erau cu toți îmbrobodiți, își suflau în pumni ca să se încălzească. Ar fi putut totuși pune măcar două mese lipite și o față de masă, se gîndea acum Cora, dacă era vorba de o festivitate, numai că aerul de improvizație îi distra pe toți deopotrivă. Apoi toți cei prezenți se apucaseră, după un sistem care-i amintea de un joc de societate din copilărie, să-i pună întrebări Corei, întrebări care de care mai năstrușnice și mai ciudate, unele îi făceau pe toți să rîdă cu lacrimi, iar Cora nu apuca să răspundă nici la un sfert dintre ele, se simțea stingherită dar nu îndrăznea să se opună și să strice bucuria dezlănțuită a celorlalți, se eschiva cu chiu cu vai și nimeni nu-i venea în ajutor, iar mitraliera interogatoriu-lui nu mai putea fi oprită.

— Dar nu asta voiam să-ți povestesc ci altceva, un lucru de-a dreptul bizar și anume că de fiecare dată mă trezeam fără să izbutesc să aflu ce anume sărbătoaream ! încheie Cora cu o uimire din care se deslușea că ar fi vrut grozav să știe părerea lui despre obiectul posibil al petrecerii și despre semnificația întregului vis. Tu singur stăteai în capul mesei, erai foarte frumos îmbrăcat și foarte solemn, înseamnă că era ceva în legătură cu tine ! încercă ea să-l ajute să se descurce. Ah, încă un amănunt : la început ne rugai stăruitor să nu ne grăbim, probabil să mîncăm ori să destupăm șampania, asta nu mai știu, căci vor mai sosi și alți oaspeți, oameni de seamă în orice caz, iar Victor îți dădea dreptate, clătina din cap în semn că nu e nici o glumă ! Era foarte nostim căci Marina ardea de nerăbdare să danseze, iar eu, tocmai eu îi făceam semne pe sub masă să stea locului, cum să dansezi cu palton și cu cizme, deși ar fi fost mai plăcut decît să... Dar ăsta e un fleac ! îl asigură Cora ca și cum n-ar fi vrut să-l tulbure cu amănunte nesemnificative, să-l împiedice să se concentreze în vederea unui răspuns lămuritor.

— Naiba știe ! spuse imediat Bujor Niculescu, fără a lăsa măcar impresia că se gîndește să dea un răspuns. Pare să fie un soi de nuntă, naiba știe ! repetă el, la fel de grăbit.

— De unde pînă unde ?! se agăță fata de ipoteza pe care el o lansase în treacăt.

Tînărul nu mai răspunse. Grăbi pasul și strînse în palmă degetele Corei. În răstimpuri, ridica din umeri de

parcă ar fi verificat mental o posibilitate ori alta, eliminându-le pe rînd fără a mai socoti necesar să le propună. Fata îl urmărea cu atenție, respectîndu-i lăcerea din care avea poate să se ivească o explicație : doar ai fost și tu, chiar în capul mesei, ar trebui să-ți amintești ! spunea privirea ei, copilărește expresivă, o privire care voia să susțină efortul lui analitic.

Vai, ridicările din umeri ale tînărului erau pur mecanice ! La adăpostul lor, Bujor Niculescu se străduia, cu totul acaparînd, să interpreteze reacția Corei față de momentul în care iubirea pentru ea îl copleșise din nou, pe neașteptate, provocîndu-i o tulburare mai puternică decît oricînd. „Nici n-a observat, nici nu-i pasă !“ gîndi el dar, foarte curios, această constatare nu-l întrista aproape deloc. Era mult prea mare bucuria egoistă că dragostea lui n-a dispărut, părăsindu-l fără nădejde, că el iubește, ceea ce însemna că sufletul lui nu e un loc pustiu ori o seră în care cresc flori trecătoare ci pămîntul mînos în care prinde rădăcini un arbore falnic și durabil. El era important, energia și rezistența lui interioară contau, iar dovada acestei înzestrări pentru iubire, izbucnită în el cu asemenea forță și neclintire, îl făcea să se simtă liniștit și sigur de sine, ca un om care poate să se bizuie pe calitățile lui de învingător, dar și puțin obosit de marele consum ce-l provoacă orice descoperire esențială. Anda, cu care nu demult se întîlnise și cu care, poate, nu contează, avea să se mai întîlnească din cînd în cînd, dar și toate celelalte, Gina Vilescu, fermecătoare și gingașă dincolo de penibilul ultimei întîlniri, așteptarea Corei peste limita după care oricine și-ar pierde răbdarea, neparticiparea ei afectivă, altfel spus : nimic, din trecut ori din prezent, nu alterase conținutul dens al simțămîntelor sale. După cum nici grijile sau răspunderile profesionale, tracasarea zilnică, relațiile încordate, nimic din afară nu reușise să subțieze, nicidecum să rupă, fibra de oțel care exista dintotdeauna în sufletul său. Iar faptul că el nu se îndrăgostise de o misterioasă femeie văzută cîndva pe stradă ori într-un film, ci de o făptură adevărată pe care, iată, o ținea strîns de mîină, după atîtea luni și luni de cînd o descoperise, fără să-și piardă încrederea, ce altceva însemna decît că nu se înșeală și nu se minte ?!

O privi iarăși pe Cora, ghici într-o clipă neînsemnata — pentru el — întrebare ce nu dispăruse din privirea minunată care-l fixa, și spuse zîmbind cam nătîng :

— Nu știu. M-am gîndit în toate felurile dar...

Își amintea cum arăta Cora, văzută la fereastra vagonului cu cîteva ore înainte, își amintea și de seaca destindere și de zîmbetul binevoitor, cel mult, cu care îi ieșise în întîmpinare, gîndi „Doamne, cît de ușor ne lăsăm uneori orbiți de propria noastră superficialitate !“ și izbucni în hohote de rîs.

— ...dar îți promit că am să mă mai gîndesc ! încheie el fraza, cu un accent de triumf deplin care o făcu pe Cora să se simtă foarte stînjenită.

Doamna Miriam își respectase promisiunea. Odată pregătirile încheiate (nu numai camera unde locuise odinioară Bujor Niculescu fusese primenită, și un rînd de așternut proaspăt depus pe lada studioului, dar și vestiarul și bucătăria căpătaseră o nouă înfățișare), femeia se retrăsese în camera ei, blindîndu-se acolo într-un fel pe care fostul vecin îl cunoștea bine : aparatul de radio transmitea, abia perceptibil, un concert de muzică preclasică, semn că înțeleapta doamnă se izolase ferm de restul lumii. După ce inspectă camera de dormit, tulburat de gîndul că între pereții aceia, într-un pat pe care-l privea cu emoție, Cora va adormi pentru prima dată cu știrea lui, va închide ochii, inevitabil, cu gîndul la el, Bujor Niculescu intră în bucătărie și puse pe foc un ibric cu cafea.

— Bună idee ! spuse Cora și-apoi adăugă, temîndu-se că a fost greșit înțeleasă : o ceașcă din asta îmi alungă încordarea și mă face să alunec în somn cît ai clipi din ochi !

— Nu mă îndur să plec ! recunoscui tînarul.

— Dar trebuie să pleci ! șopti ea.

În loc de răspuns, răsuci butonul aragazului și, dintr-un pas, ajunse lîngă Cora și o cuprinse cu amîndouă brațele. În ciuda vorbelor rostite, fata parcă abia aștepta îmbrățișarea : se lipi supusă de el, și chiar își culcă obrazul pe umărul lui, dar cu o atît de liniștită încredere încît Bujor Niculescu, mînat poate și de orgoliul de a se considera un cunoscător al femeilor, înțelese că trebuia să plece cît mai curînd. Cora avea darul de a se exprima și de a se apăra fără gesturi retorice : abandonarea era

efectul combinat al oboselii, căldurii și surprizei, iar mesajul era transmis cu pregnanță și în afara oricărui echivoc. Nu i se poruncea și nici nu era implorat să nu facă vreun pas mai departe, pur și simplu spațiul în care acel pas ar fi putut să fie făcut dispăruse fără urmă.

— M-am gândit, spuse el fără grabă și, din cauza aceasta părînd că ezită, că ar trebui să rămîi întotdeauna cu mine !

Cora se desprinsese ușor din îmbrățișare, se îndreptă mai întîi spre fereastră, privind cîteva clipe, pe lîngă marginea perdelei, întunericul de afară, apoi se întoarse și se așeză pe un scaun din mijlocul bucătăriei, cu ochii în jos, cercetînd mozaicul, ușor amuzată. Bujor Niculescu parcă o aștepta să se întoarcă și, abia după ce el însuși deveni conștient de întreaga încărcătură a cuvintelor sale, spre a-și ascunde neliniștea și a împrăștiia nedorita solemnitate a momentului, se apucă să toarne cafeaua în cești. Mișcărilor sale erau foarte sigure, neliniștea nu se exterioriza nici măcar printr-o decolorare a obrazilor.

— E un fel de cerere în căsătorie ! spuse Cora.

Bărbatul continua să se ocupe cu manevrarea ceștilor.

— Văd că te amuză situația, constată el.

— Mi se întîmplă prima dată în viață ! se apără fata. Ce aș putea să fac ?

— Nici mie nu mi s-a mai întîmplat ! declară el cumva iritat, folosind tonul reproșului. Cred că se poate bea, s-a răcit ! mai spuse. Hai să amînăm discuția asta pentru altă dată ! îi propuse, dintr-o dată luminat la față și surîzător.

Starea de încordare astfel risipită, Cora se învioră la rîndu-i și-l privi recunoscătoare.

— Mereu mă întrebam : cum se spun oare cu seriozitate cuvintele astea ? ! mărturisi ea.

— Mai mult ca sigur altfel decît le-am spus eu, o asigură Bujor Niculescu.

Cînd îi întinse cafeaua, observă că ochii Corei erau înlăcrimați ; ridicate și întinse, degetele ei tremurau vizibil. Ascultînd îndemnul lăuntric, el își retrase mîna și puse înapoi ceașca pe masă ; în vreme ce Cora îl privea nedumerită și mereu mai speriată, se aplecă și, sprijinindu-și palmele de umerii ei, îi sărută îndelung buzele iarăși înghețate.

— Iubita mea !

Cora abia respira.

— Îți mulțumesc, reuși ea să șoptească.

Apoi, ca și cum operația nu mai putea fi amînată nici o clipă, se ridică, apucă foarte decisă ceașca de cafea, se retrase într-un colț, lângă fereastră, și-acolo, întoarsă cu spatele, ascunzîndu-se, sorbi repede întreg conținutul ca pe un leac anume pregătit pentru emoția grozavă prin care trecuse.

— Te conduc ! spuse ea după aceea, fericită că toate se isprăviseră cu bine.

În adevăr, în cele trei zile în care Cora rămase în oraș — pare curios, dar formula e valabilă și pentru lunile care urmară, inclusiv zilele de mai cînd Bujor Niculescu o vizitase acolo unde locuia împreună cu părinții ei — cei doi tineri se purtară ca și cum „toate se isprăviseră cu bine“. Mai bine zis, amîndoi se simțeau liberi, ca oamenii care au aruncat de pe umeri o neliniștitoare povară, în același timp mult mai legați unul de celălalt decît înainte, socotind că relația lor *încheiase* lungă și frămîntată etapă a dibuirilor. S-ar putea crede, așa e normal, că hotărîseră să se căsătorească. Nici pomenală însă de așa ceva, cîtă vreme — iată, acum era iulie și plecau împreună la mare — de la discuția care consemnase propunerea lui Bujor, exact descifrată și sentimental acceptată de Cora, nu se înregistrase nici măcar cel mai mărunț, ori formal, pas în direcția în care fiecare din ei, nu-i așa ?, se angajase. Ciudați tineri ! Alții știu să-și însoțească gîndul de faptă, să se socoată implicați cu multă rîvnă pe calea dimpreună decisă, să dea la cusut fețe de perne și de plăpumă cu două inițiale brodate, să-și anunțe părinții și prietenii despre ce va să vină, spre a-i obișnui și pe aceia cu gîndul, să se prezinte, pînă una-alta, drept logodnici și cîte altele, bine cunoscute. Spre a nu-i pomeni decît în treacăt pe cei, indiferent de sex, care atunci cînd observă, ori doar bănuiesc, ori li se sugerează, că partenerul dă înapoi, se preface a fi uitat, se pricep să pună piciorul în prag, să clarifice și să grăbească procesul fericirii conjugale. Bine sau rău, asta n-are pentru moment importanță, nici Bujor Niculescu și nici Cora nu procedaseră așa. Dumnezeuule, va interveni cineva, de ce să-i judeci cu asprime ?, poate voiau să se obișnuiască, ei înșiși, cu gîndul ! Asta trebuiau

s-o facă înainte, doar au avut destul timp, ar răspunde, iarăși cu îndreptățire, altcineva.

Pare-se însă că manifestarea întârzierii reacției la acești doi tineri, pauza făcută înainte de „a se așterne la drum“, era diferită de aceea din cazurile socotite similare. Niculescu, spre a vorbi mai întâi despre inițiator, trăia o stare de bucurie amețitoare datorată faptului că, în sfîrșit, chiar dacă abia în apropierea crucialei vîrste de treizeci de ani, întîlnise o femeie cu care să dorească să rămîna pînă la sfîrșitul vieții. Tot ceea ce își reproșa nemilos uneori, anume că este egoist, misogin, sceptic, mizantrop, însingurat, șovăielnic (exagera cîteodată, fără a aștepta, de fapt fără a suporta, să-i reproșeze alții), toate aceste defecte reale sau imaginare se năruiau dintr-o dată prin hotărîrea, atît de simplă, de firească, ivită însă dintr-o profundă convingere, de a se uni pentru totdeauna cu o fată pe care inima lui, și nici un alt considerent ori interes, fie și foarte nobil, o alesese. Avea sau nu vocația familiei ? El credea că da, deși pînă la această întîlnire destule prilejuri de îndoială îl bîntuiseră ; dar și de n-ar fi avut-o, de s-ar fi înșelat, gîndul că e capabil să se angajeze într-o comuniune durabilă, cu tot sufletul, îi dădea aripi. Cora, numai Cora în această lume (pentru că avea în vedere nu doar femeile pe care le întîlnise, ceea ce ar echivala cu o resemnare, ci și pe cele pe care le-ar fi putut eventual întîlni) putea fi mereu alături de el, iubita lui, fără ca previzibile regrete să apară.

Hotărîrea luată și comunicată îl eliberase. Nu mai era vorba de un presentiment (de pildă, al destinului care-i hărăzise pe unul celuilalt) sau de o ipoteză. Or, dacă așa stăteau lucrurile, dacă ce era mai important, expresie deplină a adevărului, fusese spus, de ce oare s-ar mai fi grăbit cînd în nici un caz n-avea de gînd să se mai oprească ? !

Așadar, căuta să rezolve treburile cît mai repede și-apoi, ca un adolescent îndrăgostit, alerga s-o întîlnască pe Cora. Rămîneau împreună pînă dincolo de miezul nopții și, fie că, la invitația doamnei Miriam, beau ceaiuri aromate și ascultau muzică, fie mergeau la concert, la film ori la un stupid spectacol de revistă, ori se întîlneau cu prieteni și cunoscuți, fie citeau cu voce tare, fie își aminteau împrejurări comune ori își împărtășeau amintiri ori comentau vreuna din scrisorile primite

cîndva, fie, mai ales, se plimbau înlăntuiți ori se săruiau îndelung, făceau totul cu bucurie și încredere, în absența oricărei senzații de provizorat pe care ar fi putut-o imprima o revedere de doar cîteva zile. Discuțiile despre viitor se refereau la următoarea întîlnire, o vizită la Cora pe care s-o facă cît mai curînd, la concediul de vară, neapărat la mare, la reprogramarea perioadei de practică a Corei, în toamnă, urmată de examenul de absolvire. Se înțelegea că o dată acestea isprăvite se vor gîndi mai departe; era vorba de mai puțin de un an. Alții n-au asemenea răbdare dar, pe de altă parte, ei doi se văzuseră prima oară abia în urmă cu cîteva luni și, iată, ajunseseră să se simtă atît de legați unul de celălalt, să și-o spună.

Considerat din afară, inclusiv din unghiul de vedere al lui Bujor Niculescu, avîntul Corei era egal în intensitate cu cel al bărbatului care se îndrăgostise de ea. În adevăr, Cora era cum nu se poate mai bucuroasă că „toate se isprăviseră cu bine”. Consimțămîntul ei, deși nu fusese formulat ca atare, era dat din inimă. Dar avînd experiența iubirii, care este în primul rînd o experiență a sufletului, Cora era, și datorită firii sale, mai rezervată. Desigur, nu mai manifesta surpriza și reticența cu care întîmpinase declarațiile de dragoste ale lui Bujor Niculescu, de la început extrem de înfocate. Nu înregistrase însă nici, asemeni lui, momente de „cădere”. În sufletul ei, tulburat de revenirea lui Bogdan Pastia (cărui nu-i acordase nici o clipă vreo șansă și de care, acum, era deplin imunizată), sentimentul de dragoste față de Bujor crescuse neînterupt dar nespectaculos. Acea izbucnire atotcuprinzătoare, știută de ea, și fără de care iubirea nu se putea împlini, nu se ivise însă. Toate drumurile duceau ireversibil într-acolo, flăcări mai mici sau mai mari răzbăteau pretutindeni, se transformau apoi în pîlpîiri rezistente ori focuri mocnite, o avalanșă de presimțiri și de gînduri băteau consecvent într-o aceeași direcție, în urmă ori în lături nu apăreau goluri sau porțiuni lunecoase, sufletul Corei clădea meticulos și temeinic. Așa fiind, fata nu mai încerca, așa cum se întîmplase, îndemnul de a stăvili ori de a ironiza, ca neadecvate, cuvintele pătimașe ale lui Bujor Niculescu. Acum credea și ea în îndreptățirea lor căci aveau ecou puternic în inima ei. Cora aștepta, și era convinsă că el a învățat să

aștepte de dragul ei, ca făptura să-i fie inundată de iubire. „Răbdarea“ avea, pentru Cora, alt înțeles și altă încărcătură afectivă.

Părinții Corei nu parcurseseră, nici vorbă, în paralel, un proces de înțelegere a sentimentelor ei. Bogdan Pastia își rărise vizitele în casa lor, trecea doar, ca atâtea cunoștințe, să se intereseze de sănătatea mamei ; aceasta din urmă nu scăpase încă de sub controlul medicilor, recidive, mai puțin grave, se iviseră și erau încă posibile. Așa fiind, după refuzul părinților de a o lăsa pe Cora să petreacă revelionul acolo unde fata voia, refuz neînduplecat, Cora hotărîse să plece în vizită la Alexandru cu intenția ascunsă de a se întâlni pentru cîteva zile cu Bujor Niculescu ; și, iată, reușise să-și ducă planul la îndeplinire cu sprijinul fratelui ei.

— Acum e rîndul tău, să vii cît mai repede ! îi spuse ea tînărului urcîndu-se în trenul care, pe un drum ocolit ce păstra taina acestei întâlniri, avea s-o ducă iarăși acasă.

Nu se gîndea la opinia părinților. sau nu-i păsa de părerea lor sau credea că nu pot avea nimic împotrivă ; după cum nu intenționa să le prezinte logodnicul. Numai că nu putea reveni prea curînd și simțea că nu poate să aștepte, fără să-l vadă, pînă la vară. Erau fericiți și atunci cînd se despărțiră.

3

PARADOXAL, DAR VIZITA LUI ÎN orășelul în care trăia Cora se desfășură sub semnul altei nevinovate taine, într-un „pe ascuns“ care numai pentru ei avea preț, avea înțeles. Așteptat acum (așteptare confirmată în toate scrisorile ulterioare primei întâlniri), Bujor Niculescu știa că nu poate să plece pentru două-trei ore, doar ca s-o vadă și s-o atingă pe fata de care se îndrăgostise. Își promisese, și era hotărît să-și respecte făgăduiala, să plece la drum în zilele libere din preajma lui întîi mai. Adică într-un interval în care n-ar mai fi trebuit să apeleze la consimțămîntul lui Burghеле, deși în uzina lor cu flux neînterupt toate zilele erau lucrătoare. Cînd se organizară schimburile de supraveghere, directorul comu-

nică indicația de a fi folosiți toți inginerii ce nu erau înscrisi la excursii dinainte programate. Fără să ezite, Bujor notă în dreptul său numele unei localități din Bulgaria, astfel că lucrurile se desfășurară așa cum își dorise. Teme-rile sale rămaseră însă intacte pînă în ultimul moment. Dacă se publica, de pildă, amînarea acelei excursii... Nu-și luă din timp bilet la trenul cu locuri rezervate, deși ar fi fost mai cuminte, convins că un asemenea bilet cade, cînd nu te aștepti, sub nasul unui binevoitor. Ajunse la gară la ora celei mai grozave aglomerații, își făcu loc cu greu pe culoar și rămase în picioare, răsucindu-se ostent întruna (căci era după o zi aprigă), pînă la capăt. Călă-torise cu trenul cu care se întorsese și Cora acasă, din motive nu tocmai diferite de ale ei ; dar pe el n-avea cine să-l certe, el era bărbat și ieșise demult de sub tutela părinților... Expediasă o telegramă, anunțîndu-și sosirea, iar în tren se gîndise destul de îngrijorat la efectul pe care vestea avea neîndoios să-l producă asupra unei familii, se dovedise, deloc dispusă la concesi. Totuși Cora îl invitase, or, ea știa mai bine... Privindu-și tovarășii de drum (evident, lui nu-i păsa de înghesuială), căutase să-i recunoască pe cei mînați de același imbold ca și el. Din întîmplare, unul din ei se oprise alături. Venea de la București, adică de la capătul liniei, trecuse prin multe vagoane în căutarea unui loc liber și, pînă la urmă, se oprise acolo. Era cam de vîrsta lui Bujor Niculescu, foarte elegant și comunicativ, un tip reușit, pe gustul inginerului. Mergea către același orașel spre care se îndrepta și Niculescu, iar de-acolo pleca, împreună cu logodnica, într-o excursie în munți.

— Ea s-a ocupat de toate, eu n-aveam cînd... îi mărtu-risi tînărul dar fără îngîmfarea ce însoțește de obicei asemenea declarații, mai curînd ca o justificare la călă-toria complicată și obositoare în care se angajase.

Bujor meditase uluit la faptul că biografia iubirii lui își găsisese asemenea similitudini ; pînă și orașelul era același ! Ar fi urmat, ca într-o poveste bine cunoscută, ca și fata să fie aceeași ; vai, nu, Bogdan Pastia era conce-țățeanul Corei, avea poate să dea ochii cu el la fața locului

— La noi la minister, explică tînărul în continuare spulberînd orice urmă de legătură cu omul avut în vedere de celălalt, programul este de la opt la cinci în cazul cînd

nu intervine nimic deosebit. La ora cînd ies, agențiile de turism sînt în vîrf de solicitare, iar eu alerg să fac un duș, locuiesc în Berceni, la capăt, iar pînă să mă întorc, s-a închis pretutindeni. În orașele astea se trăiește altfel, meditate el, oftînd. Dar desigur o să locuim la București ! adăugase înveselit, în chip de concluzie.

Ce prețuise Bujor Niculescu la acest tînăr era faptul că vorbise ori tăcuse, mereu sincer (există și o sinceritate a tăcerilor), fără să aștepte vreo întrebare și mai ales fără să pună vreuna. Deși urmau să coboare împreună, în apropierea gării tînărul își luă rămas bun, spuse că se numește Coman și, înainte ca interlocutorul să apuce să răspundă, începu să-și facă loc spre capătul culoarului. Încîntat de acest aspect al călătoriei, Niculescu porni spre cealaltă ușă a vagonului.

La ora foarte matinală a sosirii, Cora îl așteptase pe peron, semn indubitabil că familia ei era avertizată. Îl conduse la hotel, îl lăsă să se odihnească, urmînd să se întîlnească la ora zece într-un loc ușor de găsit. Fusesse un început de mai ploios și rece ; străzile erau aproape pustii și ei se plimbară ore în șir, reluînd firul stării de voioșie în care intraseră la întîlnirea anterioară, deloc stingheriți de existența în apropiere a părinților Corei ori de rafalele de ploaie care porneau la intervale foarte scurte ; nimeni și nimic nu-i deranja. Intrară la restaurant și la cinematograful. apoi porniră iarăși pe străzi către capătul orașului într-un cartier de blocuri noi iar Cora îi povesti oaspetelui despre o călătorie cu autobuzul pe care o făcuse prin locurile acelea, plecînd de-acasă fără țintă și gîndindu-se la el.

— De cînd m-am întors, asta mi se întîmplă foarte des ! îi mărturisi Cora. Trebuie să recunosc deși, cel puțin așa se spune, n-ar trebui s-o fac ! adăugă ea, ușor înveselită de comentariul cu care-și însoțise declarația.

— De ce ? Nu trebuie să știu ?

— Așa se spune !

— Crezi că ar fi mai bine ?

— Nu, spuse imediat fata, mi se pare o prostie. Așa își închipuie cei care consideră dragostea un soi de luptă pentru putere. Cineva trebuie neapărat să domine iar celălalt să se supună. Contează care din doi apucă primul să pună piciorul în prag. Să nu dai dovezi de slăbiciune, te sfătuiesc ei.

— Văd că te preocupă chestiunea, altfel n-ai fi pomenit-o. I-ai făcut special loc în discuție !

— Ce să-ți răspund ? se interesă ea fără supărare. În formă rudimentară, s-a agățat absolut din întâmplare de discuția noastră ! elimină Cora foarte ferm presupunerea lui. Am spus-o mai mult în glumă.

— Nu mi s-a părut, trebui el să-și susțină pozițiile.

— Cine are voluptatea de a domina, de a cuceri, apăra și păstra puncte strategice, se înșeală, cred eu, închipuindu-și că astfel întreține vie iubirea, biciuiește pasiunea, n-o lasă să lîncezească. Ar fi prea ușor ! Mai curînd o strînge de gît, o împiedică să respire.

— Cred că lucrurile sînt mai complicate !

— Și eu cred. Tocmai asta am și spus. Ce dragoste poate să-ți ofere un om căruia îi inspiri frică și de la care aștepti supunere ?

— Ei, asta-i ciudățenia : uneori poate !

— Nu-mi place să vorbești așa ! spuse dintr-o dată Cora cu maximă seriozitate, refuzînd să continue dezbaterea în planul argumentelor, limitînd-o sentimental.

— Nu e vorba de noi doi ! încercă el s-o liniștească. Avem imaginație și...

— Dar nu-mi place nici să gîndești așa ! mai spuse fata, pornită acum.

— Ei, asta-i ! se supără, superficial deocamdată, Bujor Niculescu. Gîndesc ce vreau și cum vreau ! Ce obicei e ăsta, să judeci și să controlezi și mai ales să interzici gîndurile altuia ? ! Pînă acum pledai pentru libertate, pentru drepturi egale...

Era rîndul Corei să dea înapoi :

— Mi-ar fi plăcut să nu arăți înțelegere față de asemenea oameni !

— N-am manifestat nici o înțelegere ! se înfurie, tocmai în acest moment, tînărul. Am spus doar că există ! țipă el. Și n-am să fac prostia de a nu recunoaște ceea ce există, ceea ce se vede ori se petrece sub ochii mei ! De dragul nimănui ! Cum îmi poți cere un asemenea lucru ? ! Nu eu am făcut oamenii și lumea, datoria mea, o datorie fundamentală, este să fiu atent, să încerc să pricep chiar ce nu-mi convine, iar nu să fiu opac ori obtuz !

Niște copii apărură într-un balcon prin dreptul căruia treceau și priviră cu ochii holbați spre bărbatul care vocifera, agitînd brațele.

— Mai încet, îl certă șoptit Cora. Pe aici nu există obiceiul ca oamenii să meargă pe străzi strigînd !

Asta îl scoase din sărite pe Bujor Niculescu.

— Nu mă interesează nici părerea lor și nici părerea ta ! Dacă vrei să știi, îmi pare rău că am spus că n-am înțelegere pentru defectele și greșelile oamenilor, am vrut să te împac, dar tu, nu și nu ! Vrei să-mi impui cu forța un punct de vedere cu care nu pot să fiu de acord ! De ce anume un om, cu calități nenumărate, n-ar avea dreptul să o ia razna, să se înșele, să facă un lucru urît ? ! Sînt eu oare o icoană a perfecțiunii, mi-a dat cineva drepturi de judecător suprem, ca să-mi permit obrăznicia, asta ar fi, o nerușinare, de a-i certa cu asprime pe toți, numai pentru că mie nu-mi convine ceva ? ! S-o facă aceia care au despre ei asemenea impresie, că sînt desăvîrșiți, incoruptibili. Nici zeii, nici sfinții, nici eroii nu erau lipsiți de păcate, eroismul lor era acela de a încerca să le învingă, să cunoască și să-și stăpînească pornirile rele, nicidecum să se prefacă îngeri !

— Te rog să te oprești, ai luat-o razna, n-a fost vorba despre asta ! Nu ți-a cerut nimeni să fii înger, am spus doar că mi-ar fi plăcut să fii deasupra meschinăriei unora dintre cei care se laudă că ei cunosc viața și pentru ei existența omului nu are nici un secret ! Dacă au trăit o experiență urîdă, își închipuie că această întîmplare le asigură superioritatea față de ceilalți ! Atît și nimic altceva !

Formulările ultimative avură darul de a-l împinge pe Bujor Niculescu spre o gîlceavă lingvistică avînd consecințe dintre cele mai surprinzătoare și dezagreabile.

— Ce înțelegi tu prin experiență urîdă ? ! Adică să te ții departe de clocot, să fii circumspect, prudent, bănuitor, să-ți aperi prestigiul de orice opinie defavorabilă ? Cum adică urîdă ? Trebuie să-ți garanteze cineva dinainte că întîmplarea pe care urmează s-o trăiești va avea un final încîntător ? !

— În condițiile astea nu mai discut !

— Stai frate că nu merge așa, să discuți cînd vrei, și cînd nu, să-mi pui lacăt la gură ! Ei bine, află că eu am trecut prin multe experiențe din cele pe care le consideri degradante și asta nu mă obligă, dimpotrivă, să am despre mine părerea că sînt un mizerabil ! Da, da, mi s-a

întîmplat să cunosc și aspectele penibile ale unei relații, să mă înșel și poate să înșel la rîndul meu încrederea altora, fără să mă simt, prin asta, superior dar nici inferior altora care se socotesc puri pentru că au trăit în sere, departe de orice adiere dizgrațioasă ! Și n-am nici un chef să mă scuș față de nimeni, să mă justific cu faptul că sînt mai în vîrstă decît tine cu aproape zece ani. Cred că am știut să păstrez ce era mai bun în mine chiar în condiții vitrege, cred că mai sînt capabil să iubesc și să merit iubirea altora ! N-am nevoie să fiu stimat ori iubit de oameni care nu mă cunosc și nu mă înțeleg, pentru ceea ce nu sînt de fapt ! Răspund pentru toate faptele mele, așa să știi ! Nu am nimic de ascuns !

— Mă sperii, pur și simplu mă sperii ! spuse Cora, foarte palidă, după care se îndreptă decisă spre cea mai apropiată stație de autobuz. Cine și-ar fi închipuit că după ce nu ne mai vedem luni de zile, — continuă ea, plimbîndu-se agitată de la un capăt la altul al refugiului de beton — îndată ce ne întîlnim, ne repezim să ne aruncăm tot felul de jigniri și grosolănii ! Asta înțelegi tu prin iubire, să ai la îndemîină pe cineva la care să te răstestî ca la piață ? ! Eu nu vreau să trăiesc așa, dacă e să spun adevărul ! Îmi trimiți scrisori frumoase care mă fac fericită iar după aceea îmi dau seama că nu sînt decît vorbe și iar vorbe !

— Iată-mă acum taxat drept mincinos și viclean ! interveni el cu un soi de amară satisfacție.

Cora amuți, privirea îi deveni dintr-o dată grea și plumburie ca o surdă amenințare. Ea își încleștă buzele care, bîntuite de tremur, nu voiau s-o asculte.

— Și de astă dată, eu sînt singurul vinovat !

— Dacă n-ai fi în vizită la mine, să știi că nu te-aș cruța ! abia reuși ea să îngaimă.

După asta, nici unul din ei nu mai scoase o vorbă. Cum nu venea nici un autobuz, iar așteptarea devenea din ce în ce mai stînjenitoare, Bujor Niculescu, cel dintîi, dealtminteri destul de secătuit, simți că ajunseseră prea departe cu discuția cea spontană și sinceră. Era adevărat ce spusese Cora : se vedeau atît de rar... Cît despre el, nu regreta, firește, nici una din fraze, conținutul lor intrinsec i se părea cu totul rezonabil, numai forma era cam nepotrivită. De fapt, poate că tocmai lungile așteptări care

precedau întîlnirile lor nevinovate constituiau cauza acestor descărcări nervoase. Cînd vor fi împreună, poate că se vor certa, cine n-o face ?, în nici un caz disproporția dintre cauză și efect nu va fi atît de mare. Pe de altă parte, așa neplăcută cum fusese, neînțelegerea dovedea, paradoxal, că faza amabilităților era, între ei, depășită, iar acum, destul de legați unul de celălalt, își îngăduiau să pună iubirea la încercare, s-o zdruncine tărișor. N-o făcuseră intenționat ! În sfîrșit, tot răul spre bine : nu spusese el că nu se speria, nu se ferea, de aspectele penibile ale unei relații ? ! Dacă așa era, nu făcuse decît să treacă de la declarație la demonstrație ! Și cu toată teama că ea va gîndi iar — „Cît de ciudat te porți !“, se apropie de Cora, îi atinse ușor umărul spunînd în același timp, crispat încă :

— Hai să ne împăcăm !

— Cora își scutură neîntîrziat umărul. Nu răspunse. În autobuz, păreau doi străini adunați împreună de o îndatorire apăsătoare. Îndată ce coborîră, Cora dispăru fără să-și ia rămas bun. Bujor Niculescu privi în urma ei amețit dar și ușor amuzat de aparența stranie în care se înveșmîntase brusc iubirea lor. În noaptea aceea, în ciuda vacarmului sărbătoresc ce scâlda strada principală pe care se afla plantat hotelul unde poposise, el dormi ca un pietroi pînă la ora zece dimineața. Trecuseră ani buni de cînd nu i se mai întîmplase să doarmă atît de mult. Se ridică din pat încă mai amețit decît în seara dinainte. Văzu îndată, la un pas de ușă, o foaie albă și mare, ca un steag, ce fusese desigur strecurată pe sub pragul camerei ! Recunoscu de departe scrisul Corei (acel fel decis de a contura literele) care îi era mai familiar decît propriul său scris ; nimic altceva în afara cuvintelor „mama te invită la prînz“.

— Acum poate să mă invite și la bal, nu mai reprezintă nici un pericol ! medită, cu voce tare, Bujor Niculescu.

Somnul de plumb îi uscaseră gîtlejul, îl făcea să vorbească răgușit. Își aminti că în seara precedentă nu mîncase nimic, iar dimineața la șase, cum era obișnuit, cu atît mai puțin ; cum nici acum nu-i era foame, cum îl aștepta probabil o masă copioasă (ghiftuiala convenită presumtivului logodnic indezirabil, înlăturat din joc în cele din urmă), hotărî să se culce la loc. „Ce mutră o să facă Bur-

ghele cînd am să-i spun că biletele pentru vilă și concediul din iulie au devenit inutile !” medită el, de astă dată în gînd. De teamă însă că la ora prînzului, după atîta amar și după atîtea obiceiuri încălcate, va arăta ca o epavă, hotărî să se îmbrace totuși, să coboare și să facă rost de un ceai cald. „E posibil să rămîn răgușit ca un bătrîn fumător de pipă !” Pe cît nu i-ar fi păsat altcîndva de impresia pe care o va face, pe-atît de îngrijorat era acum de întîlnirea cu părinții fetei. Curios, dar nu se gîndea să refuze invitația ori să se prefacă a nu fi intrat în posesia biletului. „Cînd voi ajunge acasă, am să-i trimit o scrisoare, apoi încă una și, dacă-i adevărat că mă iubește, toate se vor rezolva !” își spuse el, considerînd că actuala vizită era deja încheiată și contînd pe o comunicare pe calea ce-i era mult mai la îndemînă.

În holul hotelului, comod așezată pe unul din cele trei fotolii acoperite cu pînză înflorată, Cora răsfoia niște ziare. Era îmbrăcată, el n-avea s-o uite nicicînd, într-o rochie albă cu buline. „Doamne, de cînd așteaptă ? ! Și pînă cînd ?” gîndi Bujor Niculescu, cuprins deodată, la propriu, de un freamăt teribil.

Cum îl observă, fata lăsă deoparte ziarele, se ridică și îi veni în întîmpinare, cu aerul conștiincios al unei însoțitoare de grup turistic. Spre deosebire de el, în acea clipă părea foarte sigură de sine ; doar cearcănele și paloarea obrazilor o trădau.

— Mă temeam că n-ai să te descurci singur și am venit să-ți explic cum să ajungi la noi, îi comunică fata fără urmă de zîmbet, înainte ca tînărul să apuce s-o salute, prefăcîndu-se că nu remarcă neliniștea lui intensă.

— Am adresa ! răspunse mecanic Bujor Niculescu, încercînd să se adapteze situației.

— Nu e de ajuns, îl asigură Cora.

Se întoarse cu spatele și porni spre fotoliul pe care abia îl părăsise, apoi se opri așteptînd ca musafirul să ajungă alături de ea. Regulile bune creșteri erau cu sfînțenie respectate, iar Niculescu se lăsase cu totul în voia acestui protocol sever ; cînd veni lîngă Cora, tînărului nu-i rămase decît să ia loc în fotoliul cu pînză înflorată și să asculte cu atenție. Fata vorbea repede, exact, fără poticniri, iar el urmări concentrat explicațiile pînă în clipa cînd își dădu seama că n-a priceput o iotă.

— N-am să vin, mă duc la gară ! declară el atunci, ridicându-se brusc, sub puterea gândului de bun simț care-i venise, fără urmă de intenție tactică.

Cora își pierdu cumpătul, întreaga siguranță a purtării se risipi ca fumul.

— Nu se poate, șopti ea.

— Nu-mi arde de vizite protocolare ! spuse el încă și mai decis, cu toate că nici o secundă, de la primirea biletului și pînă acum, nu gîndise astfel. Iartă-mă, dar mi-e cu neputință ! o imploră apoi, atingîndu-i ușor umărul, copleșit, după hotărîrea luată, iarăși de neliniște.

— Nu înțelegi că ăsta nu e un motiv să ne împăcăm ? !... spuse Cora, profund nedumerită, vorbind rar din pricină că vorbele nu voiau să se înșire. Din pricina altora ! exclamă ea cu ciudă, limpezindu-și dintr-o dată gîndul și starea sufletească, foarte marcată de efortul de a exprima și de a ascunde în același timp tot ce simțea.

Conglomeratul de orgoliu și de umilință, ambele la vedere, alcătuiind o marmură șlefuită de valuri puternice, slăbiciunea ce nu voia să se lase descoperită, supărarea încă vie, mînia inteligenței contrariate, solidaritatea cu el, ruptura de părinți, nevoia de independență, toate izbucniră cu tărie în exclamația Corei. Tînărul o privea vrăjit. După cîteva momente, chipul lui se destinse.

— Asta e cu totul altceva ! spuse el bucuros, fără să țină seama de faptul că fata devenise încă mai încordată decît înainte.

— Trebuia să înțelegi singur ! șopti ea, cu nestăpînită furie, ca o cumplită amenințare.

— Nu e adevărat ! declară calm Bujor Niculescu, după care o luă de braț și o conduse spre ieșire.

Ceai nu era de găsit nicăieri. Se opriră în dreptul unui bufet cu muștar și crenvurști, iar tînărul se aplecă deasupra unei lăzi cu băuturi răcoritoare, aflată în mijlocul străzii, scoase o sticlă cu apă minerală, o desfăcu singur și o bău pînă la ultima picătură.

— Încotro ? întrebă el.

Fără să răspundă, Cora își făcu loc prin mulțime. Nu privea în urmă. Era sigură că el o urmează ; dar prețul cu care obținuse această certitudine i se părea prea mare.

— Nu e prea devreme ? întrebă iar Bujor Niculescu.

Cînd intrară în casă, fiecare din cei doi tineri avu de întîmpinat cîte o surpriză, judecînd după forme, iar în

conținut, de încercat împreună o aceeași uimire adâncă. Mai întâi, Cora. Încă din veranda-bucătărie ea descoperi că la prînz avea să participe și un al doilea invitat în persoana doamnei Codrescu, vecina la care fata se refugiase în timpul ultimei vizite semnificative făcute familiei lor de Bogdan Pastia. Dincolo de stînjeneala pe care părinții și-o recunoșteau, apelînd la prezența unui străin, era de remarcat faptul că musafirul aparținea comunității locative, ceea ce exprima intenția de a da un caracter public primei întîlniri cu prietenul Corei, dar mai ales împrejurarea că acest invitat suplimentar era tocmai unul care, întîmplător, o adăpostise pe fată într-un moment crucial pentru opțiunea ei sentimentală. Operațiunea se înfăptuise fără ca fiica să fie consultată.

Bujor Niculescu asistă impasibil la bucuria Corei. El era pregătit, dacă se poate spune așa, pentru orice. Din punctul lui de vedere, n-avea decît să fie de față și consulul Turciei. Doar încîntarea Corei îl iritase, superficial, pentru că venea după comportarea ei de gheață din ziua aceea. Ce fericită părea întîlnind-o iar pe mătușica aceasta, pe care altminteri o vedea în fiecare dimineată ! Chiar dacă ține la ea extrem de mult n-ar trebui să se manifeste, astăzi, atît de zgomotos, altul în locul său s-ar simți jignit !

Surpriza tînărului, pe de altă parte, era aceea de a se vedea întîmpinat cu simpatie destinsă de părinții Corei. Aceștia erau oamenii care se împotriveau neclintit relației dintre ei, de asemenea oameni blînzi și binevoitori trebuise să ascundă Cora o nevinovată întîlnire amicală ? ! Firește, de vreme ce îl invitaseră în casa lor, nu-l puteau trata cu ură, dar între această din urmă posibilitate și realitate se întindea o lungă scară afectivă. Văzîndu-l, Bujor Niculescu ar fi putut să jure că oamenii nu-și doresc, de mult, altceva decît să-l cunoască. Dar chiar și această dorință era discret manifestată : nu-l cercetau propriu-zis cu mare curiozitate, cu acea neplăcută privire scormonitoare a celor care vor să descifreze rapid calități și defecte, eventual să descopere un impostor. Erau, pe scurt, bucuroși de oaspeți !

Văzîndu-și fiecare de surpriza lui, aparent independentă de a celuilalt, ambii tineri resimțeau împreună schimbarea

bruscă intervenită în atitudinea părinților Corei față de legătura lor. Se așteptau să le revină lor sarcina de a încălzi atmosfera (vai, după îngrozitoarea ceartă, acțiunea comună era aproape imposibilă !), își închipuiau că vor participa (Bujor Niculescu o spusese direct, Cora nu-l contrazisese) la o vizită protocolară care s-o ferească pe fată de clevetiri (cum altfel s-o apere părinții, origit de îndurerati ar fi fost de nesusupunerea filială ?) și când colo se trezeau întâmpinați cu tandrețe de oameni care pricepeau stînjencala lor și voiau s-o spulbere. Nu cumva era o capcană ? se întreba fiecare din ei, încercînd totuși să nu-și trădeze bănuielile și prudența. Astfel, misiunea părinților, secondată de doamna Codrescu, deveni și mai dificilă, dar buna lor credință reuși să triumfe.

În sfîrșit, îngrijorarea comună tuturor comesenilor (inclusiv vecinei care, Cora știa, se pricepea să folosească mîncarea în nobilul scop al terapiei sufletești), avu darul de a risipi îngrijorarea specifică a fiecăruia, luat în parte, subiectele de conversație ce ar fi lezat vreuna din susceptibilități fură, cu calm, înțelepciune și naturalețe, ocolite, iar întîlnirea, departe de a se isprăvi printr-o înfierbîntată apropiere și frăție spirituală a participanților, jenantă prima, suspectă cealaltă la o privire retrospectivă, își păstră ținuta omenească pînă în ultimele clipe. Atitudinea rezervată nu împiedica, ci înlesnea, cunoașterea reciprocă, îi ajuta pe toți, în ciuda aparențelor, să se simtă în largul lor. Rămaseră împreună, dar nu din obligație și nici pentru a respecta vreo uzanță, pînă seara tîrziu.

Fără o discuție specială (și nu „din pricina altora“ ci doar în prezența celorlalți), tinerii se împăcară. Legătura lor făptuise cel mai important pas social în timp ce iubirea își urma, perfect paralel, drumul ei. „Aș fi fost mîhnit să știu că sînt împotrivă !“ avea să-i scrie Corei, Bujor Niculescu, după întoarcerea acasă.

Cînd trecură, plecînd la plimbare, prin gangul întunecos ce despărțea curtea de stradă, Cora se ghemui la pieptul tînărului și îi mărturisi, nu înainte de a-l săruta, ciudat de temătoare, de mai multe ori :

— Au fost cele mai grele douăzeci și patru de ore din viața mea !

MAREA ÎȘI FACU SIMȚITA FORȚA de cuprindere și îi luă în stăpînire deplină pe amîndoi în același moment, înainte de a o vedea, ca și cum ar fi trecut, într-o clipă, firul unui hotar implacabil. Odată cu ei, toți aceia care aveau în suflet fascinația mării tresărîră tulburați și amuțiră simultan, ascultîndu-și bătăile precipitate ale inimilor, în vreme ce obraji li se colorau altfel decît pînă atunci iar fibrele mușchilor începeau să freamăte. Nu era vorba, firește, de o anume zonă, determinabilă geografic, pentru că, asemeni unei uriașe ființe vii, marea își exercita irezistibila putere de sugestie mereu altfel și exclusiv în funcție de propria stare, poftă și energie. În zorii acestei zile, suflul ei părea să bată departe. Iar imensa făptură părea să fie într-o dispoziție bună, adică senină, binevoitoare și ușor ironică, de parcă ea însăși, leneșă, ar fi zăcut tolănită în culcuș, întinzîndu-se cu voluptate sub bătaia încă nedogoritoare a soarelui după un somn adînc, obositor, pentru că fusese bîntuit de coșmaruri, cînd e atît de liniștitor să constați că plăcuta lumină revine. Hotarul peste care trecuseră conținea în structura sa șocul primului contact, apoi un spațiu labil de reverberație unde fiecăruia îi era îngăduit să asculte ecourile unice, ca întindere și sens, ale întîmplărilor ce le alcătuiseră, apoi un spațiu de acomodare atît de îngăduitor încît, de la clocotul crescînd pînă la destrămarea senzației dintîi, orice era posibil. Avea să urmeze peste un timp, dacă...!, invadarea tuturor simțurilor, iar ceva mai încolo deplina uitare de sine, cu specificul oftat al desăvîrșitei abandonări, contopirea cu cerul; pînă atunci, cu înțelepciune, oamenii erau lăsați în voia treburilor mărunte, fără ca înclinarea lor spre extaz și rezistența lor psihică să fie exploatate ori supuse presiunilor. Nici nu s-ar fi convenit să fie altfel, cîtă vreme întreaga întindere a hotarului era facultativă, de fapt resimțită numai de cei înzestrați; pentru ceilalți, hotarul reprezenta, poate!, o senzație de răcoare ori de căldură, un miros sărat, stagnare ori alergătură, după caz, timp searbăd și plictiseală.

Oricîte mărturisiri, promisiuni, jurăminte ori simple declarații și-ar fi făcut reciproc, verbal sau în scris, în

legătură cu influența pe care o exercitase în trecut, în diverse situații, vraja, misterul, ori numai farmecul mării și al locurilor din preajma ei, cei doi tineri le socotiră pentru moment, prin acord tacit, uitate. Nădejdi noi creșteau în sufletele lor și de dragul acestora, din setea nerosită de a le revedea împlinindu-se, datori erau să curețe, pe cât cu putință, zgura vorbelor de orice fel. Alături fiind acum, nici una din vorbe nu le era necesară pentru a-și împărtăși tulburarea, iar tot ce fusese spus sau scris trecea, datorită faptului că erau împreună, prin focul unei probe surprinzătoare ce avea să schimbe, fără a lăsa loc controversei ori reproșului, înfățișarea multor gânduri. Simțeau, fiecare în parte, că au curajul să se supună acestei probe care urma, iar curînd uitară pînă și acest gând prin inelul căruia promisera, oarecum nevoiți, să le treacă pe cele dinainte.

Astfel, cînd trenul se apropie de gara Eforie, preocuparea lor era de a-și aduna în grabă, și fără a lăsa nimic în compartiment, bagajele, să-și ia rămas bun de la cei care mergeau mai departe, să-i cerceteze pe cei de pe peron spre a vedea cît sînt de bronzați. Toată oboseala îndelungatei călătorii dispăru ca prin farmec atunci cînd ajunseră sub acoperișul elegant al vilei Crizantema, străbătrînd mai întîi o grădină bine întreținută, cu pomi și boschete ce păreau să reconstituie un colț privilegiat dintr-o expoziție botanică. N-apucară să se dezmeticească, și cu atît mai puțin să apese butonul soneriei ori clanța impunătoarei uși de stejar, cînd, venind dinspre grădina învecinată ce ascundea cu totul vila din dreapta, se ivi o femeie foarte tînără, înaltă și voinică asemeni unui ostaș dintr-un regiment de gardă, plină de feminitate, delicată în mișcări și chiar sfioasă în ciuda proporțiilor trupului.

— Vă rog să mă scuzați, spuse ea surîzînd gingaș, am fost alături să dau un telefon soțului pentru că telefonul nostru, ce să vă spun ?, degeaba l-am reclamat, marți a fost un băiat pe-aici, l-a întors pe toate fețele, a mers vreo oră - două, și apoi...

Nu numai că nu-i întreba cine sînt, somîndu-i, încruntată, să prezinte biletul și actele de identitate, dar li se adresa cu familiaritate ca și cum s-ar fi despărțit de ei doar cu o jumătate de oră înainte. Mai mult decît plăcut impresionați, tinerii nici nu apucară să scoată o vorbă

că se și trezără însoțind-o pe femeie (care, în treacăt, luase ca pe niște fulgi ambele valize) în interiorul clădirii.

— Ce Dumnezeu se poate strica la un telefon ? ! le mai spuse femeia, dar evident fără a aștepta un răspuns din partea lor ci luându-i doar martori la o mirare îndreptățită, atunci când ajunseră în salonul ce se întindea pe aproape întreg parterul vilei. Ce tineri și frumoși sînteți ! exclamă ea în încheiere, depunînd valizele îndărătul unuia dintre fotoliile ce străjuiau căminul placat cu teracotă verde.

Constatarea nu fusese făcută cu slugărnicie ori cu prefăcătorie (deși femeia părea să aibă cu cîțiva ani mai puțin decît Bujor Niculescu), ci cu superioară bunăvoință, cumva maternă, ținînd seama și de faptul că, prin ton, excludea realitatea primei întîlniri și se constituia într-o reluare a unei vechi satisfacții, adeseori exprimate. Întreaga comportare a acestei îngrijitoare (șortul albăstrui îmbrăcat peste o rochie frumos croită, precum și șirul de chei prins la cingătoare, îi precizau îndeletnicirea) ar fi putut dovedi o înaltă calificare profesională, obținută într-o țară cu vechi tradiții turistice (veritabilă știință de a-i face pe musafirii oficiali să se simtă imediat ca acasă), dacă aerul ei timid, de simplă gospodină, n-ar fi trădat-o.

— Camerele sînt sus, îi informă prietenește gazda. La două din ele ajungeți pe scara asta, la celelalte pe-acolo ! și arată cu degetul direcțiile. Cum sînteți primii care ați sosit, duceți-vă și alegeți. Așa e normal, declară ea cu bun simț. Pînă atunci, mă duc să-i mai dau un telefon soțului : am uitat să-i spun de...

Și plecă fără să încheie fraza. Invitația semăna cu aceea din povestea cu fata babei și fata moșneagului ; ca și acolo, obiectul opțiunii se afla sus, în pod. Numai că, de astă dată, nu lăcomia ori opusul ei aveau să iasă la iveală. Era și greu. Toate încăperile rezervate oaspeților erau nespuse de atrăgătoare, fiecare în parte avea o particularitate avantajoasă, ceea ce dovedea că vila beneficiase de un arhitect inteligent. Prima dintre camere avea la dispoziție un balcon în formă de L. ce se întindea pe vreo zece metri, următoarea deținea ieșirea spre terasă, cea de a treia își deschidea toate ferestrele spre mare, ultima era alcătuită din două părți : dormitor și, după o draperie, hol cu fotolii și comodă.

— S-o alegem pe asta, spuse Cora cînd ajunsese în cea de a patra cameră. Tînărul era gata să accepte cu bucurie dar se întunecă la chip cînd fata adăugă : Putem aranja în așa fel mobila încît fiecare să aibă patul și fotoliul său, eu am să stau acolo, lîngă intrare.

Ea vorbise cu entuziasm, ca și cum ar fi făcut o propunere extrem de ademenitoare, și părea atît de satisfăcută de ideea care-i venise încît Bujor Niculescu nu putea să creadă ceea ce auzise. O privea fix pe Cora, așteptînd ca ea să declare că făcuse o glumă. Dar fata se îndreptă spre fereastră și de acolo la fel de bine dispusă ca și înainte, întinse brațele către coroana unui castan abia atunci înflorit.

— Ah, și mai voiam ceva ! continuă Cora după această lungă pauză revenind în mijlocul încăperii de astă dată cu un aer ceva mai stingherit. O nădejde miji în mintea lui Bujor Niculescu numai că fata se opri lîngă comoda din dreptul ușii, desfăcu poșeta, scoase un teanc de bancnote și spuse : Aștia sînt toți banii pe care i-am avut la CEC. Dacă nu ajung, la toamnă îți dau cît mai trebuie !

Nu era nimic ostentativ în comportarea ei, nimic neașteptat pentru cine o cunoștea. Bujor Niculescu trebuia să recunoască, astfel, că iritarea lui stupefiată nu găsea pentru moment de ce să se agățe spre a exprima o nemulțumire care făcea, în același timp, să-i clocotească nervii.

— Nu se poate ! reuși el într-un tîrziu să rostească mocrnit.

— De ce ? întrebă Cora.

Devenise, brusc, temătoare, voioșia îi dispăruse. Se vedea că înțelege exact la ce se oprise mintea lui.

— De ce ? E mai bine așa ! repetă ea cu încă și mai puțin curaj.

Dacă ea ar fi adoptat o atitudine de intransigență, de incoruptibilitate, tînărului i-ar fi fost ușor probabil să dea frîu mîniei. Dar arăta atît de îngrijorată și de vulnerabilă ! Nu apela decît la înțelegerea, la consimțămîntul lui ca și cum și-ar fi dat ea însăși seama că îi cere un lucru deosebit de greu. I-ar fi plăcut desigur, cum spusese și în altă împrejurare, ca el să priceapă singur. Pe de altă parte, lui îi era cu neputință să accepte rugămintea dar și să explice motivele refuzului său ; ar fi dorit ca timpul să se întoarcă iar cuvintele ei să nu fi fost rostite. „Doamne,

În astfel de împrejurări, mi-ar trebui o anume dibăcie, cu sinceritatea n-am să ajung prea departe."

— Crede-mă, nu se poate ! îi spuse încă o dată, cu multă căldură.

Cora îl privea încordată, era evident că așteaptă ceva.

— Cum să ne apucăm să mutăm mobila ? Să știi, ne-am simți mult mai stingheriți !

Cu un rictus de dezamăgire, fata se răsuci cu spatele spre el și rămase nemișcată.

„Ah, alteia aș fi știut ce să-i spun ! Dar care alta ar fi avut dreptul să se poarte astfel ? !” I se părea acum că întreaga vină aparține frumoasei încăperi unde se aflau.

În sfârșit, ea se întoarse, zîmbi amar, neconvinsă, ca de la o mare depărtare, apoi porni spre ușă iar lui nu-i rămase decît s-o urmeze. „Poate că ar fi trebuit să fiu de acord. De fapt, de ce m-am opus ? !” își spuse el, abia acum.

Coborîră scările în tăcere. Cora se gîndea la urarea pe care i-o făcuse în tren fiica acelui foarte comunicativ tovarăș de călătorie : să fie la fel de fericită ca totdeauna ! Altădată, fericirea ei nu depindea decît de ea însăși ! Dar tot ea hotărîse ca de-acum înainte să fie altfel.

— Mi s-a făcut foame, spuse, zîbind ușor, atunci cînd ajunseră la parter.

Planturoasa îngrijitoare tocmai se întorsese și învîrtea, pare-se tot inutil, discul telefonului.

— Parcă v-ați dus să telefonați la vecini ? îi spuse Bujor, bucuros de întîlnire.

— Da, dar am uitat să-l rog să... răspunse femeia, iarăși fără să încheie fraza, Apoi, întorcîndu-se spre Cora, o certă pe același ton de veche cunoștință : Vai, dar se poate ? Mai e vreme pînă la prînz. Eu zic să vă prăjiți la soare măcar un ceas ! Doar pentru asta ați venit la mare !

Tînărul tresări. În continuarea discuției pe care o avuseseră sus, foamea neobișnuită a Corei nu putea să exprime, în adevăr, decît dorința de a amîna, cît de cît, momentul cînd va apărea în fața lui, după atîtea și atîtea luni de cînd își vorbeau și își scriau, aproape dezbrăcată. Oh, dar asta nu mai era o glumă : pornind în felul acesta, zilele ce vor urma aveau să se constituie într-o lungă ultragiure feciorelnică pentru care, oricît de înțeleghător, el nu era pregătit să reziste. Privind pieziș, în ochii lui scăpără protestul.

— Nu e adevărat ! spuse fata cu voioșie, ghicindu-i imediat gândurile, întinzînd spre obrazul lui brațul fragil ca pentru a stăvili săgețile privirii încruntate.

Îl apucă de mîină și-l trase spre scara interioară, iar cînd ajunseră în camera lor, desfăcu în viteză geamantanul și se apucă să-și aranjeze hainele în șifonier, manevrînd, fără umbră de sfială, vraful de lenjerie.

— Într-o clipă sînt gata, îl asigură ea pornind spre baie.

Oftînd, Bujor Niculescu începu să se dezbrace. Cîrînd, după ce făcuse și el un duș, părăseau grădina din față a vilei, situată chiar pe faleză, la un pas de treptele ce coborau spre plajă ; abia acum el recunoștea că fata nu-l minșise : goliciunea amîndurora nu numai că n-o stingherea, dar părea s-o liniștească și chiar s-o încînte. Astfel, el însuși se simți cu desăvîrșire liber în mișcări. Și chiar de-ar mai fi rămas vreun fir de încordare în sufletele ori în trupurile lor, și-acela ar fi dispărut atunci cînd se opriră, amețiți, pe nisipul umed din imediata vecinătate a locului unde valurile înalte ale mării se spărgeau cu frenezie, într-o asurzitoare dezlănțuire care făcea ca totul din jur să se cutremure. Se sprijineau unul de altul, țintuiți locului, uitînd pînă și de faptul că existau, în vreme ce marea năvălea spre ei ca o uriașă îmbrățișare pulberată. O amenințare neverosimilă, pentru că era, paradoxal, ocrotitoare, îi umplea, pînă la ultima fibră, de o prea mare, insuportabilă emoție, îi făcea să redescopere un nemăsurat curaj ascuns în adîncul ființei lor.

Ținîndu-se de mîină, începură să meargă, încet, clătîndu-se, de-a-ndăratelea, să se îndepărteze cu uimire de acea incredibilă clipă, și-apoi, cu gîndul că ea nu le mai poate fi luată înapoi, cu nepăsarea vag halucinantă pe care o asemenea certitudine o imprimă gesturilor, se tolăniră pe nisipul fierbinte, continuînd să privească, la fel de fix, marginea înspumată a întinderilor de apă, revenindu-și cu greu în fire.

— Știi să înoți ? îl întrebă Cora cu o voce nouă, cu accentul cuiva obișnuit să vorbească într-o limbă străină.

— Nu prea, îi răspunse articulînd la fel de greu vorbele.

— Nici eu, mărturisi fata cu extremă încîntare și abia atunci vocea ei își recîștigă vibrația firească. Atunci nu mi-e teamă să merg cu tine în apă ! mai spuse ea și,

într-o clipă, era iar în picioare, din nou cu mîna întinsă spre el.

Reamintindu-le că nu era cazul să-și închipuie, furați de prea marea îndrăzneală dobîndită, că de-acum încolo totul le era îngăduit, ademenitoarele valuri uriașe, venind în șir neîntrerupt, îi întâmpinară cu trîmbe de stropi de gheață. Bujor Niculescu poate că ar fi găsit resursa să reziste ostilității dar Cora, cu un infantil și cuceritor strigăt de spaimă, dădu în grabă înapoi.

— Să încercăm totuși !

— Nici nu mă gîndesc, răspunse ea revenind în același timp la locul unde tînărul se oprise și surîzîndu-i cu drăgălășenie.

— Spuneai că nu ți-e teamă !

— Așa credeam !

Și izbucni în hohote de rîs.

— Atunci mă duc singur, îi spuse el cu tonul celui care nu vrea să se întoarcă învins.

Fără să răspundă, avînd pe chip o undă de tristețe datorată acestei sugestii de despărțire, fata întinse spre el brațul subțire. Nu se mișca, parcă s-ar fi aflat pe muchia unei prăpăstii, în sfîrșit sări, închizînd ochii și, o clipă mai tîrziu, trupul ei fragil, biruind firea independentă, îndărătnică și însingurată, era lipit de trupul lui, fără urmă de tremur, cu o feminitate matură și energică, neînfricată. Singură, apoi, se desprinse ușor, se răsuci cu fața spre valuri, se smulse din loc și alergă înainte, sărind, strigînd și pierzîndu-se în perdeaua de stropi sclipitori.

Cînd trecură să se schimbe pentru prînz, vila Crizantema se afla în plină fierbere. Întreaga suflare (cele trei perechi de oaspeți, îngrijitoarea cu surioarele ei) era adunată la parter. Bujor Niculescu și Cora nu făcură oficial cunoștință cu nimeni, nici n-avea cine face prezentările, dar trecînd spre și dinspre camera lor cu aceleași treburi ca și ceilalți se duminiră rapid în privința comunității căreia aveau să-i aparțină vreme de o săptămînă. Pe una din elegantele canapele aflate în uriașa cameră de zi, doi bărbați cam de vîrsta lui Niculescu jucau table. Bucătăria găzduia doi soți în vîrstă, taciturni : femeia urmărea un ceai de plante ce tocmai dădea în clocot, bărbatul se străduia să înfigă ștecherul frigiderului într-o priză rebelă. Într-o altă cameră, la fel de spațioasă ca și precedentă, alți doi soți vîrstnici, dar mai vorbăreți, se ocupau

cu multă însuflețire și spirit civic de clasarea cheilor de la diversele uși de acces în vilă pentru a le repartiza apoi cât mai echitabil. În camera de serviciu, singura strîmtă, beneficiind pe deasupra de o canapea ce ocupa aproape întreaga suprafață, două domnișoare, una de vreo șapte-sprezece, cealaltă de șase ani, frecau sînguincios geamurile duble. Mezina semăna în așa măsură cu îngrijitoarea vilei încît surorii nu-i rămase decît să confirme, cu blîndețe, ceea ce se vedea cu ochiul liber. Mai curioasă era apartenența la familie a celeilalte, o blondă subțiratecă semănînd cu o finlandeză, atît de frumoasă încît ar fi putut concura cu șanse mari la titlul de miss Europa.

Cum se vede, hărnicia voioasă domnea pretutindeni, fiecare își vedea de preocupările sale fără a-i tulbura pe ceilalți. Rememorînd episodul plecării din gara Băneasa, Bujor Niculescu ajunsese la concluzia că doar el și Cora erau provinciali. Dealtfel, chestiunea se lămuri pe deplin în timpul prînzului, la restaurant, cînd cei doi jucători de table veniră să se așeze la masa lor.

— Am sosit odată, toată droaia ! povesti acela dintre ei care se recomandase Eremciuc. Trenul nostru a întîrziat masiv, așa se explică faptul că ne-ați luat-o înainte. A fost o întrecere de toată frumusețea între cele trei echipaje pentru ocuparea primului loc ! continuă el rîzînd cu lacrimi. Cu toții știam de existența garsonierei duble și fiecare rîvnea s-o obțină ! Ha, ha, ha ! Ce mutre au făcut, merita să-i vezi ! Iar în vremea asta, ha, ha, voi erați la... ha, ha, ha ! Iertați-mă pentru această declarație, colegul meu mi-e martor, dar v-am îndrăgit înainte de a vă cunoaște și, ca să zic așa, fără s-aveți vreun merit, numai pentru figura pe care ați făcut-o, din întîmplare, colectivului de bucureșteni ! Trebuie să fie niște oameni foarte simpatici și inteligenți, i-am spus, este Niculae ?, și iată, nu m-am înșelat !

Cascadele de rîs se rostogoleau peste întreaga sală, răspîndind bună dispoziție la mesele celor care, de bună seamă, habar n-aveau de motivul care le declanșase ; iar de l-ar fi aflat, ar fi rămas desigur destul de nedumeriți. Eremciuc părea să n-aibă mai mult de treizeci de ani, părul lui era aproape alb ; arăta extrem de energic și sănătos, totodată hotărît să rîdă fără întrerupere în tot timpul concediului. Mereu, cu orice prilej, și-l asocia pe firavul Niculae, un tip brun, cu trăsături feciorelnice,

la toate declarațiile pe care le avea de făcut, indiferent de natura și conținutul lor.

— Berea asta germană e rece ca naiba, hai, bă Niculae, să-l felicităm pe ospătar !

— Sîntem doi burlaci, copti la os, veniți să se bronzeze dar să rămînă neprihăniți !

— Atît eu cît și Niculae ne prefăceam că jucăm table, asta nu e distracție pentru noi, de fapt urmăream regulile de constituire ale unui microclimat social tranzitoriu, dacă ne îngăduiți (amîndurora !) această formulă improprie ! Ha, ha, ha !

Rămaseră consecvenți obiceiului de a mânca împreună cu Bujor Niculescu și Cora pînă la sfîrșitul vacanței deși în ultimele zile o nebănuită furtună avea să zguduie, probabil definitiv, armonia relației lor săpate în piatră și chiar principiul deplinei libertăți de acțiune a fiecăruia în parte, principiu pe care-l afirmau necontenit drept cheazășie a durabilei legături ce o întrețineau exemplar.

Participarea celor doi la această importantă etapă a iubirii dintre Cora și Bujor Niculescu se dovedise dintre cele mai utile din cîte se pot imagina. Eremciuc ghicise (era linpede deși, om dedat destăinuirilor și observației, evita vreo remarcă în acest sens) de la bun început natura specială a momentului afectiv, de care îndrăgostiții înșiși nu erau pe deplin conștienți. Inginerul masiv, prematur albit, gîlgîind de energie, își asuma dificila misiune de a o proteja cu delicatețe pe Cora fără a recurge la vreun amestec, direct ori indirect, în treburile ei și aproape fără a lăsa să se observe că are o asemenea intenție, cu desăvîrșire voios și degajat. Celălalt îl seconda cu grație, ceva mai transparent în atitudine totuși, din pricină că era o fire mai gravă, suferind adolescentin, de pildă, atunci cînd prietenul său, bolovănos în expresie, lua peste picior întregul cvartet fără a o excepta pe fată.

După întîiul prînz comun, Eremciuc se întoarse la vilă, anunțînd tunător (ca să audă și cele două familii cu care locuiau împreună, numite atunci și de-atunci încolo „grașii” și „slabii”, cei din urmă fiind, desigur, cei tăcuți) că are de gînd să doarmă buștean pînă în dimineața următoare cînd se va duce să admire, singur, răsăritul soarelui despre care „auzise numai lucruri bune”, Niculae plecă la Constanța să caute pastă de ras franțuzească, iar Cora

și Bujor Niculescu hotărîră, mai mult de teama garsonierei duble, să se întoarcă pe plajă. Masa, foarte substanțială, bine gătită și la fel de bine servită de o echipă de secui dornici să-și afirme tradițiile culinare, durase destul de mult, datorită în mare parte și comentariilor abundente ale lui Eremciuc, astfel că, atunci cînd tinerii provinciali se întinseră din nou pe nisip, căldura aprigă a zilei se domolise. Nu era însă nici boare de vînt, aerul blînd parcă încremenise, iar umbra se întindea fără vlagă, deloc grăbită să-și ia în stăpînire domeniul. Era ceasul pașnic și alinător care-i îndeamnă pe nevrotici să spună că țărmul mării îi liniștește și îi împacă. Valurile puternice își coborîseră crestele, spumegau scurt, rostogolindu-se uniform pe mari întinderi întrerupte doar de pietroaiele întîlnite în cale. Privirea, nealterată de aburire, putea urmări lesne conturul ferm al orizontului, pragurile de un albastru mereu mai intens ale apei, cerul albicios pe care norii nemișcați păreau un desen stîngaci executat de un copil cu gusturi trandafirii.

Bujor Niculescu se întinsese pe spate, cu ochii închiși și ofta ușor din timp în timp, iar trupul său încordat se lăsa cu voluptate învăluit de aerul umed și răcoros. Plaja se golise, strigăte de copii ajungeau pînă la el înfășurate în vată, apa se auzea fîșîind tihnit, iar tînărul se gîndea la clipele cînd suita de gînduri fragmentate i se va șterge din minte, mușchii se vor întinde și ora aceasta avea să-l curețe de orice grijă. Poate că și uitase de Cora cînd deodată simți, ca și cum ar fi fost transmisă de la uriașă depărtare, o fină mîngîiere alunecîndu-i pe braț, greu de despărțit pentru el de abia perceptibila tresărire a epidermei sale în contact cu aerul dens. Era aproape o închipuire, bănuiala unei alinări suprapuse realului și numai faptul că avea început și sfîrșit, nici acestea precise, îl făcură să-și dea seama, nu imediat, că degetul Corei era sursa acelei neverosimile atingeri. Fără să-și trădeze surpriza, nici n-ar fi avut spațiu pentru vreo tresărire iar instinctul îl ferise de uluiala retezătoare a începutului de gest, strînse doar ochii și se concentrează pînă la o limită a sensibilității pe care nu și-o cunoștea, ajungînd în sfîrșit să descopere și să poată diferenția propria-i piele nemișcată și, acum, groasă ca o scoarță de copac, de pelicula subțire și parcă albastrui-străvezie, în care se puteau ghici nu numai striatiile de suprafață dar

pînă și pînza de capilare, ce transmitea mîngîierea degetului de fată. Nu i se întîmplase să simtă și nici nu auzise vreodată că există asemenea mîngîiere.

În ciuda caracterului feciorelnic și al absolutei nevinovății, încordarea cu care era receptată și enigmatică implicare ce o solicita dădeau comunicării persuasiune, profunzime erotică și durată interioară. Cînd ecourile gestului Corei începură să piardă din vibrație, iar Bujor Niculescu deschise ochii și se ridică, sprijinindu-se în coate, amîndoi păreau amețiți, buimaci dar și uniți de o încredere nouă, nebănuită, care nu angaja doar gîndurile, și în același timp depășea cu mult pragul simplu al simțurilor. S-ar fi zis că își puseseră inele de logodnă, undeva la capătul vorbelor schimbate cîndva în bucătăria doamnei Miriam ori că abia acum înțelegerea lor de a nu se despărți nicicînd căpătase un gir neîndoielnic. Și nici nu trebuiau să se mai privească spre a se asigura că lucrurile stăteau într-adevăr așa. Forțînd oarecum îndepărtarea de momentul acestui intens legămînt, de o intimitate care nu altera ceremoniosul (căci descoperiseră amîndoi că autenticele solemnități ale iubirii nu le displăceau), tînărul rosti pe tonul cel mai natural, un ton care includea oboseala și ușoara dezabuzare :

— Bogată zi !

Începură să-și strîngă lucrurile, de astă dată plini de nădejdi certe în rostul acestei vacanțe atît de discutabil începută. Semnul neobișnuitului plutea deasupra lor, dar cu asemenea evidență încît aproape că-i simțeau apăsarea pe umeri. Independența fiecăruia suferise, își dădeau bine seama, o categorică pierdere, nu fără neli-niște și nu fără nemulțumire resimțită, dar cu un sens limpede și, mai ales, în absența constrîngerii. Resimțeau o bucurie puternică și o demnitate cumva împovărătoare. Porniră alene spre scările falezei, în sunetul tulbure al tălpilor greoi izbite de piatră, se pierdură prin mulțimea care forfotea gălăgioasă, în agitația specifică — simultan degajată și clocotitoare — stațiunilor de pe malul mării în preajma căderii întunericului. Umblară fără țintă, sporovăind, se opriră pe terasa cu mozaic gălbui a unei cafenele, se așezară pe fotoliile de lemn și-și scuturară cu nepăsare nisipul de pe picioare, apoi se apropiară de bar, privindu-i pe toți fără să-i vadă. Bujor Niculescu arătă cu degetul spre o sticlă cu etichetă ademenitoare,

băutura se dovedi foarte potrivită, cu gust necunoscut și ațîțător, paharele aveau forme bizare, cafeaua dădea în foc sub ochii lor, alături cineva zdrăngănea cu inteligență la chitară, din depărtare răzbătea o melodie lentă, aerul se legăna în ritmul valurilor nevăzute, în totul un ireal tonic, ceva din starea celui pierdut într-o țară visată, pătrundea în ființele lor, de tineri echilibrați și prea energici în zilele obișnuite. Existența pe care și-o cunoșteau rămînea aceeași și totuși nu mai era aidoma imaginii ei familiare.

Și din nou se ridicară, pornind mai departe, la întîmplare, prin întunericul deplin acum, străbătînd parcă peisajul altei vieți ; Cora se sprijini de umărul tînărului, de astă dată cu o tandrețe lipsită de subtilități, adică adecvată, Bujor Niculescu îi simțea, prin pînza cămășii, pielea înfierbîntată, alcătuiau conștient, cu voluptate nedisimulată, o pereche ca toate cele pe lîngă care treceau. fără urme de sfială ori de orgoliu. Traversau pajști pustii și răcoroase, se sărutau acolo ori sub lumina încinsă a lămpilor cu neon, aproape fără bătaia de inimă a emoției, se opreau în dreptul unor ferestre larg deschise privind îndelung grupuri de polonezi care se legăneau cîntînd, ținîndu-se de talie, fără să părăsească scaunele, urmăreau trăsurile de epocă fîșînd pe asfalt, cercetau moleșiți șeile unor cai legați de gardul unui bar cu nume de western.

Intrară în vila Crizantema numai fiindcă se nimerise să se oprească în dreptul ei. Pretutindeni era întuneric. Ciocăniră la ușă și, cum nu li se răspunse, își amintiră că au o cheie de la intrarea dinspre faleză. Ocoliră clădirea prin grădină. În față era deschis. Și aici era doar o fereastră luminată, aceea de la camera îngrijitoarei. În dreptul ei, pe terasă, la adăpostul gardului viu care dubla plasa de sîrmă ce înconjura grădina, frumoasa soră a îngrijitoarei răsfoia o revistă ilustrată, stînd într-un jilț de pai împletit, îmbrăcată în costum de baie, mișcîndu-și ușor pletele aurii, în postura unei vedete de cinema care se ascunde de privirile avide ale admiratorilor și reporterilor. Fata se prefăcu că nu-i vede pe noii veniți ori poate nici nu-i văzuse ; oricît ar părea de curios, între aceste alternative nu era mare deosebire, cîtă vreme splendida soră mijlocie hotărîse, evident, să nu acorde locatarilor deserviți de prima născută nici o atenție ; la urma urmei poate că nu situația socială, ci simpla indiferență de mo-

nument a oricărei frumuseți ieșite din comun, fi dicta o asemenea atitudine.

Cora trecu neîntârziat mai departe să caute comutatorul electric din hol. Însă Bujor Niculescu se opri cîteva clipe spre a admira priveliștea, atît de potrivită cu exotismul care invadase de cîteva ceasuri existența sa, atît de nepotrivită cu orele ce aveau să urmeze și să alcătuiască, altă expresie ar fi greu de găsit, noaptea nunții sale. Cînd se grăbi apoi s-o ajungă din urmă pe Cora, fata consideră necesar să-l întîmpine cu un surîs înțelegător pentru care el nu avea pregătit zîmbetul jenat corespunzător.

— Ce prostii îți trec prin cap ! declară tînărul, blazat.

— Mie ? ! se miră Cora.

— Ce-ar fi dacă m-ar interesa fiecare fată frumoasă întîlnită în cale ? ! spuse el atunci, sincer dezamăgit de faptul că i se atribuisese astfel de gînduri.

— Ar fi un semn că-ți plac fetele frumoase ! i se răspunse cu dezinvoltură.

Bujor Niculescu nu mai știa cum să reacționeze ; pe de o parte era bine că iubita sa știe să trateze fleacurile pe tonul cuvenit ; pe de altă parte, nu-i era la îndemînă, în asemenea clipe, să accepte, fie și în glumă, atare tălmăcire a gesturilor sale. Se strîmbă, destul de descumpănit și hotărî brusc să se opună întorsăturii pe care o luase conversația.

— Ar fi jale ! replică el cu fermitate. Pleci acum cu una frumoasă, dar la primul colț de stradă te pîndește întîlnirea cu alta și mai frumoasă. O părăsești pe prima, pleci după cea nouă și la următorul colț...

Vorbise crispat : n-avea chef să vorbească acum despre asta, de ce dracu se oprise el, fără rost, pe terasă ? !

— Să nu exagerăm, primejdia nu e chiar atît de mare ! spuse atunci Cora, convinsă și ea că discuția trebuie abandonată.

Apoi se răsuci, cu un accent de supunere la fatalitate în această mișcare, și se îndreptă spre scara interioară ce ducea la camera lor. Privind-o cum pășeste fără să privească în urmă, nemaipomenit de încordată dar și de dornică să-și ascundă neliniștea, Bujor Niculescu înțelese în sfîrșit că ea se agățase de imaginea fetei de pe terasă ca de un fir de pai, la fel ar fi procedat desigur și dacă acolo s-ar fi aflat doar un scaun într-o poziție bizară, iar schimbul de replici n-avusese pentru ea, din acest

motiv, decît valoarea unei pauze de gîndire, răgazul pentru a respira adînc fără ca acest lucru să fie observat. Cît despre el, era dator să fie mereu atent ca să nu cadă în capcana aparenței și s-o confunde pe Cora, luat de șuvoiul întîmplărilor normale, cu vreuna din fețele frumoase care apar și dispar după colțuri. Era atît de ușor, își dădea seama chiar numai privind-o, să o piardă tocmai așunci cînd ar avea convingerea că a cîștigat-o definitiv, iar pentru a o păstra nu trebuia nicidecum să stea la pîndă, o astfel de poziție e străină iubirii, opusă de fapt, căci nu poate dura decît — și numai atît timp cît este — nutrită de un interes, singura soluție fiind aceea de a se adînci în el însuși și de a ajunge să se comporte mereu față de ea, firesc, așa cum îl îndemna cea mai bună dintre fibrele care-i alcătuiau ființa, fără superficialitate, fără vechi și tocite obișnuințe, fără, mai ales, efortul inutil de a părea altfel decît este. Avea el oare puterea să reziste acestui pact implicit? În acele clipe i se părea că da. Păcat doar că atîția ani și atîtea dintre experiențe făcuseră ca mintea și sufletul să se deprindă cu lenevia. Dar oare pînă și descoperirea făcută acum, nu din întîmplare și nu la îndemîna oricui și nu pe căi lesnicioase, ce altceva dovedea decît că nu-și pierduse prospețimea, nu devenise obtuz și lucios?

Făcu în grabă, plin de încredere în sine, cei cîțiva pași care-l despărteau de Cora, cuprinse cu brațele trupul fetei aflate acum cu o treaptă mai sus decît el, o răsuci cu fața spre dînsul și o sărută îndelung, cu o emoție și cu o dorință de dragoste care-l copleșeau. Ochii Corei, aflați exact la nivelul ochilor săi, străluceau înlăcrimați și surîzători; nu era nici o îndoială, întreg sufletul fetei, toate așteptările ei, se concentrau în această privire.

5

LUI EREMCIUC NU-I PLACEA, așadar, să lîncezească. În afara orelor, puține, cînd dormea buștean (nici în ziua sosirii nu făcuse vreo excepție, căci din povestirile lui rezulta că plecase să admire răsăritul soarelui puțin după miezul nopții, rătăcind cîteva

ore spre a cunoaște „viața adevărată“), era în permanentă agitație, în căutarea „punctelor fierbinți“ ale întregului litoral. Dealtfel, așa cum declara Niculae, făcînd mare haz, nici în timpul somnului colegul său nu intra propriu-zis în repaus, ci rămînea agitat, rostogolindu-se fără întrerupere prin așternut, bombănind împotriva unui consilier de la proiectare nepriceput și cîrcotaș, dar mai cu seamă sforăind asurzitor, ca o locomotivă în plină viteză.

— Nu înțeleg de ce nu te angajezi în port, la descărcarea vapoarelor, cred că te-ai odihni la fel de bine ! Ai scoate și un ban frumos, sper că munca de noapte se plătește dublu !

Era un subiect de conversație care nu-l distra deloc pe masivul Eremciuc. Dornic să hohotească cu orice prilej, chiar și atunci cînd se răsturna o solniță, asculta recules relatarea prietenului, fără să zîmbească măcar. Nu îndrăznea să pretindă să fie scutit de asemenea observații care-l tulburau și-l mîhneau necrezut de mult, mesteca doar ceva mai scrișnit și se cufunda în tăcere deplină. Cînd Cora intervenea în favoarea lui, spunînd ba că s-a plictisit de subiect, ba că asemenea lucruri nu trebuie spuse, uriașul cu păr alb o privea cu infinită recunoștință, incapabil să-și mascheze slăbiciunea, dar nu-și pierdea răbdarea, nu protesta cînd Niculae revenea cu amănunte noi, amenințînd în glumă că în noaptea următoare va deschide ușa camerei lor pentru ca întreaga vilă să participe la spectacol.

— Nu-i așa că inventează, exagerează ? ! intervenea din nou Cora.

Eremciuc nu răspundea. Suporta neclintit și părea hotărît să suporte în continuare. Însă neliniștea lui nu lăsa urme. Îndată ce se ivea un alt subiect, îndată ce atenția celorlalți se îndrepta într-o direcție nouă, vocea sa devenea iarăși tunătoare, hohotele sale reîncepeau să răsune cu vigoarea cunoscută, nimic nu mai amintea momentul apăsător prin care trecuse.

Energia lui nu se exprima doar prin vorbe. De dimineață pornea în cercetare, de unul singur — vreme în care Niculae se distra în diverse grupuri, înotînd, pescuind, jucînd mingea, oricum fără a inoportuna cuplul Cora — Bujor Niculescu, iar la prînz sosea întotdeauna dolda de proiecte pe care le susținea cu însuflețire, argumenta și răspundea obiecțiilor pînă îi convingea pe cei-

lalți trei să treacă la aplicarea ideii sale. Descoperirile sale nu trebuiau judecate cu măsura comună fiindcă riscau, astfel, să se spulbere. Ceea ce pentru ochiul obișnuit și judecata sănătoasă părea banal, șters, dacă nu stupid, reușea să se încarce, datorită vitalității lui Eremciuc, de haz, farmec și atracție. Fiind vorba de vacanță, descoperirile vizau, firește, modalități de a petrece memorabile clipe de destindere. Mai întâi, propunerea beneficia de o descriere făcută cu meșteșug și poftă, după savantele reguli ale agențiilor de reclamă și publicitate, ce ținea seama, cum se cuvine, de firea și gusturile celor cărora se adresa, cu priceperea de a găsi momentul potrivit, tonul adecvat și fireasca „succesiune de stări” pentru a stârni și aprinde curiozitatea. Timbrul vocii, privirile furise, primele amănunte se aliniau și ele atmosferei de mister :

— La Mangalia, în spatele poștei, al doilea sau al treilea colț pe dreapta, unde începe o străduță în pantă, aproape neumblată, în localul unei foste cofetării de pe geamurile căreia încă n-au răzuit inscripția, ha, ha, ha, servim înghețată la pahar, ceea ce, pentru profani, vă dați seama... o mică orchestră de studenți din Timișoara, patru băieți și-o fată, media de vîrstă nouăsprezece ani cu bunăvoință, scaune mai mult decît comode, un desen pe care nu l-am văzut nici în reviste, tu știi Niculae pasiunea mea pentru mobilier, dar asta n-ar fi nimic, numărul de forță al programului este oferit de barman, undeva de la ora nouă în sus, nu știi cînd începe, nu știi cînd se termină, tipul face totul pentru propria lui distracție, dar cu o inventivitate, cu un dar al improvizației, cu o știință a surprizei, poante fine-fine, replică spontană, veritabil simultan în care pune la punct prostia, agresivitatea, îngîmfarea, dar pe loc !, un artist rar, și fără a-și întrerupe treburile, fără a pierde din ochi ansamblul, dealtfel încăperea are cinci pe patru, lumină plăcută, se dansează printre mese, pe podium, unde dorești, atmosferă degajată, nimeni n-are cum să-i deranjeze pe ceilalți, mă rog, așa ceva nu trebuie pierdut, voi hotărîți desigur, dar părerea mea este : astă-seară, căci mîine — poimîine află tot tîrgul, se duce buhul, greu mai pătrunzi.

— Pare o locanță cam snoabă ! clătina din cap Bujor Niculescu, avansînd presupunerea după o pauză consacrată meditației.

— Puștime, mă, ce să căutăm noi acolo ? ! adăuga imediat Niculae. Ia închipuie-ți, când s-or trezi cu claia ta de păr coliliu în mijlocul distracției, bună seara domn-diriginte, mai mișcă vreunul ?, adio atmosferă degajată ? Și, mă rog, ce se bea, ce se mănâncă la timișorenii ăia ?

— Pînă la Mangalia n-ar fi greu de ajuns, dar cu ce ne întoarcem ? Autobuzul circulă numai pînă la ora zece, după aia numai dacă...

Chiar dacă în chipul cel mai evaziv, Cora dovedea oarecare receptivitate.

— Și dacă barmanul n-are chef să sufle o vorbă ? ! revenea disprețuitor Niculae. Să stau la dispoziția lui, ce, eu îl servesc pe el ? Păi ce vrei mai cumplită ironie din partea lui decît să mă vadă, să se uite fix la mine și să tacă. Dacă are instinct și nerv satiric, cum îl lauzi, precis așa o să procedeze !

— O seară ratată, mormăia Bujor Niculescu. O cofetărie care a fost, dar n-a fost ! Experiență de dragul experienței ! Dacă sînt așa grozavi, de ce nu li s-a dat în centru...

Eremciuc asculta cu mare interes, nu întrerupea, deocamdată nu protesta, lăsa timp pentru noi obiecții, părea avid să culeagă opinii și să îngăduie tuturor rezistențelor să se epuizeze.

— Mie îmi place ideea ! spunea deodată Cora.

Urma o lungă tăcere.

— Sigur, exact ce spuneam eu, revenea ceva mai potolit Niculae. Tineretul ! La vîrsta lor...

— La vîrsta lor, de unde era să găsesc eu asemenea loc ! spunea cu amărăciune Eremciuc, dispus să renunțe. Abia aveam bani să...

— A, generația, chestii, perfect ! se repezea iritat Bujor Niculescu. Dacă are caracter compensatoriu, nu mă opun. O seară a regretelor, o să ne distrăm de minune ! Dar ce vină are Cora ? !

Ochii lui Eremciuc începeau să sclipească.

— Sînt eu omul care să vă invit la un prohod ? Nu, nu așa : uitați-vă în ochii mei ! Bine, să zicem că am exagerat, că de vreme ce am trecut doar pe-acolo, ori nici n-am trecut ci m-am informat trăgînd cu urechea de la un frățior volubil, pentru că la asta mă așteptam : de unde știi, ai fost aseară la Mangalia ?, dar nu mă bucur

eu în fața voastră de atîta credit, pe intuiție, ca un nenorocit de barman ? !

— Poftim ! exclama justițiar Bujor Niculescu.

— Să punem răul înainte, să considerăm că barmanul e răgușit ! nu se mai lăsa acum Eremciuc. Dar eu unde sînt ! Adică nu pot eu îmbrăca livreaua și să dau un spectacol mai grozav decît tot sindicatul cofetarilor ? !

— Atunci de ce să ne mai trambalăm pînă la Mangalia ?

— Măcar orchestra să n-aibă gripă ! chicotea Cora din ce în ce mai încîntată.

— Sînt eu și orchestră și taraf de lăutari, vă fac educație civică, vă cînt la ureche !

— Recunoști deci că ai inventat de la un cap la altul ? se molipsea de vioiciune Bujor Niculescu, izbucnind în hohote de rîs.

Totul părea aranjat, Cora întreba cu seriozitate :

— Cum să mă îmbrac ? Rochie de seară ?

Abia atunci, Eremciuc scotea din buzunar o listă de bucate, oficială, OCL Mixt — cofetăria Mixandra.

— Iată doar lista cocteilurilor : dacă voi ați auzit de cinci dintre ele, nu zic să le fi gustat, v-aș pretinde prea mult, renunțăm la expediție ! Liniște ! Mulțumesc.

Împăturea lista, o îndesa în poșeta Corei, după o clipă o desfăcea iar.

— Prețurile. De ce nu v-ați uitat la prețuri ? Opt treizeci și cinci, nouă optzeci, unsprezece fix. Pare barmanul acesta un debutant fără har ? ! Vă rog să mă contraziceți !

Porneau la drum în cea mai potrivită dispoziție : ușoară neîncredere, unanim acceptată (de la un moment încolo, mai ales în autobuz, Eremciuc era cel care lansa ipotezele cele mai pesimiste : incendiu la cofetăria Mixandra, băuturi interzise de rețetarul MAT etc.) în petrecerea care îi aștepta, convingerea că altceva mai bun n-aveau de ales, plăcerea de a călători spre un loc necunoscut, disprețul nerostit față de propria lor poftă de searbede distracții, gustul amar lăsat de acel crîmpei de conversație privind vîrsta, generația, precum și de opunerea nejustificată față de grija și de bunele intenții ale lui Eremciuc, dorința de a risipi acel gust. Avîndu-i alături pe cei doi prieteni, Cora și Bujor Niculescu se simțeau mîndri de încîntătorul consimțămînt social pe care cuplul lor îl primise, eliberați totodată de neliniștea pri-

melor zile de trai comun, de crisparea ce nu și-o puteau încă învinge, chiar și de bucuria care stăruia să-i copleșească. Erau și parcă nu erau acolo, prezența lor avea, în propriii lor ochi, ceva neverosimil, iar din pricina asta păreau cumva nesiguri de ceea ce vedeau și auzeau. Era o stare foarte plăcută, de bun augur, de împăcare și încredere.

Cofetăria Mixandra exista ; era, în adevăr, în curs de reamenajare, deci trăia la aceeași încrucișare de drumuri ca și vila Crizantema, de care era atât de apropiată și ca nume ; localul intra și el în vederile noilor structuri ale turismului, nu i se hotărîse încă destinația iar pentru moment era loc și pentru improvizația atrăgătoare între-văzută de Eremciuc. Cînd intrară acolo erau tus-patru în aceeași stare de ațîțare, nu era nevoie ca masivul proiectant să mai biciuiască ori să susțină frenezia celorlalți. Niculae se îndreptă de la bun început spre barman, îi vîrî sub nas lista adusă de la Eforie, ceru „ce e mai bun, banii nu contează“, iar băiatul, politicos, îndatoritor, se dovedi extrem de tăcut. Ce mai conta ? Orchestra era cu adevărat remarcabilă, avea stil, în adevăr patru băieți și-o fată, toți purtau ochelari și-aveau un aer grav și fermecător, muzica lor era aleasă cu gust, capabilă să întrețină o atmosferă, poate albastră, așa cum era lumina care scălda barul, precum și rochia fetei cu chitară, oricum o atmosferă răcoroasă, căci sufla un vînt subțire, și era cu puțință să nu te mai gîndești cine ești, cine te înconjoară, unde te afli. Niculae o invită pe Cora la dans, mișcarea lor lină, fără legănări, mișcarea lor se integră neîntîrziat șuvițelor de aer rece care băteau ușor din direcția barului așezat probabil pe o pivniță veche. Eremciuc își luase paharul și se așeză pe marginea podiumului, acoperit cu mochetă albăstrie, discutînd în șoaptă cu bateristul, un adolescent cu bărbie foarte ascuțită, cu privire severă, în care ghiceai îndată un viitor căpitan de cursă lungă. Iar Bujor Niculescu își sprijini obrazii în palme, sorbi un Alexander și începu să urmărească alunecarea delicată a Corei ; înfiorat de răcoarea umedă ce-l făcea să simtă, mai mult ca oricînd, vecinătatea mării, deschizătura pleoapelor i se îngustase dintr-un instinct de adaptare la mediu, melodiile se subțiau și ele, dobîndind suplețe și transparență. Pe traiectoria privirii lui se intersectară apoi și alte perechi de

dansatori, și aceștia subțirateci, cu mișcări hieratice, undeva în depărtare fata din orchestră își înfășură, cu mișcări de balerină, un voal în jurul gâtului, desigur un voal de culoarea cerului care, dacă n-o proteja de frig, în orice caz o făcea aeriană și îi lungea gâtul. Bateristul lui Eremciuc sublinia cu inteligență irealitatea peisajului, de peste tot se ridicau aburi, nimeni nu intra, nimeni nu pleca, brațul barmanului înlocui, la sugestia cine știe cui, paharul gol din fața lui Bujor Niculescu cu unul plin, plăcută senzație !, iar din clipa aceea nici măcar numele lui Burghеле nu l-ar mai fi făcut pe tânăr să tresară, i s-ar fi părut desigur doar un nume confundat în întuneric, l-ar fi repetat lungind silabele pentru a-l acorda, ce altceva, să-i facă ?, la sunetele prelungi și la suprafața de sticlă pe care Cora aluneca.

Le era dată previziunilor lui Eremciuc forța de a se adevăra. Brusc se auzi o voce tunătoare, se ivise un nou barman, poate șeful celui dinainte, un individ coleric, cu glas bolborosit din care nu se deslușea nimic, dar simpla lui apariție însemna că Eremciuc nu inventase nimic. Ca la comandă, cei patru tresăriră, își făcură semne de confirmare, de recunoaștere, da, seara era reușită și-avea să rămână crestată în memoria lor, scopul, pîndit de atîtea primejdii, scopul mărunț și fragil, străveziu aproape, fusese atins. Bujor Niculescu se ridică, asemeni unui resort, porni printre mesele joase, observînd abia acum că pînă și linia scaunelor corespundea descrierii lui Eremciuc, se înclină în fața lui Niculae și-apoi o cuprinse pe Cora în brațe, cu o clipă înainte de a se oglindi, fericit, în lentilele fetei cu voal albastru care tocmai privea în jos, surîzînd vag.

După seara aceea, propunerile lui Eremciuc, chiar dacă întîmpinau unele reacții ostile, erau discutate ca aparținînd unui program de neocolit, supus perfecționărilor dar fără posibilitatea respingerii. Iar blîndul și voinicul proiectant șef era neobosit. Pe insula de pe Siutghiol se putea mîncea singura saramură autentică, mămăliguța n-avea gogoloașe iar șalupa circula după următorul program ; în drum se găsea iaurt de oaie în vase de lut, iaurt care dacă nu-ți răscolea cele mai vechi amintiri însemna că n-ai suflet ; la Constanța, venise un circ cu elefanți, dar adevărata distracție erau țigăncile de-alături care ghicesc în palmă viitorul ; la cutare restaurant în

aer liber, unde trebuia să te programezi din timp (iar Eremciuc rezervase deja pentru seara de sîmbătă cea mai căutată dintre mese), te aflai cîteva ceasuri pe scena unei operete nespus de comice, scenografie, costume, bărbi lipite, diademe, sandale romane, focuri, chiar și lănci, se poate rîde cu lacrimi, e un soi de ghiveci fără egal ; primul meci de fotbal al Farului în divizia B ; bîlci cu pocnitori și încercarea puterii, de vizitat mai cu seamă pentru baclavale ; și așa mai departe. Iar în ziua cînd oboseala și plictiseala și înțepăturile de țîțari și chiar indigestia riscau să ridice un zid între Eremciuc și ceilalți trei care, sastisiți, n-aveau chef să recunoască nici măcar faptul că omul făcuse totul, bun sau rău, numai de dragul și numai cu consimțămîntul lor, pînă la ultima cafea fiartă în nisip, el se găsi să-i anunțe, era prima dată cînd nu-i consulta, că erau așteptați într-un cadru foarte modest, o cîrciumioară din mahalaua portului, cu patricieni și bere la halbă. Pînă și Cora declară, spre satisfacția și în aplauzele lui Niculae, în ciuda simpatiei profunde pe care o nutrea pentru Eremciuc, și a rezervei politicoase din care nu ieșise nici o clipă, că proiectantul își pierduse mințile. Eremciuc zîmbi jenat și duse mîna spre buzunarul din care scotea de obicei infailibilele dovezi scrise cu care-și susținea fermecătoarele pledoarii. Bujor Niculescu, năpădit de furie, căci el mereu știuse că se va ajunge aici, simți că vîrfurile unghiilor îi pătrund în palmele făcute pumn : era păcat că un om atît de inteligent și energic nu învățase să se oprească o clipă înainte de a fi prea tîrziu. Dar Eremciuc scoase buletinul de identitate și-l aruncă neglijent în fața celor trei ca în fața unui juriu de punere sub acuzare atunci cînd, după numeroase declarații false, cineva insistă să probeze că e prinț de sînge.

— Se poate verifica, spuse el trist, arătînd documentul cu degetul întins. La ora cînd vom ciocni primul rînd de halbe, nimic nu se potrivește mai bine cu împrejurarea !, împlinesc treizeci de ani. Nu douăzeci și nouă ! strigă el scîrbit. Pentru cei care sînt capabili să priceapă !

În grădina „Briza mării“, aproape de un gard cu scînduri orizontale vopsite cu baieț, pe o suprafață de pămînt bătătorit pe care masa cu greu își găsea echilibrul, sub straja mustăcioarei unui chelner care avusese delicatețea să rămînă deoparte cu tava de cîrnăciori, prietenul lui

Eremciuc rosti un toast, cu vocea infundată a omului care nu reușește să-și stăpânească emoția. Toți patru lacrimau, absenți la foiala și vacarmul din jur.

— Este un om ! formulă Niculae gîndul tuturor.

Eremciuc se ridică, își încheie nasturii hainei, își aranjă nodul cravatei pe care Bujor Niculescu i-o făcuse cadou și o invită pe Cora la dans.

— N-am îndrăznit pînă astăzi ! îi declară el cu solemnitate.

Cora purta costumul atît de frumos care-l impresionase pe Bujor Niculescu după ce trenul părăsise gara Băneasa. Cu părul tuns băiețește, care-i descoperea fruntea înaltă și pură, cu ochii încă umezi, strălucind de lumină, cu răsucirile grațioase ce reaminteau dansul de sub crengile de brad și refăceau prima ei imagine răsfrîntă în privirea lui Bujor Niculescu, arătînd mai tînără ca oricînd datorită prezenței masive, a cîrlionților cărunți și a mișcărilor de urs ale lui Eremciuc, înnegrită de soare, însuflețită de eveniment, amestecată în mulțimea pestriță, ea reuși să acapareze în așa măsură toate gîndurile tînărului care o iubea, încît acesta se simți dintr-o dată, fără vreo explicație, paralizat de spaima superstițioasă că ar putea-o pierde, iar sufletul său se cutremură de îngrijorare neputincioasă de parcă amenințarea neașteptată și tulbure i-ar fi fost șoptită la ureche de un trimis al zeilor. Privirea i se împăienjeni iar silueta își pierdu pentru cîteva clipe corporalitatea, devenind un soi de oscilație luminoasă ; nu-i rămase altă scăpare decît să-și întoarcă privirea. Spre norocul său, vecinul de masă îl aduse pe pămînt : avea să-i spună ceva important, cu totul altceva dar...

— Nici nu pot să mă uit la el ! declară cu durere, adînc tulburat, Niculae. Cine ar fi crezut, mai ales cine-l cunoaște, că ar putea să i se întîmple ? ! mai spuse, în șoaptă suierată, astfel că Bujor Niculescu își închipui că e vorba de o boală necruțătoare despre care Eremciuc încă n-avea habar, iar această impresie se accentuă atunci cînd celălalt adăugă oftînd : Am tăcut pînă acum, am tot sperat să mă înșel, ori că va dispărea la fel de brusc cum a apărut. Ți-o spun din inimă, acum mă tem că nu mai e nimic de făcut ! Ce rost ar mai avea să ne ascundem după deget, tocmai față de voi, cînd și așa, într-o zi-două...

Bujor Niculescu nu îndrăznea să-i ceară să vorbească mai limpede, și-apoi era oricum convins că înțelesese prea mult dintr-o dată.

— Și-ți imaginezi ce va fi la București când ne vom întoarce ! continuă să se căineze Niculae, mereu mai speriat dar și stingherit parcă în același timp. Vor crede, te pomenești, că n-am avut eu destulă grijă, sau chiar l-am încurajat, doamne-dumnezeule ! Un bărbat ca el, spune și tu, falnic ca un brad ! La noi, între prieteni, ca să știi, când se întâmplă ca cineva să se clatine, sufletește sau altcumva, la el merge să găsească sprijin și ocrotire. Parcă l-au vrăjit, zău dacă-mi vine în minte altă explicație !

Abia strecurarea pluralului, dimpreună cu ușoara stinghereală a interlocutorului, îl îndemnară pe Niculescu să ceară lămuriri.

— Oh, dac-ar avea o boală ca celelalte, ne-am resemna ! i se răspunse cu obidă dar și cu un soi de dispreț. S-a îndrăgostit ca un plăvan ! izbucni Niculae cu furie neputincioasă.

În mod curios, deși s-ar fi convenit, Bujor Niculescu nu izbucni în râs ; ca și cum ar fi presimțit că n-a auzit decât începutul unei povești zguduitoare, un început comic adesea, un început doar. Era totuși posibil ca omul să exagereze, așa cum li se mai întâmplă prietenilor devotați când își văd idolul spulberat ; iar relația celor doi, inclusiv cuvintele spuse în seara aceasta, autoriza o asemenea presupunere. Fără a mai pomeni faptul că era o seară specială în care emoția urcase oricum pe treptele de sus ; cât trecuse de când același prieten rostise în numele tuturor : Este un om !

— Păi, este sau nu este un om ? ! reaminti Bujor, surîzînd jenat, el însuși neconvins că poate risipi suferința celuilalt. Ai spus-o doar ca să-i dai curaj ?

— Ah, nu, degeaba ! se apără Niculae. Tocmai că este ! adăugă la fel de înflăcărat ca prima dată. Uite însă că nu-l ajută ! spuse apoi, pur și simplu nedumerit.

— Să te întreb mai întîi de cine e îndrăgostit ? îi ceru părerea Bujor. Sau îmi spui mai bine cum se manifestă, căci mi se pare că asta te doare mai mult !

Niculae făcu un gest de lehamite, sugerînd că nici unul dintre răspunsuri nu prezintă interes. Poate că

regreta mărturisirea răbufnită și voia să se întoarcă la tăcerea pe care o preferase pînă atunci. Dar nu !

— În primul rînd ar trebui să-ți povestesc cine a fost pînă acum Alexandru Eremciuc !

— Am început să-l cunoaștem, crezu Niculescu că se poate justifica.

De astă dată urmă un semn de dispreț. nelalocul său și jignitor, un semn care-l făcu pe Niculescu să tacă, oricît de înțelegător, și dornic să afle, era.

— Sigur, în mare v-ați dat seama ! răspunse Niculae cu un fel de bunăvoință amestecată cu desconsiderare, dovedind cît de neatent era la orice depășea limitele subiectului acaparator. Dar ar trebui să vă relatez așa, clipă cu clipă.

— Nu e nevoie, i se răspunse cu ostilitate dar nici asta nu-l trezi.

— Poate că ai dreptate, tot nu mai folosește la nimic ! consimți el.

— Clipă cu clipă l-am cunoscut și noi, doar nu l-am cunoscut din rezumatele tale ! sublinie, încă mai agresiv, Bujor Niculescu. Să renunțăm la discuție, în curînd omul se întoarce la masă și ar fi neplăcut ca tocmai de ziua lui, mai ales că e un om atît de delicat...

— Ai dreptate, se declară neîntîrziat de acord Niculae. Astăzi ar trebui să tac. Eu, care știu cel mai bine cu cîtă încordare privea Alexandru Eremciuc pragul celor treizeci de ani !

Fraza ceremonioasă ca și supunerea dovedeau însă că gîndul lui rămînea agățat undeva departe, la fel de încrîncenat și copleșit ca și înainte. El ridică halba cu bere și o ciocni de halbele aflate pe masă, rostind absent :

— La mulți ani !

Compătimirea l-ar fi făcut pe Niculescu să-i ierte grosolănia, să treacă peste vanitatea lezată. Dar își dădea seama că replierea e inutilă. Rămase tăcut și nemișcat. Niculae se ridică, aduse o solniță și se apucă să întindă sare pe marginea halbei din fața lui. După un timp, Eremciuc și Cora se apropiară dansînd de masa lor.

— Am venit să-ți cerem o nouă îngăduință ! i se adresă cu multă voioșie Eremciuc lui Bujor Niculescu iar Cora întinse mîna spre fruntea acestuia din urmă, atingînd-o cu gingășie.

Molipsit de frământarea comeseanului, Niculescu apucă mîna fetei, o sărută de două ori fără să ridice privirea, apoi flutură degetele ca și cum ar fi spus : faceți ce doriți, nu mă interesează.

— Ce e cu tine ? ! îl întrebă Cora uimită, aplecîndu-se spre el. Acum cîteva minute mă priveai cu-atîta iubire și dintr-o dată te-ai întors cu spatele... Te supără că dansez ?

— Nu, nu ! se dezvinovăți Bujor Niculescu. Te iubesc, te iubesc mult de tot ! mai spuse el, ridicîndu-se și cuprinzîndu-i umerii cu un gest de neliniște care-o sperie pe fată.

— Nu mă mai mișc de-aici ! declară ea, fără să se adreseze cuiva anume, și se așeză, cu o mișcare atît de hotărîtă încît cei doi bărbați rămași în picioare înțeleseseră că n-o mai puteau clinti din loc.

— Știu eu că serbările astea se sfîrșesc întotdeauna rău ! spuse încîntat Eremciuc, izbucnind în hohote de rîs. Ne pîndește cearta ! anunță el ca și cum ar fi fost vorba de un nostim joc de societate. Ha, ha, ha ! Adu, domnule, bere, nu vezi că asta e trezită ! strigă el către ospătarul care nu se vedea. Pînă și ăsta, — le explică, hohotînd, celorlalți — a început-o bine și acum...

— Nu mai chicoti ! îl avertiză amenințător Niculae.

— Tu nu știi ce înseamnă a chicoti ! replică Eremciuc la fel de bine dispus.

— I-am spus ! îl anunță solemn prietenul, întinzînd degetul spre Bujor Niculescu. N-am mai putut să tac !

Eremciuc se posomorî. Cîteva clipe privirea lui, grea, inexpresivă, rătăci prin grădina supraaglomerată, poate pe urma chemării pe care o lansase ceva mai înainte către chelnerul dispărut. În sfîrșit acesta, anunțat probabil de vreunul din colegii săi, își făcu apariția aducînd bere proaspătă, rămînînd apoi pe loc în așteptarea unei comenzi noi. Bujor Niculescu îl expedie, făcîndu-i semn că deocamdată nu au nevoie de altceva. Un adînc reproș, la adresa celui care stricase emoționanta aniversare, stăruia în ochii, intens colorați acum, ai Corei. Tăceau toți patru cînd deodată Eremciuc păru să decidă că prelungirea încordării colective era cu desăvîrșire lipsită de rost.

— Hai mai bine să dansăm, se adresă el politicos Corei, ridicîndu-se, fără a mai cere de astă dată consimțămîntul lui Bujor Niculescu.

Dealtfel, acesta din urmă își dădu totuși acordul, deși nu-i fusese solicitat, răsufînd ușurat atunci cînd fata se ridică la rîndul ei.

— De ce se tot leagă de dumneata, ? ! îl întrebă cu năduf Cora pe Eremciuc, înainte încă de a se îndepărta de masă, cu neascunsă antipatie față de firavul Niculae.

— Îți va povesti logodnicul tău, dar sper că numai mîine dimineață, toate necazurile care-l bîntuie pe... îi răspunse surîzător, cu bunăvoință, Eremciuc, fără să-i pese că cei doi bărbați, desigur din motive deosebite, păreau să-i soarbă fiecare vorbă, să-i ghicească orice tresărire.

Rămași singuri, ei se feriră un timp să reia discutarea subiectului atît de neplăcut tuturor, după care se repeziră (asemeni unor conspiratori cărora răgazul de care dispun abia le ajunge pentru importantul schimb de mesaje ce trebuie să-l îndeplinească), unul să pretindă informații amănunțite, celălalt să ofere toate explicațiile amîinate anterior în chip misterios. Reîntoarcerea dansatorilor trebuia negreșit să găsească întreaga istorie lămurită.

Frumoasa soră a îngrijitoarei de la vila Crizantema era aceea care declanșase apriga pasiune. Lui Niculae îi părea o făptură searbădă, rece, vanitoasă, prostuță, de la care numai răul îl poți aștepta.

— Eh, să nu exagerăm ! spuse, furat de nostalgie, Niculescu, fără ironie, fără mai ales să se împotrivească opiniei celuilalt, dorind doar să-i lărgească aria.

— Atunci nu mai avem ce discuta ! se înfurie neîntîrziat interlocutorul care, pe de altă parte, ardea de nerăbdarea de a continua.

— Pică de frumoasă ! se justifică Bujor Niculescu, deloc domolit, ba chiar foarte dornic să afle cum stau lucrurile.

— Nu înțelegi ? E o incompatibilitate absolută, este ca și cum un elefant s-ar înamora de o pisicuță !

— Asta chiar e o exagerare ! Parcă e neapărat necesar ca o fetișcană superbă să mai fie și...

— Dar pricepe o dată că Alexandru e topit, ar putea deveni o jucărie în mîinile ei ! Dacă ea i-ar cere să se însoare, s-ar însura mîine, dacă i-ar pretinde să lase tot și să zboare în cosmos...

— Poate că asta înseamnă adevărata dragoste !

— Rar mi-a fost dat să aud asemenea judecată, ori presupunere, imbecilă ! Noroc că o spune un om care nu crede deloc în ea ! îndulci Niculae asprimea dintîi. Şi dacă vrei să ştii, Eremciuc însuşi n-a pomenit, cel puţin în faţa mea, cuvîntul ăsta ! Nu ştiu ce am, ştiu doar că îmi place de mor, a fost tot ce a îndrăznit să răspundă. O singură dată ! Altminteri tace, tace ca un catîr, orice i-aş spune, orice i-aş reaminti !

— Zău, iartă-mă, îl luă de astă dată pe departe Bujor Niculescu, dar nu văd gravitatea ! Ce tragedie grozavă e că-i place o fată : frumoasă, urîă, deşteaptă, proastă ?!

— Nu vezi ?! se interesă ameninţător celălalt. Nu spun altceva, dar ochi, ochi de ce ai ? Unde e în clipa aceasta aleasa inimii lui ? În clipa cînd el trăieşte un alit de important moment ?

— Acasă, presupun ! replică terestru Bujor Niculescu. Dar observ că ai numit-o aleasa inimii ! adăugă plin de satisfacţie.

— În bătaie de joc, cu profund dispreţ ! Nu mă mai mir, oricum nu mă aşteptam să-ţi dai seama de nuanţe, o spun iarăşi batjocoritor !

— N-ar fi primul caz cînd aleasa nu e cea mai potrivită dintr-un anume punct de vedere, îi declară senin Niculescu. Ți-aş aminti-o de pildă, din literatură, pe...

— Am să-ţi explic atunci şcolăreşte, ca să nu mai irosim vremea. E acasă, n-a vrut să vină. Nici nu vrea să vorbească cu el, pricepe o dată, omul lui Dumnezeu ! strigă de-a dreptul Niculae. Nu vezi că de zece zile el arde pe jărat, iar ea nici nu-i spune bună ziua. Ştiu dinainte ce-ai să-mi spui : că adesea așa se întîmplă la început. Asta, e doar răspunsul la problema gravitaţiei ! Deci : n-ar fi nimic dacă i-ar place la nebunie, căci acolo am să ajung : nebunia este, o fată frumoasă, proastă, şchioapă etc., dar : relativ accesibilă ! Ar parcurge obişnuita procedură şi, într-o seară, ar săruta-o în parc ! Cam nedemn pentru Eremciuc, dar treacă-meargă, nu moare nimeni. Dar prostuă asta, dacă se poate imagina așa ceva, nu cochetează !

— Asta nu e un cusur !

— Frate dragă, la grea încercare îmi pui răbdarea. N-ar fi un defect ! preciză Niculae. Dar el nu o aventură doreşte, se poate mirosi de la o poştă, ci jugul unei vieţi

Întregi ! N-am cum să-ți răspund *deodată* la șirul de obiecții obtuze pe care mi le ridici în față de parcă aș încerca să te trag pe sfoară din cine știe ce interese meschine ori, nu-i așa ?, în numele unei vechi prietenii care se simte în primejdie, și așa mai departe ! Să continui, deși nu prea știu de ce o fac : iartă-mi jignirea, pînă și Eremciuc își dă mai ușor seama că am dreptate ! Probabil fiindcă dumneata iubești, cu-adevărat și frumos, te asigur eu !, ai devenit îngăduitor pînă și cu formele aberante ale pasiunii ! Eu te acuz, eu te apăr ! Prin urmare o fată care nu cochetează — logic, elementar — nu poate rămîne insensibilă față de asemenea zbucium, nu pretind să-i răspundă, nici măcar să fie binevoitoare, ci doar să tresară ! Nu tresare ! Dacă nu e ușurată, atunci e profundă, dar dacă nu e nici una nici alta, concluzia nu poate fi decît aceea că nu există. Ea nu există ! Vei presupune atunci că e un vis, un miraj ! Dar pe ce temei o cizmă să devină un idol ireal. De fapt, să mă explic corect, n-am nimic cu ea, nu-i reproșez nimic, iar dacă o vorbesc totuși de rău e numai și numai ca să mă fac înțeles. Aș merge mai departe și aș spune că nici lui nu-i pot reproșa nimic. La început, încercînd să-l aduc în sfera rațiunii, pentru că îmi închipuiam cu naivitate că e posibil, m-am făcut luntre-punte în acest scop. Îți amintești că l-am amenințat că fac public, firește pentru blonda gazelă, faptul că sforăie, în sfîrșit, mi-e și rușine ! Acum nu mai pot decît să-l deplîng, cu sufletul sfîșiat, ca pe un om atins de o boală cumplită ! Ce ghinion, dumnezeule ! Culmea, căci asemenea întîmplări nu se pot lipsi de o culme, îngrijitoarea vilei, în calitate de soră mai mare, da, da, femeia aceea plină de bun simț, cum crezi că a reacționat luînd act de chestiune ? I-a spus lui Eremciuc, marelui Eremciuc, că va face tot ce depinde de ea ca să împiedice pînă și cea mai nevinovată întîlnire. Am asistat la scenă ! De ce ? ! vei urla desigur odată cu mine ! Adina e o fată frumoasă, Adina merită altceva ! Ce p... merită ?, fiindcă nu văd altă expresie mai potrivită ! Ei, încă mă consideri în eroare ? Bine, atunci să mai adaug ceva, și-ți spun cinstit că aș avea de adăugat pînă ne-ar prinde zorile : Alexandru Eremciuc iubește o fată, o colegă de-a noastră, care n-a venit împreună cu el numai pentru că se află la o specializare în străinătate. Chestiune serioasă, solidă, bine știută de toată lumea. Imaginează-ți cum ne vom întoarce la

București ! Ne vom mai întoarce ? Și-acum să-ți spun și de ce mă tem cel mai mult, desigur presupui : de faptul că odată și-odată, ei bine, Adina și soră-sa, sastisite de insistențe, de promisiuni, de mai știu eu ce, de diverse eșecuri, vor accepta ! Afară de o posibilă minune, trebuie să considerăm că se vor declara de acord. Inginer șef, perspective, familie bună, apartament mare, diferență de vîrstă. Pentru că lor nu li se pare nebun, ci foarte la locul său. Pentru ce alta a fost ivită pe lume Adina, pentru ce-și îngrijește ea cu atîta devotament pletele de aur, decît pentru a stîrni, în dreapta și-n stînga, pasiuni mistuitoare ? ! Dacă nu apare un vicerege al Indiilor, bun este și un inginer cu mașină. Poate vor aștepta să aibă mai întîi Mercedes, poate vor risca mergînd pe o promisiune a lui... Ce le voi spune eu la București ? La asta te rog să mă ajuți !

— Poate că mîine îi trece ! îndrăzni să spună, foarte apăsător acum, Bujor Niculescu. În definitiv, dacă e o boală...

— E o boală grea, nimic nu mă îndeamnă să sper ! Nu mă îndreptățește adică ! Și tare e apăsător să pierzi orice nădejde !

— Vorbeai de o posibilă minune, spuse celălalt silindu-se să-l îmbărbăteze.

— Mă tem că mă mințeam fără să-mi dau seama ! De ce s-ar vindeca Eremciuc, numai din pricină că ea s-a măritat cu altul ? În timp, vei spune ! adăugă, deși lui Niculescu îi pierise cheful să-l mai întrerupă, îi pierise pînă și dorința de a afla. Cum să-ți spun ? Ai remarcat desigur : el se simte bine, pare împăcat, oricum nu prezintă simptomele tipului distrus, orbit de pasiune. Totul i se pare în bună ordine. Vai mie, am ajuns să-l analizez cu destulă obiectivitate pe cel mai admirabil prieten. Nu-ți doresc să trăiești asemenea experiență.

După o lungă tăcere, Bujor Niculescu spuse :

— Se întîmplă ceva foarte curios. Nu știu de ce, dar aștept ca din clipă în clipă să-mi spui că nimic nu e adevărat, că ai inventat toată povestea, iar eu să nu mă supăr de festa care mi-ai jucat-o, ci să răsuflex ușurat.

Celălalt nu reacționează, ca și cum nu auzise, ca și cum nici nu-l vedea pe cel care vorbise.

— Să trăiască alături de o ființă pentru care el nu reprezintă nimic. Să fie chiar fericit că a izbutit, să-i ierte previzibilele rătăcirii, să nu-l deranjeze întunericul

ei ! Se poate oare trăi așa ? Sigur că se poate, și încă foarte bine. Dar dacă ea, pînă la urmă, îl va aprecia, îl va înțelege, îl va iubi ? ! Ori se vor despărți după un chinuitor răstimp ? Ce să fac, ce să fac ? ! Dar să mă opresc. Probabil că ei se uită la mine, iar Cora așteaptă să tac. O scot din sărite. Știu. Îmi pare rău.

6

URCARA TREPTELE CARE DUCEAU spre Crizantema, aprinseră luminile mai întîi pe terasă apoi și în salonul de la parter. Se simțeau, toți patru, prea surescitați, ca să meargă imediat la culcare. Niculae propuse să fiarbă un ceai, propunere aprobată prin mormăituri răgușite, Cora se îndreptă spre bucătărie, cei trei se apucară să caute cești, să mute fotoliile mai aproape de masă, într-un vacarm dominat, în glumă, de degetele ridicate în dreptul buzelor. La un moment dat, apăru îngrijitoarea, puțin cam speriată ; dar se liniști repede și, după ce-i urmări cîteva clipe cu un surîs blînd, ridică degetul arătînd spre plafon, unde se odihneau „grașii și slabii“, apoi plecă să se culce.

Aceasta era așadar ființa de care depindea în mare măsură soarta lui Eremciuc, îi trecu prin minte lui Bujor Niculescu.

— Nici n-ai crede ! spuse el, și nimeni, nici Niculae, nu-l luă în seamă.

— Cîte zile au mai rămas din blestematul ăsta de concediu ? ! strigă Niculae puțin după aceea — completînd involuntar constatarea celuilalt — încercînd să se facă auzit în voioșia dezlănțuită ce domnea în salon.

— Te pomenești că vrei să te duci la culcare, să mai acumulezi două ore de somn în contul anului viitor ? îi răspunse Eremciuc care, urcat cu genunchii pe o masă, deschidea larg ferestrele dinspre terasă.

— Dimpotrivă, bătrîne, propun să mergem direct pe plajă ! strigă iar Niculae, deși acum nu mai era cazul, adresîndu-i-se ca și cum nimic apăsător nu plana asupra relației dintre ei.

Și iarăși Bujor Niculescu spuse :

— Nici n-ai crede !

— Ce tot bolborosești acolo ? îl întreabă de astă dată Cora foarte amuzată.

Tînărul o privi cu atenție. Cora arăta, la această tîrzie oră de noapte, după atîtea ore de dans și de alergătură, mai proaspătă ca oricînd ; doar pomeții ei erau puțin mai ieșiți în afară decît de obicei, dar această măruntă schimbare o făcea încă și mai atrăgătoare.

— Reziști de minune ! spuse el bucuros. Are dreptate, — adăugă — să mergem la plajă, nu ne-au rămas decît două zile întregi !

Și o privi semnificativ, oarecum ironic, iar fata pricepu neîntîrziat rostul, știut numai de ei, intonației cu care subliniase partea din urmă a frazei. Lăsă de o parte ceștile de ceai, își șterse mîinile și veni — în vreme ce Niculae și Eremciuc intonau un cîntec marinăresc declanșat de găsirea unei sticle de rom cubanez pe pervazul ferestrei — alături de el, cuprinzîndu-i gîtul cu amîndouă brațele și privind în sus, drept în ochii lui, cu o dragoste ușor jucată, o privire în care ironia lui își găsea corespondent.

— Nu-i așa că nu ești supărat ?

— Dacă-mi spui ce motiv de supărare aș avea, atunci ți-aș putea răspunde ! declară el rîzînd, apoi, pentru că fata lăsă ochii în jos iar pomeții i se îmbujorară, continuă, cu un glas schimbat în care orgoliul răzbătea din plin : Nimic nu s-a întîmplat aici fără voia mea ! Să-ți întrec în cap ! Și așa va fi mereu, chiar atunci cînd tu îți vei închipui că e altfel. Reține, e o mărturisire pe care ți-o fac doar o singură dată. Numai pentru că așa vreau eu !

Cora tăcea, era limpede că nu atît declarația, desigur surprinzătoare, cît tonul — cabotin, nepotrivit momentului de comunicare profundă, în dezacord mai ales cu îmbrățișarea ei — o nemulțumea.

— Mă tem că mă iubești prea puțin, spuse ea în șoaptă.

Bujor Niculescu nu înțelese la ce se gîndea fata. Din această pricină, încă ușor amețit de aburii vanității masculine, se grăbi să-i cuprindă talia subțire cu palmele larg deschise și-apoi să-și lipească bărbia de pletele ei aromate.

— Prea mult, vrei să spui ? !

Fata oftă : vorbeau, desigur, fiecare despre altceva, totuși, paradoxal, nemulțumirea ei se risipi.

— Oricum, te iubesc. Pe cînd tu...

Cora oftă și mai adînc de data aceasta, apoi, puțin mirată ea însăși de ușurința cu care îi adresa prima dată aceste cuvinte, îi spuse, ridicînd iar privirea :

— Te iubesc !

Trezit abia acum din starea de somnolență a sensibilității, izbit cu vîrful în automatismele datorate mai cu seamă oboselii, i se păru, la început, că n-a auzit bine. Ascultă încordat, adulmecînd parcă, pentru a recepta ecoul unor silabe în absența — aparentă, era convîns, însă — cărora era pregătit să trăiască timp îndelungat, iar ecoul nu lăsa loc îndoielii. Își dădu seama cu precizie ce reprezenta propoziția spusă cu naturalețe, în orice caz fără dificultatea pe care o presupunea, și gîndul lui se concentră în direcția aceea cu autentică uimire.

— Tocmai cînd spuneam că totul depinde de mine ! se trezi rostind cu umilință, cu o slăbiciune care o făcu pe Cora să tresară și, o clipă mai tîrziu, să-l sărute de nenumărate ori.

— Hei, îndrăgostiților, ajunge ! se auzi de undeva, fericit, glasul lui Eremciuc.

— Se poate sări pe fereastră, ar fi păcat să ieșim altfel de-aici ! completă, fără entuziasmul cuvenit, cu dispreț chiar, Niculae, ocupat tocmai cu dozarea romului în cești.

— Alcătuiți un cadru foarte potrivit pentru o iubire ! le aruncă, în treacăt, Cora, apoi îl sărută încă o dată pe Bujor Niculescu, în sfîrșit se desprinsese din îmbrățișare și se îndreptă către masa în fața căreia oficia barmanul improvizat.

— Sper că n-a fost un reproș ! îi răspunse Niculae întinzîndu-i, supus, sticla. Uitasem să te întreb, continuă el, ai împlinit douăzeci de ani ?

— Da, am împlinit ! răspunse „simplu“ Cora, ca într-o piesă de teatru, și cei patru izbucniră în rîs. La jigniri, răspund cu jigniri ! mai spuse fata, încîntată de succesul replicii anterioare și, în hohotele generale, Niculae se înclină ceremonios în fața ei.

— „Să ciocnim pentru îndrăgostiții noștri !“ propuse apoi, ridicînd una din cești mult deasupra capului. S-ar cuveni și mai sus, dar nu ajung !

— Pentru dragoste, în general ! îl secondă Cora, cu o afectare a modestiei ce trimitea direct la finalul scenetei pe care o improvizaseră.

Se așezară la masă, toți cu privirile ațintite spre șirul de plopî tremurători, ce se aliniau dinaintea ferestrelor larg deschise, prin frunzișul cărora zorii începeau să se ivească asemeni unui fum desenat.

Brușc, în adevăr ca într-o piesă, ușa de la camera îngrijitoarei se deschise pentru a doua oară și în cadrul ei se ivi frumoasa Adina. Cei trei bărbați din salon încremeniră cu ceștile în mînă și, fiecare din alt motiv, își aținti privirea asupra superbeii blonde, Cora, în schimb, singura care nu aflase rolul de ingenuă îndărătnică ce i se încredințase fetei, sorbi zgomotos din ceaiul cu rom, sincer amuzată de aerul solemn, de răceala ostentativă a noii venite.

— Ne cerem scuze pentru gălăgia pe care o facem ! i se adresă ea. Dar prietenul nostru aici de față a împlinit treizeci de ani, o vîrstă importantă din cîte înțeleg și, cum ne e foarte drag, nu ne săturăm sărbătorindu-l ! Știu că e neplăcut pentru un om trezit din somn, îndrăznesc totuși să vă rog să gustați o ceașcă împreună cu noi !

În tăcerea adîncă, se apucă, foarte îndemînatecă, să manevreze ceainicul și sticla de rom, înainte ca vreunul din bărbați să-i poată face vreun semn.

Abia după ce destul de lungă (în aceste împrejurări) replică a Corei fusese rostită în întregime, fata închise ușa camerei sale și-apoi, înveșmîntată într-o cămașă de noapte pînă la călcîie peste care aruncase o amplă broboadă înflorată, savant așezată pe umeri, trecu pe dinaintea mesei, fără să răspundă, fără să privească spre ei, dispărînd pe o ușă din celălalt capăt al salonului.

— Frumos ! spuse Cora, deloc supărată.

Scăpat de apăsare, Eremciuc zîmbi cu seninătate, clipi din pleoape în direcția Corei în semn că incidentul nu merită atenție, după care goli ceașca dintr-o singură înghițitură.

— Întrece măsura ! se auzi, clocotînd, glasul lui Niculae. Nu putea rămîne dracului încă o jumătate de oră în colivia ei ? ! Doar a auzit bine că ne pregătim de plecare !

Aceste cuvinte îi fuseseră adresate direct lui Eremciuc.

— Sînt întru totul de acord cu el ! declară răgușit Bujor Niculescu.

Eremciuc își aprinse o țigară și nu răspunse, privind oarecum neclintit spre șirul de plopî.

— Nu mă îndoiesc că ai înțeles ! se adresă Niculae de astă dată Corei, însă cu furia dinainte.

— Am înțeles, spuse fata după o pauză.

— Sper că acum nu mă mai consideri un născocitor stupid și arțăgos ? ! o chestionă tînărul cu severitate. Nici dac-aș fi pus-o eu, nu ar fi jucat atît de demonstrativ !

— Dumneata îți dai prea multă importanță, în orice caz ești prea patetic ! îl certă Cora cu blîndețe.

— Bine, dar... !

Niculae era acum foarte departe de parodia pe care o interpretase cu atîta farmec.

— Mi se pare că a spus : iertați-mă, sau ceva de genul ăsta, continuă Cora liniștită. S-o fi dus la baie ! Vezi deci că vina e a noastră.

— Faci rău, îi răspunse Niculae ceva mai domolit. Dealtfel, spui că ai înțeles dar n-ai de unde să știi ce...

Eremciuc se ridică, își umplu din nou ceașca, bău fără grabă de data aceasta, apoi se îndreptă către scara interioară și urcă scările, dispărînd fără să privească înapoi.

— La urma urmei, poate că ai dreptate, spuse într-un tîrziu Niculae. Eu însumi am ajuns să consider, nu-i așa ? (privi spre Bujor Niculescu), că fetișcana n-are nici o vină. Nimeni n-are vină !

— Zău, îl chinui degeaba ! i se adresă Cora cu multă căldură, și-abia aceste vorbe și felul în care fuseseră spuse dovedeau că ea ghicise cum stăteau lucrurile.

— Îl va distruge !

Prietenul lui Eremciuc părea gata să izbucnească în plîns.

— Iartă-mă, îi spuse fata în șoaptă.

Se auzi zgomot de pași și, în clipa următoare, Eremciuc începu să coboare scările, ținînd sub braț sacoșa de pînză cu care obișnuia să meargă la plajă.

— Nu e chiar atît de rea, se grăbi să adauge Cora. Iată, n-a îndrăznit să treacă înapoi !

Era adevărat. Niculae recunoscuse, înclinînd capul.

— Mergem ? îi întrebă Eremciuc, foarte palid, adresîndu-i-se lui Bujor Niculescu.

— Într-o clipă ! strigă Cora, ridicîndu-se. Dar mai înainte, să golim sticla ca să pot strînge. Să nu exagerăm ! mai spuse, plasînd între semnele citării propoziția din urmă, după care ridică un deget spre plafon.

— Să te ajut, spuse Niculae supus.

În vreme cē ducea, împreună cu Cora, tava cu cești la bucătărie (o țineau fiecare de o toartă, ca și cum ar fi cărat un coș foarte greu), fata îi spuse :

— Nu trebuie să fii atît de îngrijorat. Se poartă cu o rară înțelepciune !

— Nu mi se pare !

Cînd ajunseră pe plajă, tremurau toți patru din pricina frigului, a oboselii și încordării. Spre uimirea și încîntarea lor, în depărtare, cam în dreptul Belonei, se zărea un grup destul de numeros, femei și bărbați, chiar și doi-trei copii care forfoteau pe dig cu undițe și căldărușe. Un slăbănog, purtînd o scufie roșie cu ciucure, părea să fie organizatorul însuflețitei expediții matinale; căci putea fi văzut dirijînd cu aplomb instalarea unui cort de culoarea alunei în funcție de soare și direcția vîntului. Priveștea acelor oameni harnici și veseli, ce păreau că procedează la fel în fiecare dimineață după spiritul de ordine care-i anima, avu darul să împiedice abandonarea unei aproape regretabile inițiative.

— Aseară la nouă, ăștia toți dormeau duși, încercă totuși Bujor Niculescu să sublinieze deosebirea.

— Dar ei n-aveau nimic important de sărbătorit ! se împotrivi Cora sugestiei, deși începuseră să-i clănțănească dinții.

Eremciuc și Niculae n-aveau, pare-se, nimic de spus. Le convenea la fel de bine să rămînă acolo, frigul nu-i deranja, dar și să meargă la culcare ori la pescuit ori la cumpărături : erau cu totul absorbiți de gînduri.

Curînd își dădură seama că un vînt pătrunzător, ce n-avea evident nici o legătură cu frigul nopții intrat în oasele lor, începuse să sufle, deocamdată simțit doar pînă la nivelul genunchilor, anunțînd schimbarea vremii. Atmosfera se limpezise și, prima oară de cînd veniseră la mare, zăreau acum, undeva foarte departe, un șir de catarge parcă încremenite la egală distanță unul de celălalt. Croncănitul păsărilor, marea agitată și neobișnuit colorată în verde albicios, un soi de uruit lesne de perceput, presiunea aerului, toate anunțau apropierea furtunii.

— Eu zic să nu plecăm, spuse Cora.

Că să se încălzească, începură să bată mingea, operație cam dificilă, din pricina vîntului care, la loviturile joase, devia traiectoria balonului, ce părea confecționat

din hîrtie. La un moment dat, Cora, obosită de alergare, plecă să se așeze pe treptele de piatră, la loc ferit, iar Bujor Niculescu se grăbi s-o urmeze, mereu cu gîndul la declarația de iubire pe care ea o făcuse pe neașteptate, tocmai cînd forma specială a intimității lor părea că se consolidase.

— Nimic de făcut pentru ei amîndoi de acum încolo, spuse Cora cu amărăciune.

— Nici nu mai e vreme !

— S-a surpat o credință comună ! Acea minunată înțelegere fără vorbe, nici măcar certîndu-se nu-l mai văd. Cine și-ar fi închipuit ? ! continuă ea, oftînd adînc. Știi ce, propuse apoi brusc înviorată, hai să mergem pe dig, uite cum se sparg valurile acolo !

„Poate că totuși, numai ei doi fiind, vor fi nevoiți să-și vorbească !“ era subtextul, marcat de o nouă și îndărăt-nică nădejde, al propunerii ei, iar Bujor Niculescu, deși mult mai sceptic, se ridică neîntîrziat în picioare.

Vîntul sufla acum și mai tare, răsucind nisipul în vârtejuri și aducînd din depărtare, cam la înălțimea taluzului, valuri de praf albicios.

— Să-mi iau bluza și să-ți aduc ochelarii de soare, spuse tînărul.

— Nu e nevoie, îl opri Cora întărind și prin aceasta intenția de a nu-i tulbura o vreme pe cei doi prieteni. Desfacem halatul și ne acoperim amîndoi, se oferi ea voioasă.

Porniră, cu sandalele în mînă, prin nisipul scaldat de spumă, pentru că pe-acolo era mai ușor de înaintat. Vîntul, ce nu sufla într-o pînză neîntreruptă ci în fișii involburate, îi izola de mulțimea răspîndită cu îndărătnicie pe plajă și îi menținea sub puterea unui sfredel asurzitor, din care pricină îi vedea pe ceilalți agitîndu-se, dar și făcînd mimica unor oameni ce strigă din răputeri spre a se face auziți, fără ca la urechile lor să ajungă măcar o silabă. Prindeau doar un țuit, și-acela estompat de vuietul valurilor, iar această senzație neobișnuită îi încînta, le lumina ochii. Trupurile lor se alipiseră armonios în marginea mării, într-o înțelegere doldora de promisiuni seducătoare, încît înaintau amețiți ca și cum n-ar mai fi atins pămîntul.

Ocolind sfărîmăturile de stîncă din preajma digului, ferindu-se de ascuțișurile acestora dar și de ploaia de

spumă ridicată acolo, ajunseră în apropierea grupului care, cu cîteva ore înainte, le insuflase tăria de a rămîne pe țărm în ciuda frigului și încordării ; în slăbănogul cu scufie roșie, animatorul acelui grup, recunoscură pe bărbatul vîrstnic cu care călătoriseră. Fără să se consulte, atrași magnetic, tinerii se îndreptară îndată spre cortul zguduit de vînt la adăpostul căruia omul vorbea — era nespus de comic și de înduioșător prin seriozitatea și aerul concentrat, prin nepăsarea față de vijelia din jur. Apropierea proaspetei perechi de auditori nu-l deranjă pe vorbitor : probabil și alți curioși, din mulțimea neprotocolară ce bîntuie o plajă, procedaseră aidoma, îndepăr-tîndu-se după cîteva secunde.

— Nu neapărat la căsătorie mă refer, ci la cuplu, la această liberă, dar nu în înțelesul simplist, uniune dintre un bărbat și o femeie, legătură de o importanță covîrșitoare ! punctă el spre cei care-l urmăreau. Acest cuplu, atît de vulnerabil în aparență, parcă la întîmplare legat și dezlegat, constituie de fapt o cazemată de neclintit, oricum, relația umană cea mai greu de lovit ori de distrus, pentru că nu se va naște nicicînd acela care s-o poată sfărîma. Dimpotrivă, dușmanul cel mai aprig va trebui s-o susțină, să-și întemeieze pe ea, și prin ea, rosturile potrivnice indivizilor, celor doi adică, luați separat. Poftim ? ! strigă el, răspunzînd unei observații ce nu fusese formulată. Iubirea maternă e mai amplă, e mai durabilă, mai adîncă, tot ce vreți, prietenia e mai simplă, mai directă, mai sinceră, recunosc !, camaraderia în orice caz e mai loială, mai fermă, dar cuplul rămîne relația fundamentală a oricărei existențe, raportul cel mai important. Mulți se hlizesc, în adevăr, nimic mai ușor de vulgarizat și de bagatelizat decît ce spun eu acum dar credeți-mă, nu există stavilă mai categorică în calea, pare un truism, nu-i așa ?, singurătății către care adesea te simți îndemnat de fire ori împins de alții ! Altfel te bat, ca pe-un fulg, toate furtunile ! încheie el.

— Așa este, n-am nimic împotrivă ! declară, nemulțumită toluși, o femeie așezată turcește lîngă el, o făptură bine făcută, chiar frumoasă de n-ar fi avut o aspră cicatrice, probabil urma unei arsuri, pe unul din obraji. Dar să-l luăm, de pildă, pe fiul meu. Se întîlnește cu două, trei domnișoare în același timp, fetele cam știu una de cealaltă fără să se arate deranjate de situație, deși par

fete de bună condiție, poate nici asta n-ar fi mare lucru dar se întâmplă că n-apuc să mă obișnuiesc cu figurile acestor fete și ele sînt rapid înlocuite de altele, la fel de tinere și de nepăsătoare. Despre ce cuplu poate fi vorba ? Mă tem că s-a perimat expresia ! Lua-l-ar dracul de nisip : mi-a intrat în nări, în ochi ! spuse ea, ridicîndu-se brusc și arătînd, în această poziție, de-a dreptul superbă, căci asimetria obrazilor pierdea vădit din însemnătate.

Dar bărbatului uscățiv, impunătoarea prezență a interlocutoarei nu-i făcea nici o impresie.

— Propuneți atunci s-o înlocuim cu expresia de grup ? se adresă el femeii care se apucase să scuture nisipul adunat în cutele costumului de baie. Pentru că îmi închipui că nici vizitatoarele nu sînt mai fidele decît gazda ! Credeți că acesta e sensul evoluției ?

— Dar acolo unde bărbatul sau femeia calcă pe de lături ? i se răspunse. Acolo nu mai e vorba de oameni neformați, care nu pricep ce se întâmplă !

— Eu, sigur că da, recunosc, chestiunea e foarte complicată, asta și explică de ce ne interesează pe toți ! declară, frecîndu-și încîntat palmele, omul cu scufie. Dar esențial este că tot ce discutăm noi aici, laolaltă cu numeroase alte situații, variante și ipoteze, cazuri de tot felul, alcătuiește problematica, n-am cum să-i spun, cuplului. Și pe fiul dumneavoastră, și pe prietenii și prietenele lui îi văd, mai devreme sau mai tîrziu, cu excepții asupra cărora n-am căderea să mă pronunț, ajungînd la concluzii nu prea îndepărtate de acelea pe care le-am formulat ceva mai înainte ! N-am dreptate ? ! Eu însumi sînt un caz al acestei problematice, adăugă izbucnind în rîs. Numai ăștia — arată spre niște ținci, vîrîți pînă în gît în nisip — scapă deocamdată de sub incidența ei. Încolo, pînă la ultimul moșneag singuratec, toți i se aliniază. Ce ziceți, facem o baie ?

— Mor de frig, spuse femeia cu cicatrice.

— Poate vă e teamă că, văzîndu-ne împreună, lumea va zice : uite ce cuplu caraghios ! observă ironic bărbatul, ridicîndu-se și aranjîndu-și mai bine scufia roșie. Orice fenomen este alcătuit din mai multe învelișuri : cele de suprafață lasă impresia că nu depind de straturile de profunzime. Nimic mai înșelător ! Cuplul este un astfel de fenomen, ba încă unul foarte semnificativ și definitoriu tocmai prin dispunerea straturilor, într-un anume mo-

ment și într-un anume loc. Inclusiv ceea ce pare a-l demola, adică fiul doamnei, inclusiv uimirea mamei și pălăvrăgeala mea.

Cora îi făcu semn lui Bujor și amândoi se îndepărtară călcând, inutil de altfel, pe vîrfuri.

Pe dig, vîntul părea, din nou, altul ; sătul el însuși de praf și nisip, încorsetat de măruntele opreliști de pe țarm, se repezea aici să respire liber, tăvălindu-se cu o cruzime zglobie, asediindu-i de-a dreptul pe cei doi tineri. Aici soarele strălucea puternic, risipindu-se în puzderia de pietricele lustruite ce scînteiau pe suprafața blocurilor de beton, în capacele scoicilor prinse în nămol și în pulberea de picături incolore izbite de pereții stîncilor prăbușite. O stare de primejdie alunecătoare, de plăcută amețeală, îi reținea pe toți cei, mai mulți ca oricînd, înghesuiți acolo ca într-un cazan vuitor. Topită de încîntare, cu ochii închiși, Cora rămase minute în șir în punctul cel mai înalt al digului, cu șuvițele ude de păr castaniu căzîndu-i pe frunte, cuprinzîndu-și umerii cu palmele ca în cea mai strînsă dintre îmbrățișări. Din cînd în cînd, desfăcea puțin pleoapele și-atunci nu numai ochii ei începeau să sclipască în soare dar fiecare picătură de apă din păr și de pe obraji era atinsă de un tremur de lumină.

Cînd Bujor Niculescu întinse mîna spre cotul fetei ca s-o ajute să coboare, el simți iarăși, sub epiderma parcă minerală, acea fină pulsație pe care o descoperise în după amiaza zilei cînd veniseră la mare și Cora, deși neclintită minute de-a rîndul, nu întîrzie să-i asculte chemarea. Deschizînd, în sfîrșit, larg pleoapele, trezită de-a binelea, ea îi sări în brațe și, îndată, pumnii ei de gheață se înfipseră în mușchii încinși și fluidizați de vînt ai tînărului.

— Nu vreau să merg la masă cu ei ! Cu nimeni ! spuse morocănos-tandru, Bujor Niculescu atunci cînd porniră, ținîndu-se de mijloc, iarăși protejați de halatul Corei, înapoi spre plajă.

— Eremciuc, sînt sigură, va fi foarte dezamăgit ! Cît despre...

— Ei, prea multă grijă, prea ne-am învățat atenți și politicoși ! Ajunge ! izbucni, de astă dată atît de enervat, Bujor Niculescu încît Cora, nebănuind reacția și tonul, tresări puternic ca și cum undeva în apropiere ar fi răsunit o salvă de artilerie.

Privi neliniștită spre el, așteptînd dar nu-i rămase decît să constate, resemnată, buna dispoziție a tînărului, fondul de seninătate pe care scurta răbufnire dinainte alcătuisese doar un nor trecător. Și, oftînd, trebui să-și explice faptul, într-un fel foarte măgulitor, și-anume prin dorința de a rămîne împreună, numai cu ea, acum cînd vacanța la mare se-apropia de sfîrșit, într-o zi cînd, foarte important, îi spusese că îl iubește. Ea însăși se gîndea cu destulă îngrijorare la clipa cînd se vor întoarce în camera de la vilă pentru că numai ei știau cum își petrecuseră nopțile în acea cameră, cîte dorinți și îndoieli acumulaseră. Cine altcineva să-l înțeleagă ? !

Se lipi așadar de el cu emoție, îl cuprinse încă și mai strîns cu brațul și, în adevăr, acest semn că supărarea i-a trecut își făcu efectul. Abia acum Bujor Niculescu surîse stînjenit, asigurînd-o cu privirea că regretă. Părea înduișat. Cora se bucură grozav că avusese înțelepciunea să nu stîrnească, pornind de la un fleac, o apăsătoare gîlceavă.

Dealtfel, atunci cînd, cîteva clipe mai tîrziu, îi spuse că ar vrea să se întoarcă acasă, prea mult praf și nisip înghițiseră, ar trebui să facă un duș, poate după amiază vîntul se va potoli, el fu acela care întrebă dacă nu cumva „băieții“ îi vor aștepta ca de obicei la restaurant să ia prînzul împreună.

— Treceam pe-acolo și le lăsăm un bilet ! propuse Cora voioasă.

— Dar nu mi-e foame, chiar deloc !

— Nici mie, îl asigură ea. Ne oprim, bem cîte un pahar de bere, rece-rece, cerem să ne aducă în cupele alea mari de la mesele nemților, și plecăm mai departe ! Cred că n-au să se supere, deși, vai, îmi închipui că vor înghiți cu noduri, nevoiți să mănînce doar ei doi ! Doamne, ce rău îmi pare pentru Eremciuc ! Cum să-l ajuți ? !

— Deci, ultima zi ! rosti îngîndurat Bujor Niculescu, de parcă nici n-ar fi ascultat-o. Ne mai rămîn cinci-șase zile. să mergem la munte, și-apoi iar scrisori și scrisori ! continuă el cu amărăciune.

— Dar la toamnă, ce-a mai rămas pînă atunci ?, vreo două luni, vin să rezolv cu practica, să-mi dau examenele și gata, gata ! Mama nu e chiar sănătoasă, dar... probabil au s-o pensioneze pentru un an și... Peste două luni ne yedem iar ! exclamă Cora. Uite, dacă vrei, putem lichida

corespondența, vorbim la telefon, să zicem o dată la două săptămîni, cam atîta durează un schimb de scrisori ?, e mult mai bine să ne auzim, să putem răspunde pe loc la o întrebare ! De fapt, asta e cel mai supărător, insuportabil uneori : întrebi și, în loc să ți se răspundă în clipa următoare, te înarmezi să rezisti zece-douăzeci de zile, cînd tu ai vrea să afli imediat, este ca și cum nu ți s-ar răspunde.

— Dar tu ai obiceiul (o certă cu blîndețe Bujor Niculescu amintindu-și un episod al corespondenței dintre ei, cu toate că acum era cucerit de învăluitoarea sporovăială a Corei), nu doar să răspunzi cu întîrziere, dar să ocolești răspunsul la o întrebare, dintre acelea puse foarte direct, mai ales dintre acelea care nu se uită !

— Cînd am făcut asta ? ! spuse ea cu șăgalnică uimire.

— Te prefaci c-ai uitat !

— Da, mă prefac ! Ba nu, nu mă prefac ! se răzgîndi repede și amîndoi izbucniră în rîs.

— De fapt și-acum ai ocolit răspunsul, preciză el. Ai înțeles prea bine că nu scrisorile în sine mă supără, la urma-urmei, vorba ta, le înlocuim cu telefoane. Nu de mesaje, scrise ori telefonice, e vorba, ci de faptul că n-ar trebui să ne mai despărțim.

— Ce mult mi-a plăcut atunci cînd mi-ai spus asta, atunci, în bucătăria doamnei Miriam ! Îți amintești ? Vorbeai cu atîta gravitate, doamne, ce fericită am fost !

— Nu s-a prea observat, remarcă el înveselit. Dar, te cred ! Iată însă că, folosind alte mijloace, mai subtile, din nou ocolești să răspunzi la o întrebare directă !

— N-ai pus o întrebare, ți-ai exprimat o părere !

— Văd că nu vrei să vorbim serios !

— Ba vreau, dar nu pot ! Uite, renunț, deși nu e prea frumos din partea ta că mă obligi, la armele feminine, renunț doar pentru o clipă !, și îți răspund direct. Va veni și asta, sînt aproape sigură că va veni ! Aș fi fost mai bucuroasă să nu vorbim despre asta ! încheie ea întristată.

— Ai dreptate ! spuse Bujor Niculescu. A fost o prostie, un semn de obtuzitate ! Te iubesc, să știi !

— Știu.

Tocmai ajungeau la locul unde își lăsaseră hainele. Ceva se întîmplase, ceva dificil de înțeles. Îmbrăcat în costum de baie, așezat cuminte pe cearșaful aproape aco-

perit cu nisip, cu spatele spre vîntul care se întîtise, cu genunchii cuprinși în brațele puternice, arătînd nu doar voinic și cărunt ci mătăhălos și buhăit, Eremciuc privea ca și absent spre oamenii din jur, ațîțați de veritabila furtună ce se dezlănțuise. Niculae nu se zărea, hainele lui însă erau acolo, probabil, la rîndul său, plecase să se vînture cine știe pe unde. În vecinătatea lui Eremciuc, în așa fel încît nu puteai spune că sînt împreună, nu numai pentru că nu comunicau dar făceau chiar abstracție de prezența bărbatului, dar nici nu puteai crede că s-au nimerit din întîmplare acolo, cele două surori ale îngrijitoarei de la Crizantema, se zbenguiau voioase, folosind cu îndemînare și imaginație două bucăți de frînghie groasă.

Ce se întîmplase ? Adina, copilăroasă, evident acaparată de joacă, n-avea aerul că urmărește să-l provoace pe Eremciuc, de vreme ce comportarea ei de azi constituia o excepție de la stilul „blondă fatală, nouăsprezece ani“ cu care-l cucerise. S-ar fi putut presupune că vrea să-și pună în valoare o altă fațetă a firii, cea adolescentin-calină, dacă ar fi fost îndeplinite două condiții : prima, aceea că dorea să-l îmbrobodească deplin pe Eremciuc (dar nu mai era nevoie, dar dorea să scape de el !), a doua, aceea că Adina era o fată inteligentă și nu lipsită de subtilitate. Rămînea atunci ipoteza că spaima de a-l pierde pe neobositul pretendent se dovedise mai tare decît refuzul sistematic de mai înainte. Ce consecințe va avea acest moment de tîrzie slăbiciune ?

Cora și Bujor Niculescu ezitară îndelung dacă să se apropie sau nu, pentru că nu îndrăzneau și nici nu știau dacă e bine să tulbure acest firav debut de reciprocitate a idilei. Fusesse oare Niculae de față la apariția surorilor ? În caz afirmativ, plecase furios sau discret ? Invers, nu-i va trăzni prin cap la întoarcere să provoace un scandal în care Eremciuc, ajuns la capătul răbdării, să-i tragă o bătaie ? Uitînd de atrăgătorul plan, acela de a lăsa un bilet pe masa de la restaurant și de a se retrage în camera lor pentru cîteva ore, Cora și însoțitorul ei se îndreptară intimidăți spre Eremciuc, ocolind strategic locul unde se jucau cele două fete, temîndu-se iarăși că gestul lor lipsit de naturalețe l-ar putea jigni pe acela care le era drag și căruia îi erau îndatorați. Dar cum să dea buzna sau cum să se prefacă a nu lua în seamă schimbarea intervenită ?

— Ne închipuiam că nu vă mai găsim aici și voiam să mergem la o bere, lăsându-vă bineînțeles pe masă o scrisoare de salut ! îi relatează Cora, cu veselie.

— Explică-mi și mie, ce e cu fata asta aici ? ! ceru Bujor Niculescu.

Eremciuc îi privi și-i ascultă pe rînd. Spre descumpănirea lor, era limpede că nu se bucură de revedere.

— Am hotărît să mai rămîn cîteva zile, le răspunse.

Roșind, Cora își adună lucrurile, Niculescu îi urmă exemplul, apoi rămaseră pe loc stingheriți, sperînd fiecare că celălalt va găsi o ieșire salvatoare. Emoționat probabil de stînjeneala lor, Eremciuc le zîmbi încurajator și-i asigură liniștit :

— Atunci, ne vedem seara.

Îi concedia cu grație, iar ei nu întîrziară, cam precipitați în mișcări, să se îndepărteze.

Cînd începură să urce scările de piatră săpate în perețele falezei, Cora se opri să se încalțe și, sprijinindu-se de brațul tînarului, declară, luminată de constatare :

— Mi-a plăcut foarte mult seninătatea lui ! Nu e adevărat că și-a pierdut inteligența și stăpînirea de sine.

Cînd intrară în camera lor, observară că se făcuse curățenie generală, semn ostentativ că îngrijitoarea se grăbea să scape de această serie de oaspeți care o necăjiseră (în bloc) cu intențiile lor matrimoniale. În definitiv, ei mai aveau dreptul de a rămîne acolo încă douăzeci și patru de ore și abia după aceea, potrivit regulamentului, trebuiau făcute pregătiri pentru seria următoare. Din pricină că toate ferestrele (întregul perete dinspre terasă) erau larg deschise și agitate de vîntul puternic, geamurile zăngăneau asurzitor iar în încăpere părea încă și mai frig decît afară. Deja obosiți de neconținută mișcare a curenților de aer, supărați și de grosolănia femeii de serviciu, cei doi tineri se apucară să închidă toate ferestrele, operație dificilă și de durată, apoi, ca răzbunare, fixară pretutindeni obloanele, ceea ce, probabil, nu se făcea acolo decît iarna. Cînd isprăviră, rămași în întuneric și liniște, erau foarte satisfăcuți ; transformaseră amiaza de vară într-o noapte de toamnă tîrzie și ar fi fost încă și mai încîntați dacă ar fi avut la dispoziție un șemineu în care să aprindă un foc pe cînte. Rămaseră cîteva clipe ne-

mișcați, savurînd situația, bucuroși că se puteau în sfîrșit relaxa, că scăpaseră de nisip, de praf, de vuiet și de toți ceilalți. După curățenie și aerisire, înăuntru se simțea un miros plăcut de alge, împotriva ~~vîntului~~ năpraznic aveau aici un adăpost sigur, trebuia deci să recunoască faptul că, fără voie, îngrijitorii le făcuse numai bine. În timp ce Bujor Niculescu își aranja lucrurile, căutînd pijamaua ce nu se zărea nicăieri, Cora intră în baie și, aproape jumătate de oră, dușul perfect reglat zumzăi odihnitor, sporind starea de bună dispoziție, de izolare și de securitate a amîndurora. Bujor Niculescu se întinse pe pat, iar cînd susurul apei pulverizate, ca și șuvița de lumină strecurată pe sub ușa băii dispărură, tînărul apucă doar să surîdă ușor și, în clipa următoare, pleoapele i se lipiră de la sine.

În ciuda plumbului din pleoape, somnul lui dură doar trei-patru minute iar atunci cînd se trezi, cu mintea foarte limpede, desluși îndată un binecunoscut și excitant foșnet de mătase. Pentru prima dată de cînd erau acolo, hotărî să încalce promisiunea făcută Corei și, răsucindu-se cu fața spre locul în care se afla fata, se strădui să se obișnuiască și să se orienteze în întunericul compact. La doar cîtiva pași de el, în fața oglinzii, sigură că n-o vede nimeni, Cora tocmai dezbrăcase halatul înflorat care o acoperea de obicei pînă la călcîie și, cu cămașa de noapte adunată în pumn, își apropiase obrazul de sticla care reflecta, plimbîndu-și degetele libere în părul tuns băiețește. Privind-o, tînărul încerca senzația că îi fusese dat, din întîmplare, să privească în iatacul unei fecioare necunoscute. Din această pricină, după cîteva clipe de pură contemplație, el închise din nou pleoapele cu sentimentul că ceva din afară îl împiedică să mai vadă, iar imaginea necunoscutei observată în intimitate se închise, rotundă, în amintirea lui. Curînd o auzi pe Cora întinzîndu-se ușor, cu mare grijă de a nu-l trezi, în cealaltă margine a patului dublu, o auzi respirînd cu tremur și, abia atunci, marcat desigur de experiența tulburătoare prin care tocmai trecuse, resimți acea încordare specială care-l cuprindea ori de cîte ori, nopți de-a rîndul, iubita încă neatinsă venea să se culce alături de el. O clipă mai tîrziu, degetele Corei îi atingeau cu delicatețe umărul.

Îl credea încă adormit? Pare-se că da, căci mișcarea ei, dincolo de gingășie, mărturisea siguranța și fermitate,

semăna foarte bine cu mîngîierea persuasivă și profundă din prima zi a vacanței la mare — dar atunci, pe plajă, ~~spania~~ n-avea cum să se ivească — și însemna, acum, în ultima ~~în~~ închiderea între paranteze suav-pătimașe a unui răstimp de ~~castitate~~. Dar poate că declarația ei de iubire, făcută în urmă ~~cu~~ cîteva ore, însemna că neli-niștea teribilă care o cuprîndea ~~de~~ cîte ori, singuri în cameră, el o îmbrățișa fie și pentru cîteva clipe luase sfîrșit și, prin urmare, deși treaz, încrederea Corei astfel dovedită, dragostea lor se putea împlini. Instinctul și, deopotrivă, lealitatea îi spuneau că nu trebuie să se prefacă. Întinse mîna și acoperi cu ea palma Corei, lipită de umărul său. Nici o tresărire. Fără a-și desprinde degetele de degetele subțiri și ușoare ale fetei, porni, cu încetineală și precauție, să se răsucească în așternut, ca și cum ar fi vrut s-o prevină dar și să-și alunge îndoielile. Îndată se auzi vocea, foarte liniștită, a Corei :

— Dormi, dormi. Sîntem amîndoi foarte obosiți !

Era, evident, cea din urmă, firavă și justificată, amînare, pe care el nu putea să n-o asculte.

— Nu mai pot dormi, spuse totuși.

Fata nu răspunse interogației implicite și nu încetă să-l mîngîie, dimpotrivă, în clipa următoare, foarte decisă, se apropie foarte mult de el în așa fel încît căldura și mireasma trupului ei, pînă și respirația egală, puteau fi cu ușurință receptate.

— Te rog. Te iubesc, îl asigură.

Surîse supus dar, în momentul următor, iritarea puse stăpînire pe el. Vai, n-o putea, tocmai acum, învinui de viclenie, n-avea cum să-i pună la îndoială candoarea, prea bine o cunoștea și o deosebea de altele, dar i se părea o inabilitate din partea ei, și o carență de imaginație. Era imposibil, fie și în stilul celei mai nevinovate iubiri inteligente, ca peste un gest de ațîțare, să se suprapună convingător un cuvînt de potolire ! Cu greu izbuti să-și ascundă nemulțumirea și să-i comunice ironic :

— Aș încerca. Dar n-am cum !

— Trebuie !

Oh, asta chiar n-avea nici un sens, dar, dumnezeule, de ce se încăpățîna el să descopere înțelesuri ? !

— Mereu, toată viața, va trebui să te ascult ? se interesează.

— Numai acum, răspunse ea iar asta începea să semene cu un soi de lămurire înțeleaptă.

Fie ! Nu era ușor, dară dacă așa stăteau lucrurile... În definitiv el o voise ! Ce-i rămânea de făcut ? De dormit nici vorbă nu putea fi, prin urmare să-și adune puterile și să se gândească la altceva, la cu totul altceva, și atunci poate va reuși să reziste la acest asediu al simțurilor pentru care nicicînd nu își închipuise că trebuie să fie pregătit. Doar era, el însuși recunoscuse, ultima încercare. Dar nu o trăda el prin această mutare a centrului atenției, nu însemna că alege un subterfugiu ?

— Numai pentru că te iubesc, declară apăsător.

Cu efort, încercă să asculte șuierul vîntului prin frunzișul plopilor, fișîitul nisipului pe obloanele grele ce acopereau geamurile. Descoperi apariția unor sunete noi, abia perceptibile, în grozăvia dezlănțuită afară, dominată de prăbușirea valurilor înalte. Păreau să fie picături de ploaie izbite de țiglă, o ploaie neverosimilă însă în curenții de aer mereu mai turbați. În sfîrșit, hotărî că trebuie să fie crîmpeie de piatră aduse de furtună în locul prafului de mai înainte și, luînd o decizie ce depindea exclusiv de voința lui, se simți împăcat.

Mîna Corei se odihnea acum, cu desăvîrșire nemișcată, pe umărul său. Închise ochii. Din nou, căldura trupului de fată întins lîngă el în întuneric, îi răvăși simțurile. Dar iată că, dintr-o dată, fluxul fierbinte îndreptat spre el începu să se difuzeze, să-și piardă ascuțimea, să ia forma pînzei de aer încins, de cu totul altă factură a atracției feminine, din seara adolescenței, cînd o întîlnise ultima oară pe Dorina. Curios, această imagine nu-i dădea senzația că săvîrșește o trădare, și-atunci se grăbi să-iasă în întîmpinare, să-i șteargă, cu albul ochilor săi, marginile neclare. Așadar, iată colțul din aula școlii în care, înconjurat de colegi, se afla el, la sfîrșitul festivității de închidere a taberei, cu o orchestră adevărată, cu valsuri și tangouri. Făcea haz de dansatorii caraghioși, perechi de fete grăsulii, cu pieptul plin de insigne pionierești obținute prin schimb, un lungan cu ochelari, gata să amețească de prea multă învîrteală, instructoroarea superioară, solemn răsucită de un coleg de clasă de-al său, Mereuță, înveșmîntat într-un costum negru, cu manșetele pantalonilor măturînd podeaua. Făcea haz, se simțea liber, pentru că Dorina era acolo, neasemuit de frumoasă și

de elegantă, iar ei doi n-aveau nevoie să danseze, erau fericiți numai pentru că se știau împreună în aceeași încăpere. Din cînd în cînd, prin ochiurile plasci de dansatori, zărea obrazul Dorinei sau bluza ei, dar și un crîmpei din fusta lungă îi erau de ajuns ca s-o recunoască și să-i grăbească pulsul. Dorina, într-un grup de colege, își făcea datoria, adică refuza pe oricine o invita la dans, se purta ca și el, căruia nici prin gînd nu-i trecea să învîrtească vreo fată, oricare ar fi fost ea. Rămîneau acolo, fiindcă așa se cuvenea și fiindcă le plăcea să rămîină, Dumnezeu își mai amintește dacă stabiliseră sau nu cum aveau să se întîlnească.

Deodată observă că Dorina încearcă să-și facă loc printre copiii îngrămădiți pe ringul de dans, necăjită parcă de faptul că-i era atît de greu să se strecoare, ne-utinsă, prin mulțime, iar el își concentrează privirea în direcția ei și poate i-ar fi ieșit în întîmpinare, s-o ajute să răzbată, oh, ce bine dacă ar fi făcut-o !, numai că această politețe nu se potrivea, oare în adevăr așa gîndise atunci ?, cu hazul pe care-l făcuse cu o clipă înainte pe seama aerului ceremonios al lui Mereuță. Încotro pornise Dorina singură ? Își închipuise că fetei i se făcuse prea cald, căci obrații ei erau aprinși, și voia să ajungă în coridor ori în curte, să se răcorească, să respire aer curat. În orice caz, peste două-trei minute se va ridica, se va duce s-o caute. Și Dorina ieși în adevăr, dar numai pentru o clipă ; neîntîrziat reveni în sală, încă și mai îmbujorată, apoi, foarte hotărîtă, veni drept spre locul unde se afla el și, uimindu-l nu atît prin cuvinte cît prin înflăcărarea cu care i se adresa, fără să-i pese de chicotelile din jur și nici de mirarea lui, îi spuse :

— Vreau să dansez cu tine !

— Nu știu să dansez ! îi răspunse în clipa următoare, înainte să-și vină în fire, fără să se ridice de pe bancă, fără explicații ori scuze, fără mai ales să priceapă, atunci !, ce luptă infernală purtase fata împotriva profundeii sfieli pînă să se decidă la acest pas nesăbuit, pentru ca, după ce în sfîrșit, izbutise, să se izbească de un asemenea zid absurd.

Nu pricepuse : palide cuvinte ! Sute de seri de-atunci încolo, continuînd să se gîndească la Dorina îndată ce își lipea obrazul de pernă, refăcuse împrejurarea și cercetase cauzele acelei prostii care-l țintuise de bancă, zîm-

bitor, îndrăgostit, surprins şi încântat, elaborase felurite şi cumplit-zadarnice soluţii ; căci de cînd Dorina dispăruse de lingă el nu-i mai fusese, drept pedeapsă, dat s-o vadă, nici întîmplător, decît mulţi ani mai tîrziu, o făptură aproape uitată, pe care nu îndrăzni s-o salute, şi iată, aşa se încheiase iubirea lui de adolescenţă.

Cu greu, după această amintire, izbuti să-şi revină. Mina Corei continua să se odihnească pe umărul lui, furtuna se mai potolise, în schimb o ploaie puternică răpăia în obloane şi pe ţigla acoperişului, iar el reuşea acum să rămînă nemişcat, se simţea chiar cuprins de toropeală ; iar după ce privirea lui redescoperi sala de dans, lipsită de rost prin plecarea Dorinei, şi se aţinti vlăguită pe chipul slăbănogului cu ochelari, ce continua să se învîrtească aproape leşinat, după noua întoarcere în timp, pleoapele i se făcură grele şi, în sfîrşit, căzu într-un somn adînc, ducînd cu el o stare de chinuitor regret pe care după alţi ani, greşit, o socotise stinsă.

De data asta, mai mult ca sigur, dormi cîteva ore. Se deşteptă plin de vioiciune şi — în întunericul adînc, sub răpăiala monotonă a ploii şi sub bătaia egală a valurilor mării, avu senzaţia că se află scufundat nu într-un aşternut moale ci într-un cuib cald şi înmiresmat, unde spaţiul şi timpul n-au importanţă, — înţelese că datora starea de euforie şi senzaţia de imponderabilitate faptului că, adormită şi ea, respirînd uşor, abia auzit, Cora se lipise, în veşmîntul de mătase aeriană, de trupul său mai destins ca oricînd. Cuprinse fata cu amîndouă braţele, o strînse la piept cu o încă neîncercată voluptate şi, o clipă, i se păru că iubirea lor se împiedicase, nopţi în şir, doar de cuvinte. Dar înainte chiar ca fata să se trezească, trupul ei se încordă şi începu să vibreze ca în apropierea unei mari primejdii, apoi Cora izbucni în hohote de plîns mocenit şi se apucă să-l împingă cu braţele. Euforia lui se risipi, nu-i rămase decît s-o mîngîie şi s-o liniştească pe fata care tremura mereu mai tare fără a îndrăzni să mai rostească nici un cuvînt de împotrivire. El însuşi tăcea, alungînd din minte banalele expresii ale duioşiei care se grăbeau să-i vină în ajutor. Din nou refugiată, Cora găsi tăria să întindă iar degetele spre umărul lui, numai că acum degetele nu mai voiau s-o asculte. Uitînd unde se află, voind poate să sugereze că primejdia e inexistentă, se apropie, îşi lipi buzele de fruntea ei şi,

această atingere frăgească izbuti, dintr-o dată, să-i liniștească pe amîndoi. Dar Corei încă îi curgeau lacrimile ; așadar drum înapoi nu mai exista.

Ciudat, foarte curînd, fata își redobîndi întreaga seninătate încît Bujor Niculescu trebui să se întrebe dacă nu cumva totul fusese un vis. Cu ochii închiși, el o auzi cău-tîndu-și papucii, îndepărtîndu-se cu pas ușor, apoi desluși susurul dușului suprapunîndu-se, peste zgomotul înă-bușit al ploii, într-o împletire ce dădea tăcerii din cameră o specială profunzime. Pe umăr, simți iar mîngîierea inconfundabilă a Corei : da, el însuși era mult schimbat. Ușa camerei de baie se deschise larg și, în cadrul ei, într-o lumină orbitoare ce trimitea la clipa primei lor întîlniri, se ivi trupul dezgolit al fetei. Acum, se întoarse în cameră aproape alergînd și își făcu loc alături de el. Spre dimineață ploaia se opri.

7

INCA DIN ZORI, CLĂDIREA VILEI se umplu de o neobișnuită larmă. La parter, discul telefonului era, fără întrerupere, răsucit ostentativ, iar comunicările administrative, inițiate de Crizantema, se țineau lanț, amintind, prin insistență și revenirile pentru completare, în alt registru sentimental desigur, de nevinovatele convorbiri „cu soțul“ din ziua începutului de serie. În paralel, covoarele din salon și de pe scări erau trîntite pentru aerisire pe cimentul terasei de jos, iar un aspirator de praf funcționa din plin, dovadă că surorile îngrijitoarei fuseseră de asemenea mobilizate la ampla acțiune de reînnoire, fără a se ține seama de fragilitatea uneia, de nevîrstnicia celeilalte, de necalificarea ambelor. Voci, ușor de identificat, aparținînd „grașilor și slabilor“, se intersectau frenetic, fie voioase, fie clocotind de mînie, periclitînd, de astă dată, direct liniștea, camerelor de la etaj.

Neîndrăznind să se miște ori să șoptească spre a nu tulbura somnul iubitei, înconjurînd protector cu unul din brațe perna pe care odihnea obrazul copilăresc al Corei, el era de-a dreptul șocat de agitația aberantă ce-i cuprin-

sese pe locatarii vilei la o oră atît de nepotrivită. După o prelungită meditație asupra subiectului, se simți însă dintr-o dată covîrșit, din pricină că trebuia să facă față unor atît de meschine preocupări tocmai în ceasul cînd sufletul său era dornic să respire un aer cît mai pur. Totuși, dator era să fie recunoscător destinului, înainte de toate, pentru bucuria ce i-o hărăzise ; griji erau și vor fi, dar ce însemnătate aveau ? !

Ceva mai liniștit, se aplecă și își lipi buzele de fruntea Corei, dar se sperie îndată că o va trezi. Doamne, cîtă nevoie de odihnă avea ! Dar cum nici zgomotul excesiv nu reușise să-i tulbure somnul, desigur nici delicata atingere nu-i făcu nici un rău. Deși brațul cu care înconjură perna de alături îi era aproape amortit, Bujor Niculescu hotărî să nu se cîntească. Numai de nu i-ar veni nesăbuitei îngrijitoare ideea de a ciocăni la ușa lor, pentru că atunci, uitînd de tactică și de tot, neîndoielnic i-ar trînti un scaun în cap !

După un timp, își privi ceasul : era aproape opt. Trebuia să încerce să obțină o amîinare, fie și de o zi, să acționeze înainte de a fi prea tîrziu, eventual să ceară telefonic sprijinul lui Burghele : nu era cazul să se împiedice în formalități. S-o lase totuși pe Cora singură ? Sub privirea lui încordată, fata deschise pleoapele : în ochii ei era o întrebare neliniștită care tăie respirația tînărului. Copleșit, el începu s-o sărute în neștire.

— Trebuie să ne pregătim de plecare, o auzi apoi spunînd în șoaptă.

— Nu vrei să rămînem ?

— Vreau, răspunse ea ca și cum ar fi făcut, împăcată, o declarație de dragoste.

— E foarte devreme. Încearcă să dormi !

Era cu totul altceva decît acel „încearcă să dormi“ spus de ea cu cîteva ore înainte, iar Cora zîmbi și nu întîrzie să dea ascultare îndemnului. O acoperi cu ambele pături și-apoi, senin, plin de energie, se grăbi să încerce imposibilul.

Alături de îngrijitoare, care continua să telefoneze de zor diverselor birouri ale întreprinderii turistice locale, Niculae bombănea cu asprime. Rămas în capul scărilor, Bujor ascultă cîteva clipe acel dialog între surzi și, apreciind stavila ridicată de Niculae în calea haosului și abuzurilor din vilă, hotărî că nu poate acționa altfel spre a

obține bunăvoința gazdei decît delimitîndu-se în chip prefăcut de omul care apăra interesele obștei ; așteptă așadar un moment potrivit pentru a intra în scenă.

— Cum ajung la București, te reclam la minister ! tocmai amenința Niculae. Văd că de vorbă bună nu înțelegi.

— Nu mai aparținem de minister, răspunse disprețuitor femeia.

Acesta era momentul !

— Bună dimineața ! spuse Bujor Niculescu, bine dispus, coborînd în grabă treptele. Ce-ai frate cu femeia ? ! se interesă el, făcîndu-i cu ochiul lui Niculae și făcînd, totodată, abstracție de faptul că acela n-avea cum să priceapă semnul. Gata, am fost preluați de turism ? mai întrebă, la fel de încîntat, ca și cum de mult aștepta acest transfer organizatoric.

— Nici vorbă, spuse Niculae, cu lehamite. De jumătate de oră stau aici și o ascult cum se roagă de unul și de altul. Aștia n-au primit nici o dispoziție !

— Am fost anunțați la instructaj, se justifică în treacăt îngrijitoarea, răsucind iar discul telefonului.

— Cora ar vrea să mai rămînem cîteva zile ! aproape strigă Bujor, în acel moment, spre a fi auzit de îngrijitoare, părăsind camera împreună cu Niculae.

Rămas în sfîrșit singur, porni spre administrația stațiunii. Pe drum, îl întîlni pe Eremciuc.

— Am umblat pe la toți sfinții, îl anunță acela. Nici un loc !

Se priviră, evident umiliți de insucces.

— N-avem ce face, spuse în cele din urmă Eremciuc dovedind că studiasse și el chestiunea pe toate fețele, trebuie să plecăm la Constanța și să închiriem două camere.

Consimțămîntul se exprimă printr-un oftat adînc ; numai că Bujor Niculescu izbuti să-și învingă destul de repede amărăciunea față de eșecul suferit.

— Poate că e mai bine așa ! spuse înseninat, apoi adăugă, de teamă că această constatare l-ar putea jigni pe Eremciuc : E o perioadă de tranziție, foarte încîlcită ! Nu e vina...

Cînd porniră spre vilă, amîndoi aveau umerii încovoiați, dar, fără a recurge la vorbe, se simțeau solidari și asta fi

ajuta să suporte mai ușor necazurile. Abia când intrară în grădină, poate din pricină că dorea să revină destins în camera unde era Cora, Bujor Niculescu găsi o frază care putea fi tonică și pentru Eremciuc :

— N-are rost s-o luăm prea..., doar sîntem în concediu!

— Ne întîlnim la ora două la restaurant, pînă atunci să vă faceți bagajele, stabili Eremciuc.

Ultimul prînz comun se desfășură într-o atmosferă foarte apăsătoare. Petrecerile lor, atît de însuflețite, din urmă cu doar cîteva zile păreau grozav de îndepărtate, s-ar fi zis că trecuseră ani de atunci. Cei doi prieteni erau mohorîți, priveau în gol, abia se mișcau ; Bujor Niculescu era și el frămîntat, cu greu se putea concentra ; doar Cora, deși la fel de tăcută și absentă ca și ceilalți, pe deasupra palid-străvezie, avea o neobișnuită lumină în priviri, se mișca întruna de parcă ar fi plutit, agilă și diafană.

Pe la trei și jumătate, părăsiră toți patru vila (era singura libertate ce și-o mai puteau îngădui, aceea de a nu mai rămîne nici o clipă acolo), fără a saluta gazdele, ca și cum ar fi plecat dintr-o casă nelocuită. Trecură, la fel de tăcuți, pe străzile pustii, devastate de furtună, printre crengi rupte și trandafiri culcați la pămînt, ocolind cu grijă băltoacele, ce duceau gîndul la o toamnă tîrzie. Cînd ajunseră pe strada principală, în dreptul stației de autobuze, se opriră. Niculae era singurul care mergea la gară pentru a se urca în trenul de București, ceilalți trei plecau la Constanța. Își luară rămas bun, extrem de stingheriți de parcă fiecare ar fi săvîrșit cîte o trădare numai de el știută, ceea ce îi făcea să se simtă vinovați și vulnerabili. După ce își strînseră mîinile, cît se poate de oficial, Cora nu mai suportă jocul întunecat în care eșuaseră (de ce, la drept vorbind ? !) și, izbucnind în hohote de plîns eliberator, îl îmbrățișă pe Niculae cu toată puterea.

— Nu înțeleg ce s-a întîmplat ! spuse ea, respirînd cu dificultate. Dar sînt sigură că o să treacă ! Îți mulțumesc din suflet, a fost o vacanță minunată, n-am să vă uit niciodată ! încheie ea cu exaltare, cu o voce aprinsă și vibrantă, reamintind involuntar, spre ușurarea tuturor, prin acel plural discret, că Eremciuc nu putea fi despărțit de prietenul său cel mai bun.

— Sînt foarte tulburat și... se pregăti să răspundă, bărbătește, Niculae dar, dintr-o dată, vocea îi fu sugrumată de acea năvalnică emoție pe care încercase s-o rețină, mai bine spus, s-o exprime cu sobrietate.

Firav și încercănat, arăta extrem de neajutorat, tot ridicînd și coborînd valiza, fără rost, stors de luciditatea și asprimea cu care îi obișnuise.

— Dar tu, Cora, ești, și vei rămîne întotdeauna, o minune ! Ne dai curaj tuturor ! Dă-mi voie să te sărut !

Și, sărutînd-o cu delicatețe pe amîndoi obrazii, își redobîndi parcă liniștea și siguranța de sine căci, în clipa următoare, privirea i se învioră și el izbuti să spună cu camaraderie :

— Să ne vedem cu bine. Vă doresc vreme frumoasă !

După care porni, asemeni unui recrutar demn, în direcția gării.

— Ce ziceți de-un taxi ? ! întrebă Eremciuc, pe tonul de odinioară, făcîndu-i să tresară, încîntați, pe cei doi. Nu e momentul să ne înghesuim într-un autobuz ! adăugă el, izbucnind în rîs. Plătesc eu !

Cora își șterse lacrimile, încă uimită de această regenerare neverosimilă.

— Plătesc eu ! o asigură din nou Eremciuc.

Neîncrezătoare și prudentă, Cora izbuti să se readapteze, să răspundă cum se cuvine, adresîndu-se însă lui Bujor Niculescu spre a-l lua pârtaș la satisfacția ei :

— Nu-mi pare rău după Crizantema ! Elegantă, confortabilă, dar își pierduse hazul. N-are rost să ne îndepărțăm de ea cu inima frîntă !

— Și tu ești împotrivă ! remarcă Eremciuc înveselit.

— Oh, ce prostie, mă refeream la cu totul altceva ! declară ea.

Cînd mașina intră în Constanța, începu iar ploaia. Hotărîră să meargă la gară, acolo unde se adunau de obicei localnicii care ofereau camere, propunîndu-și să nu trateze cu liota de intermediari gălăgioși ce aveau desigur să se năpustească asupra lor. Dar, cum ajunseră la o oră cînd nu era așteptat nici un tren și cum ploaia se întărise, nimeni nu le ieși în întîmpinare. Se răcorise, începea să se întunece, iar ei încă stăteau pe peron.

— Pornesc la atac, îi anunță brusc Eremciuc a cărui stare de bună dispoziție nu se alterase.

Se întoarce foarte curînd, însoțit de un bărbat în haină de piele.

— Dînsul dispune de două camere, cam ce ne trebuie. Are și mașină personală, așa că eu mă reped pînă acolo să văd despre ce e vorba, iar voi așteptați.

— Casa e proprietatea soacrei mele, preciză, nu se știe de ce, omul cu haină de piele.

— Părerea mea e să mergem toți și să luăm și bagajele, spuse Bujor. Dacă are mașină, e perfect !

De fapt, n-avea chef să aștepte în ploaie și frig și ar fi vrut ca fata să aibă neîntîrziat un loc de odihnă.

— Să nu ne pripim, spuse Eremciuc.

Niculescu nu se dădu bătut. După un drum foarte scurt, opriră în fața unei case de mahala, destul de arătoasă altminteri.

— Dacă nu ne convine, ne duci înapoi la gară, se adresă ferm Eremciuc ginerelui-șofer. E ceva suspect la mijloc, explică el Corei, care participa parcă la o aventură năstrușnică, fascinată de ipoteza ce i se propusese. N-am auzit răspunsul ! se întoarce din nou spre omul cu haină de piele, ce dădu din cap afirmativ, resemnat, ca un infractor dovedit. Benzina o plătește tovarășul inginer șef Niculescu, care a semnat foaia de parcurs ! se îmbună Eremciuc, hohotind, observînd că n-are cu cine lupta. Ba nu, se răzgîndi apoi, la fel de vesel, în definitiv cu veneam oricum în prospecție ! Doar taxa pentru bagaje ! încheie el această tocmeală șerpuitoare.

— Mai întîi să vedeți casa, îndrăzni să propună însoțitorul.

— Dar unde e soacra dumitale ? îl chestionă, iarăși sever, Eremciuc.

— E plecată la țară !

— Aha ! Țsta nu e nici proprietar, nici intermediar, nici sărac, nici bogat, cum e mai rău ! îi șopti din nou Eremciuc Corei. O specie nouă, complet necunoscută ! anunță el cu voce triumfătoare, gîlgîind de voieșie.

Camerele erau curate, destul de spațioase, una beneficia de un pat dublu, cealaltă doar de o canapea, între camere exista un hol — bufet cu borcane de dulceață — prevăzut cu geamlîc, așadar intrare separată pentru oaspeți.

— Părinții de o parte, copilul de o parte ! observă cu seriozitate Eremciuc, dovedind astfel că, pentru mo-

ment, era mulțumit, nu atât de casa propriu-zisă, cât de corectitudinea în care omul îi prezentase situația casei, în gară, atunci când îl contactase. Prețul ! pretinse el.

— Patruzeci una, douăzeci și cinci cea mică ! Știți, casa e a soacrei mele care lipsește din...

— Nuanțat tarif, îl întrerupse Eremciuc. N-ar fi mult, comentă apoi, consultându-l cu privirea pe Bujor Niculescu.

După atîta chin, omul cu haină de piele răsufală ușurat și-și îngădui cea dintîi inițiativă :

— Cîte zile rămîneți ?

— Cîte vom avea chef, răspunse în treacăt Eremciuc.

— Nu, replică omul, surprinzător de hotărît. Pentru o zi-două, nu ne interesează.

— Nu vă ? înțelese Eremciuc. Și cam cît vă ?

— De la trei în sus.

— Merge, declară Eremciuc și, socotind că pretenția era justificată, nu mai ceru consimțămîntul celorlalți. Trei, cu drept de prelungire, pentru ambele ori numai una din camere, anunțată cu douăzeci și patru de ore înainte de expirarea termenului ! hotărî apoi restul clauzelor contractului.

— Banii înainte ! spuse, făcîndu-și curaj, ginerele.

— Hopa, tresări Eremciuc. Ați avut cazuri de evaziune ? Inacceptabil ! hotărî, motivînd : jignitor pentru una din părți.

— Las-o dracului, interveni Bujor. Trei zile tot stăm !

— Asta zic și eu, se împotrivi Eremciuc. De aceea am și achiesat, apelă iarăși la terminologia juridică. Dar mă irită aspectul formal !

— Păi, soacra, chestii ! îi traduse Niculescu, plictisit de prelungirea pertractărilor, iritat el însuși de răbdarea lui Eremciuc — omul țintuit de patimă ! — de a conversa gratuit.

— Nu știu, nu-mi miroase a bine ! se justifică Eremciuc, folosind o expresie care avea să devină deviza acestui rest de vacanță. Altfel spus, mă tem de viciile ascunse ale clădirii ! se reîntoarse la vocabularul codului civil, binecunoscut proiectanților.

— Gîndaci, ploșnițe ? vru să afle Niculescu.

— Etc., etc. ! consimți parțial Eremciuc. Coccoși excesiv de harnici, drum de căruțe spre obor pe sub ferestre, beci cu apă...

— Aşa nu mai termină niciodată ! se înfurie Bujor, în vreme ce Cora urmărea disputa cu o infinită încântare copilărească. Spune şi tu ceva, se adresează fetei, foarte supărat.

— Am spus deja : Crizantema îşi pierduse hazul ! reaminti ea în locul oricărei justificări.

— Am înţeles, interveni Eremciuc. Plec într-o ultimă cercetare exterioară şi, cu asta, semnăm !

Părăsi în adevăr casa, lăsându-i pe cei doi împreună cu ginerele. Neîntârziat, Niculescu transportă în camera mare valizele lăsate în hol.

— Sper că închiriaţi şi numai una din camere ? ! se adresează el omului cu haină de piele, voind să arate că nu-i pasă de opinia lui Eremciuc însă răspunsul laconic îl făcu să tresară :

— Nu.

În tăcerea de gheaţă, Cora cu greu îşi stăpîni rîsul.

Eremciuc se întoarse destul de repede şi îi conduse pe ambarazii săi într-un colţ spre a le comunica rezultatul investigaţiei.

— La colţul străzii se află o fabrică de biscuiţi. Valţuri, motoare electrice, se lucrează şi noaptea. Sîntem în pauza dintre şarje ! preciză el.

Scos din sărite, Niculescu bătu cu pumnul în bufetul din vecinătate. Lămurit, Eremciuc scoase portvizitul, chiar în secunda următoare, îndreptîndu-se spre omul în haină de piele.

— Ne vedem peste trei zile, îi spuse întinzînd banii.

Abia cînd omul dispăru, Eremciuc observă că în hol rămăseseră doar valizele lui.

— Noapte bună, atunci ! li se adresează el emfatic, talmăcind semnificaţia întîmplării şi izbucnind din nou într-un rîs molipsitor. Plec la plimbare ! îi anunţă. Să vă aduc mîncare ?

— Nu ! strigă Niculescu. Sărmana Crizantemă ! îi spuse Corei atunci cînd intrară în camera lor, dar, cum n-avea rost ca după minie să adauge reproşuri, se strălul să surîdă şi-apoi spuse, imitînd pare-se dezinvoltura lui Eremciuc : Măreţia şi decăderea maeştrilor !

Cora începu să rîdă, încîntată de deznodămînt, se apropie de el şi-l mîngîie, recunoscătoare :

— E nebun de legat ! spuse, senin, Bujor Niculescu. Asta explică multe. Şi-acum, te rog să te culci ! o rugă.

Ce zi îngrozitoare, iartă-mă iubita mea ! O mare fericire vine întotdeauna însoțită de un cortegiu de neazuri mărunte ! Îți amintești această frază din jurnalul Anei Magdalenă ?

Și sărută, cu adâncă duioșie, fruntea Corei.

Dormiră, fără vise, pînă dimineața tîrziu. Se treziră într-o liniște desăvîrșită și priviră foarte satisfăcuți perdelele groase care le ocrotiseră somnul. Trecînd, cu prosoape, săpunuri, perii și paste de dinți, spre fermecătoarea cișmea din curte, observară că Eremciuc — desigur, plecat de mult — lăsase pe tăblia bufetului din hol o tavă cu sandvișuri, termosul cu cafea, precum și un bilet prin care îi anunța că face plajă („dacă mai e nevoie să spun !”) la Eforie, unde îi așteaptă la prînz. („Restaurantul nu ni-l poate lua nimeni !”). Tot el îi încunoștința că „după furtună urmează vreme bună” și, în adevăr, era un soare de foc, grădina din fața casei era minunată, cafeaua din termos fierbinte și aromată, ziua de ieri foarte nostimă, iar noaptea dinainte atît de prezentă și de tulburătoare încît le venea să meargă pe vîrfuri de teamă să nu-i devieze ecurile.

— Plecăm la Eforie ? întrebă Cora.

— Știu eu ? De vreme ce sîntem liberi ca păsările cerului, de vreme ce astăzi dimineață trebuia să ne aflăm pe Clăbucet, conform programului inițial, — se apucă să sporovăiască Bujor Niculescu — ah, să nu uit să decomand camera, altfel Burghеле s-ar putea supăra !, părerea mea este să uităm pentru o zi furtunile Eforiei și să mergem la Mamaia, de pildă, sau chiar la Trei papuci !

— Mai bine, totuși, la Eforie !

— De ce ? Din pricină că ne așteaptă maestrul Eremciuc cu prînzul ? ! Lasă-l, dragă, se descurcă și fără noi : are destule treburi acolo !

— Vreau să mergem la Eforie ! spuse fata în șoaptă, apăsător, înroșindu-se, brusc supărată de faptul că trebuie să insiste, în vreme ce el nu numai că nu pricepe și pălăvrăgește cu excesivă dezinvoltură, dar nu pierde ocazia, nepăsător față de starea ei de spirit, de a face aluzii golănești.

Bujor Niculescu, lămurit în cele din urmă, tăcu și se posomorî căci fusese, nu-i așa ? învinovățit, pe nedrept, că ar fi ușuratic, insensibil, deși nu se dovedise decît voios

și, numai din discreție, nesentimental. „Ce-ar fi dacă m-aș supăra și eu acum ? !” își spuse și doar gândul că, în aceste zile, Cora trebuie să se bucure de anume privilegii, îl ajută să-și potolească iritarea.

— Ai dreptate, ar fi trebuit să-mi dau seama ! spuse într-un târziu, fără chef, ca și cum ar fi făcut o concesie.

Chiar în aceste împrejurări, Cora păru încântată de acordul aparent, aplaudă cu palmele ude, iar semnele încruntării dispărură ca prin farmec. „Și ea își dă seama că nu trebuie să ne certăm pentru fleacuri !” recunoscă el, satisfăcut, ca omul care știa să ghicească gândurile altora.

— Tu știi unde ne aflăm ? ! se interesă dintr-o dată Cora, foarte expansivă.

— Cum adică ?

Fata se apucă să-i explice, cu aerul că-i relatează un film polițist, cum porniseră ieri, prin ploaie și întuneric, într-o direcție necunoscută, conduși de un șofer taciturn, îmbrăcat în clasică haină de piele, apoi refăcu, din unghiul ei de vedere, discuția dintre Eremciuc și ginerele gazdei, tipic mafiotă. Se trezise, nici nu era de mirare, cu senzația că a plonjat într-un mister ațîțător, căci era prima dată în viață când nu știa unde doarme.

— Știu doar că sînt în Constanța, dar asta este ca și cum m-aș afla la Salonic, încolo : cartier, stradă, număr, numele și înfățișarea gazdei, direcția în care am pornit, cum arată străzile din preajmă, toate mi-au fost ascunse !

— Îți poți imagina că ai fost răpită !

— Asta nu ! declară Cora, stabilind cu simțul gravitației, în ce limite se desfășura nostimada, pentru ca relația dintre ei doi să nu intre în sfera glumelor. Îți propun să ieșim de-aici ca printr-un labirint, fără să cerem nici o informație ! Ce ginere tăntălău, nu mi-aș da fata după el ! spuse, în limbaj popular, bătînd iarăși din palme. Și-a luat bănuții și-apoi a dispărut, lăsîndu-ne toată casa la dispoziție. Dacă sustragem toată dulceața și dispărem în beznă, lăsînd totul vraiste ? !

Intrară în casă și se îmbrăcară în grabă, uitînd să se mai ferească unul de celălalt, bucuroși că draperiile groase acopereau complet ferestrele. Pentru o clipă, lui Bujor îi trecu prin minte că, în alte împrejurări, cu altă femeie, ar fi lăsat baltă plaja și „labirintul”, ar fi răsucit cheia pe dinăuntru și... dar, ciudat lucru, revenirea la gânduri și purtări adolescente, iubirea cu aproape-o-fecioară, nu-i

stirneau regrete și nici nu-i dădeau senzația că trișează. „Nu sînt definitiv pierdut !” își spuse, totuși, cu ușoară ironie și-apoi uită cu desăvîrșire opțiunea făcută și consecințele ei.

Plecînd, ascunseră cheia sub preșul de la ușă, alergară pînă la colțul străzii, acolo unde se găsea fabrica de biscuiți. o clădire veche, de mari dimensiuni, asemeni unui amplu hangar, din care răzbătea nu numai zumzetul motoarelor dar și un foarte puternic miros de vanilie, apoi — beneficiind de un marcaj invers, căci pe lîngă această fabrică în nici un caz nu trecuseră în ziua precedentă, — se întoarseră din drum, ajunseră destul de ușor într-o stradă largă, pavată, cu trotuare, spre deosebire de cea a reședinței lor misterioase, cu castani bătrîni, pe un drum principal așadar, unde auziră șuieratul unei locomotive și astfel, după un sfert de oră, se găseau, răsufliînd greu din pricina emoției, chiar în fața gării.

Cum, în ciuda sandvișurilor numeroase lăsate de Eremciuc, li se făcuse o foame năpraznică, așa cum se întîmplă după orice experiență intensă, intrară într-o cofetărie de cartier și cerură — deși ora micului dejun expirase — lapte și chifle. Cafea cu lapte, cam sleită, se mai găsea, dar pîinea se isprăvisese și-atunci Cora alese un pachet de biscuiți „Dobrogea” pe care-l adulmecă și-apoi i-l întinse. foarte încîntată, lui Bujor Niculescu : foarte proaspeți, biscuiții miroseau pătrunzător a vanilie, erau, dacă se poate spune așa, dovada că dimineața și noaptea, dar și noaptea dinainte, vila Crizantema, Eremciuc, Adina și surorile ei, Niculae pornind spre gara din Eforie, toate acestea existaseră aieveja, nu erau rodul închipuirii lor. Ce putea fi mai minunat ? !

În fața gării, urcară în autobuzul care avea să-i ducă la întîlnirea cu Eremciuc, cu amintirile fierbinți ale iubirii lor, într-o stare de euforie ncînchipuită, desprinși (ca și în ziua venirii la mare, pe plaja pustie) de tot ce se petrecea în jurul lor.

Cît de îndepărtată li se păru însă vacanța petrecută acolo, cît de „altfel” locurile și oamenii, cît de nouă perspectiva asupra întîmplărilor, după nici douăzeci și patru de ore de cînd plecaseră de-acolo ! Dacă s-ar fi întors după foarte mulți ani, nedumerirea și nostalgia ar fi fost desigur aceleași, ruptura dintre prezent și trecut

ar fi avut aceleași apăsătoare proporții. De-acum (și-o spuseră din priviri), nu mai aveau ce căuta acolo !

Ceva-ceva din această senzație se mai risipi atunci când se întâlniră la ora două, conform înțelegerii, cu Eremciuc, la restaurantul unde și ieri încă mai luaseră prînzul. Dar era greu de spus dacă nu cumva chiar această ușoară ameliorare nu se datora faptului că de inginer nu se despărțiseră odată cu părăsirea Crizantemei ; deși Eremciuc însuși părea acum mult schimbat. El era din nou vorbăreț, ca în primele zile ale vacanței, numai că expansivitatea recucerită în seara precedentă părea stinsă, Eremciuc devenise sobru, lucid, pus pe explicații, dar, paradoxal, era în această postură mai impenetrabil ca oricînd.

— Greșeala lui Niculae — le spuse el, după un prînz copios, aprinzîndu-și o țigară de foi și lăsîndu-se mult pe spate încît semăna, avînd și o privire inexpressivă, cu un bogătaș masiv, trecut de prima tinerețe — mi se pare de neiertat ! După atîția ani de prietenie, tocmai cînd s-ar fi zis că ne cunoaștem bine, prea bine ! Cît de mult seamănă prea bine cu deloc ! constată Eremciuc detașat, fără să zîmbească însă. Și ce drepturi își arogase în temeiul acestei ignoranțe, care pe mine mă amuțea, ce val de suferințe fără rost începuse să clocotească și-apoi să împrăște lavă și flăcări în craterul acestui vulcan despre care, nu numai eu, oricine ar fi jurat că e stins pentru toldeauna. Ce să vă spun despre el ? ! Un băiețan-dru clorotic, fără vlagă, la care țineam mai mult ca la un frate. Mă obișnuisem să-l ocrotesc, mereu și pretutîndeni, erau ceva ani la mijloc după cum vă dați seama !, să-l țin sub pulpana mea, la institut, la cantină ori în troleibuz. Să nu fie împins, jignit, căci e atît de neajutorat și de sensibil ! mai spuse Eremciuc și, pentru o clipă, trecu de la amărăciunea flegmatică la duioșie și tandrețe.

— Te iubea foarte mult, din această pricină suferea ! îl asigură, destul de neinspirată, Cora, grăbindu-se să profite de acel moment de slăbiciune la un personaj care devenise atît de scorșos încît îți venea să i te adresezi, ca la început, cu dumneavoastră.

— Cred că mă iubea și înainte — se împotrivi interlocutorul cu o duritate inadecvată conținutului — dar nici-cînd nu-și îngăduise să fie agresiv cu mine ! Cu nimeni, de fapt, nici nu mi-l imaginam într-o asemenea ipostază !

A, irascibil, țințos, ușor isterizat, dacă vrei, asta da, ceea ce este însă cu totul altceva.

Bujor Niculescu asculta fascinat, cu gura căscată, căci se simțea și el un băiețandru cărui îi este dat să asiste, surprins și împovărat, la confesiunea unui bărbat în toată firea, a unui tip deloc deprins cu explicația și comentariul asupra întâmplărilor și oamenilor. Nici prin gând nu-i trecea să-l întrerupă pe Eremciuc, să pună întrebări, să-și spună punctul de vedere. „Se va referi oare direct la cauza rupturii, va pomeni numele Adinei ? !” își spunea el, de parcă ar fi urmărit, din stal, desfășurarea ultimului act dintr-o piesă de teatru.

— Iată ce ușor se pierde un prieten de o viață, îmi ziceam de câteva zile încoace, fără să mă simt în stare de nici o inițiativă care să împiedice această rostogolire amețitoare ! Ce s-ar întâmpla în cazul când, complicate sînt căile vieții !, aș avea eu însumi nevoie de ocrotirea unui prieten, ori măcar de înțelegerea și de căldura lui ? ! Băiatul ăsta, din inconștientă, doamne ferește să-l învinovătesc de altceva, îmi dă la cap cu parul, fără să ezite, cît încă mă țin, de bine — de rău, pe picioarele mele, dar dacă m-aș prăbuși, desigur s-ar grăbi să mă rostogolească în șanțul de la marginea drumului și să mă acopere bine cu paie și vreascuri, rușinat de slăbiciunea mea, temîndu-se să nu fiu cumva văzut în acea jalnică stare, înțelegeți măi copii ? (aici, el dovedi că împărtășește părerea pe care o aveau, Cora și Bujor Niculescu, despre propria lor situație), era mîndru de mine dar într-un fel mult prea primejdios pentru securitatea mea personală și pentru poziția mea de individ independent, pentru că asta e problema : începusem să depind prea mult de părerea pe care și-o formase, în timp, despre mine, prietenul cel mai bun ! Încetezi să mai corespunzi acelei imagini, la gunoi cu tine ! Nu mai faci doi bani dacă nu mai ești „acela” ori, mai curînd „același”. Dar care „acela” ? ! Să nu credeți, aș vrea să vă previn ca să fiu bine înțeles, că avea despre mine imaginea unui tip desăvîrșit care, iată, nu se poartă la înălțimea la care admirația cuiva l-a situat, nicidecum, părerea aceea de neclintit era mai curînd jignitoare : bărbatul lat în umeri, hohotind întruna, nepăsător față de greutăți, un tip cam simpluț, la vorbă și la faptă, fără nuanțe, dar bun la suflet și învățat cu necazurile ! Fie și așa, îmi ziceam adesea în sinea mea, dacă el se simte

astfel mai liniștit, fără să-mi imaginez însă, recunosc cu toată sinceritatea, că „neliniștea“ lui va îmbrăca asemenea forme ! De fapt el mă cunoaște, știe că nu sînt chiar așa „din topor“, nici o grijă în această privință ! Și-apoi, chiar cînd nu-mi convenea tratamentul, îmi spuneam : de unde să găsești un altul, mai bun „cel mai bun prieten“ ? ! Niculae mi-e devotat, și-ar vinde și sufletul pentru mine !

— Dacă-mi dai voie, — îndrăzni în cele din urmă să vorbească Bujor Niculescu, de fapt se consideră constrîns, din lealitate, să intervină — mi te-a descris, ca să zic așa, cu venerație !

— Se prefăcea, voia să dea un dramatism mai acut chestiunii, altfel nu l-ai fi luat în serios. Dacă n-aș fi fost un zeu, atunci el însuși n-ar fi avut nici un haz ! protestă Eremciuc cu dîrzenie. Și dacă vrei să știi, n-am acum despre el o părere mai proastă decît înainte, sînt doar convins că nu pot conta pe devotamentul său, nu e mare lucru la urma urmei doar că nu văd nici un motiv să continui o prietenie, în absența justificării ei majore. Greșesc ?

Văzînd că nici unul din „copii“ nu îndrăznește să-l asigure că nu greșește, dar nici nu îndrăznește să-l privească în ochi, Eremciuc înțelese că n-a reușit să răstoarne adevărul celuilalt, un adevăr rostit desigur cu înflăcărare și deznădejde, și-atunci, nu pentru că ar fi dorit cu orice preț să învingă, să impună propriul adevăr, dar pentru că nu suporta să nu facă o treabă pînă la capăt, socoti necesar să vorbească — evident, fără pic de chef — despre chestiunea concretă care dezlănțuise ruptura.

— N-am rămas pentru puștoaica asta, nici vorbă, aș vrea să fie limpede acest lucru ! declară, spre uluirea ascultătorilor săi. Nu vreau să spun că fata nu mă atrage mai mult decît s-ar cuveni și decît — aici, pentru prima oară de cînd vorbea, surîse, fermecător, destins, la fel ca înainte — merită ! Ajung și-acolo, pentru că și voi, văd bine, abia așteptați ultimul cuvînt al inculpatului, ce crede criminalul despre victimă, pasionantă chestie ! De fapt victima despre criminal ! mai spuse și izbucni în rîs. N-am plecat, pentru că nu voiam să plec împreună cu el ! preciză, revenind la gravitatea pentru foarte scurtă vreme abandonată. Și, ca să fiu cinstit, deși asta nu-mi prea face cinste, dar adevărul mă obligă, nu voiam să-l

liniștesc, nu voiam să-l împiedic „să se desfășoare“ la București, nu vreau să-l recuperez, ci să-l pierd pentru totdeauna, mă tem că, dintr-un motiv, ori într-o împrejurare, prietenia noastră s-ar putea reface. Dacă e adio, atunci adio pentru totdeauna ! declamă Eremciuc. Cu inima strînsă, — preciză brusc întristat — dar, sper, e strîngerea de inimă a unui chirurg care n-are încotro ! Și-acum, drama pasională, căci fără ea, se pare, neînțeleșul devine și mai neînțeleș !

— N-are rost ! propuse, crispat, Bujor Niculescu.

— De ce ? Începi să te temi că dreptatea e de partea mea și nu vrei ca Niculae să piardă orice șansă ? Trebuia s-o facem respectîndu-l pe „audiatur et altera pars“ ? El așa a procedat ? !

— El așa ar fi vrut să procedeze ! trebui să recunoască Bujor Niculescu.

— Pe dracu ! Sau, mă rog... Să tac, deci ! De ce, frate, să tac ? ! Ar însemna că-mi suport în tăcere, etc., și nu vreau ! De fapt, esențialul l-am și spus : frumușica asta mă atrage grozav, rămîn doar detaliile și amănuntele picante ! Da, eram dispus, văzîndu-i împotrivirea, așîțat de acest prostesc refuz, să-i cer mîna ! Să mă, — ce dramă, — căsătoresc, cu o duduiță care nu mă merită ! Dacă ea face fasoane, este oare cazul să mă pun și eu în fason ? ! Iertați-mi stilul popular ! De ce să mă cobor la mintea ei, ca să spun așa ? ! De vreme ce știu exact ce fac și de ce fac, sînt liber atunci, nu-i așa... Mă rog, voi doi aveți dreptul să vă speriați !

— De ce nu i-ai explicat și lui ? spuse Cora.

— Ca să fie în regulă, vrei să spui ! Uite, pentru că mie nu mi se părea că trebuie să-i explic celui mai bun prieten, pentru că el, care mă cunoaște de-o viață, este dator să priceapă ! Și pentru că exagerările lui mă scoteau din sărite. E clar ? ! I-am explicat la început ! adăugă, într-un tîrziu, cu voce scăzută.

Urmă o lungă tăcere, pe fondul căreia se deslușiră limpede zgomotul tacîmurilor adunate pe tăvi, șoaptele personalului din restaurant, clinchetul paharelor, smiorcăiala unui sugar, pocnetul dopurilor de la sticlele de bere, iar undeva în depărtare, informațiile transmise la difuzor, cam tot ce existase și pînă atunci fără a fi perceput de vreunul din cei trei, prinși de conversație. Deși începeau să resimtă consecințele apăsătoare ale călătoriei

la Eforie și ale întâlnirii cu Eremciuc (omul care știuse mereu să-i facă să se simtă bine), Cora și Bujor Niculescu nu-și trădau nici regretul, nici nerăbdarea de a pleca. Celălalt observă însă starea lor și își asumă răspunderea de a-i elibera, fără să-și ascundă nemulțumirea datorată faptului că nu izbutise să-i convingă de adevărul său, dornic acum să accentueze reaua impresie produsă de justificările lui :

— Întrebări ? Ei, dacă nu sînt întrebări, atunci să considerăm încheiate discuțiile la primul punct și să trecem la următorul : Cum vi se pare noua locuință ?

— Destul de bună, îngăimă Bujor Niculescu, surprins de această întorsătură a conversației.

— Extrem de proastă. Își făcu Eremciuc cunoscută opinia. Drept care, la noapte voi lipsi de-acolo. Sper că absența mea n-o să vă deranjeze. Rămîn aici, voi dormi la Crizantema, care, trebuie să vă informez, este în întregime liberă și probabil va rămîne așa încă un număr de zile pînă la perfectarea formalităților de predare.

Era rîndul Corei să-l privească uluită.

— Iartă-mă, draga mea ! spuse Eremciuc, de această dată cu multă căldură. N-aș vrea să răstorn, îți jur, imaginea romantică a îndrăgostitului fără speranță și fără întoarcere, nebun de pasiune, imagine de dragul căreia numai tu singură ai fost, cel puțin pînă acum, în secret, de partea mea. Tocmai tu, care, sînt absolut sigur, detești structural dezordinea sentimentală și relația de suprafață datorită căreia omul plutește în bătaia tuturor valurilor, spre deosebire de acești farisei și cabotini, trecuți prin felurite lunecușuri penibile, avînd doar grija ca vanitatea lor să nu fie în suferință, ori măcar suferința să nu devină publică, tocmai tu, cum e și firesc, m-ai înțeles și nu m-ai condamnat. Condiția ta, nerostită, a fost autenticitatea nebuniei. Ei bine, condiția aceasta n-a fost încălcată, pînă acum, știi bine că n-aș putea să te mint ! Voi dormi în adevăr acolo, dar fără voia gazdelor. Am să mă cațăr pe undeva, namila pe care o vezi, am să intru la etaj printr-o fereastră deschisă pentru aerisire și-am să rămîn într-o cameră încuiată pe dinafară. O senzație de destrămare, eliberatoare însă ! Ceea ce nu-ți promit însă... nu știu cum să mă exprim... pe scurt, n-am să lipsesc nici o zi de la institut din această pricină, nu sînt

capabil să merg atât de departe ! încheie Eremciuc, cu un surîs fermecător.

Văzînd că cei doi nu reacţionează în nici un fel la peroraţia sa, deveni iarăşi sobru, apoi, după o scurtă pauză, îi făcu lui Bujor Niculescu următoarea comunicare:

— Poimîine în zori, înainte ca voi să vă treziţi, vin să-mi iau bagajele şi să dispar astfel, nevăzut, în neantul din care m-am ivit ! Ştiu că o să vă mai gîndiţi la mine, continuă el, ridicîndu-se ceremonios, ca şi cum întrevăderea acordată s-ar fi isprăvit, şi băgînd în buzunar nota de plată adusă de chelner pe o farfurie. Vreau să vă spun, acesta este cu adevărat ultimul cuvînt al acuzatului : Sînt nevinovat, domnule preşedinte ! La revedere.

Se înclină şi părăsi sala, nu înainte de a îndesa o bancnotă în buzunarul chelnerului, la fel de înmărmurit ca şi cei doi tineri rămaşi la masă.

— Îţi aminteşti, într-o seară, — spuse deodată, foarte însufleţit, Bujor Niculescu — după un film japonez, ne-am oprit în grădina unei cofetării, undeva în afara oraşului, era tare frig...

Cora dădu din cap, în semn că înţelege exact ce vrea el să spună. Aveau amintiri comune, la care se puteau raporta, dispuneau de un pact tacit la care îi putea raporta pe ceilalţi, fără a trebui să se grăbească să tragă concluzii pentru că ei rămîneau, oricum, împreună.

— Poate că nici coniacul acela n-ar fi nepotrivit, spuse în glumă, emoţionat însă, Bujor Niculescu şi, fără a aştepta confirmarea Corei, se întoarse şi-l chemă pe chelner.

Fierbinţeala orelor de plajă, discuţia, deloc liniştitoare, cu Eremciuc, cupele cu alcool, drumul înapoi, într-un autobuz plin, pe o şosea încinsă, în orele toride ale după amiezii, absenţa duşului excelent cu care-i răsfătase vila Crizantema, praful din oraş, toate acestea făcură ca, odată intraţi în camera lor, să se prăbuşască amîndoi pe canapea, transpiraţi, murdari, obosiţi, respirînd cu greu, iritaţi de mirosul de mobilă veche şi de vopsea. După ce zăcură astfel vreo zece minute, îşi mai reveniră, dezbrăcără veşmintele umede şi-şi reluară, cu degajare, costumele de baie, deschiseră larg fereastra dinspre curte şi uşa de la holul cu dulceturi şi-apoi se îndreptară, plini

de încredere, spre cișmeaua din curte. Întorși în cameră, constatară că nici un curent, nici o adiere nu înprospătase, cît de cît, aerul înăbușitor, din cameră și-atunci, jenați și de gîndul că umblă despuiți în plină lumină, sub privirile indiscrete ale vecinilor și trecătorilor, închiseră fereastra și o acoperiră cu draperiile groase. Înprospătați de apa rece și înfiorați de întuneric, de propria goliciune și de liniștea deplină care se instalase, se așezară intimidăți pe covorul răcoros, sprijinindu-și spinările de marginea canapelei și, absorbiți de temeri nedesluite, încăperea li se păru iarăși plăcută, beneficiind de acel halou misterios, al plasării în necunoscut pe care-l remarcase Cora dimineață.

Bujor Niculescu acoperi cu palma unul din genunchii fetei și spuse în același timp, voind parcă să-și învâluie gestul cu o frază neutră :

— Ceva dreptate avea și Eremciuc !

— Bineînțeles ! răspunse Cora automat, fixîndu-și privirea pe degetele tînarului, de teamă că altfel mușchii piciorului ei vor tresări, de împotrivire.

Nici unul nu găsi vreo continuare firească acestui dialog. Bujor Niculescu începu să se foiască, s-ar fi zis în căutarea unei poziții mai comode, păstrînd însă degetele încheștate de genunchiul Corei, în vreme ce fata, nemișcată, îl urmărea cu încordare. Tînarul tînjea după mîngîierile delicate și persuasive, care ocupaseră, își dădea prea bine seama, un loc decisiv în iubirea lor și în absența căroră era stînjenit și neîndemînatec. Corei, era la fel de evident, îi pierise curajul și inițiativa ; se simțea amorțită, îi reveniseră teama și suspiciunile ; își dădea în același timp seama cît de nepotrivită este așteptarea ei țeapănă.

Închizînd ochii ca să-și alunge nesiguranța și neli-niștea, atît de stingheritoare în aceste momente, Bujor Niculescu se aplecă și își lipi buzele de celălalt genunchi al Corei, sprijinindu-și totodată obrazul de propria sa palmă aflată alături ; voia parcă s-o ferească pe fată de bruscarea prin care asemenea gest ar fi putut să-i pară prea îndrăzneț ori posesiv. Dar pielea fierbinte și mătă-soasă a coapselor lipite, pe care vîntul și soarele nu reușiseră s-o asprească, dimpotrivă o subțiaseră pînă la transparență, laolaltă cu mireasma de săpun fin, pătrunsă, neverosimil, în adîncul mușchilor, dar și tresărirea suav-matură cu care gestul său fu întîmpinat, avură un efect

de șoc asupra simțurilor sale nepregătite. Cu o lăcomie pe care nu mai reușea s-o stăpânească, el începu să-i sărute coapsele dezlănțuit și pătimaș, apoi cuprinse trupul Corei, petrecându-și un braț sub cupele genunchilor și celălalt în jurul șoldurilor, strângînd-o pe față aproape frenetic și, ridicînd-o de pe podea, o lipi cu totul de pieptul său. Era o senzație de bucurie intensă, toropitoare, ce nu semăna prin nimic cu ce se obișnuise el să socotească îmbrățișarea unei femei, ceva cu desăvîrșire firesc și necesar, liniștitor și durabil, ceva care-l făcea să uite nu doar crisparea descurajantă dinainte, ci chiar să uite să respire, să uite, de fapt, întreaga-i alcătuire fizică, să se simtă dezlegat din chinga, mereu prezentă, a propriilor săi mușchi. Pentru prima dată de cînd se știa, cine știe dacă nu și pentru ultima, avu impresia că sufletul său capătă corporalitate, se substituie simțurilor și gîndurilor, acționează și hotărăște în locul lor. Dacă fericirea există, desigur așa trebuie ea să arate, asemeni unei nebănuite aspirații desăvîrșit împlinite, în clipa cînd sunetul pur al vocii lăuntrice îți șoptește cu fermitate că merita să te naști și să fii.

După cît timp se dezmetici ? ! Dar și revenirca pe tărîmul lumii cunoscute se produse cu deplină ușurință, dintr-o dată, ca dintr-un vis uimitor din care nu-ți amintești nimic precis ci doar faptul că a fost vis. Acum, brusc, e aievea, nici o linie de demarcație nu separă clipa aceasta de cea anterioară. Deosebirea e doar că acum, iată, remarci din nou mișcarea pleoapelor, bătaia inimii, ușoara amortire din vîrfurile unui deget. Cora era întinsă pe pat alături de el ; îndrăzni s-o atingă, s-o mîngîie cu infinită recunoștință ; fata nu se clinti. O auzi cum respiră, ușor, egal. Se ridică, sprijinindu-se în coate, se oglinzi în lumina nemișcată a ochilor ei, se întinse iar și își lipi pleoapele.

Integrîndu-se perfect universului în care ei se izolaseră, un vag miros de vanilie se ivi, pansîndu-i nările. Îi simțiră amîndoi deodată, iar Cora surîse încîntată, ca și cum o binecuvîntată presimțire i s-ar fi împlinit ; degetele ei subțiri, răcoroase atinseră genunchiul tînărului și astfel imaginea iubirii se rotunji convingător și armonios. După o vreme, mircasma de vanilie se accentuă, penetrantă, înțepătoare, caldă, deloc supărătoare însă din pricină că le aducea aminte de prăjituri, biscuiți și creme din copilărie, de neasemuita înghețată cu acest nume, cea mai

răspîndită, cea mai ieftină, pe care o purtau, în cărucioare cu două roți, de fapt niște roabe vopsite în bleu, bărbați cu tichii caraghioase apăruiți chiar în mijlocul terenurilor de joacă, precum și de batoanele — crenguțe de arbori exotici — păstrate cu sfințenie, în borcane cu capac înșurubat, pe rafturile înalte ale băcăniilor demult pierdute în ceață.

Firește, mirosul li se părea acum prea dulceag, prea dens, excesiv de pătrunzător, ca și cum li s-ar fi servit prăjitura preferată în cantități făcute anume ca să-ți piară pofta de a le mai gusta vreodată. Dar acum ei erau maturi, și-o dovediseră dealtfel chiar în aceste zile și mai ales în orele din urmă, prin urmare puteau înțelege că, oricît de plăcută și de tulburătoare ar fi fost o senzație, împlinirea ei îți lasă totuși gustul, cumva amenințător, al prea plinului, iar avertismentul venit din afară avea izul unui joc didactic, un iz greșos pe care nu trebuia însă să-l iei în serios.

— E cam mult ! spuse Cora voioasă, ridicîndu-se din pat, subțire, albă și străvezie, iar tînărul privi, cu extremă incîntare, cum ea își aranjează — gest adolescentin — părul tuns scurt care-l supărase atît de mult.

Apoi fata îmbracă, direct peste piele, o rochie de plajă și porni spre cișmeaua din curte, lăsînd în urmă ușile deschise așa că Bujor Niculescu recepționează — ce sunet distins și discret aveau ! — curgerea șuvoiului în cana de sticlă și-apoi apa pe care Cora și-o turnă peste tot corpul în camera de-alături întrînd cu picioarele într-un uriaș lighean emailat.

— Să deschidem ferestrele ! îi spuse fata la întoarcere, așezîndu-se cu sfială pe marginea patului în care el o aștepta și răspîndind iarăși acea mireasmă de săpun fin, bine păstrată în pori. Cînd vii de afară, aici e o zăpușcală insuportabilă.

Bujor Niculescu ar fi vrut să se ridice și să desfacă neîntîrziat draperiile și ferestrele dar, curios lucru, un soi de stînjeneală copilărească nu-l lăsa să umble despuiat prin fața ei. Se foi în așternut, surprins de asemenea pudoare pe care-o credea definitiv dispărută și, în cele din urmă, convins că vorbele sale îi vor face plăcere, se adresă surîzînd Corei :

— Fii bună și dă-mi cămașa. Nu știu de ce, dar cu tine încerc niște temeri ciudate și...

— Cum adică : cu mine ? ! se miră fata.

— N-aş putea să explic prea bine, răspunse el după o evidentă ezitare.

Spre a nu prelungi dificultăţile momentului, se depărtă de Cora, coborî de cealaltă parte a patului şi-apoi, ocolind, ajunse la dulap şi scoase o cămaşă curată.

— N-am înţeles, să ştii ! spuse Cora.

Îmbrăcat acum şi aflat la distanţă, tânărul îşi recăpătase siguranţa de sine aşa că, îndreptîndu-se cu prosopul în mînă spre uşă, declară cu dezinvoltură :

— Cum să-ţi spun, sînt obişnuit cu femeile, îţi dai seama, nu-mi închipuiam...

Se răcori şi el cu apă adusă de la cişmea, se întoarse în încăpere şi deschise larg ambele ferestre ce dădeau spre curte.

— E de ajuns ? întrebă energic.

Cum nu primi răspuns, se așeză imediat lîngă Cora şi îi cuprinse în palme umerii fragili. Fata se feri, reuşind destul de uşor să se îndepărteze de el ; era semn de supărare, prelungind tăcerea dinainte, nicidecum obișnuita mișcare a sfiei.

— Asta-i culmea, spuse el izbucnind în rîs. Să te necăjeşti pentru asemenea fleacuri ! Chiar nu înţelegi cît de fericit sînt ? !

Iarăşi tăcere. Apoi, sub privirea sa uluită, trupul Corei se încovoie parcă umilit de o lovitură puternică.

— Am spus-o fără nici un gînd rău. Dimpotrivă ! Tu eşti neasemuită ! Eşti o minune ! Doar n-ai vrea să-mi confecţionez o ingenuitate de conjunctură ! adăugă după o pauză, întristat de o supărare ce începea să-i pară nu doar nemotivată. Ți-ar place să-ți ascund adevărul, un adevăr, la urma urmei, de la sine înţeles ? ! încheie el pe un ton în care răzbătea iritarea.

Nici o reacţie.

— Poate n-am înţeles bine, poate altceva te-a necăjit ! Hai, te rog, spune ! reluă tânărul. Îmi recunosc dinainte orice greşeală !

— Nu vreau să mă compari cu nimeni, se auzi în sfîrșit, ca de la mare depărtare şi ca după înfrîngerea unei mari rezistenţe lăuntrice, vocea indignată a fetei.

— Dar nici prin cap nu-mi trece ! se repezi el, superficial consolator.

— Nu-mi place cum vorbești, șopti ea.

— Mai bine ai ghici ce simt, decît să te bosumfli pentru cuvinte întîmplătoare ! Chiar vrei să ne certăm ? Tocmai azi ? !

Dar din nou, mîna de împăcare pe care i-o întinse fu respinsă. Atunci se retrase, ghemuindu-se în celălalt colț al patului, hotărît să aștepte consumarea crizei feciorelnice.

— Eu ar trebui să mă supăr ! constată amenințător, după o altă pauză. Ce căldură înăbușitoare, spuse apoi.

Brusc, valurile de aer fierbinte, încărcate de acel violent miros de vanilie industrializată, la care se adăuga acum și duduitul valțurilor, i se părură vinovate de supărarea Corei, de pălăvrăgeala lui, de insuportabila tensiune care se instalase în cameră.

— Dracul să-l ia, știa blegul acela de ginere cu haină de piele de ce trebuie să ne vîndă camera cel puțin pe trei zile, izbucni el cu o furie pe care nimic n-o putea potoli. Măcar să închidem ferestrele ! mai spuse, scos din sărite, și, fără a aștepta consimțămîntul fetei, se năpusti printr-un salt, asupra cercevelor, făcînd să zăngăne îndelung geamurile rău fixate.

Degeaba. Curînd aerul se făcu parcă și mai cald, irespirabil, în vreme ce insidiosul miros de vanilie părea să fi îmbibat mobila și covoarele, veșmintele, pînă și apa cu care tînărul încercă să se răcorească iar. Dispăruse, în același timp, orice soluție de schimb și astfel orice nădejde de rezolvare. Trebuiau desigur să plece neîntîrziat de-acolo, dintr-un loc însă în care fuseseră mai fericiți ca oricînd, și n-aveau curaj pentru asemenea ruptură sentimentală cu consecințe imprevizibile.

— Nu putem pleca acum noaptea ! Sînt aici și bagajele lui Eremciuc și... spuse, cu un soi de disperare, Bujor Niculescu, în vreme ce Cora continua să tacă, oarecum speriată de agitația lui, dar la fel de îndărătnică, ostilă oricărei discuții ce se îndepărta de neliniștea ei. Și măcar dac-ar fi vanilie veritabilă, dar e o păcătoasă de esență, un surogat, înțelegi, dozarea o face un tehnician pe jumătate adormit, la fiecare șarjă o găleată de vanilie, sau un butoi, sau o ceașcă, Dumnezeu știe ! se repezi atunci,

absolut inexplicabil, tînăru. Dar și bagajele lui Eremciuc sînt o piedică ! reluă el, strigînd. Îți închipui, să apară poimîine în zori, iar noi să fi dispărut cu lașitate, de parc-am fi șterpelit niște rufe ude de pe o frînghie, tiptil-tiptil, cuplul ideal, îți imaginezi ce hău, ce prăpastie se va săpa în sufletul lui de aur ! Nu se poate, nici vorbă ! încheie gîfîit, cu neclintită convingere.

Abia atunci, Cora își întoarse privirea spre el.

ULTIMELE SĂPTĂMÎNI

1

BURGHELE SE PLIMBA, DE UNUL singur — pe poteca bine bătătorită ce lega, avînd linia perfect semicirculară a lanțurilor unui uriaș pod de peste Dunăre, cele două povîrnișuri țuguiate — privind în răs-timpuri, absent, roata de oțel a telefericului, a cărei culoare grăbea vertiginos către negru. Șoferul aștepta, la fel de nepăsător, aproape de capătul drumului ce cobora spre Sinaia, fumînd, sprijinit de masca Volgăi verzi, de tip vechi, ce strălucea de curățenie în lumina înghețată a celor din urmă raze ale soarelui. Trecuse aproape o oră de cînd se ridicaseră amîndoi de la masa restaurantului, unde băuseră o cafea cu gust sălciiu, dar Nadia și însoțitorul ei încă nu apăruseră, măcar în zare, instalați pe scaunele telefericului. De cum ieșiseră la aer, constataseră scăderea bruscă a temperaturii, înghețul de fapt, astfel că Burghcele scosese puloverul gros pe care nevastă-sa, la plecare, îl abandonase fără vreo ezitare pe pernele mașinii, și-apoi urcase către locul pe care se fișia și-acum, grăbit s-o întîmpine pe femeie mai mult cu un gest de tandrețe — căci drumul pînă la Volga încălzită era foarte scurt — decît cu un veșmînt călduros. Șoferului nu-i trecuse prin cap să-l urmeze, să i se alăture cum făcea adesea, pentru că nici în fața oștilor cu cafea șeful nu-i adresase vreo vorbă, semn sigur că-l năpădise, probabil din pricina creștelor înzăpezite din jur, nevoia de singurătate. Așa că se despărțiseră fûră regrete și-acum așteptau, fiecare la locul și cu gîndurile sale, dar la fel de răbdători, momentul plecării spre casă. Dealtminteri, era destul de devreme.

leșind, foarte grăbit, de undeva din acareturile hotelului de la cota 1400, un bărbat solid, roșu la față, se îndreptă alergînd către poteca unde se afla Burghеле, venind pe o scurtătură cu siguranța unui obișnuit al locurilor.

— Tovarășe Burghеле, vă rog să ne iertați, dar la noi, ce să vă spun : n-ar trebui să se întîmple, se mai uită, să fim sinceri !, regulile ospitalității, adică luați cu treaba, mă rog, producția pe primul plan, întreținerea utilajelor, nu-i așa tovarășe director general, și investițiile, bată-le să le bată că ne-au scos peri albi, deci astea trei ar fi mai importante, însă, mai ales la noi, specificul unității ne pretinde și anumite îndatoriri de gazdă, unii le zic comerciale, posibil să aibă dreptate dar nu-mi place cuvîntul, alții : de protocol, unii, pur și simplu : de civilizație. În sfîrșit, conținutul e același. Ce contează însă este că nu ne-am făcut datoria, în speță eu, tovarășe director, știți ne-am obișnuit cu : noi, noi, dar cîteodată pluralul ăsta... Ca să vă spun clar : n-am știut că sînteți pe-aici pe la mine, căci dacă știam nu scăpați așa ușor, sîntem oameni cu obraz, știm ce și cum ! Pe scurt, doamna va fi aici în maximum cincisprezece minute, am luat toate măsurile, dealtfel programul nostru, ținînd seama de sezon, specificul !, este pînă la căderea întunericului, după aceea se pot produce accidente, adică nu există excepții, ci doar, dacă-mi permiteți numai reguli, care reguli, sîntem oameni de lume, au dichisul lor. Vă rog să fiți liniștit, doamna sosește imediat, am vorbit chiar eu la telefon, tovarășul inginer șef de asemeni, pînă atunci îngăduiți-mi să vă ofer un rom marinăresc, de-atîta timp dispunem !, iar data viitoare... Deși eu v-aș propune, s-o rugăm pe doamna să ne onoreze, poate rămîneți aici două-trei ore, avem condiții, în definitiv ar fi Predealul mai ceva dar data viitoare vreau să vă arăt, am și discutat cu băieții, sînt mulți care ne preferă sau, altfel spus, nu ne ocolesc deși la început sînt neîncerczători ! Poftiți, pe-aici vă rog ! Văzînd și făcînd, ăsta e principiul meu !

Burghеле îl lăsase să depene întregul text, fără să-l întrerupă, fără să dea semne de enervare din pricina acostării, așa cum proceda cu necunoscuții care obișnuiau să intre în vorbă cu excesivă dezinvoltură. Ascultase cu interes conținutul replicii și trecuse cu nepăsare peste nemulțumirea ce i-o producea rostogolirea încălecată a vorbelor, cauzată de dereglarea respirației, vocea spartă

de fumător înrăit și consumator de lichide reci, precum și ușoara demagogie a acestui interlocutor ce părea să știe „multe“ dar să nu dea pe față decît „puține“, cît se îngăduie. Îl plăcuse din capul locului, cînd îl văzuse alergînd spre el, cu pasul unui om care nu se înșeală, îl încîntase slugărnicia lui demnă și avizată, îl satisfăcuse, pe de altă parte, implicit, faptul că rețeaua de informații utile funcționase în cele din urmă, cu o întîrziere acceptabilă. De răspuns firește n-avea ce să-i răspundă, de altfel omul nu-i adresase nici o întrebare, să-l întrebe cine este nu era cazul și n-avea însemnătate, de aceea porni în direcția ce i se indicase, urmat respectuos de bărbatul care-i vorbise, privind însă în direcția cablurilor telefericului, așa cum înainte privise roata de oțel, nicidecum spre oamenii care se agitau în jurul său.

— Dacă doriți, putem vorbi din nou la telefon, însă, după părerea mea, îmbarcarea a avut loc !

Burghele își continuă netulburat drumul și abia cînd ajunseră în pragul uneia din intrările în clădire se întoarse spre însoțitorul său și-i spuse :

— Fii bun și trimite pe cineva cu puloverul acesta la mașină !

Omul preluă imediat obiectul, mestecă un „înțeles“ milităresc și se grăbi să facă un pas mare ca să poată deschide ușa în fața oaspetelui său. Cînd ajunseră într-o cameră — două canapele acoperite cu păături cenușii și o masuță cu nelipsita placă de sticlă groasă — se dovedi că veșmintul Nadiei fusese deja expediat, astfel că Burghele se îndreptă direct spre sticla mare de rom și turnă el însuși băutură în două din cele patru pahare aflate pe tavă. Însoțitorul, ai cărui obraji, la lumina artificială, deveniseră mai mult vincoși decît roșii, înțelese pe dată că directorul n-avea de gînd să dea curs și invitației de a rămîne acolo împreună cu soția și cu inginerul Niculescu. El așteptă ca Burghele să ia unul din pahare, apoi îl ridică pe al său foarte sus și spuse :

— Atunci, la prima ocazie ! Ibănescu, permiteți-mi să mă prezint ! adăugă, după ce sorbise o primă înghițitură, pocnind călcîiele. Un telefon și totul va fi pregătit. Toată cinstea !

— Parcă ne-am cunoscut, spuse Burghele după ce golise întregul conținut al paharului, dar fără a aștepta o confirmare căci propoziția n-avea decît rostul de a exprima o

satisfacție generală privind comportarea însoțitorului în întregul ei.

Și, în adevăr, celălalt răspunse înclinându-se, înseminat de bunăvoința oaspetelui :

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc foarte mult !

Asemenea exactă pricepere a limbajului, laolaltă cu interpretarea subtilă a informațiilor deținute (căci era limpede că știe ce tip sucit, dificil, distant era musafirul) îl făcu pe Burghel să toarne încă un rînd.

— E mai plăcut aici decît acolo, în bătaia vîntului ! Iși îngădui gazda să constate, în urma acestei noi dovezi de încredere, voind desigur să gîdile vanitatea bărbatului despre care auzise multe lucruri demne de luare-aminte de la colegii săi din Predeal, aceștia din urmă beneficiind de informații direct de la sursă. Eu, la bază, am fost schior de performanță ! mărturisi el, întristat că trebuie să recurgă la acest amănunt biografic, supărător poate pentru celălalt, pentru a ajunge acolo unde intenționa ; o spusese în treacăt, așa cum se pomeneste despre un păcat de tinerețe. Dar știți, nu poți trăi toată viața, așa, ca un fluturaș ! Te însori, ai copii, cea mare e într-a treia, trebuie să-ți faci un rost, altfel ți-o iau toți înainte iar tu rămîi undeva pe margine, pierdut în mulțime, nu te știe nimeni după mine. nici tu nu cunoști lumea, te joci, zburzi, iar școala vieții, iertați-mi calamburul, nu poți s-o absolvi prin corespondență ! Tovarășul Diaconu mi-a și spus-o odată în față, știți că dumnealui e un om care... Ibănescule, zice, tu ai fi ajuns antrenor secund dacă nu te trezcai la vreme. Avea dreptate ! Ai fi ajuns, zice, să sprijini domnișoarele să nu cadă de pe schiuri și, cu astă ocaziune, ai fi pus mîna pe unde nu trebuie, asta ar fi fost satisfacțiile tale mic-burgheze. Erau mai mulți, rîdeau toți, rîdeam și eu deși cam strîmb fiindcă aveam un coleg de club care face sluj la fel de fel de puștoaice, deși i-am spus, bă, e risc mare, nu știi peste cine dai ! Îndrăznește să mă contrazici, zice tovarășul Diaconu desigur numai de formă. Să-l contrazic eu pe el cînd aveam caz clar ?, deși bineînțeles dumnealui doar prin intuiție fiindcă n-avea de unde să-l cunoască pe băiat, n-aveau culuar comun cum e o vorbă ! Nu l-aș fi contrazis oricum, eu îmi cunosc lungul nasului deși mă învîrtesc printre oameni de soi, dar m-a văzut așa, schimbat la față și zice : fie, te iert, văd că te-am atins la punctul sensibil. Om foarte civili-

zat, merită să te-arunci și-n foc pentru el ! Se cere însă multă experiență în meseria asta a noastră, mulți o consideră ușoară, dar e ca un joc de șah, mășori de șapte ori înainte de a tăia odată, dar, mulțumesc lui Dumnezeu, am ajuns ca un calculator electronic, nu mă plîng. Oamenii din subordine mă iubesc, toată lumea e mulțumită de mine. Cea mai mare primejdie era aceea că vorbesc mult, așa e firea mea, la început căutam să tac, să dau din cap, dar în felul ăsta și eu eram stingherit și alții mă judecau sever : ce-o fi în capul ăstuia ? De ce să nu transform un defect într-o calitate ?, m-am gîndit atunci ! Am depus un efort uriaș, acum, cînd mă uit în urmă, mă ia amețea cînd văd peste ce prăpastie am sărit ! Dar pe copiii mei, vă jur, am ce-i învăța ! Ar mai fi două-trei minute, — spuse Ibănescu privindu-și ceasul asemeni unui șef de gară pe care nici un tren în trecere nu-l surprinde nepregătît — îngăduiți o cafea bună ? Nu vă întreb cum vă place, cunosc !

Ibănescu deschise ușa, șopti ceva către întunericul vestiarului, se întoarse rapid și umplu el însuși, de astă dată, paharele :

— Să vă fac o confidență, spuse el surîzînd sfios. Rom nu bea, mi s-a spus, nici să nu încerci, lasă-te păgubaș. Dar eu știu cînd să risc, în definitiv fără o surpriză n-ai cum să te lipești de inima omului ! În sănătatea doamnei ! propuse apoi, cu o binevenită bruschete căci cafelele tocmai erau depuse pe masă.

Cînd ieșiră și se apropiară de cabina telefericului, Nadia tocmai era ajutată să coboare, la un pas de șoferul Volgăi care, avertizat din timp, desfăcea puloverul cel gros. Ibănescu se retrase undeva în umbră, tăcut, zîmbitor, cu liniștea omului care-și vede vocația și priceperea confirmate.

— Nici nu știu ce să-ți povestesc ! E o frumusețe care te năucește ! se adresă Nadia soțului, îmbrăcîndu-și puloverul, fără să ia în seamă primirea desăvîrșită ce-i fusese rezervată. Îmi venea să mă rostogolesc prin zăpadă, sub pulberea aceea de stele care-ți sclipesc parcă exact deasupra capului ! spuse cu vocea copilărească - voluptuoasă ce-i fermeca odinioară pe toți cei din jur și care părea de neconciliat cu femeia uscățivă, cu trăsături asprite, făptura cu mișcări convenționale și cu obrazul lardat din belșug ce devenise acum. Ghinionul meu că eram

cu Bujor, vai, semănați ca două picături de apă ! spuse ea deloc supărată. Drept este că se lăsase o ceață groasă, nu vedeai la trei pași înainte, mi-era și cam teamă să nu mă trezesc într-o groapă ! încheie ea, pe un ton potrivit împrejurărilor și vârstei, luându-l pe Burghеле de braț.

Înainte de a părăsi clădirea telefericului, acesta din urmă privi o clipă în direcția unde se retrăsese Ibănescu, îngăduind omului să se incline discret în semn de rămas bun. În spatele fostului schior de performanță, o femeie în vîrstă, cu halat albastru, tocmai întindea o ceașcă aburindă lui Bujor Niculescu, încîntat de atenția pe care, era convins, directorul său i-o purta.

„Cei sau țuică fiartă ? !” se întrebă, cu reală curiozitate, zîbind, Burghеле. Apoi, probabil din pricina remușcărilor generate de refuzul ofertei de a rămîne acolo încă o oră, se aplecă spre Nadia și o întrebă :

— Nu vrei să intrăm o clipă să te încălzești ?

— O, am luat măsuri preventive ! îl asigură ea. Uitasem și puloverul, n-aveam încotro, trebuia să beau un pahar de coniac. Sînt perfect blindată !

— Niculescu știe să se poarte, observă Burghеле.

— Oh, da, recunosc ! spuse Nadia. E un tip rece, dur, țeapăn, după gustul meu, — adăugă femeia această sumară caracterizare subiectivă ce s-ar fi potrivit s-o adreseze altui soț — dar merită toată încrederea. Parcă nici n-ar fi tînăr ! încheie ea, așezîndu-se pe bancheta din spate a mașinii în vreme ce Burghеле străjuia alături, ținînd între degete mînerul portierei.

— Mulțumesc, se auzi tocmai atunci vocea lui Bujor Niculescu, ce se apropia de automobil cu pas grăbit.

Fără să răspundă privirii mirate a soției sale (în adevăr, de unde să știe ea de existența lui Ibănescu ?), Burghеле închise cu grijă portiera și se urcă alături de șofer. După ce Niculescu se așeză lîngă Nadia și o boare de țuică cu scorțișoară se răspîndi în interiorul mașinii, Burghеле spuse, satisfăcut, fără să se întoarcă :

— Și eu îți mulțumesc.

În clipa următoare, Volga se urni fără grabă, intrînd direct în panta de coborîre.

— Chiar, nici n-am apucat să-ți mulțumesc pentru gentilețe, ai fost extrem de receptiv vizavi de capriciile mele de adolescentă întîrziată ! se grăbi să adauge Nadia,

atingînd cu vîrful unghiilor, ca o promisiune de zgîrietură erotică, mîna tînărului.

A fost, s-ar zice, singura amenințare directă. Apoi, tot drumul, prelungit de aglomerația de pe șosea din scara de duminică dar și de ceața aburindă coborîta din munți. Nadia continuase să sporovăiască de una singură, deloc deranjată de tăcerea nesmintită a celor trei bărbați care-i alcătuiau anturajul. Șoferul supraveghea, ușor aplecat înainte, stopurile chinuite ale autobuzului din față, mereu scîrbit de neputința de a depăși peretele albăstrui, înalt cît cerul. Pe Burghеле, nimic din ce spunea nevastă-sa nu-l interesa, dar în așa măsură încît nici un răspuns monosilabic, nici o întoarcere a privirii, de formă, din întîmplare, nu i s-ar fi putut reproșa pînă la capătul călătoriei. Cît despre Bujor Niculescu, dimpotrivă, tăcerea lui profundă venea din excesul de curiozitate, de participare, pentru că întreaga pălăvrăgeală a Nadiei, subiectele în sine, trecerile dintre ele, comentariile, rîsetele, oftatul, scurtele tăceri, totul se învîrtea, pe-aproape ori pe departe, în jurul întrebărilor, obsedante pentru el, privitoare la comportarea femeii acolo sus, după coborîrea din scaunul telefericului, la premisele și consecințele acestei comportări.

Plecaseră, el și Burghеле, în Volga verde a directorului general, sîmbătă dimineață spre Brașov, pentru perfectarea unor livrări de utilaje pentru transport ; se apropia momentul cînd soțul Nadiei avea să se despartă, după cum toată lumea știa și comenta cu însuflețire, de combinatul în care intrase ca inginer stagiar — morfolind noroiul primelor ceasuri ale marelui șantier de construcție — și pe care urma să-l părăsească în plin apogeu, un grup de uzine perfect puse la punct, solid și prestigios ; ajunsese, de nici un an, în vîrful ierarhiei, ceea ce îi îngăduia să plece cu fruntea sus spre noi confruntări. N-ar fi trebuit să-l ia tocmai pe el, șeful producției, ca însoțitor ; erau destui cei care se ocupau, pe diverse trepte ale răspunderii, de chestiunea ce făcea obiectul deplasării. Dar, dincolo de încordarea crescîndă a relației lor, Burghеле îl invitase anume, ca unic însoțitor, pe Bujor Niculescu, pentru a demonstra — doar nimic din ce făcea nu era lipsit de semnificație — că acesta e omul de care se socotește cu precădere legat în cadrul raporturilor oficiale, foarte întinse, ce le întreținea cu subalternii.

Abia pe drumul de întoarcere îl anunțase că intenționează să se oprească pentru câteva ore la Predeal, cine știe, încă nu se hotărîse, să înnopteze poate la hotelul de ale cărui avantaje Bujor Niculescu nu apucase să se convingă din pricina prelungirii vacanței la mare. Merita, era un hotel excelent, atrăgător și enigmatic, gîndit de un mare specialist în interioare, „are un duh al său, o armonie lăuntrică, un tip special de însingurare, simplă, neostentativă, ai să te convingi îndată“, îl asigurase Burghеле, pe tonul confesiunii. Cînd intrară în hol, căzuse, încă și mai greu de bănuît, întrebarea adresată portarului : „Nevastă-mea a venit ?“ Omul, uriașă mustață albă, îi răspunse cu un surîs învăluitoare. „Să urcăm *atunci*“, propuse Burghеле. Ce însemna : *atunci* ? Altminteri ar fi plecat, altminteri ar fi coborît, altminteri ar fi așteptat, altminteri n-ar fi știut ce să facă ? ! Bujor Niculescu devenise brusc extrem de precaut, de suspicios chiar. Parcă s-ar fi așteptat ca de după o cotitură să fie înșfăcat de doi indivizi mascați ori să i se agațe un porumbel de umăr. Urcară, reculeși, pe o scară largă, lipsită de solemnitate însă, pînă la etajul al treilea, ultimul, într-o atmosferă purificatoare, ce te elibera de încordare, de preocupările obișnuite. Preșul de pe trepte, balustrada, culoarea și mirosul pereților, intensitatea luminii, căldura plăcută, liniștea, acestea și încă ceva, dovedeau că Burghеле nu exagerase. Nu întîlniseră pe nimeni, dealtfel scara ocolea de departe obișnuitele coridoare cu uși, probabil în capătul opus exista un ascensor pe care cunoscătorii îl evitau. La ultimul etaj, despărțite de un persan gros, în culori stinse, doar două uși ; directorul se opri în fața uneia, i-o arătă tînărului pe cealaltă. Atît. Se pregătea să apese clanța, cînd Bujor Niculescu, dornic să destrame misterul, se văzu nevoit să se intereseze : „Dormim aici ?“ „Ți-ar displace ?“ „Nu, dar...“ „Fă un duș, întinde-te, te chem la telefon peste o oră !“ îl îndemnă directorul cu o voce contaminată de încîntătorul decor. „N-am pijama“ se găsi să obiecteze celălalt. „Nici n-ai nevoie“ spuse Burghеле la fel de binevoitor și dispăru îndărătul ușii la care se oprise. Cînd sună telefonul, susură de fapt, Bujor Niculescu n-ar mai fi plecat nici în ruptul capului. „Rămînem, se auzi vocea șefului. Dimineață la opt, te așteptăm cu o cafea fierbinte. Noapte bună“. Tînărul, desigur, se neliniști din nou : se simțea sechestrat, din motive necunoscute,

într-o încăpere de lux, de aceea se îmbracă repede și părăsi camera, tropotind cu multă rîvnă pe scara cotropită de tăcere. Se plimbă pe străzi, intră în magazine, petrece o oră la masa unui restaurant, ducînd pretutindeni cu el, în el, confortul acumulat, starea de „incognito” care-i pătrunsese, o simțea, pînă și în priviri. La întoarcere, se adresează, sigur de sine, portarului cu mustață albă : „Să fiu trezit la opt fără douăzeci !” I se răspunse cu acel surîs învăluitoare ce merita răsplătit cu aur. N-avea nevoie de pijama, s-o fi avut n-ar fi folosit-o. În lumina acestei constatări se gîndi la Burghеле, pentru prima dată de cînd îl cunoștea, ca la un bărbat care împarte așternutul cu o soție atrăgătoare. Dar dormi ca un prunc, se trezi ușor și, la opt, ciocăni la ușa vecinilor, destul de emoționat. Se îngrijorase zadarnic : micul dejun era servit în sufragerie, soții Burghеле erau în ținută de stradă, impenetrabili ca de obicei, ușa dormitorului era bine închisă. Nadia îl întîmpină amical, se ocupă de el ca de un musafir respectabil. Nu remarcase nimic deosebit la ea, poate doar un strat de fard ceva mai subțire decît acasă.

Plecară pe la zece, prînzul îl luară la Sinaia, apoi urcară pînă la cota 1400. „Hai să urcăm, noi doi, te rog !” se adresează Nadia tînărului, prinzîndu-l cu drăgălășenie de mîna și trăgîndu-l spre roata de oțel a telefericului. „Dumneavoastră nu mergeți ?” îl întrebă el pe Burghеле, din mers, dornic, n-ar fi știut să spună de ce, (vocea ei diavolească ! se gîndise apoi), să-l lase singur acolo. „Mă vezi așezat pe un scăunel din astea ? !” răspunsese acela, zîmbind.

— Nici n-aveai ce căuta acolo ! îl asigura acum, după ce Volga intrase pe șoseaua principală, Nadia pe soțul ei, cu voce dezmierdătoare însă, marcată de înțelegere deloc prefăcută pentru felul de a fi al lui Burghеле. Trebuia să merg eu mai întîi, să văd. Tu te pricepi, slavă Domnului, la altele ! Eu am descoperit și hotelul din Predeal, îl informă cu mîndrie pe Bujor Niculescu. Pe dinafară, un hotel ca toate celelalte, dar l-am adulmecat asemeni unui cîine de vînătoare. N-am schimbat mai nimic, poate doar cîteva fleacuri, mă laud însă pentru că nu dețineam nici o informație ! Acolo sus am să te duc la vară, sînt convinsă că o să-ți placă. Bineînțeles, pe jos, am ochit poteci miraculoase ! preciză ea și, lăsași, în ciuda a ceea ce știa, Bujor Niculescu n-o putu învinovăți de viclenie.

Pe drumul suspendat, Nadia continuase să debordeze impresii, într-un stil lasciv necunoscut tînărului — pof-ticioasă îmbrăţişare cu natura, — ce stîrnise în el o aştep-tare echivocă, mai ales că vedea, ca niciodată, trupul femeii răsucindu-se neînfrînat pe scaunul din faţa sa, dar în-dată ce ajunseră în vîrf, întregul joc erotic încetă brusc. Numai în raport cu el, însă. Abia atinse solul cu vîrfurile picioarelor şi se şi repezi spre cabana învecinată turnantei, dezinteresîndu-se cu desăvîrşire de însoţitorul ei. Bujor Niculescu o urmă însă alergînd, în virtutea unui magne-tism remanent, devenit prea curînd regretabil. Cînd ajunse la uşa de intrare a sălii de mese, o văzu pe soţia lui Burghеле îndreptîndu-se, fără măcar să privească în urmă, către bar, întîmpinată acolo, cu braţele deschise la pro-priu, de un individ în care tînărul recunoscuse iritat — fără a-şi da seama de la început de proporţia ce avea s-o ia întîmplarea — pe Bordeianu, maestru instructor la grupul şcolar. Sub privirea holbată a inginerului şef şi în chico-telile consumatorilor din local, căci acolo în vîrfurile munţilor funcţiona o tipică bodegă de cartier, chicotele iscate de uimirea ultragiată a tînărului, întîlnirea dintre cei doi îmbracă veşmintele unei satisfacţii reciproce imposibil de confundat. Bordeianu întinse imediat Nadiei paharul cu coniac pe care-l ţinea în mînă, iar femeia îl preluă fără umbră de mofturi, hohotind cu o familiaritate crispantă pentru privitor. Din păcate, Bujor Niculescu era prea departe şi deci nu putea auzi schimbul voios de replici. Fusesse o întîlnire dinainte stabilită ? Aşa părea ! Recă-pătîndu-şi controlul comportării, dar furios şi roşu la faţă ca un încornorat, inginerul se așeză la una din mese, aşteptînd întoarcerea Nadiei. După un chinuitor sfert de oră, hotărî să plece. Unde ? Acolo unde Burghеле îl aş-tepta, nu putea descinde de unul singur, ar fi dovedit o grosolanie din cale-afară. Să pornească la plimbare pe potecile înzăpezite ? Fără a o anunţa pe Nadia ? Dar dacă la întoarcere n-ar mai fi găsit-o acolo ? Clocotind de enervare, porni spre bar, căci nu exista ospătar ci doar o îngrijitoare ce aduna farfurii şi pahare într-un coş de răchită, manevrînd, în paralel, mătura şi făraşul. Îmbul-zeala îl ajută să obţină o cană cu vin fără să tulbure frenezia comunicativă a perechii ; drept este şi că cei doi nu prea aveau răgaz să privească în jur. După o ezitare, luă două pahare şi nu unul singur cum îl îndemnase in-

instinctul răzbunării. Vinul negru, băut pe nerăsuflăte, îi restabili echilibrul lăuntric. Nimic grav nu se întâmplase și, oricum, el n-avea nici un motiv de neliniște. Bine că se ocupase de pălăvrăgeala romanțioasă și de echivocul situației, reintrînd, senin, în terna relație socială cu nevasta superiorului : cucoana, n-avea decît, să se dea în spectacol ! Se simți dintr-o dată foarte bine, singur, cu gândurile lui. După o oră, Nadia încă nu-l căutase. Poate că se întîlniseră întîmplător și doar vederea unei mutre cunoscute, a unui tip lipsit de morgă, excitase nevoia de aventură a unei femei plictisite de gospodărie. Își aminti însă de petrecerea din sala cantinei, în scara cînd el însuși o descoperise pe Cora. Amintirea complexă îl tulbură grozav. Ce dizgrațios se agățase atunci nevasta lui Burghеле de gîtul instructorului butucănos ! Între timp se înregistrase episodul penibil, cu ecouri prelungite, din căsnicia lui Bădescu, episod în care, iarăși, maestrul școlar jucase un rol neclarificabil. Dacă Nadia îl informase pe instructor despre traseul excursiei de la sfîrșitul săptămîinii iar tipul îi făcuse — cunoscîndu-i gusturile — surpriza de a-i răsări în cale ? Hotelul din Predeal, cu tipicul său monden, discret și confortabil, țîșni impresionant printre gândurile tînărului. Sîmbătă dimineața acolo se consumase un adulter ca la carte, al cărui moț nostim era întîlnirea de azi. Vai ! Portarul cu mustață albă deținea cheia poveștii : cu ce surîs plin de subînțelepciuni îi întîmpinase la întoarcerea de la Brașov ! Dealtfel, Burghеле însuși nu fusese sigur că nevastă-sa îi iese în întîmpinare !

— Ei, ia spune — exclamă Nadia în vreme ce Volga verde staționa în fața unui pasaj de trecere feroviară, după ce mai întîi îl rugase pe șofer să închidă „blestematul de radiator, că sînt încotoșmănată ca un urs și arde cămașa pe mine !“ — cînd ne inviți la nuntă ? Aud că logodnica dumitale, superbă făptură, cunoști doar părerea mea și ai demult consimțămîntul meu pentru orice soi de acțiuni în această direcție, aud e un fel de a spune, știu sigur, că a fost repartizată la noi, de fapt va începe chiar să lucreze de la întîi ! Ei, nu te încrunta așa, știu că n-ai făcut nici o intervenție, ești curat ca lacrima. În această privință ! sublinie ea provocator. Ar fi bine să ai o asemenea nevastă, dar numai dacă te iubește, altminteri de ce să te căsătorești ! reveni Nadia, după o pauză, cu multă

convingere, indiferență la lipsa de ecou a judecății sale; la tremurul vizibil care-l cuprinsese pe vecinul ei de bancetă. Dar știi, după opinia mea, greu se lămurește o femeie, ea însăși, în această privință. Greu de tot !

În vreme ce acolo, în sala de mese a cabanei, Bujor Niculescu ajunsese la ipoteza limită, se trezi dintr-o dată cu instructorul Bordeianu, doar el (chiar el !) așezându-se la masa pe care o ocupase. „Vă salut respectuos, tovarășe inginer ! îl abordase acela cu naturalețe. Vin negru, puterea ursului !” Instinctiv, Niculescu se răsuci spre bar : Nadia nu se vedea nicăieri. Ar fi fost culmea să se intereseze unde se află ! Reuși să îngaima un „noroc” dezgustat. „S-a lăsat ceață groasă. Dar mie nu-mi pasă. Am de gând să înnoptez pe-aici pe undeva, luni dimineață am liber”, îl informă musafirul sau, la fel de bine, gazda. Bujor Niculescu îl privi cu o ostilitate pe care celălalt nu o mai putu suporta ; el se ridică fără a pretinde explicații (asta ar fi lipsit !) și părăsi cabana. Inginerul fierbea : de ce dracu așteptase mai mult de o oră ?”, putea să-și imagineze că Nadia va pleca oricum, când și unde va dori. Mult mai potrivit ar fi fost să dispară el primul ; n-avea decît să-l caute ea, doar întorcîndu-se singură jos ar fi fost nevoită să dea lămuriri. Oh, l-ar fi așteptat cu siguranță ! Totuși : unde dispăruse, doar nu face amor printre nămeți ! După alte cîteva minute, iat-o pe nevasta lui Burghеле, așezându-se, la fel de firesc ca și Bordeianu, pe scaunul din stînga lui Bujor Niculescu. (Instructorul îl ocupase pe cel din dreapta, astfel că perechea — agresivă sugestie — se refăcuse.) „Ce lipsă de civilizație, spuse Nadia. Dacă tot e restaurant, ar trebui să existe și un loc unde o femeie să-și poată reface fardul ! Ce părere ai, plecăm ? ! se interesă apoi, foarte voioasă. Să nu-l facem pe tovarășul director general să-și piardă răbdarea, mai spuse ea și, fără să aștepte răspunsul, se ridică și porni spre ușă, unde se opri și strigă : „Hai, dragul meu, grăbește-te !” Altceva nu se mai întîmplase, doar că Bujor Niculescu nu-și putu înfrînge acreala posomorîta, iar Nadia, exclamațiile romantice privind peisajul muntos.

Cînd Volga, cu arcurile ei solide, se urni odată cu autobuzul din față, și-apoi se legănă peste șinele pasajului feroviar, Nadia începu să rîdă „în pumni”, după o expresie mai veche, iar voca ei, mult scăzută, depănă

o dublă destăinuire care-i încheștă maxilarele lui Bujor Niculescu :

— De cîte ori trec pe dinaintea unei asemenea bariere, chiar și cînd sînt singură, nu pot să nu mă duc cu gîndul la farsa aceea... pare o scornire, dar nu este... tovarășa profesoară Bădescu alergînd despletită în noapte către o tragică întîlnire cu un marfar de pe o linie secundară, iar instructorul Bordeianu, un om de bine, un om de suflet care a vrut să ajute o colegă, înghețat de spaimă în micuțul său Fiat... pentru că, știți și voi, la o adică ar fi putut s-o pățească... cine să depună mărturie în favoarea lui dacă, Doamne ferește, ființa aceea disperată din pricina soacrei și a fiului ei, și-ar fi zdrobit oasele pe-acolo ? !

— Ar fi meritat s-o pățească ! nu se mai stăpîni tînărul.

— Îți bănuiam părerea, tocmai de aceea am și spus cu voce tare, altfel aș fi păstrat gîndul pentru mine... Vă văd atît de tăcuți, de mohoriți pe-amîndoi, trebuie să vă distrez cu ceva ! Îmi amintesc că noi doi am și avut un schimb de opinii cînd povestea era încă proaspătă, știu — știu că-l consideri vinovat pe...

— Ar merita-o și acum ! Asta voiam să spun ! preciză, debordînd de enervare, Bujor Niculescu.

— Nu înțeleg ? ! spuse Nadia, mirată — nimic mai mult.

— Ca un făcut — adăugă inginerul, scrișnind din dinți — m-am întîlnit cu individul în locanta din munți, s-a așezat la masa mea cu obișnuitul său tupeu... !

— Mda, l-am văzut, am schimbat și eu cu el cîteva vorbe, declară femeia cu naturalețe ca și cum chestiunea nu merita o mențiune specială.

„O oră și jumătate ! ! exclamă turbat, în gînd, bărbatul de lîngă ea. Numai că nu v-ați... ! Ce oroare ! Aveai nevoie de un capac nostim pentru o escapadă nerușinată și ești convinsă că am să tac ! ! S-a îmbătat, sigur s-a îmbătat, ar fi prea mult !“ își mai spuse, foindu-se întruna, gata să dea peste femeia care, cu asemenea grosolănie, îi călcase simțul demnității. „Dacă nu cumva sînt singurul în această mașină care nu știu pentru ce anume ai pornit-o cu telefericul în sus ? !“ tresări și el dintr-o dată în fața unei ipoteze prea tîrziu ivite, privind ceafa neclintită a lui Burghеле. „Au nevoie de spectacol, le plac spectatorii naivi, scrupuloși, care iau totul în serios !“ Înghițind, de astă dată pe calea imaginației, o a doua umilință, încă mai dureroasă, se simți după un timp, paradoxal, mai

liniștit, poate din cauză că tăcerea lui nu mai era exclusiv subalternă, nedemnă, ci se întemeia pe ambiții ceva mai onorabile. „Am să joc și eu în această piesă, am și eu vanități de interpret principal, m-ați pierdut definitiv ca spectator, satisfăcut de fotoliul ce i s-a pus la dispoziție !” Ar fi trebuit să spună ceva, să-și dea în vileag noua poziție, dar, vai !, nici o replică cu miez nu-i venea în minte.

Ocolind drumul prin oraș și intrînd pe o variantă în construcție a șoselei de centură, Volga ajunse surprinzător de rapid în fața intrării principale a uzinei. Burghеле coborî pentru a primi neîntîrziat, telefonic, raportul ofițerului de serviciu, iar Bujor Niculescu îl urmă cu aerul că nu poate rămîne alături de cineva care merită palme. Chicotitul Nadiei (oare nu-l înșela auzul ?) îi însoți plecarea. „Măcar Burghеле e un om de valoare, un organizator de elită, un ins care muncește în folosul celorlalți ! Dar ea ? !”

După ce ascultă raportul, cam lung pentru cît de puțin alarmant se dovedi, Burghеле spuse :

— Perfect, ți-l dau pe inginerul șef, este aici lîngă mine, are să-ți comunice dispozițiile ! Dacă mai apare ceva, în noaptea asta ne găsești pe amîndoi acasă la mine. Bineînțeles, nu ne deranjezi pentru fleacuri !

Îi întinse receptorul lui Niculescu și părăsi imediat ghereta paznicilor. Iarăși nepregătît (ce anume îi rezerva discuția nocturnă ?), tînărul trebui să facă un mare efort ca să priceapă ce voia vocea de la capătul firului. Se descurcă totuși, acum avea experiență !, întrebîndu-l energic pe interlocutor de ce nu s-a adresat șefilor de compartimente aflați în oraș.

— Să-și facă fiecare datoria ! încheie el, trîntind receptorul și transmițînd astfel în jos, pe linie ierarhică, o parte din neliniștea sa.

Cînd reveni lîngă mașină, constată că locul său fusese ocupat de Burghеле. Ocoli și se așeză alături de șofer.

— N-ați avut timp de la Brașov la Predeal ? ! o auzi spunînd, îmbufnată, pe Nadia, cînd porniră spre vilele coloniei de intervenție. Zău, prea te lași terorizat, dragă Bujor, bărbatului ăsta al meu îi place să-și dea importanță ! Noaptea, oamenii dorm ! încheie ea.

— Noi avem treabă ! replică, țeapăn, tînărul, cu irezistibilă poftă de a o contrazice.

Înveselit, Burghiele izbucni în râs.

— Am devenit o pasăre de colivie ! declară Nadia.

— Oh, v-au agitat zăpezile din munți ! observă sarcastic tânărul.

— Tocmai de aceea ! replică neîntârziat ea. Noaptea, oamenii dorm ! repetă, oarecum îmblânzită.

În vreme ce musafirul aștepta, tolănit în fotoliul de interpret principal la care râvnise, în biroul din locuința directorului, Burghiele își conduse nevasta în dormitor, înconjurându-i cu tandrețe umerii.

— Abia aștept să dansez la nunta dumitale ! îi comunicase Nadia oaspetelui, înainte de despărțire, strângându-i mâna cu bunăvoință, sincer surprinsă că tânărul nu vrea să accepte împăcarea. Nu-ți place cum dansez ? ! rîse ea.

— Ei, și-acum la muncă, spuse Burghiele, închizînd ușile de sticlă ce despărțeau biroul de hol și punîndu-și ochelarii. Iată despre ce e vorba !

Dar se opri, ciulind urechile. Ceva nu i se părea în ordine. Se ridică, aprinse lampa de birou, apoi un lămpădar de culoarea untului, din celălalt capăt al încăperii, apăsă întrerupătorul candelabrului. Părea mai mulțumit, asemenea unui regizor ce retușează soluția prea comună a maestrului de lumini.

— E o chestiune extrem de importantă, explică tânărului care-l urmărea nedumerit. Ce părere ți-a făcut Ibănescu ? se interesă după aceea.

— Ibănescu ? !

Musafirul își puse la încercare memoria, în căutarea vreunui lucrător din uzină pe care să-l suprapună numelui pronunțat de director.

— Cît erai acolo sus, n-ai primit un telefon ? îi veni în ajutor gazda.

— Nu, șopti tânărul, uluit.

— Aha, se declară satisfăcut Burghiele, deci nu cu dumneata a vorbit !

— Despre ce ? !

— Chestiunea este, cum ți-am spus, importantă și urgentă ! trecu celălalt peste aiuritoarea paranteză, aducînd un fotoliu alături de cel al tânărului și așezîndu-se. Iată, pe scurt, datele ! În preajma plecării tale în concediu ți-am pomenit...

— Despre asta îmi amintesc, îl întrerupse Bujor Niculescu încă preocupat de telefonul celui Ibănescu.

— M-am exprimat atunci cam ermetic, așa era situația ! se scuză gazda. Mi se propusese să trec director tehnic al centralei, dar am cerut un răgaz ca să reflectez, apoi iar un termen și încă unul. Nu-mi prea convenea, ca să fiu sincer. Am mai fost și altădată în preajma unei avansări în care ghiceam o capcană. Eram foarte tânăr atunci, impulsiv, gata să mă iau la harță cu toată lumea, era și altă perioadă, în timpul acela cred că tu te pregăteai pentru admiterea la institut ! surise el nostalgic.

— V-am mai spus : diferența de vîrstă dintre noi...

Era a doua oară de la începutul conversației cînd Burghelile îl tutuia, iar noul apelativ îl descumpănea pe Bujor Niculescu, îl făcea mai circumspect.

— Se poate, se poate ! E o privire foarte subiectivă, mă simt mult mai bătrîn ! explică, oftînd, directorul. Atunci, zic, pentru mine totul era nebulos, presimțirile funcționau din plin, judecata veghea în umbră. Luam hotărîri în funcție de... nici nu prea aveam de unde alege... altfel stăteau lucrurile. Deci, director în administrație nu mi se pare potrivit pentru mine. M-am gîndit să te propun pe tine, tu ai urmat altă cale, ai prins altă perioadă, ești altă fire, contactul direct cu oamenii te... stingherește ! găsi Burghelile cuvîntul, după un plescăit de buze. Fără acest contact, în schimb, eu nu pot, nu mai pot, supraviețui, după cum ai observat. Dar dacă mai tîrziu voi obosi, voi rîvni trecerea în alt tip de existență ? m-am întrebat. Ei, acum, situația s-a complicat și s-a simplificat în același timp ! izbucni el, cu o voce plină de dinamism. S-a decis deschiderea șantierului la un combinat uriaș, noi, cu orgoliul nostru de vîrf de ramură vom rămîne în cîțiva ani niște dulci copii ! Vezi, este aceasta o nouă, a treia, să zicem, perioadă. Vrei să te înhami tu la treaba asta ? mi s-a spus, după ce mi s-a pus proiectul în față, un proiect care, crede-mă pe cuvînt, mă buimăcea. Vreau, am răspuns pe loc pentru că era varianta cea mai potrivită pentru unul ca mine, ca și cum mi s-ar fi injectat o soluție de întinerire ori s-ar fi croit pentru mine un drum anume. Aveam nevoie ca de aer de ceva, pe măsura mea, cu care să mă iau la trîntă, o întrecere athletică ! Ei bine, la întîi plec, îmi mut biroul într-o baracă ! Te întrebi dacă-mi puteam permite să

refuz ! schimbă el tonul, iar ochii îi licăriră ironici. Nu ! Sînt lucruri pe care nu mi le pot permite, nu mi le voi permite nicicînd. De pildă : să nu-mi trăiesc viața, s-o trăiesc pe a altuia ! Așa se pune problema, din acest punct de vedere, totul e limpede. Va fi greu, prea bine, va fi foarte greu, cu-atît mai bine ! Am încheiat acest capitol ! anunță el, inspirînd adînc. E rîndul tău acum. Ar exista, deci, trei variante ! spuse Burghеле, sprijinindu-și spinarea de fotoliu, pregătit pentru o expunere metodică. Să rămîi aici, în locul meu, ar fi prima, să reiau discuția privind postul din centrală și să te propun acolo, a doua cu avantajele și servituțile ei, iar a treia, să te muți împreună cu mine în baraca despre care ți-am vorbit !

— Îmi pot permite să refuz ? glumi tînărul, din dorința de a cîștiga timp.

— Numai conform principiului meu, răspunse îndată Burghеле.

— Deocamdată nu mi s-a propus nimic !

— Ba da, să pleci împreună cu mine. Îmi alcătuiesc o nouă echipă, un nucleu, desigur că-mi pot alege cîțiva oameni de care am neapărat nevoie, chestiunea e simplă. Celelalte variante : posibile ! Sînt consultat !

Bujor Niculescu tăcea, Burghеле aștepta răbdător.

— Merg. Vreau să merg.

Burghеле își prelungi parcă așteptarea neutră, dincolo de momentul înregistrării răspunsului. Începu să ciocănească ușor brațul fotoliului, se ridică apoi și porni să se plimbe prin cameră.

— Să explic de ce ? întrebă tînărul, urmărindu-l cu încordare.

— Nu.

Burghеле continuă să se plimbe, după care se apropie de birou și se așază pe scaun. Își scoase ochelarii. Avea aerul că regretă modul tranșant în care procedase, influențînd hotărîrea celuiilalt.

— Mda, s-ar putea să fie totuși mai bine ! declară în sfîrșit, lăsînd încă musafirului posibilitatea retractării. Sînt surprins ! mărturisi el zîmbind, după o altă pauză. Să explic de ce ?

Punerea între ghilimele a ultimei propoziții nu-l dezarmă pe Bujor Niculescu.

— Vă rog, spuse cu fermitate. Altfel, mă tem că n-am să aflu niciodată.

— Pur și simplu nu-mi închipuiam că vei renunța cu asemenea ușurință la postul de director tehnic. Sper că n-ai făcut-o... de dragul meu, m-aș simți, în acest caz, foarte... stingherit ! Dacă fidelitatea, sau oricum altfel ai vrea să numești această legătură, a fost determinantă. mă simt dator să te dezleg, să te rog chiar să-ți întinzi aripile pentru un zbor independent, convins fiind că eu aș trăi atunci o mare satisfacție ! Nu-i așa : dascălul care se vede întrecut de învățăcelul preferat ? ! Pentru că, nădăjduiesc că ai înțeles, ar urma să fii șeful meu, al nostru, unul din șefi. Poate te sperie perspectiva ! Atunci, îngăduie-mi, iarăși, să te asigur, cu lealitate, de întregul meu sprijin, lipsit de rachiună, lipsit și de nesuferitul spirit subaltern...

— Când v-am întrebat dacă e cazul să vă explic, m-ați oprit. Lansați acum tot felul de interpretări, care-de-care mai surprinzătoare ! Dar și inexacte ! sublinie Bujor Niculescu, încălzind cu un zîmbet, forțat din păcate (răcind, atunci ? !), frazele agresive. Și-apoi, repet, deocamdată n-am ce să refuz, de vreme ce nimeni nu mi-a propus ! Așadar, voiam să spun că mi-ați prezentat ipotetica avansare spectaculoasă, în mod indirect, dar din context reieșea foarte limpede, ca o soluție convenabilă unui infirm. N-ar fi nimic, — stăvili cu un gest încercarea lui Burghеле de a-l întrerupe — numai că această prezentare corespunde într-un fel, în momentul de față, propriei mele convingeri. Vreau prin urmare să merg într-un loc în care să beneficiaz de avantajul de a porni odată cu ceilalți, să fie un start în condiții de egalitate. Vi se pare nefiresc ?

— În măsura în care opțiunea confirmă aceeași, să-i zicem, infirmitate, îndrăznesc s-o consider nefirească. Nu condițiile au fost de vină, după părerea mea. Poți dobîndi orice, cu condiția să ai înzestrarea necesară. Împrejurările ți-au fost deosebit de favorabile !

— Nu pot, nu sînt capabil deci ! replică tînărul iritat. Atunci de ce mă chemați dincolo ? !

— Pentru că ai ceea ce mie îmi lipsește. Stinghereala aceea e complementară naturaleții mele. Amîndouă împreună pot da rezultate excelente !

— Dar m-ați criticat cu severitate pentru asta nu demult ! se opuse, cu încăpăținare, Bujor Niculescu.

— Oh, complici inutil, luat de șuvoi ! Ceea ce îmi confirmă opinia ! Te-am criticat și probabil te voi mai critica. Asta nu înseamnă că nu-mi dau seama de valoarea unui defect aparent !

— Mi-e cu neputință s-o consider, de-a pururi, o calitate !

— Ți-aș cere prea mult, spuse Burghеле. Consideră-l un defect util.

— Nu e logic : util și aparent fac parte din sfere deosebite.

— Ne îndepărtăm de subiectul care ne interesează, văzînd cu ochii. Și n-avem timp pentru așa ceva. Bănuiam că vom avea o discuție de durată, nu știam însă că se va îndrepta pe acest făgaș ! Chestiunea se pune în felul următor : dacă pleci împreună cu mine, avansarea ta ulterioară dispare dintre variante. Postul va fi ocupat, iar eu nu voi mai fi consultat. La mine poți însă veni oricînd după aceea, indiferent de motiv. Mă voi îngriji atunci ca pasul respectiv să nu te dezechilibreze.

— Dar voi pierde startul în condiții de...

— Să lăsăm fleacurile ! Voi încerca să fac pentru dumneata, oarecum împotriva voinței dumitale, ceea ce mi se pare că ți se potrivește și este mai avantajos !

— De ce au mai existat atunci variante ? se interesă moale Bujor Niculescu, neliniștit de dispariția bruscă — ca și de apariția — aceluși „tu“.

— Eram convins că alegerea va fi una. Variantele trebuiau doar s-o pună în valoare pe cea mai bună ! Am greșit ! Dacă mi-ai fi spus că preferi să mergi cu mine, de dragul meu, am mai fi discutat. Dar așa...

— Ați așteptat această motivație sentimentală ? !

— Am așteptat pe dracu ! Noapte bună !

Se ridică, musafirul se ridică odată cu el, extrem de dezorientat, neștiind dacă acela de care se desparte, după o atît de ciudată conversație, îi este sau nu prieten, îi vrea sau nu binele.

— Așadar, tu zici că n-ai vorbit cu Ibănescu, reluă dintr-o dată Burghеле pe un ton extrem de amical, revenind la acel „tu“ discontinuu. Nadia, cînd am condus-o, spunea de asemeni că n-a chemat-o nimeni la telefon. Verificare de prisos, altminteri : ce știe unul, știe și celălalt.

lalt ! Ați fost prin urmare văzuți împreună de cineva care vă cunoștea, iar acel cineva s-a grăbit să-l informeze pe Ibănescu, ținându-l apoi la curent cu fiecare din mișcările voastre. Excelent ! constată Burghela cu mare satisfacție. Există mulți care ne știu, fără ca noi habar s-avem cine sînt ! încheie el plin de voie bună și-i făcu musafirului cunoscutul semn de ospitalitate : „Poftiți. După dumneavoastră !“.

2

ERA, AȘADAR, DUMINICĂ ȘI CORA încă nu-l întâlnise pe Bujor Niculescu. Luni, întîi octombrie — informațiile Nadiei erau exacte — avea să înceapă lucrul la laboratorul unde își pregătise proiectul, dar ea sosise de vineri dimineață. Îi telegrafiasse desigur tînărului și, în ciuda îndelungatei pauze înregistrate în relația lor, era sigură că Bujor Niculescu o va aștepta la gară. Alesese anume un tren care să ajungă în zori, pentru ca el să nu fie cumva împiedicat de treburi s-o întîmpine, dar și din pricină că la ora aceea, înainte de a se lumina, reziduurile supărării, care marcase despărțirea din vară, aveau mai multe șanse de a se risipi. Vai, tînărul nu gîndise la fel ! Această obtuzitate o întristase amarnic pe Cora și, după ce se plimbă îndelung pe peron, după ce, iarăși, rămase aproape o oră în fața gării, nădăjduind că o piedică neașteptată îl întîrziase, fata hotărî să-l pedepsească și să rămînă la un hotel din oraș, plecînd abia sîmbătă, dar nu chiar la prima oră, spre vilele coloniei de intervenție unde avea, aflate telefonice, să locuiască. Ajungînd cu un autobuz în centrul orașului, îi veni ideea să facă o vizită doamnei Miriam și, de ce nu ?, să rămînă la ea pînă în ziua următoare. Acolo era oricum mai plăcut și mai sigur decît la hotel, cine știe : poate nici nu erau camere libere !, și-apoi acolo — nu, nu-și închipuia că Bujor avea s-o caute totuși spre seară în acel loc cunoscut și nici nu conta pe inițiativa gazdei de a înlesni o împăcare — s-ar fi aflat, sentimental vorbind, la mijlocul drumului dintre umilință și orgoliu excesiv. Dar abia pornise pe bulevardul cu castani desfrunziți și, iată, amin-

tirile năvăliră asupra-i, schimbându-i din nou hotărîrea. Mai mult ca sigur, Bujor Niculescu (mîhnit nu atît de incidentul de la despărţire cît de nejustificata şi, la urma urmei, nepoliticoasa tăcere care-l însoţise şi de care acum Cora se simţea pe deplin culpabilă) îi lăsase o scrisoare sub geamul gheretei paznicului de la intrarea principală, la acel oficiu poştal ad-hoc unde începuse, printr-un semn al destinului, legătura lor prea împovărată de silite comunicări de la distanţă. O emoţie teribilă o cuprinsese, o nestăvilită dorinţă de a afla cît mai curînd o veste, oricare ar fi, din partea lui, încît de astă dată nimic n-o mai opri din drum. Pentru cine ştia cît de decis proceda de obicei Cora, nepăsătoare la riscurile unei alegeri pripite, ezităările ei din dimineaţa sosirii ar fi constituit dovada sigură a instalării în altă vîrstă. Abia acum, fecioara care risca totul pe o singură carte, se topise în fiinţa ei. Tremurînd de nerăbdare, de nelinişte, dar şi din pricina alergării pe şoseaua ce lega staţia autobuzului de poarta de intrare din dreptul coloniei de intervenţie, se opri pierită în faţa ferestrei portarului căutînd cu febrilitate, cu faţa luminată de încredere, un plic cu numele ei ; indiferent de conţinut, numai să vadă scrisul atît de bine cunoscut, caracterele grafice săpate pentru totdeauna în memorie şi care-l făceau pe Bujor Niculescu inconfundabil ; un semn că iubitul ei se află în viaţă şi e sănătos ; în aşa măsură crescuse îngrijorarea în sufletul ei incendiat de remuşcări şi regrete. Nu exista acolo un asemenea semn şi-atunci Cora se adresă portarului, gîduită de spaimă, ca şi cum făcuse anume acest drum ca să-şi caute logodnicul pierdut. Inginerul şef se afla în combinat, tocmai trecuse cu maşina de la un sector la altul, în ce problemă venise domnişoara ? se interesase omul, dornic să-i dea lămuririle cuvenite. Abia atunci fata îşi veni în fire, ruşinată, îşi înţelese postura de solicitantă agresivă şi, fără a răspunde întrebării, se îndreptă către blocul de garsoniere unde locuise în timpul practicii.

După consumarea acestui episod, îşi regăsi echilibrul, redeveni adică fiinţa mîndră şi austeră care fusese. Se ocupă deci de formalităţile de angajare, făcînd abstracţie de faptul că undeva în preajmă se afla Bujor Niculescu, îşi căută colegii, camera, locul de muncă, dormi foarte liniştită, se trezi la fel de senină, iar sîmbătă spre prînz

primi din întâmplare informația, lipsită de ecou în sufletul ei, că inginerul Niculescu plecase la Brașov împreună cu directorul general. Nu întrebă dacă avea să se întoarcă peste o zi, o lună ori un an.

Din păcate, — cel puțin așa i se păruse la început sau, mai exact, după acest început — foarte mulți din cei întâlniți, cunoscuți și necunoscuți, știau că este logodnica inginerului șef, un bărbat important și de succes, și se grăbeau să-i dezvăluie faptul în diverse forme: de la zîmbetul „plăcut surprins” ori zîmbetul echivoc ori zîmbetul acru, pînă la angajarea unor discuții deschise și ample privind subiectul, inclusiv pretinderea de informații biografice și oferirea, în compensație, a unor date, poate mai puțin publice, din trecutul sentimental al lui Bujor Niculescu. Fata era din ce în ce mai agasată, atît de notorietatea cazului cît și de înverșunarea „binevoitoare” a unora dintre intervenții, dar și intrigată din pricină că nu putea depista sursa care alimentase cvasiunanimitatea interlocutorilor. Oricît de pornită era împotriva tînărului, nici vorbă nu putea fi să-l bănuiască de faptul că răspîndise vești despre legătura lor, mai ales că destui îi erau de-a dreptul potrivnici. În cele din urmă, se interesă, cu falsă candoare, în dreapta și-n stînga, descoperind relativ repede, că „Victor, colegul dumneavoastră, băiatul acela plin de haz” era emițătorul incontinent al tuturor veștilor, firește cu cele mai bune intenții.

Dar a asculta, de obicei cu gîndul aiurea, și a răspunde în doi peri, nu erau totuși operațiuni complicate, chiar pentru făptura rezervată și discretă care era Cora. Problema, spinoasă era dacă își putea îngădui să acrediteze ori, dimpotrivă, să combată zvonurile care o asaltau. Fiecare din aceste atitudini implicau însă cu necesitate „amănunte”; or, Cora în nici un caz nu putea recurge la ele. Pe de altă parte, refuzul minciunii, sentimentul acut al onoarei, o osteniră peste măsură, de la un moment încolo, din pricina obligației de a da din cap și de a mormăi în așa fel încît nici să nu afirme dar nici să nu nege știrea apropiatei căsătorii. Mai întîi încercase să îndepărteze chestiunea printr-un „deocamdată, ar fi prea devreme...” dar curînd expresia o nemulțumi, datorită cochetăriei de mahala ce o conținea și, mai cu seamă, datorită faptului că, în sufletul ei, se îndoia profund de posibilitatea unei asemenea comuniuni.

După ce trebuise să completeze formalitățile de angajare, — luind deci vrînd-nevrînd contact cu feluriți oameni, nevoită să circule de la cabinetul medical la cel de protecția muncii, de la centrala electrică la pavilionul administrativ, — sîmbătă la prînz luă hotărîrea să se închidă în camera ce i se repartizase în blocul de garsoniere (încăpere ce o ocupa tot „deocamdată“ în exclusivitate, deoarece colocatară, fosta ei colegă, Marina cea rumenă — singura din cvartet repartizată aici — obținuse deja primul concediu de odihnă) și să nu plece de-acolo decît luni dimineață, direct la lucru. Era extrem de supărată că trebuie să se ascundă de oameni, prima oară de cînd se știa, iar firea ei se opunea unei asemenea comportări maladive. Dar n-avea încotro : era cazul să obțină măcar un răgaz pentru meditație și refacerea forțelor.

Una dintre confruntări o sleise însă în așa hal încît toate ezitățile în privința autoclaustrării se spulberaseră de la sine. Femeia de serviciu de la etajul unde locuia intră în camera ei s-o felicite și să-i ureze fericire, aducîndu-i în dar și un buchet de flori de cîmp. Era o făptură cu mult bun simț, simplă, blîndețea i se citea pe chip, iar gestul ei fusese atît de delicat, sincer și emoționant, încît Cora nu se mai stăpîni, renunță brusc la tactică și calcule, comunicîndu-i exact ceea ce simțea : nici prin cap nu-i trecea să se mărite, cu Bujor Niculescu ori cu altcineva. Apoi îi strînse mîna și îi mulțumi din suflet pentru tandrețea curată pe care i-o arătase. Femeia nu răspunse nimic, dar pe dată ochii i se umplură de lacrimi, ca și cum ar fi primit vestea unei veritabile nenorociri, după care se așeză cu sfială pe marginea patului și se apucă să-și șteargă obrazii cu colțul basmalei. Banalitatea extremă a acestei reacții, (dar o banalitate esențială și sublimă, izvorîtă parcă dintr-un vechi și rafinat basm populăr, în care fata cea bună și frumoasă are de înfruntat potrivnicia unui balaur) o zgudui pe Cora, tăindu-i pofta de a mai spune cuiva adevărul. Își adună puterile și, în-lăcrimată ea însăși, izbuti s-o liniștească pe vizitatoarea al cărei nume nu-l cunoștea, asigurînd-o că nimic rău nu s-a întîmplat și convingînd-o că totul avea să se sfîrșească cu bine, dar trebuie răbdare, nunta nu e o glumă etc., înșirui adică toate frazele de bun simț, la fel de banale și patinate de timp, auzite și știute de toată lumea, ca și cuvintele și gesturile femeii care le primea ca pe undele

binefăcătoare ale unui izvor. După plecarea vizitatoarei, fata zăvorî uşa şi hohoti îndelung cu capul în pernă, abia acum doborîta de situaţia chinuitoare şi aparent fără ieşire în care se afla.

Duminică dimineaţă, la ora cînd Bujor Niculescu lua micul dejun în apartamentul ocupat de soţii Burghеле din confortabila vilă din Predeal, cineva ciocăni insistent la uşa Corei.

— Te-am speriat ? Iartă-mă ! Bună dimineaţa, bine ai venit !

Era Cecilia, soţia lui Ovidiu, mai rău nu se putea : prietenul cel mai bun şi mai respectat al lui Bujor Niculescu, în casa căruia tînărul o condusesese îndată ce se cunoscuseră. Ce voiau de la ea ? !

— Ne-am gîndit de multe ori la dumneata, fetiţele nu te-au uitat, în special cea mică, sîntem foarte bucuroşi că vom fi vecini ! îi mărturisi Cecilia cu dezinvoltură, fără să observe cuta severă de pe fruntea Corei şi vădita dorinţă a gazdei de a scăpa cît mai curînd de musafir. Am venit să te luăm la plimbare, copiii aşteaptă jos, mergem în crîngul din spatele stadionului, e minunat acolo, am luat mingi, pături, tot ce ne trebuie, numai noi, Ovidiu a rămas acasă, are de lucru în grădină, dar s-a oferit să pregătească totul pentru prînz, se pricepe, îi şi place, ai să te convingi, şi el abia aşteaptă să te vadă ! continuă să sporovăiască femeia într-un fel care dovedea limpede că orice încercare de rezistenţă era sortită eşecului.

Cora se încumetă totuşi să refuze, ba încă foarte categoric şi fără a oferi nici o explicaţie, uitînd chiar să mulţumească şi să-şi ceară scuze.

— Ovidiu era sigur că vei refuza ! o asigură, extrem de încîntată Cecilia, izbucnind în rîs. Cît mă pricep eu la oameni, îţi dau în scris că n-o să vină, părerea mea e s-o laşi în pace, aşa mi-a spus, cu aerul cel mai plictisit şi ursuz pe care ţi-l poţi imagina ! Dar datoria noastră e s-o invităm, a adăugat, iar dacă reuşeşti s-o convingi, pentru că te cunosc şi pe tine, ştiu ce spirit de combatant te caracterizează, am să consider că ai repurtat un important succes ! Ce zici de el ? continuă, abia reuşind să vorbească din pricina rîsului nestăvilit. Cu o condiţie, mi-a spus la plecare, să nu cari fetele după tine, apelînd la irezistibila teroare sentimentală, la mînuţele lor ce

se vor agăța îndărătnice de fusta domnișoarei ! Și să nu uiți să precizezi că nu Bujor Niculescu ne-a însărcinat să ne ocupăm de ea în timpul absenței sale ! Ai înțeles ? !, mi-a strigat după ce ieșisem pe poartă.

Relatarea o amuză pe Cora.

— Văd că nu ieșiți din cuvîntul bărbatului ! observă ea cu simpatie.

— Păi nu e glumă, ar fi în stare să facă un scandal îngrozitor ! răspunse voioasă Cecilia. Ei, ce facem, cum ne descurcăm ? se interesează apoi.

— Aș merge, zău, dar nu pot, am multe de făcut ! se apără Cora, constatînd însă ce breșă adîncă s-a produs în împotrivirea ei.

— Te ajut la toate ! propuse cu entuziasm musafira. Asta nu s-a gîndit să-mi interzică ! exclamă satisfăcută. Le spun copiilor să se joace o oră, iar noi, în timpul ăsta, spălăm, călcăm, coasem ! De acord ?

— Nu mă simt prea bine, bîigui gazda.

— Perfect, înseamnă că ești de acord ! pricepu neîntîrziat Cecilia. Cobor, mă întorc într-o clipă. Iar dumneata, pînă atunci, pregătești, pui fierul la încălzit. Ori n-ai fier, să-ți fac rost de-aici de undeva ?, acasă nu mă întorc !

Cora nu apucă să răspundă, Cecilia nici nu așteaptă și porni în goană pe scări. Ei bine, era sigur, oamenii aceștia n-o vor supăra în nici un fel ! Dar ce va spune Bujor Niculescu cînd va afla de această vizită, va considera că e o încercare de... ? ! N-are decît ! Și-abia acum, Cora luă hotărîrea să meargă, o hotărîre înverșunată, o ripostă severă dată propriilor griji și îndoieli, propriei suferințe.

— Am să le fac singură, îi spuse Ceciliei cînd aceasta se întoarse gîfîind îmbujorată. Nu suport gîndul că niște copii își văd proiectele răsturnate din pricina mea ! Dar la prînz vin negreșit ! La unu și jumătate e bine ?

Firește n-avea nimic de făcut, o oră din seara de sîmbătă îi fusese de ajuns ca să-și pună toate lucrurile în ordine. Dar avea prejudecăți, printre care și aceea a continuității de atitudine (cu nimic mai gravă decît opusul ei, prejudecata discontinuității, a nostimelor salturi bruște de la o extremă la alta) și nu voia să pară ușor de convins. Aici, Cecilia se declară îndată de acord : altminteri Ovidiu ar fi socotit că lupta a fost o joacă !

Iarăși singură, Cora se întinse pe pat. Apropiata întrevvedere cu Ovidiu și familia lui o obliga — omisese pînă acum ! — să-și precizeze totuși, pentru ea dar și pentru ceilalți, poziția față de perspectivele legăturii cu Bujor Niculescu. În adevăr, ce aștepta, ce dorea de-acum încolo ? ! Pentru că, în clipa următoare ar fi putut să bată la ușă Bujor Niculescu însuși : cum l-ar fi întâmpinat, ce i-ar fi spus ; pînă cînd să se lase, cum procedase pînă atunci, la voia întâmplării ? Bine i-ar fi prins să se sfătuiască cu Alexandru, fratele ei mai mare, cel care știa, printr-un punct de vedere neașteptat, ferm, paradoxal, să limpezească treburile, mai ales cele sentimentale, să vadă o soluție logică, unitară acolo unde pentru ea totul părea încîlcit, inform, infundat ! Iată : cîtă dreptate trebuia să-i dea, acum, după un an de la discuția pe care o avuseseră în legătură cu părinții, cu viitorul Corci. Mama se pensionase (temporar : ce termen !), dar se putea mișca, își reluase, cu precauții, îndatoririle casnice ; Cora se trezise liberă într-o bună dimineată, la întoarcerea din vacanță și vai de capul ei dacă n-ar fi fost pregătită, prin șocul produs de cuvintele lui Alexandru și de intervențiile lui stăruitoare, pentru această libertate. Se putuse înscrie imediat la examenul de diplomă, îl absolviise cu nota maximă, obținînd astfel dreptul de a-și alege prima locul de muncă. Venise aici, să fie alături de Bujor Niculescu, așa cum o îndemna inima, fără să fie nevoie, ce tonic era !, ca el să uzeze de poziția sa de șef. La plecare, maică-sa îi dăduse de înțeles că părinții s-au împăcat cu plecarea ei de-acasă dar și cu apropiata căsătorie cu oricine credea că i se potrivește. „Ne-am obișnuit cu gîndul că el va fi. Numai că ne pari încă prea tînră pentru asta, prea naivă, nepregătită pentru greutățile inevitabile care urmează. Îți doresc noroc, Dumnezeu să te călăuzească !” Devenise, așadar, dintr-o dată, ceea ce de ani și ani își dorise să fie : un om independent, un om căruia i se recunoaște și i se respectă dreptul de a-și hotărî destinul, dreptul de a alege, de a prevedea consecințele, de a risca. Suprema autoritate, reprezentată în ochii ei de părinți, hotărîse, cu strîngere de inimă, așa cum se cuvine s-o facă oamenii care te iubesc, să-i acorde libertate deplină, să nu se amestece, să n-o împiedice, să aibă adică încredere. Ce superbă victorie obținuse pe nesimțite, după ce atîtea lupte fuseseră zadarnice ! Și-acum ? !

Cît de repede, aproape nici nu apucase să guste bucuria independenței, trebuia să declare sincer că nu știe ce să facă cu libertatea, nici măcar s-o prețuiască ori să se bucure teoretic de avantajele ei ! Nu era vorba de un examen, de note bune, de străduință ! Bineînțeles, hotărîrea ei depindea acum, de pe poziții de egalitate însă, ceea ce constituia o mare deosebire, de altcineva ; dar nu asta era piedica principală, ci faptul că ea însăși trăia într-un soi de ameteală, o cuprinsese nesiguranța, neîncrederea în sine. Un fleac, faptul că Bujor Niculescu era încă supărat (cît de tare ? Dar dacă peste o clipă va apare zîbind, cerîndu-și scuze ?), dăduse peste cap ceea ce cu o zi înainte păruse la fel de sigur, de neclintit, ca și o stîncă. Dacă nu s-ar fi ivit acel incident oarecare, dacă ar fi fost așteptată, îmbrățișată, desigur nesiguranța aceasta n-ar fi apărut atît de curînd, n-ar fi fost atît de dificil de suportat, dar, cu ocazia altui incident, altei întîmplări, era sigur că ar fi apărut. Fără ea, fără dubiu și ezitare, libertatea însăși nu exista ; pentru că ce altceva înseamnă să nu hotărască alții pentru tine iar tu să te supui, ori să te împotrivești, acelei decizii dinafară ? Trebuia deci să se obișnuiască, să nu se mai sperie de datoria de a se îndoii care însoțește dreptul la independență. Pentru moment, așadar, cum să se poarte cu Bujor Niculescu la reîntîlnire ? Să-l sfideze, acesta fu impulsul inițial, să arate că nu-i pasă. Era de ajuns ? Parcă nu, totuși întîia hotărîre era cîștigată, precaritatea, insuficiența ei nu contau deocamdată.

Liniștită, triumfătoare chiar, sări din pat și se-apucă să se îmbrace. Nu e chiar atît de complicat să fii independent, chiar dacă perioada de acomodare durează, totul e să știi să te înarmezi pentru această nouă stare !

Pregătindu-se de plecare, orînduind prin cameră, fardîndu-se îndelung și cu atenție, ba și cu un fel de voluptate, mergînd apoi fără grabă pe drumurile coloniei de intervenție, aproape adormită în această amiază de duminică, ascultînd, ca pe un ciripit de păsărele, țîrîitul estompat al instalațiilor, se simțea plină de putere, demnă deci de libertatea dobîndită. Rememoră, ca pe o întîmplare povestită de un străin, despărțirca de Bujor Niculescu după vacanța la mare și trebui să facă un efort ca să nu izbucnească în rîs de una singură : ce tragic i se păruse atunci totul !

Încă o noapte, prin urmare, petrecută în huruit de valțuri, într-un sufocant, pînă la greață, miros dulceag de vanilie, în fierbințeala îmbîcsită a camerei cu toate ferestrele și ușile zadarnic închise, cu perdelele trase, o noapte de astă dată în care zeci de căruțe și camioane, reale, ori multiplicare — în cuprinsul unor reprize de somn scurt, nădușit, — de imaginația lor exasperată, forfoteală de vehicule ce făceau dușumeaua și patul și dulapurile să se clatine neînterupt, ridicînd în același timp pînze de praf înecăcios din interstițiile podelei, din somieră și draperii, un coșmar în toată puterea cuvîntului pentru că reprezenta consolidarea unor senzații groaznice deja trăite, o lipsă de surpriză ce făcea situația încă mai insuportabilă. Nici o încercare de mîngîiere ori de cuvînt bun, nici un loc pentru gîndul unei asemenea încercări. În sfîrșit, la ivirea zorilor, înainte de patru dimineața, într-un moment de paroxism al scîrbei, începuseră să se îmbrace în mare grabă, asudați, cu tîmplele vuind, fără a mai recurge la paleativul insignifiant al cișmelei din curte, înjurîndu-l pe Eremciuc cu bagajele lui, pe ginerele gazdei, cu mașina și haina lui de piele, înjurînd ploaia din seara plecării de la Crizantema, înjurînd propria lor răbdare stupidă, și-apoi se îndreptară spre gară. Vai, la ora aceea nu pleca nici un tren ; abia pe la unsprezece, un tren fără locuri ; predară bagajele și porniră spre agenția de voiaj ; dar pînă la ora deschiderii erau cîteva ore bune. Le petrecură la plaja din Constanța, iar o baie în mare izbuti să-i învioreze și să-i împace. Luară bilete la un accelerat, la clasa întâia, mîncară cu poftă într-un restaurant gol și răcoros, făcînd haz de aiureala ultimelor trei zile. Își dădeau seama, prea bine, de însemnătatea acestor zile, nu era cazul să-și lase dragostea îmbîcsită de întîmplări stupide. Vor mai fi din astea, ghinioane, încurcături, nu meritau prea multă atenție. Înapoi la plajă, și iată-i în trenul care părăsea Constanța.

Acestea ar fi fost preliminarile. După amiază fierbinte în cîmpia dobrogeană. Cora stătea lîngă fereastră și, fără a consulta pe nimeni, căci i se părea un lucru de la sine înțeles, deschise cu vigoare geamul, surîzînd încîntată către tovarășii de drum. În fața Corei, așezată în direcția de mers a trenului, o femeie voluminoasă, confecționată din vată, tresări profund ultragiată cînd vîntul de stepă năvăli asupra-i, zgîlțîindu-i zulufii, bîntuindu-i

rochia, juponul provincial și revista ilustrată din brațele umflate. Ea se întoarse către soțul de-alături, roșie de furie, cerîndu-i cu privirea s-o pună la punct pe neobrăzată fetișcană. Luat prin surprindere, omul se ridică și, călcînd neîndemînatec drept pe sandala decupată a Corei, repezi în sus geamul discordiei. Fata era aproape să explodeze de durere, din pricina impertinenței, cu certitudinea scandalului ce nu mai putea fi evitat. Vai, coșmarul nopții se relua în împrejurări numai aparent diferite !

Bujor Niculescu, el însuși ostenit, aprins de enervare, deloc stăpîn pe reflexele sale, se aplecă spre Cora, încercînd s-o liniștească, propunîndu-i în șoaptă să evite disputa de mahala. „Să mergem pe culoar, acolo sînt toate ferestrele deschise !” îi spuse și ea îl ascultă. Aproape o oră rămaseră în fața compartimentului, îmbrățișați, fericiți, trăgînd din cînd în cînd cu ochiul spre cei dinăuntru, perechea de grășani precum și o pereche de bătrînei taciturni, ce transpirau tuspătru, foarte abundent, închiși în cutia încinsă. La un moment dat, bătrîna îndrăzni să îndredeschidă ușor ușa, iar grășuna dădu din cap în semn de acord la această inițiativă. „Nu-i putem lăsa pe bătrîni astfel terorizați !” spuse Cora. Reintrară în compartiment, dealtfel erau obosiți după asemenea nopți și asemenea zi, voiau să se odihnească, era nefiresc să se lase ei înșiși terorizați. Înainte de a se așeza, fata întrebă cît se poate de politicoasă, privind spre bătrîna care manevrase ușa ca spre un complice sigur : „Sînteți de acord să deschidem fereastra ?” „Nu ! bubui asurzitor vocea grășanei. *Mama* e răcită, curentul îi face rău. N-aveți decît să stați afară !” „Curentul ? !” îngăimă fata, uluită însă de neașteptata declinare a rudeniei, pe care nimic pînă atunci, un gest, un cuvînt, o cît de vagă asemănare somatică, nu-i îngăduise s-o bănuiască. „Să-i lăsăm dracului !” îi șopti la ureche Bujor Niculescu, îndreptîndu-se iar spre ieșirea din compartiment. Dar Cora își pierduse controlul. „Să rămînem asfixiați ca niște sobolani ? !” țipă ea isterizată. „Fiță fără suflet !” aruncase grășuna în replică, făcînd un gest jignitor care opunea zulufilor proprii, tunsoarea iresponsabilă a Corei. Inutil desigur de amintit că urmasa un scandal absurd și penibil. Bujor îngălbenise, de-a dreptul stupefiat s-o audă și s-o vadă astfel pe iubita lui. Dar și Cora se înfuriase grozav pentru că el nu-i venise în ajutor, n-o ocrotise împotriva familiei din compartiment;

rămînînd țeapăn și înstrăinat ca un cavaler de mucava. O surdă și adîncă nemulțumire reciprocă puse stăpînire pe amîndoi, o insatisfacție gravă ce angaja nu numai prezentul incidentului ci-și arunca razele de gheață asupra viitorului, întunecînd totodată bucuria care-i legase pînă atunci și-i făcuse să simtă, de atîtea ori, că alcătuiesc o singură ființă. E ușor, își spuneau, probabil, tremurînd de indignare neliniștită și necruțătoare, să iubești și să juri pentru un devotament nobil, pentru armonie și dăruire, să crezi în deplina potrivire de gusturi și păreri, după care, la cea mai neînsemnată piedică, toate vorbele mari să se răstoarne, amestecîndu-se în țărîna concretului. Oh, dacă așa stăteau lucrurile... !

Prezența continuă a celor patru inși îmbufnați, atmosfera încărcată de tensiune dușmănoasă din compartimentul închis și supraîncălzit, suspiciunea și pînda permanentă, împiedicaseră pînă și o, adesea, binefăcătoare ceartă, oricît de dură. Și-apoi erau amîndoi atît de obosiți, de întîmplări dar și de soarele aprins al mării, de cea dintîi fază a vieții în comun, marcată de necunoscute încă supuneri și cedări. Fiecare își căuta apărarea strîngîndu-se într-o carapace țepoasă și se întorcea fericit la însingurarea lipsită de conflicte și de obligația justificărilor, se refugia grabnic în fața instanței interioare, acolo unde dreptatea le aparținuse mereu. Legătura lor părea fără rost, ba chiar primejdioasă, ca orice inutilă încălcare a suveranității personale. „N-am nevoie, m-am săturat !“

Bujor Niculescu își revenise cel dintîi ; parțial, într-un tîrziu, ușor reversibil. Își privi ceasul, văzu că aveau să ajungă foarte curînd în gara Băneasa, acolo unde începuse și avea să se sfîrșească vacanța laolaltă, călătoria de nuntă întreprinsă doar pentru inimile lor. Atinse brațul fetei, adunîndu-și un zîmbet silit. Dar o asemenea împăcare conjuncturală, lipsită de convingere, îi părea Corei nu doar inacceptabilă, ci de-a dreptul odioasă. Își smulse mîna și se răsuci cu spatele ; desigur, spre satisfacția asistenței care-și vedea confirmată teza că fetișcana e o viperă.

„Cora, crede-mă, nu trebuie, nu e momentul potrivit !“ spusese tînarul, circumspect ca un soț pățit, cu o anume căldură în glas însă. „Ce prefăcătorie, — gîndise fata — ce aer de victimă resemnată ! Iată pe cine mi-am găsit să

aleg dintre toți bărbații lumii !" „Să mergem pe culoar, trebuie să-ți spun ceva important !" Cora se ridicase parcă împotriva voinței : n-o interesa nimic din ce putea să-i spună ! Și nici nu prea înțeleșese, odată ajunși pe culoar, din pricina vîntului izbucnit în urechi după lîncezeala dinăuntru, a uruitului roților și a încrîncenării crescînde, cele două-trei fraze pe care el le șoptise. Prinsese din zbor cuvîntul „exagerare“ : prostească vorbă, ca și zîmbetul arborat de circumstanță. „Hai să ne împăcăm !" „Nu !”,

Cînd trenul oprise în gara Băneasa, se priviră îndelung, el pe peron, lîngă valiză, ea la fereastră, iritată de întîrzierea plecării : totul părea ratat, istovit, se isprăvise. „Aș vrea să te îmbrățișez !" îi spuse el. „Bine“ răspunse alb Cora, apoi porni spre ușa vagonului, coborî treptele, se lăsă luată în brațe, sărutată pe ochi și pe frunte, se urcă înapoi, se opri iar la fereastră. „A fost un fleac, o să treacă !" „Bine.“ Se terminase.

Acasă. Însănătoșirea mamei. Înscrierea la examen. Proiectul lucrat ziua și noaptea. O scrisoare de dragoste ce nu pomenea nimic neplăcut. Examenele. Muștrări : ar trebui să-i răspundă. Îi va răspunde desigur. Dar avea nevoie de o stare anume, o stare de elan, de încredere. Ce era mai important decît dorința de a-l revedea, decît faptul că nu mai era supărată, decît redobîndirea credinței că sînt făcuți unul pentru celălalt ? ! Și iată : izbucnise, pleca definitiv alături de el. Îi telegrafiasse, înlăcrimată de fericire. Ce mult îl iubea !

Acum, la capătul rememorării, Cora era emoționată ca și cum ar fi re trăit niște întîmplări fermecătoare, nevinovate, copilărești. Dar de ce nu venise s-o întîmpine ? ! se întrebă, întunecîndu-se dintr-o dată. I se păru totuși, aplicînd propria-i perspectivă din aceste clipe, că atitudinea lui era îndreptățită, o firească dovadă de demnitate. Și ca ar fi procedat la fel. „N-avea încotro !" își spuse, fără a izbuti însă să mai scalde și această apreciere, plină de înțelegere altminteri, decît într-o compasiune îngîndurată, îndestulătoare ca să destrame emoția și farmecul dinainte. Iar cînd se apropie de grădina vilei și-l văzu pe Ovidiu așteptînd-o postat în fața porții, — replică vie la ceea ce, cu puține clipe înainte, considerase firesc și îndreptățit —

grăbi pasul și întinse amândouă brațele spre bărbatul scund și grasuț, iar hotărîrea luată la plecarea de-acasă redobîndi caracterul de necesitate pe care rememorarea îl clătina pe nesimțite.

3

BUJOR NICULESCU SE INDREPTA spre pavilionul administrativ, singur, pe jos, fără grabă, cercetînd cu interes cîmpul întins și nefolosit din jur, care păstra urmele unor instalații vechi în curs de dezafectare, bazine, rezervoare și turnuri demodate, în stare de paragină, năpădite de mușchi și de buruieni înalte, clădiri pipernicite, zguduite de vechi seisme, din care izvorau felurite conducte roșietice, strîmbe, ce nu duceau nicăieri. Erau vestigiile unei vechi industrii, — pentru ochii specialistului, un veritabil muzeu în aer liber — cîndva, prin anii '30, în plină expansiune și strălucire. Curios, doar lipsa de utilitate și îngrijire, stagnarea, le făceau să pară atît de dizgrațioase și nefericite, dar linia, dimensiunile, felul în care se înșirau — caracterizate prin energie, eficiență, simț al proporțiilor — lăsau impresia lucrului durabil, bine gîndit, asemeni unor dovezi de seculară civilizație, smulse adîncurilor de instrumentele arheologului.

Burghele îi pusese în față, cu o zi înainte, proiectele, în adevăr copleșitoare, ale combinatului către care aveau să migreze și, dintr-o dată, același ochi avizat, îl făcuse pe tînăr să privească uzina de-acum, tehnica și procedeele ei, ca pe niște forme mărunte și depășite. Nici un deceniu nu trecuse de cînd ele impresionau pînă la ameteală pe cei crescuți în peisajul industrial devenit deja muzeu pe cale de lichidare. Străbătînd cîmpul mărginaș, părăsit, tînărul inginer încerca, respectuos, sentimentul unei directe participări la istorie, resimțea un orgoliu înduioșat, marcat de pioșenie, care în absența perspectivei de pe hîrtia de calc desigur nu s-ar fi ivit.

Înainte de a intra pe aleea cu dale de beton, străjuită de castani viguroși, ce trasa despărțirea de trecut, Bujor Niculescu se opri, admirîndu-l încă o dată pe strămoșul

ruginit care-i ocazionase o atât de ambițioasă, dar și de satisfăcută de sine, meditație. Voia parcă să fixeze definitiv în memorie priveliștea care-l îmbărbătase. Întreaga oboseală a orelor dimineții se ștergea, se îndepărta în ceață, raportată la gândurile încurajatoare care o urmaseră.

Așternîndu-se iarăși la drum, de astă dată cu pas grăbit, elastic, ajunse curînd în apropierea secției unde, cu un an și ceva în urmă, pînă cînd Burghelile îl propulsase ierarhic, el însuși fusese angajat. În prelungirea șirului de castani, de-a lungul căruia venise, se afla o împrejmuire pentru fumat, în zona cea mai ferită de degajările de gaze ale instalațiilor antebelice, încă nescosite din uz. Bujor Niculescu ar fi trecut mai departe, la fel de rapid ca înainte, dacă o voce plăcută și ușor de recunoscut, vocea unui ins în preajma căruia se simțise întotdeauna bine, nu l-ar fi oprit în loc asemeni unui glas de sirenă.

Vocea tărăgănată și prevenitoare aparținea lui Sebeșan, și ce putea fi mai distractiv pentru tînăr decît să afle dacă și Frunzelea, împreună cu care întîiul alcătuia nostima pereche de veșnici adjuncți, îl însoțise sau nu la taifas pe amicul său ardelean.

— No, leagă-l dară și pe cățeluș și-apoi dă bice cailor ! spunea Sebeșan, plin de voie bună, cînd tînărul se apropie de marginea adăpostului.

Îndată, spre satisfacția noului venit, satisfacție provenită din constatarea că toate erau ca de obicei, în bună ordine, rîsul gros, repezit ca și vorba, al lui Frunzelea, se făcu auzit.

— O duceți bine, ce vă pasă ! strigă Bujor Niculescu, anunțîndu-și în acest fel prezența.

Intră apoi în locul împrejmuit și strînse mîinile celor doi ingineri vîrstnici, surîzîndu-le condescendent. Lunganul Sebeșan, dotat deja, în acest cald sfîrșit de toamnă, cu apărătorile pentru urechi ce semănau cu o cască de telefonistă, se înclină reverențios-degajat în fața oaspetelui. Frunzelea rîse încă și mai tare, îngustînd deschiderile pleoapelor, și-și lăsă mîna grăsuță în palma tînărului, fără să se ridice de pe banca pe care se înfipsea temeinic, cu picioarele larg desfăcute.

— Mai deprinde, frate, și dumneata regulile politeții ! îi spuse binevoitor Bujor Niculescu acestuia din urmă, încercînd, în joacă, să-l ridice. Colegul ți-ar putea sluji ca exemplu !

— De ce, frate ? ! răspunse Frunzelea, fără, a se lăsa mișcat din loc.

— Se zvonește că ne părăsiți ! se adresă Sebeșan, cu multă curiozitate, noului venit, aprinzându-și o țigară de la cea care încă fumega.

— Ce contează ! răspunse Niculescu, oarecum în treacăt, spre a nu jigni pe cei doi camarazi parcă bătuți în cuiele funcției pe care o ocupau pentru totdeauna în devălmășie. Plecăm noi, vin alții, treaba merge mai departe !

— No, asta-i bine ! constată Sebeșan. Vezi, așa e, cum ți-am spus ! adăugă el, adresându-se lui Frunzelea și clipind ironic din ochi ca și cum ar fi câștigat un pariu.

Părul albit și moale al lui Frunzelea se răvăși mai tare ca de obicei datorită cascadei de rîs sănătos cu care întîmpină comunicarea celuilalt. Abia acum Bujor Niculescu tresări, suspicios, întrevăzînd posibilitatea ca aprecierea jignitoare auzită înainte de a intra să se refere la el însuși. Îndoiala în această privință nu dură prea mult.

— Dacă vă mai amintiți din vechime, îi spuse cu candoare Sebeșan, pe la orele astea primim și noi dispozițiile de sus. Că sîntem tocmai în capăt ! Iar de-odată cu ele, știrile ce se mai vîntură.

— Mare noroc ai, adăugă Frunzelea salivînd abundant. Te ia șeful peste tot !

Foarte crispat, Bujor Niculescu îngăimă, vag amenințător :

— N-am plecat. S-ar putea să mă răzgîndesc !

— Nu-i bai ! îl liniști Sebeșan.

— Cum adică ? !

— Ei, ai înțeles tu prea bine ! interveni iar celălalt adjunct bun în grad.

— Vă cam grăbiți ! avu încă puterea să spună, și chiar să suridă, Bujor Niculescu. Mereu vă grăbiți !

După care se îndreptă, fără zăbavă, către ieșirea din locul împrejmuit. Abia acum, considerînd probabil că depășise măsura, Frunzelea sări în picioare și-l însoți pe oaspete cîțiva pași, în vreme ce Sebeșan îl salută, încercînd să-și îndrepte spinarea coșcovită.

Înțelesese, vorba familiarului Frunzelea „prea bine“ ; dar la ce-i ajuta ? Nu intenționaseră să-l jignească, nici nu i se adresaseră disprețuitor, pur și simplu îi luase gura pe dinainte. Dar asta gîndeau, odată cu acest cuplu,

simplic și simpatic, foarte mulți : prin plecarea lui Burghеле, stcaua tînărului locotenent apusese. Indiferent dacă se hotăra să rămîna ori să-l însoțească pe director, Bujor Niculescu depindea exclusiv de autoritatea aceluia. Reușise să se stăpînească, în bună măsură din pricina surprizei. Plecînd, revolta neputincioasă începu să-l frămînte. Nu era, în adevăr, nimic de făcut ? ! Dacă ar fi fost prost, nevolnic, s-ar fi împăcat cu gîndul. Așa însă, încrezător în forțele sale, lucid, demn, conștient de propria-i valoare, nu-i rămînea decît să sufere cumplit și să-și macine mintea, analizînd situația pe toate fețele, căutînd o soluție. Nu era prima dată cînd medita la acest subiect agasant, cu senzația că i se face o mare nedreptate, recunoscînd, dar inutil, că îi revine întreaga răspundere. Așadar, plecînd, lăsa în urmă amintirea de neșters a celui „cățeluș” despre care auzise înainte de a fi văzut ; dincolo nu-l aștepta „începutul” pentru care își închipuia că optează, ci aceeași dependență de hotărîrile unui ins prea autoritar ca să-i îngăduie iluzii ; pleca, așa cum glumise Burghеле „de dragul lui”, nicidecum pentru a se emancipa de o tutelă supărătoare ; ar fi trebuit să plece singur, împotriva voinței celuiilalt, să se tot ducă. Dar i se părea o dovadă de lașitate, o fugă rău prevestitoare de propria umbră, cîtă vreme avea încă energia să se considere deplin responsabil de actele sale ; să se recunoască înfrînt, să renege un trecut de muncă și de merite de care, în sinea sa, era mîndru.

Să rămîna atunci, să-l refuze pe Burghеле, avînd de înfruntat convingerea multora că fusese abandonat ? Nici înainte, era limpede, nu izbutise să se impună de unul singur, dar acum, cavalier fără armură ! Să se întoarcă, poate, de unde plecase, să redevină adică subalter-nul lui Frunzelea, așteptîndu-și timpul ? Dar mai avea răbdare pentru asta, dar nu s-ar fi înrăit, devenind, abia atunci, inapt pentru contactul autentic cu oamenii, un soi de ratat în floarea vîrstei ? Iar presupunînd că variantele discutate cu Burghеле nu erau pură demagogie sentimentală, plecarea la centrală, sprijinită pe același unic pivot, n-avea cum să fie decît continuarea în forme noi a situației pe care încerca s-o evite. O senzație de încercuire, din care absenta pîna și soluția ridicării unui steag alb, laolaltă cu obligația de a lua neîntîrziat o hotărîre, pentru că nici o amîinare nu mai putea fi obținută,

presau nemilos asupra sa, întunecându-i puterea de judecată, îndemnându-l să caute rădăcinile, să stabilească, încă o dată, premisele. Era un om de bună credință, fără porniri ariviste ; nu era incapabil, dimpotrivă, nu înșelase încrederea nimănui ; nu abuzase nicicând de drepturile sale ; nu avea vicii ; muncea din răsuputeri. Iată, Sebeșan și Frunzelea îl prețuiau de fapt, se înțelesese bine cu ei întotdeauna, chiar și acum ar fi putut jura că nu erau împotriva lui, în atitudinea lor nu descifrase nici rănchiună, nici răzbunare ; comentau și ei evenimentele, așa cum discutau atâtea alte întâmplări, fără patimă, putea fi oricând, cum se spune, sigur de votul lor. Ei nu făceau decît să constate cum stau lucrurile, așa cum el însuși, chinuit însă, proceda. Nu le putea reproșa nimic, nici lor nici altora. Cine era de vină totuși că se simțea singur, bătut de vânturi neprielnice ? Ar fi putut răspunde : Burghеле. Așa era însă ?

Avea multe să-i reproșeze, dar nu-l putea considera vinovat pentru că îl ajutase să se afirme fără a-i pretinde în schimb nici un serviciu personal, nu-l favorizase ci doar avusese curajul să-i ofere un loc pe care-l merita. Atunci, exagera el, din prea multe și nejustificate scrupule, o chestiune în firea lucrurilor, o întâmplare pe care alții ar fi tratat-o cu nepăsare ? Poate. Dar acesta era el, un om care rîvnea echilibrul ori măcar un răspuns care să-l liniștească, indiferent de prețul ce ar trebui să-l plătească. Și totuși n-avea deocamdată altceva de făcut decît să rămînă, să rămînă pînă la capăt și să-și facă datoria. Nepăsător la vorbele aruncate la întâmplare, nepăsător și la probabila uimire a lui Burghеле. Așa am hotărît, îi va spune. Nu va fi ușor, dar... tocmai asta era : nu voia să dea explicații ! Totuși, Burghеле îi oferea o șansă, de ce s-o refuze cînd pe cea dinainte n-o refuzase, n-o considerase o capcană, dovadă că ținea s-o păstreze !

Cînd intră în anticamera ce folosea în aceeași măsură biroului său și celui directorial, bătrîna secretară se ridică să-l întîmpine, atît de palid și de pierit arăta.

— Vă pot fi de folos ? se interesă ea protocolar.

— Mulțumesc. M-a obosit drumul...

Femeia intră după el și, cu agenda deschisă, îl informă cine îl căutase. Discuțiile de la stația de epurare împreună cu drumul îi consumaseră aproape patru ore : multe se întîmplaseră în acest timp. Bujor Niculescu își notă con-

știincios totul, chemă apoi pe cei de care avea nevoie, se duse pretutindeni unde era așteptat, alungînd slăbiciunea și frămîntările. Era palid, se mișca mai greoi ca altădată, dar își făcea datoria, nu se lăsa doborît. Își aminti, cu un surîs stingherit, de cîmpul cu instalații demodate în fața căruia se oprise dimineață, de acea clipă senină. Viața. Încercă să uite tot ce-l neliniștise. Spre seară, se gîndi la Cora ; își spuse, cu naturalețe, că era timpul s-o caute. Nu știa încă ce să-i spună dar îi era dor de ea, voia s-o vadă. Se întrecuseră cu gluma, își spunea ; irosiseră destul timp cu fleacurile, cu ambițiile adolescentine ; era, n-ar fi putut spune de ce, sigur că și ea gîndea la fel ; dovadă că îi telegrafiasse, anunțîndu-și sosirea. Nu-i părea rău că n-o așteptase și nici nu dorise s-o întâlnească atîtea zile ; acum voia s-o vadă.

Dar nu reuși s-o găsească. La ora aceea, Cora asculta, năucită, perorațiile colegului Victor, într-o cameră luată cu chirie, undeva lîngă cofetăria cu grădină unde o invitasese, toamna trecută, Bujor Niculescu. Decorul și ambianta, mai întîi, produsese fetei o puternică impresie de insolit. Clădirea, o construcție scundă tip vagon : două încăperi despărțite între ele de o bucătărie și un vestibul, era proprietatea unei babe cu fața umflată și roșie, cu negi pe obraz, cu nas borcănat, care le întîmpinase pe Cora și pe Marina, odată cu chiriașul, încă de la intrare. Din vestibul, drept înaintea, se intra în bucătărie, în dreapta și în stînga fiind ușile celor două camere de locuit. Printr-o bizară inovație arhitecturală, camerele comunicau cu bucătăria prin ferestre duble, de obicei folosite numai în exterior, acoperite cu perdele croșetate, roase de timp, astfel că, din balansoarul aflat în camera ei, proprietăreasa putea să supravegheze — și chiar o făcea — fiecare mișcare din camera închiriată. Dînd, chiar la venire, peste acea bătrînă cu privire verzuie, îmbrobodită cu un șal de pe timpuri, mai mult decît — ce se înțelege în mod obișnuit prin — neplăcută la înfățișare, Cora se refugiase grabnic, în camera ocupată de Victor. Dar abia se instalase pe divan și se acoperise cu un pled cînd imaginea (deformată de filtrarea prin atîtea geamuri și perdele) proprietăresei se ivi iarăși, încadrată acum și de vasele de fontă fixate în cuie pe pereții bucătăriei.

— Nu se poate, spune-i să nu se uite la mine, mă îngrozește ! îl rugă ea pe Victor.

— Ce-ți pasă, las-o naibii, așa stă ea, și-apoi e cam surdă și se plictisește ! o asigură băiatul, mișcînd totuși, de formă, perdelele croșetate.

— Atunci invit-o aici, să asculte și ea ! spuse Cora furioasă.

Ceva mai supusă, dar fără a manifesta nici urmă de înțelegere pentru neliniștea colegei, Marina sprijini gospodărește o pernă mare de pervazul ferestrei și-i făcu semn Corei să se așeze cu spatele spre geamuri.

— Acum e perfect ! declară Victor, ajutînd-o pe Cora să se mute cu pled cu tot. Ei, ce părere ai ? ! spuse el, imediat după aceea, nerăbdător și vindicativ.

Evident, nu se referea la noua poziție în spațiu a musafirului, ci la primele informații pe care i le furnizase Corei telefonic, dimineață, cînd o invitase, în legătură cu descinderea sa în oraș.

— Vreau mai întîi să-mi explici — replică fata, foin-du-se spre a alunga din ceafă privirea neclintită și, desigur, jignită, a babei din balansoar — de ce anume te-ai apucat să pălăvrăgești despre logodnicul meu, despre nuntă și despre tot felul de alte prostii ? Doar te-am rugat, Vic, îți amintești și mi-ai promis ! adăugă ea cu blîndețe.

— Fleacuri, răspunse Victor plescăind din buze.

— Nu, trebuie să știu !

— Pentru că n-aveam încotro, toți la care apelam voiau să aflu iar eu nu-mi puteam permite, îți dai seama, să-i refuz. Cu ce alt subiect să stabilesc o comunicare, să las impresia că, ehe, am multe de adăugat ? ! sări băiatul. Dar n-am spus nimic jignitor despre tine și nici o minciună ! sublinie el energic. Am curajul să... Poate că am mai înflorit pe-ici, pe-colo, dar în limitele bunei cuviințe. Te rog să mă crezi !

— Dar ce, s-a întîmplat ceva între voi ? interveni Marina, proaspăt întoarsă din concediu, cu o formulare nepretențioasă care o crispă pe Cora.

— Nu-mi place bîrfa, șopti ea.

— Ei, n-am bîrfit, înțelege. Am pălăvrăgit doar. Mai bine să vedem ce e de făcut, poate ne dai un sfat bun, tu ești doar atît de deșteaptă ! reveni Victor la problemele sale. Am să-ți explic și-ai să-mi dai dreptate.

Cora tăcu, resemnată, se apucă să privească uriașele covoare moldovenești, la fel de roase ca și perdelele, ce acopereau în întregime pereții revărsându-se peste divanul ce-i adăpostea pe tustrei. Ar fi vrut să-l întrebe pe Victor de ce nu căutase un lăcaș ceva mai primitiv decât această încăpere cu ochi de babă, dar nu mai îndrăzni să-l întreprună. În vreme ce asculta, își aminti, cu strângere de inimă, după amiaza când se adunaseră, acum un an, voioase, lipsite de griji, în sala cantinei pentru a confecționa, după indicațiile lui Victor, minunatele ghirlande din crengi de brad sub care, seara, dănuiseră fericite.

— Să recapitulăm deci ! propuse băiatul cu înflăcărare, sărind pe divan și apucându-se să frece nervos sub tălpi covoarele destrămate. Pe Marina au repartizat-o aici, nimic de zis, foarte corect, a ieșit prima. Noi trei, ceilalți, pe-aci ți-e drumul ! arată el spre geamul bucătăriei. Bineînțeles, nu m-am lăsat, am zis : să batem fierul cât e cald, n-avea rost să ne despărțim — arată acum spre Marina, care-l asculta cu mult interes — așa hotărîsem, să rămînem împreună ! Am fost pretutindeni, am explicat, eu la o ușă, Sofica la alta, Irina la alta, făcusem un plan precis ! Zadarnic ! Atunci a fost și povestea cu... îndată ce intram, urma întrebarea : dar colega, domnișoara aceea care se mărită cu inginerul șef, pe unde mai e ? Acasă, ziceam, și-a amînat examenele ! Înseamnă că s-au despărțit ! Nu, maică-sa e bolnavă ! Și uite-așa ! Reveneam la cazul nostru. Vă prezentați, fiecare la locul său, îmi spuneau, obțineți negație, cereți transferul. Pînă la urmă ne-am dus. Rău am făcut ! Abia acum am obținut hîrtia. Sînt informat că și Irinel e aici, se pare că a ajutat-o un handbalist care... Acum, iarăși, o luăm de la capăt, cu forțe noi !

— A locuit și la mine cîteva zile, interveni Marina. De Irinel vorbesc. S-a angajat la o cooperativă. Cînd au anunțat că te întorci, administratorul n-a vrut s-o mai lase nici o zi !

— Nu mi-ai spus ! se scuză Cora, încă uluită de relațiile lui Victor.

— Oh, n-ai nici o vină ! Dar, poate, după ce te măriți, bineînțeles o să vă dea casă, și-atunci, dacă între timp se rezolvă și situația lui Victor... alcătui Marina un plan

de perspectivă, din păcate minat de condiții și termene imprecise.

— Deocamdată nu mă căsătoresc !

Victor tresări, blocat de neașteptata piedică, ce se adăuga unui viitor oricum complicat, iar Marina oftă adînc și-și îndreptă privirea undeva deasupra capului Corei, poate în gol, poate către proprietărea sa neclintită la postul ei.

— Nu e bine, mormăi băiatul.

— Mai bine să discutăm despre voi ! propuse Cora, sperînd să redeștepte apetitul verbal al colegilor.

— Mda, spuse într-un tîrziu Victor, îmi pare rău. Dar nu mă amestec. De asta erai atît de supărată pe mine ! o certă el, înviorat însă. Vezi, se adresă încîntat Marinei, și alții au probleme !

— Nu-mi place deloc camera asta ! declară abia acum, mocnit, Marina.

— E un fleac, protestă Victor. Mă pot muta și mîine; chiar mîine dacă vreau. Dar, să știți, baba e foarte de treabă, să nu vă închipuiți că mă spionează. Se plictisește, e curioasă... Așadar, deocamdată, nu ne poți ajuta ? I se adresă el din nou Corei.

Cu un sentiment de vinovăție, amestecat cu un soi de ostilitate, imposibil de formulat, față de năstrușnica — dar cu cîtă înrîncenare urmărită — idee a celor patru de a prelungi adolescența încîntătoare cît și pînă cînd s-o putea, de-a pururi !, Cora își dădu seama că discuția e încheiată. Jena și dezamăgirea care o cuprinseseră erau — vai — împărtășite de interlocutori. Se ridică, pregătindu-se de plecare.

— Totuși, nu pricep — spuse ea, pentru a-și exprima într-un fel uluiala și nemulțumirea — de ce ne-ai chemat aici, de ce n-ai venit la noi ?, era, de departe, mai simplu și mai plăcut !

— N-aveam chef să dau ochii cu administratorul, explică Victor bolborosind. Am avut și înainte de plecare discuții neplăcute cu individul, a intervenit și povestea cu Irinel...

Spre surprinderea Corei, — dar ce mai conta ! — Marina nu dădea nici un semn din care să rezulte că vor pleca împreună. Dealtfel, ea nici nu se ridică s-o conducă. Victor o însoți pe Cora pînă la poartă, desigur împreună

cu proprietăreasa, vădit nerăbdător să se întoarcă în casă și să continue discuția în doi.

— N-am dat încă de Irinel ! o informă băiatul pe Cora, la despărțire, în loc de rămas-bun.

Ce altceva să-i mai spună ? !

— Foarte drăguț băiat ! adăugă proprietăreasa, cu voce mieroasă, asociindu-se, cu mândrie, la succesele chiriașului vizitat de asemenea fete frumoase.

Voia parcă s-o liniștească pentru faptul că Victor o preferase, era limpede, pe domnișoara cea rumenă ; nu putea ascunde însă că ei însăși Marina îi plăcea mai mult.

Cora porni de-a lungul străzii, însingurată și speriată. Siguranța, convingerea cu care gîndeau, vorbeau și acționau cei doi, o zguduiseră pur și simplu. Puține țeluri vor fi beneficiat de asemenea forță de acapărare, de asemenea încordare a tuturor energiilor : de ce să-i judece cu asprime ? ! Dar mai putea fi reconstituit și continuat acel joc nevinovat, care-i unise pe cei patru cu un an înainte ; pînă cînd, totuși, se vor agăța de acest fel de a petrece, în hoinăreli și pălăvrăgeală ; îmbătrînise ea atît încît nu-i mai putea pricepe ? ! Iată, deveniseră necruțători, agresivi chiar, complotau și păreau, oricum, decise s-o înlătore din drum pe „admirabila Cora“ fără nici o ezitare. O invitaseră doar în fața juriului lor, iar îndată ce se dovedise nefolositoare, o scosaseră neîntîrziat din joc, pregătindu-se apoi să organizeze, în funcție de situația intervenită, noi acțiuni. Vor izbuti, desigur, în cele din urmă, să pună în aplicare acel plan, salvator după părerea lor. Dar ce — și de la ce — voiau să salveze ? !

Trecu prin fața cofetăriei, surîzînd nostalgic. După cîțiva pași, se întoarse și intră, oprindu-se dinaintea frigiderului-vitrină și trăgînd cu coada ochiului la ușa ce ducea spre grădină. N-avea chef de prăjituri. Ridică privirea către rafturile pe care se înșirau cutiile de bomboane, alese una după desenul care orna capacul de carton, porni mai departe. Mergînd, cu silită încetinelă, pe șoseaua principală, spre blocul de garsoniere, se gîndi din nou la ruptura dintre ea și colegi : se săvîrșise cu mult înainte, inaparent, în ceasurile cînd înțelesese că e îndrăgostită de Bujor Niculescu, acum nu trebuia decît să constate despărțirea de fapt. Aveau alte griji, alte preocupări, alte aspirații, într-un fel și alte interese. I se păru că e urmărită, desluși niște pași în

spatele ei, întoarse capul o dată și încă o dată. Șoseaua era pustie. Când trecu spațiul dintre dispensar și intrarea blocului, în plină lumină, se opri iar, liniștită acum, simțindu-se în siguranță, bucuroasă că scăpase de penumbră și colțuri ferite, de ceea ce exercita asupra ei o neliniștitoare presiune. Se răsuci sub razele puternice ale becurilor electrice ca sub jetul unui duș binefăcător. Atunci îl văzu pe Bujor Niculescu; venea spre ea din direcția stadionului, intersectînd grăbit pata de lumină de sub stîlpul electric din vecinătate, iar Cora nu numai că-l remarcă și-l recunoscu de îndată dar înțelese, la fel de repede, că el o așteptase și ar fi rămas acolo oricît de tîrziu s-ar fi întors ea acasă.

— Bine-ai venit! îi spuse tînrul apropiindu-se, încruntat însă și cu mîinile în buzunarele pardesiului, adică altfel decît se făce de obicei asemenea urare.

Cora nu răspunse, dar zîmbi. Nu s-ar fi zis că nu se despărțiseră supărați, nici o prefăcătorie nu putea fi înregistrată în acest moment de revedere, cearta lor din tren reînviase și, anulînd timpul real, părea petrecută doar cu o zi înainte.

— Îmi pare rău, spuse fata cu simplitate.

— Fleacuri, răspunse el și abia acum, cu figura destinsă, întinse mîinile spre ea. Eram îngrijorat că întîrzii, deși...

— Am fost cu Marina la Victor, explică ea ca și cum, în adevăr, nimic altceva nu se petrecuse de la despărțirea lor.

— Aha, răspunse lămurit Bujor Niculescu. Să facem cîțiva pași! propuse apoi arătînd cu mîna în direcția tribunelor de lemn ale stadionului, repetînd cuvintele cu care o invitase la prima lor plimbare, cînd o căutase pe Cora la terenurile de tenis.

— Mă tot gîndesc la ideea asta a lui Victor, mi se pare atît de ciudată, de artificioasă! spuse Cora, pășind liniștită alături de el pe drumul întunecos și pustiu.

Îi povesti în amănunțime vizita la Victor, descrie camera și proprietăreasa, evitînd doar precizarea pe care o făcuse în legătură cu intențiile ei, din care pricină plecarea, de una singură, împovărată, apăsătoare lipsită de motiv. Dar Bujor Niculescu înțelegea totuși foarte bine.

— Ce bucuroasă am fost dimineață cînd mi-a telefonat Victor. Bine, era și imposibil să-mi închipui pentru

ce vrea să ne întâlnim ! reluă fata, încercînd să suplinească golurile intervenite în finalul povestirii.

Tînărul continua s-o asculte cu multă atenție. Într-un fel indirect, ceea ce spunea Cora îl exprima și pe el, creiona destul de exact experiența amară pe care o încercase, la rîndul său; dimineață. Se aflau așadar pe o platformă comună, încercau în acel moment, dincolo de motive și grade de intensitate, o aceeași stare de depresiune determinată de excluderea din grupul căruia îi aparțineau, la fel de apăsăți de izolarea în care se treziseră. Într-un asemenea moment, ascuțimile prezentului făceau ca despărțirea lor, motivele mai vechi sau mai noi ale acesteia, să poată fi lăsate deocamdată deoparte, fără senzația că adevărurile importante sînt ascunse ori falsificate. Desigur, chiar în vreme ce răsuceau pe toate fețele inițiativa lui Victor, știau sigur că aveau să se întoarcă la cauzele și consecințele și semnificația dureroasei lor despărțiri — nu se putea altfel — dar nu era nici o grabă să părăsească prezentul, cu preocupările sale mai puțin însemnate, pentru că acesta reprezenta însăși regăsirea, bucuria degajată de a fi din nou împreună. Vorbeau despre Victor, despre șansele inițiativei sale, dar se gîndeau la emoția cu care-și strînseseră mîinile, atenți și grijulii ca în preajma unei fericiri fragile, ceea ce nu însemna deloc : slabă, întîmplătoare, nejustificată. Nu fusese nevoie să se îmbrățișeze — ar fi fost atît de stîngheriți ! — să ofere explicații ; se aflau iar, fără asemănare însă, în starea de adîncă bucurie, absorbit, fîccare, de existența pe lume a celuilalt și de întîlnirea cu el, de iubirea care, iată, triumfase.

— Am să încerc să-i ajut ! spuse cu vioiciune Bujor Niculescu. Au un pretext de mare efect, mă mir că n-au avut succes ! adăugă el, de-a dreptul înveselit, cuprinzînd cu brațul umerii Corei și întorcînd-o pe fată spre el. Să vorbim și despre noi, dacă n-ai nimic împotrivă !

Se plimbară pînă spre miezul nopții, fără să simtă nici frigul nici oboseala, înconjurînd de nenumărate ori gardul din plasă de sîrmă ce împrejmuia terenurile de sport. Cîștigaseră, fiecare în felul său, dar amîndoi cu luciditate, acea compensație fără de care speranța și rostul riscau să le fie zguduite. Le era necesar, în planul libertății morale, ca punct esențial de sprijin, deloc para-

doxal, sentimentul că aparțin cuiva, se pot dăruia cuiva care, altfel, ar fi mai sărac, poate chiar traumatizat. Asta era chiar iubirea, nu pasionalitatea oarbă ce te agață instinctiv de silueta altuia, bărbat sau femeie, nu proiecția în exterior a unor aspirații mai mult sau mai puțin confuze ce par a-și găsi, pentru o clipă, pentru o mie de clipe, obiectul. Nu ajunseseră încă să considere că atingeau din nou acel acord cu sine pe deplin împlinit, dar recîștigaseră încrederea că îl pot atinge, profundele aspirații ale inefabilei fericiri dobîndiseră iarăși temei, firul fuscse reluat; în așa fel încît pînă și discuția despre ceea ce îi ținuse, cu încăpăținare, departe unul de celălalt, să devină, pe deasupra nemulțumirilor și regretelor, factor de coeziune. Lui Bujor Niculescu, suflet mai simplu, mai rezistent, deci mai ușor adaptabil, bărbatul!, a cărui tandrețe se declanșa mai ușor, fără rezerve (poate dintr-un deficit de gravitate, dar, în acest moment, pînă și asta era bine, slujea refacerea cuplului), îi revenise așadar rolul de a face primul pas.

— În ziua aceea, în tren, — spuse el, după ce Cora îl asigură că n-are „nimic împotriva” — îmi dădeam foarte bine seama că treci printr-un moment extrem de dificil, ești într-o situație de criză, după un șoc pe care aparent îl trecuseși cu ușurință. Știam că mai devreme sau mai târziu ceva de acest fel, o furie fără margini, cum se spune: fără motiv, te va cuprinde. Cu inima strînsă, eram teoretic împăcat cu inevitabilul. Te-am văzut dintr-o dată agitată, deznădăjduită, aprig pornită împotriva mea, căci contra mea era de fapt declanșat războiul, și făceam toate eforturile ca să-ți dau dreptate. Mi-era, într-un fel, ușor să te înțeleg, pentru că eram pregătit pentru asta. Dacă vrei, eram cumva nedumerit de întîrzierea dezlănțuirii, mi se părea nefirească, suspectă, stăpînirea de sine pe care o dovediseși pînă atunci. Am încercat, cît depindea de mine, atunci dar și după aceea, să nu mă supăr prosteste, să nu iau în nume de rău ceea ce era normal. Dacă nu sînt cu desăvîrșire obtuz și osificat, îmi spuneam, trebuie să pricep că ai trecut printr-o zguduire de proporții care ți-a cuprins întreaga ființă, frumoasa noastră vacanță însemnase pentru tine încordări și spaima care, așa cum te cunosc, oricît de mare ar fi fost dragostea, convingerea, în planul conști-

ent, că faci bine, nu puteau să nu se răzbune, să nu-și arate și obrazul chinuit. Șocul ar fi trecut poate ceva mai ușor, mă gîndeam, dar, vai, multe ne-au fost atunci potrivnice. Așa că eram dispus să trec cu vederea, nu e bună expresia!, în sfîrșit, cred că ești lămurită. Eram eu însumi prima dată în această situație, numai iubirea îmi dezvăluise capacitatea de înțelegere cu care altfel nu pot să mă laud. Cum să fie liniștită, doar nu e din piatră, tocmai de asta o iubesc, pentru această sensibilitate ieșită din comun, pentru acest suflet ușor de rănit, pentru nevoia de ocrotire pe care o inspiră, pentru mîndria cu care încearcă să nu-și dezvăluie și să nu-și recunoască slăbiciunea! Numai eu o cunosc, numai eu am dreptul s-o înțeleg cu-adevărat și s-o apăr! După cum vezi, nu aveai în mine un dușman, cum ți-ai închipuit poate! o asigură rîzînd, pentru că simțise că, sub avalanșa de vorbe duios-patetice, rostite cu înfierbîntare, umerii Corei tremurau aproape convulsiv. Fac rău că-ți spun toate astea, poate n-ar trebui exprimate asemenea dedesubturi! Ca să nu profiți de ele altă dată!

Tonul amical-ironic, opus în orice caz destăinuirii ceremonios-vibrante dinainte, o ajută în adevăr pe Cora să-și revină și să poată zîmbi. Abia acum însă, scăpată de sub presiunea emoției și bucuriei, mult mai greu de suportat decît se crede, ochii ei se înlăcrimară. Dar nu-i era rușine de slăbiciunea acum dovedită, nu încerca s-o domine. Ar fi vrut ca el să continue, de aceea, temătoare, nu îndrăznea să spună nimic.

— Dar nu te-ai lăsat! o certă el, glumind. Ai răsucit șocul, săgețile lui ascuțite au pornit într-o direcție neașteptată! S-a petrecut atunci ceva de natură să depășească granițele, destul de elastice, ale înțelegerii mele. Mi-ai apărut în ziua aceea nu pierită, slabă, dezarmată, disperată, mă rog, tot ce eram dispus să accept și să iert, pentru că eram pregătit pentru asta, ci rea, cîrcotașă, agresivă, absurd de încăpățînată, așa cum nu-mi închipuiam că poți deveni orice s-ar întîmpla cu noi! Dar încă din pricina unui fleac! M-am dezumflat, m-au cuprins descurajarea și gîndurile negre, ca atunci cînd vezi un idol, singura dintre femei!, femeia vieții tale, tocmai atunci cînd o iubești mai mult și ești convins că ai

face totul pentru ea, nu doar destrămându-se ci, ivindu-se, înspăimîntător, într-un portret invers celui în care ai crezut și de dragul căruia ai ales-o ! Să mă ierte Dumnezeu, dar pe ce să te mai sprijini în asemenea clipe ? ! Vreau să-ți spun adevărul : totul s-a năruit !

Îi cuprinse mai strîns umerii cu brațul, pentru a sublinia că necruțătoarea concluzie era acum depășită și numai de aceea își îngăduia s-o rostească fără menajamente, într-un fel ca să dea girul deplinei sincerități tuturor explicațiilor sale.

— Ei, m-am mai gîndit, m-am gîndit foarte mult după aceea. În toate felurile, de ce să mă ascund, la ce-ar servi ? ! Și pînă să ajung să fiu convins că dezlănțuirea aceea, greu de uitat, nu mă face să te iubesc mai puțin, a trecut vreme ! Vezi, am vrut să mă împac și atunci pe peron, de fapt încă înainte de despărțire, dar și în scrisoarea trimisă după aceea, cu nădejdea însă că vei recunoaște că s-a întîmplat un lucru inimaginabil, pentru care nu vrei să-ți asumi răspunderea, o clipă de nebunie ! Nu e ușor să mărturisească, prin urmare trebuie să-i ies în întîmpinare, să-i înlesnesc această recunoaștere care, numai ea, poate stinge ce a fost ! Nici ei nu-i vine să creadă ! Văzînd că n-o faci, refuzi o mină întinsă cu atîta dragoste și cu, iartă-mi vanitatea, o mărinimie care mă făcea pe mine însumi să mă înduioșez, nicicînd nu mă crezusem în stare de asemenea bunălată, iată ce mult o iubesc !, m-am întors pleoștit în carapacea din care mă smulseseși, iar ce-am gîndit atunci nu e greu de bănuir : iubirea e scorneala unor minți necontrolate, nimic nu durează, ce noroc, totuși, că am frînt blestemul, am făcut tot ce a depins de mine și, iată ! Cînd mi-ai telegrafiat să te aștept, aceste trudnice înțelepciuni au început să se clatine, am constatat că eram pe cale să uit nefericita întîmplare, de fapt n-o uitasem dar nu mi se părea gravă, nemaipomenită, ci un fleac adecvat fleacului care o declanșase, în definitiv ea n-are nici o vină că eu am transformat-o într-o icoană, că îmi lipsește energia de a iubi un om și nu un portret imaginar, doar nu sînt un adolescent liricoid ! S-au clătinat, dar au rămas în picioare ! Cum adică : s-o întîmpin, s-o îmbrățișez, să mă prefac că toate sînt în ordine ? Dar o iubesc ? Da, a fost răspunsul, dar n-am iertat-o !...

DEȘI SE CULCASE CU CÎTEVA ORE mai tîrziu ca de obicei, după o zi agitată, dolda de impresii decisive, cum puține mai fuseseră în viața ei, Cora se trezi, înainte ca soneria deșteptătorului să se declanșeze, fără efort, ușoară ca un fulg, în același timp însuflețită și senină, energică și meditativă, dornică să ia totul de la început dar și împăcată cu sine, așa cum te simți numai la capătul unui drum. Marina plecase de vreme, dar ea n-o auzise mișcîndu-se prin cameră, așadar dormise, totuși, profund, fără griji ! Sări îndată din pat și, cu creionul de ochi, scos rapid din poșetă, scrise direct pe coperta unui caiet : *Am o veste bună pentru tine ;* vroi să adauge : *sînt fericită !*, dar se opri la timp, Marina ar fi crezut că asta e vestea cea bună ori ar fi dedus prea lesne, simplificînd, relația dintre cele două propoziții, de aceea, după o virgulă, scrise : *pentru voi !*

Ajunse la masa ei de lucru, de-a dreptul radioasă, abia reușind să frîneze, din decență, bucuria năvalnică : nici n-ar fi avut cui să se destăinuie, fie și pe ocolite, pentru că, după atîtea zile de la venire, nu apucase să stabilească nici o legătură personală cu cei din jur, ceea ce, pentru cine o cunoștea, dădea măsura exactă a stării de deznădejde, mai-mult-decît-grav-impas, prin care trecuse. Cum însă nu putea rămîne locului, nu-și putea stăpîni nevoia de comunicare, își aminti — abia acum, dovadă că nu stabilise raporturi nici cu obiectele din jur, pur și simplu nu realizase unde se află — că aici, în această clădire, îl văzuse prima dată pe Bujor Niculescu. Această spontană și plină de tîlc aducere aminte făcu inima să-i bată și mai tare. Cu halatul fluturînd, alergă pe coridoare, încîntată că mulți o salută și că în multe priviri își poate oglindi frumusețea, urcă în salturi scara de metal ce ducea spre platforma turbinelor, iar vîjiitul, simetria, culorile pastelate, trepidația, mirosul de ulei încins, tot ce-i năpădea simțurile, tot ce, cu o zi înainte, i-ar fi părut monoton, dezagreabil, sterp, avu acum darul de a o vrăji, de a spori farmecul descoperirii, de parcă ar fi revenit, după ani, într-o plină de miresme grădină suspendată, printre flori înrourate tremurînd în răcoarea dimineții. Fără ezitări, întinse palma și mîngîie

cu delicatețe, cu infinită precauție, marginea de lemn șlefuit a balustradei ce înconjura platforma, ca și cum ar fi atins gîtul unei lebede plutind pe albastrul lacului din mijlocul grădinii. Exaltarea ei trecu aproape neobservată de cei cîțiva floricultori, ornamentişti, ajutori de grădinari, răspîndiți pe întinsul halei și ocupați, după caz, cu altoiuri, răsaduri, ori cu îndepărtarea frunzulițelor de prisos.

— Dacă-mi permiteți, vă conduc eu, vă arăt, vă explic ! se oferi unul dintre aceștia, un tînăr cu mustăcioară, îndatoritor, îmbrăcat în halat de culoarea paiului copt, culoare atît de potrivită celor care îngrijesc grădinile suspendate.

— Mulțumesc, mă descurc singură ! îl asigură Cora, fericită că poate, în sfîrșit, adresa cuiva, unui om de bine, cîteva vorbe.

Descoperi cu destulă ușurință încăperea pe care o căuta, biroul modern cu cadru din tuburi nichelate unde compusese atunci, — vai, era și acum în întîrziere, uitase complet să scrie acasă ! — întoarsă de la reuniune, o scrisoare mamei, își aminti înduioșată de lumina puternică, liniștitoare, ce scălda încăperea în clipa cînd Bujor Niculescu se apropiase de ușile larg deschise, făcînd-o să tresară, foarte necăjită de apariția intrusului. Își sprijini umărul de panoul ce servea drept perete și privi nostalgic, abia îndrăznind să respire de teamă să nu tulbure fragila reîntîlnire, interiorul pustiu, cufundat acum în semiobscuritate, spațiul ce adăpostise minunea de-odinioară. Nu trebuie considerată, Cora, o frivolă romanțioasă, inaptă să sesizeze structuralele modificări intervenite în decorul și în banda sonoră a reveriilor amoroase, nu trebuie, pe de altă parte, judecată cu asprime pentru că identifica acest loc, deși îi lipseau multe din elementele cuvenite, cu un chioșc năpădit de verdeață, suav și aerian, departe de aleile umblate ale unui parc umbros. Ea n-avea nici o vină, oricum nu pe aceea de a tînji după îndepărtate timpuri, cu crinoline și cai înspumați, era perfect adaptată, numai că sentimentul, privirea și respirația, bătaile repezi ale inimii, nu se schimbaseră, erau aceleași ca și odinioară, iar asta în nici un caz nu i se putea reproșa. Rămase așadar multă vreme cu privirea rătăcind, cu imaginația aprinsă, pe contururile acelei întîmplări memorabile care este începutul ori-

cărei iubiri, iar cînd se întoarse pe pămînt și în prezent, la fel ca și în epoca iubirilor nemuritoare, cu evantai sidefate și carnete de bal, surîse îmbujorată, privi în dreapta și-n stînga să vadă dacă nu cumva un paj rătăcit, călcînd pe vîrfuri, nu se oprise în preajmă și n-o supraveghea indiscret. Din fericire, era singură.

Porni încet înapoi, desprinzîndu-se cu dificultate din mediul și din atmosfera ce le făurise imaginația ei. Pășind alene, aproape fără să vadă pe unde merge, încerca să păstreze cît mai mult în suflet farmecul locurilor pe unde umblase, de fapt starea de spirit ce se instalase, prin intermediul acelei nostalgice identificări, în făptura ei. Întoarcerea în trecut, într-un trecut, firește, cunoscut din cărți, se săvîrșise spontan, printr-un transfer reciproc, pentru cîteva clipe ; dintr-o necesitate adîncă a unei ființe vii paginile citite se însuflețiseră, trecînd ele însele, dacă se poate spune așa, printr-o experiență la fel de înșelătoare ca și aceea încercată de Cora. Ciștigul era așadar de ambele părți, iar despărțirea, dictată tot de necesitate, dobîndea farmecul trist al desprinderii temporare dintr-o iubire împărtășită ; crinolinelile, păstrate în cărți ca într-un insectar, palpitaseră în ritmul inimii Corei, fata se înfiorase de răcoarea grădinilor din pagini ; se îndepărtau cu păreri de rău, dar cel puțin Cora era convinsă că se vor reîntîlni, de vreme ce dragostea ei prezentă redobîndise perspectiva fără de care nici trecutul nu există : cărțile de dragoste sînt scrise pentru cei care cred în iubire.

Ajungînd iar în laborator, fata își încheie halatul la toți nasturii, își netezi părul și se apucă de lucru, mai întîi cu mișcările molatice ale celor reveniți de pe tărîmurile reveriei, apoi din ce în ce mai sigură pe gesturi, pe măsură ce chioșcul năpădit de verdeață își destrăma contururile. Concentrată asupra muncii sale, Cora remarcă la un moment dat o privire fixată iscoditor pe mîinile ei. În zilele anterioare n-ar fi observat-o, așa cum nu băgase de seamă, decît astăzi abia, privirile admirative ale celor întîlniți pe coridoare. Răspunse acelei priviri și-atunci îl văzu pe bătrînul chimist, care conducea laboratorul, ridicîndu-se de pe scaunul său (un scaun demodat, solid, cu partea de sus înșurubată în postamentul metalic) și apropiîndu-se de ea.

— Cum vă simțiți la noi, domnișoară ? se interesă omul cu o voce tandră, politicoasă, înclinîndu-se ceremonios.

Semăna întru totul, constată Cora, cu un bătrîn marchiz avînd preocupări savante într-un laborator amenajat în turnul castelului său, părea adică un personaj integrat timpului pe care fata tocmai îl reînviase.

— Mulțumesc, foarte bine. Dar sînt demult aici ! îl asigură apoi, pentru că știa prea bine unde se află.

— Știu, știu ! spuse bătrînul. Demult voiam să vă întreb, dar păreați mereu atît de frămîntată, aveți un aer atît de rătăcit, încît mi s-a părut inoportun să vă tulbur. Să vă întreb... e un fel de a spune. De fapt voiam să intru în vorbă și așteptam un moment potrivit, n-aș vrea să credeți că supraveghez gîndurile celor cu care lucrez împreună, nici că le pîndesc buna dispoziție. Îngăduiți-mi să vă ajut ! adăugă el și, fără a aștepta răspunsul Corei, se apucă să destupe sticlele cu probe pe care fata urma să le analizeze.

Deși se afla la începutul activității, Cora știa că acest tip de conversație, asemenea purtări ceremonioase nu făceau parte din uzanțele relațiilor din uzină, după cum întreaga atitudine, veșmintele precum și prezența fizică ale acestui bătrîn inginer aparțineau unor vremuri apuse, chiar dacă nu la fel de îndepărtate ca cele descrise în cărți. Era ceva neobișnuit, care-i stîrnea curiozitatea. Desigur, încă din prima zi de lucru fusese prezentată acestui bătrîn, care era șeful ei direct, un om, era evident, trecut binișor de limita pensionării, un tip corect și sobru, distins, chiar frumos, dacă la această vîrstă trăsăturile feței și linia trupului pot însă sugera un bărbat cîndva atrăgător. Acesta îi explicase ce are de făcut, se asigurase cu discreție că fata se pricepe și-apoi se retrăsese pe scaunul său cu șurub, integrîndu-se, cu o ușoară notă de bizarerie, masei de oameni de care Cora se știa înconjurată. Iată-l acum izbucnind din cadrul comportării rezervate, strict profesionale, în care părea ancorat cu nădejde, adresîndu-i-se într-un limbaj greu de bănuît, suspect chiar, deși nu părea prefăcut ori nefiresc, de fapt tocmai de aceea. „Voiam să intru în vorbă“ spusese bătrînul ; n-avea rost deci să-și exprime nedumerirea, să pretindă explicații, trebuia doar să aștepte.

— Sînteți logodnica inginerului șef Niculescu, din cîte am auzit ! spuse deodată bătrînul chimist, lăsînd deoparte sticlele cu probe.

— Da ! răspunse imediat Cora cu o senzație de ușurare din pricină că era prima dată de la întoarcerea aici cînd pulea răspunde afirmativ, cu convingere, unei asemenea întrebări, dar și din pricină că, așa i se părea, deslușise cauza comportării atît de prevenitoare, neobișnuit de respectuoase, a acestui demn bunic.

— N-aș vrea să considerați că mă amestec în chestiunile dumneavoastră personale, nu am deloc acest obicei ! o asigură din nou șeful laboratorului, numai că acum, edificată, Cora nu mai suspecta formulările lui ceremonioase.

„Asta a fost tot ce voia să-mi spună !“ gîndi ea, satisfăcută că a scăpat de-o grijă.

— Iertați-mă că îmi permit să vă întreb : este adevărat că dumnealui nu va mai lucra la noi ? Așa am auzit !

Fetei i se păru că n-a înțeles, într-atît de nepregătită era pentru această continuare a conversației.

— Nu va mai lucra ? ! se interesă ea ca să cîștige timp și-apoi se gîndi că, în cazul în care ar confirma zvonul, brusc bizara comportare a bătrînului ar vira către o grosolanie cunoscută din literatura despre obrăznicia slugarnicilor. Nu știu, se poate ! adăugă ea crispată, gata să se apere.

— Înțeleg reticența dumneavoastră ! spuse bătrînul, la fel de politicoasă ca înainte, oricum deloc agresiv cum presupusese fata. Înainte de a vă cere asemenea informații, cu caracter personal totuși, era de datoria mea să vă ofer cîteva explicații. Îmi cer scuze !

Bătrînul așteptă cu demnitate pînă ce Cora se liniști îndeajuns ca să priceapă că este de datoria ei să-i acorde cuvenita iertare, în mod formal, apoi, abia după ce obținu o înclinare a capului din partea interlocutoarei, demodatul chimist făcu următoarea precizare (desigur, de natură a stîrni din nou curiozitatea și uimirea fetei) :

— Nu-l cunosc personal pe domnul inginer Niculescu !

— Ce importanță are atunci dacă rămîne sau pleacă ? ! nu se mai putu ea stăpîni să observe. Cred că pleacă, adăugă imediat cu un soi de surdă dușmănie împotriva

acestui individ ramolit care nu voia decît „să intre în vorbă“.

Dar omul primi resemnat lovitura.

— Veți înțelege îndată de ce mă simt atît de jenat, de ce ocolesc, după cum ați observat, subiectul care, de fapt, mă interesează. Este o chestiune personală, o chestiune dureroasă pentru mine, neliniștitoare în orice caz ! N-am vorbit nimănui pînă acum despre asta, nici soției mele ! Este tot ce poate fi mai străin, mai îndepărtat de dumneavoastră, dar îmi inspirați încredere și poate veți ști să-mi dați un sfat. Precizez că n-are nici o legătură cu inginerul Niculescu ! Poate faptul că sînteți atît de tînără, poate faptul că abia ați venit aici, n-aș ști să vă explic prea bine, dar, cert este, abia, așteptam momentul potrivit să vorbesc cu dumneavoastră !

Interveniseră cîteva accente de o sinceritate, iarăși, surprinzătoare, evident în limitele aceluiasi tip de conversație solemnă, dar acum Cora era atît de intrigată încît lăsă deoparte treburile pe care le avea și se pregăti să asculte cu mare atenție.

— Vă promit că n-o să vă întrerup ! îi spuse bătrînului și-l invită să se așeze alături de ea, arătîndu-i scaunul cu un gest ceremonios. Și vă mulțumesc pentru încredere ! adăugă fără umbră de ironie, căci în sfîrșit pricepuse că are de-a face cu un om serios și cu o treabă serioasă. Poate v-am jignit, dar, vă rog să mă credeți, nu pricepeam absolut nimic !

Bătrînul îi mulțumi cu gravitate, rămase însă în picioare, apoi începu să povestească.

— Îl cunosc însă pe domnul director Burghеле, deși nici cu dumnealui n-am stat de vorbă în ultimii ani !...

Dar acum Cora nu se mai miră, nici de ton nici de formulare, nici de conținut, și nu pentru că făcuse promisiunea dar pentru că în adevăr se familiarizase cu ciudatul personaj, cu seriozitatea lui ceremonioasă care i se părea autentică, organică, de înțeles și, mai cu seamă, demnă de interes. Chiar și personajul numit „domnul director“ părea să fie atrăgător și misterios. Urma așadar un „trecut“ apărut din viață și nu din cărți. Dar ce sfat putea ea să dea unor asemenea personaje ? !

— ...Însă mai bine să încep prin a vă spune că pe locurile acestea a existat cîndva (oh, era deci un basm

în toată regula !) o fabrică destul de importantă care nouă, celor care lucram pe-atunci, ni se părea foarte mare, altele erau proporțiile, cu o activitate ce este continuată și astăzi, de fapt o societate anonimă cu tradiție, tradițiile sînt din nou respectate, nu-i așa ?, avînd mult capital străin, în sfîrșit, n-are rost să fac eu critica acelor timpuri și situații, probabil ați învățat și dumneavoastră la școală, așadar o societate cu filiale, sucursale, cu venituri mari, eu am fost inginer acolo, existau și pe vremea aceea ingineri, nu știu dacă e cazul s-o spun, am făcut studii tehnice în Franța, acolo m-am și căsătorit, am avut o bursă, apoi m-am întors, am primit locuință în colonia de intervenție, locuiesc aici de peste patruzeci de ani, ei și la un moment dat, am fost mereu un salariat conștiincios, nu eram bogat, nu aveam relații, îmi plăcea să muncesc, la un moment anume am fost avansat, cum era obiceiul, într-o funcție superioară, asta se întîmpla... în ce an sînteți născută ?, un om bătrîn își poate îngădui o astfel de indiscreție, (Cora îi răspunse și ascultă iar, stupefiat-amuzată)... cu cîțiva ani buni înainte de venirea dumneavoastră pe lume am fost numit subdirector tehnic, o funcție importantă, dar aveam mulți șefi peste capul meu, aici și la București, s-a terminat războiul, apoi societatea a fost naționalizată, nu m-a dat nimeni afară, n-am fost condamnat, ferească Dumnezeu, nici nu era cazul, eram doar, ca să înțelegeți mai bine, cam ce este acum domnul Bujor Niculescu, și după aceea am lucrat din nou în instalație, de unde începusem, dar „uneltele capitaliștilor n-au ce căuta printre noi” s-a spus și m-au trecut asistent la un laborator, și-acolo, cu un prilej oarecare l-am cunoscut pe domnul Burghеле care era și el începător, avea o colegă, domnișoara Rodica, șefa mea cum ar fi, venea pe la noi, beam o cafea împreună, iar inginerul șef de după război, om de vîrsta mea dar fără o pregătire temeinică, deci acum vreo zece ani, chiar mai bine, temîndu-se de acest tînăr Burghеле, încerca să-i frîneze ascensiunea, tocmai se construia în vremea aceea cam tot ce se vede aici, iar domnul Burghеле a cerut să fiu consultat eu, îmi amintesc că a spus : omul acesta se pricepe !, era mare lucru pentru mine, — preciză bătrînul, ștergîndu-și ochii umeziți — am făcut o propunere, abia atunci era s-o pățesc, iertați această sporovăială bătrînească, dar

sînt amănunte însemnate, atunci domnul Burghеле a mers la șeful regiunii, pe timpul acela erau regiuni, m-a apărat, cert este că la inaugurarea festivă a noilor uzine am primit o decorație din partea statului, medalia muncii se numește această decorație, iar peste cîțiva ani de la avansarea domnului Burghеле ca inginer șef, poate vă supără faptul că spun mereu : domnul cutare, dar eu nu-mi permit să vorbesc altfel, așadar, dragă domnișoară, am ajuns șeful acestui laborator căci între timp am făcut o altă propunere, aplicată și în prezent, pentru care am brevet, privind chiar tratarea chimică a apei de recirculare, un procedeu pe care îl folosiți și dumneavoastră la aceste analize — și arată spre sticlele cu probe de pe masa Corei. Cînd a venit vîrsta pensionării, mi s-a făcut dosar însă domnul Burghеле a dat ordin să rămîn în serviciu, le-a spus : avem nevoie deocamdată de omul acesta !, desigur m-a întrebat și pe mine dacă sînt de acord, eu i-am mulțumit din suflet deoarece mă simt în putere și nu pot trăi fără să muncesc, doctorul m-a declarat sănătos, și am continuat să lucrez fără vreun reproș din partea cuiva pînă în această clipă. Cu domnul Burghеле n-am mai discutat de atunci, nu-mi place să pîscz un om alît de ocupat, dar în fiecare an, după ce luam avizul medical, știu că dumnealui, ca director general, spunea : să mai lucreze, dacă vrea ! Ajung acum de unde am pornit : dacă dumnealui pleacă, așa cum se aude, împreună cu domnul Niculescu, pe care n-am avut onoarea să-l cunosc decît oficial, precum și cu alți colaboratori apropiați ai săi, pentru a deschide o nouă uzină, mai mare, deoarece dezvoltarea este o lege, atunci eu nu voi mai putea rămîne în serviciu, simt asta prea bine, pensionarii primesc locuință în oraș, deci va trebui să părăsesc și colonia de intervenție, după cîteva decenii, nu vreau să mă lamentez, dar o asemenea schimbare nu e ușor de suportat, alții abia așteaptă să se plimbe, fiecare cu felul său de a fi, șeful centralci mi-a și spus : toți trebuic să ne odihnim !, are și dumnealui dreptate, odată și-odată vine și timpul să ne retragem, și să murim, dar s-a întîmplat că de cîteva luni boala soției mele s-a agravat, mă tem s-o mut într-o casă nouă, prezența mea acasă i-ar confirma faptul că nu mai avem nimic de așteptat, prin urmare poate că încă un an, nu mai mult, ar trebui totuși să mai lucrez, după aceea, cred că ea n-o să reziste nici

atît, cum o vrea Dumnezeu ! Dacă domnul Burghеле rămînea aici, totul era simplu, așa însă ar trebui, fie să merg să-i explic, să-l rog să pună o vorbă bună pentru mine, din cîte îmi dau seama cuvîntul său va fi ascultat, dar dacă m-a uitat, dacă mă refuză, dacă n-are timp ?, fie să aștept noul director și să-l rog pe acesta, pentru că oamenii sînt orgolioși, le place să le adresezi lor orice petiție, dar atunci există un risc, o situație grea pentru mine, nu știu cum să procedez, de aceea, iertați-mi pisălogeala, am zis : domnișoara aceasta pare să fie o minte limpede, oricum de la o vîrstă încolo parcă îți pierzi încrederea în tine, munca asta tehnică, de rutină, o fac lesne, dar în rest, mă simt, așa, dezorientat, obiceiurile se schimbă mereu, de aceea v-am reținut, ce părere aveți ? Mi-ați face un mare serviciu dacă l-ați întreba pe domnul Niculescu, pentru că în viața mea, prea lungă cred, s-au întîmplat atîtea, dînsul ar putea judeca mai bine, să-mi spună doar atît : omule ai o șansă, încearcă, sau : lasă-te păgubaș ! O hotărîre trebuie să iau înainte de pleacă dînșii, altfel domnul Burghеле, doar îl cunosc, îmi va zice : de ce n-ai venit la timp ? Mi-a atras atenția și altădată : de ce nu mi-ați spus ?, acum e mai greu ! Dacă nu cumva s-a schimbat și el, deși nu-mi vine să cred ! Un moșneag căzut în mintea copiilor ! spuse deodată omul, cu neașteptată lehamite de el însuși, răsturnînd, în adevăr ca un copil, tot ce clădise pînă atunci, după care se îndepărtă grăbit de masa Corei.

La fel de tulburată ca și bătrînul, de ultima parte a acestui monolog care începuse ca un basm și ale cărui preparative duraseră mult peste limitele convenite chiar unei povestiri dramatice, Cora alergă după el și-l ajunse abia cînd inginerul se urca furios pe scaunul său cu șurub.

— Să vă spun drept, arătați mult mai tînăr, nici nu mi-a trecut prin cap că... vroi să-l asigur de la bun început.

— Un boșorog care nu se mai satură, nu vrea să lase locul altora ! o întrerupse celălalt, expunînd motivele renunțării sale. Am o ultimă rugămintă la dumneavoastră ! adăugă, apucînd brațul Corei. Să uitați tot ce v-am spus ! o somă el cu vigoare. Vă mulțumesc. Dacă nu vorbeam cu dumneavoastră... Ciudați oameni bătrînii ăștia, nu credeam că am să mă ramolesc în așa hal

încît să devin egoist, pisălog, lăcrimos ! Vă rog să treceți imediat la locul dumneavoastră ! ordonă fetei.

— Abia acum, prin această... istorie... ! se trezi Cora spunînd cu vehemență și, imediat, duse mîna la gură.

Ochii bătrînului se umplură de lacrimi.

— N-am ce să fac, trebuie să mai lucrez încă un an ! declară el, cu desăvîrșire dezarmat. Dar știți, umilința mă îmbolnăvește, domnișoară ! Cîtă vreme domnul Burghel era aici, această prelungire anuală mi se acorda ca un fel de răsplată, de astăzi o voi, căci o voi primi, ca un semn de compasiune, ca un ajutor ! Poate era și înainte tot asta, dar eu nu simțeam, deci nu mă durea, mă încînta. Nu uitați ultima mea rugămintă, pînă voi hotărî singur, acasă, sînt prea tulburat în aceste momente, asupra căii pe care voi acționa ! Și-acuma la lucru, domnișoară — încheie, adunîndu-și un surîs sever, inflexibil, — la ora unsprezece vreau să semnez buletinele !

Iar cînd Cora ajunse înapoi la masa ei, îi strigă din nou cu vigoare :

— Mereu uit cîte ceva : vă doresc multă fericire, domnișoară !

La început, Cora fusese ea însăși foarte tulburată de întîmplare, de situația bătrînului, încît de două-trei ori, înainte de reîntîlnirea cu el la ora unsprezece, trebui să-și șteargă lacrimile. După ce însă discuția cu acest moșneag viteaz îi dovedi că omul este departe de a se încovoia, că acest impas nu era dintre cele mai grave prin care trecuse în viață, monologul chimistului de modă veche începu să acționeze în mintea ei din cu totul alte unghiuri, producînd, abia atunci, efecte dintre cele mai neașteptate. Întîmplările înșirate, tonul, informațiile ce le intercalase, interpretările, produceau rînd pe rînd judecăți și raportări noi care o puneau din ce în ce mai mult pe gînduri în ce privește existența ei proprie precum și a altora din jur. Mai întîi, se trezi constatînd că Bujor Niculescu urma să plece tocmai în zilele cînd ca venise aici, bucuroasă că-l va regăsi și-l va avea alături. Nu-și închipuise că se va petrece o asemenea schimbare, în sufletul ei Bujor era legat definitiv de aceste locuri în care se cunoscuseră, datorită cărora, într-un fel, se întîlniseră. Făcuți unul pentru celălalt, întîlnirea lor era condiționată de împrejurări, iar aceste împrejurări, ele însele, îi deveniseră dragi. În sfîrșit, cu asemenea schim-

bări nu e greu să te obișnuiești ! Dar cum se explica faptul că el nu-i pomenise nimic despre intenția de a pleca ? ! Aseară, vorbiseră ore și ore în șir, despre tot felul de lucruri, ea îl reținuse îndelung cu năstrușnica intenție a lui Victor, îi spusese ce o preocupă, iar despre el nu se pomenise nimic : se ascundea, i se părea că nu merită să-i spună ? Asta i se părea înacceptabil și, vorba bătrînului, umilitor ! Dacă era un fleac, plecarea lui trebuia pomenită în treacăt, iar dacă nu, dator era să-i explice, s-o facă să înțeleagă. Se ducea la mai bine, la mai rău, se ducea de voie, de nevoie ? Ea trebuia să știe, doar nu e considerată o păpușă fără gînduri. Oh, nu era cazul să tragă o concluzie definitivă, să se supere tocmai acum, trebuia să-l întrebe, probabil nu găsise momentul potrivit să-i spună ! Poate hotărîrea era încă secretă, nefiind perfectată, poate acest director necunoscut, care-l ducea împreună cu el, îi ceruse să tacă ! Fie, numai că apărea altă nelămurire, încă mai gravă : de ce nu-i pomenise, de cînd se cunoșteau, măcar numele acestui om apropiat, poate prieten, de care era atît de atașat ? Era de-a dreptul neliniștitor, pentru că îi confirma bănuiala stingheritoare, paralizantă, că el își înconjură existența în mister, sugerînd — în cel mai bun caz !, dar cine îi dădea dreptul ? — că nu exista nimic în afară de ea, Cora, nimic înaintea ei. Cîtă vreme însă îi povestise totul despre ea, obsedată de gîndul că nu trebuie să-i ascundă nimic, cum de își îngăduise el să nu-i dezvăluie chestiuni importante ? Era un om rezervat, firește, de asta îi și plăcea, dar nici ea nu sporovăise doar ca să se afle în treabă. Avea încredere în el, nici acum nu-l considera prefăcut, tenebros, viclean, ar fi jurat că nu se înșeală, totuși îngrijorarea reușise să i se strecoare în suflet. Nu voia poate să se plîngă, să apară în fața ei slab, nesigur : orgoliul îi dăduse sfaturi greșite, nimic mai fals și mai supărător pentru ea decît asemenea atitudine „bărbătească” ; tatălui ei, fratelui, le repugna de asemeni văicăreala, dar nimic, bun sau rău, nu fusese ascuns în familia lor. Dar ce putea fi rău ? Poate atunci, dimpotrivă, evita să se laude.

Își aminti cu cîtă emoție și stimă vorbise bătrînul chimist despre Burghele. De ce Bujor nu pomenise nici un cuvînt despre acest om neobișnuit care, la rîndul său, îi acordase prețuire și încredere : era invidios ? Vai, prea

multe întrebări stîrnise tăcerea lui, abia acum dezvăluită, pentru ca ea, Cora, să nu-l considere vinovat, pentru ca ea să-i găsească, în continuare, circumstanțe atenuante ! Dar dacă el va refuza să accepte că a greșit ? Cora începu să bată în retragere, să facă orice ca să nu se mai gîndască la asta. Va aștepta, va fi mai atentă, mai înțelegătoare, în asemenea cazuri inflexibilitatea nu duce la nimic bun. Trebuia să găsească în ea puterea de a alunga gîndurile negre care o năpădiseră, spre a evita să ajungă în postura judecătorului, ori a prietenului cicălitor, cîrcotaș, vindicativ, ori a nevestei nemulțumite, ipostaze nesuferite spre care simțea bine că alunecă. Întrebările, temerile ei, nu erau, la rîndul lor, jignitoare, nedrepte, inacceptabile ?

Reveni la povestirea bătrînului, la suferința autentică, suportată cu demnitate, a acestuia și i se păru că atîtea altele, care o tulburaseră, păleau, deveneau meschine. Ideea lui Victor, de pildă, care-i displicuse din capul locului, cît de stupidă, mărunță, inventată se dovedea. După zeci de ani de muncă, la capătul vieții, bunicul acesta nu ajunsese egoist, isteric, — vai, cu cîtă rușine își amintea că îndrăznise, chiar cu bune intenții, să-l apostrofeze ! — agitat penibil că ceilalți trebuie să-l slujească, să-i dea dreptate ; cîte îndoieli îl rețineau, cîte frămîntări, cît bun simț, la urma urmei ; cît se rotise în jurul ei înainte de a se decide să-i vorbească ; cîte precauții își luase, apoi, în zilele precedente cînd observase că e tristă, îngîndurată ; erau, grija și politețea lui, dovezi de senilitate, obiceiuri demodate ? Cora se gîndi cu adîncă admirație la generațiile greu încercate, în toate felurile, care o precedaseră pe a ei, oameni care continuau să trăiască alături, marcați de un respect al valorilor, al omnescului în cele din urmă, de modestie și încredere în ceilalți. Oh, crengi uscate existaseră întotdeauna, nici vorbă, nu era cazul să se exalte nediferențiat, dar cele viguroase, cît de multe, cît de nobile erau. Pare uneori de la sine înțeles : părinții sînt buni, devotați, capabili de abnegație și sacrificiu, copiii greșesc, au păcate, se cam dau înlături. Pornești rău și, după ce-ți slăbesc balamalele și traversezi suferința, ajungi bun : așadar viața nu te înrăiește, dimpotrivă ; sau pornești rău și ajungi mai rău : cum se petrec lucrurile ? Nu se gîndise pînă acum să-și pună astfel de întrebări, toate i se păreau așezate la locul cuvenit, armonioase sau nu, dar de la sine înțelese. Aveau însă niște explicații și trebuia să le caute,

voia să priceapă, prea multe rămăseseră în afara interesului ei ; dar uneori îi lipseau reperele, criteriile, iată, astăzi întrezărise unul dintre ele !

Necunoscutul numit Burghel apreciase meritele bătrînului, îl apăraseră în împrejurări critice, probabil procedase la fel și în alte cazuri : cineva prelua, prin urmare, ștafeta ; exista de asemeni Ovidiu, cu înțelepciunea lui morocănoasă, un tip retras care se purta altfel decît acest Burghel ; era Alexandru, cu formula lui de existență, clocolitor în răstimpuri, așezat și ironic în rest ; trebuia neapărat să-i înțeleagă, să-și lămurească mobilurile lor, să afle experiența fiecăruia. Dar ea cu Bujor Niculescu pe unde se situau în acest tabel de elemente vii, în perpetuă prefacere ? ! Dar cu fetițele lui Ovidiu ce se va întîmpla, ele cum porniseră ? Dar Victor, fetele, dincolo de schema adolescentină sub care se încăpățîneau încă să defileze, cum vor evolua, încotro se va îndrepta fiecare ? Între fata cea mică a lui Ovidiu, a cărei principală preocupare era să se țină bine pe piciorușele cam strîmbe, și bătrînul chimist, cu grijile lui, se stabilise o relație, un fir subțire dar rezistent, de-a lungul căruia, asemeni unor mărgelile de culori și forme deosebite, strălucitoare ori mate, ele însele în permanentă rotire, se înșirau toți ceilalți, pînă și părinții Corei, iar firul întreg suferea la rîndul său o mișcare de translație, vibra ori încremenea în funcție de determinările unor factori comuni, exteriori : un alt soi de armonie, nebănuită, se ivea astfel, prin înțelegere, sub privirile Corei.

Cînd ajunse acasă, în blocul de garsoniere, Cora era într-o asemenea stare de emoție efervescentă, de prea-plin sufletesc, de intercs pasionat față de oamenii din jur, de regenerare a încrederei, încît se aruncă de-a dreptul în brațele Marinei și o strînse îndelung la piept pe robusta ei colegă.

— Să fiți liniștiți, — o asigură ea patetic, covîrșită de bunătate — vă va ajuta, va face totul pentru voi ! Ai găsit biletul meu, nu-i așa ? ! se interesă ea, dintr-o dată, neliniștită, îndepărtînd-o pentru o clipă pe Marina spre a o putea privi drept în ochi.

Fata dădu din cap afirmativ, dar nu apucă să scoată o vorbă pentru că din nou Cora exclamă, pradă unei exal-

țări nestăpînite care-i aduse, pentru a cîta oară în ziua aceea !, lacrimi în ochi :

— Ce mult mă bucur, cît sînt de fericită !

Baza, desigur falsă, a acestei îmbrățișări dezlănțuite, n-avea, pe drept cuvînt, nici o însemnătate. Ce conta că dorința lui Victor, a fetelor, era stupidă, gîfîită, fără orizont, cîtă vreme era o dorință omenească, o aspirație, un vis ce putea fi împlinit. Ce conta că, o seară înainte, Cora se despărțise de foștii ei colegi și plecase însingurată, după ce aceștia se descotorosiseră de ea, idolul de odinioară, ca de un obiect inutil ori chiar potrivnic ? Temelia era cum era, dar pe ea se înfiripase un edificiu înfocat, al solidarității, compasiunii, înțelegerii, iar prudența, nepăsarea, interesul egoist rămăseseră undeva departe, asemeni unor țărugi acoperiți de lavă !

— Să nu mă întrebi cum și cînd, nu știu încă ! spuse din nou Cora, mîngîind cu duioșie pletele Marinei și-odată cu ele toate suferințele lumii. Știu doar că va fi bine, va fi exact așa cum doriți voi !

Se desprinse în cele din urmă de trupul voinic al colegei, ba chiar o împinse ușor, șăgalnic, pe fata surprinsă și intrigată, spunîndu-i, de astă dată șoptit, complice :

— Și-acum, sst, liniște, am o treabă importantă, ce nu suferă amîinare ! Nu i-am scris mamei, închipuieți, de-atîtea zile, nici un rînd !

O conduse ea însăși pe Marina și o așeză cu grijă pe scaunul cel mai apropiat, de-ai fi zis că fata, supusă, abia se putea ține pe picioare, după aceea se repezi spre șifonier, scoase hîrtie și stilou și se apucă, plină de rîvnă, să acopere foaie după foaie cu scrisul ei mare, generos, care-l încîntase cîndva, în ziua primei întîlniri, pe Bujor Niculescu. „Am și uitat, din pricina atîtor impresii, că trebuie să vă scriu imediat ce ajung“ îi asigură Cora pe părinți. Vai, de fapt n-avusese curaj să le scrie, așteptînd mereu un moment potrivit ori măcar un moment în care să poată spera că lacrimile, dar lacrimile amărăciunii și singurătății, nu vor țîșni pe coala albă. Dar asta nu mai avea importanță. Nu pomeni, firește, de împăcarea cu Bujor Niculescu și de exaltarea în care se afla, pentru că nici despre ceartă și

îndelungata supărare nu le vorbise ; cînd se miraseră, acasă, Cora nu se grăbise să răspundă, și-apoi cînd nici o altă scrisoare nu mai venise, fata explicase cu convingere : „Am examene acum, n-am timp de corespondență !“, pentru că nu crezuse, ea însăși, că prima vacanță independentă, prima călătorie de dragoste, plină de bucurii, se încheiase lamentabil. Toată relația, de care depindea fericirea ei, era iarăși în picioare, mai solidă ca oricînd, nici nu voia să-și amintească faptul că, zile de-a rîndul, zăcuse la pămînt, fără nădejde. Nici nu scrisese anume despre Bujor Niculescu, de ajuns că toate informațiile erau legate, într-un fel ori altul, de existența lui. Cînd îi ajunse sub condei o frază despre posibila mutare a tînărului, o duse la capăt cu sentimentul că nu poate dezvălui un secret, o chestiune care-i privește numai pe ei doi. „Vă voi scrie mai mult despre asta îndată ce lucrurile se vor lămurii, deocamdată e doar o propunere, pe care lui, taciturn și îndărătnic cum este, nu-i place s-o răspîndească.“ Era purul adevăr, iubirea i-l șoptise.

Împăturind foile și lipind plicul, se ridică nerăbdătoare de la masă și alergă s-o caute pe Marina care, evident, nu rămăsese pe scaunul unde o așezase Cora, ci se afla pe undeva prin vecini, călcînd niște rufe.

— L-ai căutat pe Victor, i-ai spus ? ! întrebă Cora, intrînd în încăpere ca o furtună. Trebuie să-l liniștești și să-i spui să meargă chiar mîine la el !

— Aveam și noi un plan ! Dar dacă ne ajută, e minunat ! spuse Marina.

— Bineînțele ! Să-i spună planul, să stabilească toate detaliile !

— V-ați împăcat, totul e în regulă ? întrebă atunci fata, lăsînd deoparte fierul de călcat și cuprinzînd, ea acum, umerii Corei.

— Bineînțele !

Dar nu mai era timp : cineva veni s-o anunțe pe Cora că Bujor Niculescu o așteaptă în fața blocului. Fata alergă, îmbujorată, să se îmbrace, privind în fugă, cu încîntare, acele ceasului de mîna : tînărul sosise cu mult înainte de ora fixată aseară, la despărțire. În fața șifonierului, ezită cîteva clipe, mîngîind cu vîrfurile degetelor rochia vapo-

roasă pe care o purtase în seara reuniunii din sala cantinei ; aceasta se potrivea cel mai bine stării de exuberanță în care plutea de cînd se întorsese de-acasă : mai fusese altă zi atît de fericită în viața ei ? ! În cele din urmă, cu destul regret dar și cu binecunoscuta forță de a amîna pe care o dă bucuria adîncă, alege costumul de stofă, acea țesătură din romburi suprapuse, cu bluza de vînt croită după un model desenat de ea, cu aceeași cămașă băiețească din poplin verde și aceeași eșarfă cu care se îmbrăcase în seara întîlnirii cu Bujor Niculescu, la cinematograful din cartier. Își va aminti ? ! se întrebă, feciorelnic tulburată de pariul riscant pe care și-l propunea fără știrea nimănui. Dacă nu-și amintește...

Coborî scările, strălucitoare și sigură de sine, fluturînd în mîină plicul cu scrisoarea ce trebuia expediată pe adresa părinților. Bujor Niculescu îi ieși în întîmpinare, cu brațele larg deschise, iar Cora nu apucă să se scuze pentru că, din dilemă vestimentară, îl făcuse să aștepte prea mult.

— Îmi cer iertare, te-ai grăbit din pricina mea ! i-o luă tînărul înainte. Trecem întîi pe la poștă, din cîte îmi dau seama : iată ce înseamnă un pătrunzător spirit de observație ! se autoironiză el.

Avansa, cum s-ar zice, spre zonele fierbinți ale pariului Corei.

— Iar de la oficiul poștal, încotro ? se interesă fata. Nu de alta, dar nu sînt îmbrăcată pentru festivități ! glumi ea cu cochetărie, fără a rezista dorinței de a-l ajuta să cîștige o prinsoare necunoscută.

Bujor Niculescu o prinse de umeri, îi cercetă îndelung fruntea, ochii, buzele, apoi coborî privirea spre eșarfa albă cu linii în zig-zag, spre gluga și nasturii de lemn ai bluzei croite după indicațiile Corei, clătînd repetat capul ca la o recunoaștere încîntătoare, dar spuse altceva decît fata aștepta :

— Totuși, am avut dreptate : îți stă mai bine cu părul lung. Adică așa cum e acum, acum e cel mai bine ! Mă obișnuisem astă-vară, sing-sing-ul se potrivea cu plaja, dar așa îmi place mai mult. N-are rost să te superi pentru atîta lucru ! o rugă apoi, interpretînd greșit insatisfacția, greu de ascuns, a Corei.

— Să mă supăr ? ! Mă așteptam doar... se apucă ea să explice rîzînd.

— Să spun cînd și unde am mai văzut eșarfa, precum și minunata bluză verde ! o întrerupse Bujor Niculescu. Ei, nici chiar așa, declară el făcînd cu ochiul. Sînt un romantic cu prejudecăți !

— Cu limite, adică ! vroi Cora să-l corecteze.

— Da, în sensul ăsta. Știi, te iubesc ! îi spuse dintr-o dată și amîndoi se simțiră foarte emoționați. Mi-ar place să te duc acum într-un loc grozav, — continuă, după o lungă pauză, luînd-o de braț — dar nici unul din cele pe care le știu, iartă-mi lipsa de modestie dar le cam știu pe toate, nu mi se pare potrivit. Problema ar fi atunci următoarea : să te invit într-un loc, prin loc înțeleg local, nepotrivit ori să nu te duc nicăieri, ceea ce ar însemna să ne plimbăm pe bulevardul cu castani, cunoscut din acel ianuarie, îți amintești, ei, ia să vedem : îți amintești ? !

— Spuncai că ești un romantic cu limite ! se eschivă Cora.

— Cu limite extrem de mobile ! o asigură el, înveselit. Romantism vag cenzurat de luciditate !

— Un tip paradoxal ! propuse Cora, ironic, altă formulă.

— De ce nu ? Femeia trebuie să aibă pe vino-încoace, iar bărbatul trebuie să aibă o gîndire paradoxală : citat din memorie !

— Gîndire paradoxală : nu e ușor !

— Las-că nici „vino-încoace“ nu e chiar așa simplu cum se crede !

— Trebuie să înțeleg că e un compliment ! glumi fata.

— Da ! răspunse imediat, cu gravitate, Bujor Niculescu, iar Cora se ridică pe vîrfuri și îl sărută. Așadar pentru care dintre propunerile mele ferme optezi ?

— N-am chef să mă plimb pe sub castani ! Te superi ? Îndrăznesc s-o spun pentru că sînt o romantică veritabilă !

Tocmai ajungeau în fața gheretei paznicului de la intrarea principală.

— Așteaptă-mă o clipă, spuse Bujor Niculescu iar după ce făcu o scurtă comunicare telefonică, reveni și explică : trebuie să-l anunț pe ofițerul de serviciu unde mă poate

găsi, așa e obiceiul ! Deci : restaurantul Intim ! punctă el.

— Ce te făceai dacă alegeam aleea cu castani ? se interesă ea în glumă, nemulțumită totuși de acest „obicei“.

— Situațiile noi nasc soluții noi ! răspunse el calm și serios.

— Trebuie să spui cu cine ești ? glumi iar fata, apoi, văzînd că el refuză jocul, se supuse întrebînd : Dar nu există tovarășul Burghele ?

Tînărul nu tresări, așa cum își închipuise Cora, dar nu dădu nici un răspuns ci o luă din nou de braț și o conduse spre stația de autobuze. Abia cînd se așezară pe banchetă, în mașina aproape goală, îi spuse rîzînd :

— Despre Burghele, o discuție separată. Dar în altă seară !

— Merită să-i consacram o seară ? se interesă ea.

— Merită, i se răspunse.

— Iartă-mă, mi se pare că te-am indispus cu sîcîiala. Nu mă interesează ! îl asigură, mirată ea însăși de ușurința cu care se spulberaseră neliniștile dimineții.

— Asta e altceva. Dar eu sînt dator să-ți povestesc. Voi încerca să te captivez, în ciuda aridității subiectului ! declară tînărul, plin de voie bună. Dar în nici un caz astă seară, nici mîine, nici poimîine : nu te speria !

— Te iubesc, sînt foarte fericită ! spuse Cora.

Iar el își aminti deodată stăruitoarea dorință, de atîtea ori dezamăgită, de a primi asemenea confirmare, de a afla că iubirea sa este împărtășită. În sfîrșit, dobîndită, atunci, la capătul vacanței, această convingere pierise, înainte chiar de a se obișnui cu existența ei, ca o stea făcută să strălucească o singură noapte, înainte ca hăurile s-o înghită definitiv. Și iat-o reapărînd, cu lumina ei intensă și gravă, reinstalîndu-se în locul din care cîndva pierise și anunțînd că de-acum încolo va dura, va rămîne mereu pe bolta cerului său. Dragostea lui se dovedise îndreptățită și rezistentă, ca și un pod proiectat de un arhitect inspirat și destoinic ; iar momentele de slăbiciune, puține, firești, se topiseră în moleculele arcului de beton, solid și bine susținut. Detalii făurite în timp, aparent : întîmplătoare, cu bătaie scurtă, lipsite de semnificație, dobîndeau, privite din per-

spectiva de azi, amprenta necesității. Fiecare întâlnire, fiecare cuvînt însemnase ceva, adăugase o piatră fără de care întregul părea de neconceput, un amănunt ce-și găsea corespondent vibrant într-o istorie ce conținea, armonioasă, unitară, memoria afectivă a iubirii lor, de fiecare din ele putea fi legat și adus în prezent cîte un fir emoționant și tulburător. „Te iubesc, sînt fericită !“, ce ușor rostesc alții aceste cuvinte ! Dar Cora făcea parte dintre acei care nu pot să nu fie crezuți atunci cînd le spun, pentru că însăși făptura lor stă cheazășie adevărului ; le spun de parcă le-ar săpa în piatră.

Lui Bujor Niculescu i se tăiase respirația și trecu multă vreme pînă cînd el reuși să-și revină. Fata se molipsi parcă și ea de efectul, de rezonanța cuvintelor pornite din inimă. Nu era ușor de trecut mai departe.

— Restaurantul acesta, Intim, tare mă tem că nu e ce ne trebuie nouă acum ! spuse în cele din urmă Cora, abia după ce coborîră în centrul orașului. O să ne amintim de Eremciuc, o să ne cuprindă o nostalgie sfîșietoare !

Ea strecurase, intenționat, o firavă notă ironică, spre a risipi acordurile prea grave, ecourile greu de suportat ale clipelor de tăcere dinainte. Tînărul îi dădu dreptate. Totul se raporta acum, vrînd-nevrînd, la trecutul dens al iubirii, nu puteau și nici nu voiau să facă abstracție de legăturile ce se stabileau, în această zi de răscruce, în mintea și în sufletul lor : înțelegeau cît de rare și de prețioase sînt asemenea clipe, și dacă nu rosteau, euforici, întruna : îți amintești, îți amintești !, era numai din teama de a nu aluneca într-o voioșie superficială ; gîndul nu era însă pîndit de asemenea primejdie.

— Să intrăm poate mai întîi la un film, îndrăzni el să propună.

Însemna, de fapt, să-și asigure încă două ore de tăcere, în care să se știe alături și să se poată concentra ; și-apoi sala făcea și ea parte, nici nu era nevoie s-o spună, dintre amintirile la care se puteau raporta. Se opriră în fața panoului cu afișe, trecură pe rînd de la un titlu la altul, peste reclamele fotografice și, chiar numai ca fond vizual

și auditiv, nici una dintre oferte nu li se păru convenabilă, nu atinse, la evaluare, gradul de neutralitate acceptabilă.

— Poate, totuși, aleea cu castani era soluția ! spuse surîzînd Cora.

În sfîrșit, Bujor Niculescu surîse și el, strîngînd în palmă brațul fetei. Clipele de acord sufletesc, de înțelegere reciprocă deplină, izbutiseră să-i elibereze, prin puritatea lor desăvîrșită, din strînsoarea solemnității.

— E nevoie din cînd în cînd și de asta ! Vreau să spun că nu trebuie, nu există motive, să treci cu ușurință peste... spuse el, iar Cora înțelese îndată :

— Peste ce e mai bun, peste suflet !

— Dar nici să prelungești mai mult decît se cuvine, să storci, să diluezi, să întinzi prea mult coarda ! adăugă tînărul, încîntat de ajutorul primit, un adversativ ce aluneca ușor spre comic.

— Și să, dar nici să nu ! declară autoritar Cora și amîndoi izbucniră în rîs, eliberați.

— Atunci ce să mai căutăm pe sub castani ? ! Hai la Intim ! spuse el, iarăși energic și dezinvolt. Deși un film, nu un surogat, ne-ar fi prins bine. Ia-l de unde nu-i ! Iar de-acolo (adăugă ca și cum ar fi avut neapărat nevoie de doi termeni), îi facem o vizită doamnei Miriam și îi anunțăm oficial logodna noastră ! Cui altcuiva să-i spunem astă-seară ?

Era așadar iarăși vorba de o raportare la un element al iubirii lor.

— În condițiile astea, în adevăr putem merge la Intim ! Tot o să ne amintim de Eremciuc, dar rîzînd în hohote. Știa să organizeze o petrecere, n-am să-l uit niciodată ! declară fata.

5

AJUNSERĂ, AȘADAR, ÎNTR-UNUL din saloanele restaurantului Intim, se așezară la o masă convenabilă, iar Cora își exprimă nedumerirea în legătură cu celebritatea localului. Era cel mai bun din oraș ? Foarte

bine, dar asta nu însemna mai nimic. N-aveau, nu-i așa, motive să se prefacă încântați, să aibă aerul că se simt excelent oriunde, așa cum se socoteau datori alții, numai din pricina deplinei lor bucurii ; firește, se puteau adapta, puteau uita unde se află — fata făcuse chiar o propunere în acest sens — ceea ce nu însemna că nu văd ce în jurul lor. Bujor Niculescu, fără mofturi, fără fals orgoliu masculin, se declarase de acord.

Restaurantul nu era, nici pe departe, intim ; inadvertența, neinspirația și, respectiv, dezacordul, porneau de la numele locului și se prelungeau cât vedeai cu ochii, fără ca prin aceasta să fii constrîns a te socoti mofturos, exigent, acru. Amenajat la parterul și etajul unei foste proprietăți particulare ce servise drept locuință, clădirea se afla în centrul orașului, cu fațada pe o stradă intens circulată, iar arhitectura ei stătea mărturie lipsei de gust, opulenței și vanității găunoase a unui îmbogățit peste noapte. Pentru asta, organizatorii localului n-aveau firește nici o vină, meritau felicitați că o transformaseră în restaurant. Ce să faci cu asemenea hardughie ? S-o distrugi odată cu colibele mărginașe, ar fi fost păcat de marmura prețioasă, de tavanele boltite, chiar garnisite cu îngerași, de scările și lemnia de nuc ori de stejar avînd drept podoabă struguri și viță de vie împletită. Să razi ornamentele era din cale-afară de costisitor și nici nu rezolva mare lucru. Să amenajezi acolo alt soi de instituție, vai, se încercase din cîte îi lămuri binevoitor, deși surprins de asemenea interes din partea a doi tineri ce veniseră să petreacă, șeful de sală : fusese mai întîi club muncitoresc, apoi grădiniță de copii, enumeră liniștit omul, avînd în mîna un bonier pe care intenționa să scrie comanda.

— Trebuia folosit pentru baluri, chermeze, nunți, mese ocazionale ! spuse Cora.

— Așa se și procedează. Cînd avem solicitări !

— Poate găsim la etaj o încăpere mai potrivită ! interveni Bujor Niculescu. Eu le cunosc, te însoțesc dacă vrei !

Cerură să li se păstreze masa, urcară scările. Coridoare întortocheate, iar încăperile : foste dormitoare suntuoase, odăi pentru servitori, chiar și o bibliotecă avînd un mobilier greoi zidit în perete, toate, acum, afumate, pră-

foase. Parterul era net superior. Aici, camerele propriu-zise foloseau pentru birou, bucătărie, depozit și altele, iar mesele restaurantului erau risipite (s-ar fi putut spune la fel de bine : grupate) prin holul imens, cu felurite cotloane, în salonul mare și în alte două mai mici, încăperi unificate în fapt datorită dispariției ușilor intermediare, colosul astfel obținut devenind însă un labirint bizar.

— Dar se mănâncă bine aici ! o informă Bujor Niculescu pe fată.

Aici — spre deosebire de alte locuri unde ar fi mers, locuri pe care le cunoștea. Era adevărat deși, în ciuda ambițiilor afișate, restaurantul nu era decît o zahana. Pînă la sosirea fripturilor, cercetară oamenii din jur : consumatorii, chelnerii în costume roșii, fetișcanele în minijupe din stofă neagră, membrii orchestrei în cămăși albe cu papioane mov, erau veseli, gălăgioși, îmbujorați, grași, deopotrivă puși pe hîrjoană, se cunoșteau bine între ei și alcătuiau o colectivitate puternică, sincer nepăsătoare față de cei cîțiva inși — printre care și cei doi tineri — nimeriți acolo în seara respectivă. După mîncarea abundentă și condimentată, după cîteva pahare de vin negru, bun, chiar foarte bun, Cora și Bujor Niculescu uitară, la rîndul lor, de mulțimea agitată care-i înconjura, de dezavantajele clădirii, de numele restaurantului, astfel că această parte a serii, sub semnul amintirilor despre Eremciuc, despre petrecerile de pe malul mării, se încheie într-o atmosferă de însuflețire, de poftă de viață, de ușoară euforie. Hotărîră să nu mai vină nicicînd la Intim, ciocniră cu entuziasm, o dată și încă o dată, în cinstea acestei decizii comune ; fredonară Perinița împreună cu întreaga suflare ; ieșiră de-acolo ca de la un ațîțător, dezlănțuit, nu lipsit de farmec, spectacol popular ce izbutise, era sigur, să-i înveselească și să-i îmbujoreze.

Cînd ajunseră, destul de tîrziu, la doamna Miriam, Bujor Niculescu telefonă iar ofițerului de serviciu spre a-i anunța schimbarea reședinței, dar, în noua stare, Cora întîmpină inițiativa cu hohote de rîs de parcă farsa, gluma enormă de la Intim, continua din plin. Tînărul însuși era relaxat, ca și cum s-ar fi aflat în vacanță la mare. Nu erau deloc obosiți ; energia, cheful de pălăvrăgeală, hazul, creșteau văzînd cu ochii. Doamna Miriam, inocentă, îi așeză

iar la masă : ceaî englezesc, prăjituri de casă, plăcintă. De ce nu ? Apoi cafele, coniac fin : somnul fusese alungat definitiv şi fără părerii de rău.

— Acum e timpul plimbării pe sub castani ! spuse voioasă Cora îndată după miezul nopţii. Te rog să telefonezi cui trebuie !

Intuind proporţiile şi însemnătatea evenimentului, gazda sprijini cu înfocare propunerea fetei.

— Cu o condiţie : Cora rămîne să doarmă aici ! spuse ea.

— Cine are timp de dormit ? ! exclamă musafirii.

În ciuda veseliei fără margini, captivanta descoperire a istoriei iubirii lor îi cuprinse din nou. Aşadar, aici, la câţiva paşi, dormise Cora cînd fugise de-acasă ca să-şi întâlnească prietenul ; la câţiva paşi se afla locul neuitatei discuţii dintre ei, — păstrînd gîndul uluitor al unirii definitive ; smulse amintirii, aceste dovezi se iveau înconjurate de un nimb fascinant. Voioşia gîlguitoare se sublima în nostalgii aromate, de o delicateţe şi de o fermitate a desenului care le strîngea inimile ; iar acum, simţeau şi gîndeau la fel, ştiau că aceste clipe aveau să devină la fel de preţioase, molecule ale unei iubiri la care aspiraseră dintotdeauna ; o iubire, aşa îşi scriseseră cîndva „cum n-a mai fost“ începea să devină realitate.

— Ce-ar fi ca de mîine să te muţi aici ? spuse Bujor Niculescu cînd ajunse împreună cu Cora în hol.

Nu mai era nimic bizar ori hazardat, ca odinioară, în această propunere.

— Şi tu ? abia îndrăzni fata să spună.

— Şi eu, bineînţeles.

Aproape nu le venea să creadă că ei rostiseră aceste vorbe, totuşi altele, în loc, nu puteau fi folosite. În adevăr, nici o amîinare nu era justificată, în afara temerilor în faţa unui viitor ce nu avea cum să fie ocolit. Trebuia spus lucrurilor pe nume.

— Oricum trebuie să predau garsoniera ! spuse el cînd ajunseră în stradă şi Cora, după discuţia de dimineaţă cu bătrînul chimist, înţelese îndată despre ce era vorba. O să-ţi fie mai greu, e departe, dar altă soluţie nu vîd deocamdată. O să te conduc o bucată de drum, mergem în aceeaşi direcţie, eu ceva mai departe.

Această discuție, hotărîtoare, cu aparența ei simplă, obișnuită, o continuară așezați pe o bancă de pe bulevardul pustiu. Erau atîtea care trebuiau lămurite și, vai, cît de greu era de găsit tonul, astfel ca emoția în fața unei structurale schimbări a existenței (nunta !) să nu se transforme în exaltare lipsită de conținut, dar nici să se piardă în meandrele unor preocupări gospodărești, pedestre, odată cu dispariția bolții înstelate de deasupra creștetelor lor. Ceea ce se întîmpla între ei, căsătoria din dragoste, n-avea de ce să fie, cum cred unii, doar o plutire cu capul în nori, un vis după care te trezești, secătuit, într-un glod dezolant. Nu vîntul nebuniei ori cel al inconștienței îi mînase pe unul spre celălalt, iar dacă așa stăteau lucrurile, dacă aveau de construit din fragile sentimente un edificiu care să reziste, atunci tot ce slujea acestei speranțe, șoaptă de dragoste ori vorbă chibzuită, trebui să participe cu egală îndreptățire. Discutau despre toate, cu naturalețe, și parcă nu le venea să creadă că o fac.

O piatră uriașă li se luase de pe suflet atunci cînd se ridicară de pe bancă și porniră pe sub castanii foșnitori. Oare sărutările vor mai avea și de-acum încolo gustul neîntinat de răspunderi și obligații ? Le-ar fi fost greu să răspundă, de aceea se fereau cumva să obțină confirmarea de care în adîncul inimii nu se îndoiau ; dacă iubirea era, totuși, o frumoasă invenție ?

— Cora, crezi cumva că am greșit ?

— Nu știu, răspunse fata întorcînd spre el un chip luminos.

— Acesta e adevărul, spuse el și o îmbrățișă fericit.

— N-am greșit ! spuse fata izbucnind în rîs, îndată ce se eliberă.

Cînd se întoarseră acasă, descoperiră că ușa rămăsese deschisă, iar această întîmplare, rod al neatenției, li se păru un minunat semn al destinului. Intrară în hol, căl-cînd pe vîrfuri. Doamna Miriam dormea demult, un sfîrăit ușor răzbătea comic, în liniștea deplină, dinspre camera ei. Tot ce era nevoie pentru găzduirea Corei fusese pregătit cu grija unei mame, a cărei copilă a ieșit, ireversibil, de sub supraveghere, dar în nici un caz din raza iubirii părintești. Luminile ardeau pretutindeni. În

bucătărie, pe un ștergar apretat așteptau o cană cu lapte, o ceșcuță cu cafea, o farfurioară cu biscuiți de casă. (Izbucniră în râs : după restaurant, după o nouă masă în camera doamnei... !)

— E pentru dimineată ! pricepu în sfârșit Cora, amintindu-și de obiceiurile gazdei în timpul vizitei din ianuarie.

— Te ține pe palme ! Altceva decît la blocul de garsoniere ! aprecie înduioșat Bujor Niculescu, legînd constatarea de programul mutării lor aici.

În dormitor, veioza dirija discret fascicolul de lumină către așternutul proaspăt, alb și foșnitor, care le dăduse și „atunci“ aprige bătaii de inimă. Patul uriaș din apartamentul Crizantemei năvăli furtunos în memoria lor, împiedicînd suprapunerea imaginii de azi peste cea de odinioară. Bujor Niculescu oftă, privirea Corei scînteie jucăuș, o privire curată, fără falsă pudoare !

— Nu e ușor să fii femeie, spuse tînărul dintr-o dată și, observînd tresărirea nedumerită a Corei, adăugă : Vreau să spun că e dificil, complicat, inteligența singură nu te ajută să te descurci în această condiție specială. Probabil de aceea foarte multe aspiră la traiul simplu, nepretențios al bărbaților.

— Eu, nu ! spuse Cora surîzînd.

— Parcă am mai discutat cîndva despre asta ! își aminti el încruntat, bătînd în retragere.

— Oh, de discutat se poate discuta orice, îl liniști fata. Probabil că mă simt bine în interiorul acestei condiții ori, poate, m-am adaptat în așa măsură încît nici nu mai realizez caracterul ei special. Am alte aspirații, aceea despre care pomeneai, nu ! Dar înțeleg ce spui, dacă mă gîndesc, dar numai dacă mă gîndesc, îmi dau seama că ai dreptate. Deși...

— Îmi amintesc că am citit cîndva o frază, frumoasă, care suna, foarte aproximativ, așa : Fiecare pas al ei, era observația unui îndrăgostit !, se integra benevol și cu o gingășie dureroasă în tiparele stabilite de generații întregi. Fără tine, aș fi crezut că e o invenție ! Iubirea, preciză el.

O îmbrăţişă, o sărută îndelung (Mă săruţi ca într-o scrisoare ! spuse Cora rîzînd), apoi o îndepărtă şi, cu nesiguranţă în glas, îi spuse :

— Ar fi ultima noapte pe care o petrecem despărţiţi !

Deşi el evitase declaraţia patetică, în acest sens nesiguranţa vocii stătea mărturie, Cora se simţi copleşită de dogoarea comunicării.

Astfel începură zilele iubirii mature, a unei uniri depline, cu discreţie opusă efemerului, o viaţă departe de amorul platonice dinainte, dar şi de cel casnic, şi-o spuneau fără nelinişte şi fără resemnare, ce avea, cîndva, să urmeze. O viaţă plină. Dar : *toate familiile fericite se aseamănă între ele...*

Dimineţile, foarte devreme, plecau împreună. În lumina albăstruie a zorilor, care făcea ca oraşul să pară mai frumos ca în timpul zilei, încremenit şi plin de speranţe nedesluite, traversau, ţinîndu-se de mîna, bulevardul cu castani pînă la staţia unde Cora urca în autobuz.

Fireşte, el ajungea acasă mai tîrziu decît Cora, la bordul unui microbuz ce făcea senzaţie în cartier. Dar conţinutul concret al acestor expresii : „mai tîrziu“ „fireşte“ „microbuz special“ îi dădea Corei mult de furcă, o nemulţumea grozav, dar îi crea şi un sentiment de vinovăţie datorită căruia nu îndrăznea să pomenească, în nici un fel, de supărarea ei acută. Pe scurt, faptul că ajungea acasă şi începea să aştepte, ore întregi, fără a avea nici cel mai vag reper în legătură cu momentul cînd avea să-l vadă, în sfîrşit, intrînd pe uşă, o umplea de îngrijorare şi de nelinişte, de gînduri negre, o apăsa cumplit şi o deprima. Prelungirea unei asemenea situaţii i se părea de nesuportat. Îşi repeta însă mereu că trebuie să aibă răbdare, îşi spunea că aşa e la început „pînă se aşează apele“ şi că, în curînd, treburile vor intra în făgaşul obişnuit. Din păcate, începutul acesta se nimerise să se suprapună peste începutul, atît de complicat, atît de fragil, al vieţii în comun, iar orele de aşteptare rupeau nemilos din timpul, oricum insuficient, al iubirii. Abia apucau, uneori, să-şi spună cîteva cuvinte. Chiar o fire modestă, supusă, s-ar fi clătinat. Nu era cazul Corei ;

cu totul altfel își închipuise ea momentele de împlinire a dragostei.

Era, apoi, acel „firește“, impresia de lucru de la sine înțeles, care o chinuia și o umilea de-a dreptul. Își unise viața cu aceea a unui om foarte ocupat, important, încărcat de răspunderi, un ins care nu putea dispune, ca alții, de un program fix. Dacă această situație i-ar fi fost prezentată ca neobișnuită, excepțională, dacă i s-ar fi solicitat o anume înțelegere, poate resursele ei de devotament și de dăruire ar fi ajutat-o să se împace cu gândul, să înfrîngă depresiunea sufletească. Dar celorlalți, lui Bujor Niculescu, doamnei Miriam, colegilor, situația li se părea normală, nesusceptibilă de explicații și comentarii. Iar Cora se revolta, în tăcere, împotriva unei asemenea interpretări. „S-ar putea ca astăzi să întârzii ceva mai mult ca de obicei!“ auzea uneori, în treacăt, atunci când se despărțeau dimineața în stația de autobuze. Cît ? De ce ? Pînă cînd ? Aceste întrebări nu intrau în discuție.

Pînă și existența microbuzului elegant, de culoarea untului, o scotea, într-un fel, din sărite. Pe de o parte, era un mijloc de transport rapid, care-l scutea deci pe Bujor Niculescu, spre deosebire de ea, de cei mai mulți, să piardă vremea prin stații, pînă la stații, în înghesuiala orelor de vîrf. Acest privilegiu nu producea însă nici un fel de consecințe practice, sporind senzația de illogic, de inexplicabil. Pe de altă parte, adesea, mașina cu o duzină de locuri îl aducea doar pe el, dovadă că acei împreună cu care plecase dimineață se întorseseră mult mai devreme. „Te-ai întors singur?“ „Da, aveam nevoie de liniște, în vînzoleala de peste zi nu mă pot concentra!“ răspundea el, iarăși, cu o naturalețe care o îngheța pe Cora.

Adevărul e însă că, îndată după sosirea lui, crisparea, frământările, presiunea singurătății, se risipeau, iubirea reîntra cu vigoare în toate drepturile ei. Cora afla că Bujor Niculescu se gîndise toată ziua numai la ea, apoi o îmbrățișa de nenumărate ori, alcătuia, plin de vitalitate, diverse proiecte pentru ei amîndoi, îi citea, îi povestea. Intensitatea acestor ore o copleșea pe Cora, o împăca, îi alunga neliniștile și sentimentul de vinovăție.

Într-una din seri, fără ca fata să-i amintească promisiunea făcută, el se apucă să-i explice în amănunțime cauzele care-l făcuseră să opteze pentru noul șantier, alcătuind o schemă exactă, surprinzătoare și captivantă pentru Cora, a raporturilor sale cu Burghеле.

— În seara cînd te-am căutat, îți amintești, eram aproape hotărît să nu-l urmez. Dorința de a scăpa de sub o tutelă ce începuse să mă împovăreze mă adusesese în situația de a-i comunica refuzul meu categoric. Îi datoriez multe acestui om neobișnuit de inteligent, cînd te vei obișnui cu uzina vei vedea ce forță enigmatică reprezintă acolo numele său. Cei mai mulți nici acum nu cred că Burghеле s-a despărțit cu-adevărat și definitiv de ei, în așa măsură se obișnuiseră cu prezența sa decisivă. Pentru mine el a constituit un reper și un punct de sprijin. De la un moment dat însă apropierea dintre noi a început să mă tulbure, să provoace consecințe dezagreabile pentru mine. Nu știam cum să reacționez. Mulți mă considerau, în mod simplist „creația” lui și, cu toate că amîndoi știam prea bine că relația e mai complexă și mai nuanțată, opinia celorlalți a început să exercite presiuni, să influențeze în forme bizare, raporturile noastre, determinînd, cu cred că exclusiv din vina lui, o ruptură ce se adîncea văzînd cu ochii. În mod curios, la un ins atît de atent și de perspicace, Burghеле avea aerul că nu observă schimbarea ori, de o observă, nu consideră că e cazul să-i acorde interes. În seara cînd te-ai întors aici, tocmai venisem împreună cu el dintr-o călătorie la Brașov. Oh, n-aș vrea să crezi că această întîmplare m-a făcut să nu te aștept și-apoi să nu te caut, eram copleșit încă de lunga ta tăcere, a cărei semnificație îmi părea prea limpede pentru ca o telegramă oarecare, mai curînd convențională... Vreau doar să-ți spun că abia acum, adică foarte recent, întorși din acea călătorie, plină de peripeții, dar despre acestea altădată, m-au izbit ambițiile sale, firești, justificate, să nu ți se pară că-l judec cu părtinire, dar prea evidente și prea lipsite de farmec ca să mai caracterizeze individul de excepție care a fost, te rog să mă crezi pe cuvînt, Burghеле! Pentru mine, pentru foarte

mulți, Burghele se situa deasupra suspiciunilor banale, a bănuielilor meschine. Chiar dacă avea anumite interese, cine nu are ?, și ambiții, a-l trece printre ariviști, de pildă, părea o dovadă de stupiditate. A urmat o discuție, noaptea târziu, despre intențiile mele. Cum îți spuneam la început, întorcînd chestiunea pe toate fețele, trecînd de dezamăgire, de furie în unele clipe, am ajuns la concluzia că trebuie să ne despărțim, să rămîn pe loc. Indiferent de atitudinea pe care o va declanșa această opțiune, chiar de sancțiunile perfide, acolo am ajuns !, care îmi vor fi rezervate, de riscurile de tot felul ce mi le asumam. Și totuși n-am făcut-o ! Mai întîi, întîlnirea cu tine. S-ar putea spune, tu însăși s-o gîndești, că n-are nici o legătură, ba chiar n-ar trebui să aibă, că ar fi, la urma urmei, inadmisibil să punem laolaltă chestiuni atît de deosebite. Nu le pun laolaltă, dar nici să le izolez în chip artificial, nu vreau. N-aș proceda ca Burghele, n-aș da dovezi de îmbătrînire prematură, n-aș prinde să uit unde mă aflu, cînd, lîngă cine ? ! Mi-ai dat curaj, încredere în mine, forță, îți mulțumesc !

O spusese cu dragoste, iar Cora, în fața acestei izbucniri deloc convenționale, — pînă atunci ascultase cu atenție și încordare, mulțumită că el nu-și uitase promisiunea, satisfăcută că nu-i ascunsese nimic, ci doar așteptase momentul potrivit pentru o explicație cuprinzătoare și loială — se emoționează la rîndul ei, iar mărturisirea îi încălzi inima. La lumina acestei mărturisiri, tot ce spusese el și tot ce urma să spună căpătă girul adevărului convingător, indiscutabil.

— Și-atunci... spuse Bujor Niculescu, tulburat, pierzînd parcă șirul gîndurilor. Da ! își aminti, dintr-o dată înflăcărat. Nu trebuie să fug din calea lui și nici să mă prefac că nu observ privirea muștrătoare ori ironică, batjocoritoare cîteodată, de ce să n-o spun, a celorlalți ! Dilema trebuie pulverizată nu doar în aparența ci în substanța ei ! Asta înseamnă să nu mai judec exclusiv prin prisma intereselor mele, așa cum a ajuns s-o facă Burghele, ci să mă ridic peste, să văd de-acolo, de la răcoala înălțimii cum stau lucrurile. Omul acesta care, social vorbind, nu mă refer deocamdată la moralitate,

a fost multă vreme util, necesar, pozitiv să zicem, n-a încetat cu desăvîrșire să fie, nu, dar în mare măsură, și în perspectivă, înzestrarea lui ieșită din comun a ajuns să se canalizeze către țeluri cu prea vădită amprentă individuală, iar jocul inteligenței sale l-a împins către o indiferență dăunătoare în raport cu ce nu-i servește direct, ceea ce pînă nu demult nu se întîmpla. Firește, această nouă direcție a acțiunilor sale este încă greu de depistat, pare incredibilă, dar dacă eu am certitudinea acestei primejdii pe care valorosul nostru Burghеле a început s-o reprezinte, ce altceva îmi rămîne să fac decît să mă opun, să nu-i îngădui, să-l blochez pînă și alții vor sesiza, cu aceeași limpezime, situația și vor proceda la fel ? ! Ah, da : îți spusesem de reîntîlnirea noastră ca factor de schimbare al opticii mele. A mai fost ceva, din cu totul altă sorginte, bătînd însă în același punct. Există acolo un inginer stagiar, Nițu se numește, cu care am avut un soi de conflict. În dimineața următoare revederii cu tine, mă întîlnesc cu-acest băiat care-mi comunică sec, ar trebui să-l cunoști și să știi ce discuție am avut cu el ca să înțelegi semnificația acelui mesaj alb !,* îmi spune așadar că Burghеле i-a făcut oferta de a-l lua la noul combinat și anume în colectivul condus, probabil, de mine. Acest *probabil* făcea toate paralele ! Urma așadar, ce ?, fie să bat în retragere, să spun surîzînd : dar eu rămîn pe loc !, fie să mă înfurii brusc, să răcnesc : cu dumneata nu lucrez !, fie să spun, ceea ce am și făcut : perfect, mă bucur, sper să colaborăm fructuos ! Vă mulțumesc, a declarat băiatul și s-a făcut nevăzut. Am plecat glonț spre Burghеле și l-am întrebat, cu cîtă naturalețe sînt în stare, frecîndu-mi chiar mîinile, asta cu sinceritate, pentru că acum știam ce îndatoriri îmi revin : ei, cînd ne mutăm, cînd ne-apucăm de treabă ? N-a fost surprins, notează, deși avea motive, știa în cîte ape mă scăldasem. Nu sincer surprins, pricepi ! S-a ramolit, ce să mai vorbim. Dar povestea cu Nițu face parte și ea din aspectele procedurale, din preliminarii. În conținut, noua deviză a lui Burghеле, împotriva căreia sînt hotărît să mă împotrivesc, ar suna astfel : îmi fac datoria, sînt modest, dar

nu mai vreau să fiu anonim ! Lăudabil, nu ? Însă, în afara acestor două obiecții de esență : anonim n-a fost nici pînă acum, dimpotrivă destul de celebru, ba chiar aureolat de legende și, doi, faptul că și ceilalți pot gândi, eventual, la fel. Pentru că nu fapte de vitejie, care să-l facă pretutindeni cunoscut, dorește el să înfăptuiască, oricum nu altele, descoperiri științifice de pildă, decît cele de pînă acum, ci doar să fie recunoscut dincolo de fruntariile între care se desfășoară, dincolo de raza acțiunilor sale. Și-a dat el seama că sistemul anterior nu e bun și vrea să propună, *spre folosul tuturor*, altceva ? Nicidecum, își ia măsuri în privința propriei persoane și-atît ! Ce se întîmplă în jur i-a devenit, cum spuneam, indiferent. Nou și, mai cu seamă, nepermis ! Oricînd înainte, dacă asemenea intenții i-ar fi dat tîrcoale, ar fi avut energia să le frîneze. Ajuns însă în public cu ele, revine altora misiunea să le combată. E o boală, iar privirea lucidă care a diagnosticat-o are datoria s-o localizeze, să nu îngăduie proliferarea ! De acord ?

— De acord ! răspunse Cora.

— Atunci e bine.

Firește, fata n-avea cum să întrezărească atunci întreaga amploare a demersului în care el se angajase de unul singur, cu încrîncenat chef de a pedepsi, nici consecințele hiperindependenței dezlănțuite pe un fond de amar resimțită dependență a tînărului. Dealtfel Bujor Niculescu nu socotise necesar, sau numai oportun deocamdată, să pomenească urmările imediate ale acțiunii sale în cuprinsul relației lor de iubire aflată, o spusese, în legătură cu... Poate considera că vor fi înțelese pe măsură ce se vor ivi și observa. Iar Cora n-avea cum să deslușească proporțiile dezacordului cu sine însuși implicat de o asemenea aparent bărbătească descătușare, un dezacord datorită căruia, cum bine se știe, libertatea sa morală devenea cu neputință de apărat. Își îmbrățișă așadar iubitul cu pasiune și cu devotament, bucuroasă că deține o nouă îndreptățire pentru o dragoste de care oricum nu se îndoia. Regretă chiar că nu găsește pe loc vorbele care să exprime adeziunea la acest nobil program, să însemne susținere și

încurajare. Avea să caute, era sigură, prilejul s-o facă; pentru că nu voia să rămână datoare cuiva care merita cu prisosință încrederea ei.

În ziua următoare, îl așteptă cu încordare, convinsă că acea comunicare adîncă, restabilită între ei atît de categoric, va impune cu siguranță o excepție în programul lui prea încărcat. Bujor nu se întoarce însă mai devreme decît de obicei. Și totuși, o mică minune se petrecu. După aproape o oră de cînd Cora intrase în casă, — vreme pe care ea, fără să privească spre ceas, ar fi putut s-o descrie, sufletește, minut cu minut — tînărul o chemă la telefonul din camera doamnei Miriam și o anunță, cu căldură, energic, că are de terminat o intervenție importantă, al cărei text e așteptat de ministru, la București, în dimineața următoare. „Te superi ?“ „Nu“ îl asigură Cora emoționată la culme, atît de transfigurată încît, fără să știe despre ce discută protejații ei, doamnei Miriam îi dădură lacrimile de bucurie. „Cînd să te aștept ?“ îndrăzni fata să se intereseze doar din dorința de a mai auzi o dată glasul logodnicului. Urmă o scurtă pauză, Bujor Niculescu n-avea răspunsul pregătit, apoi vocea lui comunică foarte ferm : „La nouă fără cinci sînt în față !“ Dacă i-ar fi spus, cu aceeași gravitate, că-și isprăvește treburile peste o lună și jumătate, ceva mai surprinsă și mai mîhnită, fata n-ar fi protestat ; atît de însemnată, plină de nădejdi, i se părea schimbarea. Cu zece minute înainte de ora fixată, Cora deschise larg ferestrele spre stradă, dar abia exact la nouă frumoasa mașină cu emblemă albastră frîna dinaintea porții ; cu aproape un minut înainte, urechea Corei recepționează fîșiitul roților de cauciuc în clipa cînd microbuzul, cu un viraj scurt, trecu de pe asfaltul bulevardului pe strada lor cu pietre de rîu.

A doua zi, telefonul sună la aceeași oră. „Ce faci, cum te simți ?“ se interesă Bujor Niculescu. Vorbea, Cora își dădu seama îndată, dintr-un loc aglomerat, se auzeau frînturi nedeslușite de conversație, soneria unui alt telefon, țacănitul unei mașini de scris. Dar chiar întrebarea era neobișnuită. „Unde ești ?“ spuse Cora, în loc să răs-

pundă. „La București“, i se comunică cu o simplitate care o ameți. „De ce?“ voi ea să știe. „Păi, intervenția aceea importantă despre care ți-am spus ieri, — o informă Niculescu, fără să se încurce — a fost refăcută, se cereau niște completări pe care numai eu le puteam da, acum așteptăm rezultatul convorbirilor, poate e nevoie de explicații suplimentare, dar am impresia că sînt pe sfîrșite. Am vrut însă să-ți telefonez exact la ora la care te-am chemat ieri ! îi destăinui el, anume ca s-o liniștească, subtextul sentimental al acestei convorbiri. Din fericire există telefon automat interurban, altminteri... !“ glumi el înainte ca fata să priceapă enumerarea administrativă dinainte.

Deși afară încă nu se întunecase, Cora se dezbracă imediat ce reveni în camera lor, se vîrî sub plapomă și, cu mintea secătuită, se apucă să citească dintr-o revistă tehnică aflată pe noptieră. După un timp, se ridică, acoperi ferestrele, apoi aprinse veioza și continuă să citească din aceeași revistă, de astă dată trîntindu-se pieziș peste plapumă. În această poziție incomodă, adormi curînd, pe nesimțite. O trezi abia sunetul deșteptătorului, pe care dealtfel uitase să-l fixeze, în dimineața următoare. Bujor așternuse peste covor două păaturi groase, reușise să scoată și una dintre perne, iar acum dormea adînc, împăcat, sforăind ritmic. Înduioșată, Cora se întinse alături de el, îl cuprinse cu amîndouă brațele, începu să-l sărute, cu o poftă de dragoste ce constituia, în existența ei, o noutate uimitoare.

„Am să te pedepsesc“ îl anunță ea totuși, cu un aer năstrușnic, atunci cînd se despărțiră, sărutîndu-se mai mult decît altădată, în stația de autobuze. În adevăr, după ce sirena uzinei anunță încheierea primului schimb, Cora nu se mai grăbi să ajungă acasă ci, în starea de elan pe care o implică orice modificare de tactică, porni spre locuința lui Ovidiu și a Ceciliei în colonia de intervenție. Între impuls și chiar adoptarea unei hotărîri, pe de o parte, desăvîrșirea inițiativei, pe de altă parte, multe intervin. Pînă să sune la ușa familiei Porunceă, mai ales că nici nu apucase să-și anunțe vizita, entuziasmul răzbunător al fetei își diminuează intensitatea. Dacă totuși Bujor

ajungea înaintea ei, așa cum preconizase, risca să înceapă un joc de-a v-ați ascunselca dintre cele mai nesuferite. acel șir de pedepse în compensație pe care soții ajung să și le aplice cu un soi de voluptate care, din afară, o dezgustase întoldeauna. un joc în care amîndoi pierd. pentru că macină inevitabil temelia iubirii : încrederea, nu în sens vulgar, în celălalt. ..Așa, va să zică, ei lasă că-ți arăt eu !“ Era, apoi, rezolvarea cea mai la îndemînă, infantilă, acel „să vezi și tu cum e“, iar Cora suspecta de ineficacitate orice soluție superficială, toate formele minimei rezistențe. Altceva însă, deocamdată, nu-i venise în minte. Iar dacă Bujor sosea acasă în urma ei, amînarea produsă era inutilă, ba chiar se întorcea împotriva-i ; doar așa, să se apuce să-i relateze, dar cu ce efect „educativ“ ? . că era cît pe-aci să se întîmple... Pînă la urmă socoti că, oricum, obținea o reducere a acelei dureroase, insuportabile, așteptări, un fel de a trece timpul mai ușor. Întreagă această ezitare neliniștită constituia doar una din laturile chestiunii. Cealaltă conținea alt soi de remușcări ; vizita anterioară, făcută la insistența Ceciliei (dar nu modul de declanșare conta !), se desfășurase tot într-un moment cînd relațiile dintre ea și Bujor înregistraseră un impas. Cîtă vreme erau fericiți, așadar, nici prin cap nu-i trecuse să-și vadă prietenii. Iată-o revenind acum. să caute, din nou, mîngîiere. Firește, Cora nu era o plîngăcioasă ; nici data trecută nu se lamentase, nici acum n-avea să pomenească mobilul real al întrevederii. Era însă de ajuns că-l știa ; deci nu „la bine și la rău“ ci numai „la rău“ ; cu asemenea incorectitudine îi era greu să se împace.

Dar ca și la întîlnirea anterioară, de fapt ca și la vizita de prezentare, îndată ce trecu pragul locuinței acestei familii atît de „pe gustul ei“, lipsită de fasoane, de false duioșii, se lăsă cuprinsă de atmosfera de încredere — exact ce avea nevoie — care i-o inspirau părinții și copiii, mai ales scepticul fermecător Ovidiu în raport cu care se definea, în chip personal, fiecare dintre „fete“. Ciudat, Cecilia de pildă, ființa cea mai convențională din interiorul acestei celule unde domina naturalețea, tocmai ea o ajută să se integreze rapid, să se simtă în voie, în

larg, căci era mai atentă, iar Cora, sensibilă la formalități, depășea cu oarecare dificultate impactul. Cecilia era excelentă în faza inițială, ulterior rolul ei scădea simțitor ; spre deosebire de Ovidiu, care nu era prea convins de posibilitatea comunicării, soția lui avea un optimism superficial care înlesnea rapid contactul amical. „Ne-ai cam uitat, ce bine-mi pare că te văd, asta mică de curînd a întrebat de dumneata“ erau fraze plăcute care, în nici un caz, n-ar fi ieșit din gura lui Ovidiu, structura sa le respingea, indiferent de conținutul lor de adevăr. Avantajele reale decurgeau însă direct din dezavantajele aparente.

— Ce face prietenul meu, cum s-a acomodat ? se interesează Ovidiu, după ce mai întîi Cora se jucase aproape o oră în camera copiilor.

— Cred că bine, are mult de lucru, pare mulțumit de ceea ce face !

— M-am gîndit mult la el ! spuse bărbatul pe acel ton de plictiseală ce dădea un timbru atît de convingător declarațiilor sale. Am impresia, totuși, că a făcut o greșeală. Nu vreau să spun, cu asta, că rămînînd pe loc proceda mult mai bine. Și aici situația lui devenise destul de falsă, de șubredă, iar firea lui, de om înzestrat și autentic, ar fi explodat în cele din urmă, cu consecințe grave. În primul moment, sincer să fiu, l-am felicitat în gînd și, nu-mi amintesc, poate și în fapt. Foarte bine, mi-am zis, se eliberează de apăsarea unei poziții confuze, inacceptabile și, cu experiența dobîndită, poate să înceapă, supraveghindu-se mai atent, o existență calitativ diferită, matură, firește nu cu mari satisfacții, dar decentă, în acord cu sine însuși. Fata asta — de dumneata era vorba — a avut o influență bună asupra lui ! Reluînd întreaga chestiune, bineînțeleles neintenționat, m-am trezit într-o bună zi gîndindu-mă la el, la voi, și fără vreun scop practic imediat, nici nu credeam că voi ajunge s-o spun, iată că, la a doua mînă, lucrurile au căpătat altă înfățișare, mai puțin trandafirie. Acum, — Ovidiu izbucni în hohote de rîs — drept este, asemenea schimburi de culoare sînt îngrijorător de frecvente, nu-mi dau seama cît e vina mea cît a altora, dar așa se întîmplă ! Mai rar, mult mai rar, reconsiderarea merge în sens invers. Am

greșit gândind astfel, mi-am zis, n-a procedat bine ! Îl pîndește o traumatizare încă și mai rapidă, pentru că motivele plecării sînt artificioase și-l vor împinge, ca nimic, într-o situație încă și mai falsă decît aceea, atît de falsă, dinainte. Între el și Burghеле, înțelegere și armonie, măcar relații normale, nu mai pot exista.

— Așa este, șopti Cora.

— Numai un naiv ar mai crede într-un reviriment, fie și îndepărtat în timp ! continuă el, parcă nici n-ar fi auzit vorbele fetei, de vreme ce, era limpede, felul în care ea asculta, cu sufletul la gură, îl stingherca și-l împiedica să se concentreze. Atunci ? L-a urmat pe Burghеле din obligația recunoștinței, de teamă, din dorința de a scăpa într-un fel de-aici ? ! Parcă nu. Dacă a fost vreo teamă, a fost spaima de a-l „scăpa din mînă“, pe Burghеле. Nu te poți elibera de sub o tutelă insuportabilă departe de cel care o exercită, în absența aceluia, fără posibilitatea de a urmări impresia pe care actele tale de independență o exercită asupra „guvernantei“. Altminteri, ce haz ai avea în propriii tăi ochi ? ! Uite așa ajungi la automistificare, din absența tăriei de a-ți privi în față eșecul, din dorința de a obține o amînare ori de a dovedi, am trecut și eu prin asta, ceea ce nimeni nu are cum dovedi ! Parcă ți s-ar face niște injecții de energie, un șoc de întinerire care, vai, nu te scutește de erorile vîrstei obținute pe cale chimică. Întrezărești un drum dificil, plin de răs_pîntii, de bifurcări, la capătul căruia strălucește însă, amețitor, triumful, răsplata, acea dovadă necesară regenerării ! Dar Bujor e o fire fragilă, nu e făcut, cum își închipuie, să se ia la trîntă cu un taur ! Va fi răpus acest taur, îngăduie-mi să nu fiu pesimist, dar numai de un taur mai voinic decît el, nicidecum de o sveltă căprioară. Poate te jignesc vorbind astfel, îmi cer iertare, domnișoarele au altă imagine a bărbăției, consideră că trebuie să te măsoari cu un rival, lăsînd, cu noblețe, deoparte șansele izbînzii, să lupți, ce poate fi mai frumos. Culmea e că, uneori, eroismul se hrănește tocmai dintr-o asemenea concepție romantică, am impresia însă că am deviat, nu în încleștarea dintre șefi și subalterni trebuie

căutată sublima încordare ! Vreau să spun : n-am meditat suficient la acest subiect. Dumneata ce părere ai ?

— Nu știu, nu m-am gândit, de fapt nu mă pricep la asemenea lucruri, nu le cunosc și nu pot să-mi dau seama.

— Păi atunci de ce nu mă întrerupi, de ce mă lași să mă întind la vorbă ? ! exclamă Ovidiu, aproape indignat. Nu trebuie să mă iei în serios, m-am specializat în proorociri negre, în analiza dedesubturilor, iar profeții de profesie sînt o specie detestabilă. Hai mai bine să vorbim despre lucruri plăcute, despre iubire de exemplu. La asta sînt convins că te pricepi, ba chiar ai putea da sfaturi ! glumi el.

— Oh, n-aș îndrăzni ! se apără Cora, cu ironie.

— Sfaturile se dau la cerere, numai proștii se înghe-suie să le acorde cu nemiluita din proprie inițiativă, așa că, de vreme ce nu le-am pretins, opinia mea conține doar o laudă generică, un compliment, ca și cum ți-aș fi spus că te îmbraci cu gust, ori ai ochi frumoși. Ambele adevărate, dealtfel !

— Adevărate sau nu, se referă la lucruri care se văd !

— Excelent răspuns ! aprecie Ovidiu, izbucnind în rîs.

— Vă distrați de minune, se auzi, din camera cecalaltă, vocea Ceciliei.

— Numai de cîteva clipe încoace, o asigură soțul. Pînă acum boccam, lansînd ipoteze fără acoperire. Dar și ce spuneam înainte, se observă la fel de bine. Cel puțin de la o vîrstă încolo. Eu am ajuns, iartă-mi orgoliul, să văd cu ușurință.

— Nici un orgoliu, cîtă vreme e vorba de o virtute a vîrstei ! îl liniști Cora în glumă. Și, mă rog, în cazul meu, după ce se vede ?

— După multe, dar nu numai în cazul dumitale ! spuse Ovidiu, contaminat de stilul replicilor ei ori parodiind subțire acea conversație de salon. După intensitatea privirii, în primul rînd, o privire avizată și candidă în același timp, ceea ce rar vezi în zilele noastre, după o mișcare bine strunită a brațelor gata să se dezlănțuie, după intonație, cristalină și deloc dezinvoltă și după altele asemănătoare. Spun ce-am de spus, nu mă las mult rugat ! încheie el înviorat.

— Rezultă că acea pricepere, calitatea de a da sfaturi, aparține oamenilor tineri !

— Da. Cu o expresie uzată, dar exactă, sufletelor tinere !

— Păi, ce să spun : pentru iubire trebuie răbdare, multă răbdare. Și forță interioară. E ca un crez, pentru care ai nevoie de tărie și rezistență, ca să-l păstrezi, să nu-l trădezi !

— Știam eu ce spun ! exclamă gazda, cu încântarea celui care-și vede opinia confirmată. Iartă-mă așadar că fac pasul următor : cred că te afli într-un moment în care iubirea pare amenințată. Pare ! Iartă-mi indiscreția, nevoia de a fi deștept a fost prea puternică. Dar dacă e să lansez totuși și o profeție luminoasă, să fiu un prooroc al binelui, atunci sînt sigur că dumneata ești făcută pentru asemenea credință !

— Unul singur nu ajunge, spuse Cora surîzînd.

— De obicei, unul singur ajunge ! declară Ovidiu cu gravitate, iar licărul din privirea lui se stinse.

Clătinîndu-se ușor, toată numai zîmbet, cea mai mică dintre fetele trecu pragul dintre camere, apropiindu-se de ei cu brațele dolofane întinse și aducînd, bine strînse în palme, două ghetete neverosimil de mici. Cora se așeză pe genunchi, gata s-o întîmpine.

— La mine vii, le-ai adus să mi le arăți ?

— Da.

Privind scena, topit de duioșie, Ovidiu intră în joc, adresîndu-se supărat odraslei.

— Cred că la mine veneai !

— Nu.

— Da, nu. Altceva nu știi să spui ? insistă el.

— Tata. declară liniștit copilul.

— E ceva, recunosc Ovidiu. Și de ce-ai adus ghetete ? Alte jucării n-ai ?

— Nu.

— Cum să nu ? interveni Cora. Ai foarte multe, le-am văzut. Doar nu sînt toate ale Ortansei !

Fetița renunță la conversație, se tolăni pe covor și se apucă să desfacă șireturile uneia dintre ghetete, arătînd-o apoi, triumfătoare, celor doi.

— Cea mare nu era în stare de asemenea calinerii, are o fire de războinic ! observă tatăl.

— Și cum e mai bine ? se interesă Cora.

— Nu știu, voi afla abia de la o vîrstă încolo ! declară Ovidiu și, în ciuda formulării „cu trimitere“, rămase serios, ca și cum ar fi răspuns la întrebarea : de ce merită viața să fie trăită.

Soneria, asurzitoare, făcînd să vibreze, ca la o alarmă aeriană, toate geamurile, anunță sosirea unui nou musafir.

— Răspund eu, se auzi vocea Ceciliei.

O sporovăială nedeslușită, însă evident marcată de stinghereală, îl făcu pe Ovidiu să pornească intrigat, spre holul de la intrare. Curînd el se întoarse bosumflat, într-un fel caraghios datorită fălcilor grăsuțe ce se rotunjiseră încă și mai mult.

— Ar trebui să plec ! înțelese Cora și se ridică.

— Nu, spuse cu fermitate fetița care izbutise, cu ajutorul Corei, să desfacă nodurile ambelor șireturi.

— Nu, declară și Ovidiu după o clipă de meditație. E o prietenă a cumnatei mele, cea mai bună. Trece uneori să vadă copiii, este în vechi relații cu Ortansa.

Nici o urmă de zîmbet, cum s-ar fi convenit, nu însoți aceste explicații neobișnuit de ceremonioase. În sfîrșit se ivi și Cecilia încă mai stînjenită decît soțul ei, conducînd o femeie distinsă și frumoasă care-i păru cunoscută Corei.

— Cred că ne-am mai văzut undeva ! spuse cu simpatie femeia, în vreme ce Cora nu-și putea dezlipi privirea de obrazii ei gingași, parcă turnați în porțelan.

— Ortansa e în camera ei, își face lecțiile ! interveni Cecilia.

— Stai s-o văd puțin pe asta mică. Vai, cît a crescut !

— Anda, declară fetița în semn de recunoaștere după care se apucă, liniștită, să înnoade iar cele două șireturi.

— Și Cora ! Prezentările au fost făcute ! exclamă, răsufîind ușurată, Cecilia, luînd-o de braț pe noua venită și conducînd-o spre cealaltă cameră.

— Cam mulți musafiri neanunțați, îi spuse Cora lui Ovidiu după plecarea femeilor. Asta înseamnă să ai copii : se știe că ești mereu acasă, te trezești cu vizite fie că ai sau nu chef !

— Da, cam mulți ! răspunse Ovidiu parcă fără să-și dea seama de impolitețea comisă.

— O femeie frumoasă ! se prefăcu și Cora că nu observă, începînd însă să se pregătească de plecare. Eu sînt de dimineață pe-aici, așa că...

— Frumușică ! declară Ovidiu criptic, nelăsînd să se înțeleagă dacă amendează opinia Corci ori, mai simplu, rostește absent un cuvînt oarecare.

Bujor Niculescu nu venise, drept însă că nu era foarte tîrziu, cînd Cora ajunse acasă. Ea tocmai se gîndea, puțin vinovată, în ce fel să-i relateze vizita la familia Porunca, — nu încăpea îndoială : trebuia să-i povestească, — să mai insiste adică asupra caracterului premeditat și asupra faptului că va proceda aidoma și alte ori, sau s-o prezinte ca o întîmplare fără consecințe, într-un fel regretabilă de vreme ce ezitase chiar s-o desăvîrșească, (se gîndea *cum*, e un fel de a spune, de fapt nu se prea lămurise pentru ea însăși *ce* fusese) — cînd observă, ieșind de sub vaza de pe masă, un plic albastrui care o făcu îndată să tresară. Era un bilet scris de doamna Miriam. În starea în care se afla, biletul i se păru foarte asemănător cu telegrama — laconică, neobișnuită, precisă — ce anunțase îmbelnăvirea mamei. Află așadar că Bujor o căutase la aceeași oră ca și în zilele precedente, îngrijorat și surprins că n-o găsește acasă, că după un sfert de oră sunase iar, anunțînd că se interesase la laborator, dar nici acolo nu întîrziase. După alt sfert de oră telefonase din nou. Această ultimă convorbire, vecina o transcria cuvînt cu cuvînt, firește replica lui, cu litere mari : „Tot n-a venit ? Mi-e tare teamă să nu fie un accident. Nu văd altă explicație !” Rugase să i se telefoneze în clipa cînd Cora intră pe ușă. Doamna Miriam ieșise să cumpere pîine și lăsase biletul ca s-o prevină pe Cora și s-o îndemne să telefoneze neîntîrziat ca să-l liniștească, notînd, pe lîngă numărul centralei telefonice, pe cel al dispecerilor și al secretarei directorului. „Ce zarvă fără rost !” se înfurie Cora după ce citi de două ori biletul. Dragostea și neliniștea conținute în lămuriri și în îndemn nu ajunseră, era prima cară, — acesta poate fi considerat

punctul culminant al întregului episod — pînă la sufletul ei. Dimpotrivă, pe lîngă impresia de căutare nejustificat dramatizată (poate se oprise la tîrguieli, poate intrase la o expoziție !), se instalară impresia de supraveghere inadmisibilă a fiecărui pas, de nedreaptă suspiciune, precum și, mai cu seamă, impresia de tratament umilitor dintre acelea aplicate copiilor și altor făpturi iresponsabile. „Nnicicînd nu i-a trecut prin cap, pînă nu m-am revoltat, că și eu pot fi îngrijorată, că în atîtea clipe m-a înspăimîntat gîndul că a pățit ceva groaznic, o nenorocire, totuși n-am îndrăznit să dau telefoane autoritar-alarmate, să-mi recapăt cît mai curînd, fie și pentru cîteva minute, liniștea. O dovadă de bun simț, indiferent de proporțiile îngrijorării, ar fi fost să-și vadă de treburi, dacă sînt atît de grabnice și importante, ori chiar să se prefacă a ști unde mă aflu, fără s-o mai pună pe jar pe biata femeie, dacă a priceput ceva din ce se petrece cu mine de săptămîni și săptămîni ! A telefonat și la laborator, ce-și vor închipui colegii despre mine ! Și asta înainte chiar de a ne căsători !” Hotărî cu înverșunare să nu-l caute, apoi, la gîndul că doamna Miriam înapoindu-se o va face în locul ei și împotriva voinței sale, începu să se îmbrace pentru a porni încotro va vedea cu ochii. „Dar te pome- nești că telefonînd iar, ori întorcîndu-se val-vîrtej acasă, ce-ar fi să-și lase treburile nefăcute așa cum n-a procedat nnicicînd !, se va apuca, deznădăjduit, să se intereseze la spitale și la miliție, în adevăr nimic nu l-ar opri !” Mai bine era așadar să rămînă pe loc, să nu telefoneze și nici să nu răspundă la telefon, iar în ipoteza că vecina nu va vroi s-o asculte, să refuze orice convorbire cu Bujor, orice explicație prin intermediar, indiferent de consecințele acestei așa zise încăpățînări din orgoliu, pînă cînd el se va întoarce și vor avea o discuție de fond și de perspectivă ; bineînțelese, mai întîi el să-și ceară iertare, să priceapă cum și cît a greșit și nu numai astăzi. „Îl iubesc prea mult !” i se păru dintr-o dată a fi găsit cheia întregii situații. N-avea de gînd firește să-l iubească mai puțin de-acum încolo, dimpotrivă descope-

rirea aceasta parcă o mai liniști, sensul vieții ei rămînea „o iubire cum n-a mai fost“, dar trebuia să apere dragostea prea mare de primejdiile speciale ce pîndesc un sentiment ieșit din albia obișnuită, un sentiment ce te orbește și te face vulnerabil și te scutește pe nesimțite de orice urmă de precauție firească. Se înfierbîntase grozav, iar faptul că trebuia să aștepte, să se lase văzută, să angajeze apoi, vrînd-nevrînd, o discuție în care, iarăși, să fie nevoită să se disculpe, fără să aibă nădejdea că se va face cu-adevărat înțeleasă, o făcea să se simtă asemeni unui iepure îndelung hăituit ce cade în capcană tocmai cînd crezuse că poate face prima mișcare în deplină siguranță. Nicicînd firea ei mîndră nu înregistrase atît de acut starea de captivitate și, vai, asta se întîmplă cînd, în sfîrșit, se scuturase de tutela părintească atît de dureros resimțită.

Încinsă de gînduri și de nemișcarea silită, pierduse orice inițiativă, nu mai știa dacă trebuie să rămînă îmbrăcată ori să-și schimbe veșmintele, dacă n-ar fi mai bine să stingă luminile și să se culce, pur și simplu înțepenise, transpirată, cutremurată de frisoane.

Dintr-o dată auzi zgomotul unui motor de mașină, se întoarse și văzu prin geam microbuzul cu emblemă albastră oprind în fața porții, fără acel scrișnet de frîne după o goană nebună pe fondul unei sirene de alarmă, așa cum presupusese, după aceea îl văzu pe Bujor coborînd foarte liniștit, salutîndu-l zîbind pe șofer, atît de „altfel“ decît era de bănuît încît pe Cora o cuprinse o teamă nedeslușită. Cînd doamna Miriam coborî, la rîndul ei, din eleganta mașină, mulțumind, puțin rușinată parcă, șoferului dar și cuiva rămas în interiorul microbuzului, fetei îi fugi pur și simplu pămîntul de sub picioare. Ce nouă capcană i se pregătea, ce mobiluri ascunse avea acest neverosimil joc tactic care debuta acționînd nemilos asupra nervilor ei ? „Ce bine că nu sîntem căsătoriți !“ avu puterea, în ciuda slăbiciunii epuizante care o cuprinsese, să-și spună. Se întinse imediat pe canapea, doborîta de oboseală. Ca prin ceață, îl auzi pe Bujor intrînd în cameră, singur, îl simți apoi așezîndu-se pe mar-

ginea canapelei și mîngîindu-i fruntea cu degete de gheață.

— Sper că nu te-ai speriat ! îi spuse el. Tocmai îi spuneam doamnei Miriam că, prăpăstioasă cum te știu, ți-ai închipuit văzîndu-ne împreună că organizăm cine știe ce complot împotriva ta !

Îi povesti apoi, ca unui copil îngrozit de turnura feroasă pe care apucase basmul cu fata de împărat, că vecina, aflată la chioșcul de pîine, o văzuse pe Cora întorcîndu-se acasă, senină, surîzătoare, și-atunci se grăbise să-l anunțe, folosind telefonul public aflat la un pas, că nimic rău nu se întîmplase. Dealtfel, Bujor tocmai se pregătea de plecare, mașina era deja trasă în fața barăcii unde se găsea biroul său. Pînă ce doamna Miriam isprăvisese cumpărăturile, ajunsese și el în cartier, așa că, nimic mai firesc, trecînd pe stradă oprise microbuzul și o invitase pe vecină să meargă împreună. În ciuda ordinii și a amănunțimii cu care episodul îi era relatat, Corei totul îi părea încîlcit și incredibil. Dar n-avea energia să protesteze ori să ceară lămuriri.

— Nu te întreb nimic, îi spuse apoi Bujor. Lăsăm pe mîine, am avut oricum o zi destul de grea !

Cora nu răspunse, se îndepărtă însă de el și se ghemui în colțul dinspre perete al canapelei, trăgînd după ea o pătură nedesfăcută.

— Ei, asta-i, cred că eu aș avea totuși mai multe motive de supărare ! Și mai multe justificări pentru eventualele greșeli pe care le-am făcut !

Nici acum Cora nu vorbi, deși își revenise îndeajuns pentru ca frazele lui, rostite calm, să-i trezească întreaga furie. „Poate că e în adevăr mai bine să lăsăm pe mîine !” își spuse ea. Cu ochii închiși, desfăcu pătura și se acoperi cum se cuvine, rămînînd îmbrăcată, se retrase ostentativ încă doi centimetri către marginea canapelei și, curînd, zdrobită de oboseală, liniștită însă, cuprinsă de căldura pufoasă dar și de aroma copilărească a unor noi, imprecise, intenții de răzbunare, intră într-un somn de plumb ce se prelungi pînă dimineață.

PLECARA ÎMPREUNĂ SPRE STAȚIA de autobuze, ca în fiecare zi, dar fără să-și vorbească. Se despărțiră, pentru prima dată, fără să se sărute. Când Cora se urcă în mașină și își găsi un loc pe banchetă lângă geamul în dreptul căruia tânărul se opri, se priviră îndelung, înstrăinați, la fel cum făcuseră în gara Băneasa la sfârșitul vacanței la mare. O clipă, fata își îndreptă privirea spre bordura trotuarului de parcă ar fi vrut să vadă uriașa valiză care-l însoțise pe Bujor în concediu, apoi se fixă din nou pe figura îngândurată a bărbatului. Ce s-ar fi întâmplat dacă el i-ar fi spus, ca atunci, că dorește s-o îmbrățișeze? Acum însă Niculescu tăcea înverșunat și, abia când autobuzul se puse în mișcare, tânărul salută ridicînd brațul, iar din mișcarea buzelor lui, Cora ghici un protocolar „la revvedere“ care-i amări întreaga dimineață. Pînă la încheierea programului, ea nu primi mesajul telefonic pe care-l aștepta pentru a risipi, pe calea obișnuitei sporovăieli colegiale, impresia lăsată de faptul că fusese căutată la laborator, ca o soție dispărută, informație desigur răspîndită de vreunul din cei ce întîrziaseră la lucru în după-amiaza precedentă. În schimb, atunci cînd ajunse la poarta principală, observă că microbuzul cu emblemă albastră staționa lângă ghereta paznicului. Nici noutatea în sine, nici caracterul de reparație morală față de colegi a gestului, nici surpriza, nu avură vreo influență asupra fetei. Ea înțelese imediat că discuția amînată în ziua precedentă din motive „umane“ avea să fie de lungă durată și, de asemenea, hotărîtoare pentru existența lor comună, dar aceste constatări nu declanșară, nici ele, consecințe deosebite în mintea ori în sufletul Corei. Nu se gîndea ce va spune și ce va răspunde, simțea doar că nu trebuie să se lase convinsă, iar asta îi asigura un soi de indiferență, de imobilitate psihică, de stagnare sentimentală, ce alcătuiau împreună pavăza sub a cărei ocrotire se încredința liniștită. „N-am greșit, n-am la ce să renunț!“

— Îmi închipuiam că vei fi uimită ! recunosc Bujor Niculescu, coborînd din mașină surîzător și ajutînd-o pe Cora să urce. Îmi pare rău că stratagema, mărunțul șantaj sentimental a dat greș ! adăugă el de-a dreptul înveselit după ce frumoasa mașină, ocolind autobuzele și mulțimea adunată în stație, se înscrise pe șoseaua asfaltată ce ducea spre centrul orașului. Ei, m-ai iertat ? se interesă voios.

— Nu înțeleg de ce ești atît de grăbit să afli, spuse ea dușmănos. Nu mi se pare locul cel mai potrivit pentru o astfel de discuție !

— Oh, discuția abia urmează, o liniști el fără să-și piardă buna dispoziție. Acestea ar fi preliminariile, acele lătonări cu caracter diplomatic. Vrei să mergem acasă ori mai bine ne oprim undeva să bem o cafea ?

— Acasă, numai acasă !

— Nu cred că procedezi bine pornind la un drum greu cu asemenea încrîncenare ! spuse el, în șoaptă, întunecîndu-se la față. Nu mă refer la discuția care, deși n-am nici un chef de ea, deși nu-mi închipuiam că va fi necesară, ba încă atît de devreme, vom fi totuși nevoiți s-o parcurgem, ci la viața noastră. Gîfîim, avem respirația scurtă !

Cora tăcu. Ar fi vrut să fie a doua zi, chiar și după o ceartă aprigă, căci n-aștepta nimic bun de la explicațiile ce-aveau să urmeze, așa cum își dorea, nu demult, să treacă, fie ce-o fi, un examen neplăcut și sîcîitor. Cînd ajunseră în fața casei, coborîră din mașină atît de înstrăinați încît, văzîndu-i, doamna Miriam dispăru neîntîrziat din calea lor și intră, de fapt, se ascunse, în camera ei ; faptul că veniseră împreună și încă atît de devreme nu prevestea, oricum, înțelegere și armonie. „Probabil și ea ar dori să fie mîine !“ își spuse Cora cu compasiune față de suferința femeii, întristată că nu o poate ajuta nicicum.

— Să-ți explic mai întîi de ce am fost ieri atît de îngrijorat și-apoi... spuse Bujor Niculescu în vreme ce o ajuta pe Cora să-și dezbrace pardesiul.

Fata nu protestă nici la gestul, nici la vorbele lui, se așeză supusă pe un scaun și se pregăti să asculte.

— Aș bea totuși o cafea, spuse tînărul.

Cora se ridică, porni spre bucătărie, se ocupă minuțios de operația gospodărească, se întoarse în cameră cu ceștile aburinde și își reluă locul, la fel de abătută, suspect de domoală în reacții, ca și înainte.

— Mă bucur că nu dai semne de nerăbdare, spuse el.

Cora își șterse liniștită lacrimile care se iviseră pe neașteptate. Sorbi din cafea, izbuti să zîmbească.

— Te iubesc, acesta e motivul ! declară cu căldură Bujor Niculescu fără a îndrăzni însă să se apropie de ea. Cred că asta ajunge. Pregătisem lămuriri amănunțite, m-am gîndit mult la ele, am chibzuit îndelung cum să ți le spun. Îmi dau seama că nu e nevoie. Am dreptate ? !

— Poftim ? tresări Cora.

— Oh, nu ești atentă, din pricina aceasta pari atît de senină ! observă el cu blîndețe.

— N-am nici o vină pentru ce s-a petrecut ieri, spuse Cora cu voce nesigură.

— Vezi, aici greșești, nu e vorba de vină. Deși, trebuie să recunoști, ai vrut să mă pedepsești pentru greșeli pe care nu le-am făcut, ai întîrziat ca să-mi arăți ce înseamnă să aștepti !

— Asta da, recunosc eu ca și cum i s-ar fi reamintit o întîmplare la care asistaseră împreună.

— N-ar fi trebuit s-o faci ! Dacă te gîndeai, fără prejudecăți, îți dădeai seama că nu trebuie !

— Nici n-am făcut-o ! Am vrut doar.

— E același lucru ! Orgoliul, mîndria, faptul că nu ți se dă destulă importanță, eu adică, astea te-au împins către un asemenea gînd. O face oare pentru că nu mă iubește, nu îi e dor de mine ? ! Așa trebuia să judeci.

— Ei, asta-i acum ! se enervă Cora. Cu ce drept mă înveți cum trebuie și cum nu trebuie ? !

— Cu dreptul celui care e ceva mai bătrîn, răspunse pedagogic Bujor Niculescu. Sper că nu contesti faptul că m-am născut cu...

— Nu-mi arde de glume ! Nu mai recunosc nimănui dreptul să se amestece în gîndurile, în intențiile, în sufletul meu. Cel mai greu mi-a fost cu părinții, dar acum, gata. Și n-am de gînd să intru sub alt consiliu de tutelă, să

mă ploconesc pe la alți bătrâni atoateștiutori. Nu accept asemenea stil de discuție, n-am nevoie de lecții. Cred că mi-am cîștigat libertatea de a face exact ce cred eu, chiar și prostii, pentru că de viața mea răspund deocamdată singură !

— Ho, ho ! Iar vanitatea, spiritul de independență... Eu, eu !

— Te-am rugat să încetezi ! Poți s-o numești și ambiție și încăpăținare, nu mă deranjează, dar în gînd, să nu le spui cu voce tare, în fața mea, asta mă jignește !

— Așadar, să gîndesc una și să spun alta. În numele libertății, adevărul trebuie ascuns !

— E o sofistică stupidă. Din respect și din dragoste, dacă n-ai înțeles încă, te rog să nu-mi adresezi expresii umilitoare chiar dacă îți trec prin minte, după cum te rog să înțelegi că nu accept purtările umilitoare !

— O iei razna ! Ce a fost umilitor pentru tine în faptul că eram îngrijorat ieri și nu mi-am găsit liniștea pînă n-am aflat că n-ai pățit nimic. Dacă nu te-aș fi iubit atît de mult, puțin mi-ar fi păsat pe unde hoinărești !

— Dacă m-ai fi iubit, te gîndeai la șirul de zile în care te-am așteptat, uneori îngrozită pînă la deznădejde, tresărind la fiecare zgomot ! Dacă mă căutai atunci, atunci cînd trebuia, nu atunci cînd n-avea nici un rost ! explodează Cora, înfuriată de cuvîntul „hoinărești“ mai mult decît de oricare din cele auzite pînă atunci, nevoind totuși să se agațe de acel cuvînt.

— Te joci cu vorbele ! țipă atunci și Bujor Niculescu. Ce înseamnă : cînd n-avea nici un rost ? ! Cine hotărăște cînd are și cînd n-are ? Eu, eu, eu ! o parodie el, congestionat la față, trîntind cutia de chibrituri pe care o ținea în mînă.

— Cînd e prea tîrziu, asta înseamnă ! răspunse fata îndîrjită. Dacă te supără că adevărul e ascuns, iată adevărul !

— Gîndește-te bine ! spuse el clocotind amenințător. Ai încă vreme să te răzgîndești, să spui că nu crezi că acesta e adevărul !

Din nou ochii Corei se umplură de lacrimi.

— Nu pune ambiția și mândria deasupra iubirii ! insistă Bujor Niculescu, vorbind cu asprime, cu o nestăpînită răutate ce se împotrivea fără voie apelului la iubire.

Cora își ascunse fața în pernă și continuă să tacă, silindu-se parcă să uite ce și cum i se cere, să obțină un răgaz, să dispară.

— Poate acum începi să înțelegi ! se auzi vocea lui, ceva mai liniștită. Nu vreau să te forțez, nu vreau să cîștig, așa cum îți închipui, nu vreau să-ți impun voința mea pentru că nu cred că astfel se poate trăi și iubi. așa se poate cîștiga o partidă de șah ori un război. Nu vreau să lupt cu tine. Vreau să te iubesc așa cum cred eu. Am și eu dreptul să gîndesc cu mintea mea, sper că asta nu te umilește ! Iartă-mi răutatea din urmă, aș vrea să înveți și tu să recunoști cînd n-ai dreptate, nu cred că ar fi o faptă nedemnă !

Nemișcată, Cora continua să tacă.

— Putem amîna din nou discuția, nu e nici o grabă ! vorbea el iarăși. Sînt prea importante lucrurile pe care trebuie să le lămurim pentru a le expedia cu o furie care întunecă rațiunea. Dar de ce să te mai întreb, văd prea bine că nu putem continua. Iată — spuse cu căldură de astă dată — îți propun să reluăm exact de azi într-o lună, ești de acord ? Astăzi e doisprezece, pe doisprezece luna viitoare ! încheie, considerînd că, deși nu vrea să răspundă, Cora și-a dat consimțămîntul, altminteri ar fi protestat.

Veni lîngă ea, îi mîngîie fruntea și părul, îi șterse obrazii de lacrimi. Nici acum Cora nu reacționează în vreun fel. După cîteva minute, în care el se învîrte prin cameră, destul de nemulțumit de constrîngerea pe care și-o impusese prin amînare, fata se ridică, luă un pahar de pe masă și porni cu el spre bucătărie. Bujor Niculescu zîmbi împăciuitor umbrei ce-i luneca pe dinaintea ochilor, considerînd această rupere din neclintire o dovadă de înțelepciune. Vroi mai întîi să ia paharul din mîna ei și să-i aducă el însuși ceva de băut, se temu că, în neștire, ea se va opune, hotărî apoi s-o urmeze la bucătărie, pur și simplu din pricină că nu voia să se despartă de ea, dar renunță și la această intenție, așezîndu-se pe pat în

locul pe care-l ocupase fata pînă atunci. Așteptă cîteva minute, timp extrem de lung în starea de arc întins, vibrant, în care rămăsese, apoi se ridică, dintr-o dată neliniștit de întîrzierea ei. Socoti că fata se retrăsese strategic în camera doamnei Miriam și-abia acum îl cuprinse rușinea față de el însuși, pentru nefericita idee de a intra într-o discuție de uzură, pentru lipsa de perspicacitate de care era vinovat. Treburile s-ar fi aranjat de la sine, în timp, asperitățile s-ar fi tocit, acea deprindere reciprocă cu obiceiurile și cu tipul de existență a fiecăruia dintre ei ar fi izbutit, în cele din urmă, să roadă nemulțumirile prea ascuțite, să-i împace, să-i supună rigorilor traiului comun. Se grăbise. Încîntat de probabila inițiativă a Corei, ieși pe culoar, decis să i se alăture, să intre bine dispus în încăperea învecinată și să sporovăiască împreună cu cele două femei despre ce s-o nimeri. Dar ajuns abia la jumătatea drumului, așadar după doi-trei, pași, o impresie nedeslușită, transmisă cu mare forță, îl opri locului. Se răsuci ca și cum cineva l-ar fi înhățat de guler, întorcîndu-l cu brutalitate din direcția de mers în care se angajase, în așa fel încît se revoltă din toate puterile. Atunci o văzu pe Cora, prin ferăstruica tăiată în ușa ce ducea spre bucătărie. Ea stătea pe marginea unui taburet, lângă pervaz, strîngînd între degete paharul încă gol, în poziția unui om năruit, cu spatele încovoiat, cu privirea ațintită nicideunde, cu desăvîrșire absentă. Zgomotul pașilor lui, robinetul de apă desfăcut, nimic n-o făcea să tresară, să se urnească. Această icoană a deznădejzii pierită în prăpăstiile indiferenței depline — poate e doar neatență ! își spuse el, renunțînd în clipa următoare la asemenea presupunere lipsită de noimă — acționă asupra tînarului cu energia unui al doilea șoc. Iată, prin urmare, pe lângă ce nu-l lăsase să treacă Dumnezeu din ceruri ori altcineva la fel de puternic ! Atitudinea împietrită a Corei, departe de a-l domoli și mai mult, așa cum s-ar putea crede, răsturnă dintr-o dată, cu vuiet, remușcărilor sale, pornirea buncilor intentii. Iar faptul că, voit ori nu, spațiul unde ea naufragiase era același spațiu în care se întîmplase înțîia lui mărturisire de dragoste, același

în care hotărîseră să trăiască împreună, căpătă în mintea lui aprinsă semnificația unei implacabile înfrîngeri a iubirii.

— Ce faci aici ? ! Cît ai de gînd să mai rămîi ? ! întrebă el nestăpînit, dinainte convins de inutilitatea acestor întrebări dar și a oricăror vorbe în asemenea momente.

Desigur Cora nu-i răspunse, nici nu tresări, ridică doar privirea spre el, ca o făptură resemnată de o prea lungă hăituire.

— Ți-ai vîrît în cap să-mi distrugi nervii cu tăcerea asta îndîrjită ! N-ai să izbutești, n-am să mă las ! Să mergem imediat la noi și să spui pe loc tot ce ai de spus ! hotărî el cu înfocare, întinzînd chiar brațul ca să apuce umărul fetei, oprindu-se totuși la vreme, înainte de a o atinge.

— Trebuie să mă mai gîndesc, spuse încet Cora.

— Cît ? ! explodă el. Și eu ce să fac în tot acest timp ? ! M-am răzgîndit, adăugă apoi ceva mai potolit, ar fi îngrozitor pentru amîndoi să ajungem să stăm de vorbă abia peste o lună de zile. În definitiv, e o neînțelegere ca oricare altele, de ce să-i dăm astfel de proporții ? Hai să ne lămurim și să procedăm tot așa și pe viitor, dacă va mai fi cazul ! încheie aproape liniștit.

Acționînd parcă sub influența vorbelor unui dresor ori sub efectul unui narcotic, fata se ridică, trecu pe lîngă chiuvetă, umplu paharul cu apă, închise robinetul, sorbi cîteva înghițituri și, ocolind mult locul unde se oprise bărbatul, strecurîndu-se de fapt pe lîngă zid, ajunse în camera lor.

— Nu mi-am închipuit că va trebui să te aștept așa ore întregi în fiecare zi ! spuse ea cu voce limpede, asumîndu-și din nou inițiativa discuției. Mi-e greu, mi-e foarte greu !

— Te înțeleg ! o asigură Bujor. Dar să vedem de ce se întîmplă asta, să vedem împreună ! N-ai făcut bine că te-ai dus la bucătărie, știi doar... ! spuse el dintr-o dată, copleșit de suferință și de nedreptate.

Cora îl privi nedumerită de brusca alunecare a conversației de pe făgașul ei, ca de o frîngere rău prevestitoare.

— Ah, da! acceptă în treacăt. Nu mi-e doar foarte greu, mi-e imposibil, n-am să mă obișnuiesc niciodată! reluă apoi. Chiar dacă aş înţelege, tot nu mi-ar ajuta!

— Am să încerc să-ţi explic totuşi! Cu toate că, dacă în adevăr aşa stau lucrurile, pare inutil. Aş vrea să renunţi însă la ostilitate, să-mi vii în întâmpinare!

— Înseamnă că nu m-ai înţeles!

— Tocmai! Aşa am şi început, prin a-ţi spune că te înţeleg şi îţi dau dreptate. N-am spus aşa? o consultă el.

— Poate că da! Atunci promite-mi că vom încerca să găsim împreună o soluţie. Nu-ţi cer altceva!

— Mai întâi să mă ascuţi!

— Bineînţeles! Te ascult şi o zi întreagă! Tocmai asta şi vreau, să te văd, să te ascult, să mă ascuţi! Începutul e făcut, astăzi ai venit exact la timp! spuse Cora, izbutind să suridă.

— De ce te-ai ascuns în bucătăria asta nesuferită?! întrebă el din nou, zîmbind acum.

— Mi-am dat seama că n-are rost să mai stau aici! răspunse ea cu simplitate. Şi de ce o numeşti nesuferită, mi s-a părut că dimpotrivă...

— Dimpotrivă, sigur! Doamne, nu-mi venea să cred, să mai nădăjduiesc că astăzi încă vom putea sta iarăşi de vorbă! exclamă el. Înţelegi, mi s-a făcut negru înaintea ochilor! Ieşisem din cameră, s-o fi dus la Miriam mi-am zis!

— Ce să caut acolo?!

— Bine! spuse Bujor Niculescu, în sfîrşit bucuros şi liniştit. Prin urmare, ajung prea tîrziu! recapitulă el pe scurt. Dacă ar auzi cineva pentru ce ne certăm, ar izbucni în rîs. Mă rog! Altceva?

— Cine ar izbucni în rîs? Eu, nu!

— Deci, doar atît. Să nu adaugi nimic!

— Sînt liberă să adaug ce doresc! declară Cora cu expansivitate.

— Atunci nu mai isprăvim nicicînd!

— De ce să isprăvim?!

— Fie! Muncesc, am mult de lucru! E un păcat?!

— Din punctul meu de vedere, da. Şi eu muncesc, nu sînt nevasta leneşă şi plictisită care face nazuri şi pasienţe.

— Ferească sfântul, ce să fac cu ea ? ! Am spus doar că lucrez *mult*, prin urmare nu fac chefuri într-un grup de burlaci !

— Nu ți-ar strica din cînd în cînd ! glumi Cora.

— Mi-ar strica, nu așa intenționez să trăiesc, nu e firea mea ! Chiar nu te-ai supăra ?

— Știi cîți ani am ? Douăzeci și unu !

— Asta e adevărat ! Cum împăcăm atunci două poziții opuse ? Să încerc să ajung mai devreme, măcar uneori !

— Cînd, cum ? dori să afle Cora.

— Nu știu, nu depinde de mine ! răspunse el cu seriozitate. N-aș vrea să înțelegi greșit, nu mă obligă nimeni. Dar Burghеле nu e un adversar cu care să te joci, a-l înfrunta cere timp, forță, îndrăzneală, pricepere. Și *timp*, deci, printre altele. Uneori chiar mai mult timp decît îi consacru eu acum.

— Spuneai că muncești, văd însă că ai alte preocupări. Nu mai simpatice decît o petrecere între burlaci ! Mi-ai spus că-l admiri, acum aflu că e un adversar și așa mai departe.

— A devenit un ins primejdios pentru ceilalți ! declară Bujor mohorît. Trebuie dovedit, ceea ce nu e ușor, și neutralizat, ceea ce durează. Sînt însă hotărît și te rog să mă ajuți, altfel nu-mi găsesc liniștea. Ți-am spus ultima oară că eram aproape decis să-l evit, să-l las în plata altora. Reîntîlnirea noastră, dragostea, mi-au dat curaj și putere. Altfel mi-ar fi rămas pentru totdeauna gustul amar al renunțării din slăbiciune, al resemnării. Nu e firea mea să mă dau bătut. Nici tu nu cred că ai putea iubi un om care se dă înlături de la ceea ce a devenit o datorie, un laș. Trebuie să arunc din drum acest butuc putred care a devenit Burghеле !

— Nu-mi dau seama exact, dar e un scop, fals, confuz, artificial ! spuse Cora speriată. Uite, ieri chiar, am vorbit cu Ovidiu și...

— Ai vrea să ajung ca Ovidiu, o umbră ? Un ins care nu mai are alte griji decît să-și lingă rănile, iartă-mi cruzimea, e un om inteligent, un prieten, ceea ce e foarte rar, dar și dovada vie a unui fel greșit, inacceptabil, de

a trăi ! Pînă și căsnicia lui e o formă de resemnare. Eu vreau să iubesc, să lupt, nu să vegetez și să emit opinii înțelepte, asta poate și o babă ! N-aș vrea să-ți imaginezi cumva că mă interesează Burghela ca individ. Ca individ îmi inspiră recunoștință. Simbolul pe care a ajuns el să-l exprime mi se pare inacceptabil, răceala cu care-i folosește pe alții ca pe niște instrumente. Dintotdeauna a procedat la fel, am înțeles destul de tîrziu asta, dar într-o vreme acțiunea lui era utilă, nevoia lui de a se afirma, de a ieși din rînduri, de a-și răzbuna înfrîngerile, de a-și depăși condiția, erau folositoare, însingurarea lui era eficientă. Acum nu, acum mecanismul a început să macine în gol, să periclitizeze oameni nevinovați, ori să cearnă poște inadmisibile. Crede-mă, îl cunosc, sînt edificat, are psihologia unui campion de box profesionist care presimte că în curînd va trebui să se retragă și-atunci, încă în putere fiind, adună și adună titluri și medalii !

— Nu te supăra pe mine, nu pricep și, iartă-mă, nu mă interesează soarta lui. Sînt niște himere. Alungă-le ! Cum ai reușit să le legi de dragostea noastră ? ! Zău, nu se înțelege nimic din ce spui. Ai tot anunțat că îmi vei explica și, iată, vorbești de o jumătate de oră fără ca să se fi clarificat ceva ! Sînt dispusă să ascult, mă străduiesc să-mi dau seama ce înseamnă pentru tine această trîntă a înverșunării, dar spune-mi concret, ce face, cum, împotriva cui se îndreaptă răul ! Pari un fel de cavalier al dreptății și onoarei, însă intențiile tale pot fi frumoase ori urîte numai în raport cu un conținut precis și limpede. Din nou te întreb : ce anume te supără ? !

Era prima intervenție amplă și coerentă a Corei iar el o ascultă cu luare aminte, stupefiat în același timp să constate că atunci cînd se crezuse ajuns la liman, întregul lui rechizitoriu se năruia asemeni unui castel din cărți de joc. Îi trebui așadar multă stăpînire de sine ca să nu-și iasă din fire, iar cînd, după o lungă tăcere, dădu replica, vorbi aproape mîeros de teamă să nu se trezească țipînd.

— Draga mea, nu e atît de ușor, cum probabil îți închipui în necunoștință de cauză, să spui „concret“. Iar-

tă-mă. dar ai o viziune de școlăriță pe care o rivală o tachinează ori o nedreptățește ! Dacă în cazul lui Burghel ar fi lesne de pus punctul pe i, pericolul n-ar fi prea mare și, oricum, ar fi la îndemîna oricui să-l pareze. Poate exagerez, deși nu prea mult, dar omul acesta are ceva demonic în demersul său, mereu un joc de alibiuri superbe, de retrageri strategice, toate mijloacele imaginabile ale demagogiei, sînt pregătite pentru a-i acoperi înaintarea prudentă, precaută, pas cu pas. Nu are rost și nu merită să-ți expun pe masă, într-o machetă, piesele mari și mici, șuruburile acestui mecanism ce stîrnește, la prima vedere, admirație și uluială. Nu-ți ascund, pe de altă parte, că uneori conturul, poziția, însemnătatea uneia dintre piese nu-mi sînt, mie însumi, îndeajuns de lămurite, așa cum cauzele și acțiunea unei boli, împotriva căreia trebuie să acționezi, pentru că nu-ți îngădui să stai cu miinile în sîn, sînt încă în curs de precizare, de vreme ce simptomele se aseamănă cu acelea ale unor maladii deja cunoscute. De multe ori numai instinctul îmi arată calea cea bună. Mă așteptam însă — și dintr-o dată vocea lui căpătă accente pătimașe, izbucni asemenea unui arc al bunăvoinței prea mult întins — să ai mai mare încredere în mine ! Să fii sigură că nu te înșel și nu te mint ! Important pentru mine, în asemenea condiții dificile, este să știu ca măcar tu să nu suspectezi deși demonstrația nu e încă încheiată. Iar în „concretul“ relației noastre, pentru că aici, recunosc, putem și chiar trebuie să discutăm limpede și precis, asta înseamnă că, la nevoie, pot rămîne acolo unde mi se pare necesar șapte nopți la rînd fără ca tu să bănuiești că am dispărut într-o escapadă nostimă ! Înseamnă că pot veni acasă abătut fără să fie nevoie să-ți enumăr pe scurt motivele tristeții mele, pot rîde și pot sări într-un picior fără ca purtarea mea să te îngrijoreze din cale afară ! Trebuie să-mi cîștig, clipă cu clipă autoritatea, să nu pierd nici un fir din cele care mi-ar fi cîndva, ipotetic, utile, să mă concentrez și să-mi iau toate măsurile de siguranță ! Dar n-aș vrea să te sperii : altfel spus, toate astea înseamnă doar să mă iubești și să ai încredere !

Din nou, în ciuda vorbelor, tonul devenise aspru și amenințător. Conștient de impresia potrivnică dorinței sale pe care o făceau frazele, Bujor Niculescu încercă să le protejeze cu un surîs dar, vai, și acesta se dovedi crispat, sever. Ce-i rămînea decît să spere, totuși, într-o minune ? !

Cora oftă și-apoi spuse cu naturalețe, cu un fel de regret :

— Nu m-ai convins !

— Dar pentru Dumnezeu, explodează el parcă la capătul puterilor, doar nu sînt în fața unei instanțe imparțiale, pentru astea abia mă pregătesc ! Ești iubita mea, nicidecum zeița justiției cu balanța în mînă ! Bine, să zicem că mă supun acum vanității tale, dar mîine poate alt motiv mă va sili să apelez la încrederea ta, avînd încă și mai puține argumente ! Ce se va întîmpla ? !

— Te rog să te stăpînești !

— Fac tot ce depinde de mine, dar toate au o limită !

— Și crezi că această limită a fost depășită ? întrebă Cora, tremurînd de enervare.

— Nu te lași pînă nu scoți răspunsul pe care îl dorești ! Ei, bine, da !

— Să ne oprim atunci ! șopti ea.

— Să ne oprim, fiindcă oricum n-avem încotro să mergem ! Și ducă-se dracului totul, blestemat să fiu dacă mai mișc un deget !

În culmea mîniei, ieși din cameră trîntind ușa cu asemenea zgomot încît tremurul Corei se transformă într-o convulsie cumplită, care-i înțepeni corpul cîteva clipe, apoi se descătușă într-un lung hohot de deznădejde. Ecoul ultimelor lui vorbe se sparse cu vuiet de pînza nervilor ei sensibilizați de încordarea precedentă, făcînd să vibreze insuportabil mușchii rigizi. Ceva din afara ei încerca parcă să se împotrivească acelei cuprinzătoare senzații de înlemnire, să-i dea a înțelege că de fapt nimic îngrozitor și ireparabil nu se petrecuse aievea, și doar o halucinație a groazei ce se aglomerase în mintea ei, moleculă cu moleculă, purta întreaga vină. În același timp, o mînă nemiloasă, cu degete lungi și încovoiate, cu

unghii de fildeş, îi strîngea inima, mai aprig decît i se întîmplase vreodată, prelungind, peste intervenția netedei șoapte străine, starea de paralizantă stupefacție. Ciudat, dar, împotriva semnalelor de alarmă din propriii ei mușchi și nervi, gîndul Corei înclina să dea ascultare temperantei voci exterioare ; o propunere de consimțămînt care, la rîndul ei, izvora tot din teamă, din instinct de apărare, ce voiau s-o salveze de ruptura spre care țintea șocul real. Încît, ceva mai tîrziu, sub presiunea celor două forțe potrivnice, ea începu să transpire abundant și chiar să aiureze, bîiguind fără șir silabe mîngîietoare ce puteau să-i aline rănilor arzînde, iar astfel, amețită, n-ar mai fi știut și nici nu voia să știe dacă slăbiciunea ei, structura prea fragilă, ori lovitura incredibil de dură ce se năpustise asupra-i, răspundeau de impactul ce-o năruise. Într-atît de pierită era, într-atît de lipsită de vlagă necesară plutirii pe valurile incoerente, încît dacă Bujor s-ar fi întors s-o liniștească i-ar fi fost cu neputință, dincolo de umilința neîncercată încă pînă atunci, să reziste. Dar el nu se întoarse, nici măcar ca s-o tulbure cu vorbe și mai biciuitoare, așa că atunci cînd izbuti să se miște din loc, să se ghemuiască, îmbrățișîndu-și genunchii, în colțul de canapea ce-i servise drept culcuș și în seara anterioară, desluși, cu urechea vătuită, o tăcere nefirească, de casă pustie, izolată de restul lumii. După ce mai înainte transpirase, acum o cuprinse o pală de vînt înghețat, iar pătura, oricît o strîngea și o înghesuia sub tălpi, părea doar o foiță străvezie ce nu izbutea decît să sublinieze conturul gheții de dedesubt. Nu-i mai păsa de nedreptatea revoltătoare ce i se făcuse, s-ar fi zis că uita cauza, din pricina dorinței încordate de a alunga urmările, frigul șuierător ce i se cuibărise în oase. Și trebui să treacă destulă vreme pînă să-și vină în fire, adică să amorțească din nou, datorită răcelii de astă dată, iar gîndurile să se poată limpezi. O nouă teamă își făcu loc, teama de somn, de răvășeala coșmarului ce pîndea cu o amenințare, aceasta, prea bine știută. Cu asemenea teamă adormi destul de curînd, deși ar fi jurat că izbutise să rămînă trează. La un moment dat, de pildă, își

spuse că ar trebui să stingă lumina, dar constată că în cameră e întuneric : sub razele trimise de un bec ce pîlpîia undeva în stradă îl văzu pe Bujor dormind încovrigat pe unul din fotolii, îi păru bine că s-a întors totuși și se întrebă cum reușise oare să treacă neauzit pe lîngă locul unde ea veghease.

În alt moment se trezi de-a binelea, cu dureri din pricina poziției incomode, atrasă de lumina puternică a soarelui ce-i părea să fi ajuns la amiază, speriată că a întîrziat ; dar spaima se risipi, deși ar fi trebuit să crească, atunci cînd descoperi că Bujor Niculescu plecase fără să spună o vorbă. Sufletul i se înnegură, căci întîmplarea i se păru cu mult mai cumplită decît cearta dezlănțuită în seara precedentă inclusiv consecințele acesteia, adică faptul că Bujor dormise atît de departe de ea după ce mai întîi rătăcise, tot de unul singur, cine știe cîtă vreme, mohorît, furios, pe străzile orașului. Supărarea lui avusese un sîmbure de sens și chiar de ar fi fost ca neînțelegerile să ajungă să-i despartă, ceea ce ei i se părea cu neputință, pentru că, pînă la urmă, era totuși un dezacord superficial, o pojghiță iritantă ce învelea temporar sfera densă a relației lor și sîmburele tare al iubirii, chiar și în cea mai neagră și mai îndepărtată dintre ipoteze, asemenea gest brutal, gestul nepăsării depline, nu-și putea găsi fisura prin care să se strecoare și să se instaleze. Poate că, își spuse în culmea dezorientării, nici nu se interesase dacă ea mai respiră sau nu, o părăsise zăcînd inertă, poate leșinată, și își văzuse de drum, ori asta nu mai avea legătură cu dragostea ori prietenia, dar nici cu cea mai sumară dintre legăturile întîmplătoare ce se pot stabili între doi oameni, de pildă în situația cînd călătorești împreună cu cineva în același compartiment iar cînd trenul ajunge la destinație nu consideri de cuviință să-l zgîlții, ca pe un buștean, pe tovarășul de drum ce rămîne nemișcat pe bancheta învecinată. La lumina zilei, indiferența aceasta dobîndea tăișul unei cruzimi ce se împlîntă în mintea Corei cu o vigoare ce alungă neîntîrziat dezorientarea și dădu o febrilitate extraordinară dorinței de a fugi cît mai grabnic

din locul primejdios în care își petrecuse noaptea, de parcă s-ar fi trezit din somn pe muchia unei prăpăstii ori în magazia cu unelte a unui gîde de profesie. Nu mai era nimic de judecat ori de cîntărit, totul era să ajungi cît mai curînd în siguranță, să-ți astîmperi bătăile inimii. Și, în adevăr, fără o clipă de zăbavă, Cora începu să adune într-o valiză cîteva lucruri strict necesare, din acelea ce se iau, cam la nimereală, cînd părăsești o casă incendiată. Nu mai avea intenții de răzbunare și nici dorința de a mai desluși ceva. Părăsi în panică încăperea, oprindu-se doar cîteva secunde ca să-și limpezească ochii cu puțină apă rece, aproape uimită să vadă, în oglinda din camera de baie, că șuvițele părului sînt oarecum la locul lor. Pe drum abia, își privi ceasul de mîină, nedepins de-acolo în noaptea din urmă, funcționînd însă ; era nouă fără un sfert.

Ajunse în stația de autobuze, se opri, dar își pierdu îndată răbdarea și porni din nou, în căutarea unui taxi. Ce noroc, se gîndi, că Bujor n-o lăsase în grija vecinei care, desigur, ar fi împiedicat-o prin toate mijloacele să se pună la adăpost. Ar fi vrut să meargă într-un loc unde să nu poată fi găsită mult timp, undeva la țară, departe de calea ferată, dar, vai, trebuia să meargă totuși la lucru și-apoi să locuiască împreună cu Marina, adică să rămîină la suprafața vieții, expusă, vulnerabilă. Poate că exista un motiv care-l împiedicase pe Bujor s-o anunțe că e nevoit să plece, își spuse dintr-o dată, într-o clipă de luciditate care însă, reînviînd dezorientarea, ezitățile, nu făcu decît s-o năucească. Poate m-a trezit dar eu m-am împotrivit, poate... Presupunerile se stinseră de la sine, înainte ca ea să apuce să se mire de ivirea lor, probabil pentru că numai în febra panicii se simțea ocrotită, capabilă de neînduplecare.

N-o căută pe Marina, n-avea energie să reziste unei discuții, obținu însă de la administrator o cheie de rezervă, lăsă valiza în cameră și alergă spre laborator.

Ore întregi privi, ca pe o mașină infernală, telefonul gălbui de pe mescioara bătrînului chimist, singurul canal prin care primejdia se putea infiltra și face explozie în

teribila ei stare de surescitare. Decența și demnitatea o împiedicau să-l roage pe inginerul pensionar să spună, oricui o caută, că nu e acolo, să oblige un om atât de distins să mintă, să ajungă complicele unei drame sentimentale ale cărei proporții îi păreau desigur mari, dar nu catastrofale, de natură a deveni, după judecata ei, publice. Pe de altă parte, din punctul de vedere al colegilor, nu era vorba să scape de o convorbire cu un băiețandru insolent, necunoscut, ci de fostul inginer șef, trecut într-o altă funcție, probabil mai importantă, de o voce care sunase adesea autoritar în pîlnia acelui receptor și al cărei ecou ierarhic n-avea cum să dispară cu una-cu două. Singurele clipe de liniște și de siguranță, duse pînă către un soi de bună dispoziție ce o ajuta să se relaxeze cu adevărat, erau desigur acelea în care telefonul din încăpere era ocupat de unul dintre colegi; după o scurtă tresărire, era parcă soneria unui penitenciar modern anunțînd în celulă chemarea la interogatoriu, după un semn adresat altui colț decît cel în care se afla, asupra Corei pogora un simțămînt binefăcător de încredere tonică, întregul trup se înprospăta ca de o adiere răcoroasă. Continua să lucreze și se ruga în gînd, cu greu se împiedica s-o facă și cu voce tare, ca discuția telefonică, oricît de stupidă în conținut, să dureze cît mai mult, chiar ore în șir, străduindu-se totodată să nu provoace vreun zgomot, cu eprubetele și sticlele ei de probe, spre a nu tulbura, deci a descuraja implicit, convorbirea angajată prin firul de care depindea situația acelei zile.

Cu puțin înainte de ora plecării, semnul de chemare se îndreptă, ca o amenințare, către ea, tocmai cînd teama aproape își epuizase substanța. Luată pe nepregătite, după atîta așteptare frămîntată, Corei i se tăie respirația, amețeala reveni, epuizantă, și, pentru că apelul o surprinse în dreptul unei ferestre, trebui să se agațe cu amîndouă palmele de pervaz ca să-și poată stăpîni tremurul ce-i secera picioarele. Cu obrazii de ceară, se îndreptă totuși, ca prin ceață, acolo unde era așteptată, ridică receptorul și, cîteva clipe lungi, nu auzi nimic.

„Așteaptă să spun : da !“ își dădu ea seama, dar nu reuși s-o facă, iar puțin după aceea hotărî să nici nu încerce, dînd celor din jur impresia că ascultă, apoi să spună „bine, la revedere“, să închidă telefonul și să părăsească încăperea. Deodată auzi, de parcă ar fi venit din altă direcție, nicidecum din receptorul pe care-l ținea la ureche, vocea Marinei.

— Cora, ce e cu tine draga mea ?

Se întoarse, eliberată, cu fața către ușă, apoi, înainte de a trînti receptorul în furcă, spuse :

— Bine, la revedere.

Dar cum în cameră nu intrase nimeni, întinse iar, alarmată, mîna spre telefon, unde auzi, de astă dată pe un ton ce i se păru agresiv, vocea fostei colege :

— Ce e cu tine ? Doar eu n-am nici o vină !

— Cum adică ? Nu înțeleg ! răspunse ea, dînd glas indignării ce stăruia în adîncul conștiinței sale.

— Mai întîi mă trezesc cu valiza în cameră, fără nici un cuvînt din partea ta, acum îmi trîntești telefonul ! Doar nu ți-am făcut niciun rău !

— Nu știam că trebuie să-ți cer voie ! spuse Cora furioasă, datorită, paradoxal, satisfacției că scăpase de simulacrul de convorbire pentru care se pregătise, constrînsă, înainte. N-am avut timp și nici chef să-ți comunic ! Și să știi că nu m-așteptam să mă întîmpini cu asemenea ostilitate ! N-ai nici o vină, asta e culmea !

— Dar ți-am vorbit frumos, eram îngrijorată...

— Nu-i adevărat ! replică fata și, de astă dată, curmă convorbirea cu un aplomb care-i lipsise prima oară.

Noua nedreptate care i se făcea îi aduse iar lacrimi în ochi, dar și energia de a i se adresa cu asprime bătrînului chimist :

— Nu sînt aici pentru nimeni, vă rog foarte mult !

După care se clătină atît de puternic încît fu silită să se așeze, de teamă să nu leșine, pe scaunul din imediata vecinătate a mesei, scaun ce aparținea șefului de laborator. După o zi în care întîrziase peste două ore, fără să dea nici o explicație, după alte cîteva ore de tăcere deplină, de mișcări fantomatice printre obiecte și oameni, ingi-

nerul nici nu păru foarte surprins de ordinul ce i se dădea cu voce răstită ; confirmă supus, clătinînd din cap, apoi i se adresă cu blîndețe paternă :

— Se vede cît de colo că sînteți bolnavă, mergeți și vă odihniți !

— Nu vreau ! apucă fata să declare înverșunată, apoi nu-și mai putu stăpîni hohotele de plîns.

Era, pentru toți cei din jur, o scenă sfîșietoare, fiindcă, oricît de puțin o cunoșteau pe Cora, înțeleseseră că e o ființă mîndră, distantă, infatuată chiar, o făptură ce nu e făcută pentru văicăreli și înfrîngeri publice, iar faptul că nu îndrăzneau s-o ajute, s-o liniștească, îi făcea să se simtă, nu doar dezarmați, ci de-a dreptul copleșiți de imaginea neverosimilă a slăbiciunii acestui om ce li se păruse un exemplu de rezistență și verticalitate. Hohotele de plîns pierdură curînd din intensitate, convulsiile încetară, iar asta întări senzația tuturor că asistaseră la descătușarea cuiva ajuns cu-adevărat la capătul puterilor, după ce o voință ieșită din comun zăgăzuise cu porți de oțel orice manifestare exterioară a suferinței.

Apoi ușa se deschise violent, făcînd să zăngăne geamurile luminatoarelor și sticlăria fragilă de pe mese, Marina intră și se îndreptă alergînd spre locul unde se afla Cora, fără să întrebe nimic. Felul în care se desfășurase convorbirea lor telefonică — spre deosebire de cei prezenți, ea cunoștea bine tandrețea ocrotitoare a Corei, căldura sufletului și capacitatea ei de a se dărui, dar avea și datele necesare ca să înțeleagă motivul acelei răsturnări psihice ce se năpustise asupra-i ca un zid în cădere — o determinase să pornească neîntîrziat în căutarea prietenei pe care numai cumplita deznădejde o putea schimba pînă la a o face de nerecunoscut. Marina cuprinse cu grijă umerii Corei, voi s-o ajute să se ridice, renunță apoi, o mîngîie și o sărută pe frunte, în sfîrșit alergă să-i aducă un pahar cu apă. Pînă ca ea să ajungă înapoi, Cora izbuti să se ridice și, plimbînd spre toți cei din jur o privire încă mai greu de suportat pentru că implora iertare, porni către ușă, dezbrăcîndu-și din mers halatul alb. Marina i se alătură, păstrînd în mînă paharul

cu apă, dar Cora îi făcu semn — o dovadă de absență din real care-i făcu pe mulți să-și simtă inima strînsă de durere — să rămînă pe loc, să n-o însoțească, deoarece poate să se descurce și singură. Fata își continuă desigur drumul, strîngînd însă ochii de neputință așa cum se întîmplă cînd cineva foarte drag își pierde cu desăvîrșire controlul gesturilor, nu-și mai recunoaște frații, se retrage cu mișcări de mecanism, într-o altă lume.

Și, în adevăr, abia ajunsă în blocul de garsoniere, culcată în pat, Cora avea deja tîmplele încinse de febră, pleoapele umflate, buzele arse și albe. Amintindu-și de o noapte în care tot ea o veghease, cu vreun an în urmă, Marina se așază pe marginea patului, înveli cu două pături trupul aproape inert al prietenei, îi șopti vorbe de mîngîiere, asigurînd-o, fără noimă, că tot răul trecuse și nici o primejdie n-o mai amenința, prefigurînd, desigur fără să bănuiască, și cu cele mai bune intenții, desenul invers al întîmplărilor care aveau să marcheze existența Corei, și s-o ducă pe această fată frumoasă, vinovată de prea multă și prea intensă iubire, pînă în pragul unui drum fără întoarcere.

În seara aceea, îndată ce Cora izbutise să adoarmă (după ce mai întîi zăcuse, albă la față, abia respirînd, cu privirea ațintită în tavan), portarul ciocăni în ușa camerei anunțînd că „domnișoarele“ sînt chemate la telefon de inginerul Bujor Niculescu. Marina coborî neîntîrziat, bucuroasă într-un fel că are posibilitatea să discute pe picior de egalitate cu o persoană importantă, să trateze o chestiune care-i preocupa în acel moment pe amîndoi. Ezita între a fi drastică, măcar foarte fermă, față de bărbatul vinovat de suferința Corei (din păcate nu reușise, după lamentabilul eșec al primei încercări, să afle în ce consta culpa lui, dar absența informației era suplinită de evidenta prăbușire psihică a prietenei, care-i umpluse sufletul de o nesfîrșită milă) și a manifesta o bunăvoință politicoasă, demnă, față de personajul influent care pusese umărul la operația de transfer a lui Victor, în curs de perfectare, așadar teoretic reversibilă.

— Nu e Cora ! spuse ea preventiv, ridicînd receptorul.

— Bună seara, domnișoară ! Voiam să știu dacă nu i s-a întâmplat Corei nimic rău ! N-am nimic să-i comunic, cred că nu mai are, *la ora asta*, absolut nici un rost !

Nu fusese nici o întrebare, doar un soi de enunț ; probabil inginerul aflase cam tot ce-l interesa de la portarul blocului, iar dacă-l trimisese pe acela să urce scările, faptul se datora fie dorinței de a vedea dacă va răspunde apelului Cora însăși, fie, mai simplu, dorinței ca fata să fie informată că el știa unde s-a refugiat, o căutase acolo și se interesase de starea ei. Mai rezulta că este supărat pe Cora, foarte supărat chiar, pentru conținutul propriu-zis al disputei care-i învrăjbise, dar și pentru faptul că ea găsisese cu cale să fugă de-acasă, fără a-l anunța, fără a-i da vreo explicație, lăsându-l așadar să creadă și să facă orice dorește, precum și pentru neprezentarea Corei la acest telefon, atitudine ce o considera drept gravă lipsă de bun simț. Mai rezulta, în sfârșit, că habar n-avea și nici nu-l interesa cine se află la celălalt capăt al firului.

Marina înțelese exact toate acestea dar, luată prin surprindere, sfioasă din pricina contextului, prea îndurerată, de starea Corei dar și de absența perspectivelor de împăcare, nu îndrăzni să-i spună de-a dreptul ce gîndea despre el, dimpotrivă, încercă să-l îmblînzească, explicînd din proprie inițiativă :

— Ar fi venit Cora să vă răspundă dar, vă rog să mă credeți, se simte foarte rău, nu se poate mișca din pat !

— În vreme ce eu mă țin de chefuri, alerg după dame și dorm pe unde-apuc ! răspunse cu năduf Bujor Niculescu, cu o minie îndurerată și cu o deznădejde zimțată de lacrimi care o făcu pe Marina să-i ierte inadmisibila glacialitate dinainte și să nu-și mai poată stăpîni lacrimile.

— Vă rog să mă iertați ! spuse ea, printre sughițuri de plîns.

— Eu te rog să mă ierți pentru că nu m-am putut stăpîni ! șopti bărbatul, pradă unei sfîșieri lăuntrice, care o năuci pe fată încă mai mult decît leșinul și decît starea deplorabilă a prietenei pe care o iubea.

— Doamne-ajută ! declară Marina în neștire.

El oftă îndelung.

— Noapte bună ! spuse, închizînd telefonul.

Fata se întoarse în cameră, nespus de speriată : După ce se întinse pe patul ei și-și mai veni în fire, hotărî să aștepte primele semne de înzdrăvenire a Corei și numai după aceea să-i dezvăluie conținutul convorbirii.

7

ÎN DIMINEAȚA ACELEI ZILE, BUJOR Niculescu reușise încă să-și spună, privind-o pe Cora — neînduplecată chiar în somnul cel mai profund, că greul supărării trecuse. La urma urmei, nimic de natură să-i înstrăineze nu se petrecuse ; nevoia lui de limpezire, lipsa de experiență într-o iubire autentică săvîrșiseră doar un traumatism plin de învățăminte. Mult mai potrivit ar fi fost — își repetă — să lase dezacordul, justificat de ambele părți, să-și tocească treptat asperitățile, iar după cîteva probabile împotriviri ale fetei, tratate cu detașare, mereu în defensivă matură, apele repezi aveau să-și sape o albie potrivită, pretextul supărării trecînd el însuși în firească uitare. Intrase în baie să facă un duș, vreme în care hotărî că era o prostie s-o trezească pe Cora dintr-un somn necesar, în condiții cînd două-trei ore de întîrziere la lucru reprezentau un fleac ; dealtminteri, nici lui nu i-ar fi stricat să mai doarmă, și era aproape invidios pe sănătatea psihică a Corei care îngăduia o refacere rapidă, o autoalinare.

Orele de serviciu îi prilejuiseră o discuție cu Burghele, foarte savuroasă din perspectiva întîmplărilor din ziua precedentă. În cele cinci barăci solide (la fel de elegante ca și microbuzul cu emblemă), care adăposteau statul major al uriașului combinat ce se construia, un comandament deocamdată fără soldați deoarece sutele de lucrători din jur erau înregimentăți altundeva, atmosfera era foarte diferită de cea dinainte, astfel că celebrul Burghele nu dispunea decît de un număr redus de spectatori fideli, situație în care el însuși nu izbutise încă să se acomodeze.

Ca și cum ar fi pipăit la fiecare pas terenul pe care umbla, mirat că în locul celor peste două sute de hectare, dădora de oameni, instalații și probleme, are doar câteva încăperi construite parcă pe un platou de filmare, Burghele, omul de care erau legate atît ascensiunea cît și adversitatea încheștată a lui Bujor Niculescu, se plimba ore în șir printre și prin barăcile pardosite cu plăci de beton, firește după ce inspectase săpăturile șantierului, angajînd lungi conversații pe teme cărora nîcînd înainte n-ar fi găsit răgazul să li se consacre. În aceste împrejurări speciale, asemeni unui general lipsit de armată și surghiunit pe o insulă doar cu suita sa, cînd pînă și un ajutor de magaziner era foarte bun pentru a schimba cu el câteva vorbe, Burghele izbutea performanța de a-l ocoli metodic pe Bujor Niculescu, așa cum ofițerul luat drept termen de comparație ar evita un butoi cu pulbere nimerit din întîmplare pe insula sa pașnică. Așa fiind, măsurile de protecție adoptate de tînărul colaborator, ce se răsfrîngeau atît de dureros în iubirea Corei, căpătaseră suficiente temeieri exterioare, adăugate firește la cele coapte pe jăratec înlăuntrul dogorîtor al conștiinței lui Bujor Niculescu. Pentru ca, prin surprindere, conform tacticilor burgheliene, în dimineața aceea, directorul să vină direct spre tînăr, să-i strîngă jovial mîna și să i se adreseze surîzător :

— Felicitări !

Fu întîmpinat desigur cu o privire mai mult decît prudentă, ca și cum în palma întinsă s-ar fi ascuns focosul care să zvîrle în aer explozivul singuratec. Apoi urmă informația că ministrul își alcătua un corp de consilieri, dată fiind amploarea și diversitatea construcțiilor tehnologice de perspectivă, iar pe listele propuse selecției figura, cu mari șanse, colaboratorul său apropiat. Nici nu apucă tînărul să priceapă, cu atît mai puțin să emită presupuneri privind semnificația acestei noi răsturnări de raporturi dintre ei doi, cînd Burghele adăugă :

— De data asta, nu sînt trei posibilități ci una singură. Sînt convins că te bucuri ! În curînd, ne întîlnim la București !

După asemenea cehoviană precizare, îl părăsi fără să aștepte vreun răspuns. Și, înainte de a apuca să demonstreze șuruburile întâmplării, constatînd doar ce deznodămînt pîndea lungă și chinuitoarea dispută dintre el și Cora, Bujor Niculescu izbucni în rîs ca un clown tragic. Reveni curînd pe solul realității și constată că, în esență, nimic nu se schimbase ; era vorba doar de un decor, de cîteva replici, de unele exigențe de interpretare. Pe scurt, Burghеле nu voia să renunțe la el, avea nevoie pretutindeni de dînsul, poate chiar de răzbunarea mocnită ce o purta el în minte ; cît despre vreo teamă, vai, nici pome Neală. Relația cu Cora, care-l preocupa cel mai mult, putea deci să beneficieze de concluziile înțelepte ce le formulase înainte de a pleca de-acasă, privind-o cum doarme, încruntată și retractilă. Nu intenționa să-i relateze fetei întâmplarea, amînînd-o pentru un moment cînd ea și-ar fi redobîndit gustul pentru umor. Dar n-avea nici o îndoială că ceea ce aflate îl va ajuta să-și aplice programul înțelept, diplomatic, adecvat. Ajunsese acasă la o oră rezonabilă, ea însăși potrivită cu grijă. Imaginea camerei lor, dar și a legăturii de dragoste făcute să dureze o veșnicie, devastate de plecarea Corei, cu semnele neorînduicelii și panicii, îi izbi sufletul cu o cumplită violență. Fleacurile, joaca, pînă și seriozitatea, își pierdură brusc înțelesurile dinainte, suferința autentică luase pentru el aspectul melodramei de bulevard ; privi ușile deschise ale șifonierului și își frecă ochii, voind să alunge halucinația. Mentea i se blocase, frînturi de gînduri și de impresii se roteau parcă în afara ființei sale, înfășurîndu-l în viteză cu o nesfîrșită panglică de hîrtie foșnitoare, rînd peste rînd, pînă ce trăsnetul dintîi ajunse să se topească. Melodramă sau nu, era propria lui viață ; iubire pierdută sau cum i-ar fi spus, era sfîrșitul celei mai înalte aspirații a sufletului său. Îi dădură lacrimile. Ar fi alergat în clipa următoare s-o caute pe Cora, la gară, la spital, la prietene, pe străzi, asta l-ar fi liniștit, dar teama de a augmenta inutil coșmarul izbuti să-l țintuiască. O mai iubea ? ajunse să se întrebe. Firește că o iubea ! Mai mult ca sigur, nici ea nu încetase să-l iubească. Și-atunci ? ! Mult mai tîrziu, intră în camera doamnei Miriam, năuc,

fără să ciocănească, fără să spună o vorbă, și se îndreptă spre telefon. Când se întoarse, se trînti pe pat și plinse pierit, ca la moartea unui prieten, rămînînd treaz pînă dimineață. Urmă o nouă zi de lucru, în totală absență, și iar se văzu singur în încăperea ce păstra urmele dezastrului. Nu crezuse pînă atunci că senzația de sufocare e altceva decît o figură de stil. Trebui să iasă. Se învîrti îndelung pe peroanele gării, apoi se întoarse, încovoiat, spre casă. Lui i se întîmplase ? ! Nu putea nici să se mai plimbe, nici să se închidă în cameră pentru o nouă noapte de nesomn. S-ar fi dus la Ovidiu. Dar acolo, undeva în apropiere, se afla Cora. Cu atît mai bine ! Și totuși era prea devreme ca s-o întîlnească, ar fi însemnat că îi lipsește bruma de înțelegere și de compasiune ca s-o ferească de ceea ce ar fi putut s-o îndurereze cel mai mult. Dacă dragostea devenise neputincioasă pentru o acțiune, ea putea încă să existe într-o abținere. Trebuia să-i telefoneze lui Ovidiu, să-l cheme în oraș. Dintr-o dată se răzvrăti împotriva acestei umilitoare moliciuni și, parcă temîndu-se ca în clipa următoare să nu recadă în moleșală, intră în prima cabină telefonică și o sună pe Anda. „Oare fac ceva rău ? Dar mai sînt eu în stare să fac binele ori răul ? ! Ar însemna că nu mi-am pierdut cu desăvîrșire puterea de a mă împotrivi și de a spera !“

În camera de la subsolul unei vile de pe bulevardul central al orașului, unde Anda locuia de pe vremea cînd era studentă, nu mai fusese cam de vreo doi ani, deci mult înainte de a o cunoaște pe Cora. Dar locuința aceea, inclusiv bucătăria și dușul improvizat, îi era foarte proaspătă în memorie, pentru că timp de cîteva săptămîni stătuse acolo ca un chiriaș clandestin. N-ar fi vrut, prin urmare, s-o întîlnească acolo pe Anda, era un spațiu deloc potrivit cu starea în care se afla acum, o știa prea bine ; pe de altă parte, nicicînd nu ieșise cu Anda la plimbare, nu pentru că i-ar fi trecut prin cap să ascundă legătura cu ea de ochii lumii, la urma urmei avusese relații cu mult mai precare și întîlniri de-a dreptul jenante fără ca măcar o dată să i se fi năzărit că ar fi nedemn să le facă publice, pur și simplu n-avuseseră răgaz de irosit, ori,

dacă-și amintea bine, Anda era cea care n-avusese chef să iasă cu tînărul stagiar de atunci, pentru că se afla la capătul unei legături îndelungate, chinuitoare, binecunoscută în oraș, preferînd să nu dea în vileag un amor grabnic, fără perspective, după cum se lămuriseră amîndoi din capul locului; iar s-o invite în apartamentul doamnei Miriam era exclus. Bujor Niculescu se gîndi așadar să vorbească cu ea, fie și o oră întreagă, din acea cabină telefonică unde intrase, de fapt ca să-și refacă iluzia că mai e capabil să întrețină un contact uman firesc, departe de angajamente și răspunderi, cumva să-și verifice aptitudinea, profund zguduită, de a continua viața obișnuită. Cu Anda îi era cel mai la îndemînă să încerce, legătura lor simplă, amical-erotică, după cum se dovedise și în noaptea de revelion, pe care o petrecuseră împreună în garsoniera din colonia de intervenție, rămînînd intactă și promițînd să nu alunece, în jos ori în sus, nici peste, nu exagera, cîteva decenii. De la bun început, legătura aceasta constituise un soi de refugiu, mai întîi pentru ea, mai tîrziu și pentru el, un loc ocrotit, neștiut de nimeni, neoficial și din punctul lor de vedere, unde te oprești ca să-ți tragi respirația, să te refaci și-apoi să-ți vezi, fără obligații, remușcări sau regrete, de drum. Dacă te gîndeai mai bine, dacă vroiai să te lămurești cu-adevărat, desigur chestiunea își revela și alte fațete, ce năclăiau prima impresie, astfel că totul depindea de consimțămîntul mutual, se întemcia pe un pact implicit, un refuz de a trece de suprafața lucrurilor și deocamdată dura pentru că nici unul din ei nu încălcase regulile sale nescrise. Se văzuseră zilnic în acele cîteva săptămîni, apoi, datorită unui accident ori oboselii, încetaseră să se mai întîlnească, se văzuseră după aceea la lungi răstimpuri, întimplător, cu un soi de teamă, reciproc împărtășită, de a restabili cea dintîi formă a legăturii lor, odată preconizaseră să plece împreună la munte pentru cîteva zile, dar se răzgîndiseră și renunțară prin intermediul unui schimb de zîmbete, simțindu-se amîndoi cu cugetul împăcat. „N-are rost, ne-ar face rău, sîntem firi pătimașe, posesive, nu ne putem preface că ne jucăm atunci cînd

n-avem chef !” îi spusese ea într-o seară când trecuse s-o vadă, aflînd că e bolnavă, rugîndu-l, printr-un semn camaraderesc, s-o lase singură, iar el plecase neîntîrziat, sărutîndu-i cu gingăşie braţul, pecetluind consensul şi asupra explicaţiei teoretice, altminteri la fel de discutabilă ca şi relaţia însăşi. Cea dintîi trădare, dacă se poate numi astfel, a platformei comune, o săvîrşise Bujor Niculescu odată cu apariţia Corei, dar Anda nu se formaliză, apreciînd că, în locul lui, ar fi procedat aidoma ; dar situaţia ei era alta : nici proiectul, destul de avansat, de căsătorie, nici revenirea pe teritoriul fostei iubiri cu Titus, nu puteau fi asimilate cu ceea ce i se întîmplase tînărului, iar Anda nu era cu desăvîrşire resemnată ca să o tulbure şi s-o deprime fericirea lui.

Telefonul era ocupat, o dată, încă o dată, iar, însă această piedică nu reuşi să-l abată pe Bujor Niculescu de la intenţia sa, căci nu era superstiţios ; dimpotrivă. Cînd coborî cele cîteva trepte, uşoara aplecare a creştetului, spre a nu se lovi de plafonul scării, îi aminti răstimpul parcă pierdut al vizitelor zilnice făcute acolo. Chiar de n-ar fi fost în starea în care se afla, posibilitatea revenirii la Anda i s-ar fi părut, oricum, fie şi pentru foarte scurt timp, o imposibilitate ! Dacă n-ar fi cunoscut-o atît de bine... Se opri în dreptul uşii ce ducea spre camera ei, cum făcuse şi la o precedentă vizită neanunţată. Anda încă vorbea la telefon, se distingea limpede vocea ei de copilă dictînd şiruri de cifre şi formule statistice, repetînd, verificînd. Aşa fiind, Niculescu n-avea cum să se asigure dacă nu mai e şi altcineva în încăpere, i-ar fi fost extrem de neplăcut să întîlnească pe cineva, cunoscut ori necunoscut, femeie sau bărbat, ciocăni totuşi în tăblia uşii, destul de tare, fără a întrerupe însă debitul de maşină de calcul al gazdei. Dacă ar fi fost altcineva decît Anda — absorbită de convorbirea, pe cît de exactă, pe atît de lipsită de înţeles — în cameră, desigur l-ar fi auzit. Apăsă pe clanţă, uşa nu era încuiată, intră. Anda stătea în picioare, cu nişte cartoane în mînă, purta ochelari, cu rame negre, groase, îndărătul cărora privirea părea stinsă. Ovalul de porţelan al figurii ei lăsa o impresie, mai accentuată decît de obicei,

de fragilitate și, tocmai din această pricină, cunoscînd amenințarea conținută sub aparența gingășiei extreme, Bujor Niculescu se simți intimidat, gata să dea înapoi. Cînd îl văzu, obrazul Andei se destinse, cuta dintre sprîncene dispăru ; ea îi arătă un scaun și îl asigură prin semne că întrerupe curînd comunicarea, parcă nesfîrșită, de cifre.

— Am trecut doar ! spuse Bujor Niculescu, rămînînd în picioare, bucuros dar și — descoperi îndată — speriat de primirea simplă, binevoitoare.

— Ia loc. Îmi pare rău că n-am nimic de băut. Poate vrei o cafea ? Mă bucur că ți-ai amintit de mine !

În timp ce vorbea, Anda zîmbea convențional, cerce-tîndu-i cu atenție figura, vizibil surprinsă și îngrijorată de aerul răvășit al musafirului, de urmele lacrimilor, fără ca în cuvintele ei să răzbată vreuna din preocupările autentice ale clipei. Asemenea atitudine, de bun simț după părerea lui, îl liniști pe Bujor Niculescu.

— Arăt grozav cu ochelari ! declară Anda, pe aceeași linie de comportament. Am devenit ceea ce n-aș fi vrut să ajung, o profesoară severă, țeapănă, a cărei asprime bate la ochi și invită la interpretări răutăcioase. Nu mă lua în serios, tu mă cunoști doar ! adăugă, apucîndu-i mîna cu degetele-i reci și conducîndu-l, cu feminitate, spre scaunul pe care i-l arătase.

„Știu prea bine ce am de făcut — spunea fiecare din gesturile și vorbele Andei — și te asigur că, deși sînt foarte surprinsă de vizită, deși m-ai găsit într-un moment cînd n-am deloc chef să mă prefac, nu voi face nici o greșeală !“ Subtextul, ca și textul, îi conveneau lui Bujor Niculescu și așa se explică adaptarea lui rapidă, ușurința, uimitoare pentru el însuși, cu care spuse :

— Dacă ai o cafea, cum numai tu știi să faci, mă supun !

Față de acel stupid, deloc obișnuit la el „mă supun“, ce ar fi putut prea bine să lipsească, Anda tresări, ca și cum i s-ar fi arătat un gîndac, dar reuși să-și revină, încrezătoare în forțele proprii, încă mai convinsă de valoarea principiului diplomatic ce-l adoptase.

— Frumos ai ocolit spaima pe care ți-au provocat-o ochelarii mei ! îl laudă, rîzînd. Dacă măcar aş fi auzit cînd ai bătut la uşă...

„Zău că am bătut !“ îşi dădu seama Bujor Niculescu, că s-ar fi cuvenit, dar n-avu energia, să spună.

Anda porni spre bucătărie, să fiarbă cafeaua, nu înainte de a ezita, vizibil, să-l lase singur, să-l piardă din mîină.

— N-ai vrea să... ? ! riscă ea.

Adică s-o însoţească, aşa cum făcea altădată.

— Bineînţeles ! răspunse Bujor, brusc mohorît.

— Ba nu ! reveni Anda. Am uitat că acolo e un deranj groaznic, n-aş vrea să-mi pui la îndoială calităţile de gospodină. Acum ele sînt decisive ! încheie ea, autoironic, batjocoritor, cu viclenie şi cu sinceritate în acelaşi timp, pe cîte una din cele patru laturi ce compuneau laolaltă semnificaţia aceluia aforism rudimentar.

Prin uşa întredeschisă, conversaţia continuă în acelaşi fel, reluată cu aplomb după reunirea celor doi. Bujor Niculescu se simţea ameţit, drogat, ceea ce era bine pentru el căci îl făcea să-şi uite suferinţa, ca şi cum ar fi bătut însă un alcool aromat ce-i înţepa gîtlejul cu o senzaţie de vomă. Dar poate că oboseala nervoasă, surescitarea, erau mai vinovate de senzaţia din urmă ! încercă el să se justifice, s-o apere pe Anda ori doar să se amăgească.

— Aş ieşi puţin, parcă n-am aer ! spuse dintr-o dată Anda, renunţînd la sporovăiala învăluitoare dinainte, desfăcînd totodată larg braţele ca să se dezmoştească.

Era prima frază exclusiv sinceră, de aceea izbitor de proaspătă, iar faptul că o însoţise de arcuirea trupului constitui o provocare a simţurilor, smulgîndu-l pe musafir din dospeala în care se complăcuse pînă atunci.

— Dar nu e frumos să-ţi alungi oaspeţii ! adăugă Anda surîzînd complice. Şi-apoi fiecare avem un rost, nu ne putem permite ceea ce înainte părea atît de la îndemînă ! Poate doar să aşteptăm să se întunece şi toţi concetăţenii noştri să doarmă tun !

Nu prea se plimbaseră ei nopţile, oricum Bujor Niculescu nu-şi amintea. Dar în ce fel să formuleze asemenea obiecţie, cîtă vreme tocmai a rămîne pe loc începea să devină primejdios ? Musafirul se strădui să zîmbească poli-

ticos și, încă neștiind dacă vizita sa avusese, în ochii gazdei, vreo justificare, se pregăti de plecare. Dacă Anda nu-l întrebase, nici pe departe, ce i se întâmplă, dacă, pe de altă parte, ea nu aștepta pe nimeni și nici nu era așteptată nicăieri (deși !...), desigur va încerca să-l oprească ; începu să regrete ușurința cu care se hotărîse să vină. Dar femeia, cu o intuiție a situațiilor delicate pe care nu i-o bănuise, semn că putea fi o dovadă de maturitate, veni lângă el și-l conduse spre ușă, ținându-l ușor de braț.

— Despre tine n-am apucat să vorbim ! observă Bujor Niculescu, emoționat din pricina remușcărilor de tot felul, dînd a înțelege că apreciasse bunăvoința caldă, înțelegerea desăvîrșită cu care fusese înconjurat. Înțeleg că nu te-ai căsătorit încă !

— Nici mult nu lipsește ! răspunse Anda cu simplitate. Amîn, tot amîn, dar pînă la urmă... trebuie să intru și eu în rîndul oamenilor ! completă ea, cu un surîs crispat și, dintr-o dată, ochii i se umeziră desigur la gîndul frazei pe care se pregătea s-o rostească. Dar dacă vrei să vii la mine, să știi că se poate, acum el e oricum plecat !

Bujor Niculescu îi sărută mîna, nici unul din ei n-ar fi știut să spună dacă în semn de rămas bun ori din pricina emoției și recunoștinței, și-atunci Anda, forțînd parcă umilința în care alunecase, adăugă, de astă dată lăcrimînd :

— Mă simt destul de secătuită dar, știi, nu mi-aș îngădui să nu te primesc. Niciodată nu va înțelege un bărbat deosebirea dintre a avea un soț pe care-l iubești și un altul ! încheie Anda de-a dreptul mohorîtă.

— Noapte bună !

— Noapte bună, dragul meu ! spuse ea, apoi, ștergîndu-și ochii, se înălță pe vîrfurile picioarelor și-l sărută pe obraz.

Văzută din stradă, construcția nu atrăgea atenția prin nimic deosebit. După un gard din șipci, bătute de ploi, ce căpătaseră demult culoarea ștearsă a fumului, ca și numeroase alte îngrădituri de peste drum ori de alături, cu o poartă neglijată ce se înclina răbdătoare, după o grădiniță alcătuită din cîteva straturi de flori banale, aidoma altora

din curțile învecinate, cu o potecă îngustă, croită din pietre de râu, zidurile, în întregime netencuite, dovedeau că vechii clădiri i se adăugaseră, parcă la nimereală, niște încăperi noi, lucrate cu grijă, sprijinite, spre deosebire de celelalte, cu grinzi de beton. Dar nici aceste completări arhitectonice, sumare, nu-i confereau o notă distinctă, căci multe din locuințele acestui cartier fuseseră parțial refăcute, prin curți se iviseră clădiri noi, trainice ori numai acareturi pestrițe.

Abia după ce înconjurai clădirea, prin stînga venind din stradă, (în dreapta, zidul ajungea pe colț în marginea unei fundături cu bălării și cu arbuști crescuți în neorînduială), situația se schimba, fără a lăsa încă să se bănuiască proporțiile reale ale gospodăriei ; doar după ce străbăteau grădina din spate și o parte din încăperi, trecînd de cerdacul cu geamuri, ori urcînd la etaj pe frumoasa scară exterioară, impresia dintîi suferea o modificare radicală. Firește nu era vorba de o cocioabă ce ascundea un palat, dar cîtă chibzuială și bun gust fuseseră cheltuite !

Șeful familiei, funcționar nu departe de vîrsta pensiei, era un ins mărunț, ager, cu înfățișare de hangiu întreprinzător ce nu poate sta locului din zori și pînă-n noapte, cam butucănos, preocupat de sine, judecînd după faptul că-și vopsea excesiv părul și își agonisise o dantură cu mult aur. Rîdea mereu, își freca palmele mici și grăsuțe, stătea bucuros de vorbă cu oaspeții, indiferent de caracterul, uneori foarte limitat, profesional, al conversației ce se nimerea să se poarte. Firește, nu lui i se datora bunul mers al treburilor, aspectul lor înțelept, funcțional și de bun simț. Ar fi fost nedrept însă să-l faci vinovat de ceva anume, pentru că ghicea mereu, după o expresie consacrată, pînă unde să meargă prea departe, dar și pentru că aprovizionarea, sarcină deloc simplă, cădea exclusiv în sarcina sa ; o îndeplinea fără reproș, fără să pomenească dificultățile, fără să-și facă un titlu de cinste din stratagame, o scotea din discuție.

Sufletul familiei, dar și al gospodăriei cu multiplele ei funcțiuni, era femeia. Mult mai tînără decît soțul ei, era o făptură cu pielea albă, subțire și catifelată, cu ochi expre-

sivi, luminoși, cu bun simț, educată și inteligentă după cum dovedea, mai cu seamă, în creșterea odraslelor ; o femeie a cărei singură enigmă, relativă și aceea după cum poate s-a înțeles, era buna conviețuire cu un soț din altă generație și din alt material uman. Întreaga linie feminină a familiei, bătrîna, cele patru fete între doisprezece și optsprezece ani (fiul cel mare locuia la București, era student la arhitectură) își găsise expresia cea mai bună în această femeie blîndă, fină, foarte energică în ciuda înfățișării suave.

Fetele, eleve la o secție umanistă, subțiratece, pînă la ultima mai înalte decît oricare din părinți, dezghețate, prietenoase, semănau, împotriva obiceiului, cu mama, oricum nu moșteniseră nimic din tipul ori caracterul tatălui, fiind însă, deocamdată, copii palide ale celei care le născuse, cu șanse de a o egala și, pe alte linii decît aceea desăvîrșit domestică în care înaintașa cantonase definitiv, de a o întrece. Prezențe agreabile, înzestrate pentru studiu, cu aptitudini artistice, mai cu seamă muzicale dar nu numai, deloc răsfățate, erau cu grijă și fără ostentație ținute deoparte de preocupările mercantile, de treburile aspre în conținut, (grațios drapate pentru bunul mers al afacerii) ce aduceau părinților necesarele venituri suplimentare față de care singura leafă nu reprezenta cine știe ce : era vorba de o instituție, utilă și convenabilă pentru cei ce o frecventau, atît de răspîndită cîndva, o curată și înfloritoare pensiune de familie. Cu această precizare, rostul clădirii și al grădinii pot fi lesne apreciate. Cîteva zeci de intelectuali de diverse profesii luau aici prînzul sau cina, prînzul și cina, la prețuri rezonabile, în ireproșabile condiții de confort și curățenie, într-o atmosferă caldă, prietenească. Cei mai mulți erau stagiați, băieți care n-au chef să gătească, nici să umble prin crîșme, dar nu lipseau nici burlacii maturi ori tinerii căsătoriți locuind la gazde. Condiția principală era stabilitatea, iar sistemul de plată, abonamentul lunar. Mîncarea era păstrată la cuptor, servită în clipa venirii fiecăruia, fie în sufragerie, fie în cerdac, fie în grădină. Se respectau gusturile personale, regimul alimentar, tabieturile ; mîncăcioșii primeau supliment, lingavii, untură de pește, vegetarienii aveau masă separată,

mîncarea de post respecta toate prescripțiile, mahmureala avea remediile ei, cine era astfel obișnuit, gusta la bucătărie direct din cratițe, trufandalele nu lipseau, se pregătea întreaga gamă de murături, dulceturi și compoturi.

Dar asta nu era tot. În grădină și în livadă, ambele la dispoziția tuturor, erau bănci pentru odihnă, exista o fîntînă cu apă rece ca gheața, cine dorea, putea să ude florile, să taie crengile uscate, să grebleze, desigur sub supravegherea gazdelor, existau pian, magnetofon, televizor, astfel răspîndite ca nimeni să nu fie deranjat, se juca șah, erau ziare și reviste, totul se desfășura sub semnul decenței și buneii cuvințe.

Nimerind în acest colț de rai, Bujor Niculescu avu mai întîi impresia că beneficiază de o situație privilegiată datorită faptului că șeful familiei era funcționar acolo unde el lucrase ca inginer șef, întîmplare pe care cel dintîi ținu să i-o amintească la prima cină servită în cerdacul îmbrăcat cu iederă. Prelungi anume masa, tentat să răstoarne de la bun început impresia prea favorabilă ce i-o făcea pensiunea. Dar mofturile și suspiciunile sale demistificatoare trecură neobservate. Gazdele îl asigurară că orice început e dificil, se scuzaară pentru faptul că-l sîcîie cu întrebările lor. Se gîndi atunci la masa pe care o luase împreună cu Cora la Intim, la atmosfera încărcată în care intra ajungînd acasă seara, obosit și flămînd și avu impresia că Anda, datorită căreia se afla aici, organizase întreaga seară spre a-i întinde o capcană. Făcu chiar o observație răutăcioasă în acest sens, numai că Anda își închipui că glumește și se bucură să-l vadă mai destins ca de obicei. Veniră alți musafiri, doi băieți și o fată, trecuse de zece seara, totuși gazdele nu dădeau nici un semn de nervozitate. Apăru cea mai vîrstnică dintre domnișoarele familiei, venind de la etajul clădirii, își aduse de la bucătărie o ceașcă de ceai cu pîine prăjită, apoi bătrînul declară că i s-a făcut somn și-l părăsi pe Bujor Niculescu, luîndu-și un călduros rămas bun, buna întrebă dacă mai așteptau pe cineva după care se apucă să transporte farfuriile către dulapurile ce împrejmuiau sufrageria, în sfîrșit Bujor Niculescu izbuti să se convingă că nu asistă la o operetă.

— Să-ți arăt grădina ! propuse dintr-o dată Anda, dar abia coborîră în curte cînd ea se grăbi să adauge : Să nu te superi că te-am adus aici, îmi dau seama că îți displace, dar deocamdată n-am condiții să mă ocup de gospodărie, n-am nici, de ce să mă ascund ?, chef și răbdare. Și-apoi, ca perioadă de trecere, mi se pare foarte nostim. Oh, nu m-aș fi apucat să caut anume un asemenea loc, mi s-ar fi părut ciudat, stingheritor, să apărem împreună, de fapt societatea de-aici nu mă încîntă nici pe mine, dar dacă tot veneam aici...

— Chiar voiam să te întreb : cine te-a recomandat ? se interesă el, crispat-ironic.

— Te pomenești că din pricina asta erai atît de... nu știu cum să spun, priveai crunt, bănuitor, în toate părțile ! îi răspunse Anda rîzînd și îl luă de braț.

Ajunseră, după cîțiva pași, — pentru Bujor un soi de bîjbîială prin întunericul aromat, pentru ea, o înaintare pe un teren ferm, cunoscut — în preajma unei construcții cu pereți de sticlă, o seră cu tot dichisul, pe jumătate îngropată în pămînt, avînd doar o singură încăpere la nivelul solului. Anda răsuci cheia rămasă în broască, găsi o lanternă mare pe care o aprinse, luminînd o masă mare, solidă, ce semăna cu un banc de tîmplărie, precum și niște scaune fără spătar, apoi se așeză, făcîndu-i semn să vină lîngă ea.

— O colegă m-a adus, acum s-a măritat și stă pe undeva pe lîngă Timișoara, un director de prin agricultură ori o stațiune de cercetări, n-aș putea să-ți spun foarte exact ! Iar cu el n-am fost nici o dată aici, cu nimeni altcineva, asta ca să te liniștești !

— Prostii, ce importanță are ? ! spuse Bujor Niculescu, privind încîntat spre butoiașele și lăzile cu plante exotice din jur și amintindu-și că un asemenea loc, în care se desfășurase o conversație echivalentă, parcă văzuse o dată într-un film englezesc.

Existența logodnicului Andei nu însemnase nimic nici în alte timpuri, indiferent dacă se afla foarte departe ori foarte aproape. Dar într-o seară, nu erau nici două săptămîni de atunci, ea îl întrebuse, precizînd că dorește să știe doar atît, dacă e cazul să-i scrie celui plecat, pentru că, nu-i așa... Deși nemulțumit de formularea pretențioasă, îi recunoscuse îndreptățirea și, brusc, prezența aceluia începu să-l irite, să-l întărite. „Scrie-i că ai

renunțat definitiv !” răspunsese cu asprime, pornit împotriva tuturor neliniștilor și incertitudinilor ce mocneau în mintea lui. Iar după hotărîrea pe care o luase, primită de Anda în tăcere, cu înfiorată supunere, se ferise să mai întrebe măcar dacă scrisoarea fusese sau nu expediată ; nu-i mai păsa deloc de trecutul Andei, de felul în care ea îl lichidase.

— Nu-mi displace deloc aici, nu știu cum ai ajuns la asemenea concluzie ! adăugă după o pauză. Am fost surprins, e-adevărat, neîncrezător dacă vrei, dar, trebuie să recunosc, mi se pare grozav, întrece toate așteptările !

De fapt, cina de la restaurantul Intim se asociase în mintea lui cu seara aceasta nu doar printr-o simplă comparație între aspectele exterioare ale celor două loca-luri, ci datorită satisfacției că, iată, se ivise posibilitatea ca el să scape de grijile „cotidiene”, să le transfere pe umerii unei ființe în stare să le rezolve cu multă price-pere, să-l elibereze de tot ce era în afara chestiunilor care-l preocupau cu-adevărat. Cît despre faptul că Anda îl așteptase pînă la această oră tîrzie, pentru a fi de față atunci cînd e servit, era o dovadă de devotament și, neîndoielnic, de iubire, ce n-avea legătură cu faptul că el venea aici prima oară. Așa avea să fie mereu.

— Ți-am spus : doar o perioadă !

— N-are rost să ne grăbim. De ce să abandonăm un loc atît de fermecător ? !

— Cum dorești ! îl asigură Anda, lipindu-și obrazul de umărul lui.

„Pe ea, sînt sigur, o fac fericită, dau un sens vieții ei, nu e puțin ! își spuse. Fără ca pentru asta să fie nevoie de nici un sacrificiu. Pe Cora, orice aș fi făcut, în cele din urmă aș fi distrus-o, era prea tînără, prea de tot in-flexibilă ca să suporte fie și o clipă de neatenție, inevi-tabilă la urma urmei, ori o perioadă de înstrăinare, fi-rească într-o lungă conviețuire, ea dădea tot sufletul și i se părea de neconceput să primească în schimb mai puțin, fie și cu un fulg, decît își închipuia că i se cuvine ! Dar dragostea nu e o înlănțuire de norme, nici un sever contract pe bază de obligații prestabilite ! Toată admira-ția, era totuși un chin care n-avea să ducă nicăieri ! Și încă n-apucasem să parcurgem perioade cu-adevărat grele, momente cînd nu un fleac ci o prăpastie par să te des-

partă de cel de alături. Ori asta e cu neputință de evitat și ar fi fost zadarnic să lupt la nesfârșit, doar eu, pentru a explica, pentru a o convinge de ceva cu desăvîrșire de neînțeles pentru ea !“

— Ar fi timpul să mergem ! spuse Anda, smulgîndu-se cu greu din loc.

Bujor Niculescu o cuprinse cu brațul și o ajută să se ridice. „Niciînd n-am să mai iubesc cum am iubit-o pe Cora ! își spuse, copleșit de emoție. Dragostea e una singură într-o viață de om, vai, însă, ea nu m-a iubit și ce altceva îmi rămînea decît să mă resemnez, să renunț, oricît de greu, de dureros, ar fi fost ? !“

Părăsiră în tăcere sera, trecură pe sub ferestrele, încă luminate ale pensiunii, ajunseră în stradă. O liniște grea luase în stăpînire grădina, clădirea, strada. „Mi-ar fi trebuit multă răbdare, dar mă tem că tot n-aș fi reușit, chiar de aș fi renunțat la orice și aș fi devenit robul pasiunii mele ! Greșesc poate, mai mult ca sigur cîndva îmi va părea foarte rău, însă ce importanță mai are. Iată, am iertat-o, fără ca asta să schimbe nimic !“

— Ești supărat ori doar mi se pare ? întrebă Anda în șoaptă.

— Mă gîndesc, mă frămînt, mă întreb ! răspunse el. Mă ierți ? !

Ea nu îndrăzni să răspundă.

— Poate ar fi fost mai bine să nu-ți spun !

— Ghiceam oricum, îl liniști Anda. N-aș zice că îmi face plăcere, nici că nu-mi pasă ! Dar mă liniștește faptul că nu încerci să te ascunzi de mine. Altminteri mi-aș imagina că nu dorești decît să-ți răzbuni vanitatea înfrîntă, că în locul meu ar fi putut fi oricine altcineva. Dar cui i-ai putea face, în deplină siguranță, asemenea mărturisiri primejdioase ? ! Oh, să nu crezi că mă mulțumesc cu puțin, dar pentru mine e mai important decît orice să iubesc, mult mai important decît să fiu iubită ! Să n-o luăm în tragic ! opri ea un protest pe care bărbatul nu-l formulase. Nu cred că nu mă iubești, în felul tău desigur. Pentru mine e de ajuns ! Greșesc ?

Era rîndul lui să tacă.

Sîmbătă, poate ultima zi de toamnă însorită, ajunseră împreună la pensiune, foarte devreme, adică la o oră de vîrf cînd toată suflarea era adunată pentru prînz, iar mulți își pregăteau rucsacurile pentru excursii la munte.

Era o vînzoleală încîntătoare, de cabană foarte animată, care-i bucura ochii lui Bujor Niculescu. Trecură direct în grădină și se așezară la o masă ferită. Eleganța lor, deși străină de datinile ceremoniei, era, în context, bătătoare la ochi. Anda purta un costum din mătase albă, cu o gingașă floare de mătase prinsă la rever și ducea în brațe un uriaș buchet de trandafiri roz. În plină zi, costumul lui Bujor era negru, strălucitor, ca pentru o serată simandicoasă. Nu aveau, firește, motive să se ascundă, dar evitau tîmbălăul, vroind să prelungească atmosfera de discreție în care, doar ei doi, trecuseră cu puțin înainte pe la ofițerul stării civile. Reușiră și aici să rămînă aproape neobservați ; doar șeful familiei, care-i servi personal, aducînd o vază, își exprimă, clipind cu șiretenie, nedumerirea că aduseseră din afară trandafiri tocmai într-un sanctuar al florilor. După friptură, aduse „din partea lui“, de regulă băutura era interzisă, o sticlă cu vin negru și două cupe de cristal, spuse „casă de piatră !“ apoi se retrase călcînd pe vîrfuri.

— Ce-ar fi să oferim tuturor cîte un pahar ? !

— Din sticla asta ? glumi Bujor.

Anda înțelese neîntîrziat și astfel discuția fu încheiată. Ciocniră paharele, își făcură urări de fericire, după care se așezară în așa fel ca să poată cuprinde cu privirile întreg spectacolul ce se desfășura, în paralel, pe trei scene : grădina, terasa cu geamuri și, excepție datorată sfîrșitului de săptămîină, încăperile de la etaj unde se mișcau, prin fața ferestrelor larg deschise, fetele gazdei. Domnișoara cea mare, din ultima clasă, o acompania la pian pe mezină, cîntau limpede, sonor, abia stăpînindu-și voioșia. La un aparat de radio cu tranzistori, de pe o masă din vecinătate, se transmitea o partidă de fotbal. Pe terasă se discuta cu aprindere despre stratul de zăpadă.

Pentru Anda și Bujor Niculescu, care ar fi trebuit să fie actorii principali ai spectacolului, era o voluptate să se constituie, dimpotrivă, în privitori dintr-o lojă retrasă. Urmăreau cu atenție jocul firesc, replicile improvizate, surprinzătoarele intrări și ieșiri din scenă, plimbarea femeilor cu tăvile printre mese, totul li se părea fermecător și caraghios. Apoi, la un capăt al terasei se încinse o dispută aprigă ; din păcate nu deslușeau mai nimic din ceea ce devenise punctul culminant al piesei ce se desfăș-

șura, memorabil, într-o zi atât de importantă pentru ei amîndoi. Iar asta din pricina aparatului de radio din apropiere ce transmitea din ce în ce mai agitat, în vreme ce proprietarii alergaseră la locul atrăgătoarei dispute. Amuzat de situație, Bujor se ridică, hotărît să oprească debitul verbal, dintr-o dată superfluu, al comentatorului sportiv. Dar Anda îl apucă de braț.

— Se întorc într-o clipă și, îi cunosc, sînt foarte arțăgoși. N-are rost, astăzi ! Mai bine vezi despre ce e vorba, direct la sursă — îi propuse ea — și cu ocazia asta fă rost, bătrînul o să-ți iasă imediat în întîmpinare, de o sticlă cu apă minerală. Mi-e groaznic de sete ! Ori mai bine lasă, merg eu și te informez amănunțit, te asigur că n-o să-mi scape nimic !

— Merg eu ! o opri Bujor Niculescu. Dacă rămîn aici singur, fac praf aparatul ăsta, indiferent de consecințe ! Anda surîse, îi cunoștea impulsivitatea, îi mîngîie mîna înainte de despărțire.

Urcînd treptele ce duceau spre terasă, Niculescu pricepu imediat că aceeași dezbatere despre grosimea stratului de zăpadă ajunsese la forme de înflăcărare aberantă ; îl reperă pe proprietarul aparatului de radio, îl scoase din învîlmășeală și-l trimise să apese el însuși pe butoane.

— Altfel n-auzim nimic. Și ne interesează și pe noi chestiunea ! îi explică ironic.

Stupefiat, tînărul alergă să îndeplinească misiunea, ca să se poată întoarce grabnic la nostimada de pe terasă. Înveselit, Bujor porni spre bucătărie, trecînd prin sala de mese aproape pustie. Erau acolo doar un băiat și o fată care-și pregăteau merinde pentru excursie și, în vreme ce umbla la frigider în căutarea unei sticle cu apă minerală, Niculescu prinse din zbor un capăt de frază care-l făcu să ciulească urechile :

— ...Au dus-o direct la spital ! Am văzut-o, așa, de la doi pași ! spunea fata.

— N-am înțeles niciodată asemenea lucruri ! declară băiatul, strîmbînd din buze. Nu e ăsta, e altul, doar nu s-a sfîrșit lumea !

Bujor Niculescu încremeni, cu mîna pe ușa frigiderului, amețit de presimțirea care-l cuprinsese, înfiorat de parcă replicile i s-ar fi adresat lui anume. Dintr-o dată buzele i se uscară, iar inima abia îi mai bătea.

— O cunoșteai ? întrebă apoi băiatul.

— N-o cunoșteam, dar m-a impresionat totuși !

— Oh, sigur că te impresionează ! o asigură el.

Bujor lăasă frigiderul deschis, făcu un pas înapoi, sprijinindu-se cu spatele de perete, simțindu-și degetele înțepenite. Privirea i se fixase în gol ca în preajma unui leșin. Simțea că nu se mai poate ține pe picioare.

— Mai bine rămîneam acasă ! spuse dintr-o dată fata. Mă tem că n-o să am putere !

— Rămînem, dacă vrei ! se învoi el, nemulțumit.

Cît trecu pînă reuși să perceapă din nou zumzăiala de pe terasă, clinchetul paharelor, vocea suavă a fetei de la etaj ? Împinse cu piciorul ușa frigiderului, apoi, imediat, auzi zgomotul, cumva amenințător, al unor pași care se apropiau. Se sperie, voi să se ascundă, deschise o ușă și se trezi într-o încăpere goală, întunecoasă, mirosind a tencuială proaspătă. Se simțea atît de vlăguit, încît se așeză direct pe podea, lipindu-și obrazul fierbinte de peretele umed și zgrunțuros.

C U P R I N S

Partea întâi

PRIMELE ZILE 6

Partea a doua

URMĂTOARELE LUNI 88

Partea a treia

VACANȚA 193

Partea a patra

ULTIMELE SĂPTĂMÎNI 303

Cu un talent deosebit, afirmat și consolidat, Virgil Duda, analist și constructor, ridică opera prin excelență contemporană: o modernitate a relațiilor și a problematicii.

Cărțile subtil sobre ale lui Virgil Duda se constituie într-o operă majoră, atașantă și profund contemporană.

PAUL GEORGESCU

Virgil Duda s-a născut în 1939 la Bîrlad. În 1960 a absolvit Facultatea de drept din București. A debutat în 1967 cu volumul **Povestiri din provincie**. A mai publicat romanele: **Catedrala** (1969), **Anchetatorul apatic** (1972), **Deruta** (1973), **Al doilea pasaj** (1976).

ULTIMELE APARIȚII:

133 Herman Bang	■ Tine
134 Jane Austen	■ Emma
135 Henry Castillou	■ Furtuna din iulie
136 Claude Spaak	■ Ordinea și dezordinea
137 Xavier de Montépin	■ Lumină în amurg
138 Ion Vlasiu	■ O singură iubire
139 Henri de Régnier	■ Șarpele cu două capete
140 Nicolae Motoc	■ Golful sălbatic
141 Iris Murdoch	■ Castelul de nisip